

КРАЛЕТЕ НА ТРИЛЪРА®

ДЖОН КЕЙС

СЯНКАТА НА БОГА

МИСТЕРИОЗНИ УБИЙСТВА!
ТАЙНА ОРГАНИЗАЦИЯ С ДЯВОЛСКИ ДНЕВЕН РЕД!

ДЖОН КЕЙС СЯНКАТА НА БОГА

Превод: Иван Златарски

chitanka.info

Джо Ласитър е собственик на голяма детективска фирма. Една нощ се събужда от телефонен звън и научава, че е останал без роднини. Сестра му и малкият ѝ син са изгорени. Всички опити на полицията да разбере смисъла на деянието остават неуспешни.

Въпреки забраната Ласитър се заема със случая, който го отвежда по целия свят. В хода на разследването той се натъква на мощна организирана сила, която неумолимо пречупва неистовите му усилия да накаже престъпниците. Сериозните му връзки и познанства в различните служби не му помагат особено и той се озовава в ролята на преследвания преследвач.

Кой и защо извършва поредица от абсолютно безсмислени, на пръв поглед, убийства. Ще надхитри ли преследвачите си Джо Ласитър. Пригответе се за шеметно пътуване в дебрите на един напълно непознат свят, в който всичко противоречи на нормалните човешки представи за световен порядък.

*На Боб Ла Виска
1943–1992
Бодисатва от Расин*

*Бог от Бога, Светлина от Светлината,
Истински Бог от Истинския Бог,
Създаден, а не направен...*

Никейско верую^[1]
Халкедонски
събор^[2]
451 г. от
Християнската ера

ЧАСТ ПЪРВА

ЮЛИ

1.

Отец Ацети бе изкушен.

Застанал на стъпалата на енорийската черква, той разсеяно преместваше зърната на броеницата и гледаше през безлюдния площад в посока на любимата си *тратория*^[3]. Поколеба се и погледна часовника си.

Беше 1:39 следобед. Умираще от глад.

Черквата трябваше да бъде отворена от осем до два и след това от пет до осем. Така поне пишеше на табелката до вратата и отец Ацети не можеше току-така да я пренебрегне. Все пак тя стоеше там почти от сто години. Но от друга страна...

Траторията се намираше на Виа делла Феличе — помпозно име за една средновековна калдъръмена уличка, започваща от централния площад и криволичеща в какви ли не посоки, за да опре до каменната стена, която ограждаше града.

Един от най-изолираните и най-красиви италиански градове, Монтекастело ди Пелия бе издигнат върху каменист купол на височина около триста метра над Умбрийската равнина. Неговата гордост и слава бе Пиаца ди Сан Фортунато — площадче с малък фонтан, който уморено бълбукаше в хладната сянка на единствената черква в градчето. Притихнало под тежкия аромат на пиниите, то бе любимо място за влюбени и студенти по изкуство, които идваха тук, за да се насладят на изгледа към околностите. Оттук те гледаха занемели към „зеленото сърце“ на Италия и извиваха шии, за да обхванат ширналите се слънчогледови ниви, потрепващи в маранята.

Само че не сега, не точно в този момент. Защото в този момент те ядяха.

А отец Ацети не ядеше. Откъм ъгъла леко полъхна и той едва не припадна от аромата на току-що изпечен хляб. На печено месо с лимон. На горещ зехтин.

Червата му изкуркаха, но се налагаше да пренебрегне недвусмисления им намек. В края на краищата Монтекастело си беше просто едно село, където дори нямаше истински хотел, а само малък

пансион, собственост на двама емигрирали англичани. Понеже живееше тук само от някакви си десетина години, отец Ацети се смяташе за пришълец и щеше да си остане такъв до следващото хилядолетие. Следователно влизаше в списъка на заподозрените и тъй като се отнасяха с недоверие към него, го държаха под постоянно наблюдение, осъществявано от вечно бдителните по-стари жители, които не пропускаха повод да изкажат предпочитанията си към неговия предшественик. (Или, както го наричаха, „добрия свещеник“. Ацети? А-а, „новият свещеник“). И ако през времето за изповеди отец Ацети затвореше черквата макар и минутка по-рано, някой със сигурност щеше да забележи и Монтекастело щеше да бъде скандализирано.

С тежка въздишка свещеникът се обърна и потъна обратно в сумрака на черквата. Построена по времето, когато стъклото било смятано за скъпоценност, сградата бе обречена на тъмнина още със замислянето ѝ. Мракът се разпръскваше единствено от мъждукащите електрически полилеи и свещите, а естествена светлина проникваше само през редицата прозорци високо в западната стена. Макар да бяха малко на брой и тесни, те понякога — както сега — създаваха истински драматичен ефект, фокусирайки следобедното слънце в ярки снопове, прорязващи тунели чак до пода. Подминавайки махагоновите поставки, където някога бяха слагали кръста, отец Ацети забеляза с усмивка, че изповедалнята попада точно в един от тези слънчеви острови. Той влезе под снопа светлина и въпреки моментното заслепяване изпита истинско удоволствие. Поколеба се, представи си как ли би изглеждал в очите на отсъстващите наблюдатели и засрамен от собствения си нарцисизъм, пристъпи и дръпна завесата зад себе си. Настани се удобно в полумрака и зачака.

Изповедалнята представляваше много стара дървена кабина, разделена по средата, за да изолира свещеника от изповядващия се. В центъра на стената между двете отделения имаше решетка с плъзгаща се преграда, достъпна само откъм страната на свещеника. Под решетката бе монтирана дървена полица. Отец Ацети вече си бе създавал навика да подпира на нея пръсти, докато, наклонил глава, слуша шепота на изповедта. Излъсканото от богобоязливи ръце дърво на перваза подсказваше, че този навик е бил споделян и от неговите предшественици.

Отец Ацети въздъхна, повдигна лявата си китка и се взря в фосфоресциращия циферблат на часовника. Беше 1:51.

В дните, когато пропускаше да закуси, отецът се наслаждаваше на часовете, прекарани в изповедалнята. Подобно на музикант, който свири Бах, той се вслушваше в себе си и чуваше гласовете на своите предшественици във всяка променяща се нота. Старата кабина резонираше с болката в разбитите сърца, с шепота на отронените тайни, с думите на опрощението. Стените ѝ бяха пропити с милиони грехове, впрочем — коригира се неволно отец Ацети, — по-скоро с една дузина грехове, извършени милиони пъти.

Размишленията на свещеника бяха прекъснати от вече добре познат му звук от другата страна — шум от дръпната завеса, последван от изпъшкване на възрастен човек, отпуснал се на колене. Отец Ацети се концентрира и дръпна преградката пред решетката.

— Прости ми, отче, защото съгреших...

Лицето на мъжа бе в сянка, но гласът му бе познат. Принадлежеше на един от най-уважаваните граждани на Монтекастело — доктор Игнацио Барези. Доктор Барези доста приличаше на него самия — видял свят пришълец, захвърлен в задушаващата красота на дълбоката провинция. Беше просто неизбежно и двамата да не станат обект на клюки и също така неизбежно бе това, че станаха приятели. Е, може би не точно приятели, но поне съмишленици — дотолкова, доколкото позволяваше разликата във възрастта и интересите им. Истината по-скоро бе, че нямаха почти нищо общо, с изключение на прекомерната си образованост. Докторът бе прехвърлил седемдесетте, а стените на кабинета му бяха скрити под дипломи и сертификати, удостоверяващи неговите постижения в науката и медицината. Свещеникът не бе така солидно документиран — той беше религиозен активист на средна възраст, попаднал в килватера на ватиканската политика.

Двамата се срещаха всеки петък пред шахматната дъска в Кафе Централ на задължителната каничка „Вин Санто“. Репликите, които си разменяха, бяха къси и лишени от всякаква интимност: по някоя дума за времето, тост за здравето на другия и... „пешка на f4“. Въпреки тази лаконичност, след повече от година фрази без скрит смисъл, разнообразявани от епизодични размишления, двамата все пак бяха понаучили това-онова един за друг. И то им беше достатъчно.

Напоследък обаче докторът бе започнал да идва все по-рядко. Свещеникът знаеше, че Барези е болен, но едва сега усети, че нещата отиват на зло. Гласът му беше толкова слаб, че отец Ацети трябваше да опре слепоочие в дървената решетка, за да може да чува.

Не че изгаряше от любопитство. Ацети бе опознал идващите в изповедалнята толкова добре, че в повечето случаи направо нямаше нужда да слуша. За десет години бе научил всичките им слабости. На седемдесет и четири, докторът вече бе неспособен на друг грях освен сегиз-тогиз да спомене името Господне без нужда и да прояви скъперничество. Преди да се разболее, може и да бе пожелавал жена и дори да бе извършил някое прелюбодеяние, но всичко това вече бе минало за бедния човек, който отслабваше с всеки божи ден.

На всичкото отгоре в селото витаеше нездравео очакване докторът да се спомине, едно наистина трескаво очакване, което не бе подминало дори отец Ацети. Защото, в края на краищата, *il dottore* беше богат, благочестив и... сам. И вече бе проявявал щедростта си към града и към черквата. Всъщност, мислеше си отец Ацети, докторът...

Какво?

Свещеникът насочи цялото си внимание към приглушения глас. Досега докторът несвързано бе бърборил, опитвайки се, както всички изповядващи се, да измисли оправдание, да избегне признаването на греха и да подчертае намеренията си (а те по правило бяха добри). Беше споменал нещо за гордостта си... за това, че е допуснал да бъде заслепен от нея. После бе казал няколко думи за своята болест и, естествено, как тя му е помогнала да осъзнае, че е смъртен. Бил прозрял грешките си. Нищо особено, помисли си отец Ацети, близостта на смъртта винаги фокусира разума на човек и изостря чувствителността му към морално-етичните теми. Накрая докторът бе приключил с общите приказки и бе започнал да описва по същество извършения грях.

Тогава от устните на свещеника се бе изплъзнало неволното „*Какво?*“.

Доктор Барези повтори с настойчив шепот току-що казаното. След това навлезе в подробности, за да изключи всякаква възможност да не бъде разбран. Заслушан в ужасните и крайно убедителни детайли, отец Ацети усети как сърцето му се свива. Онова, което този

човек бе направил — което се бе осмелил да извърши, — бе възможно най-невероятният грях, грях, толкова черен и зловец, че самото небе би се продънило от него. Но беше ли изобщо възможно това?

Докторът вече мълчеше и дишаше тежко, докато чакаше в тъмнината опрощение от своя приятел, или по-скоро съмишленик.

Но отец Ацети бе загубил дар слово. Той просто не можеше да изрече нито дума. Не можеше да мисли и му се струваше, че не може дори и да диша. Имаше сили единствено да отвори изумено пресъхналата си уста.

Докторът усети, че и неговият език се връзва. Опита се да каже нещо, но от гърлото му се разнесе нечленоразделен грак. Опита се да го прочисти с изкашляне, което започна дълбоко в гърдите му и завърши с експлозия, разтърсваща болното му тяло. Свещеникът се изплаши, че човекът може да умре в кабинката. Но преди да съобрази какво да направи, чу вратата да се отваря с трясък и миг по-късно докторът вече го нямаше.

Отец Ацети остана на мястото си, прикован към него като очевидец на нещастен случай с фатален изход. Дясната му ръка — стори го сама, защото съзнанието му още бе парализирано — направи кръстния знак. В следващата секунда вече беше на крака. Дръпна завесата с такава сила, че едва не я скъса, и излезе от кабинката под снопа ослепителни лъчи.

За миг му се стори, че светът около него изчезва. Не виждаше нищо друго, освен прашинките, издигащи се до небесата в потока светлина. После зрението му бавно започна да се адаптира. Очите му затърсиха в тъмнината, която го заобикаляше, докато накрая примижал съзря докторът да се отдалечава, накуцвайки по пътеката между пейките. Призрачното петно на снежнобялата му коса подскачаше в сумрака, докато вървеше към вратата, почуквайки по плочките с бастуна си. Свещеникът направи крачка към него, после втора.

— *Dottore!* Моля ви! — изгърмя гласът му в черквата. Старецът се поколеба. После бавно се обърна и свещеникът видя, че той изобщо не е сърдит. Просто вече бе взел експреса за ада и цялото му същество излъчваше ореол от страх.

След това се въртна и излезе.

[1] През 325 г. император Константин свиква в Никея Първия вселенски събор на християнското висше духовенство, който осъжда нововъзникналото *арианство* като ерес и изработва задължителния за всички християни „символ на вярата“ (веруюто). — Б.пр. ↑

[2] Четвъртият вселенски събор, състоял се по времето на император Маркиян. — Б.пр. ↑

[3] Ресторант (ит.). — Б.пр. ↑

2.

Отец Ацети написа *Chiuso* на картонче, за да стане ясно на всички, че черквата е затворена. Забоде с кабарче картончето на вратата, заключи я и потегли за Рим.

Още чуваше гласа на доктора като виеща сирена — ту по-силен, ту по-слаб, а от време на време съвсем заглъхващ. Имаше усещането, че душата му обявява „извънредно положение“ с декларация, която го връхлита на вълни от всички посоки едновременно. Приглушеният и отчаян баритон на Барези бе като инфекция, срещу която няма лекарство. Думите го кълвяха и единствената смислена мисъл, която се въртеше в главата му, бе: „*Направи нещо! Нещо!*“ И той ѝ се бе подчинил. Затова пътуваше за Рим. В Рим знаеха какво да направят.

Изпроси си от съпруга на жената, която идваше да чисти стаите му, да го хвърли с колата до най-близкия по-голям град, Тоди. Щом седна в нея, се почувства по-добре и усети как натискът върху психиката му отслабва под въздействие на решението да действа.

Шофьорът му бе едър и шумен мъж, който си падаше — отец Ацети нямаше как да не го знае — по играта на карти и гроздовата. Не беше пипвал работа от години и — може би загрижен за онова, което жена му припечелваше — се държеше прекалено угоднически, като непрестанно се извиняваше за лошото окачване на колата, за задуха, за състоянието на пътищата и за безумното поведение на другите шофьори, с които им се налагаше да се разминават. Когато удареше спирачки, протягаше ръка да го предпази, сякаш отец Ацети бе малко дете, неспособно да усети действието на фундаменталните физически закони и да се стегне при рязкото намаляване на скоростта.

Накрая пристигнаха на гарата. Тогава мъжът изскочи като побъркан от колата и се хвърли да му отвори. Вратата на стария фиат — личеше ѝ, че някога е взела активно участие в пътено произшествие — сърцераздирателно изскърца. Въздухът отвън не беше по-прохладен. По гърба на свещеника вече пълзеше тънка струйка пот. Докато влизаха в гарата, придружителят му го обсипа с последна канонада въпроси: Искате ли отецът да му бъде купен билет? Да изчака

ли, докато пристигне влакът? Сигурен ли е отецът, че не предпочита да бъде откаран до централната гара в Перуджа? Отецът решително отказа всичко: „*No-no-no-no... grazie, grazie!*“ Накрая мъжът се отдалечи с придворен поклон, без да скрива изражението на искрено облекчение върху лицето си.

Отец Ацети имаше да чака близо час, докато пристигне влакът за Перуджа. Оттам щеше да вземе друг влак и после да чака още час влака за Рим. Междувременно седна на припек на малката скамейка на перона на гарата в Тоди. Въздухът тежеше от прах и озон, а черните му дрехи алчно привличаха слънчевите лъчи.

Беше йезуит, член на Обществото на йезуитите. Въпреки горещината не позволи на раменете си да се отпуснат, нито на главата си да клюмне. Седеше с изправен гръб. Позата му бе перфектна.

Ако бе обикновен енорийски свещеник в малко забутано градче някъде сред Умбрия, цялата история с изповедта на доктор Барези вече щеше да е приключена и забравена. Всъщност, ако бе обикновен свещеник, той едва ли щеше да разбере смисъла на тази изповед, да не говорим за последиците от деянието. А дори ако по някакво чудо бе разбрал за какво става дума, нямаше да има ни най-малка представа какво да стори с получената информация и при кого да отиде с нея.

Но Джулио Ацети не беше обикновен свещенослужител.

Има един термин, популярен в наше време сред миряните, който означава необичайно стечение на обстоятелства. Терминът е съвпадение. За един религиозен човек този термин изразява външна, демонична намеса. Отец Ацети трябваше да разглежда веригата от събития като проява на Нечия воля, а не като игра на случайността. Погледнато по този начин, присъствието му точно в тази изповедалня, за да изслуша точно тази изповед, бе предначертано. Сети се за начина, по който обикновените хора изразяваха същата мисъл: „*Неведоми са пътищата Божи!*“

Седнал на перона, отец Ацети размишляваше — не, той направо медитираше — върху *измерението* на изповядания пред него грях. Простичко казано, ставаше дума за мерзост, за богохулство... за престъпление не толкова срещу Църквата, колкото срещу Космоса. За деяние, омърсяващо предначертания ред и съдържащо в себе си края на Църквата. И не само на Църквата.

Молитвата бе щит. Отец Ацети опита да се помоли, да издигне преграда, да се обвие в бял шум... но беше безполезно. Гласът на доктор Барези пробиваше и дори кръстният знак не можеше да го прогони.

Отец Ацети поклати леко глава и премести погледа си да почине върху прашните плевели, поникнали в цепнатините на напукания бетон около коловоза. Точно както семената, паднали в тези цепнатини, таяха в себе си обещанието на разрушителната сила, така и изповяданият от доктора грях, ако някой не направеше нещо, съдържаше... *Какво?*

Края на света?

Под парещото юлско слънце гледката пред очите му — релсите и сградите отсреща — сякаш потрепна и се разтопи във въздуха. Тялото му под расото бе плувнало в пот.

Избърса чело с ръкава си и започна да репетира онова, което смяташе да каже в Рим... при положение че кардинал Орсини го приемеше.

Става дума за нещо изключително важно, Ваше Преосвещенство...

Научих нещо, което застрашава Вярата по най-опасен начин...

Щеше да намери подходящите думи. По-трудно щеше да бъде проникването през бюрократичната стена около Орсини. Опита се да си представи обстоятелствата, при които един доминиканец би се съгласил да го види. Нямаше съмнение, че Орсини щеше да си спомни името му и щеше да разбере, че зад искането за аудиенция няма нищо френозно. А може би известността му щеше да му изиграе лоша шега, може би кардиналът щеше да предположи, че отива при него, за да поиска да смени отшелничеството си в Умбрия с живот в Рим.

Стисна силно клепачи. Щеше да намери начин. *Трябваше* да намери начин.

В този момент земята под краката му се разтресе и през подметките на излъсканите му черни обувки се просмука буботене. Малкото момиченце с розови пластмасови сандалки заподскача. Отец Ацети стана. Влакът пристигаше.

3.

Влакът от Перуджа за Рим беше от старите модели — с тапицирани седалки и пейзажи от езерото Комо. Миришеше на евтини цигари и спираше на всяка керемидка, за да вземе нови пътници. Изтощен от глад (така и не бе хапнал) и смазан от ленивия ход, отец Ацети се отпусна на седалката си, вперил поглед в избледняващия следобед. Малко по малко гледката ставаше все по-безинтересна, за да се заредят накрая студените индустриални предградия на италианската столица. Влакът навлезе в Станционе Термини, изтрака задавено и спря с последно раздрусване. Въздушните спирачки въздъхнаха с облекчение, вратите се отвориха и пътниците се изсипаха на перона.

Отец Ацети намери телефон и не без проблеми се свърза с монсиньор Кардоне в Тоди. Извини му се. Съобщи, че е в Рим по въпрос от изключителна важност.

— *Рим?*

Обясни, че се надява да се върне до ден-два, макар че можело да отнеме и повече — в такъв случай някой трябвало да поеме задълженията му в Монтекастело. Монсиньор бе толкова шокиран, че успя само да изтърси едно възмутено: „*Che?!*“, преди Ацети да му се извини още веднъж и да прекъсне разговора.

Понеже не разполагаше с пари за хотели, свещеникът прекара нощта на гарата. На сутринта се изми в мъжката тоалетна и тръгна да търси евтино кафе. Бързо намери подходящо заведение. Влезе, седна, поръча си двойно еспreso и отпивайки с наслада от чашата си, изяде на две-три хапки подсладената баничка, която приличаше малко на кроасан. Попритъпил най-острите пристъпи на глада, той се върна обратно на гарата и тръгна да търси голямото червено „М“ на метрото. Крайната цел на Ацети бе Ватикана.

Не, няма да е лесно, мислеше си той, никак няма да е лесно.

Като във всяка независима държава и във Ватикана властваше бюрокрацията — в конкретния случай така наречената Курия, чиято основна мисия бе да ръководи онова чудовищно голямо нещо, все още известно като Свещената римска империя. Освен Държавния

секретариат, който се занимава с дипломатическата дейност на Църквата, Курията се състои от още девет свещени конгрегации. Всяка от тях има функциите на министерство, отговорно за един или друг аспект от делата на Църквата.

Най-могъщият от тези отдели е Светата конгрегация за доктрината на вярата, известна до 1965 година като Конгрегация за Светата инквизиция на еретическата грешка. На повече от 450 години, инквизицията оставаше жизнено важна част от ежедневната дейност на Църквата, не че някой продължаваше все още да я нарича така.

Според учебните програми на католическите училища по целия свят Конгрегацията за защита на вярата продължава да разследва случаите на ерес, да издава присъди за измяна, да налага дисциплинарни наказания на свещенослужители и да отлъчва грешници. В изключителни случаи част от конгрегацията може да изпълни ритуала на екзорсизма, да влезе в схватка със Сатаната или да предприеме нужните действия при атака срещу вярата.

Точно последните ѝ прерогативи бяха накарали отец Ацети да пристигне в Рим.

Шеф на Конгрегацията за защита на вярата бе Стефано Орсини, кардинал Орсини, състудент на Ацети преди трийсет и две години в Грегорианския университет на Ватикана. Днес Орсини бе рицар на вярата, глава на ватиканската светая светих — вътрешния съвет, включващ още девет по-нископоставени кардинали, дванайсет епископи и трийсет и пет свещеника, всеки от които невероятен ерудит.

Канцеларията на кардинала се намиреше под сянката на катедралата „Свети Петър“, в Двореца на Светия кабинет — сграда, добре позната на Ацети. Беше прекарал първите си години на млад свещеник, работейки в малка, ярко осветена стая на втория етаж, заобиколен от книги и ръкописи. Много вода бе изтекла оттогава, затова, докато изкачваше стъпалата към третия етаж, усети сърцето му да забива учестено.

Причината не бе във физическото усилие, а в самите *стъпала* — в начина, по който мраморът бе изтъркан по средата от безчислените крака, стъпвали по него в продължение на векове. Това издълбаване и споменът, че за последен път бе минал оттук преди двайсет години, го

накараха да осъзнае, че животът му си отива. И той, подобно на стъпалата, малко по малко изчезва от лицето на земята.

Мисълта го накара внезапно да спре. За миг се поколеба. Намираше се на една от площадките и стискаше перилата с такава сила, че кокалчетата на пръстите му бяха побелели. Усети пристъп на носталгия... Не, не беше носталгия, а нещо... нещо още по-тежко, някаква загуба, от която в гърлото му се надигна буца. Бавно пое отново нагоре, но чувстваше, че затъва все по-дълбоко в собствената си болка.

Вече беше чужд, беше просто посетител в дома на Светия отец, но подробното познаване на тайните на тази сграда — текстурата на боята, копринено гладкия месинг на балюстрадата, особения начин, по който светлината падаше на успоредници по мраморния под — бе достатъчно, за да го разчувства до крайност.

Винаги бе смятал, че ще прекара по-голямата част от живота си зад стените на Ватикана. В библиотеката. Преподавайки в някой от университетите на Църквата. В точно тази сграда. Беше достатъчно амбициозен, за да си мечтае дори за червената шапка на кардинал.

Вместо това бе прекарал последното десетилетие сред вярващите в Монтекастело, където „паството“ му се състоеше от собственици на магазини, ратаи и дребни предприемачи. Не трябваше да позволява да го спохождат подобни мисли, но така и не можа да прогони винаги от главата си въпроса: Какво прави човек като мен на това място?

Беше защитил докторат по канонично право и знаеше в най-големи подробности механизмите на действие във Ватикана. Беше работил в продължение на няколко години за Светата конгрегация за доктрината на вярата, а по-късно и в Държавния секретариат. Беше изпълнявал задълженията си по достоен за възхищение начин, страстно, интелигентно и най-вече ефикасно, така че на него бяха започнали да гледат като на изгряваща звезда. Изпратиха го на обичайната международна школовка, първо като помощник-секретар на апостолическия нунций в Мексико, а след това в Аржентина. Всички бяха убедени, че един ден и той ще стане нунций — посланик на папата.

Но не бе писано да се сбъдне. Успя да си спечели неодобрението на Курията, защото оглави демонстрантите срещу бруталния военен режим в Буенос Айрес. Захвана се да иска от аржентинското

правителство и полиция информация за изчезнали граждани, продължи с интервюта за чуждестранната преса, които бяха толкова експлозивни, че се наложи размяната на дипломатически ноти. И то не веднъж, а два пъти.

Когато избраха Йоан Павел Втори за папа, веднага се разбра, че Ватикана няма да толерира нито секунда повече политическия активизъм на свещеници от рода на Ацети. Новият папа бе доминиканец, поляк консерватор от Студената война, за когото „социалната справедливост“ бе работа на миряните, а не на клира.

Много пъти в историята доминиканци и йезуити бяха преследвали съвсем различни цели. По тази причина не бе никак изненадващо, че Обществото на Исус попадна под критика. Целият орден бе сгълчан от папата за „липса на уравновесеност“, което означаваше, че повече се занимава с политика, отколкото служи на Църквата.

Отец Ацети се възмути от критиката. Макар четвъртата клетва на йезуитите да бе подчинение на папата, той се опълчи и срещу нея. Как е възможно да бъдеш свещеник и да не застанеш на страната на бедните? В неофициален разговор с американски репортер в Буенос Айрес Ацети подчерта, че според него папата не е срещу политическия, а срещу съвсем друг вид активизъм. Ако беше спрял дотук, може би щеше да му се размине, но той реши да уточни мисълта си. И за да няма никакво съмнение какво точно е имал предвид, каза: „по-конкретно, окуражава се антикомунистическата дейност, като при това не се толерират изказвания срещу фашизма, въпреки хилядите му жертви.“

След два дни думите му бяха публикувани — повече или по-малко дословно, не че това имаше някакво значение — в „Крисчън сайънс монитор“ редом с негова снимка начело на демонстрация на Плаца де Майо. Под снимката бе поместено името му и една-единствена дума: „Схизма^[1]“.

При създалите се обстоятелства Ацети трябваше да се радва, че не го отлъчиха. Вместо това го извикаха във Ватикана и — на практика — го лишиха от сан. За назидание на останалите го изпратиха в енория толкова малка, отдалечена и незначителна, че никой не можа да му каже къде точно се намира. Някои смятаха, че е някъде край Орвието. Или може би Губио? Със сигурност из Умбрия, но къде? Накрая

намери сам мястото с помощта на карта — точица, северно от Тоди. Беше прекарал десет години там, без кракът му да стъпи извън градчето. Кариерата му бе смачкана до практиката на енорийски свещеник.

Всичко това бе станало преди години...

Отец Ацети влезе в преддверието, което си спомняше така добре. Проста стая с две дървени пейки, антично писалище и разпятие на стената. Пропелер на тавана, който се въртеше бавно и раздвижваше горещината.

Секретарят го нямаше. Писалището беше разчистено от документи. Крилати тостери тихо плуваха по екрана на персоналния компютър. Ацети потърси с поглед звънец, за да обяви присъствието си, но не видя такъв и реши деликатно да се прокашля, като за сигурно попита: „Има ли някой?“. Накрая седна на една от скамейките. Извади броеницата си и започна безмълвно да се моли.

Беше на дванайсетото мънисто, когато от кабинета на кардинала излезе свещеник в бяло расо, видя го и застина.

— Мога ли да ви помогна с нещо, отче?

— *Grazie* — каза Ацети и скочи.

Свещеникът му подаде ръка с думите:

— Донато Маджио.

— Ацети. *Джулио* Ацети... от Монтекастело. — И като видя, че отец Маджио безпомощно сбърчва вежди, услужливо подсказа: — В Умбрия.

— О-о... естествено. — После замълчаха, разглеждайки се един друг с известно притеснение. Накрая Маджио седна зад писалището си: — Какво мога да направя за вас?

Ацети прочисти гърло:

— Вие ли сте секретарят на кардинала? — попита той.

Маджио поклати глава и се усмихна:

— Не, замествам го за две седмици. Тук е доста напрегнато. Всичко се променя. Всъщност аз съм помощник-архивар.

Ацети кимна и завъртя шапката в ръцете си. Можеше и сам да се досети за истинската длъжност на Маджио. И след двайсет години в главата му веднага изникна фразата „книжен плъх“. Така наричаха онези, които обичаха да се ровят дълбоко из архивите, за да измъкнат отнякъде някой стар пергамент или текстове, отнасящи се до

кардинали, епископи и професори във ватиканските университети. Маджио имаше характерния за този човешки вид червен капещ нос и късогледни очи. Бяха нужни само няколко години — в комбинация с лошото осветление, мухъла и застоялия въздух — и всички ставаха еднакви.

— Така-а... — проточи Маджио, леко намръщен. — Та какво мога да направя за вас, отче? — Беше поразочарован, че свещеникът не бе пожелал да попита защо е „напрегнато“ и какви са „промените“, за които бе споменал. В този случай Маджио щеше да намекне за здравословното състояние на папата и да види как очите на непознатия се разширяват от изненада. Но отецът изглеждаше потънал в грижите си, каквито и да бяха те, така че Маджио трябваше да повтори въпроса си: — С какво мога да ви помогна?

— Дошъл съм да се видя с кардинала.

Маджио поклати глава:

— Съжалявам...

— Но това е *urgente!* — настоя Ацети и като видя съмнението върху лицето на Маджио, побърза да допълни: — Става дума за заплаха срещу вярата.

Книжният плъх се поусмихна:

— Той е много зает, отче. Сигурно знаете това.

— Знам. Само че...

— Всеки може да ви го каже: трябва да си насрочите среща предварително. — И служителят продължи монотонно, описвайки цялата процедура. Ацети трябвало да се посъветва с монсиньора, отговарящ за епархията. Но понеже не го е направил и след като вече е в Рим... можело да говори с някой от по-старшите служители към канцеларията, пред когото да изложи естеството на проблема. И ако след това се прецени за уместно, може да се назначи среща. Но при всички положения щяло да отнеме седмици. А може би и по-дълго. Така че... едно писмо вероятно би опростило нещата...

Отец Ацети слушаше, барабанейки с пръсти по периферията на шапката си. И преди го бяха обвинявали в арогантност и в склонност да гледа на собствените си безпокойства като на най-важни. Но в този случай? Не! Никакъв посредник не би могъл да свърши работа, а още по-малко писмо. Беше тук, за да говори с кардинала. С *този* кардинал.

— Ще почакам — каза той, върна се при пейката и седна.

— Опасявам се, че не ме разбрахте — анемично се усмихна Маджио. — Кардиналът не е в състояние да се среща с всеки, пожелал да го види. Това просто не е възможно.

— Разбрах ви — отговори отец Ацети. Секретарят направи лек жест на безпомощност. — Но ще почакам.

И зачака.

Всяка сутрин Ацети идваше в катедралата „Свети Петър“ в седем сутринта. Казваше молитвите си, сядаше на пейката до световно известната статуя на Свети Петър и започваше да гледа вярващите, наредили се на опашка, за да целунат бронзовото ходило на великия апостол. Векове целувки бяха изтрили оформените поотделно пръсти и сега цялата предна част на ходилото бе излъскана и се сливаше с основата. Дори подметката на сандала вече се бе заличила.

В осем часа Ацети изкачваше стъпалата до преддверието на третия етаж и съобщаваше името си на неизменно облечения в бяло отец Маджио. И всеки ден Маджио кимваше студено, след което записваше с ъгловатия си почерк името на Ацети в дневника. После провинциалният свещеник заемаше мястото си на пейката и оставаше на нея цял ден. В пет часа — канцеларията на кардинала затваряше тогава — той слизаше по обратния път, минаваше през Колонадата на Бернини и излизаше през Портата на Света Ана.

Докато чакаше, разполагаше с предостатъчно време, за да размишлява за човека, с когото бе дошъл да разговаря. Помнеше Орсини още от университетските им години младеж с едро и непохватно тяло, така странно контрастиращо с острия му аналитичен ум. Гениалността на Орсини бе студена и някак... подобна на лазер, лишена от състрадателност или дори привиден интерес към мнението на околните.

Единствената му страст бе Църквата и в преследване на тази ги страст той просто прегазваше всеки, изпречил се на пътя му. Издигането му в йерархията на Ватикана бе предсказуемо и бързо. Никой не се изненада, когато един ден го направиха глава на Конгрегацията за защита на вярата. Длъжността в известен смисъл си бе полицейска, а Орсини имаше душа на полицаи. Напомняше на

Ацети с нещо Жавер — безсърдечния полицай от „Клетниците“, неуморим и безмилостен. Вкаменена добродетел.

Разбира се, подобни хора бяха необходими, а Орсини бе идеалният човек, с когото да сподели изповедта на доктор Барези. Той щеше да знае какво да се направи и да се погрижи да бъде сторено.

Ацети не искаше да разсъждава по този въпрос. За онова, което може би щяха да направят или, по-точно, щеше да се наложи да направят. И много често прибегваше към молитвата, за да отклони мислите си, неволно насочили се натам.

Вечерите прекарваше на *stazione*. Още след първата нощ бе установил, че ако остави кръглата си шапка на цимента до пейката, на която спеше, на сутринта може да намери няколко хиляди лирети в нея. Спеше неспокойно, но никой не му обръщаше внимание. На сутринта се измиваше в тоалетната, прибираще милостинята, отиваше в близкото заведение и похарчваше полученото за кафе, *cornettos* и минерална вода.

На четвъртия ден отец Маджио престана да бъде вежлив. Не поздрави и се държа така, сякаш отец Ацети изобщо не съществуваше. Междувременно идваха други подчинени на кардинала и питаха с какво могат да помогнат. Вежливо, но твърдо Ацети отхвърляше услугите им, като заявяваше, че онова, за което е дошъл, може да бъде споделено само с *il cardinale*.

От време на време някой подаваше глава през вратата, за да види побъркания свещеник, после бързо изчезваше. Всички шушукаха и Ацети често дочуваше откъслечни фрази. Първоначално в забележките се долавяше известно любопитство. Постепенно служителите започнаха да се изнервят и накрая в гласовете им зазвуча нескривана досада.

„Какво иска този?“

„Да говори с кардинала?“

„Невъзможно!“

„Естествено!“

Малко по малко отец Ацети се превърна от дразнител в притеснител. По съвсем прозаична причина, защото въпреки сутрешните опити за лична хигиена вече започваше да мирише. Което обстоятелство безкрайно го притесняваше, защото той бе по природа чист. Принуди се обаче да изтърпи падението, тъй като нямаше друг

избор. Мръсотията постепенно запълваше гънките и порите на кожата му и се напластяваше по дрехите. Косата му вече бе съвсем сплъстена.

Направи няколко опита да се изкъпе нощем, когато мъжката тоалетна оставаше за по-дълго празна, но все се появяваше някой. Хората намираха за крайно забавно да спрат и да погледат какво прави един свещеник в обществена тоалетна.

Макар че преодоля съвсем естественото чувство на срам, така и нищо не се получи. Умивалниците бяха малки, водата — студена, а евтиният сапун не правеше никаква пяна. На всичкото отгоре нямаше кърпи, а само сешоари с горещ въздух. Така че, каквито и старания да полагаше отец Ацети, колкото и акробатично да извиваше тялото си, имаше части от него, които просто не можеха да бъдат изсушени, без да направи сцена. Затова мръсотията продължаваше да се лепи по него. За пръв път в живота си разбра какво означава да си бездомен.

„Не можем ли да го махнем оттук?“, попита накрая някой. На шестия ден вече го обсъждаха открито, сякаш бе чужденец или животно, неспособно да разбере, че си говорят за него. Държаха се, като че ли изобщо го нямаше.

Но Ацети не се обезсърчи. Започнеше ли да го спохожда отчаянието, достатъчно му бе да си припомни думите на Барези. Не можеше, нямаше да допусне да се върне в Монтекастело като единствения посветен в тайната на неговата изповед. Пред тази перспектива той по-скоро бе готов да чака вечно.

На седмия ден от Тоди пристигна монсиньор Кардоне и седна до него.

Съсухреният крехък старец не проговори повече от минута. Беше вторачил черните си живи очи в стената отсреща и мълчаливо гледаше изпод посивелите си вежди. Накрая леко се усмихна и сложи ръка върху коляното на отец Ацети.

— Казаха ми, че си тук.

— А-а... — Ацети остави впечатлението, че до този момент е изпитвал любопитство какво именно е довело монсиньор — любопитство, което вече е задоволено.

— Джулио... Може би аз мога да помогна?

Ацети поклати глава.

— Не, освен ако можете да въздействате на кардинала. Иначе...
— Сви рамене.

Монсиньор направи всичко, което беше по силите му. Вложи целия си личен чар. Събра цялата си убедителност. Събеседва с Ацети като с висш духовник. Опита се да му припомни — беше убеден, че Ацети го знае, при това по-добре от повечето хора — как се правят тези неща. Напомни му, че има канали за действие и процедури, които са задължителни. Формалности, въздъхна той. Изтъкна — Ацети беше наясно — колко ценно е понякога времето на кардинала и колко разбираемо е желанието на неговите хора да му спестят разконцентрирането. „Хайде, нека си вървим“.

— *No, grazie. Molto grazie.*

Накрая монсиньор премина в атака. „Ацети, ти не изпълняваш задълженията си! Изоставил си поверената ти църква! Знаеш ли, че междувременно имаше кръщение и опело? Не може това, за което си дошъл, да е по-важно! Известно ли ти е, че хората вече шушукат?“

После смени тактиката. Започна да го уговаря. Опита се да го убеди, че ако сподели тайната си с него, той ще се опита да му ходатайства. Подхвърли, че кардиналът може би изобщо не е разбрал, че чака пред вратата му.

Но Ацети упорито поклати глава:

— Няма да кажа на никого, с изключение на кардинала.

Накрая монсиньор гневно скочи.

— Щом толкова настояваш, Джулио...

Ацети се помъчи да намери думи, които биха угасили гнева на монсиньор, но преди да отвори уста, Донато Маджио надникна в преддверието.

— Кардиналът ще те приеме сега — обяви той.

Орсини явно бе решил, че това е най-лесният начин да се отърве от посетителя.

Стефано Орсини седеше зад огромно дървено писалище. Черното му расо бе обточено с алена лента, а на главата му бе цъфнала кардиналска шапчица. Беше едър, с отпусната кожа, месесто лице и огромни кафяви очи. Очи на куче, на голямо куче, при това недружелюбно. Когато долови миризмата на свещеника, чертите му за миг се изопнаха, после вдигна поглед.

— Джулио — изрече той, — колко се радвам да те видя! Седни. Съобщиха ми, че чакаш отдавна.

— Ваше Преосвещенство... — Отец Ацети приседна на ръба на тапицирания стол с облегалки за ръцете и изчака отец Маджио да излезе от кабинета. В главата му се прескачаха думите, които толкова бе репетирал. После видя, че вместо да излезе, Маджио сяда на един стол до вратата и кръстосва крака. Ацети деликатно се изкашля.

— Е? — подкани го кардиналът.

Ацети погледна изразително в посока на отец Маджио. Кардиналът отмести очи от единия към другия и обратно. После поклати глава и каза:

— Той е мой помощник, Джулио. — Ацети кимна. — Така че ще остане. — Ацети кимна отново. Виждаше, че кардиналът губи търпение. — За *помилване* ли си дошъл? — попита той с пренебрежение. — Сигурно ти е дотегнал провинциалният живот?

Ацети чу отец Маджио да се подхилва зад гърба му. Беше му безразлично. Тогава осъзна, че провинцията му е отнела нещо безвъзвратно — амбицията. Колкото и трагично да му се стори, почувства, че все пак не е като да загубиш крак. По-скоро приличаше на изцеряване от треска. Погледът му обходи кабинета на Орсини. Въпреки първоначалната носталгия нищо не би могло да го изкуши да се върне към интригите на Ватикана. В Монтекастело бе намерил нещо много по-ценно от амбицията.

Беше открил вярата.

Разбира се, не можеше да сподели това с Орсини. Макар че самият кардинал бе рядка птица — той бе от искрено вярващите, страстен и непреклонен войник на кръста. Но Ацети знаеше, че Орсини изобщо не се интересува от душата му. Онова, от което се интересуваше, бе властта. Отецът изведнъж осъзна, че никой религиозен сан не бива да се приема просто като такъв, защото всъщност той само прикрива нечий политически маневри.

— Не. Не съм тук заради себе си. — Ацети погледна Орсини в хищните очи. — Има нещо, което Църквата трябва да знае. — Поколеба се за миг: — Нещо, което може да...

Кардиналът вдигна предупредително ръка и му предложи студената си усмивка.

— Джулио... *моля те!* Спести ми интродукцията.

Отец Ацети кимна. Погледна неспокойно към отец Маджио, забравил напълно изложението, толкова старателно подготвяно в продължение на цяла седмица. Трябваше му обаче само миг, за да се ориентира във вихрушката от думи в главата си, после заговори:

— Чух изповед... Чух изповед, от която сърцето ми направо спря.

---

[1] Отцепване, разединение от черковно естество. — Б.пр. ↑

4.

В дните, които последваха, кардинал Орсини бе изпълнен с безпокойства.

Безпокоеше се за Човека. Тревожеше се за Бога. Питаше се какво трябва да направи. Какво изобщо би могло да се направи? Последиците от изповедта на доктор Барези бяха толкова дълбоки, че за пръв път в живота си Орсини почувства непосилната тежест на товара, който му бяха прехвърлили. Явно беше, че проблемът трябва да бъде отнесен до папата, но папата бе на себе си само от време на време — съзнанието му се включваше и изключваше като слаб радиосигнал. Подобно бreme... просто би могло окончателно да го довърши.

Самият проблем значително се усложняваше от изолацията, която предполагаше. Орсини не виждаше с кого би могъл да го сподели. Всъщност единственият друг човек във Ватикана в течение на кризата бе отец Маджио — факт, за който трябваше да вини само себе си. Ацети ясно бе показал, че не иска свидетел на разговора им. „Той е мой помощник, Джулио, така че ще остане“, бе настоял Орсини.

Защо го бе казал? Защото, укори той себе си, прекарваш много време във Ватикана и малко извън него — в света. Защото си арогантен човек, който не може да допусне мисълта, че някакъв си енорийски свещеник може да сподели нещо интересно... И в резултат единственият ти довереник се оказва Донато Маджио.

Донато Маджио. Самата мисъл го накара да изпъшка. Маджио беше помощник-архивар и чиновник, който не се свенеше да изказва открито теологическите си възгледи. Традиционалист, който се моли (на висок глас) за „по-мускулест католицизъм“. Неведнъж го бяха чували да говори за „истинска меса“ — това, разбира се, беше неособено старателно прикрита форма на критика срещу реформите от Ватикана-2.

Но ако Тридентинският^[1] ритуал е „истинската меса“ — само защото проповедта е на латински и свещеникът е с гръб към конгрегацията — тогава новата меса е измама. А следователно и богохулство.

Макар никога досега да не бе дискутирал теологически проблеми с отец Маджио, кардинал Орсини беше наясно какви са неговите позиции по много въпроси. Той не само се отнасяше с презрение към „новата меса“, при която латинският се изместваше от английски или испански, но и несъмнено би се намръщил при възможността неделната проповед да се замести със служба в събота вечер. Подобно на останалите традиционалисти и той със сигурност се противопоставяше на опитите да се модернизира Църквата с цел да бъде по-достъпна. Но при Маджио не ставаше дума за възражения срещу предлаганите нововъведения от рода на това да се посвещават в свещенически сан жени, да се разреши на свещенослужителите встъпване в брак или да се узакони контрола над раждаемостта, не, консерватизмът на такива като Маджио отиваше много по-дълбоко. Той искаше да бъдат отменени вече вкараните в действие реформи. Беше направо неандерталец.

Следователно нямаше никакъв смисъл да го пита какво е мнението му за стореното от доктор Барези. Свещенослужители като Маджио просто нямат собствено мнение — те имат само рефлекс, при това напълно предсказуеми.

А и в крайна сметка нямаше значение. Отец Ацети бе дошъл във Ватикана със своята бомба със закъснител в момент на необичайна активност, което означаваше само, че изолацията на кардинал Орсини няма да продължи дълго. Немоощта на папата бе достатъчно обезпокоителна, за да даде на Съвета на кардиналите основания да започне — напълно дискретно, естествено — сондажи сред членовете си за търсене на подходящия приемник. Вече дори бяха съставени няколко списъка на потенциални папи, актуализирани по няколко пъти. Имаше специална заповед, забраняваща използването на мобилни телефони в Светата канцелария, за да не се допусне журналист или някой друг да подслуша — случайно или не — секретните разговори.

Така че бе настъпило напрегнато време, в което обичайният дневен ред бе заменен с тайни срещи и думи на ухо. При тези обстоятелства кардинал Орсини прекарваше дните си в излизане от една задимена стая и влизане в следващата. Атмосферата бе нажежена. Неща от първостепенна важност се дискутираха навсякъде — кой ще е следващият папа и какво ще е бъдещето на Църквата.

Измъчван от изповедта на доктор Барези — тя бе много по-важна от всички други събития, — кардинал Орсини нямаше как да не я сподели с няколко свои колеги. Така че го стори, търсейки съвет от хората, на които имаше доверие. Само от няколко...

Реакцията по правило бе шок, последван от напрегнато размишление, завършващо с извода, че всъщност няма какво да се направи... или по-скоро, че може да се направи само едно, и това нещо е толкова *смразяващо* по същността си, че човек дори не е в състояние да си го представи. Всички обаче бяха на мнение, че да не се предприеме нищо, вече е равностойно на действие. При това с изключителни последици.

Да не се предприеме нищо, мислеше си Орсини, означаваше да се позволи на света да спре хода си като забравен часовник — часовник, който тиктака от Сътворението насам.

Проблемът бе толкова всеобхватен, че колегите на Орсини на свой ред го споделиха със свои приятели и така слухът плъзна навсякъде. Около седмица след разкритието на Ацети зад стените на Ватикана вече се водеше разгорещен дебат. Таен дебат, разбира се, при който прелат след прелат се отбиваха в архивите на библиотеката, за да потърсят указания какво следва да се предприеме в подобен случай. Само че подобни указания така и не се намериха. Мъдростта на миналото бе безсилна да подсказе решение. Всички стигнаха до заключението, че проблемът, повдигнат от греха на доктор Барези, просто е без прецедент в историята на Църквата. По една-единствена причина — просто досега е било невъзможно да се съгреши по толкова уникален начин.

Резултатът бе вакуум в догмата, довел до своеобразен консенсус. След седмица на академични спорове Курията реши, че стореното от доктор Барези — каквото и да е то — е израз на волята Божия. Следователно никой нищо не трябва да прави, поне докато не се възстанови папата... или не се появи нов папа, пред който да се постави проблемът. Негово Светейшество можеше да вземе отношение *ex cathedra*. Дотогава всички трябваше да стоят настрана. И те така и направиха.

С изключение на отец Маджио, който се качи на влака за Неапол веднага след като научи за взетото решение.

Централата на „Умбра Домини“ (или „Сянката на Бога“) бе в една четириетажна вила на Виа Витербо, само на няколко преки от сградата на Неаполитанската опера. Основан през 1966, т.е. малко след Втория ватикански събор, каноническият статус на ордена си оставаше един и същ вече трийсет години: „мирска институция“ с повече от петдесет хиляди члена и „мисии“ в тринайсет страни. Макар отдавна да се правеха постъпки за издигане до „лична прелатура“, според повечето ватикански наблюдатели „Умбра Домини“ трябваше да е благодарен, че изобщо има нещо общо с Църквата.

Орденът беше против реформите на Ватикана–2. Неговите говорители атакуваха усилията на Събора да „демократизира“ вярата, виждайки в тях отстъпление пред силите на модернизма, ционизма и социализма. Най-влудяващата според „Умбра Домини“ реформа бе отказът от месата на латински, което означаваше разбиване на хилядолетна традиция и разкъсване на спойката, обединяваща католиците, пръснати по четирите краища на света. Според „Умбра“ месата на роден език бе „извратен ритуал, профанизирана версия на Божествената литургия“. По думите на основателя на организацията „новата меса“ можела да се обясни само по един начин: очевидно по време на пренията в хода на Ватикана–2 на трона на Свети Петър е седял Антихриста.

И това не беше всичко. Макар възгледите на ордена да не бяха оформени в публикуван документ, знаеше се, че той осъжда либералния възглед, според който и в останалите религии има зрънца истината и че — както прокламираше Ватикана–2 — техните последователи „се радват на Божията любов“. Ако това е така, аргументираше се „Умбра“, тогава Църквата носи вина за преследване заради религиозни убеждения и за масови убийства. Как иначе биха могли да се обяснят шестнайсетте века наложена с папска доктрина верска нетърпимост, стигнала апогея си в Инквизицията? Освен с допускането, че доктрината е била вярна винаги и че последователите на други религии всъщност са неверници... и врагове на истинската Църква.

Критиците на ордена бяха надигнали глас за неговото отлъчване, но папата се бе поколебал, явно страхувайки се да не провокира схизма. Години наред емисарите на Ватикана се срещаха тайно с

водачите на „Умбра Домини“, докато накрая не бе постигнат компромис. Ордентът получаваше от Ватикана официално признание и разрешение да отслужва меси на латински, но при условие че положи — образно казано — клетва за мълчание. В бъдеще „Умбра“ нямаше да прави публични изявления, а намирането на последователи щеше да става по пътя на личното убеждаване, не чрез разпространение на литература.

Неизбежната последица от това бе, че „Умбра“ се затвори в себе си. Водачите изчезнаха от публичното пространство и престанаха да дават интервюта. От време на време в Щатите или Европа се появяваше епизодична статия, предупреждаваща, че организацията се превръща в култ. „Ню Йорк таймс“ я обвини в „прекомерна потайност и насилствена вербовка на членове“ и открито спомена за огромното ѝ богатство, натрупано незначително как само за няколко години. Английският „Гардиън“ отиде по-далеч, споменавайки за съмнително големия брой политици, индустриалци и магистрати, станали членове на групата. Вестникът прозрачно намекваше, че „под прикритието на религиозен орден надига глава една неофашистка политическа организация“.

Обвинението бе отхвърлено с много чар от човека, когото отец Маджио бе дошъл да види в Неапол. Това бе младият и наистина очарователен „кормчия“ на „Умбра Домини“ Силвио делла Торе.

Делла Торе взе отношение по обвиненията за неофашисткия характер на организацията пред аудитория от нови членове, сред която бе — вярно съвсем отзад, притиснат към стената — и Донато Маджио. Обръщението бе направено в старата, но все още действаща, черква на Сан Еуфемий, дадена на ордена още в първите години на съществуването му.

Черквата бе построена още през осми век на мястото на древен храм на Митра. Вековете ѝ бяха завещали течащ покрив и рушащи се стени, така че алтернативата пред отдаването ѝ на „Умбра“ бе да се изравни със земята, за да не пострада някой.

Ордентът я бе възстановил — както впрочем и бе обещал, — макар в примитивната сграда отдавна не бе останало нищо от онова, което привлича търсачите на антични паметници на културата и ги кара да извиват шии и да цъкват с език. Само на половин ден път оттук въпросните ценители можеха да се насладят на творенията на Джото,

Микеланджело, Леонардо или Фра Липо Липи. Или на Рафаел и Бернини. Не, Сан Еуфемио определено не привличаше ценители.

Вярно, отвън бе украсена с две кипарисови врати, оцелели през вековете — семпли, но здрави. Интериорът обаче бе мрачен и потискащ. През малкото прозорци едва се процеждаше светлина, защото бяха от минерала селенит — предшественик на стъклото, той пропускаше наистина част от слънчевите лъчи, но бе доста далеч от прозрачността.

А и останалите неща бяха малко... обезкуражаващи. Сърцето на неособено популярния светия се съхраняваше в отблъскваща мощехранителница. Една страховита картина изобразяваше Благовещението. Тя бе толкова потъмняла от старост, че можеше да се разгледа донякъде само в слънчев ден. На всичкото отгоре Дева Мария бе изрисувана с безизразно лице, обърнато към Светия Дух, който, противно на църковната традиция, бе показан не като благ човек, а като безтелесно око, плуващо из въздуха.

Но в тази потискаща атмосфера Делла Торе грееше като свещ. В деня, когато реагира на обвиненията в пресата, че „Умбра“ е неофашистка организация — същия ден, когато Донато Маджио стана член на ордена, — младият духовник анализира ситуацията с подкупваща лекота. Първо се усмихна, после вдигна ръце и съжалително поклати глава:

— Пресата — бе започнал той, — пресата ме изумява, защото, от една страна, позицията ѝ е несъстоятелна, а от друга — показва чуждо влияние. Първо се оплакват, че говорим прекалено много — продължил бе той, намеквайки за дните, когато „Умбра“ бе тръбяла на висок глас възгледите си, — а сега ни укоряват, че изобщо не говорим. Интерпретирайки тенденциозно поведението ни, те погрешно възприемат сдържаността ни като потайност, а братството — като конспирация. Така само доказват, че си остават верни на себе си. — Сред конгрегацията се разнесе весел шепот. — Пресата винаги представя нещата в погрешна светлина — заключи Делла Торе — и в това отношение никога няма да разочарова читателите си. — Новоприетите членове се усмихнаха.

Отец Маджио остана едновременно доминиканец и член на „Умбра“, в чиито редици имаше много свещенослужители, но заради светския характер на ордена, това не създаваше морален проблем. Все

пак, отец Маджио бе малко по-особен случай, защото не само бе духовник, но и работеше във Ватикана. Стъпил с по един крак в двата свята, той добре разбираше страха, който единият предизвикваше в другия. За Ватикана „Умбра Домини“ бе екстремистка група, действаща на ръба на поносимостта, своеобразна католическа Хизбула, която всеки момент ще експлодира. От своя страна „Умбра Домини“ виждаше във Ватикана онова, което си беше или поне оставяше впечатление, че е — препятствие. Голямо, нелепо и... *съществуващо*.

Макар отец Маджио официално да не се познаваше със Силвио делла Торе, той не срещна никакъв проблем да си уговори лична среща. Когато разбра, че един от помощниците на кардинал Орсини иска да говори с него по въпрос от изключителна важност, Делла Торе предложи да вечерят заедно още същата вечер. Според Маджио той бе стигнал до погрешното заключение, че длъжността секретар на Орсини е постоянна, но... какво от това. Макар да знаеше, че е жалък книжен плъх, бе убеден, че Делла Торе ще иска да чуе онова, което бе дошъл да му разкрие.

Когато влезе, Делла Торе гледаше през прозореца. Маджио се обърна, за да покаже, че е забелязал сервитъора, плахо изрекъл „*Scusi, signore*“, и видя онова, което мракът в черквата бе скрил: главата на „Умбра Домини“ бе невероятно красив мъж в средата на трийсетте, широкоплещест и висок. Семпло, но скъпо облечен. Гъстата му къдрава коса бе толкова черна, че направо синееше на мъждивата светлина. Но онова, което най-силно изненада Маджио, бяха очите. Те бяха в трудния за описване нюанс на избледняващ аквамарин — нито сини, нито зелени, подчертани от гъстите мигли.

„Диамант в обков, изкован от Бога“, помисли Маджио, доволен от собственото си сравнение. Та нали в свободното си време пишеше поезия. Делла Торе стана и отецът забеляза, че чертите на лицето му са досущ като на статуя във Форума^[2]. Маджио вписа във въображаемата си книга: „Класически римски профил“... и едва тогава обърна внимание на човека пред себе си. Сърцето му прескочи — предстоеше му да вечеря в компанията на самия Силвио делла Торе!

— *Salve* — каза Делла Торе и протегна ръка. — Ти трябва да си брат Маджио.

Със заекващ от вълнение глас Маджио призна, че е същият. Двамата заеха местата си. Делла Торе подхвана общ разговор, докато наливаше в чашите „Греко ди Туфо“, после вдигна тост: „За нашите приятели в Рим“.

Вечерята бе проста и вкусна. Както и разговорът. Над чинии с *брускета* двамата разговаряха за футбол, за отборите на „Лацио“ и „Сампдория“ и за агонията във висшата лига. Сервитьорът отвори бутилка „Монтепулчиано“. Малко след това влезе втори сервитьор с анелоти, пълнени с тартуфо и праз. Маджио отбеляза, че анелотите са като „пухкави възглавнички“, на което Делла Торе отговори с шега, която се стори непристойна на отца, но може би нещо не бе доразбрал. Докато ядяха и пиеха, разговорът постепенно се измести към политиката и Маджио с вълнение установи, че двамата с Делла Торе имат еднакви възгледи: християндемократите са в криза, мафията се възражда, франкмасоните са навсякъде... А що се отнася до евреите, то... хм... Размениха клюки за състоянието на папата и обсъдиха шансовете на възможните кандидати за папския престол.

Появи се сервитьор със следващото блюдо — пъстърва — и ловко обезкости пред тях две риби. Когато излезе, Делла Торе отбеляза колко е щастлив, че в лицето на отец Маджио „Умбра Домини“ има приятел в самата Конгрегация на доктрината на вярата. Маджио бе поласкан и между парченцата крехко месо демонстрира познанията си върху механизмите на работа в Конгрегацията и личните особености на хората, имащи достъп до *il terzo piano* — третия етаж на Апостолическия дворец, където бяха покоите на папата.

— Винаги е полезно да се знае какво мислят кардинал Орсини и Светият отец — въздъхна Делла Торе.

След пъстървата дойде ред на салатата, а малко по-късно — и на дебелата *бистека ала фиорентина*, която и сложи края на вечерята. Дойде сервитьорът, вдигна чиниите и събра трохите, за да постави на масата бутилка „Вин Санто“ и плато с бишкоти. Разбърка жарта в камината, попита ги ще желаят ли още нещо и излезе, затваряйки плътно вратата зад себе си.

Делла Торе наля по чаша „Вин Санто“. После се наведе към отец Маджио, фиксира го с острия си поглед и с копринен шепот каза:

— Донато...

Отец Маджио прочисти неловко гърло:

— Силвио?

— Да спрем с глупостите, а? Защо си тук?

Отец Маджио се опита да скрие изненадата си, притискайки ненужно силно снежнобялата ленена кърпа до устните си. Накрая я остави на масата, пое дълбоко въздух и отново си прочисти гърлото.

— Един свещеник, провинциален свещеник, дойде във Ватикана — беше преди няколко седмици — и разказа нещо. — Делла Торе кимна окуражително с глава. — Ами... — сви рамене Маджио, — понякога... чувам... същото, което чува и кардиналт, освен ако не става дума за нещо прекалено важно, за да бъде посветен в тайната и аз. Този път... — отец Маджио мрачно се засмя, — ами, сигурен съм, че кардиналт сега съжалява, че присъствах.

— Значи става дума за важна тайна?

— Да — кимна утвърдително отец Маджио.

Делла Торе помълча и след малко попита:

— И това се случи преди няколко седмици?

— Като изключим сплетните около бъдещия папа, оттогава досега не се говори за нищо друго.

— И защо?

— Защото трябва да решат какво да правят.

— Аха... И какво решиха?

— Нищо. По-скоро решиха да не предприемат нищо. Кое е същото. Затова съм тук.

Делла Торе изглеждаше замислен. След малко допълни чашата на отец Маджио и го погледна:

— Добре, Донато... може би трябва да ми разкажеш цялата история.

Отец Маджио смръщи вежди и се наведе напред. Опря лакти на масата и събра връхчетата на пръстите си. После бавно ги размърда и каза:

— Всичко започнало с една изповед...

Когато свърши, Делла Торе седеше на ръба на стола си, а пурата в ръката му отдавна бе изгаснала. В камината працияха главни и

хвърляха искри, но освен тях в стаята цареше тишина.

— Донато — проговори накрая Делла Торе, — благодаря ти, че ми разказа това.

Отец Маджио доизпи последните капки „Вин Санто“ в чашата си и стана:

— Трябва да се връщам.

Делла Торе кимна:

— Благодаря ти за смелостта да ме посветиш в тайната. *Онези* не могат да решат какво да направят — продължи той, — защото просто няма какво да се решава. Всъщност има само едно нещо, което трябва да бъде направено.

— Знам — въздъхна Маджио, — само че нямат смелостта.

Делла Торе също стана. Маджио му подаде ръка, а той, вместо да я стисне, я пое с двете си ръце. После бавно я вдигна до устните си и я целуна. За момент на Маджио му се стори, че... усеща езика му по кожата си, но в следващия миг всичко свърши.

— *Grazie* — каза на раздяла Делла Торе. — *Molto grazie*.

---

[1] Става дума за 19-ия екуменически събор на римокатолическата църква (1545–1563) в Трент, изключително важен с всеобхватните си декрети по вътрешната реформа на Църквата и дефиниции, разясняващи всяка оспорвана от протестантите доктрина. Въпреки вътрешните ежби, външната опасност и двете дълги прекъсвания в хода на работата му, този събор изиграва ключова роля в съживяването на римокатолическата църква в много части на Европа. — Б.пр. ↑

[2] Религиозен, граждански и търговски център в републикански Рим, датиращ неизвестно от кога, но добил разцвет по време на Юлий Цезар (около I век пр.н.е); понастоящем представляващ исторически руини, реставрирани до слоя от епохата на Юлий Цезар: от хилядите колони, издигнати в него в продължение на поне 7–8 века, днес са останали прави не повече от 50. — Б.пр. ↑

ЧАСТ ВТОРА НОЕМВРИ

5.

До 7-ми ноември „Кезуик Лейн“ бе една от онези улички, за които се казва, че на тях „никога нищо не се случва“. Лъкатушеша из един от новите квартали на Бърк, предградие на Вашингтон, окръг Колумбия, Северна Вирджиния, уличката минаваше покрай къщи за по 400 000 долара, беемвета и най-добрите скари на газ, които можеха да се купят с пари. Къщите в Кобс Кросинг, както бе известен кварталът, бяха без изключение в неоколониален стил. Различаваха се, ако не по друго, то поне по цвят и архитектурни детайли, но всички бяха горедолу на по шест години. Строителите се бяха постарали да запазят колкото се може повече дървета, а освен това бяха вложили солидна сума в благоустройството, поради което кварталът създаваше измамното впечатление, че е стар.

Истината обаче се издаваше от пресния черен асфалт по улицата, която правеше плавен завой на запад и свършваше при една постройка. Мястото изглеждаше прекрасно за игра на децата, защото нямаше нужда да се пазят от уличното движение. Само че децата на „Кезуик Лейн“ бяха доста старички за безгрижни игри. Понеже къщите бяха скъпи, живущите в тях — адвокати, лобисти и бизнесмени — бяха все над определена възраст, както впрочем и децата им, които можеха да бъдат намерени къде ли не, само не и на улицата. Те вземаха уроци по езда или карате, играеха футбол или лакрос, или просто пръскаха на парчета домати по екраните на домашните си компютри.

Това обясняваше защо тротоарите на „Кезуик Лейн“, както впрочем и самата „Кезуик Лейн“, бяха безлюдни. Да видиш пешеходец тук — независимо от възрастта, — бе случайност.

С изключение на тези, които разхождаха кучетата си. Почти във всеки дом имаше куче. През седмицата стопаните отсъстваха по цял ден, което означаваше, че домашните любимци можеха да полудуват на чист въздух едва вечерта — нещо задължително за малкото общество от спретнатите къщурки в Кобс Кросинг.

На втори ноември все още тук-там имаше следи от празнуването на Хелоуин^[1] — увиснала на предната веранда издълбана тиква,

картонен скелет, окачен на уличната врата, фалшива паяжина на прозореца. В спокойните минути преди полунощ една жена, която току-що се бе върнала от представлението на „Тоска“ в „Кенеди Сентър“, разхождаше разкошния си лабрадор-ретривер Кофи.

Кофи и стопанката му спряха на „Кезуик Лейн“ срещу номер 207, тъй като кучето реши да помирише основата на кола, върху който бе монтирана изнесената пред входната врата пощенска кутия.

Изведнъж животното вдигна муцуна и заплашително изръмжа. Козината на гърба му настръхна. Наостри уши. Излая. В следващия момент се случи нещо странно: в къщата блесна светлина, последва трясък на счупено стъкло и през предния прозорец излетя човек.

Човекът беше в пламъци.

Той тупна като горяща факла в азалиите, залитайки, се изправи на крака, рухна отново и се затъркаля в агония по моравата. Кучето на отсрещния тротоар изпъна верижката и зави. Стопанката му стоеше безмълвно в тъмнината, напълно парализирана от ужас. Съзнанието ѝ отказваше да възприеме онова, което очите ѝ виждаха. Вниманието и, колкото и странно да бе, бе приковано не към горящия човек, а към прозореца, през който бе излетял.

В самия прозорец нямаше нищо необичайно: беше единичен, с вградена решетка, която го разделяше на малки квадрати. Част от нея се бе закачила за дрехите на мъжа и жената я гледаше с недоумение — боядисаната в бяло дървена решетка хвърляше искри, докато мъжът се търкаляше по моравата. Напомняше ѝ по някакъв начин на едни фойерверки, които бе гледала в Мексико преди години. Странната асоциация я парализираше. Няколко секунди — сториха ѝ се минути — тя се съпротивляваше безмълвно на дърпането на кучето, после мъжът се изтърколи до младите брезички и след няколко последни агонизирани гърча застина неподвижен.

Едва тогава жената излезе от транса си. Пусна каишката на кучето и изтича при мъжа. Съблече самото си и се опита с него да изгаси пламъците. Главата му още гореше, веждите му вече ги нямаше. Човекът крещеше. Тя се отпусна на колене, натисна самото си върху лицето му и успя да задуши огнените езици по косата.

Бууууууу!

Зад нея се разнесе глух тътен. Кучето подскочи. От къщата излетя огнена вълна. Завесите на прозорците пламнаха. Няколко

секунди по-късно гореше вече цялата къща.

Тъканта на сакото ѝ тлееше и тя го захвърли настрани. Скочи, изтича до входа на съседната къща и заудря с юмруци по вратата. Показа се смаян мъж по боксерки с бутилка „Ред Дог“ в ръката.

— Деветстотин и единадесет! Обадете се на 911!

Когато се върна пред номер 207 — този път с одеяла в ръцете няколко съседни вече се бяха събрали отпред. Повечето бяха по пижами, с наметнати палта. Човекът на моравата вече не гореше. Двама мъже, единият бос и само по долнище на пижама, отнесоха обгорелия по алеята за коли, по-далеч от жестоката горещина, която се излъчваше от пламтящата къща. Жената започна да обяснява: „Разхождах Кофи... бях точно отсреща...“

Продължи разказа си с най-големи подробности. Беше чувала от психолозите, че това е типичната реакция при посттравматичен шок. Едва когато погледът ѝ попадна на малката детска кола „Литъл Тайк“ в жълто и червено, оставена до гаража, едва тогава помисли за хората в къщата... Жената... как ѝ беше името... Карен? Кати? И сладкото момченце, единственото истинско дете в целия квартал — хлапето, което караше през уикендите пластмасовата си кола нагоре-надолу по алеята, бе дошло на вратата ѝ на Хелоуин, облечено като зайче, с оранжева пластмасова тиква в ръчичката. Помнеше го много добре: момченцето от верандата и усмихнатата му майка зад него.

— Кой си ти? — попитала го бе тя, криейки зад гърба си предварително приготвената кошничка със сладкиши. — Интересно кой ли би могъл да бъдеш?

— Великденското зайче — бе казало момченцето. Майка му зад него се бе усмихнала.

Но защо не се бе сетила за тях веднага? Количката вече започваше да се топи и пластмасата изпускаше мехури. Бяха ли си у дома? Нима бяха вътре?

— О, Боже... О, Боже! — изохка тя и се втурна към огнения ад. Наближаваше вече предните стъпала, когато някой я сграбчи отзад и я спря.

Кучето продължаваше задъхано да лае.

В болницата „Феър Оукс“ сестрите от спешното отделение се подготвиха да разрежат почернелите дрехи на мъжа, когато една от тях се намръщи:

— Полиестер — каза тя и поклати глава. — Памукът гори. Полиестерът се топи. Опиташ ли се да го съблечеш, смъкваш с него и кожата.

Жертвата беше облечена с черно поло и гледайки вискозната тъкан около шията, сестрата разбираше, че свалянето на полото ще бъде крайно болезнено. Изгарянията бяха трета степен, а инфекцията бе почти сигурна. Но истинският проблем бяха белите дробове. Пациентът вече изпитваше затруднения с дишането и беше почти сигурно, че са обгорени от нажежения въздух.

Не след дълго състоянието на основните му жизнени показатели бе стабилизирано. Сложиха го на системи, качиха го на носилка и го откараха в операционната. Първо трябваше да му направят трахеотомиа и да вкарат в гърлото му дихателна тръба. Дробовете му бяха в трагично състояние, а лигавицата — толкова набъбнала, че вече едва дишаше. Трахеотомията щеше да премахне проблема. Едва след това щяха да отстранят от тялото му разтопения полиестер, за да получат достъп до лишената от кожа подпухнала пулсираща плът.

Анестезиологът си помисли, че няма нищо по-болезнено от изгарянията, когато чу как пациентът бълнува. Звукът бе ужасен, защото излизаният глас не приличаше на човешки.

— Странно — обади се една от сестрите, — не ми прилича на латиноамериканец.

Дежурният лекар се приближи с ръкавици, вдигнати на нивото на раменете в поза, която сестрите шеговито наричаха „Предавам се“.

— Не беше испански, а италиански.

— И какво каза?

Докторът сви рамене:

— Не знам. Така и не научих този език. — После наклони глава преценяващо и допълни: — Струва ми се, че се моли.

---

[1] Денят на Все светии, празнуван в САЩ в нощта на 31 октомври. — Б.пр. ↑

6.

Когато сложиха обгорения на операционната маса, пожарът на „Кезуик Лейн“ бе овладян и двама пожарникари вече се готвеха да влязат, за да търсят жертвите. Съседите им бяха казали, че в къщата живеят двама — жената собственичка и тригодишният ѝ син. Съпруг нямало. Била самотна майка и волвото ѝ било в гаража.

Въпреки щипещия ноемврийски студ и късния час тълпата зяпачи бе набъбнала до към петдесетина души. Линейките, полицейските коли, пожарните и телевизионните екипи даваха своя принос в царящия хаос. По ливадата се кръстосваха маркучи и хората вече стъпваха в рядка кал.

Двата снимачни екипа и радиорепортерът живееха в собствен объркан свят, влачейки след себе си плетеница от кабели и стойки за прожектори. Съсредоточени и загрижени, те работеха от двете страни на улицата и замираха микрофони в лицата на пожарникарите и свидетелите.

— А коя е вашата къща?

— Нямам такава. Аз съм наемател. Чух по радиото... полицейското. И дойдох тук.

Всички бяха на мнение, че пожарът е бил странно интензивен и че никой не е напуснал къщата... с изключение единствено на обгорелия мъж.

При първото си влизане пожарникарите претърсиха овъглените и вече подгизнали останки по пода. Нямаше оцелели и не можеше да има. Качването на втория етаж се забави поради опасението да бъде използвана стълбата, която всеки момент щеше да рухне.

Докараха стълба отвън, двама пожарникари стъпиха в клетката и стълбата се насочи към единия от горните прозорци, разбивайки стъклото.

Всички виждаха, че спасителните опити са обречени на неуспех. Беше немислимо някой да е оцелял в огнения ад. Дори да бе избегнал по някакъв необясним начин пламъците, щеше да го довърши димът. Но все пак имаше някаква, макар и минимална възможност някой да е

имал съобразителността да се скрие в банята и да нахвърли мокри кърпи по вратата. Пожарите са непредсказуеми — понякога те преследват, докато не се доберат до теб, друг път не ти обръщат никакво внимание. При пожар човек просто не знае каква ще му бъде съдбата.

По-младият от двамата пожарникари скочи през дупката на разбития прозорец и веднага опита с лост здравината на пода. След като се увери, че по него може да се върви, тръгна навътре, оставяйки колегата си в коша, готов да помогне, ако се случи нещо непредвидено.

Не след дълго намери очакваното: тяло на възрастен човек и на малко дете. Бяха в леглата си или по-скоро в онова, което беше останало от тях — матраци, изгорели до пружините, покрити с късчета почерняла тъкан. От чаршафите беше останала само овъглена материя, залепнала за кожата на жертвите. До главата на детето имаше две малки стъклени очи — тъжните останки от плюшена играчка. Момченцето и майка му все още бяха различими. Ако пожарните бяха пристигнали две минути по-късно или ако пожарният хидрант е бил по-далече, от тях и къщата нямаше да е останало нищо. Само дим и кости.

По устав заместник-началникът на пожарникарите трябваше да уведоми най-близкия родственик, и то веднага. Когато в скъп квартал като Кобс Кросинг изгаря къща за 400 000 долара и при пожара загиват хора, това си е новина, а новините се разпространяват бързо. Макар пожарът да бе избухнал късно вечерта, нямаше никакво съмнение, че щеше да намери място в сутрешните издания и ранните емисии. Затова заместник-началникът се обади където трябва и научи, че къщата е била собственост на Катлийн Ан Ласитър, която живееше — *беше* живяла — в нея с малкия си син. В застраховката бе упоменато, че нейният най-близък родственик е брат й Джоузеф, жител на Маклийн.

Който точно в този момент сънуваше.

В съня си Джо Ласитър се виждаше на брега на Потомак, точно над Големите водопади, хвърлил въдица за голямоуст костур. Дръпна китка и кордата се изви над реката — перфектно замятане мечта. В следващия миг костурът клъвна и той започна да си играе, изтегляйки пръта нагоре.

Някъде зазвъня телефон. Джо се ядоса. Проклетото нещо го безпокоеше или по средата на концерт в „Кенеди Сентър“, или точно на девети ининг по време на бейзболен мач в „Камден Ярдс“, но тук!... Някакъв невидим идиот бе дошъл на риболов с мобилен телефон! Какъв е смисълът да излезеш на риболов, ако ще взимаш шибания си мобилен телефон?

Плавно изнесе пръта надясно и завъртя макарата със свободната си ръка. После с изненада чу собствения му глас да изрича: „Здрасти, аз съм Джо Ласитър. В момента не мога да отговоря, затова оставете съобщение.“

Реката, рибата, прътът и макарата... изчезнаха. Дойде на себе си. Лежеше със затворени очи, но буден, и чакаше съобщението. Само че онзи, дето бе позвънил, затвори. Естествено, каза си Джо, и намести глава върху възглавниците.

Искаше да се върне пак в съня си, душата му просто плачеше за това видение, но реката вече я нямаше. И рибата я нямаше. Единственото, което можеше ясно да си спомни, бе възмущението си от иззвъняването на телефона. Шибаният телефон. *Неговият* телефон.

В този миг отново зазвъня. Реши да вдигне слушалката.

— *Какво?*

Гласът на мъжа отсреща бе професионално съдържан, спокоен и официален. Само че онова, което казваше, бе нелепо и абсурдно. Джо започна да осъзнава смисъла му едва десет минути по-късно, докато се носеше с колата към Феърфакс. Имало пожар. Идентификацията не била сто процента сигурна, но телата...

Не, помисли си Джо, *не!*

... телата отговарят на...

На какво?

... на онова, което ни е известно за живущите там. Вашата сестра...

Катлийн!

... и нейният син...

Брендън! Малкият Брендън!

Пътят следваше извивките на Потомак, недалеч от мястото, където бе сънувал, че лови риба. От другата страна на реката, зад кулите на Джорджтаунския университет, зората вече аленееше.

Бяха мъртви. Не че мъжът се бе изразил точно по този начин. „Два случая с летален изход“. Джо Ласитър стисна зъби с такава сила, че главата му забуча. Кати. В целия си объркан и скапан живот Кати най-сетне бе намерила щастието. Стабилността. *Духовния мир*. По някакво чудо бе станала прекрасна майка, а детето...

В съзнанието му изплува образът на Брендън и той отмести поглед. Свали прозореца и с облекчение подложи лице под хладната струя въздух. При Рослин пресече реката и излезе на 66-та магистрала. В насрещното платно вече пъплеха доста коли.

Как бе възможно къщата да пламне? Ласитър недоумяваше. Та тя беше съвсем нова и всичко в нея — готварската печка, електрическата инсталация, отоплението, разпределено в три зони... всичко, *всичко* бе възможно най-доброто. Лично я бе огледал, преди сестра му да се нанесе. Навсякъде бяха монтирани датчици за дим. Детектори за въглероден окис. Имаше дори автоматично задействащи се пожарогасители! След като бе станала майка, Кати бе започнала да обръща сериозно внимание на безопасността.

Знаеше, че сега не е моментът да мисли за къщата. Трябваше да мисли за сестра си. Но се опитваше да превърне катастрофата в абстрактно понятие и да гледа на случилото се като следовател, а не като брат. Може би подсъзнанието му превключваше в режим на отрицание — „не, това не може да ми се е случило“, — защото някъде дълбоко в себе си той просто не вярваше, че тя е мъртва. Не беше възможно къщата да е изгоряла до основи! Как тогава тя е мъртва? И Брендън на всичкото отгоре...

Как така не бяха избягали навън?

Мъжът по телефона не му бе дал много информация. Сега искаше да получи такава. Искаше да разбере всичко. Натисна педала, макар да знаеше, че вече е късно. „*Летален изход...*“ Вече не можеше да я спаси.

Беше тръгнал към моргата, която се намираше в сградата на някогашното кметство, но се улови, че пътува към дома на Кати. Караше като автомат. На няколко преки от Кобс Кросинг въздухът замириса лошо. Усети дима и сърцето му замря. Осъзна, че до

последния момент бе стискал сламката на отчаяната надежда — някаква нелепа грешка, друг адрес, друга Кати Ласитър.

Надежда, която се стопи. Видя фаровете на пожарните, паркира акурата на тротоара и извървя пеша останалата част от пътя.

Знаеше, че несъмнено е започнало рутинно разследване на причините за пожара. Винаги се правеше опит да се разбере какво точно е станало. Не за да бъде задоволено само нечие любопитство, нито дори с идеята да се извлекат някакви поуки. Просто отговорът на въпроса „Защо е възникнал този пожар?“ имаше важни правни и финансови последици. Беше ли причината цигара? Дефектен награвател за вода? Неправилно построен комин?

Уточняването на вината щеше да определи кой и колко да плати, така че отговарянето на този въпрос бе първата и основна задача.

Пред къщата бяха паркирани шест коли. Ласитър ги огледа: полицейска патрулна, още две полицейски без отличителни знаци, но с „буркани“ на покривите, две пожарни и бежова „Камри“, за която можеше да се предположи, че е на застрахователния агент. Униформен мъж опъваше жълта лента, на която бе напечатано безкрайното:

Полицейско заграждение — не пресичайте
Полицейско...

Във въздуха се носеше тежка миризма — смес от изгоряло дърво и пластмаса. Но къщата, по-скоро това, което бе останало от нея, го порази като боксов удар. И за пръв път след телефонното обаждане смисълът на думата „летален“ проникна в съзнанието му. Сестра му бе мъртва. Племенникът му бе мъртъв. Къщата все още димеше тук-там в центъра на изровената от гумите на колите подгизнала ливада, осеяна с овъглени парчета дърво и почернял метал. Прозорците ѝ бяха избити и без защитата на стъклото оставяха тягостното впечатление за празен поглед на покойник. През тях се виждаха пораженията вътре. Ласитър се обърна и отиде при полицаия, който вече бе изтеглил първата отсечка на заграждението.

— Какво се е случило?

Полицаят беше млад, червенокос, синеок и с лунички. Той вдигна поглед и сви рамене с младежка арогантност:

— Случи се пожар.

Ласитър не го удари, но се наложи да поеме дълбоко въздух. Когато го изпусна, дъхът му излезе като дим в студеното утро.

— Как е започнал?

Този път полицаят го изглежда, сякаш за да запомни чертите на лицето му. Поколеба се и кимна към пожарникарите:

— Според тях е палеж.

За втори път през последните две минути се почувства така, като че ли някой подло го е ударил. Беше очаквал нещо съвсем друго. Цигара може би... Кати пушеше, макар че избягваше да го прави около детето. Значи, може би все пак цигара. Или радиатор... Не, не радиатор, в къща с вградена отоплителна система нямаше никакви радиатори. По-скоро искра. Цигара, късо в домакински уред...

— *Какво?*

Младежът го изглежда повторно, този път с по-голям интерес.

— Кой сте вие?

Но мислите на Ласитър се носеха със свръхсветлинна скорост. Част от съзнанието му изрови факта, че подпалвачите имат навика да се връщат на мястото на престъплението. Друга част му напомни, че трябваше и сам да се сети по присъствието на полицейските коли. Защото, ако има съмнение в умишлен палеж, пожарът автоматично се превръща в местопрестъпление. А наличието на жертви е основание за завеждане на предварително следствие срещу неизвестен извършител с обвинение в убийство.

— Но защо някой ще подпалва къщата на Кати? — извика той несъзнателно.

7.

— Хей, Джо! Какво правиш тук?

Гласът бе насмешливо-обвинителен. Ласитър рязко се обърна. Мъж със здрав червен тен на лицето го гледаше усмихнато.

— Джим Риордан.

— Помня.

— И какво казваш, че правиш тук? — Детективът питаше повече заради хората зад него — трима мъже и една жена, които гледаха Ласитър със смесица от очакване и безразличие.

— Това е домът на сестра ми.

Усмивката върху лицето на Риордан помръкна. Той опипа меката част на дясното си ухо и поклати глава.

— Господи, Джо. Съжалявам. Наистина не знаех.

Седеше срещу детектива в една малка стаичка в полицейското управление и чакаше Риордан да свърши телефонния си разговор. Последния път, когато се видяха, ролите им бяха разменени: Риордан седеше срещу него в неговата стая и не правеше опит да скрие притеснението си. Тогава си бе сложил „хубавия костюм“ — вече поовехтял и видимо поотеснял.

„Ще изкарам една година — му бе казал Риордан — и напускам. Какво ще правя ли? Дали ще си седя на задника по цял ден? Не, не мисля. А щом е така, значи има смисъл да започна да се оглеждам отсегга — иначе казано, да топна крак във водата и да се поподготвя. Имам усещането, че мога да скоча направо в дълбокото. Затова съм тук и затова сега говоря с теб.“

Разговори като този Ласитър бе водил поне веднъж седмично: ако не с полицаи, то със служител на ФБР, Агенцията за борба с наркотиците, Пентагона или Ленгли. Всички те искаха работа, а за хора с техните умения най-логичното място, където можеха да я намерят, бе детективската агенция. Онова, което го бе накарало да погледне на Риордан като на потенциален свой служител, бяха думите

му на излизане: „Е... ако нищо не се получи, няма страшно. Поне ще напиша един сценарий.“

Това вече беше интересно. Полицайте писатели бяха рядкост като снежния леопард, а в „Ласитър Асошийтс“ все търсеха детективи, които да могат да напишат поне доклад, ставащ за пред очите на клиентите, повечето от които бяха адвокати или брокери. Това обясняваше и защо бяха наели толкова много журналисти. Така че, ако Риордан наистина се справяше с писането, щяха да му намерят място.

— Добре тогава, само че внимавай — извика Риордан. Гневът в гласа му върна Ласитър към действителността. Детективът тресна слушалката върху вилката, погледна го и сви рамене: — Извинявай за последното.

После затърси нещо на бюрото си. Размести някакви документи, откри това, което му трябваше, и го бутна към Ласитър:

— Няма съмнение, че става дума за палеж. Има много огнища, от които е възникнал пожарът, освен това са открити следи от запалителна течност.

Ласитър прегледа първоначалния рапорт от пожарната, в който имаше дори груба схема на етажите в къщата. На седем места видя знак „Х“, включително и в двете спални. Ласитър знаеше, че естествено възникналите пожари може и да се развиват по различен начин, но започват винаги от едно място. Погледна въпросително Риордан.

— Има още — каза детективът и избарабани с пръсти по плота на бюрото. — Установено е изтичане на газ. Не само от печката, а и в мазето. Някой си е играл с бойлера. Пожарната твърди, че колите са пристигнали само за пет минути, но къщата направо е експлодирала. Не е останало нищо. Като ти казвам нищо, разбирай *нищо*...

— Искаш да кажеш... — намръщи се Ласитър.

— Искам да кажа, че който го е направил, се е престарал. Явно е подпалвачество, но на извършителя не му е пукало дали ще се разбере, или не. Човекът се е престарал, разбираш ли? Там вътре е... — едрото лице на детектива се изкриви в гримаса на озадаченост. — Не знам как да ти го кажа... Пепелище. Сякаш не са искали да остане нищо освен пепел. — Облегна се на бюрото. Отвори уста, за да каже нещо, после размисли и се отказа. Поклати глава. Личеше, че му е трудно да

говори: — Не би трябвало да ти описвам тези неща. Все забравям. Ти не можеш да разследваш това — ти си най-близкият родственик.

— Да — съгласи се Ласитър, сякаш ставаше дума за нещо незначително. — Ако съм те разбрал правилно, ти смяташ, че онзи, който го е направил, се е опитвал да унищожи някакви улики. И се питаш какви са тези улики. Така ли е? Какво е имала сестра ми, което...

Риордан го прекъсна:

— В момента си мисля само, че преди да правим каквото и да е, трябва да те заведе в моргата, за да идентифицираш сестра си. Нали разбираш, преди да започнем да говорим за нея, трябва да сме сигурни, че става дума за твоята сестра.

Вече бяха на прага, когато телефонът иззвъня. Риордан се поколеба за миг, после се върна и вдигна слушалката.

— Какво? — нетърпеливо настоя той, обличайки с една ръка палтото си. Гласът от другия край каза нещо и Риордан стрелна с поглед Ласитър. — Господи... Да, да... Добре.

Когато тръгнаха да излизат, Риордан запали цигара.

— Какво беше това? — подозрително го изгледа Ласитър.

— Кое? — попита Риордан и шумно изпусна струйка дим.

— Обаждането.

Но Риордан само поклати глава, сякаш искаше да каже: „Остави това сега“.

Десет минути по-късно вече бяха пред сградата на кметството. Ласитър откопча колана си и понечи да слезе от колата, но детективът сложи ръка върху неговата, за да го спре.

— Виж, Джо — каза той притеснено. — Има нещо, което... — Прочисти си гласа. Помълча, за да намери точните думи, и след малко продължи: — Съгласен ли си, че един хирург не може да оперира собственото си дете?

— Какво?

— Хирургът не може да оперира детето си, адвокатът не може да защитава себе си, а ти... ти трябва да оставиш този случай на мен.

— Ще го имам предвид.

Риордан удари волана с длани.

— Знам, че говоря на стената, но... — Погледна часовника си. — Случвало ми се е и преди. Виждал съм го с очите си: бивши полицаи, агенти, военни следователи... всякакви, все хора професионалисти. Хващат се с нещо, което лично ги засяга, и забъркват ужасна каша. Направо оплескват работата. — Понеже Ласитър не каза нищо, детективът дълбоко въздъхна: — Ще поискам някой да ти докара колата тук. И ще те помоля да се прибереш. Аз ще ти се обадя по-късно.

Ласитър беше в странно състояние — сякаш управляваше сам себе си с дистанционно. Не чувстваше нищо... нищо особено. Видя се да влиза в сградата и да намира чакалнята — безлична стая със стандартните морски пейзажи по стените. После разговаря с някаква жена с бяла престилка и табелка на гърдите, с надпис БИЙЗЛИ. Тя отбеляза името му в дневника — голяма зелена книга, — след което го придружи до хладилната зала, където телата чакаха... каквото чакаха... в подобни на ковчези чекмеджета в стените.

Идентифицира Кати. После и Брендън. Продължаваше да си остава безчувствен. Сякаш бе кукловод и дърпаше конците на куклата Ласитър, която правеше, каквото се искаше от нея, а истинският Джо Ласитър наблюдаваше от страни.

Русата коса на сестра му се бе превърнала в почернял сплъстен скалп. Устните ѝ бяха разтворени, а сините ѝ очи гледаха втренчено нагоре към флуоресцентното осветление. Веждите и клепачите ѝ бяха напълно изгорели, което придаваше на лицето ѝ празно, дори тъпо изражение. Брендън беше още по-зле — цялата му кожа бе овъглена и покрита с мехури.

Беше виждал мъртъвци и преди, а Кати и Брендън бяха точно това — мъртъвци. Изглеждаха като кукли. Сякаш никога преди не са били живи. Жената с бялата престилка... Бийзли... стоеше до него малко вдървено, като че ли очакваше той да побеснее, готова да понесе всякакъв емоционален изблик. Вместо това куклата Ласитър кимна и със спокоен глас потвърди за протокола положителната идентификация. Напрегнатите рамене на сестрата се отпуснаха и тя записа нещо във формуляра, с който бе дошла. Чу характерното изскърцване на филцовия връх на флумастера по хартията, което

необяснимо как надви равномерното бучене на хладилните агрегати. После подписа нещо, без да го чете. След това си тръгнаха.

Когато излязоха навън в коридора, жената внимателно сложи ръка върху неговата. Струваше му се, че усеща лекия натиск от докосването ѝ, но не беше сигурен дали наистина го усеща, или си го внушава, защото вижда пръстите ѝ върху ръкава си.

— Искате ли да поседнете? Да ви донеса ли чаша вода?

— Не, всичко е наред. Но бих искал да говоря с патолога.

— Ами-и-и... — Бийзли се намръщи, — това не е съвсем...

— Том ми е приятел — увери я той.

— Ще го потърся. — Вдигна слушалката на близкия телефон. — Може в момента да прави ау... да е зает.

В чакалнята две латиноамериканчета седяха ужасени на ръба на оранжевата пластмасова кушетка. Наблизо се въртеше униформен полицаи. Когато съобщиха по уредбата имената им, хлапетата само дето не скочиха до тавана. Ласитър се загледа в един морски пейзаж на стената, неумело пресъздаващ морска буря. Мазни вълни се разбиваха в сиви скали.

После чу напевен глас зад гърба си:

— Добре-е...

Обърна се и видя жената да оставя обратно слушалката.

— Ако тръгнете по този коридор, в края му...

— Знам пътя — прекъсна я той.

Том Труонг вдигна поглед иззад бюрото си, видя го и стана:

— Чо! — каза той и подаде красивата си ръка, от която лъхаше на формалдехид. Беше способен да изглежда усмихнат и намръщен едновременно: — Какво прави за теб? Ти работи по случай?

Беше се запознал с патолога по необичаен начин. Двамата играеха футбол в отбор на ветерани — хора над трийсетте, — когато, преди около две години, Ласитър бе получил тежка травма в коляното. Макар да изглеждаше с крехко телосложение, Труонг бе жесток защитник с твърди лакти и шпагат, помитащ като сърп. За първи път отвори думи за професиите си в заведението „При Уитни“, на халба бира след спечелване на шампионата. След това Ласитър често бе ползвал услугите на Труонг като съдебномедицински експерт и вещо лице. Той се оказва подреден човек, който не пропускаше нищо,

надарен патолог и — въпреки комичния си английски — идеален свидетел. Комисиите го обожаваха.

— Не е случай. Става дума за сестра ми. — Повдигна леко брадичка, за да покаже: — Тя е там... с племенника ми.

Труонг помисли, че се шегува или че не го е разбрал.

— Какво каза, Чо? — лукаво погледна той. — Шегува ме, нали?

— Не, говоря за изгорелите.

Усмивката на Труонг помръкна.

— *Лас-сит-тер* — прошепна той. — О, Чо! Много съжaliaва. Страшно много съжaliaва!

— Направи ли вече аутопсията?

Той кимна сериозно:

— Чими специално помолил ме. Заради умишлен палеж. — Въздъхна. — Твоя сестра. И малко дете. — Очите му се свиха в тесни цепки. — Добре, не огън ги убил.

Ласитър кимна. И едва след това думите проникнаха в съзнанието му.

— *Какво?*

Голямата глава на Труонг се заклати върху тънкото стебло на шията му.

— Няма частици дим в дроб. Няма въглероден окис в кръв. Това ни казва, че жертва умира *преди* пожар. И не само това. Видял тела?

— Да, вече ги идентифицирах. Затова съм тук.

— Не-е. Ти *тела* видял? Или лица?

— Лицата.

— Ако гледа тяло, две тяло, вижда кожа покрита с... сякаш ситно нарязана. Това става с човешко тяло в огън, нали разбира? Стандартно, защото... защото кожата се пука! Течност се разширява от топлина... Кожа не разширява, затова кожа се пука навсякъде... Освобождава налягане. Но в този случай, жена... твоя сестра... има малки порязвания по две ръце. Те обаче различни. Не само кожа, месо също нарязано. Рани от отбрана. Вижда тях, продължава да търси и разбира защо. Сестра ти — удар с нож в гърдите. Причина за смърт — аортна клапа. Срязана! Момче... — Труонг се наведе през бюрото си. — Гърло срязано от край до край. От ухо до ухо. — Отпусна се обратно на стола си, сякаш изтощен от монолога. После вдигна ръце във въздуха и ги остави да паднат обратно като капещи листа. — Чо... В

малко момче няма кръв. Мъртви може би един час... Пожар *после*. — Ласитър безмълвно го гледаше. — А мъж? Какво става съпруг?

— Какъв мъж?

— Чува — обясни Труонг, — че в къща на сестра ти трети човек. Скача през прозорец, пламнал. Понеже сестра ти умира така, аз решава, че... — той притеснено сви рамене, без да довърши прозрачната си мисъл.

— Къде е този човек?

— В „Изгаряния“.

— Коя болница?

Труонг сви отново рамене:

— Може би „Феър Оукс“, а може и „Феърфакс“.

8.

Час по-късно намери Риордан зад отстъпено му временно бюро в един лекарски кабинет на болницата „Феър Оукс“. Една от сестрите му го показа. Когато влезе, Риордан се обърна, видя го и стана. Получи се малко изкуствено, от което Ласитър разбра, че приятелят му се опитва да скрие нещо зад гърба си. Не изглеждаше щастлив.

— Ти никога не слушаш какво ти се казва, нали?

— А ти не ми каза, че разполагаш със заподозрян.

— Не беше заподозрян, докато не получихме доклада от аутопсията — оправда се детективът. — До този момент си оставаше само още един пострадад.

— Някакъв тип скача от прозореца на къщата на сестра ми... пламнал при това. Двама души загиват... А ти даже не ми го споменаваш?! Наистина ли си допускар, че е жертва?

— Той е жертва! Изгорял е едва ли не до кости.

— Да... Е, хубаво... За мен това означава единствено, че е скапан аматьор. Кой е той?

— Джон Доу.

— Какъв Джон Доу^[1]?

— Ами, нали се сещаш, че когато го приеха тук, той не рецитираше име, номер и социална осигуровка. А и в него не се намери нищо, което да послужи за идентифицирането му.

Ласитър помълча малко. После попита:

— Ключове за кола?

— Не, никакви ключове, никакви документи, дори никакви пари. Разбери, не намерихме нищо.

— Ами, тогава сигурно... Какво? Скочил е с парашут. Това ли е теорията ти?

— О-о-о, я остави...

— Проверихте ли колите?

— Кои коли?

— Паркираните коли! Онези в квартала, проверихте ли ги?

Риордан се поколеба.

— Да-а... — проточи той. — Проверяват се.

— Чак сега? Това е... — Внезапно Ласитър почувства умора. В тялото му се разля вълна на изтощение, докато опитваше да направи простата сметка в главата си. Сигналят бе подаден в полицията към полунощ. Сега вече минаваше два следобед. Бяха изтекли четиринайсет часа, през които — съдейки по изражението на Риордан — никой не бе помислил да огледа квартала и ако не друго, поне да запише номерата на паркираните наблизо коли. Ако Джон Доу работеше в екип, вече бе безнадеждно късно.

— Нямаше и дрехи — обади се внезапно Риордан. — Казвам ти, защото съм сигурен, че се каниш да ме попиташ. Били окървавени, така че се наложило да ги разрежат, за да освободят тялото. После сестрите ги изхвърлили. Ясно ти е — биологичен отпадък. Опитах се да ги спася, но вече беше късно — бяха изчезнали Бог знае къде. Единственото, което ни остава, е да чакаме, докато докторите ни разрешат да поговорим с него. Когато това стане, аз ще му задам същите въпроси, които би му задал и ти, после ще му сменя отпечатъците. Ще ги пуснем в компютъра и ако имаме късмет, ще научим кой е. Така че защо не се прибереш и не ме оставиш да си върша работата?

— Какво е това?

— Кое?

— Кое то криеш?

Риордан изпъшка мъченически, погледна за вдъхновение към тавана, не го получи и отстъпи встрани, за да види Ласитър какво лежи на бюрото. Върху медицинския поднос, използван от сестрите, имаше две неща. Едното бе нож с острие, дълго към 18 сантиметра. Ласитър се вгледа по-внимателно. Всъщност беше... армейски нож.

— „Кей-бар“.

— Какво?

— Това е нож, модел „Кей-бар“ — обясни Ласитър. — За рейнджъри. Можеш да ги видиш в Куонтико, Браг^[2]... Изобщо на такива места.

— Значи може да е военен.

Ласитър сви рамене:

— Може. Важното е, че го е взел със себе си. Тук не става дума за взлом или сборичкване в кухнята, където някой докопва нож и... Не,

този тип е влязъл в къщата с армейски нож. Нали виждаш, това не е нито нож за хляб, нито сатър, а е нож за ръкопашен бой...

— Искаш да кажеш, че убийствата са предумишлени.

Ласитър за втори път погледна ножа по-внимателно. Около мястото, където острието влизаше в дръжката, се виждаше лепкава кафеникава субстанция. Приличаше на кръв. По нея бяха полепнали няколко косъма. Ефирни, руси, много тънки. Детски. От косата на Брендън. Чу гласа на Том Труонг: „В момче няма кръв.“

Вторият предмет върху подноса беше бутилка — малка бутилчица, като онези, които раздават в самолетите. Беше обаче крайно необичайна, изработена от тежко стъкло. Създаваше впечатление за антика. Затворена бе с капачка от тъмен метал, изработена във формата на корона. Върху нея имаше микроскопичен кръст. В бутилчицата бе останала около половин пръст прозрачна течност.

— Сестрите и санитарите, естествено, са я отрупали с отпечатъците си — въздъхна Риордан. — Помогни ми, ако обичаш — каза той на Ласитър и му подаде пластмасовия плик с етикет, на който бе отпечатано:

ДЖОН ДОУ
MPD-3601
02-11-95

Ласитър разтвори плика, а Риордан напъха с помощта на молив предметите.

— Къде е той?

Риордан не му отговори. Вместо това каза:

— Като се върна, ще заведа тези неща като веществени доказателства. Ще снемем от тях, каквито отпечатъци намерим, ще елиминираме тези на сестрите и санитарите, а останалото ще предадем в Бюрото за идентификация. После ще се опитам да науча нещо за бутилката. Ще изследваме течността и ще анализираме всичко по ножа. — Замълча за малко. — Виж... Не знам дали от това ще излезе нещо, но... който и да е този, сестра ти не му се е дала без бой.

Патологът намери кръв и плът под ноктите ѝ... на дясната ѝ ръка. Ще поискам ДНК-тест. — Нова пауза. — Сега... ще се прибереш ли?

Ласитър последва Риордан до вратата. Детективът носеше плика пред себе си, стиснал горната му част между пръстите си. После спря, обърна се и сложи ръка на рамото му.

— Виждаш ли... Знам, че не трябва да говоря с теб по този начин. Не би трябвало да ти показвам и уликите. Нали разбираш... — Заби поглед в краката си. — Искam да кажа, че процедурно погледнато... ти си заподозрян.

— Така ли било?

— Така!

— Какви ги дрънкаш, Джим?

Риордан сви рамене:

— Ами ако се окаже, че сестра ти е завещала всичките си пари? Ако се разбере например, че си я мразил до дъното на душата си? Искam да кажа... Нали се сещаш?

— Това са дивотии!

— Дивотии са. Но ти обръщам внимание как би могло да изглежда отстрани. Има си правила, напомнят ни ги на оперативки... Нали се сещаш? Нямах представа колко ни набиват в главата да обръщаме внимание на така нареченото „впечатление за неуместност“.

— „Неуместност“?

— Не! *Впечатление* за неуместност. Не е необходимо някой да извърши нещо неуместно. Достатъчно е само то да *изглежда* така — ето, както аз ти показвам тези неща — Риордан кимна към плика в ръката си. — Ако някой ни види, може да си направи погрешни изводи. — Ласитър поклати безмълвно глава. Беше загубил способността да се ядосва. Освен това Риордан не казваше нищо по същество. А и стриктно погледнато... беше прав. — Както и да е — продължи детективът, — ти сигурно трябва да се обадиш тук-там, като единствен родственик да се погрижиш за някои неща... А и пресата се намеси още в началото. Щом надушат, че не е било обикновен пожар...

Здравият разум на Риордан му подейства като кофа студена вода. Внезапно Ласитър осъзна, че досега е бил като в тунел — мозъкът му дотолкова се бе фокусирал върху желанието да разбере какво се е случило, че бе забравил за обичайните задължения на „най-близък родственик“. Изведнъж се сети колко много неща трябваше да се

направят при смърт в семейството. Риордан бе напълно прав. Разбира се, че трябваше да се обади на няколко човека. Кати бе единствената му родственица и макар че родителите им отдавна бяха починали, тя имаше бивш съпруг, приятели, колеги в радиото. Леля Лилиан. И Брендън. Вярно, Брендън нямаше баща, но имаше кръстници. Трябваше да се съобщи на тези хора. Те не заслужаваха да научат за трагедията от телевизията или вестниците. Докато вървеше редом с Риордан, списъкът в главата му набъбваше. *Приготвления*. Трябваше да плати за опело. Да избере ковчежи. Да поръча надгробни плочи. Да купи гробове.

Имаше толкова много неща, които никой нямаше да свърши вместо него, но не можеше да спре да мисли за Брендън... Ножа... засъхналата кръв... полепналите косъмчета... Но защо някой... как бе възможно да има на Земята човек, който да пререже гърлото на едно тригодишно хлапе?!

— Ще говоря с Томи Труонг — каза Риордан. — Ще науча от него кога ще освободят телата и...

— Какво е състоянието му? — прекъсна го Ласитър.

— На кого? А-а... на Джон Доу? Тежко, но стабилно. Казват, че ще живее. Доволен ли си?

— Да.

— И аз.

Риордан проследи с поглед отдалечаването на Ласитър, докато зави на ъгъла. Голямо момче, помисли си той, високо, едро, широкоплещесто, атлетично. Кое то все опъва нервите на околните. Ето днес, влиза и се държи, сякаш мястото е негово.

Риордан се колебаеше дали заради връзката си с Ласитър да не се откаже от случая. Да го прехвърли на някой друг. Но това щеше да бъде чиста проба страхливост, защото — ако забравеше за скромността, — той си оставаше най-добрият специалист по убийствата в целия участък и никога нямаше да си прости, ако прехвърлеше случая на друг само заради опасенията си да не оплеска нещата.

Да, Ласитър щеше да бъде проблем. Нямаше никакви съмнения по този въпрос. Но той щеше да се държи с него като с всеки друг и

ако това провалеше шансовете му да го вземат на работа в компанията на неговия приятел... ами, значи така е било писано.

Не че случаят изглеждаше заплетен. Разполагаха със заподозрян и с оръжие на убийството. Щяха да научат още неща — Риордан не се съмняваше в това. Дори и да не откриеха нови свидетели, прокурорът щеше да формулира обвинение. Не знаеха името му и нямаха представа какъв може да е мотивът му, но това нямаше да има значение, когато докажеха какво е *направил*. Затворите са пълни с Джон Доу-вци, убили хора по причини, които нормалните не разбират.

Пък можеше и да имат късмет. Току-виж мистър Доу се окаже куко. И установят, че го е направил, защото кучето му е наредило. Или пък изникне някоя голяма застраховка. Бивш съпруг. Приятел...

Надяваше се да се окаже нещо просто и убедително, защото иначе Ласитър нямаше да му даде мира — едва ли бе успял да го впечатли с опита си да го предупреди — и щеше да започне да го кара да направи това, да провери онова. Дори още по-лошо. Всъщност, ако самият Риордан бе на мястото на Джо Ласитър, ако притежаваше *собствена* голяма детективска агенция, ако убитата бе *негова* сестра и закланото дете бе *неговият* племенник... хм, той просто би направил собствено разследване с всички възможни ресурси, с които разполага. А нещастният полицай, натоварен с убийството — бедният Джим Риордан, — щеше да си се препъва на опашката, където и да се появяше.

Защото Джо можеше да отдели поне дузина от своите служители и да ги хвърли в случая! Дузина ли? Глупости, две дузини! И то не кой да е, а все хора, работили за ФБР, ЦРУ, Агенцията за борба с наркотиците, бивши журналисти от „Вашингтон поуст“. Изобщо този човек разполагаше с повече хора, и нека погледнем истината в очите — по-качествени, отколкото държавата. В това нямаше никакво съмнение. Да не говорим, че можеше да хвърли толкова пари, колкото бяха нужни. С две думи, когато Джим Риордан отидеше да разпита някакъв свидетел, щеше да научи, че Ласитър вече отдавна е говорил с него. Така Ласитър щеше да може да прави изводи дни, преди Риордан да има шанса да се добере до тях. И Риордан щеше да си губи времето с разследване на следи, които Джо отдавна е изоставил като безнадеждни. Просто нямаше избор.

Тези размишления го изморяваха. И не само те — просто си беше изморен. Бяха го вдигнали в полунощ и оттогава досега бе изкарал предимно прав. Боляха го краката. Адреналинът в тялото му отдавна бе изгорял. Имаше усещането, че главата му е обвита с паяжина. Нуждаеше се от чаша кафе, но преди това трябваше да се обади в участъка.

Налагаше се, защото Ласитър се бе оказал дяволски прав в едно и това бе колата на Джон Доу. Щеше да поиска да пратят патрул по „Кезуик Лейн“ и съседните улици и да проверят в компютъра номерата на паркираните там коли. Ако се натъкнат на кола, която не принадлежи на квартала, щяха да обиколят къщите една по една и да разпитат за собственика. И ако не го намерят, тогава щяха да вземат колата и да открият на кой адрес е регистрирана. Ако собственикът не се окаже вкъщи, щяха да открият къде работи и да проверят там. А ако е наета? Тогава щяха да поискат договора.

Риордан се обади, после изчака старшата сестра в стаята на сестрите. Накрая тя се зададе запъхтяна по коридора — огромно женище с грамадни гърди, които оформяха нещо като полица. Очилата ѝ на верижка изглеждаха като че ли положени на полицата. Опита да не се вторачва, но къде ти (макар че знаеше правилото: *натрапчивият визуален контакт е форма на сексуален тормоз*). Записа си името ѝ, датата и часа. Съобщи ѝ собственото си име и я уведоми, че иззема личните вещи на Джон Доу като веществени доказателства. Тя на свой ред го накара да подпише нещо.

После изнесе плика при колата си, заключи го в багажника и се върна в болницата. Искаше да поговори със сестрата, проверила джобовете на Джон Доу. Не искаше да пропусне някоя дребна подробност, защото след процеса срещу О Джей Симпсън всички знаеха, че е невъзможно да бъдеш *прекалено* внимателен.

Сестрата от спешното отделение беше в почивка, но той я откри в кафето да чете роман на „Арлекин“. Имаше само няколко въпроса към нея и след като тя му отговори, си купи бленуваната чаша кафе, седна и отвори бележника си.

Имаше ги със стотици — по един за всеки отделен случай, всичките еднакви на вид. Черни, десет на осемнайсет сантиметра, със спирала отстрани. На първата страница Риордан вписваше името на жертвата, служебния номер на досието и члена от кодекса, по който се

възбуждаше наказателното производство. Почеркът му бе старателно обработен... човек би казал дори елегантен (Говорете каквото си искате за Джим Риордан, мислеше си той, и му завиждайте за почерка! Благодаря, сестра Тереза!).

В настоящия бележник все още нямаше много информация, но Риордан не се съмняваше, че в крайна сметка ще го запълни. И подобно на другите, след като впишеше детайлите в специалните формуляри и ги приложеше към досието, и този бележник щеше да заеме мястото си в малката стаичка, служеща му за кабинет у дома. Риордан отпи от кафето и се замисли над случая. Джон Доу... Единственото, което знаеше за този човек — ако се изключеше стореното от него, — бе, че един от лекарите го бе чул да бърбори неразбираемо на италиански.

Което можеше да се окаже интересно. Но можеше и да породи допълнителни проблеми. Риордан разбърка разтворимата сметана в чашата си и констатира, че тя почти не промени цвета на кафето. Дали Джон Доу нямаше да се окаже *Джани* Доу. Риордан се надяваше да не стане така. В практиката си имаше случаи със замесване на чужденци и понеже Феърфакс бе толкова близко до Вашингтон, посолствата понякога се чувстваха задължени да се активизират. На помощ от тях обаче не можеше да се разчита.

Ами ако този се окажеше *истински* чужденец? Ако работеше в посолство? Или имаше дипломатически имунитет?

Купи си втора чаша кафе.

Втората никога не беше толкова добра, колкото първата.

Джо Ласитър не бе напуснал болницата и в момента се намираше два етажа над кафето и следваше зигзагообразната зелена линия на коридорите, преминаващи от едно отделение в друго. Вярно, чакаха го неща, за които трябваше да се погрижи, но преди това искаше лично да види човека, заклал Кати и Брендън. Един санитар му бе казал, че зелената линия ще го изведе до „Изгаряния“.

Ако не си далтонист, цветовете са добър заместител на грамотността. Не е нужно да говориш английски, за да следваш някаква си боядисана линия. Дори не е задължително да си с всички

си. Може да си болен, дрогиран, откачен, може да говориш единствено тагало^[3] — цветовете пак ще те отведат, където поискаш.

Ласитър бе попадал един-два пъти в Ленгли и там — макар и с друга цел — използваха същата система. Всеки пребиваващ в щаб-квартирата на ЦРУ носеше на ревера си ламинирана табелка. На нея пишеше: „Посетител“, „Персонал“ или „Охрана“ и имаше диагонална цветна лента, която, вярно, не ти казваше къде да отидеш, но за сметка на това определяше къде не можеш да отидеш. Ако вървиш по коридор с червена осова линия, а на табелката ти има зелена ивица, всеки вижда, че не си там, където би трябвало. *Извинете! Сигурен ли сте, че можете да бъдете тук?*

Мина през някаква двойна врата и продължи, без да вдига поглед от пода. Като в забавачницата. Като *Брендън*. Отново в главата му проблесна образът на момчето: напрежението, с което пишеше името си с огромни печатни букви. После: Брендън спи усмихнат, а гърлото му е прерязано като на заклано животно.

И Кати... И отново гласът на Том Труонг: *„малки порязвания по двете ръце... нали разбираш, това са рани от отбрана“*.

Кати. В тъмното. Заспала. Чува нещо. Не знае какво става. Вижда ножа. Вдига несъзнателно ръце...

Мина покрай стаята на сестрите, но изглежда никой не го забеляза. Не беше сигурен какво ще направи, след като стигне до края на зелената линия. Може би само ще погледне този човек...

Изведнъж разбра, че вече е стигнал. Но нямаше нищо особено за гледане. Джон Доу се виждаше през голям правоъгълен прозорец. Всъщност трябваше да предположи, че става дума за Джон Доу, защото той бе единственият пациент тук. Беше „вързан“ към всякакви тръбички и системи, а онези части от него, които не бяха бинтовани — например по-голямата част от главата, — бяха намазани с плътен бял мехлем. Ласитър си бе горил ръката веднъж и сега си спомни наименованието на мехлема: „Силвадин“.

Доколкото му бе известно, никой не бе виждал лицето на този човек, преди да пламне. Значи наистина си бе Джон Доу — без име, без външност. Кой ли е той? Защо ли го е направил? За какво ли мисли в този момент?

Дали изобщо е в съзнание? Ако беше, може би щеше да отговори на един-два въпроса. Простички въпроси. Ласитър вече посягаше към

дръжката на вратата, когато иззад някакъв параван изникна мъж в зелени дрехи и с гневен вик се хвърли към него.

Докторът яростно дръпна маската от лицето си. Имаше малки светли очи и обратна захапка. Заприлича му на катерица.

— Не ви ли го казах вече достатъчно ясно? Обясних ви веднъж! Това отделение е стерилно. — Ласитър мълчеше, но и не отстъпваше. Просто стоеше и гледаше. Явно погледът му е бил толкова изпразнен от интерес, че катерицата се запъна за миг, преди да завърши: — *Никой* няма правото да влиза тук!

Катерицата очевидно смяташе, че си има работа с полицията. Ласитър реши, че няма смисъл да го разубеждава.

— Мистър Доу е заподозрян в двойно убийство — каза той. — Бих искал да говоря с него, колкото е възможно по-скоро.

— В момента — авторитетно заяви катерицата — пациентът ми е на обезболяващи и е изключително податлив на инфекция. Аз ще ви известя, когато стане възможно да го разпитате.

Ласитър кимна.

— Благодаря ви за помощта.

— Той обаче няма да може скоро да говори.

— Така ли? И защо?

Катерицата се ухили и бръкна с пръст в гърлото си.

— Вече казах на хората ви. Тръбата в трахеята му...

Ласитър изгледа Джон Доу през прозореца и се обърна пак към доктора:

— Колко време?

Катерицата сви рамене.

— Вижте, детектив — каза той с изморен глас, — просто трябва да изчакате, ясно ли е? На този човек ще му останат белези — може би цялата лява страна, шията, гръдния кош, — но той ще оживее. А междувременно... няма къде да отиде. Ще ви информираме за състоянието му.

— Разчитам — каза Ласитър и си тръгна.

Същата вечер Ласитър лежеше на дивана и преглеждаше телевизионните канали. Беше се обадил поне на четиридесет човека. Половината от тях вече знаеха и искаха да научат подробности. След

първите няколко повторения самото рецитиране на едно и също изигра ефекта на дистанциране от факта. Гласът му разказваше за случилото се с неутралната съдържаност на телевизионен говорител, съобщаващ за лошата реколта в Айдахо.

Другата половина от обажданията — на хората, които още не знаеха, — беше по-тягостната. Усещаше, че новината пада като бомба в спокойния им ден. И както и да реагираха, силата на емоциите им беше трудно поносима.

Скачаше от канал на канал, без да се заглежда. Беше неспокоен, не можеше да се отърси от чувството, че е забравил да направи нещо много важно. Взе си от хладилника една бира, качи се по витата вътрешна стълба и излезе на терасата на третия етаж. Къщата му бе построена на склона на хълм и оттук можеше да докосне върховете на дърветата. Подпря се на перилата и се загледа през дебелиите преплетени клони към бледото небе. Нямаше звезди.

Чу телефона. Първоначално реши да не се обажда, после размисли.

— Ало.

В слушалката се разнесе гласът на Риордан:

— „Ало“ значи. Само това ли ще ми кажеш? Ало. Ами тогава да ти го начукам.

— Какво? — недоумяващо изгледа телефона Ласитър.

— Какво „какво“? Какво, по дяволите, си правил в „Изгаряния“?

— Това ли била работата?

— Аз ще ти кажа каква е работата! Джон Доу е изтръгнал шибаната тръба от гърлото си.

— Какво е направил?

— Опитал е да се самоубие. Лекарите твърдят, че бил така натъпкан с лекарства, че не би могъл да преброи и до едно, а той си изважда тръбата. Когато го намерили, ръката му още била обхванала шибаното нещо. Трябвало да откопчват пръстите му един по един!

Внезапно Ласитър почувства непонятен пристъп на страх. Не искаше Джон Доу да умира. Имаше много въпроси, а Доу бе човекът, който знаеше отговорите. Освен това трябваше да си плати — той фокусираше неговата жажда за отмъщение.

— Добре ли е? Ще може ли да...

— Да, да, да! Ще отърве кожата и този път. Но аз искам да се върнем на *теб*! Какво, дявол да го вземе, си намислил? Не знам дали си чувал, но имам нов партньор. Млад, пресен-пресен от академията. Пълен е с идеи, а този път реши да мисли на глас. Та според него Джон Доу не се е опитвал да свърши със себе си. Бил е много упоен. Така че вероятно някой му е помогнал.

— Какво? Някой...

Риордан го прекъсна безцеремонно:

— И тогава се появява доктор Всезнайко и разказва за „другия детектив“, дето се отбил в отделението. А моят младок пита: „Бе какъв детектив?“. И онзи ни разказа.

— Искях да видя как изглежда — призна си Ласитър.

Риордан дрезгаво се изсмя:

— А-а, така ли било. Да погледнеш само. Е, нека ти го кажа направо — не си постъпил умно.

— Дори не се доближих до вратата. Докторът ме изрита навън.

— Това го чухме.

— Значи знаете какво е станало. Между другото, кога се случи това? С тръбата, искам да кажа?

Риордан не му обърна внимание.

— Защо не ми кажеш ти? Къде отиде после?

— Чакай малко! Ти мислиш, че съм бил там, така ли? Мислиш, че съм стиснал тръбата с неговата ръка, а? Питаш ме дали имам *алиби*? — Едва се сдържа да не тресне слушалката. Беше невинен. Не му харесваше тона на Риордан, а още по-малко му харесваше да бъде преднамерено обвиняван. — Прибрах се у дома — овладя се той. — И оттогава досега не съм спирал да говоря по телефона.

— Е, това поне може да се провери — въздъхна Риордан.

— Давай, проверявай!

— Ами благодарение на теб ще ми се наложи да го направя — озъби се Риордан. — Виж, нека изясним нещо, окей? Не мисля, че си бил вътре. Според мен онзи наистина се е опитал да се самоубие. Така е според мен. Сега лекарите го проверяват през десет минути, а понеже в отделението е постъпило и някакво хлапе, сестрите се навъртат постоянно. Така че хора има през цялото време и изобщо няма начин да го направи пак. Но ти... ти си една шибана неуправляема ракета. Само опитай да идеш там и да се представиш за детектив, и...

— Никога не съм казвал, че съм детектив. Докторът сам...

Риордан продължи, без да го слуша:

— Първо ми издърпаха ушите, че не съм сложил при Джон Доу охрана, без да се интересуват, че вече се бях разпоредил, само че на униформените им трябва време, за да се доберат до болницата. А сега ще се наложи да си играя да проверявам телефонните ти разговори, защото, ако не го направя, ще изглежда адски странно, понеже се знае, че съм ти приятел. И още нещо — не ми разправяй на мен, че само си искал да му се порадваш. Обзалагам се, че си имал тъпата идея да говориш с него. — Ласитър пое дълбоко дъх и бавно го изпусна. — Кое то, нека ти кажа, щеше да бъде страхотно. Да приемем, че беше успял, двамата с него си бяхте поговорили от душа и той ти бе излял най-съкровениите си мисли. Питаш ли се какво щеше да стане, когато закараме онзи тип в съда? Можеш ли да си представиш на какво щеше да ни направи защитата?

— Защо се е опитал да се самоубие?

Риордан въздъхна.

— Ами може да се е разкалял — уморено каза той.

— Чудя се...

— Направи ми една услуга — прекъсна го Риордан, — недей да се чудиш. Всъщност недей да правиш нищо. Помогни ми да реша шибания случай: стой настрани от него.

От гневните тиради на Риордан започваше да го боли глава.

— Ще остана настрани веднага след като ми кажеш кой е убил сестра ми.

— Сестра ти е убита от шибания Джон Доу!

— А кой е той? И защо го е направил?

---

[1] Стандартно име за неидентифициран труп или човек (при жените е Джейн Доу). — Б.пр. ↑

[2] В Куонтико, Вирджиния, е Академията за обучение на ФБР, както и редица специални поделения на военните (в частност морската пехота). Някои от най-големите пък военни бази на САЩ са разположени във Форт Браг, Северна Каролина. — Б.пр. ↑

[3] Официалният език на Филипините. — Б.пр. ↑

9.

Беше топло за ноември — над 25 градуса — в деня на погребението. Капещите листа, ярки като скъпоценни камъни, танцуваха от топлия повей на вятъра. Идваше зима, а бе задушно като през юни. Може би затова наситените есенни цветове изглеждаха малко неестествени. Дошлите от града за погребението явно бяха очаквали по-хладно време и сега се потяха в пуловери и жилетки под плътните си връхни палта. Ласитър не беше съвсем на себе си — необяснимата топлина, изпитващите очевиден дискомфорт опечалени, вихрушката от листа... Струваше му се, че са дошли да снимат филм, само че са объркали и епизода, и сезона.

Не можеше да се отърси от чувството за нереалност. Дори ковчезите изглеждаха като снимачен реквизит. Малкият сякаш допълнително драматизираше случилото се. Свещеникът — той беше от Унитарната църква, която Кати бе започнала да посещава през последната година — изглеждаше направо излят за поверената му роля. На лицето му бе застинало възможно най-сериозното изражение, а освен това притежаваше способността да изпълва погледа си и да стиска пръсти с голям емоционален заряд.

Но не емоцията — дори да беше истинска, тя едва ли бе насочена към трагедията на Кати, защото свещеникът трябваше да изпитва състрадание към всекиго, това му беше работата — правеше скръбта му така непринудена и затрогваща. Той изобщо не познаваше сестра му. Когато говориха по телефона, за да уточнят подробностите около службата, свещеникът бе потърсил помощта на Ласитър, за да „персонализира траурната церемония“. Искаше да знае как са се обръщали към покойната. Катлийн? Или може би Кейт, Кат или Кати? Пожела да научи някои по-весели случки от живота ѝ, за да напомни на семейството и приятелите ѝ за „живата жена“.

Сега, когато вече стояха край гроба, свещеникът говореше с тъпи и предсказуемо възвисяващи слова за необятните простори, където се реят Кати и Брендън, за ширналата се пред духа, безкрайност. Или поне Ласитър намираще думите му за тъпи, може би защото се

подреждаха като дялани камъни на точно определените им места в хода на службата. Но леля Лилиан — единствената роднина сред присъстващите — изглежда бе по-податлива на въздействието им, тъй като в един момент се наклони към него и силно го стисна за ръката.

Едва сега осъзна с известна изненада, че изпитва това необяснимо чувство на неестественост още от мига, когато бе научил за смъртта на Кати. Първоначално бе решил, че става дума за нормална реакция на неочакваната смърт, своеобразен шок. Но сега в гробището започна да разбира, че усещането за нереалност се дължи на факта, че както повечето обикновени хора и той бе „присъствал“ на много „кино-погребения“. И подсъзнанието му сигурно очакваше издаващия „играта“ кадър отблизо. Или панорамната картина на затревения хълм, на който на фона на залеза стои със скръстени ръце мистериозен непознат. Любим, сбогуващ се за последно от безопасно разстояние. Или убиец, наслаждаващ се на скръбта, която е посял.

Така че Ласитър чакаше нещо, музика или необичаен ъгъл на камерата, което да „разкрие“ най-сетне истината за станалото.

Нещо, което така и не се случваше. И точно това усилваше чувството за неестественост. Нещо липсваше... Например причината за смъртта, събрала тези хора тук. Кати и Брендън не бяха жертви на случайно насилие — убийствата им явно бяха добре обмислени... И толкова. Полицията даже не разполагаше с версия. А човекът с отговорите отиваше на зло: беше все така в кома, повредените му дробове бяха инфектирали, а кожата му загнояваше. Бяха казали на Ласитър, че ще минат седмици, преди да може да бъде разпитан.

Хората край гробовете изглеждаха потиснати и измъчени. Неочакваната смърт на близък за тях човек, явно ги бе смазала. Ласитър виждаше шокираните лица на родителите на приятелчетата на Брендън от предучилищната забавачка. Учителката му, висока жена с дълга кестенява коса, не бе спряла да бърше сълзите си. Долната ѝ устна трепереше. До нея стоеше момченце, хванало майка си за ръката — жена с тъмни очила и шапка с воал.

Бяха дошли и няколко колеги на Кати от „Нешънъл пбблик рейдио“, където тя бе работила до последно като продуцент. Двама-трима съседни. Нейна бивша съквартирантка от „Суийт Брайър“, изминала четиристотин мили в името на двайсет години пощенски картички за Коледа и рождени дни. И Мъри — неуморимият

добросърдечен Мъри, бившият съпруг на Кати. Но никакви близки приятели, защото Кати *нямаше* близки приятели.

По семейна линия присъстваха само той и леля Лилиан, което не се дължеше на затворения и малко труден характер на Кати. Ласитър със сепване осъзна, че всъщност той и Лилиан — шейсет и шест годишната сестра на баща му — са единствените останали клонки в повяхващото родословно дърво.

Плачеше само Мъри. Неговата печал обаче, като тази на свещеника, не се отнасяше конкретно до Кати. Мъри бе от хората, които можеха да се задавят от скръб заради смяната на любимия си диван например. Но Ласитър бе благодарен и на това. Тази лишена от притеснение и задръжки проява на тъга бе по-достойна за сестра му и от най-големия букет.

Свещеникът най-сетне спря да говори, приключвайки с ефектната фраза за „фаровете в пустошта“. Ласитър хвърли по шепа пръст в двата гроба и бяла роза в този на Кати. После се извърна.

Останалите последваха примера му. Той застана на десетина метра встрани, давайки възможност на всеки от дошлите да му стисне ръката или да го целуне по бузата и да прошепне съболезнованията си.

Една от първите бе жената с малкото момченце, представила се като Мари Сандерс.

— Това е Джеси — гордо каза тя. Ласитър се усмихна на хлапето и се запита дали ѝ е син — нещо не си приличаха много. То имаше помургава кожа, бездънни кафяви очи и синьочерна коса, чиито немирни къдри падаха по челото му. Беше красиво дете. И тя бе красива жена... но по различен начин. Беше бледа и руса. Лицето ѝ му се стори познато.

— Познаваме ли се? — смути се той.

Тя не се изненада от въпроса, но поклати глава.

— Не мисля.

— Съжалявам, но... реших, че вече сме се срещали.

Тя неспокойно се усмихна.

— Искях само да ви кажа, че и аз страшно съжалявам. Кати... — Замълча и поклати глава. — Научих от телевизията.

— Извинявам се, аз опитах да известя приятелите ѝ, но...

— О, не, няма нищо. Не се познавахме чак толкова добре. Разбрах съвсем случайно за смъртта ѝ.

— Но нали казахте, че...

— Не живея тук — побърза да обясни тя. — Когато чух, бяхме на път. Бяхме спрели някъде и гледах сателитна програма. Единият от репортажите беше от Вашингтон... — Замлъкна и прехапа долната си устна. — Извинявайте, дърдоря несвързано.

— Напротив.

— Запознахме се със сестра ви в Европа. Много ми харесваше. Имаше неща, които ни свързваха. Така че, когато видях снимката ѝ и тази на Брендън на екрана... — Гласът ѝ изневери и той видя през воала, че очите ѝ са пълни със сълзи. — Както и да е, нещо ме накара да дойда. — Пое неуверено дъх и успя да възстанови душевното си равновесие. — Извинете ме... Страшно съжалявам за вашата загуба.

— Благодаря — каза Ласитър, — благодаря, че дойдохте.

Жената си тръгна и пред него застана Мъри. По бузите му се стичаха сълзи.

— Толкова е тежко — въздъхна той и прегърна Ласитър през раменете: — Казвам ти, Джо, адски тежко ми е.

Самият Ласитър не помнеше какво значи да плачеш, но на гърлото му бе заседнала буца. Беше загубил човек, който го познаваше по начин, по който никой никога нямаше да го опознае — човек от детството си. Беше загубил „Съюза“ — свещената думичка, измислена от Кати за другарството им като деца, своеобразната взаимна защита пред родителите.

В съзнанието му изплува сериозното ѝ детско лице. Бяха в детската си стая във Вашингтон, в някаква *палатка* от одеяла и чаршафи, която Кати незнайно как бе закрепилa. Той беше на пет, а тя на десет. „Трябва да се държим един за друг, ти и аз — беше му казала Кати. — Затова ще образуваме Съюз“. Минаха години, преди странната дума да стане част от речника му, но тогава той разбра смисъла ѝ. Кати му беше прочела списък от тържествени клетви. *Номер 1: Никога не казвай никому за Съюза.* Убодоха си пръстите и изстискаха по капка кръв върху списъка, а после го изгориха под смърча в двора. След това, дори когато вече бяха пораснали, продължаваха да подписват писмата и картичките си един до друг с измисления от Кати символ: обърнато настрани „А“.

Баща им Илайъс беше конгресмен в продължение на повече от двайсет години. Винаги, когато името му се появяваше в пресата, беше придружавано от: (R-Ку.)^[1]. Парите, изстреляли го в орбитата на голямата политика, принадлежаха на жена му Джоуси. Дядо ѝ бе натрупал състояние от производство на уиски, значителна част от което се бе „просмукала“ през поколенията в бъдещето, за да направи Джоуси — единственото дете в семейството — примамлива хапка за един амбициозен младеж, израсъл в лошата част на Луизвил.

Нито Или, нито Джоуси се интересуваха особено от децата си. Като повечето семейства, свързали живота си с Конгреса, и те непрекъснато пътуваха между Вашингтон и родния си щат. Така Кати и Джо бяха отгледани не от Мама и Татко, а от цяла върволица гледачки и „помощници“.

Джо всъщност никога не се бе замислял дълбоко над разрива между себе си и родителите си. Страхуваше се от жестоките избухвания на баща си, а майка си виждаше съвсем рядко. Възприемаше това като даденост. Завърши в скъпо частно училище във Вашингтон, където повечето му приятели имаха същата съдба. Но Кати се притесняваше, или поне се притесняваше до момента, когато престана да се вълнува толкова.

Знаеше, че е така, защото веднъж майка му го бе изпратила да ѝ донесе нещо за пиене от кухнята, а когато се върна, ги завари двете с Кати да се карат. Кати гневно викаше: „На теб изобщо не ти пука за нас. Родила си ни само за да има за какво да пишеш в коледната си картичка“.

Джоуси седеше пред тоалетната си масичка. Взе чашата от Джо и отпи. После изви глава и си сложи обещата. „Но, мила — каза тя, без да отмества поглед от огледалото, — това не е истина. Вие сте нещо много специално за мен“. Още чуваше в ушите си медения ѝ глас. *Мно-о-го специалноо*. След като успокои дъщеря си, Джоуси стана, взе кристалния спрей, пръсна около себе си ароматен облак и мина през него. „Дай сега на мама целувчица! Хайде, че закъснявам“.

Или гледаше на родителската си отговорност като на задължение. Той вписваше децата в дневния си ред само в най-натоварените си дни — факт, за който Джо научи благодарение на Кати. Една нощ, когато бяха у дома във Вашингтон, тя го заведе в

кабинета на Или, отвори подвързания с кожа бележник за срещи и му показва мястото, което те двамата заемаха в препълнения му график:

7:00 — Закуска молитва с млади републиканци

8:30 — Централна на републиканците: Комисията по политика

10:15 — Децата в зоологическата градина

Практически всеки контакт между Или и тях, поне докато живяха в столицата, бе планиран предварително.

Да заведе Джо „При Камило“ за подстригване.

Да поговоря с Кати за разликата между мечти и планове за живота.

От този ден нататък не пропускаха да прегледат бележника, за да разберат какво ги очаква. Така започнаха да се преструват на болни или гледаха да са възпрепятствани по друг начин, за да не бъдат влачени насам-натам само за да ги показват. Научиха се да се прикриват, лъжеха заради другия, действаха като съюзници.

Събиране на средства за сенатор Уолинг. Да заведе цялото семейство. („Мамо, мамо! Кати повръща и... и аз май не се чувствам добре!“)

След погребението се събраха на обяд. Откри, че му се иска да поговори с някого за детските си години и за Кати. Да сподели за Съюза. Огледа се за Мъри и за красивата жена с момченцето. Как ѝ беше името? Мари. Макар да бе отрекла, че се познават, не можеше да се отърси от усещането, че я е виждал някъде. Може би това се дължеше на факта, че освен Мъри тя бе единствената, приела смъртта на Кати като лична загуба. Накрая намери Мъри. Или по-скоро Мъри го намери. Но жената и хлапето си бяха отишли.

Когато обядът свърши, откара леля Лилян до летище „Дълес“. На връщане мина по магистралата, но въпреки това се прибра чак по тъмно. Беше свикнал да се прибира с желание у дома и чакаше с нетърпение да зърне дългата извита алея за коли, да чуе скърцането на чакъла, да усети мекото поклащане, докато минава по дървеното

мостче над потока. Нали точно затова бе построил къщата и я бе направил именно такава. Прекарваше деня си в мисли за работата, в планиране, в срещи, оперативки и вземане на тактически решения. Но всичко това само до момента, докато минеше по мостчето. После събличаше грижите като стара дреха.

Силуетът на надничащата изпод дърветата къща го изпълваше с необяснима тръпка. А може би си бе напълно обяснима. В района на Вашингтон нямаше подобна постройка, тъй като архитектът се оказа побъркан холандец. Или гений. А най-вероятно по малко и от двете. Във всеки случай *антропософист* и враг — по принцип — на понятието *прав ъгъл*. Резултатът беше къща за един милион долара, представляваща конструкция от плавни криви, изненадващи засечки и големи, неочаквано разгръщащи се обеми.

Виделите къщата реагира по два начина. Едните ахваха от възхита, а другите прехапваха устни и кимваха многозначително, сякаш за да кажат: „Това правят многото пари с тези, които не внимават“. Ласитър обичаше да мисли, че може да преценява хората по реакцията им на къщата му, но не беше така. Някои от онези, на които държеше най-много — Кати например, — просто поклащаха глави, като я видеха, или се усмихваха вежливо.

Но много от критиците се преобразяваха, щом влезеха вътре. Къщата бе пълна със светлина, проникваща през остъкления таван на цилиндричния атриум, ориентиран в посока север-юг. Всички стаи бяха по-просторни от стандартното и преливаха по неподражаем начин една в друга. По стените висяха черно-бели снимки на Ню Йорк и поставени в рамки рисунки на герои от приказки. Нямаше много мебели — няколко канапета и роял, на който Ласитър продължаваше да се упражнява.

Винаги връщането у дома бе като награда за напрегнатия ден, само че този път хладните бели стени и обемните вътрешни пространства не успяха да приповдигнат духа му. Къщата му се стори празна и студена, по-скоро крепост отколкото убежище.

Наля си чаша „Лафрейг“ и влезе в любимата си стая — кабинета. На три от съединените под странни ъгли стени имаше полици с книги, достъпът до които се осигуряваше от стълби на релси. В средата на помещението, на няколко стъпки над пода, висеше камина със стъкмен огън. Макар че беше топло, Ласитър го запали, седна до него и остана

така двайсетина минути, отпивайки от скъпото уиски, загледан в пукащите цепеници.

След това въздъхна и натисна бутона за прослушване на съобщенията, оставени на телефонния секретар. Бяха седемнайсет на брой. Засили звука и излезе на терасата. Брезите галеха с върховете си перилата. Вятърът се засилваше и миришеше на дъжд.

Две от обажданията бяха делови: „Трайком“ се опитваха да го изкупят и някакъв адвокат от „Леман Брадърс“ искаше да разговаря с него по този повод, другото обаждане съобщаваше за „издънка“ в Лондон — един от детективите му се бе престарал (каквото и да означаваше това) и сега *BBC* се интересуваха от случая.

Останалите бяха съболезнования от приятели и познати, разбрали със закъснение за смъртта на Кати, което им попретило да дойдат на погребението. Имаше и едно от някаква телевизионна програма. Друго от „Поуст“. След това се разнесе дълбокият глас на Моника, който му каза колко съжالياва и му предложи помощта си, ако има нужда от нея, ама наистина... за каквото и да е... номерът бил същият.

Ласитър се поколеба дали да не ѝ се обади. После се замисли за начина, по който бяха скъсали. *Ама какво ми става наистина*, сепна се той.

И чу в главата си отговорът: *все същото*.

По-точно казано, превръщаше се във *все същото*. Намираще жената, която му харесваше, заживяваха заедно за година-две, после нещата се скапваха. Следваше обичайният ултиматум, отлагане, второ отлагане и след това... Моника щеше да даде път на Клеър или която и да беше там. Всъщност наистина беше Клеър, само че тя в момента бе в Сингапур на конференция. Беше му се обадила преди две нощи и той ѝ каза за Кати. Но Клеър така и не се бе запознала с нея, така че, когато деликатно му предложи да се върне за погребението, той вежливо отхвърли предложението, направено, за да бъде отхвърлено.

Допи и последната глътка уиски в чашата си. Истината бе, че харесваше женската компания... поединично. Моногамията, или поне серийната моногамия, му беше по душа, както, впрочем, би следвало да бъде и с брака. Но бракът беше нещо, в което държеше да не сбърка, затова с романтична наивност вярваше, че когато нещата стигнат дотам, ще го почувства. Не трябваше да има и сянка от съмнение.

Струваше му се, че това е най-важното нещо на света, докато за Моника бракът по-скоро бе... въпрос на избор.

Последното обаждане бе на Риордан и Ласитър го изслуша разсеяно. Когато слушалката щракна, осъзна, че всъщност не бе чул и дума, затова превъртя лентата и го прослуша отново.

Риордан бе от хората, които се притесняваха да приказват на машина. Говореше бързо и излишно високо. „Извинявам се, ако си решил, че съм се държал грубо с теб — каза той с глас, в който нямаше нищо извиняващо се. — Отбий се утре, окей? Имам един-два въпроса.“

---

[1] R-Ку. — Член на републиканската партия от Кентъки. — Б.пр. ↑

10.

Офисът на Риордан беше недалеч от шосе 29, на третия етаж на една от онези кубични грозотии, построени от градската управа през 50-те години. Външните стени представляваха мозайка от редуващи се плоскости — синя пластмаса и стъкло, — разделени от алуминиеви лайсни, които отдавна се бяха осеяли с дупки като от проказа. Сградата беше едновременно модерна — в смисъл, че бе относително нова, — и остаряла, защото изглеждаше по-западнала от далеч по-изисканите околни постройки от миналия век.

И вътре не беше по-добре. Поставените под ъгъл плоскости по тавана — с идеята да се подобри акустиката — бяха разхлабени и изпоцапани. Линолеумът на пода беше покрит със събирана в течение на десетилетия мръсотия, натъпкана под слоевете „лъскащи“ препарати. Стълбищата напомняха на Ласитър за училище и докато се качваше по тях, усети миризмата на вкиснало мляко, макар че не бе сигурен дали не си внушава.

Вторият етаж бе запазен за Отдела за борба с наркотиците. Още в началото на коридора имаше предупредителен надпис:

Екипи под прикритие

АБСОЛЮТНО СЕ ЗАБРАНЯВА

ДОВЕЖДАНЕТО НА ЗАПОДОЗРЕНИ

Ласитър намери Отдел „Убийства“ на третия етаж. Тук имаше два самостоятелни офиса, няколко празни стаи, в които изглежда се водеха разпити, и някакъв... „зайчарник“ от клетки, отделени с високи, но нестигащи до тавана прегради от пресован картон. Цареше пълен хаос, понеже подобно на новинарна в телевизия всички стояха пред компютри, печатеха или (като Риордан) говореха, сгушени над телефона.

Риордан беше в средата на петдесетте. Имаше от онзи ирландски тип кожа, която не старее, но е чувствителна към времето. Лицето и ръцете му бяха вечно червени, макар че тялото му сигурно си оставаше все млечно бяло. Щом видя Ласитър, отвори очи малко по-широко, за

да покаже, че го е забелязал. Изглеждаше изморен. Сви вежди, вдигна пръст и му направи знак да седне.

В помещението беше задушно: отоплителната система явно бе съобразена с календара, а не с термометъра. Всички детективи бяха по ризи и Ласитър забеляза, че всички без изключение са въоръжени. Кобури през рамо основно, но няколко бяха и със старомодните кобури на колана. Полицайте, разбира се, бяха свикнали с постоянното присъствие на оръжието, но Ласитър не спираше да се изненадва, като влезеше в участък, от това, че всички, буквално всички, са въоръжени.

Кое то и правеше по-възрастните бивши полицаи непригодни за „Ласитър Асошийтс“. Защото цялото им същество излъчваше подозрителност дори по време на най-невинен разговор: те не караха коли, а „превозни средства“, не отиваха някъде, а се „отзоваваха“. На всичкото отгоре, се държаха по точно определен начин — като хора със значка и оръжие. Практически всички полицаи прекарват известно време в униформа и — подобно на актьорите или политиците — очакват хората да реагират на присъствието им. Няма значение дали реакцията е враждебна, или не — важното е да я има. Ласитър знаеше от собствен опит, че този синдром продължава дълго след като си напуснал полицейския участък.

Риордан свърши разговора и извъртя стола си към него. После събра пръстите на големите си ръце.

— Става дума за колата — започна той. — Предполагам, че се интересуваш. Намерихме кола под наем в квартала на сестра ти и я проследихме.

Ласитър безмълвно наклони глава. Усещаше по поведението на детектива, че макар да му беше ядосан за злополучното отбиване при обгорения мъж, вече му е минало. Случаят беше приключен.

— Херц. Наета е от „Дълес“. Няма съмнение, че е колата на Джон Доу. Багажникът направо вони. Най-вероятно — бензин. Освен това сложихме на колелата скоби, а до момента никой не я е потърсил. — Риордан замълча.

— И?

Детективът сви рамене.

— Използвал е кредитна карта. На името на Хуан Гутиерез. Картата е регистрирана на адрес в Бруквил, Флорида. Помолих местните да погледнат какво има там. Оказа се къща с мебелирани

стаи, които се дават под наем, пощата се събира и се хвърля на масата в хола. Някакъв си, който казал, че е Хуан, живял там преди два-три месеца. Много не се задържал в квартирата си. Изобщо рядко се вясвал.

Телефонът му иззвъня и той взе отново слушалката. Ласитър се заслуша за малко, колкото да разбере, че разговорът няма отношение към него, после заразглежда стените на клетката на Риордан. Бяха украсени — ако това беше думата — с детски рисунки. Основно училище „Уилям Тайлър“. Непохватно очертани фигурки със старателно нарисувани пистолети. Летящи по права линия на равни разстояния един от друг куршуми — като перфорация по листата. Тежки мазки червена боя по раните, макар да имаше и няколко, при които кръвта капеше на едри, грижливо оформени капки. Стори му се, че червената водна боя прави кръвта по-брутална от лъскавото червено на специалните ефекти във филмите.

Риордан свърши.

— Докъде бях стигнал?...

— Хуан Гутиерез.

— А, да. Засега смятаме, че мястото в Бруквил е използвано като пощенска кутия. Но още не сме приключили. Намерихме карта ключ в пепелника на наетото превозно средство. Наложих се да пообиколим, но успяхме и — та-ра-рам! — тя е от „Комфорт Ин“, недалеч от шосе 395. Хуан Гутиерез, стая 214. Получихме ордер. В стаята намерихме пътна чанта, карта на Феърфакс и портфейл.

— Портфейл?

— С около две хиляди долара, шофьорска книжка и две визи, всичко на името на Хуан Гутиерез, Бруквил, Флорида. Направихме някои проверки, получихме някои отговори и... хм... мистър Гутиерез май не е мистър Гутиерез.

— Какво означава това?

— Няма минало. Всичко започва преди два-три месеца, сякаш е роден на четиридесет и три години. Има карта за библиотеката, издадена през август. Само че не е взел нито една книга. Има шофьорска книжка — издадена в началото на септември, — но никога дотогава не е имал. Поне не успяхме да я открием. Никога не е купувал кола. Никога не е бил глобяван. А и визите му са специални — каквито дават на банкрутирали и на хора с непогасени заеми.

— Имаш предвид от онези, при които трябва да си внесъл парите предварително.

— Точно така. И по двете има кредитна линия за две хиляди долара. Сумите са внесени...

— През септември.

— Виждам, че схващаш картинката. Имало е време само за един разплащателен цикъл, но и на двете е възстановил баланса без просрочване. С пощенски запис, съвсем акуратно.

— Значи е *призрак*. — Думата се използваше от детективите, за да се обозначи човек, живеещ под фалшива самоличност.

— Не обикновен, а призрак и половина.

— Какво значи това?

— Че не е откраднал тази самоличност, нито я е купил. Изглежда като създадена от нулата. Освен това номерът на социалната осигуровка е истински и принадлежи на истински Хуан Гутиерез, който живее в Тампа. Онзи Хуан Гутиерез не е шофьор, но е на приблизително същата възраст като Джон Доу. Така че, ако пуснеш номера в компютъра, няма да се усъмниш в нищо.

— Значи Джон Доу добре се е погрижил.

— Абсолютно си прав. Тази идентификация е първокласна. Спира го полицаи — няма проблем. Отива да си наеме кола — заповядайте. Искате да лети някъде, но без да плаща в наличност, защото парите в брой будят подозрение и могат да те запомнят, нали така — няма проблем при наличието на визите. Може да отлети до Луната и никой няма да забележи. Разбира се, не казвам, че е желязна, защото не е. Но ако не е задържан и заподозрян в престъпление — нека уточня, *сериозно* престъпление, — може да е спокоен. Направо е учудващо.

— И за какво се чудиш?

Риордан го погледна.

— Дали не е професионалист. Кое то ме подсеща за причината да те повикам. — Риордан се облегна на стола си. — Мисля, че е време да си поговорим за сестра ти.

Ласитър неволно изкриви лице.

— Защо? Няма нищо интересно.

— Позволи ми да не се съглася.

— Позволявам ти, щом настояваш. Виждам... в живота на Кати няма нищо, което би обяснило защо някой професионален убиец ще тръгне

да ѝ реже гърлото, да ѝ подпалва къщата, да коли сина ѝ...

— Всъщност — прекъсна го Риордан — той не ѝ е прерязал гърлото. Прерязал е гърлото на Брендън. Сестра ти е била намушкана с нож в гърдите.

Ласитър понечи да каже нещо, но се отказа.

Риордан прочисти гърлото си и когато заговори, в гласа му звучеше болка, а очите му гледаха странно. Ласитър изведнъж си го представи като малък. Незаслужено наказано хлапе.

— Погледни на нещата с моите очи, Джо. Ето ме, стоя пред теб... мъча се с този случай заради теб, скъсвам си гъза...

— Заради мен ли? Та това е двойно убийство!

— За твоя информация, водят ни се петдесет и седем неразкрити убийства. А аз хвърлям такива ресурси в едно от тях, което е *почти* решено, нали разбираш? И пак за твое сведение, тази сутрин разговарях с доктор Всезнайко, от когото научих, че Джон Доу не върви към оправяне. Дробовете му са отишли на кино. Не казвам, че няма да оживее, но по мнение на някои от моите началници пилене време и пари по случай, който всеки момент може да се саморазреша.

— Значи според теб, ако онзи умре, случаят е решен?

— Да, точно това исках да ти кажа. След като докладът на патолога е недвусмислен, случаят е решен. Ако по дръжката на ножа открием отпечатъците му — значи, ако ДНК-тестът потвърди хипотезата, — ние можем да докажем, че заподозрян „А“ е извършил престъпление „Х“, тогава — вдигна ръце във въздуха и ги остави да паднат обратно — ние на това му викаме „решен случай“. А ако на всичкото отгоре заподозреният „А“ вземе та умре, ами по-добро решаване от това здраве му кажи.

Ласитър го изглежда.

— Но няма да разберем *защо*?

Риордан раздели и събра пръстите си няколко пъти, разнообразявайки движенията със свиване в юмрук и старателно разглеждане на ноктите.

— Защо, защо... Ами, ако няма *защо*? Човекът си отглеждал хлебарка и тя му казала какво да направи. Надрусал се и идеята му се сторила страхотна.

— Само дето май не е точно така, не мислиш ли?

— Да — съгласи се без колебание Риордан. — Още повече с тази самоличност. — Помълча и след това продължи: — Но исках да кажа съвсем друго, и то е следното: Докато Джон Доу се държи за сламката на живота и аз все още разследвам този случай, трябва ли да избухваш всеки път, когато поискам да ти задам няколко невинни въпроса за сестра ти?

— Прав си. Съжалявам...

Риордан изглеждаше омилоствивен. Даже си позволи да пусне тънка усмивчица.

— Добре, разкажи ми за нея.

Ласитър сви рамене. Внезапно се почувства изморен.

— Обичаше да слуша „Прериен компаньон“.

— Какво е това? — попита Риордан, записвайки си името.

Ласитър въздъхна:

— Радиошоу от Минесота. — Риордан внимателно го изгледа. — С това исках да ти кажа... какво всъщност исках да ти кажа? Че сестра ми водеше възможно най-обикновен живот. Беше продуцент в „Нешънъл пбблик рейдио“. Работеше много. Всичко се въртеше около работата и малкия. Социалната ѝ активност се изразяваше в ходене на благотворителни вечери за забавачницата и участия в групата на самотните родители към Унитарната църква. По-голямата част от времето си прекарваше сама. Нямаше врагове.

— Извинявай... но как можеш да си сигурен?

Замисли се. Не вярваше Кати да е крила нещо особено от него, но все пак наистина не можеше да бъде сигурен.

— Бяхме доста близки. Когато родителите ни умряха, аз бях на петнайсет, а Кати — на дваисет.

— О, да. Конгресменът. Помня. Самолетната катастрофа.

— Бяха с хеликоптер.

— Трагедия — машинално каза Риордан. — Значи парите на сестра ти са оттам? Винаги съм се питал как така може да си позволи подобна къща.

— Баща ми успя да пръсне по-голямата част от парите на майка ми, но въпреки това двамата с Кати наследихме около двеста хиляди. Кати живееше икономично. Инвестираше разумно. Когато се появи Брендън, продаде градската къща и се пренесе в предградиято.

— На кого остави парите си? Извинявай, че питам, но... — Риордан вдигна безпомощно ръце. — Този въпрос рано или късно ще възникне.

Ласитър беше изпълнител на завещанието на Кати. Риордан или вече го знаеше, или го предполагаше.

— Мога да ти покажа завещанието, но в него няма нищо особено. Оставила е всичко на Брендън. Ако той умре преди нея или ако умрат заедно, всичко отива за благотворителност.

Риордан си водеше бележки.

— Къде по-точно?

— Забавачницата „Вели Драйв“, „Суийт Брайър“ — това беше нейният колеж, — „Грийнпийс“...

— А на теб?

— Само... само някои лични вещи. Семейни снимки... Във всеки случай нищо от това не е оцеляло в пожара.

Риордан изглеждаше откровено разочарован.

— А някакви мъже? Имало ли е мъже в живота й?

— Не, от две години насам.

— А детето? Не е ли получавала детска издръжка?

— Не.

— И защо?

— Нямаше баща.

Риордан неразбиращо примигна.

— Той... какво? Умрял ли е?

— Не.

Риордан се захили хлапашки.

— Е, кажи ми как все пак е станало.

— Ами тя имаше израз... „часовникът се готви да спре“. И понеже нямаше никой около нея, си каза, че може и без мъж.

Всъщност Кати не се бе изразила така безцеремонно. Сподели му решението си да стане майка на рождения си ден. Трийсет и седмия. Беше я завел на вечеря в един отдалечен нашумял ресторант, беше резервирал стаи да пренощуват и се бе постарал да има достатъчно пиене. Кати по правило не пиеше много, но онази вечер след чаша шери, малко „Дом Периньон“ и накрая „Арманяк“ ефектът беше

повече от очевиден. Тя седеше срещу него с лека загадъчна усмивка и прекарваше върха на вилицата си през малиновия сироп, останал от десерта. Изведнъж вдигна глава и го погледна. После изпи последната глътка коняк и остави чашата на масата.

— Известно време ще трябва да забравя за тези неща.

Ласитър се изненада. Алкохолът изобщо не беше сред проблемите на Кати.

— Да помислим за здравето си, а?

— В известен смисъл. — Тя прекара замечтано пръст по ръба на чашата и изведнъж се разнесе остър вибриращ звук. Дръпна пръста си и се засмя. — Как ще реагираш, ако ти кажа, че съм решила да забременея? — Лицето ѝ бе поруменяло.

Той се поколеба. Не искаше сестра му да се връща към старата си травма от времето, когато с Мъри правеха „опити“, завършващи все неуспешно. Нито му се говореше за битката ѝ с анорексията от момичешките ѝ години, когато се бе смалила до трийсет килограма и според лекарите бе повредила непоправимо „репродуктивната си система“.

— Какво да кажа...? Бих попитал кой е щастливият избраник. А след това бих се осведомил защо половината от „Съюза“ е била държана в неведение досега.

Кати облиза върха на вилицата си. Очите ѝ дяволито проблеснаха:

— Ами ако няма избраник?

— Тогава бих казал, че планът страда от принципен недостатък.

Кати пак се засмя.

— Не че е някакъв проблем някой да те изучука, естествено... Но без предпазни мерки? В наши дни? При това точно в желания момент? И най-сетне, ако го направиш, той може да се захване с теб, да поиска настояничество... Може дори да реши да заживее при теб! Повярвай ми, мъжете са голямо усложнение. Но за щастие вече сме в деветдесетте. Има и по-ефикасни начини да заченеш.

— Чакай малко. Да не ми казваш, че...

— Аха — кимна тя. — Утре съм на лекар. — Усмихна се. — Този път само ще си говорим, за да ми обяснят каква е процедурата.

Тогава Ласитър не бе одобрил внезапния ентусиазъм на Кати по отношение на майчинството, макар да се опита да го скрие. Не си я

представяше като майка. Но в крайна сметка инстинктите ѝ се бяха оказали верни. И всички неприятности — защото това бе отнело четири години и създало поредица от разочарования — се оказаха за добро. Майчинството я преобрази, излекува я от онази съсредоточена вгълбеност, която я бе обхванала още като дете. Едва ли всичко това се обясняваше само с пълната и безрезервна любов на Брендън към майка му. За Джо обяснението по-скоро бе в това, че Кати за пръв път в живота си се бе влюбила — в своя син.

Седящият срещу него Риордан се изчерви. Беше явно шокиран.

— Сестра ти е отишла в... едно от онези места? Клиника? Била е... изкуствено осеменена? — Неодобрението изкриви чертите на лицето му и той поклати глава. После тревожно се огледа и се наклони към Ласитър: — Знаеш ли, отпуснем ли фронта, жените ще ни се качат на главата. Напълно съм сериозен. Ще станем като шибаните пчелички. — Ласитър осъзна, че изненадата му си е проличала, защото Риордан продължи: — Търтеите, сецаш ли се? — После решително поклати глава: — Пчелите не могат да минат без тях, но какво получават те? Ще ти кажа: дойде ли зимата, ги изхвърлят от шибания кошер, за да се побъркат от студ. — Помълча и кимна сам на себе си: — Същото може да се случи и на човешкия род. — На лицето му изплува ново изражение, този път на безпокойство, че може да е прекалил. — Нямам нищо против сестра ти — измърмори той. Въздъхна тежко и реши да сложи край. Избута със скърцане стола си назад, стана и подаде ръка: — Е, благодаря, че се отби.

— Моля ти се, аз ти благодаря за усилията. — Стиснаха си ръцете. — Извинявай, ако бях...

— Не-е, забрави — Риордан явно мислеше за друго. — И без това не ми помогна. Искам да кажа, сестра ти... — голямата му глава тъжно се заклати като панаирджийска люлка. — Жалко само, че няма за какво да се захвана, за да продължа. — Потупа го по ръката и занамества пистолета си. — Не е любов, не е пари, не е семейство... Направо не знам. Остава онзи наистина да е откачен.

— Мога ли да те попитам нещо?

Риордан облече спортното си сако и затегна вратовръзката на шията си.

— Какво?

— За „Комфорт Ин“ — той обаждал ли се е по телефона оттам?

Детективът чукна пакета с цигари в китката си, извади със зъби подалата се и потупа джобовете си за кибрит. Запали в секундата, в която излязоха от полицейското, пое дълбоко дима и издиша мощна струя към сивото небе.

Накрая проговори:

— Не знам. Не съм сигурен, че сме проверили. — Отново всмукна дълбоко и допълни: — Но ще го направим.

11.

Няколко дни след погребението Джо Ласитър започна отново да пуска радиото в колата си. Беше го държал изключено известно време, веднага след убийствата, защото, като започнеше да превключва от станция на станция, за да намери любимата си джазпрограма, по правило биваше издебван от кратките новини. Нищо особено. Най-често рекапитулация на фактите, гарнирана с изказвания на Риордан. Но имаше все пак нещо мрачно и потискащо, тревожно и обезпокоително, в това да слушаш подробностите около трагедията в семейството ти, излъчени в ефир като, да речем, трийсет и втората новина между Хауърд Стърн^[1] и информацията за движението по пътищата.

Ама казвам ти, Робин, толкова ми се искаше тази сутрин, че щях направо да изкукуригам... Гърлото на малкото момченце било прерязано от ухо до ухо... На околоръстното има верижна катастрофа...

Този път, докато караше по магистралата, изслуша някакъв репортаж за жена, чието тяло било намерено в багажника на кола, оставена на паркинг до националното летище. Интервюираха говорител на полицията. Той обясни, че поради необичайно топлото време вниманието към колата било привлечено от миризмата. После увери слушателите, че мъртвата е идентифицирана. Ласитър се надяваше близките ѝ да не слушат.

После темата се премести към трафика.

„На юг по Джордж Вашингтон се кара на спирачки — увери го някакъв глас, — като се започне от Спаут Рън, та чак до Мемориал Бридж.“

Беше самата истина. Пред него, докъдето стигаше погледът му, се виеше нишка от червени стопове.

Бяха изминали около две седмици от убийствата и колкото и невероятно да му се струваше, започваше да свиква. Мозъкът му някак си се нагласи. Фактът, че сестра му и племенникът му са били заклани, беше престанал да го шокира. Бяха мъртви, просто мъртви, и това бе

най-важното. Изживяваше същото като след смъртта на родителите си. В началото бе мъката, после... после му беше трудно да си ги спомни. А след няколко години му се струваше, че сякаш никога не са били живи.

Отби от магистралата при Кий Бридж и пое по Уайтхърст Фрийуей към Е-Стрийт.

Беше на работа от около час, когато му позвъни Виктория и му каза, че го търсел някакъв репортер от „Вашингтон таймс“ — било във връзка с убийството на сестра му. Стори му се иронично, че го търси репортер, особено след размишленията му на идване. Освен това беше изненадан. Интересът на пресата към случаи като този с Кати беше по принцип краткотраен, издухван от страниците на вестниците от по-свежи и по-смразяващи трагедии.

Гласът се оказа женски. На млада жена. Непокойна. С южняшки акцент. Имаше навика да изговаря утвърдителни изречения така, че да звучат като въпросителни.

— Джонет Дейли? — каза тя. — Съжалявам, че ви безпокоя, мистър Ласитър, но ме гони краен срок. Освен това...

— С какво мога да ви помогна?

— Ами... бих желала да науча за реакцията ви... Искам да кажа, какъв е вашият коментар на случилото се?

Беше озадачен. *Неговият* коментар?! На пулта на телефона му примигна нова светлинка, което означаваше, че става дума за нещо важно, иначе Виктория щеше да поеме разговора.

— Какво значи това? — попита той Джонет Дейли. — Искате да разберете как се е развил животът ми след събитието?

Настъпи пауза. После репортерката прошепна с плътния си глас:

— Господи! Нима... не знаете? — без да чака отговора му, тя продължи забързано: — Бях сигурна, че са ви се обадили веднага. Не подозирах, че...

— За какво става дума?

— Не бих искала да съм първата, която ви го съобщава, но... но в гробището Феърхейвън... Някой е изкопал племенника ви... изкопал е тялото му, нали разбирате? Вандали или... И аз...

— *Какво?* Това шега ли е?

— Полицията отказва да вземе отношение по инцидента, сър, и аз реших, че...

— Съжалявам — спря я той, — не мога да разговарям с вас в този момент.

Прекъсна разговора и изгледа слушалката в ръката си.

Помисли около минута и се обади на Риордан, който само дето не запълзя на колене пред него, че е научил новината от прослушваща полицейските радиочестоти репортерка.

— Аз самият разбрах преди малко — оправда се Риордан, — защото, нали знаеш, тук никой не се опитва да събере две и две и да съобрази, че гробът е на жертва. Някоя дървена глава преценила, че става дума за вандалска проява. Извинявай. Разбира се, че трябваше да ти се обадя. Издънка! — Въздъхна. — Вероятно моя.

— Кажи ми най-сетне какво, по дяволите, е станало!

— Доколкото ни е известно, случило се е между полунощ и седем сутринта. Там има денонощен пазач, само че той си стои в къщичката, нали се сещаш? Гледал е телевизия. Не е чул нищо. Не е видял нищо. Районът е голям. Както и да е, рано сутринта някакъв гражданин отишъл да посети гроба на майка си и съобщил за инцидента.

— Но какво са направили? Разбирам, че са изкопали тялото на Брендън. Защо? Да не са... Боже господи! Да не са го отнесли?

В слушалката се чу смутеното прокашляне на Риордан, който явно не бързаше да отговори. Накрая измънка:

— Мисля... Репортерката... хм... май не ти е казала цялата... цялата истина. — Говореше бавно, затрудняваше се да намери точните думи. — Тялото на племенника ти е било... ексхумирано... извадено от ковчега. А след това... според лабораторията... Чета ти буквално... „извършителят е използвал магнезиева запалка...“

— *Какво?*

— Чета доклада: „Извършителят е използвал магнезиева запалка, за да възпламени прахообразна смес от алуминий и железен окис, известна като...“

— Термит.

— Точно така. И, ъ-ъ... запалил останките. Отново. Изгорил ги е отново. — Риордан поспря. — Ще ти кажа, че направо кожата ми настръхва.

Ласитър обаче бе невъзмутим.

— И защо някой ще прави това?

— Е, тук ме хвана натясно. — После Риордан спомена нещо в смисъл, че бил проверил насам-натам за подобно престъпление. — Но засега не открих нищо. Е, имаме осквернявания на гробове. Най-често от омраза. Хлапашки истории. Но това?

— Магнезиева запалка? *Термит*?

— Знам, знам, напълно те разбирам. Има някакви налудничави идеи тук, но...

— Какви например?

— Виж, не се...

— Какви?!

— Ами например, че някой иска части от тялото му — има такива, викат им сатанисти. Но мен повече ме интересува дали това е свързано с убийството. Защото сега-засега няма никакви индикации в тази посока. — Отново се изкашля. — Е, едно знаем със сигурност.

— И какво е то?

— Нашият човек вече не е Джон Доу.

По-късно следобеда Ласитър излезе да потича с надеждата да проясни главата си, но единственият образ, който се въртеше в съзнанието му, бе овъглената маска, която само преди две седмици представляваше лицето на Брендън. Когато свърши с кроса, се върна в колата си и без да се замисля, подкара към гробището, където намери площта около гробовете заградена с лента. На близката надгробна плоча се бе подпрял униформен полицаи, който пушеше цигара. Като видя Ласитър да се приближава, мъжът хвърли фасата и се изправи.

— Това е гробът на сестра ми — осведоми го той. — И на племенника ми.

Полицаят го погледна и сви рамене:

— Няма проблем, стига да не минавате зад лентата.

Ласитър стигна до преградата, спря се и се загледа. Гробът на Кати все още беше покрит с вече повехнали цветя. Белите панделки, с които бяха прихванати букетите, се развяваха от вятъра. Плочата на гроба на Брендън лежеше до прясно изкопаната дупка. Отстрани се виждаше купчина пръст. Стори му се, че е повече, отколкото съответства на дупката. Имаше следи от снемането на отпечатьци: прах по плочата, бели петна по вдлъбнатините от обувки в пръста и по

тези от лопата. В основата на двата гроба имаше друга, по-плитка дупка, в която изглежда е било сложено тялото на Брендън. Техниците явно имаха нужда от някакви останки. Но едва ли бяха намерили такива, защото единственото останало бяха малко сажди и тъмна пепел. Пепелта му напомни за детските му години в Джорджтаун, когато бе излизал на прага на голямата къща и бе хвърлял по стълбите пепел върху снега.

Гледката го потресе. Беше съвсем ясно, че някой наистина е изгорил телцето на Брендън. Беше го изкопал и го бе извадил от ковчегата. Според Риордан тялото било полято с бензин, запалено и изгорено до степен, при която по думите на Томи Труонг не бе останало нищо освен неизползваеми изгорели кости.

Когато се прибра у дома, къщата му се стори прекалено голяма и странно смълчана. Повика Клеър. Тъй като не се появи, я повика отново. Разказа ѝ за случилото се и допълни, че може би ще е по-добре да го остави сам.

Събуди се посред нощ, опитвайки се да си спомни нещо, което му бе хрумнало насън. Сторило му се бе важно. Беше нещо, свързано с тялото на Брендън, затова искаше да се обади на Риордан, *трябваше* да се обади на Риордан и да му го каже. Но не можеше да се сети какво бе това важно нещо, колкото и да се напругаше. Беше там някъде в главата му, но колкото повече мислеше за него, толкова повече то избледняваше, за да се стигне до момента, в който усещането напълно изчезна. Накрая взе да се пита осенила ли го бе изобщо някаква мисъл, или само бе сънувал. Разсъни се напълно и така и не можа да заспи повече.

На сутринта във „Вашингтон поуст“ имаше дописка. Не искаше да я чете, дори не искаше да я вижда, но неволно зърна заглавието:

ВАНДАЛСКИ АКТ СРЕЩУ ГРОБ НА ЖЕРТВА

Следобеда проведе странен телефонен разговор с погребален дом „Евънс“, който беше поел грижите по погребенията.

— От полицейското управление ми наредиха да ви се обадя — обясни мъж, чийто глас звучеше школувано състрадателно. — След като... ъ-ъ... приключи съдебномедицинският оглед на останките... ще пожелаете ли да се погрижим да бъдат погребани повторно? — Каза им „да“. — Ще предпочетете ли да изберете нов ковчег? Полицията свърши с предишния, но... как да се изразя... малко е *повреден*, нали разбирате? — Поръча нов ковчег. — И последно, мистър Ласитър. Ъ-ъ... — Тук дори траурният експерт се поколеба, явно усещайки, че се движи по непознат терен: — Ще искате ли... ъ-ъ... да присъствате... ъ-ъ... когато... ъ-ъ... ще го положим в земята? — Човекът деликатно се прокашля. — Искам да кажа... ще има ли нова церемония?

Ласитър отново почувства острата болка в гърдите си.

— Без церемонии. Но аз ще дойда.

— Прекрасно — въздъхна мъжът. — Ще ви уведоим.

Два дни по-късно слънцето отново ярко грееше и той отново бе на гробището. Беше някак сюрреалистично да наблюдава повторното спускане на същия малък ковчег в същата малка дупка. Този път обаче нямаше свещеник, нито успокояващи думи, нито други опечалени освен него самия и Риордан, който се появи по средата на процедурата. Физическият труд се отрази добре на Ласитър, макар че изкопаването не му отне много време. Двамата останаха мълчаливи над дупката около минута, после Джо се извърна.

— Гадна работа — прошепна Риордан, поклащайки глава. Бръкна за цигара, но изчака да се отдалечат, преди да запали.

След второто погребение на Брендън Риордан започна да му се обажда през ден.

— Обаждам ти се, Джо, да ти съобщя, че... нямаме нищо ново. Искам да кажа, че разполагаме с добра отливка на острието на лопатата и страхотни отливки от обувки... впрочем, става дума за „Найк“, модел „Чийфтън“, номер 43. При това има само един вид отпечатъци, което подсказва, че работата е свършена от един човек. И толкоз... Опряхме на камък. Никакви отпечатъци по ковчегата, нищо по

надгробните плочи. Който и да е той, бил е с ръкавици. — Полицаят замълча за момент. — Което е интересно само по себе си.

С изключение на зловещата ексхумация на Брендън полицейското разследване се бе развивало без прекъсвания, но и без съществени находки. Риордан се стараяше да държи Ласитър в течение, може би с надеждата, че така няма да му се бърка в работата. Тези телефонни обаждания все по-често ставаха повод да обсъдят уликите.

Отпечатъци.

— Познай чии?

— Няма нищо за познаване.

Не беше изненадващо, че пръстовите отпечатъци на Джон Доу са по целия нож, колата и портфейла, намерен в „Комфорт Ин“. Полезна улика, но и не подсказваща нищо по отношение на самоличността му: той все още си беше Джон Доу.

— Този тип го няма в компютъра — каза Риордан, имайки предвид базата данни на ФБР, където се съхраняваха повече от сто милиона отпечатъци, в това число на всички някога арестувани за каквото и да било, всички кандидатствали някога за секретни документи или за разрешение за носене на оръжие, военни, шофьори на таксито и на автобуси, държавни служители.

Кръв, коса, плът.

— Идеално съвпадение. Отпечатъците по ножа са негови. Кръвта по ножа е тяхна. Косата е, както ти каза, на Брендън. А кожата...

— Каква кожа?

— Под ноктите на сестра ти — та кожата е на Джон Доу. И това е извън всякакво съмнение. Даже и без ДНК-тест лекарят казва, че нашият човек е бил издран — четири следи по бузата, отдясно наляво. С теб не сме ги видели заради бинта.

Ножът.

— Повикахме художник в отделението. Направи човекът няколко скици, поигра си и последната стана — прекрасна е. Показва Джон Доу без изгаряния и без превръзки. С вежди и коса защото нали се сещаш, че в момента няма такива. Както и да е, ако преди не е носил зализан алаброс, значи вече знаем как изглежда.

— И какво?

— Ами показахме рисунката в двайсетина магазини за оръжие, половин дузина армейски складове, където разпродават излишъци на армията, и... Познай! Един служител в Спрингфийлд ни каза, че му е продал „Кей-бар“ нож преди три-четири седмици.

— И той го помни?!

— Като вчера.

— Откъде такава памет?

— Много просто. Каза, че онзи се откроявал. Бил облечен в един от онези развлечени вносни костюми на...

— Армани.

— Който и да е, но нямало да видиш такива на разпродажба. Онези в склада били свикнали на клиенти в работни комбинезони и анцузи, на хлапета с бръснати глави и по черни джинси... Човекът рече, цитирам: „Направо от бутика“, край на цитата. Нали ти казах, Джо. Откачен. Смятай случая за приключен.

Последва застой. В болницата, пред стаята на задържания, се сменяха отегчени полицаи и проверяваха документите на всеки влизащ или излизащ. Смисълът не беше много ясен: всички посетители бяха болнични служители, тъй като, с изключение на Джо Ласитър и пресата, никой друг не се интересувахе от състоянието на човека вътре.

В понеделника преди Деня на благодарността^[2] Риордан телефонира, за да каже, че лекарите са махнали дихателната тръба на Джон Доу и той бил достатъчно добре, за да отговаря на въпроси. Разпитът бил насрочен за сряда.

— И после? — пожела да разбере Ласитър.

— Ще го преместим във Феърфакс. Ще предявим обвинение... Дори да е в инвалидна количка.

По мнението на лекарите състоянието на пациента се подобрило изненадващо, макар че никога вече нямало да бъде „като нов“. По шията и лявата страна на лицето му имало жестоки белези, а тъканта на дробовете и ларинкса му била увредена.

— Няма да му хареса това — отбеляза Риордан.

— Кое?

— Онова, което научих от лекарите. Този тип е бил атлет. Или има физика на атлет. Казаха, че бил в страхотна форма.

— Бегач?

— Не... всъщност, кой знае. Едър е. Направо грамаден. Боксьор, може би. Или футболен защитник. Или бияч в бар. Не знам. Нещо... голямо. Почвам да си мисля, че не е изключено да е бил и... войник.

— Откъде ти хрумна пък това?

— Минал е през месомелачката. Докторите ми показаха рентгеновите му снимки. Даже и аз го видях — този се е млатил яко. Направо изглежда, сякаш е бил *изтезаван*.

— Не разбирам.

— Ами... има следи от стари счупвания. И втвърдени ръбове на белези по гърба... сякаш са го бичували.

— Какво?

— Не се шегувам. Трябва да го видиш сам. Освен това е бил и прострелван. Има зараснала стара рана: куршумът е влязъл отпред и е излязъл през дясното рамо. И още нещо...

— Какво?

— Мисля, че този тип... за професията му ти говоря... е фаянсаджия.

— *Какво?*

Риордан доволно се захили.

— Докторът казва, че имал мазоли на коленете. Големи мазоли... загрубели. И аз реших, че... слага плочки. От какво друго може да са?

Ласитър помисли. Накрая се предаде:

— Не знам.

— Аха — зарадва се Риордан. — Ами от мен толкова.

---

[1] Скандален радиоводещ на „Инфинити Броудкастинг Корпорейшън“, прочул се със своите пълни с непристойности предавания и с книгата си „Интимни части“, по която беше направен и филм. — Б.пр. ↑

[2] Последният четвъртък на ноември. — Б.пр. ↑

12.

В сряда сутринта — деня, когато Риордан трябваше да разпита Джон Доу, Джо Ласитър отиде в офиса си във Фоги Ботъм, седна зад бюрото си и започна да се преструва, че работи, докато всъщност чакаше обаждането на детектива.

Офисът му бе просторен и луксозен, с истинска камина, гълъбовосив мокет и изглед към Капитолия. Ореховата ламперия бе осветена с мека индиректна светлина и украсена с литографии на Хокни. В ъгъла в дъното имаше пишно резбовано бюро, а в другия — две кресла и кожен диван. Атмосферата бе едновременно на солидност и дискретност — целта бе и богати, и предпазливи, и загрижени, да се отпуснат и предразположат.

„Ласитър Асошийтс“ заемаше целия девети етаж на сградата, а това означаваше, че освен офиса на собственика на фирмата имаше още три ъглови помещения. Едното бе заседателна зала. Другите две бяха дадени на двамата управителни директори: Джуди Рифкин и Лио Болтън. Осемте останали кабинета, разположени по периферията на етажа, бяха разпределени между старшите следователи. Аналитиците, компютърните специалисти, поддържащи базата данни, секретарките и обслужващият персонал бяха разположени в средата на етажа, където пространството бе разделено с подвижни прегради на клетки. Общият брой на работещите във фирмата на Ласитър бе трийсет и шест човека в централния офис и още четиридесет по филиалите в Ню Йорк, Чикаго, Лондон и Ел Ей.

Мерките за сигурност бяха строги и впечатляващи. Те започваха още от приемната, където специално оборудване, последна дума на техниката, записваше влизането и излизането на всички, без значение дали става дума за служители, или клиенти. Достъпът до кабинетите се контролираше с биометрична заключваща система, използваща сканиране на пръстови отпечатыци. Озовал се веднъж вътре, любопитният посетител щеше да установи, че прозорците са скрити зад гумирани завеси, абсорбиращи вибрациите, срещу малко вероятната опасност някой да използва лазерно устройство за

подслушване на разговори чрез анализ на трептенията по стъклата. Кантонерките бяха снабдени със солидни комбинационни ключалки, а до всяко бюро имаше машина за унищожаване на документи. Понеже „Ласитър Асошиитс“ се отчиташе основно пред изпълнителните директори и адвокатите на фирмата, вътрешните доклади нямаше нужда да се копират. Поради тази причина, компанията разпечатваше служебната документация на специална хартия, импрегнирана с фосфор, така че всеки опит да бъде копиран документ — освен на ръка, разбира се, — би завършил с получаването на черен лист.

Компютрите в офиса бяха съоръжени с ключалки, но от гледна точка на мерките за сигурност бе по-важно не какво имаха в повече, а какво нямаша. Например флопидискови устройства. Кое то на практика означаваше, че никой не може да копира нищо от компютъра си на дискета. Специални програми контролираха изпращането на електронната поща. А като предпазна мярка срещу проникването в системата на външен хакер — макар компютърните специалисти да се кълнях, че това било невъзможно, — всички данни бяха зашифровани със 128-битов ключ, гарантиращ, че тяхното съдържание няма да бъде разкодирано и след милион години работа с компютър, използващ най-съвременна технология.

Всичко това струваше скъпо и за някого сигурно би изглеждало прекомерно... но Ласитър добре знаеше: мерките за сигурност се изплащаха. Приходите на компанията идваха от два основни източника: съдебна практика с клиенти, все големи и богати компании, и „Сливания и Поглъщания“, наричани за кратко С&П. Залогът по правило биваше висок, независимо дали ставаше дума за съпругата на богат бизнесмен, искаща развод, или за изкупуване на фирма с цел ликвидиране на конкуренцията. Често се отнасяше до стотици милиони долари, така че висшият императив бе тайната, и то абсолютната тайна. В идеалния случай — това бе веруото, изповядвано от Ласитър, — конкуренцията (а такава винаги съществуваше) дори не трябваше да подозира участието на неговата фирма, освен ако (както понякога, макар и рядко, се, случваше) се преценеше, че разгласяването на факта, че случаят се движи именно от „Ласитър Асошиитс“, би могло да се отрази благоприятно на крайния изход. Тогава разследването съзнателно се правеше „шумно“: намираха

се начини нужната информация да стигне до пресата, лицата се следяха агресивно, даваха се интервюта.

Но най-важното за Ласитър бе, че клиентите му харесваха тези мерки за сигурност. И не само клиентите: те се харесваха на адвокатите, на продавачите на облигации, на изпълнителните директори. Камерите, паролите, заключващите системи, предпазните мерки като цяло им внушаваха чувство за безопасност и им показваха, че парите на фирмата се харчат по предназначение. А като допълнение — Ласитър съзнаваше въздействието на този психологически фактор — караше ги да се чувстват като „съиграчи“. Или както се бе изразил Лио веднъж: „Дявол да го вземе, срещу тарифа от двеста долара на час ще сложим дори тоалетната на пружини“.

Но дори да разполагаше с цялата най-съвременна техника на света, в момента Джо не можеше да накара Джими Риордан да му позвъни. Още с идването си бе предупредил своята секретарка да поеме сама всички обаждания до него, с изключение на Риордан, резултатът от което бе една съвсем нетипична тишина в югозападния ъгъл на девети етаж. Утринното слънце бавно се прехвърли на запад, а телефонът все не звънеше и не звънеше. Ласитър поръча да му донесат сандвичи от закусвалнята „Бон апети“ и ги изяде пред камината, докато прелистваше последния брой на „Информейшън уорфеър“. Все така мъчително бавно следобедът клонеше към вечерта. Ласитър започна да мисли за прибиране.

Сигурно има някакъв проблем, каза си той. Може Джон Доу да е поискал да говори в присъствие на адвокат и да са се забавили, докато му намерят. А може да е имало езикова бариера... макар че не виждаше как точно това би могло да създаде проблеми. Риордан бе казал, че ще отиде с преводач — *някой, който знае италиански и испански*. Може състоянието на Джон Доу внезапно да се е влошило. Може...

Телефонът иззвъня в пет и петнайсет — точно когато слънцето залязваше зад гробището Арлингтън.

— Току-що влизам — съобщи му Риордан.

— И?

Пауза.

— Какво научих ли? С две думи: *абсолютно нищо*.

— Какво??

— Задръж така — каза Риордан и извика встрани от слушалката:
— Да, да, да, дай ми пет минути, окей? — После гласът му отново се върна: — Онзи се държа, сякаш ме нямаше. Не чух от него нито дума. Нищичко.

— А адвокат? Не го ли попита...

— Казвам ти, че не можах да изтръгна от него нито звук! Нищо!
Прочетохме му правата на три езика и...

— Сигурен ли си, че те е разбрал?

— Да, разбра ме. Видях го в очите му. Разбра всяка думичка.

— Трябваше да му доведете адвокат.

— Естествено! След като изгубих два часа в монолози, се обадох да му назначат служебен адвокат. Рекох си, абе майната му, това може да го излъже да обели поне една дума. Да каже все пак нещо. Седяхме и два часа чакахме адвокатът да се появи. После излязохме и ги оставихме насаме... Не знам... може би поне половин час. Разбрах, че през цялото време е говорил само адвокатът. Джон Доу не е казал нищо. Върнах се в стаята и лично му *заобяснявах*. Каква велика страна сме, как всички тук сме с равни права, как няма никакво значение кой конкретно си и с какво се занимаваш, а единственото, което има значение, е какво си направил. Дали е добро, или е лошо. Обясних му, че можем да го осъдим и без да знаем името му. Защото на мен не ми пука дали ще отиде пред съда като Джон Доу, или като някой друг, в крайна сметка присъдата ще е една и съща. Ако не сътрудничи — гарантирано е мъртъв.

— Казал си му и това?

— Да, съобщих му още, че е обвинен в предумишлено убийство и палеш и че разполагаме с доказателства. Изброих му ги и му показах ножа...

— Взел си ножа в болницата?

— Занесох още няколко неща. Не се безпокой, всичко е по правилата.

— И как реагира той?

— Не реагира. Виждал ли си Сфинкса? — Риордан дрезгаво се изсмя. — Единственото, на което реагира, бе бутилката.

— Каква бутилка?

— Онази с парфюма... или каквото там има в нея. Малката бутилчица, дето я намерихме в джоба му.

— И какво, казваш, направи той?

— Не знам... Някак... Абе почувствах, че тя има значение за него. Очите му се... разшириха...

— Очите му се *разшириха*?

— Да.

— Хм...

Риордан игнорира сарказма.

— Сериозно ти говоря. Бутилката го изненада. Сега вече ще поискам да изследват съдържанието ѝ. Може да ни насочи към нещо, което сме пропуснали. Примерно наркотици...

— И после?

— Та значи, седим си с адвоката при него и аз му обяснявам, че бих могъл да разговарям с прокурора за наказанието — смъртно или до живот. Има някаква тънка разлика, нали се сещаш. Разказах му, че уликите срещу него, които сме събрали, свидетелстват за подготовка, т.е. за предумишленост, наблегнах на това, че тези улики са железни и че престъплението е отвратително. Подметнах му, че от моя гледна точка бъдещето му ще се развива по низходяща спирала, защото само след няколко дни ще го преместим в строго охранявана килия в главната болница на Феърфакс. После...

— Каква килия има в болницата?

— Ами... болнична стая, но с решетки на прозорците. Знаеш ли на колко задържани им се случват „случки“ преди делото? Няма да повярваш. Всяка юрисдикция разполага с такива помещения. Струва адски скъпо, особено с денонощната охрана, ама... Практиката е, когато задържаният се пооправи, да го прехвърлят в подобна болнична килия. Както и да е, отклоних се. Та обясних му, че когато състоянието му позволи да бъде преместен и оттам, е... тогава нещата доста ще се влошат, защото следва затворническата килия. Може да има късмет да го пратят в камера за предварителен арест, но то пак си е затвор. Низходяща спирала, както му подметнах. А междувременно лекарите ще започнат да му спират успокоителните, за да можем да си говорим. Виждах по очите му, че вече му се искаше да му бият инжекцията. Понеже адвокатът му беше там, не можех да си позволя директно да го заплашвам, затова дискретно му намекнах, че медицинският персонал в окръжния затвор е ангажиран като куче с две пишки...

— Господи, Риордан...

— Ама това си е самата истина. Хората са адски заети. Така че изобщо да не си мисли, че ще се излежава на спокойствие по цял ден, както прави тук. После му разказах за един скандал. Жестока работа. Оказало се, че никой от приетите в болницата на затвора не е получавал болкоуспокояващи, защото медицинската сестра им давала плацебо^[1], а истинските лекарства продавала на излежаващите присъди и прибирала парите.

— Джим...

— Та, казвам му, че *може би* — не, нищо не мога да обещаая, — ако се опита поне малко да ни сътрудничи, *може би* ще се намери начин да остане в болницата поне още известно време. Седмица, да кажем. Две... Да укрепне и да може да се държи на краката си.

— И?

— Нищо.

— И си сигурен, че те е разбрал?

— Да.

— След като не е казал нищо, откъде си сигурен?

— Защото той *говори* английски... Разговарял е със сестрите. Казва, че е жаден. Съобщава, че е гладен. Оплаква се, че го боли. Освен това... тези неща ги усещам. Такава ми е работата. Разпитвал съм сигурно две хиляди души. Този ли? Искаш моето мнение? Много тежък случай. Корав тип! Сигурен съм, че не му е за пръв път да бъде разпитван от полицаи.

Ласитър му вярваше. Знаеше, че Риордан разбира от тези неща.

— И... какво тогава? Това ли е всичко?

— Горе-долу. Накрая дойде докторът и ни изрита. — Риордан подигравателно цитира: — „Пациентът има нужда от почивка“. Праща значи сестрата да му бие „Демерол“, ние се надигаме, а Джон Доу... на него изведнъж му прилява. Казвам ти, видях болката в очите му. Не може да се сбърка. Изпоти се и от време на време започна да простенва... Тихичко: „О-о-о-х!“. Сякаш едва се владее. Извиквам аз на лицето си полицейското изражение и му казвам, че ще се върна... А той... Представяш ли си, поглежда ме с гадната си усмивка и... Знаеш ли какво ми каза?

— Какво?

— „Чао“.

— Чао?

— Да бе, сякаш играе в „Спасители на плажа“. Кълна се, че ако вече не беше в болница, щях да го изпратя там.

Ласитър помълча и след това попита:

— И какво ще правиш сега?

— Всичко, което му казах, че ще направя — мрачно заяви Риордан. — Ще започна с преместването в болнична килия. Докторът смята, че ако нещата продължават да се развиват по същия начин, следващата седмица ще можем да го прехвърлим.

В Деня на благодарността Ласитър се изтърколи от леглото в осем сутринта и видя, че времето започва да се разваля. Покрай прозорците на атриума прехвърчаха снежинки — огромни и идеално оформени. Беше от онзи сняг, който се сипе в началото на коледен филм.

Облече се набързо, взе две консерви риба тон от хладилника и се качи в колата. Рибата бе входният му билет за „Търки трот“ в Александрия — традиционното за този ден бягане на пет мили, в което всяка година се записваха по две хиляди души. Колата се провираше през вихрушката от снежинки, а Джо се бе привел над волана. Видимостта бе толкова лоша, че пред себе си различаваше само малки червени светлинки, примигващи през снежната пелена. За сняг като този хората казваха: „Няма да продължи“ или „Няма да се задържи“, но когато стигна в Александрия и намери място за паркиране, светът вече бе побелял.

Някои твърдят, че най-ценните им мисли идват, докато бягат, защото повтарящите се монотонни движения на телата им позволяват съзнанието им да се рее необременявано. Ласитър не беше от тях. Той никога не мислеше, докато тича, освен най-елементарното: къде да стъпя, да сваля ли ръкавиците, кога да завия в обратна посока, болката в коляното ми сериозна ли е, или е само игра на въображението ми.

И в днешното бягане беше така. Мислеше за скоростта и за това колко остава до следващия километричен камък. Планираше как да изпревари тичащите отпред. Примигваше често и енергично, за да отстрани лепящите се по клепачите му снежинки, вслушваше се в накъсаното дишане на хората наоколо, удивляваше се, че му е толкова топло... а въздухът е толкова студен. Съзнанието му летеше със снега и

го водеше към финала. Харесваше в бягането това, че целият се превръща единствено и само в движение.

С приближаване към финиша все по-отчетливо възприемаше приветстващата състезателите тълпа, събрала се от двете страни на последната отсечка. Чуваше и окуражителни викове: „Добре, давай така!“ и „Още малко!“. Когато пресече финала, дисплеят на цифровия часовник беше покрит със сняг, но все пак видя собственото си време — 31:01. Не е зле, помисли си той. Чу координаторът на състезанието да вика: „Мъжете наясно, жените наляво“ и следвайки някакъв нисичък бегач по червени гащета, изтича под прикритието на брезентовия заслон. Усещаше задъханите мъже около себе си, от които се вдигаше пара. Снегът продължаваше да се сипе на огромни парцали.

Можеше да се закълне, че не е мислил за нищо по време на бягането. Когато обаче откъсна състезателния си номер и го подаде на един от организаторите, с изненада осъзна, че в някакъв момент по време на бягането е стигнал до решение. Тръгна между масите с кани портокалов сок и шоколад и започна да го анализира. Щеше да престане да ходи на работа за известно време. Неплатен отпуск — седмица, месец... без значение. Толкова, колкото му потрябва, за да научи защо са убити Кати и Брендън и кой стои зад убийството. Това беше решението, и то бе необратимо. Оставаше да го разбере и компанията му.

Влезе в училищния салон и намери дрехите си, където ги бе оставил — на перваза на прозореца. Недоумяваше само защо му е трябвало толкова време, за да стигне до това решение. Какъв всъщност бе смисълът да притежаваш собствена детективска агенция, ако не я използваш? Когато Уолстрийт имаше нужда да научи нещо, те идваха при него. Така правеха и половината адвокати на К-Стрийт. Защо тогава Джо Ласитър да остави нещо толкова важно за него като Кати и Брендън на полицаите?

Завари колата си скрита под снега. Избърса с ръкав част от предното стъкло и се качи. Тялото му още беше разгорещено от интензивното физическо усилие и прозорците се замъглиха от дъха му, докато намери ключовете. Пусна отоплението, но мина минута, преди да може да вижда навън.

Вятърът се усилваше — чуваше се как свисти. Окачените светофари застрашително се клатеха, а пътните знаци направо тракаха. Снегът устремно се забиваше във фаровете. Градът от другата страна на сиво-синята река бе станал невидим. Единственият признак на живот бе червената светлина на върха на паметника на Вашингтон, която мигаше като кърваво око.

Пое направо към Фоги Ботъм по моста при 14-а улица, после по Индипендънс Авеню и след това на запад. Токът бе спрял и малкото коли по пътищата слепешката минаваха на кръстовищата.

В тяхната административна сграда за щастие имаше генератор, така че всичко работеше. Паркира в подземния гараж и забърза към асансьорите. Усети мощния порив на вятъра и неволно потръпна. Потта студенееше по гърба му и добре, че асансьорът вече го качваше към деветия етаж.

В офиса имаше баня и макар мускулите му още да бяха вдървени след състезанието, под топлата струя започнаха да се отпускат, така че не след дълго вече усещаше как млечната киселина в тях малко по малко изчезва. Понеже бягаше поне четири-пет пъти седмично, в гардероба си имаше няколко комплекта дрехи. Обу чифт нови джинси, навлече пуловер и отиде при писалището си.

За пръв път, откакто работеше тук, обстановката го подразни. Лавиците с книги, тези неща по стените, литографиите... Кого се опитваше да впечатли? В стаята имаше поне дузина фотографии в скъпи рамки, но нито една от тях не беше на Кати или Брендън. Все негови снимки в компанията на известни хора: Ласитър разговаря с принц Бандар, Ласитър се здрависва със съветника на президента по въпросите на националната сигурност, Ласитър в хеликоптер заедно с генерали от Щаба на обединеното командване, Ласитър във „Форбс“...

Гордостта му обаче бе една шега — бяха позирали заедно с лидера на малцинството в Сената на голф игрището в окръжния военен клуб преди първия удар. Сенаторът — вдигнал брадичка, замахнал застрашително със стика със задължителната чупка в китката — олицетворяваше думата „сенатор“ и беше достоен за лице на плакат, пропагандиращ американските ценности. Ласитър... Ласитър изглеждаше направо като луд: свил злобно устни с безумен поглед само на няколко крачки от политика, той бе замахнал със стик номер 9, сякаш бе убиецът от Луизвил.

До тази зловеща снимка бе подаръкът от Джуди: материал във „Вашингтониън“ за най-елитните ергени на града. Статията бе сложена в рамка с формата на сърце (Ласитър фигурираше в списъка под номер 26, което бе ласкателно... или може би не бе — така и не бе могъл да прецени).

Всичко това до неотдавна бе представлявало някаква ценност за него или най-малкото му се струваше забавно, но днес... сега... Какъв бе смисълът? Да отвори още офиси из страната, да направи още пари, да построи още по-голяма къща? За какво? Истината бе, че даже не харесваше Бандар... така че какво правеше този човек на *неговата* стена?

Свали фотографиите и ги натрупа в един ъгъл. После се върна при бюрото си и извади лист хартия. Начерта вертикална линия по средата и написа отляво: „Компанията“, а отдясно — „Разследването“.

Замисли се... Опитваше се да реши как да постъпи. Трудното в необходимостта да си намери заместник — та макар и само временен — бе това, че отговорностите му бяха всеобхватни. На практика се занимаваше с всичко, което трябваше да се направи, за да върви работата. Можеше да се каже още — по малко от всичко или по-скоро от онова, което му харесваше. И как, по дяволите, можеш да прехвърлиш някому *тези* задължения.

Под „Компанията“ написа: *Болтън — всички С&П*, а после: — *Рифкин — останалите случаи*. Лио и Джуди бяха амбициозни хора с еднаква тежест във фирмата. Дадеше ли на някой от тях повече права, другият просто щеше да се махне. Дори и така не беше лесно да разпреди справедливо случаите: имаше административни дела, отнасящи се до управление на постъпленията, до разширяване на дейността, до връзка с клиентите. Ласитър реши да възложи тези отговорности на Бил Боухакър. Той работеше в нюйоркския филиал, но можеше да върши тази работа и оттам. Така и така половината от бизнеса бе с Уолстрийт.

Боухакър — администрация.

Отново се замисли и реши да повика Боухакър във Вашингтон в понеделник. Така щяха да се съберат четиримата в заседателната зала и да изчистят всичко.

Обърна се към компютъра, въведе паролата за деня и прегледа списъка на активните дела на отчет в централния офис. Увери се, че е

пряко ангажиран само в два случая... но зад всеки от тях стоеше голям клиент. Налагаше се да им се обади и да предупреди за внезапното си излизане в неплатен отпуск. Не мислеше, че ще има проблем, но ако се появеше, щеше да делегира задълженията си на Крол.

Отбеляза в лявата половина на листа: AFL-CIO (да се обадя на Уелайн), AmEx (да позвъня на Рейнолдс). Помисли малко и добави още няколко думи. После стана и се разходи до прозореца. Снегът бе преминал в лапавица. Видя някаква лимузина да се завърта на Пенсилвания Авеню и се вслуша в мокрия звук, с който лапавицата падаше по перваза на прозореца.

Върна се при писалището си и насочи вниманието си върху дясната половина на листа. Тя все още беше празна. Затвори очи, облегна се на стола и се замисли. Какво бе онова, което Риордан не бе проследил докрай? Какъв пропуск бе допуснала полицията? Седя така близо половин час, после се наведе и написа една-единствена дума: *Бутилката*.

В Джон Доу бяха намерени две неща — големият нож и бутилката. Полицията вече бе научила всичко, което можеше да се научи за ножа, но бутилката все още продължаваше да остава голямото неизвестно в уравнението. Риордан щеше да нареди да анализират нейното съдържание, но може би самата бутилка заслужаваше повече внимание. Спомняше си отлично — беше му се сторила скъпа или най-малкото необичайна. Може би си струваше да вземе нейни снимки и да прати няколко от хората си да научат нещо повече за нея.

Следващото, което написа, бе: „*Комфорт Ин*“. Помнеше, че бе попитал Риордан дали Джон Доу се е обаждал по телефона от стаята си в мотела, но не помнеше да е получавал отговор. Кое то можеше да означава, че не е имало разговори, но трябваше да се увери лично. Защото, мислеше си той, докато гледаше късичкия списък, и без това нещата, за които би могъл да се захване, не бяха много.

---

[1] Безвреден препарат, който се дава на капризни пациенти вместо лекарство, за да се успокоят, или се използва при изследвания, когато част от хората вземат истинското лекарство, а другата част — плацебо. Така се преценява обективно ефектът. — Б.пр. ↑

13.

Ласитър се събуди от някакъв звън и облак ослепителна светлина — плътна стена с такава яркост, че той се отдръпна от нея и закри очите си с ръка, докато се надигаше от леглото. Телефонът продължаваше да чурулика, така че подобно на изненадан от слънцето вампир той залитна напред със затворени очи. Намери опипом телефона, хвана слушалката, вдигна я, прочисти гърло и измърмори:

— Да?

Човекът от другата страна за момент не каза нищо, после попита:

— Спеше ли? — беше Риордан.

— Не — излъга машинално. И сам не можеше да обясни защо, но винаги, когато телефонът го събуждаше, отричаше, че е спял. Дори да беше в три сутринта, чувстваше необяснима вина, сякаш светът бе в правото си да очаква от него винаги да е нащрек. Щом звънящият не спеше, тогава и той можеше да бъде буден.

— Сигурен ли си?

— Да... Колко е часът?

— О... точно седем.

— Задръж така.

Миналата нощ бе имало токов удар и Ласитър бе забравил да препрограмира таймера, управляващ завесите и щорите на горните прозорци. Навън дърветата, стволите, клоните и листата им, бяха обхванати в леден обков. Слънчевите лъчи попадаха върху гладката повърхност и се отразяваха болезнено ярко. Имаше чувството, че в стаята нахлува приливна вълна от светлина. Потърси ключа на стената, докосна го и чу над главата си леко бръмчене. Бавно притъмня и Ласитър се върна при телефона.

— Какво има?

— Свалиха ме от случая.

— *Какво? Защо?*

— Ами... по две причини: първо... Сигурен ли си, че не съм те събудил? Казвали са ми, че имам навика да се обаждам на хората по...

— Сигурен съм.

— Значи си от ранобудните. Като мен.

— Давай по същество.

— Добре тогава. Ами, както смятат по върховете, случаят е решен. И ако питаха мен...

— Не е решен.

— Знам, знам какво ще ми кажеш, но нека ти съобща и втората причина: имаме двойно убийство в Анандейл. Една от жертвите е полицай.

— Съжалявам...

— Хлапе на двайсет и четири години... Готино хлапе, новак... Отбил се в някакъв магазин за чаша кафе. — Риордан замълча. — Има дъщеричка само на два месеца... Прибирал се вкъщи, жена му стоплила яденето и го чакала и... БАМ!... Пречукват го, докато си купувал кафето.

— Това е ужасно...

— Не си чул и половината. Другата жертва е тайландка. Получила си гражданството преди два дни. Работила на телефонни поръчки по празника, плащали й пет и осемдесет и седем на час и... БИМ, БАМ, БУМ!... Получила три в лицето. Добре дошли в Америка! Весел Ден на благодарността! Почивай в мир!

— Виж, Джим... разбирам какво искаш да ми кажеш, но...

— Има и още нещо: имам покана за конференция, така че... трябва да се приготвя.

— Конференция?

— Да. Едно от онези мероприятия, дето... Как им казват... побратимявания? Измислица на Интерпол. В Прага. Бил ли си някога в Прага?

— Не... Каква конференция?

— Абе определили са ме да председателствам един от форумите — с двама жабари и руснак. Нали се сещаш: „Защо пък да не повикаме и редови американски детектив?“. Ще си бъбрим за „Задачите на полицията в демократичното общество“... щото чехите си нямат такова, поне не са имали отдавна.

— Знам.

— Както и да е, Анди Писарчик поема за известно време случая на сестра ти и племенника ти. Спокойно, той е умен. Ще приключи разследването както се полага. А... ето, мога да ти дам номера му.

Ласитър искаше да спори. Риордан беше един от най-добрите в Северна Вирджиния следователи, специализирани по убийствата. Беше обаче безсмислено да предъвкват с него нещо, което не можеше да се промени, защото разпределението на случаите не бе сред задълженията на Риордан. С това се занимаваха хора, много по-високостоящи от него.

— Може ли поне... докато имам тази възможност... да те попитам някои неща?

— Окей — каза Риордан с глас, в който не се чу ентусиазъм.

— Нашият човек... Проверихте ли телефонните му обаждания от онзи мотел?

Риордан не отговори веднага. Явно беше, че се колебае. Накрая каза:

— Не знам... Чакай да видя. „Комфорт Ин“... Сигурен съм, че възложих да направят проверката. Ето, вземам папката от Писарчик. Стой така... — Ласитър чу разлистване на хартия. — Аха... Ето тук... Да, едно обаждане. До Чикаго. Продължителност под минута. Нищо особено.

— И на кого се е обаждал?

Отново колебание.

— Ами... — Детективът не се опитваше да скрие, че се съмнява редно ли е да говори за тези неща. — В хотел „Ембаси Суитс“.

— И?

— С централа е. Ако са го свързали с някого, ние как да го разберем? — Гласът му звучеше оправдателно. — И толкова. Не сме правили нищо повече. Там имат... Колко?... Поне двеста стаи. Освен това разговорът е за по-малко от минута. Спокойно може да са му дали и грешен номер.

— А бутилката?

— Снехме от нея частични отпечатыци. Всички са на Доу. Лабораторията изследва повторно съдържанието и отново стигна до извода, че е обикновена вода. С микроскопични примеси. Така че и бутилката води до все същото „И какво от това?“.

— Снимали сте я, предполагам. Има ли някакъв шанс да получа копие?

Силна въздишка.

— Виж... ще видя какво мога да направя. Само че, Джо, разбери — не работя вече по случая! Отсега нататък си говори с Писарчик.

— Добре. Чакай, ами онзи пансион във Флорида? Там, където „Гутиерез“ си е получавал пощата. Имаш ли адреса?

— Я ми се махай от главата — засмя се Риордан и прекъсна разговора.

Оказа се, че в Чикаго има четири хотела с име „Ембаси Суитс“. Ласитър не посмя да разпитва Риордан за онзи, който ги интересува. Така че изпрати в „Комфорт Ин“ един от своите детективи, бивш ФБР агент на име Тони Харпър. Беше сигурен, че Тони ще вземе от администрацията копие на сметката, макар че най-вероятно щеше да се наложи да бутне някой долар. Оказа се прав. Два часа по-късно детективът му прати по факса копие на сметката и разписка за сто долара. Основанието за сумата бе вписано в разписката като „За извършени услуги“.

Освен цената на обаждането до номер, започващ с 312^[1], в разписката фигурираше и номерът на визата, с която „Гутиерез“ бе гарантирал за стаята. Ласитър знаеше, че за двайсет и пет долара ще получи компютърна разпечатка на кредитната история на „Гутиерез“, но знаеше още, че за двеста може да разчита на нещо къде по-полезно: подробен списък на платеното от „Гутиерез“ с тази карта. Както впрочем и с другата — ако си спомняше добре, Риордан бе подхвърлил, че „Гутиерез“ имал две визи, всяка от които издадена само преди два месеца. Агенцията нямаше да има проблем да идентифицира втората чрез първата. И не само втората, а и всички останали, ако имаше още.

Това не беше съвсем легално, но и превишаването на разрешената скорост по магистралата се наказва от закона. В Информационната епоха нахлуването в личния живот се смяташе за морален еквивалент на неправилното пресичане на улицата, с други думи, хванат ли те, плащай глобата и заминавай. Ласитър превъртя ролодекса, докато намери номера на една фирма във Флорида, носеща името „Услуги“.

Това бе информационен брокер, специализиран в „черни данни“. Трябват ти банкови извлечения, невключени в указателя телефонни

номера, копия от плащания с кредитни карти, разпечатки на водени от даден номер телефонни разговори — тези хора можеха да го направят, при това бързо и евтино. Според Лио го правеха по „старомодния начин“ — чрез подкупване. Но съдейки по размаха на дейността им, явно имаха ведомост във всяка голяма кредитна компания, както и в повечето телефонни компании, осъществяващи междуградски обаждания в САЩ. „Прекрасна пазарна ниша — бе коментирал веднъж Лио. — Предлагат само едно нещо, но го правят добре“.

Ласитър набра номера, продиктува кода на сметката, която още преди време си бе отворил при тях, и информира жената, поела разговора, какво иска: копия от разписките по кредитната карта на „Гутиерез“ за последните три месеца. Съобщи й номера на интересуващата го карта и поясни, че е готов да плати за експресна услуга.

После насочи вниманието си към телефонното обаждане във фактурата на „Комфорт Ин“. Вписаната сума бе \$1.25 с разшифровката, че това е цената на една минута за междуградско обаждане, което означаваше, че самото обаждане може да е продължило и по-малко.

Замисли се. Една минута — едва ли точно, вероятно по-малко. Недостатъчно, за да направи резервация. А ако бе търсил гост на хотела, за толкова кратко не биха могли да го свържат: операторката първо трябва да набере номера, после телефонът в стаята трябва да иззвъни... Или онзи, когото бе търсил, е бил излязъл. Освен... освен ако Джон Доу бе дошъл във Вашингтон от друго място. В този случай може би се е обаждал „у дома“. Повечето хотели предлагат услугата „гласова поща“ — запис в централата на обаждания, когато абонатът отсъства. После можеш да си ги провериш по телефона. Може би Джон Доу е правил точно това.

И Ласитър имаше система за „гласова поща“ в офиса. Набра номера, натисна няколко бутона, за да я активира, и погледна часовника си, за да види колко време му е отнело това. Имаше две кратки съобщения и заедно с прослушването всичко продължи деветдесет и две секунди. Записа си останените съобщения, натисна „D“, за да ги изтрие, и се обади пак. Този път му бяха нужни само петдесет и една секунди.

Тогава позвъни в хотела.

— „Ембаси Суитс“. С кого да ви свържа? — чу се вежлив глас.

— Опитвам се да намеря ваш гост, Хуан Гутиерез. — Произнесе фамилията по букви.

— Момент, моля... — Дълго чакане, по време на което в ухото му звучеше лека музика. После: — Съжалявам за забавянето. Опасявам се, че нямаме гост под това име.

Едно от нещата, които го бяха направили добър детектив, бе способността му да изстиска всяка възможност до край. Дори когато стигнеше до задънена улица, се оглеждаше във всички посоки, за да се увери, че няма заобиколен път. Така че, вместо да се примири и да затвори, той настоя:

— Вижте, това е последният известен ни номер за него. Бихте ли проверили още веднъж? Знам, че е бил при вас преди няколко седмици, и доколкото ми е известно, е възнамерявал да се задържи в Чикаго. Може би е оставил номер, на който да бъде търсен. Моля ви, проверете.

— Вие приятел ли сте, или...

— Не, аз съм адвокатът на мисис Гутиерез. Тя е много обезпокоена.

Поредната порция музика. И сам не знаеше какво може да научи дори ако се увереше, че Джон Доу наистина е бил там. Но може би щеше да има нова хотелска сметка, а в нея и нови телефонни номера.

Музиката спря и отново се разнесе познатият глас:

— Оказахте се прав. Наистина сме имали гост с такова име, но... той не се е обадил при освобождаването на стаята си.

Ласитър се престори, че не е разбрал:

— Извинете, нещо не ми стана ясно.

— Напуснал е, без да предупреди.

— Искате да кажете, *измъкнал* се е. О-о, това съвсем не е в негов...

— Не, не... разбрахте ме неправилно. Той ни показва кредитната си карта при регистриране. Взехме отпечатък от нея. Проблемът е, че... Бихте ли ми казали с кого разговарям?

— Но, разбира се: аз съм Майкъл Армитидж. От „Хилман, Армитидж и Маклийн“, Нью Йорк.

— И сте адвокат на мисис Гутиерез?

— Да, точно така.

— Ами проблемът е, че мистър Гутиерез е превишил лимита по визата си. Искяхме да обсъдим ситуацията с него... само че така и не го видяхме.

— Разбирам.

— Тоест престоят му не е заплатен изцяло.

— Мисля, че бихме могли да помогнем с последното. Но първо искам да ви попитам колко дни престоя мистър Гутиерез при вас? — Дългото мълчание от другата страна показва, че е прекрачил границата, задавайки въпрос в повече.

— Струва ми се, че ще е най-добре да го обсъдите с управителя. Мога да му кажа да ви се обади...

— Не, няма нищо. И без това трябва да излизам. Много ви благодаря. — Ласитър прекъсна разговора.

В Джорджтаун имаше магазин от веригата „Кинко копиърс“, разположен точно срещу Кий Бридж. Тръгна към него. Стигна по магистралата до Рослин, завъртя там по детелината и пресече Потомак, за да излезе на М-Стрийт. Остави колата на паркинга пред магазина за алкохолни напитки „Ийгъл Ликърс“ и пресече тясната уличка пред „Кинко“. Десет минути по-късно излезе с голям лист сив плътен картон, напръскан с черни точки, на който бяха перфорирани визитни картички. На картичките пишеше:

Виктор Оливър, Вицепрезидент
Муеблес Гутиерез
2113 52-ра, югозапад
Маями, Флорида 32134
305 234-2421

Нямаше ни най-малка представа съществува ли 52-улица и номер 2113 на нея, но пощенският код и зоналният код на телефона бяха верни. Всъщност това бе телефонът за сигнали на Службата за борба с наркотиците, което означаваше, че на него се приемаха обаждания от всеки за всеки. Разбира се, ако някой потърсеше на този телефон Виктор Оливър, служителът щеше да загуби доста време, докато открие, че всъщност няма на кого да предаде оставеното съобщение.

Уикендът не беше подходящ за пътуване без резервации. На „Нешънъл“ една от пистите бе затворена, дори полетите от „Дълес“ се бавеха заради обледяване на самолетите. И все пак в три часа следобед Ласитър седеше на място 2В в салона първа класа на полета на „Нортуест“ по линията Вашингтон-О’Хеър. Личното му мнение бе, че летенето с първа класа си е ненужно пръскане на пари, ако не е по свръхдългите дестинации, но други билети просто нямаше. До него седеше блондинка с кафяви очи и деколте, което несъмнено ѝ създаваше някои неудобства в толкова студен ден. Парфюмът ѝ беше задушаваш, а на всичкото отгоре всеки път, когато решише да му каже нещо, се накланяше интимно към него и го хващаше за ръкава. Ноктите ѝ бяха аленочервени и дълги поне два сантиметра.

Казваше се Аманда. Съпругът ѝ се оказа строителен предприемач, който много пътувал („Всъщност дори в този момент е на път“). Самата тя отглеждала шотландски овчарки и се връщала в Чикаго от фестивал на кучета в Мериленд. Ласитър слушаше всичко това и вежливо кимаше, докато разгръщаше страниците на някакво списание. Въпреки че с нищо не я окуражаваше, тя говори по време на целия полет до О’Хеър, навлизайки в достойнствата на различните фестивали и в тънкостите на „занаята“, които, както се оказа, залагаха в значителна степен на спрейовете, прозрачните лакове за нокти и на витамин Е („Едно мазване на носа с памуче, натопено в мазнина, и той заблестява! Е, не е кой знае какво, но на фестивалите, които аз посещавам, подробностите са от голямо значение!“).

Кацнаха. Ревът на включените на заден ход двигатели я заглуши, но не задълго. Когато самолетът започна да рулира в посока на терминала, тя за последен път се наклони към него, притисна гърдата си в ребрата му и му сграбчи ръката.

— Ако ти се прииска компания — каза Аманда и му подаде картичката си, — аз съм в северната част на града.

Визитката ѝ беше розова, а текстът по нея калиграфски изписан с винетки. В едното ъгълче имаше мъничка рисунка на куче. Лъхаше някаква уязвимост от тази жена и Ласитър се улови, че не иска да я наранява по никакъв начин. Затова пхна картичката във вътрешния си джоб.

— Ще бъда страшно зает — каза ѝ той, — но ще видим как ще се развият нещата. Човек никога не знае, нали така?

Телефонира в хотела от Амбасадор Клъб на компанията TWA.

— „Ембаси Суитс“. С кого да ви свържа? — този път беше мъжки глас.

— Ами... честно казано, не съм сигурен — въздъхна Ласитър. Имаше вродена дарба за подражание и този път имитираше лек испански акцент. — Бях гост на хотела преди известно време, но ми се наложи да замина по спешност. Семейни проблеми.

— Съжалявам.

— Е, тя и без това вече беше на възраст.

— О-о...

— Но... това е животът! Сега бих искал да оправя сметката си.

— О! Разбирам, значи не сте се обадили при напускането?

— Именно.

— Но, естествено, господине. На всеки може да се случи. Ще ми кажете ли името си? Ще отворя архива...

— Хуан Гутиерез. — Произнесе фамилията по букви.

— Един момент, ако обичате. — Ласитър чу тракането на клавиши и бе благодарен, че този път му спестяват музиката. — Ето... Стаята е била резервирана до дванайсети, нали така?

— Да, доколкото си спомням.

— Задържали сме я, колкото сме могли да си позволим, но... а-а, сега виждам какво е станало: превишили сте лимита на визата.

— Нямаше как.

Администраторът съчувствено се засмя:

— Опасявам се, че по баланса ви има непокрита сума от \$637.18. Ако желаете да говорите с управителя... Не знам, той може да ви опрости ден-два.

— Не, не. Нямам време. А и освен това вината не е в хотела, нали така?

— Можем да ви изпратим сметката...

— Всъщност... един от моите помощници, сеньор... Извинете! *Мистър* Виктор Оливър утре ще бъде в командировка в Чикаго. Мога да му наредя да се отбие в хотела и да оправи сметката. Това приемливо ли е за вас?

— Но, разбира се, мистър Гутиерез. Сметката ще го чака на рецепцията.

Ласитър пое дълбоко въздух:

— Има още нещо... В бързината оставих някои неща. Мога ли да се надявам, че са били... съхранени някъде? — Опитва се да вложи умерена доза съжаление в тона си.

— При нормални обстоятелства изпращаме всичко забравено тук на адреса на кредитната карта, но тъй като сметката не е била платена... Сигурен съм, че вашите неща са на гардероб. Ще се погрижа помощникът ви да ги получи.

— Много ви благодаря. Страшно ми помогнахте. Ще наредя на Виктор да ви потърси.

— Не, аз застъпвам едва в пет, така че...

— Идеално. Той и без това има срещи през целия ден. Съмнявам се, че би могъл да се отбие преди шест вечерта.

— Всеки на рецепцията би могъл да му помогне.

— Бих предпочел да се срещне с вас. Заради разбирането, което проявихте.

— Благодаря. В такъв случай, кажете му да търси Уилис... Уилис Уайтстоун.

Ласитър обичаше Чикаго. Многоетажните постройки покрай езерото^[2], блясъкът и изтънчеността винаги го изненадваха приятно. Взе такси от О'Хеър до Норт Уест Сайд, където се регистрира в един от любимите си хотели, „Нико“ — добре организиран, стилизиран и... много японски. Икебаната там бе колкото изящна, толкова и семпла, а на партера имаше отличен ресторант. Възползва се от него още същата вечер, заливайки сушито с две големи бутилки „Киришима“^[3]. Когато се прибра в стаята си, очакваше да намери шоколад на възглавницата... но това, естествено, бе „Нико“, така че откри оригами: виещ вълк, а може би куче.

Почти цялата следваща сутрин прекара из залите на Музея на изкуствата, после се отби в офиса на собствената си компания и лично се здрависа с всички свои служители. По численост този филиал бе под половината на персонала във Вашингтон, но хората бяха професионалисти, а и приносът им към печалбата на компанията нарастваше. Поздрави ги. След това отиде на превъзходен обяд в „Бергхоф“. Накрая тръгна пеша към хотела. Улиците бяха задръстени с

Армията на спасението, улични музиканти, коледни светлини и пазаруващи.

В хотела смени костюма си със спортен екип и излезе да потича по крайбрежието. Откъм езерото както обикновено духаше пронизващ вятър, но той приведе глава и не се предаде, пробягвайки петте километра до яхтклуба и обратно. Когато се прибра отново в хотела, вече беше тъмно и бе капнал.

Душът го прероди. Преоблече се отново: избра сиво-синята риза от трико, с която Моника толкова много го харесваше („Тя е точно с цвета на очите ти!“), тъмносин костюм на едва забележимо райе, вратовръзка в бургундско червено, кожени ръкавици. Всичко бе от „Бърберис“, без обувките, които бяха модел „Джонстън енд Мъри“, и кашмиреното пардесю, което пък си бе купил в Цюрих преди осем години. Предпочиташе по-неофициалното облекло, но този път случаят бе особен: трябваше да се постарее заради Уилис Уайтстоун.

Хотелът бе на Стейт Стрийт. Тръгна натам пеша и се отби по пътя в един бар, за да нагласи пристигането си за шест часа. Беше малко неспокоен — все пак не можеше да предвиди всичко. Ами ако Джон Доу бе оставил пистолет или килограм хероин? Пое дълбоко дъх и влезе във фойето, стараяйки се да изглежда уверен.

Уилис Уайтстоун едва ли можеше да бъде по-любезен. Ласитър му даде картичка на Виктор Оливър, погледна сметката и отброи седем стодоларови банкноти. Отказа рестото със забележката: „Мистър Гутиерез спомена, че сте били много мил“. Уилис го заля с благодарности, подпечати сметката и му я подаде заедно с една кожена чанта. Ласитър метна дръжката ѝ през рамо, махна с ръка за довиждане, излезе навън и потъна в студената чикагска нощ.

Когато се прибра в „Нико“, съблече пардесюто, но не свали ръкавиците. Пътната чанта изглеждаше поожулена, но добре изработена, и от мека и скъпа кожа. Беше елегантна и едновременно с това непретенциозна лична вещ, с твърдо дъно, меки стени и плътна кожена презрамка. На етикета пишеше „Трусарди“. Имаше централно отделение с цип и големи джобове от двете страни, също с ципове. Ласитър изсипа съдържанието ѝ на леглото.

Издаднаха две ризи в стил ретро, които бяха или изключително скъпи... или много евтини, колан, чорапи, бельо и чифт панталони за носене в тропиците. По-обещаващо изглеждаше кутията от телешки

бокс с размери дванайсет на двайсет и два сантиметра. В нея намери анулиран самолетен билет по линията Маями-Чикаго, брошура с условията на рент-а-кар компания в Аламо и три двайсетдоларови пътнически чека, подписани от Хуан Гутиерез.

Разочарованието му бе пълно.

Трябваше да има още нещо! Вдигна чантата и я измери на ръка. Пребърка всички отделения, опипа страните, огледа дъното — отвън и отвътре. Повтори отново всичко. Помисли си, че може да има фалшиво дъно, но основата не помръдваше.

Едва на третия път намери онова, което търсеше: плосък джоб по дължината на основата. Коженият капак се отдели едва след като го дръпна по-силно. Стори му се, че чува разпорването на шев, но всъщност закрепването бе с велкро. Онова, което извади, бе дебело, правоъгълно парче от фиброкартон, а дъното се отваряше като книга и така даваше достъп до няколкото плитки среза в порестата материя. В един от тях имаше пачка банкноти, а в другия — паспорт. Бяха изработени толкова умело, че не предизвикваха никакво издуване.

Ласитър извади паспорта и го завъртя в ръцете си. Беше италиански. Когато отвори твърдата, червена, напръскана с шарка корица, сърцето му заби по-силно. Вътре бе снимката на човека, убил Кати и Брендън. *Франко Грималди*. Снимката бе по-млада версия на компютърно генерирания образ. Усети радост и вълнение, подобно на ловец, чиято жертва току-що е влязла в мерника на оптическия му прицел. Кое то беше доста странно, като се имаше предвид, че въпросното лице лежеше в болница под засилена охрана. И въпреки това Ласитър не можа да овладее възбудата си.

До този момент Джон Доу бе само име. Отсега нататък имаше самоличност и Ласитър бе сигурен, че без значение дали този човек ще проговори, или не, той ще съумее да разгадае мистерията, свързана с убийството на Кати и Брендън.

Никога преди не бе познавал изгарящата нужда да разбереш как и защо твоите близки са умрели. Беше чел за семействата на изчезнали по време на военни действия, за приятелите и роднините на загиналите в небето над Локърби... Но винаги досега бе недоумявал пред непонятната им страст да разберат, да постигнат правосъдие, да научат подробностите. Защо тези хора не оставят нещата такива, каквито са

си? Защо не продължат да живеят както досега и не загърбят трагедията?

Сега вече знаеше.

Извади малка бутилка от барчето, отви капачката и изсипа шейсетте грама скоч във водна чаша. После седна на бюрото с паспорта пред себе си и се загледа в него. На страницата отдясно на снимката пишеше: Грималди, Франко. Роден 17-3-55. Имаше залепено бяло хартиено квадратче с официален печат, на което бе написан смененият адрес: Виа Дженова 114, Рим. Ласитър повдигна едното ъгълче и видя, че отдолу действително има друг адрес: някакъв неразбираем номер, Виа Барберини. Следваха номера на паспорта и личните данни. Височина: 185 сантиметра. Тегло: 100 килограма. Коса: черна. Очи: кафяви. Разлисти последните страници, където следваше да бъдат визите и печатите за преминаване през граница, и оттам изпадна някакво листче. Ласитър го вдигна.

Беше разписка за извършване на банков превод на стойност \$50 000. Сметката, в която се депозираше сумата, бе в клона на „Креди Сюис“ на Банхофщрасе в Цюрих. Преводът носеше дата отпреди четири месеца.

Ласитър остави листчето настрана и отново насочи вниманието си към паспорта. Надяваше се да възстанови пътуванията на Грималди по печатите отзад, но те бяха толкова много, че трябваше да направи списък. Започна да прелиства, дешифрирайки онези печати, които се четяха. Вписваше всяко влизане и излизане на страниците на жълтия си адвокатски бележник. Когато приключи, ги откъсна, и състави нов списък, този път хронологически.

Паспортът покриваше десетгодишен период, като най-старите печати бяха от 1986 година. Те разкриваха, че Грималди е пътувал често между Бейрут и Рим. Ласитър се замисли: през 86-та Бейрут бе нещо като седмия кръг на Ада. Единствените европейци, живеещи там по онова време, бяха оковани за радиаторите, по улиците избухваха коли бомби, а убийствата от двете страни на Зелената линия не правеха впечатление никому. Какво, по дяволите, бе търсил Грималди в Бейрут?

След Бейрут бе започнал да кръстосва между Италия и Испания, влизайки в последната през Сан Себастиан и Билбао. Земята на баските... След това бе посетил Мозамбик — през 1989-та. И после...

цели три години нищо! Накрая, през юни 1992-ра, бе започнал да пътува отново — този път из Балканите. Имаше регистрирани серия отивания до Белград, последвани половин година по-късно от няколко посещения в Загреб, столицата на Хърватия. После отново нищо до 1995-та, когато Грималди бе ходил до Прага, Сао Пауло и Нью Йорк. Последният печат в паспорта му бе от международното летище „Кенеди“, с дата 18 септември 1995.

Ласитър поклати глава. Не знаеше какво да мисли. Грималди можеше да има втори, дори и трети паспорт, защо не и под друго име... И не само това. Италия е част от Европейския съюз, което означава, че в неговия паспорт нямаше да са регистрирани евентуални пътувания в страните членки на ЕС, т.е. в повечето европейски страни. Нямаше никакво съмнение, че Грималди е пътувал и из Европа, без обаче никой да регистрира тези предвижвания.

Но дори и така... *все пак...* тази тригодишна пауза от 1990 до 1992 навеждаше на размисли. Затвор? Кой знае. А може би беше пътувал, но под друго име. Интересно беше и времето, прекарано в Белград, Загреб и Бейрут, още повече че това не бяха места, често посещавани от туристите. Ами Испания и Мозамбик? На почивка ли бе ходил там? И от какво ли е почивал? С какво ли се занимаваше Грималди, когато не убива хора? Как ли си изкарваше прехраната?

Напълно объркан, Ласитър остави паспорта настрана и разлисти пачката банкноти. Имаше няколко вида валута и макар да не ги преброи, виждаше се, че става дума за значителна сума... Двайсетина хиляди долара... или повече. По-скоро към трийсет бона.

Ласитър прибра паспорта и пачката в един от външните джобове, възстанови дъното, събра дрехите и затвори ципа. Щеше да изпрати чантата на Риордан по пощата утре сутринта. Анонимно, разбира се.

Междувременно, колкото по-скоро се върнеше във Вашингтон, толкова по-добре. Вдигна слушалката на телефона и успя да си намери място в първата совалка до Балтимор. Полетът не беше никак удобен: излиташе в един след полунощ, а и Балтимор бе на цели сто и трийсет километра от летище „Дълес“, където бе паркирал колата си. Но какво от това. Имаше във Вашингтон един човек, с когото трябваше спешно да поговори, един стар приятел в едно много тъмно ъгълче на правителствената администрация. Ник Удбърн. Уди...

[1] Кодът на Чикаго. — Б.пр. ↑

[2] Мичиган. — Б.пр. ↑

[3] Японска бира. — Б.пр. ↑

14.

Седеше на задната седалка на таксито на път от международното летище на Балтимор за офиса и мислеше за Ник Удбърн. Още от ученическите години Джо и Ник бяха първи приятели. Израсли в Джорджтаун, недалеч от Дъмбъртън Оукс, те бяха ходили на едни и същи летни лагери и бяха учили в едни и същи частни училища. После, вече студенти, бяха бягали като лекоатлети в колежа „Сейнт Олбънс“ и ако Уди не бе решил да оправдае прякора^[1] си, щяха и да се дипломират заедно. Инцидентът (с главно „И“) бе гръмнал две седмици преди щафетното бягане на пистата в Пенсилванския университет, когато изненадващо решилиите да ги посетят родители буквално се бяха препънали в телата на унесено чукащите се в градината на местната черква Уди и момиче от Националното катедрално училище. Викове, ахкане, охкане, притеснено хилене... и Ник Удбърн бе изпратен по спешност в колежа „Хайд“ в Бат, щата Мейн.

Всички бяха на мнение, че Уди няма да свърши добре или, както се бе изразил един техен общ приятел, „Няма да свърши никъде... защото личното му досие е написано с пишката му“. И действително, опитите му да продължи след колежа в Харвард и Йейл пропаднаха, както, впрочем, и в Принстън, Кълъмбия и Корнел^[2] (в Браун може би щяха да го приемат, само че той не кандидатства в Браун, отбелязвайки, че „Хауърд Хънт е следвал там“).

Накрая го приеха в университета в Уисконсин, където завърши арабистика и дори си постла за стипендия „Роудс“^[3].

След Оксфорд беше лесно да намери пътя за Държавния департамент. Две години работи като специален помощник към Отдела за политически и военни въпроси — длъжност на координатор, осъществяващ връзката между Департамента и Пентагона. След осем години зад граница — Дамаск, Карачи и Хартум — го върнаха във Вашингтон, в Бюрото за анализ на разузнавателни данни, където му трябваша четири години, за да стане негов ръководител.

Със своите стотина души постоянен персонал, то беше едновременно най-малката и най-секретна единица в системата на американската разузнавателна общност. По тази причина бе неспособно да извърши същите грехове, с които по-големите му събратя по неизбежност ставаха печално известни. Например не се залавяше с паравоенни операции, не разбиваше шифри, не се хвърляше в електронно подслушване... макар че анализираше данни, доставяни по този начин от другите. Не слагаше ЛСД в питиетата на своите служители и не изпращаше убийци в джунглата, а още по-малко в дворците. Това, с което се занимаваше — и го вършеше смайващо успешно, — бе т.н. HUMINT^[4] — анализ на донесения, изпратени от дипломати и аташета в 157-те американски посолства, пръснати из целия свят.

Така, съвсем естествено, когато Джо Ласитър имаше нужда от невъзможното — да кажем, информация от Италия за това как дадено лице е прекарало уикенда си там, — той се обаждаше на своя приятел.

— Уди? Познай кой е...

Гласът от другата страна не направи изобщо опит да скрие задоволството си:

— Е-и-и-й... Джо! Къде... — Внезапна смяна на тона: — О, Боже, страшно съжалявам за Кати. Бях в Лисабон, когато научих. Поднесоха ли цветя от мен?

— Да, получих ги. Благодаря.

— Разбрах от вестниците, че са заловили убиеца.

— Всъщност обаждам ти се точно по този повод. Имам нужда от услуга.

— Казвай.

— Този тип е италианец. Надявам се да можеш да поразпитаеш за него. Аз тук ще направя каквото мога с моите хора, а и полицията дано си свърши работата. Но си помислих, че...

— Няма проблем. Изпрати ми по факса, каквото имаш за него, и аз ще ти се обадя в понеделник.

Поговориха още малко за дреболии, после се разделиха с обещанието някой път да обядват заедно, а Ласитър си сложи латексови ръкавици и отиде да изкопира паспорта на Грималди. Щом свърши, изпрати първата страница по факса до кабинета на Уди в

Департамента. После хвърли документа в чантата и взе такси до „Дълес“, за да си прибере колата.

По пътя купи голям кашон, сложи чантата на Грималди в него и адресира пратката до „Детектив Джеймс Риордан, Главно полицейско управление, Феърфакс“. Измисли адрес на подателя от името на Хуан Гутиерез и плати все така без да сваля ръкавиците. Поколеба се дали да не прати колета до... как беше?... Писарчик, но размисли. Името му още не се бе появило в пресата, така че обществеността не знаеше, че случаят е поет от нов човек.

Риордан вероятно щеше да се сети кой праща кашона, но според Ласитър щеше да го предаде на Писарчик, без да коментира.

Когато се прибра, Джо застана пред вратата на Джуди и почука. Беше събота, но предполагаше, че е тук. Джуди бе по-голяма работохоличка дори и от него самия.

— Влез! — извика тя и щом го видя, изкриви лице в смес от преувеличена изненада и престорено съжаление. Говореше по телефона, притиснала слушалката между рамото и ухото си и едновременно с това трескаво печаташе на компютъра.

Ласитър я харесваше. Имаше издължен овал и фини черти, носът ѝ бе прав, а гарвановочерната ѝ коса красиво обрамчваше лицето ѝ. Беше къдрава и непокорна, така че Джуди непрестанно я подпъхваше зад ушите или нервно я навиваше около пръстите си. Бе родена в Бруклин, което си личеше по говора ѝ.

— Ей, Джо! — каза тя и тръшна слушалката върху телефона. — Извинявай, но трябваше да довърша. Как я караш? — После се сети и стана сериозна: — Искам да кажа... добре ли си?

— Да, справям се. Виж, отбих се при теб, защото има едно-две неща... Ще си взема неплатен отпуск за известно време... — Джуди понечи да каже нещо, но той я спря с жест: — Ще говорим за това в понеделник. Бил Боухакър се прибира и... най-важното е, че искам да поеме администрацията, докато ме няма. Лио ще движи С&П, с едно изключение, а за останалото искам да се грижиш ти. Говоря за всички разследвания.

— Е... страшно благодаря!

— И още нещо.

— Давай.

— Има един опит за поглъщане от страна на AmEx, който искам да поемеш.

Джуди не скри изненадата си:

— „Американ експрес“? Даже не знаех за това.

— Никой не знае. Свръхсекретно е.

— Окей — каза тя и придърпа бележника си, — да чуем тогава какво искат.

— „Ласитър Асошиитс“.

Джуди го изглежда с нямо изумление и после нервно се засмя.

— Шега, предполагам?

Ласитър поклати глава:

— Не. Искат да ни направят техник отдел за вътрешни разследвания.

Джуди се замисли за момент. Накрая попита:

— И това ти допада?

Ласитър сви рамене:

— Не особено. Но от друга страна, аз не съм част от сделката. Те ще получат компанията... без мен.

— Значи продаваш?

— Не бих се изразил така. Но ми е направено конкретно предложение. Трябва да го разгледаме.

— И ти искаш аз да го приема?

— Не, искам да водиш преговорите и да извоюваш възможно най-изгодните за нас условия. И ако се справиш така, както през септември, на нас ще гледат вече като на бандити.

— Ама добре стана тогава, нали? — засмя се Джуди.

— Добре стана за теб — направи гримаса Ласитър.

Джуди го погледна сериозно:

— Джо, не мислиш ли, че един адвокат би бил по-подходящ?

— Не.

— Окей.

— Преди да се изнеса, ще ти приготвя резюме на принципните моменти. Не искам да чувам за адвокати, докато не договорим сделката! А дори и тогава. Само след като двамата с теб обсъдим всичко подробно.

Джуди кимна. После се намръщи.

— Защо постъпваш така? Заради Кати? Може би не трябва да вземаш толкова прибързано решение, а?

Ласитър поклати глава.

— Не, наистина искам да го направя. Предполагам, че Кати има някакъв пръст в това, но... Истината е, че работата вече не ми носи старото удоволствие. Имам чувството, че прекарвам цялото си време в ръкостискания с клиенти, спорове с адвокати и... сама знаеш как е. При нас всичко вече е добро проучване на наличната информация и повечко трудолюбие. Освен това... ако погледнеш безпристрастно на нещата, май сме все на страната на лошите.

Джуди се засмя.

— Значи и ти си го забелязал? Защо наистина се получава така?

— Няма никаква мистерия. Обяснението е, че тарифите ни са страшно високи. Единствените, които могат да си ги позволят... са лошите.

— Сериозно ли смяташ така?

— Да. Аз съм онова, на което казват „мотивиран продавач“.

— Окей, ще прегледам записките ти и... ще го направя, щом желаеш.

— Може да спестим формалностите и да те въведа в делата на обяд, какво ще кажеш? Така ще се получи по-естествено.

— Да избира ли ресторанта?

— Стига да е етиопски или виетнамски. Един часа, става ли?

— Чудесно. — Тя записа нещо в бележника си и отново вдигна поглед към него: — Ти спомена, че имало едно-две неща. Едното вече го чух... Кое е другото?

Джуди обичаше да се преструва на претрупана с работа и неорганизирана, но истината бе, че беше много делова жена. Ласитър извади копие от първата страница на паспорта на Грималди и го плъзна по бюрото към нея.

— Това е лична услуга — поясни той. — Искам да се свържеш с нашия човек в Рим и да видиш какво може да научи за този тип.

— О, Боже — прошепна тя. — Това ли е...

— Да.

— Веднага ще го направя, но... — На лицето и се изписа безпокойство.

— Знам, уикенда.

— По-лошо. Става дума за Италия. Нашият човек там работи по всяко време, но бюрокрацията... Едва ли някой ще си мръдне пръста!

Ласитър сви рамене.

— Ами... тогава, когато е възможно. — Замисли се и допълни:
— И му кажи — на нея или на него — да го направи без много шум.

Дойде неделята и се изниза, а след нея и понеделникът. Проведоха едночасова оперативка в заседателната зала, на която изпълнителните директори на компанията поеха увеличените си задължения с онова специфично за подобни случаи изражение на лицето — „мрачен ентусиазъм“.

Когато оперативката свърши, Ласитър се върна в кабинета си под благовидния предлог, че ще разчисти бюрото си, а всъщност, за да изчака позвъняването на Ник Удбърн.

Но той така и не се обади. Сутринта бавно премина в следобед. В два и половина един престарял куриер с прилепнал по тялото гащеризон и с обувки на колоездач донесе плик от Риордан. Вътре имаше куп уголемени снимки на странната малка бутилка, намерена от полицията в джоба на Франко Грималди. Сега, след разкриване самоличността на убиеца, тя като че ли вече нямаше значение, но Ласитър все пак натисна бутона на интеркома и нареди на секретарката си да му намери Фреди Декстър.

Някои от детективите на щат в компанията бяха особено добри в разпитването на свидетели, а други имаха нюх в анализа на документи, намирайки върховно удоволствие в откриването на бисери сред купища от свидетелски показания и жалби. Фреди — той бе съвсем млад, завършил „Бостън Колидж“ само преди три години — беше еднакво добър и в двете.

Когато той се появи, Ласитър му даде фотографиите и си позволи някои указания:

— Направи им копия и използвай тях. Искам да посветиш цялото си време на това. Трябва да знам кой я е направил и за какво се използва... Изобщо интересува ме всичко, което успееш да изровиш. Сигурен съм, че някъде има Музей на стъклото... В Корнинг, Стойбен, Уотърфорд, не мога да ти кажа къде точно, но все някой ще знае.

— Ще пробвам с Библиотеката на Конгреса — каза Фреди — и „Смитсониян“. Дори да не могат да ми кажат, поне ще ме насочат кой евентуално знае.

— Освен това сигурно си струва да опиташ в къщите, които провеждат търгове. „Содбис“ например. Те със сигурност имат експерт по стъклените антики, или поне познават такъв.

— С какви средства разполагам?

— За отиване до Ню Йорк. Не до Париж.

В пет часа надникна Джуди, размахвайки в ръката си факс.

— Пристигна току-що — каза тя. — От Рим е. — Ласитър ѝ посочи да седне в креслото и подаде ръка за факса. — Няма да се зарадваш — предупреди го тя, подаде му листа и седна.

— Защо?

— Защото ни е изпратил безбожна сметка, а онова, което е...

— По дяволите! — прошепна Ласитър, като погледна факса.

— Именно. Според нашия човек Франко Грималди никога не е бил арестуван. Регистриран гласоподавател е. Гласувал за *Motore*...

— Какво е това?

— Някаква партия, която се бори да вдигнат разрешената скорост.

— Така ли? — изненадано я погледна Ласитър. — И това е политическа платформа?

— Бепи казва, че там имало стотина партии. Както и да е... Явно Грималди не е женен... Поправка, никога не е бил женен! Няма неизплатени заеми, не е бил подследствен, нищо...

— Как е с кредита?

— Има триста долара баланс по сметка в „Ринасченте“.

— Това пък какво е?

— Супер.

— Страхотно! — Ласитър погледна отново факса: — Нещо за военната му служба?

— Не е служил. — Което слагаше край на хипотезата на Риордан, че Грималди е бил войник.

— Работа?

— Не работи никъде.

— Значи той няма източник на доходи. Не е на социално подпомагане... Нищо! Как живее тогава?

— Не знам.

— Аз обаче искам да науча. — Ласитър се замисли за момент и продължи: — Тук се казва, че не притежавал кола.

— Така е.

— А гласува за тези... мотористите?

— *Motore*.

— Да де, само че това ще го направи първия пешеходец в историята на човечеството, който се бори за повишаване на допустимата скорост.

Джуди се засмя и посегна към факса.

— Пак ще говорим — обеща тя и тръгна към вратата.

— Чакай малко — спря я Ласитър. — Имам още един въпрос.

— Отговорът — тя се обърна с лице към него — е „деветстотин долара“. Казва, че работил шестнайсет часа.

— И ти му вярваш?

— Да, той е отличен детектив и знаеше, че става дума лично за теб. При това е достатъчно умен, за да се досети, че ще бъдеш разочарован. Допускам дори че е вложил повече часове от фактурираните.

Ласитър вдигна листа.

— И какво мислиш?

Джуди присви замислено устни.

— Мисля, че твоят човек е таен агент.

Ласитър кимна.

— Да — въздъхна той, — и аз започвам да мисля така.

Беше вторник следобед. Ласитър седеше зад бюрото си и се чувстваше пълен глупак. Беше прехвърлил всичко на Джуди, Лио и Бил и компанията вървеше на автопилот... или поне му се искаше да мисли, че е така. Единствената непроверена нишка бе възложил на Фреди Декстър, затова сега просто седеше и плетеше пръсти.

Отиде до прозореца и погледна навън. После запали огън и го остави бавно да угасне. Изчете „Уолстрийт джърнъл“ от край до край, замисли се дали да не излезе да потича, но намери маса причини да си

го спести. Сети се, че трябваше да се обади на Клеър и да ѝ предложи да вечерят заедно. В този момент телефонът иззвъня и в слушалката се разнесе безизразен и тих глас.

— Джо?

— Уди!

— Пуснах твоя човек в машината.

Джо очакваше да чуе точно тези думи, но нещо в тона на Уди не беше наред.

— Благодаря. Признателен съм ти.

— Не бързай да ми благодариш. Виж какво ще ти кажа, Джо...

— Пауза. — Този тип... Този тип ме плаши до смърт!

Ласитър се сепна от начина, по който бе изречена фразата.

— Какво искаш да кажеш?

— Искam да кажа, че ме плаши до степен да съжалявам, че съм си сложил името тук-там. — Ласитър не знаеше какво да каже. — Нека те попитам нещо — обади се Уди след късо мълчание.

— Какво?

— Правил ли си други справки за него?

— Да, имаме сътрудник в Рим. Това проблем ли е?

— Не за мен. Но ако държите на него, пратете го надалеч.

— Шегуваш се.

— Не се шегувам!

Ласитър не можеше да повярва на ушите си.

— Ама той нищо не е научил.

— Естествено, че не е. Не си ли разбрал досега, че този човек е сериозна работа. Много! Предполагам, научили сте, че е гласувал или нещо подобно? — Мълчанието на Ласитър бе красноречиво. Двата безмълвно стояха със слушалки до ушите — така както могат да го направят само близки приятели. Накрая Уди проговори: — Да те питам още нещо, а?

— Питай.

— В какво се е забъркала твоята сестра?

— *Забъркала?* В нищо не се е забърквала, Уди! Тя имаше малко дете. Имаше си и работа. Гледаше по телевизията „Приятели“. Обичаше сладолед. Та ти я *познаваше*, за Бога!

Уди се замисли и въздъхна:

— Е, тогава може да е попаднал на грешен адрес.

— Може. Само че на този адрес бяха двама. Защото, ако вярвам на очите си, той почти беше отрязал главата на племенника ми. — Отново дълго мълчание, нарушено този път от Ласитър: — И какво за него? Какво научи?

— Франко Грималди е онова, на което му казват „тежка артилерия“. „Чистач“ от голям калибър. Убива хора... които вече са известни. Чуval ли си за СИСМИ?

— Не, какво е СИСМИ?

Уди пак въздъхна:

— Ще ти изпратя нещо.

— Искаш ли номера ми във „Федекс“?

— Не, утре следобед ще те навести дипломатически куриер с куфарче, вързано за китката му. Ще извади от него плик с моя отчет. Ще ти го връчи, след което ще си тръгне. Отвори го. Прочети го. Унищожил го с машината. Изгори остатъците. А после... Разбъркай пепелта.

Ласитър стоеше при прозореца и мислеше за тревогата в гласа на своя приятел, когато на вратата се подаде секретарката му.

— Някой си Писарчик на телефона, сър.

— Добре — каза той, — ще го поема... Ало?

— Мистър Ласитър?

— Да!

— Обажда се полицаи Писарчик от полицейския участък на Феърфакс. Как сте?

— Добре.

— Реших да ви позвъня, защото имаме добри новини.

— Така ли?

— Да, сър! Идентифицирахме заподозрения в убийството на сестра ви. Оказа се италиански гражданин: Франко Грималди. Детектив Риордан спомена, че трябва пръв да научите.

— Чудесно.

— Другата причина, която ме накара да ви обезпокоя... Мисля, че знаете, че детектив Риордан вече не работи по случая.

— Разбрах.

— С него отсега нататък се занимавам аз, така че... няма да е лошо двамата с вас да се срещнем и да поговорим.

— Окей. Защо не се отбиете при мен? Знаете къде е офиса ми.

— Отлично! Само че днес няма да мога. Ще ви съобща под секрет...

— Да?

— Днес в четири и трийсет преместваме задържания...

— О...

— Да, сър. Откарваме го в болнична килия в главната болница на Феърфакс. След това имам оперативка в участъка...

— Добре, тогава по-нататък тази седмица?

— Да, сър.

Ласитър остави слушалката и погледна часовника си. Минаваше четири. Навън бе завалял лек снежец. Въпреки това може би щеше да успее.

Беше кротък шофьор, но този път си позволи да кара по-агресивно. Акурата сновеше като совалка между останалите коли, докато се носеше по шосе 66 към болницата.

Онова, което правеше в момента, бе безсмислено. Знаеше го, но не му пукаше. Искаше да види убиеца на сестра си отблизо... и не само да го види... Искаше да му зададе някои въпроси. Дори нещо повече... Умираще от желание да издърпа кучия му син от количката и да му разбие лицето в пода.

Точно това му се искаше да направи. Но щеше да се примири и с по-малко. Не беше сигурен какво точно би желал да чуе от този човек. Може би щеше да му извика нещо от рода на „Хей, Франко...“, колкото да види лицето му, когато чуе един непознат да се обръща към него с *Франко Грималди*.

Докато Ласитър се бореше с трафика, полицаи Дуейн Томпкинс се приготвяше да помогне в прехвърлянето на заподозрения. Полицай Томпкинс бе известен сред колегите си с прякора Дубаю, защото попитаха ли го за името, винаги казваше „Дуейн с дабъл-ю^[5]“.

Погледна часовника си. Очакваше всеки момент някой санитар да дойде с количката. Не че задържаният не можеше да върви. Рехабилитаторите от десет дни го раздвижваха по коридорите, а Дуейн

не го бе изпускал от погледа си нито за миг. Но болничните разпоредби изискваха пациентите да бъдат изписвани в количка, без значение дали могат да ходят, или да бягат.

Когато дойдеше количката, трябваше да изчакат Писарчик да се обади отдолу и да съобщи, че колата е дошла.

Ролята на Дуейн в прехвърлянето бе сведена до съпровождането на задържания до партера, където щеше да го предаде на Писарчик. След това щяха да подпишат приготвените документи за освобождаването му, а после грижите за арестанта щяха да бъдат поети от полицейското управление на околия Феърфакс.

Дуейн щеше да съпровожда Джон Доу и в затворническия фургон, за да има все пак въоръжена охрана. Писарчик щеше да ги следва с полицейската кола. Така предписваше процедурата. Във Феърфакс щяха да го сложат в друга количка и накрая Дуейн и Писарчик щяха да го придружат до болничната килия.

Едва тогава на арестувания щеше да бъде разрешено да стъпи на крака. Щяха да го заключат там и край на главоболията — от този момент нататък Дуейн повече нямаше да види шибания Джон Доу.

Искрено се радваше на преместването. Това слагаше край на най-досадната задача, която му бяха възлагали по време на кратката му полицейска кариера. Защото вече трета седмица той седеше — да, *седеше*, без да прави нищо друго! — по осем часа на ден пред вратата на стаята, в която държаха заподозрения. Най-интересното беше, когато се налагаше да проверява документите на лекарите и сестрите, влизащи при пациента. Проверяваше ги на влизане. После ги проверяваше на излизане. Ако му се наложеше да се облекчи, трябваше да позвъни на дежурната сестра, което си беше притеснително. Това го бе принудило да намали течностите. На всичкото отгоре, не можеше да обядва като хората. Не стига, че бе болнична храна, ами трябваше да хапва, както си седи на стола, и да балансира подноса на коленете си.

Е, имаше и по-ведри моменти, свързани с онази малка сладурана, сестра Джулиет... Щеше да му липсва.

Дойде лекарят, за да направи някакъв последен преглед. Дуейн подписа формуляра за изписване от отделението и после Джулиет — малката Джулиет, какъв късмет! — му помогна да настанят Джон Доу в количката.

— Как точно ще го направите? — поинтересува се в този момент лекарят. — Ще го качите на... как беше... „ирландска каруца^[6]“?

— Всъщност, докторе, вече не им викаме така — обясни Дуейн.
— Оскърбително е... нали разбирате... по отношение на ирландците.

Докторът се изсмя:

— Добре де, как тогава ги наричате. Какъв е правилният термин?

Дуейн сви рамене:

— Ами наричаме ги... нали разбирате... фургони.

Докторът отново се засмя. Нещо му беше весело.

— Хубаво... Значи ще го качите във *фургона*?

— Зависи. В този случай, да. Но понякога ги качваме... нали разбирате... в ли-ней-ки.

— Добре, за мен той е готов.

— Тогава да действаме — каза Дуейн, извади радиотелефона си и се обади на Писарчик, за да го предупреди, че потеглят. После тръгна след Джулиет, която буташе количката към асансьорите. Сестрата изглеждаше много секси отзад, но една от колегите ѝ му бе казала, че била много религиозна. Това предупреждение не можеше да му излезе от главата.

Когато стигнаха до асансьора обаче, той натисна бутона със стрелка надолу, обърна се и ѝ намигна. Човек никога не знае. Някой ден можеше да му излезе късметът.

Движението се оказа по-натоварено, отколкото Ласитър бе допускал, така че, когато акурата спря на паркинга пред болницата, часовникът вече показваше пет и четвърт. Остави колата в клетката с надпис „Администратор“ и тръгна към входа. Там бе паркиран голям затворнически фургон — предназначението му издаваха решетките на прозорците, — на който се бе подпрял висок полицаи с цигара.

— Извинете — обърна се към него Ласитър, — познавате ли полицаи Писарчик?

— Вътре е.

Ласитър забърза към автоматичната врата. В спешното отделение както винаги цареше хаос, така че мина известно време, преди една от дежурните сестри да му обърне внимание.

— Търся полицаи на име Писарчик.

Сестрата завъртя глава към източния коридор.

— В дъното.

Тръгна нататък и наистина намери Писарчик — той едва ли беше на повече от двайсет и пет, — застанал пред вратите на асансьорите с радиотелефон в ръката.

— Отдръпнете се — каза му Писарчик, — прехвърляме задържания.

— Знам.

— Откъм южната страна има друг асансьор.

— Аз съм Джо Ласитър.

— О-о... Здравейте. Нали няма да...

— Направя нещо глупаво? Не. Искам само да го видя.

— О-о... Не знам какво да ви кажа, мистър Ласитър. Тук не би следвало да има външни хора.

— Добре, но аз само...

В този момент радиотелефонът изпраця и Писарчик насочи цялото си внимание към него.

— Заподозреният е с мен, ние сме готови. Долу чисто ли е?

Писарчик погледна неуверено към Ласитър, но все пак съобщи:

— Да, чисто е.

— Добре, тогава тръгваме.

Писарчик погледна Ласитър.

— Ще имате ли нещо против да застанете ето там?

— Не — съгласи се той и се отдръпна. — Нямам нищо против.
— Кой знае защо индикаторът на асансьора си оставаше на цифрата 9. Ласитър се облегна на стената, а Писарчик нетърпеливо закрочи напред-назад.

— Имам оперативка — ненужно информира той.

— Споменахте го.

— Май ще закъснея.

— Вината не е ваша. Нали сте на работа.

Писарчик вдигна радиотелефонът до устата си:

— Дубаю?... Какво става там?

— Спешен случай. Закарват някакъв на носилка в радиологията.

— Имаме оперативка.

— Ето, връща се. Сега вече слизаме ние.

Писарчик се обърна към Ласитър:

— Слизат — информира го той.

Ласитър кимна, без да откъсва поглед от индикацията.

8...

7...

— Дубаю се оплаква, че това било най-скупната му задача откакто се помни — отбеляза Писарчик.

6...

— Така ли...

5...

— Да, твърди, че му се изръбил задникът от цял месец седене пред стаята. Даже ако трябвало да се изпикае, се налагало да вика сестрата.

4...

— Виж ти!

3...

— Моля се да не ми се пада такъв случай на мен. Много е притеснително.

3...

Ласитър кимна, но космите на тила му настръхнаха.

— Защо спря асансьорът?

Писарчик вдигна поглед към индикатора.

— Не знам — неуверено каза той. — Не би следвало, но...

4...

5...

— Мамка му! — прошепна Ласитър и отлепи гръб от стената.

Ококорил кръгли очи, Писарчик изкрещя в радиотелефона:

— Ей, Дубаю! Какво става? Дуюейн? Къде си, човече? — Радиостанцията отново изпраща, после асансьорът смени посоката за втори път.

4 — 3 — 2 — 1...

Двамата мъже облекчено въздъхнаха, когато клетката спря и вратата се отвори.

На пода лежеше полицай, подпрян с гръб на стената. Устата му бе изумено разтворена, а по дясната му страна се стичаше струя кръв. И стената беше покрита с кръв. Кобурът на пистолета му беше празен. В дясното му око стърчеше дълбоко забита химикалка.

Писарчик направи крачка към тялото, поколеба се за миг и бавно като в каданс се свлече на пода. Ласитър със закъснение разбра, че е припаднал. С периферното си зрение видя как удря чело в плочките на пода, но дори това не го накара да откъсне поглед от трупа и химикалката. С лек звън двойната врата на асансьора започна да се затваря и Ласитър машинално посегна да я спре. По коридора, някъде в далечината се разнесоха викове. Вратата потрепери спазматично, оттегли се в стената и отново започна да се затваря. Ласитър за втори път ѝ попречи. После пак... И пак...

Някъде изпищя жена. Писарчик простена и наоколо се разтичаха хора.

---

[1] Игра на думи от „Уди“, съкратено от *woodpecker* („кълвач“), а само *pecker* е вулгарен сленг за „пенис“. — Б.пр. ↑

[2] Все престижни американски университети — Б.пр. ↑

[3] Стипендия на Сесил Роудс — британски финансист и колониален администратор в Южна Африка (1853–1902), давана на даровити студенти от страните на Британската общност и САЩ за две или три години следване в Оксфордския университет, Англия. — Б.пр. ↑

[4] От *Human Intelligence* — „човешко разузнаване“ (англ.), за разлика например от *ELINT* („електронно разузнаване“), *COMINT* („разузнаване чрез подслушване на комуникациите“) или *SIGINT* („разузнаване чрез обработка на сигнали“ — обобщаващо различните технически начини за събиране на данни). — Б.пр. ↑

[5] От *Dwain*, „w“ се произнася „дабъл-ю“. — Б.пр. ↑

[6] Иронично наименование на патрулните коли, идващо от това, че голяма част от полицаите в Източните щати били ирландци. — Б.пр. ↑

15.

Познатата тъпа музика в слушалката.

Ласитър крачеше напред-назад пред прозореца в офиса. Мъчеше се да игнорира лепкавия звук в ухото си. Риордан му бе казал да изчака и...

Изведнъж музиката спря.

— Намерихме я — съобщи Риордан.

— Коя?

— Сестрата. Джулиет... как ѝ беше името?

— *Мъртва?*

— Не-е, не е мъртва. Само е разтърсена. Трепери като лист.

— Какво се е случило?

— Казва, че той прошепнал нещо... Нещо в смисъл, че не можел да ходи. Охраняващият полицаи се приближил, защото не го чувал добре. Само дето такъв е бил замисълът — да не го чува. В следващия миг Грималди го сграбчва за вратовръзката, дръпва го напред и... на пода шурва кръв. Дуетин пада с химикалка в окото, а Грималди му взема пистолета. Така твърди Джулиет.

— Откъде е взел химикалката?

— Никой не знае. Това е болница. Химикалки се търкалят навсякъде.

— И после?

— После тя го извежда с количката.

— Защо, по дяволите?

— Ами защото държи в ръката си „Глок“, нали се сещаш. Коленете му са завити с одеяло, а под него държи пистолета! Ти би ли спорил? Не ми се вярва. И тя не е имала друг избор, освен да прави, каквото ѝ нареди. Затова натиска бутона за спиране на асансьора, после отиват на трети етаж. След това го избутва с количката по коридора до другия асансьор. Никой не им обръща внимание — просто сестра с пациент. Та качват се в асансьора и слизат в сутерена. Гор-

долу по това време първият асансьор стига най-сетне до партера и Писарчик удря глава в плочките. Секунди по-късно Грималди е на паркинга.

— Толкова просто?

— Да, намерихме количката.

Ласитър седна на дивана пред камината.

— Нататък?

— Нататък, питаш? Тя го откарва, където ѝ е заповядал. Престъплението вече става с федерален характер: въоръжено отвличане на кола. Кое то дава формален повод на Бюрото да се намеси.

— Ами... по-голяма компания, значи по-весело. Къде са отишли?

— Към Балтимор. Не по магистралата, а по обиколните пътища. Само че така и не стигнали дотам. Свалил я на един черен път, на около осем километра преди Олни. Намерил я шерифът, докато вървяла по банкетата. Колата още се издирва.

— Значи той може да шофира.

— Явно. Ако се вярва на думите ѝ, можел дори да върви, при това доста чевръсто.

— А количката?

— Вътрешни правила на болницата: вкарват те на количка, напускаш с количка. — Ласитър нищо не каза. — Знам, че си забелязал — продължи Риордан, — и дори не те питам какво си правил там.

Ласитър изсумтя неопределено.

— А твоят партньор... Писаро?

— Писарчик? Ха! Нямаш представа колко е засрамен. Не стига, че има сътресение, ами всички го смятат за женчо. Само че знаеш ли какво? Той е свястно хлапе. Ще се оправи. — Риордан поспря и макар да не го виждаше, Ласитър буквално си представи как моторът в главата му сменя предавката: — Да те попитам нещо, а?

— Питай?

— Наистина ли нямаш какво да ми кажеш? Не знам дали ме разбираш... може би случайно си вметнал нещо... изтървал си се, ей така, без зла умисъл, пред някого... че местим задържания?

— Нямам намерение да отговарям на подобен въпрос.

— Виж, не искам да изкарвам, че преместването му е било едва ли не държавна тайна — примирително каза Риордан. — Все пак са

намесени хора от полицията, от болницата, от Феърфакс. Много са. Може някой от тях да е казал някому нещо. А може и да си ти.

— Така де — подметна Ласитър със сарказъм.

— Както и да е... докторите твърдят, че нашият човек ще има нужда от помощ.

— Каква помощ?

— От лечение. От антибиотици. От специални мехлеми за обработка на изгарянията... от маса подобни неща. Така че ще предупредим, където трябва. Може да ни излезе късметът.

— Само че той кой знае къде е вече. В Ню Йорк например или...

— Няма значение къде е. Когато е убит полицай, подкрепата, която получаваме, е на съвсем различно ниво. Освен това не забравяй за федералните. А и нашият човек не може лесно да се изгуби в тълпата.

— Че защо не?

— Защото е италианец... истински италианец, а не натурализиран. И освен това с тези белези по лицето... Неизлечими белези, дето ще ги има, докато е жив. Нали се сещаш какво става: хората го поглеждат, после отместват поглед. Само че вече са се загледали веднъж в него. Ясно ли ти е?

— Да... като при нещастен случай. — Двамата замълчаха едновременно. Имаше нещо, което измъчваше подсъзнанието на Ласитър, но му беше трудно да го формулира. Изведнъж се сети: — А как така ключовете на колата са били в нея?

— Какво? Кой? Какви ги разправяш?

— Говоря за сестрата. Защо е носила със себе си ключовете за колата? Жените, които познавам, не държат ключовете в джобовете си. Освен това тя... разбирам, че е била дежурна, нали така? Жените държат ключовете от колата в чантичките си, в чекмедже на бюрото или каквото там имат в болницата...

— Може смяната ѝ да е свършила или да е отивала към колата си, за да вземе нещо от нея. А може и просто да е от онези жени, които държат ключовете в себе си.

— Ще се поинтересува ли?

— Да, разбира се.

— Мен ако питаш, една сестра няма да носи връзка ключове със себе си през целия ден.

Риордан не отговори нищо в продължение на няколко секунди, после каза:

— Не знам. Въпросът е интересен. Ще я попитаме, но... тя просто може да ни каже, че ги е носила в себе си и толкова.

— Да, знам. Просто... това е едно от онези неща... Не забравяй да я попиташ! Защото вероятно се сещаш, но твоят случай от решен се превърна отново в нерешен.

Същата нощ Ласитър остана в офиса до късно. Изяде поръчаната тайландска вечеря направо от кутията, както си седеше зад бюрото. До коляното му имаше бутон, управляващ плъзгащия се капак пред трите телевизора в шкафа — архитектурна модификация на предишните обитатели на тези помещения, които бяха правили реклами за изборната кампания на Дан Куейл. Ласитър натисна бутона с коляно и панелът безшумно се плъзна встрани.

Новините в единайсет започнаха с бравурна музика. На екрана се появи снимка на Грималди и водещият съобщи за „дръзкото бягство, довело до скръб в семейството на един полицаи и появата на още един убиец на свобода сред нас“. Последва реклама на „Вашингтон поуст“ („Ако не си го купите, няма да го имате!“) и едва след това дойде ред на „водещата новина“.

Самата тя беше представена от няколко души. Първо наперена блондинка (някоя си Рипси) изрецитира какво е видяла на паркинга пред болницата на фона на прекатурената количка. Последва „Ти си, Бил“ и камерата се премести върху човек от бялата раса на средна възраст с кръвясали очи и безсмислено много коса, който стоеше на чезнещ в мрака път, „недалеч от Олни“. Човекът разказа за „травмиращото изживяване на сестрата“, след което дойде ред на Мишел — чернокожа с тих глас, — седнала в кметството на Рестън заедно със съкрушената майка на Дуейн. Жената гледаше в камерата с празен поглед, неспособна да промълви дори една дума.

Ласитър проследи репортажа с клечки за ядене в едната ръка и бира в другата. Беше му трудно да следи внимателно какво се приказва. Имаше някаква истина в твърдението, че телевизията е способна да изцеди драмата от чуждото нещастие, правейки го по този начин поносимо дори по време на вечеря. Смъртта на сестра му,

последователните „кремации“ на племенника му, бягството на Грималди... Телевизията бе успяла да поднесе тези трагедии под формата на нещо забавно. Или ако не чак „забавно“, то поне като „зрелище за масите“... фонов шум, нещо по-различно от онова, което е всъщност... а именно *лично* нещастие.

Мислеше си за тези неща малко отнесено и без да внимава в картината, когато му направи впечатление, че и тримата репортери носеха един и същи шал в черно и бежово, който тушираше индивидуалностите им. Правеше ги да изглеждат като членове на едно и също племе...

Усмихна се на тази си мисъл, но усмивката му бързо посърна, когато се сети, че точно Кати бе имала навика да прави подобни язвителни забележки. Раздразнен, Ласитър изключи телевизорите, а после и осветлението, след което си тръгна, успокоявайки се с: „Поне Риордан отново пое случая“. Което го депресира още повече. „Господи — каза си той, — в какви неща се опитваме да намерим утеха“.

Не можеше да заспи. Беше му трудно да забрави кухото изкънтяване на главата на Писарчик в пода, а още повече гледката на стърчащата от околото на полицаия химикалка.

Въртеше се в леглото с мисълта, че може и да не намерят Грималди втори път, което означаваше не само че може да отърве наказанието, но и че никога нямаше да се разбере защо сестра му и племенникът му са били убити.

Чао.

Накрая все пак се унесе в неспокоен сън, измъчван от образа на Кати и картината на нещо, случило се, когато бяха деца.

Тогава Кати беше може би на дванайсет, а той — на седем. Бяха в Кентъки, на езерото, в гребна лодка, не по някаква специална причина, а по-скоро за да бъдат далеч от Джоуси. Кати бе легнала на носа и четеше някакво списание. Носеше новите си слънчеви очила, направени по специална поръчка и с рамки, избрани две седмици преди рождения ѝ ден. Бяха ѝ ги донесли като подарък на самата дата. Обичаше тези слънчеви очила, носеше ги през цялото време, дори вкъщи и даже вечер.

Беше ги вдигнала на челото си, докато четеше. В един момент тя внезапно стана и те паднаха зад борда. Още чуваше в главата си писъка ѝ и още виждаше как очилата бавно потъват към дъното. Изглеждаше толкова лесно да се извадят. Кати веднага скочи, без да се замисля. Гмурна се и ги затърси. Напразно! После дойдоха с маски и шнорхели и прекараха часове наред без никакъв резултат. Очилата просто бяха изчезнали.

В съня си се виждаше как плува под водата и зърва очилата на дъното — кой знае защо бяха с кръстосани дръжки, сякаш Кати ги бе оставила на масата. Гмурваше се отново и отново, но блясъкът все се оказваше или парче кварц, или кутия „Будвайзер“, или игра на светлината. Накрая изплува на повърхността с празни ръце. Стресна се и се събуди с все същото чувство... че е предал сестра си.

Когато на следващата сутрин отиде на работа, Фреди Декстър украсяваше коледното дърво във фойето. Щом видя Ласитър, той бутна кутията с украшения в ръцете на секретарката от рецепцията и го догони.

— Какво има?

— Стъкло — отговори Фреди, явно доволен от себе си.

— Моля?

— Малката бутилка — напомни му Фреди.

— А, да... Можем да поговорим в кабинета ми. — Влязоха един подир друг и Ласитър му направи знак да седне. Самият той се настани зад бюрото си и вдигна телефона: — Кафе?

Фреди поклати глава. Ласитър върна слушалката, облегна се на стола и зачака. Фреди прочисти гърло:

— Оказва се — започна той, — че бутилката е по-интересна, отколкото би могъл да предположи човек.

— Така ли?

— Да... Искам да кажа, че можеш да я гледаш, дори да пиеш от нея... но това е само привидното, зад което се крие много повече.

— Добре. Честно казано, надяхах се да се окаже така.

— Ако искаш, ще ти разкажа маса интересни подробности от рода на „качеството на духане“, самата тръба...

— Каква тръба?

— Тръбата, с която става духането. Измислена е в Месопотамия. Говоря напълно сериозно... нямаш представа колко трудно е било да се създаде прозрачно стъкло.

— Прав си, нямам представа.

Фреди се засмя.

— Няма страшно, никой не е могъл да го прави до около 1400–1450-та година. А ако някой е успявал все пак, ставало е напълно случайно. Можем да сме благодарни, че е било така, защото точно по тази причина имаме оцветеното стъкло. Вместо прозрачното, разбира се. Твоята бутилка...

— Аха! — оживи се Ласитър.

Фреди игнорира сарказма.

— Та, казвам, твоята бутилка е била истинско произведение на изкуството. За времето си, естествено.

Ласитър помълча, осмисляйки чутото. След това попита:

— Искаш да кажеш, че е толкова стара?

Фреди поклати отрицателно глава:

— Не-е... Всъщност, може би. Не сме сигурни, защото разполагаме само със снимките. А без самата бутилка не може да се прецени дали не е фалшификат — *добър* фалшификат. Или е истинска. Защото в началото на този век италианците се заловили да фалшифицират всичко, до което се докопат — статуи, реликви, облекло, стъклария... всичко, за което можеш да се сетиш. Това било времето на бум в туризма. Американците плъзнали по местата на древните култури и изведнъж се появил пазарът на антики.

— Значи бутилката...

— Е антика или е копие на онова, което свещениците са използвали през Средновековието...

— *Какво?*

— ... за светена вода. Говорих с половин дузина експерти и с някаква жена от „Кристис“. Всички са единомисленици. Бутилки като намерената в твоя човек са били изработвани от стъкларната „Мурано“. Това е във Венеция. Някои детайли по малката метална корона на капачката позволяват да свържем тази бутилка с рицарите тамплиери. Те са носели такива неща със себе си по време на кръстоносните походи. — Фреди се облегна, явно доволен от впечатлението, което виждаше, че е направил.

Ласитър го изглежда.

— Кръстоносните походи? — повтори той недоверчиво.

— Да, срещу исляма.

— И са носели в тях светена вода?

— Аха... Като стана дума за стари бутилки — продължи Фреди, — светената вода е нещо много важно. За обикновените течности хората тогава са използвали гърнци. Мога да ти разкажа всичко за бутилките, предназначени да съхраняват светена вода. Например Марко Поло е носил със себе си няколко по време на пътешествията си до Китай. Ако приемем, че изобщо е стигнал дотам... което обаче е друга тема. Както и да е, обясниха ми, че...

— Всичко това има ли го написано? — прекъсна го Ласитър.

Фреди потупа репортерския бележник в предния си джоб.

— Естествено. Ще ти приготвя резюме. Но сметнах, че ще искаш да научиш веднага. С две думи: това е древна бутилка за светена вода.

— Благодаря — измърмори Ласитър, който не знаеше какво да мисли. — Мисля, че си се справил добре.

— Е, да... за теб всичко!

Същия следобед от Вашингтон пристигна куриер, пристегнал дипломатическо куфарче за китката си с гривна. Той първо пожела Ласитър да му се идентифицира, сравни снимката от шофьорската му книжка с лицето пред себе си, бръкна в джоба си, извади ключ и откопча гривната.

После му показва обикновен жълт плик и го помоли да се подпише в малко черно бележниче. След като приключиха с официалната част, куриерът му подаде плика, щракна ключалките на вече празното куфарче и си тръгна, без да каже нито една излишна дума. Ласитър изчака вратата да се затвори зад него, разпечати плика и извади от него тъничка папка, на корицата на която бе залепен жълт стикер:

Да потичаме утре около Грейт Фолс

Среща в 6:00 при Овърлук

Ще попълня празнините

Уди

Върху папката стоеше името: ГРИМАЛДИ, ФРАНКО. Носеше дата 29–1–89 и бе маркирана с разни класификатори и указания за разпространение, както и с гриф NOFORN, което, поне доколкото Ласитър си спомняше от дните си в армията, се дешифрираше като „Да не се изнася зад граница“. На първата страница от досието пишеше:

Известен като: Франко Гриджио, Франк Гудман,
СИН Гутиерез

Е, поне със СИН можеше да им помогне, помисли си Ласитър. Акронимът означаваше „Собственото име неизвестно“. Щеше да разкрие на Уди: Хуан Гутиерез.

Роден: 17–3–55, Розарно, Калабрия
Майка: Виторина Патуци
Баща: Джовани Грималди (починал)

Братя и сестри:
Джовани 12–2–53 (починал)
Ернесто 27 1–54 (починал)
Джанполо 31–3 57
Лука 10–2–61
Анджела (Букио) 7–2–62
Данте 17–5–64

Адреси:
Виа Дженова 114, Рим
Виа Барберини 237, Рим
Хайлещрасе 49, Цуоз (Швейцария)

Военна служба:
Карабинер: 20–1–73

СИСМИ: 15–11–73 (напуснал 12–4–86)

Препратки:

Л'Онда

89 МАПУТО 008041-МЪЛНИЯ

Текстовата част не бе толкова мистериозна. В нея се обясняваше, че Грималди е привлякъл за пръв път вниманието на Държавния департамент на 5 януари 1989 година, когато резидентурата на ЦРУ в Мапуто (столицата на Мозамбик) изпратила телеграма с гриф „мълния“. Тя съобщавала за убийството на „едностранно контролиран информатор в Секретариата на Африканския национален конгрес“. Местната полиция търсела италиански „наемник“, пристигнал предната нощ в Мапуто от Йоханесбург. Поради важността на убиятия информатор за защитата на американските ценности в региона ЦРУ проявило интерес към развоя на събитията.

Започвайки с този епизод, авторът на досието се връщаше към самото начало. Обясняваше, че Розарно е малък пристанищен град на „пръста на Ботуша“. Син на местен рибар, Грималди бил едно от седемте деца. Семейството му го прокудило. Поддържал връзка само със сестра си Анджеला, живуща в Рим.

Според досието обектът започнал военната си служба през 1973-та, след което веднага бил прехвърлен в италианската Служба за военно разузнаване — СИСМИ. Освен с контраразузнаване и антитероризъм до 1993-та, когато претърпяла реорганизация, СИСМИ се занимавала още и с външно разузнаване, операции срещу мафията и електронно проследяване.

Грималди бил прехвърлен към Л'Онда (Вълната). Това била създадена по модела на британската Специална служба елитна десантна част с щаб-квартира в Милано. Основните ѝ задължения били свързани с вътрешния тероризъм, но — отбелязваше досието — постиженията ѝ в тази сфера били „с колеблив успех“. Репутацията на Л'Онда като звено за противодействие на градския тероризъм била сериозно помрачена през 1986-та година в резултат на разкрития за собствената ѝ роля във верига от убийства и бомбени експлозии. Инцидентите, които включвали удари срещу гари и супермаркети,

довели до смъртта на 102 невинни жертви сред гражданите за период от осем години. Приписвани първоначално на крайната левица, за бомбените атентати впоследствие се разбрало, че са организирани от агенти провокатори на Л'Онда. Те били част от стратегията на СИСМИ за „засилване на напрежението“, която — ако била успяла в намеренията си — щяла да доведе до военна диктатура. Схемата била разкрита през 1986-та и малко след това Л'Онда била разформирована (или преименувана, в зависимост от гледната точка). През следващите години се появили разкрития за корупция в голям мащаб и за тайно сътрудничество със сицилианската мафия, което довело до реорганизирането на цялата СИСМИ. Но Грималди по това време вече го нямало.

Към досието имаше прикрепени и няколко снимки. Едната бе на военна карта за самоличност и показваше симпатичен млад мъж с тъмни искрящи очи. Втората и третата бяха направени отдалеч с телеобектив и по тази причина бяха зърнести. Те показваха Грималди да слиза от ролс-ройс на някакво тропическо летище. В дъното се виждаха палми, а върху лицето на Грималди — вече не толкова млад — беше застинало жестоко изражение.

Чао.

Ласитър се сети за коментара на Джими Риордан относно физическата кондиция на Грималди и как, макар по тялото му да личало, че е преживял страховити неща, още бил във великолепно форма. „Войник“, бе предположил Риордан. И се бе оказал прав. Поне донякъде.

Към досието имаше лист хартия с написано на ръка в горната му част: *Собственост*. Следваше към списък:

1. Мансарден апартамент на Виа Барберини в Рим (модния квартал Париоли);
2. Втори апартамент на същия адрес (бележка под линия поясняваше, че бил даден под наем на сестрата на Грималди, Анджела);
3. Вила в Цуоз, Швейцария (в село, недалеч от курорта Сен Мориц).

Освен недвижимата собственост Грималди притежаваше сметка в Банко Лаворо със среден баланс по нея \$26 000. В досието се отбелязваше, че той най-вероятно има още сметки в Швейцария, по-конкретно в „Креди Сюис“, но нямаше доказателства.

Под надпис: *Коли*, следваше друг списък: „Джип Чероки“ (в Рим) и „Рейндж Роувър“ (в Цуоз). Освен текущата сметка за пазаруване в един универсален магазин Грималди изобщо нямаше кредитна история. „Обектът“ явно предпочиташе да плаща в брой, когато ставаше дума за храна и забавления, дрехи и случайни покупки.

Ласитър се замисли върху последното, защото като „Хуан Гутиерез“ Грималди се бе погрижил да си извади визи. Разумна постъпка, тъй като наличните може и да бяха добре приемани в Европа, но в САЩ на този вид плащания се гледаше с подозрителност. Да извадиш хиляда долара в банкноти и да купиш самолетен билет или да уредиш сметката си в хотел, означаваше само да привлечеш към себе си ненужно внимание. Изключено бе да не те запомнят.

Ласитър се облегна на стола. Досието наистина бе дало на Грималди самоличност, но първо, това бе самоличността на мистериозен човек, и второ, информацията в него вече бе остаряла. Всъщност, с изключение на „случката“ в Мозамбик, в него нямаше нищо за живота му след 1986-та година. Къде, освен в Мапуто, бе ходил Грималди през последните десет години? Какво бе правил? Бяха ли адресите в досието му все още актуални, или се бе преместил да живее другаде?

Ласитър докосна с връхчетата на пръстите си стикера. Не бе имал намерение да тича утре сутринта. Още по-малко в шест часа. Но щеше да го направи.

Грейт Фолс.

Макар да бе все още тъмно, нощта отстъпваше, когато Ласитър мина с колата си покрай затворената будка на входа на парка. Мястото се намираше на около три километра от дома му в Маклийн и той идваше тук поне два-три пъти седмично, макар и не толкова рано. Но Уди бе маратонец, който имаше навика да бъде на работното си място в осем сутринта, така че по правило дните му започваха преди изгрев слънце. Най-често бягаше по протежение на Канала, който започваше

на няколко преки от дома му в Джорджтаун. От време на време обаче отиваше с кола до Грейт Фолс, където теренът бе много по-равен и мек, околният пейзаж — страхотен, а хълмовете — прекрасни.

Дори от паркинга Ласитър чуваше бученето на водопада в далечината. Температурата бе малко над нулата, но той се бе облякъл като за студено време с два пуловера. По яката и ръкавите им имаше скреж. Тръгна към Овърлук. На изток вече просветляваше и меката розова светлина галеше върховете на дърветата из Мериленд. Мина покрай стар наблюдателен пост. По стените му добре личеше докъде стигаха водите при прилив. Тези следи винаги го изненадваха, защото малката къщичка бе построена на нос, издигащ се на двайсетина метра над коритото на реката. Имаше възпоменателна табела и снимка от наводнението през 32-ра година, качило тогава нивото няколко стъпки над главата му. Осъзна, че главата му бе пълна с факти, които бе възнамерявал някога да сподели с Брендън. Когато пораснеше. Което... сега... вече... никога нямаше да стане.

Стигна до Овърлук, облегна се на перилата и се загледа в бушуващата под краката му тъмна вода. Тук грохотът беше оглушителен, а гледката — невероятна. Сякаш самите камъни, блъскани й лъскани от векове насам, бяха омекнали до точката на разтопяване. И тогава видя през дърветата да приближава подскачаща светлинка. Беше Уди, който тичаше с лампа на челото. Като миньор, излязъл на повърхността да се разведри с малко тичане.

— Ей — извика той, като го видя, — мой човек! — Стиснаха си ръцете и шпионинът от Държавния департамент се наведе напред, за да изпълне мускулите на прасците си.

— Благодаря за досието.

— Изгори ли го?

— Да, точно както искаше.

— Добре, да почваме тогава.

Двамата затичаха през поляната за пикник към пътеката за езда, виеща се през горичката.

— Единственият проблем — започна Ласитър — е, че е...

— Знам, остаряло.

Тичаха леко, един до друг, като прескачаха камъните по пътеката. Уди заговори:

— Твоят човек е главорез.

— Без майтап.

— След като напуснал СИСМИ, подхванал частен бизнес.

— С какво?

— Това-онова. Най-вече с лов на баски по поръчка на Мадрид.

— *Моля?!*

— Говоря за баските сепаратисти. Преследва ги... В Испания... Франция... Навсякъде. Плащат му на глава.

— И как, по дяволите, е възможно това?

— Просто се прехранва като „ловец на глави“. Само че... някои от тези хора са онова, на което казваме „меки цели“... Хора, потърсили политическо убежище в места като Стокхолм. Адвокати, учени... После... през 89-та... отива в Мозамбик... по друг договор. Но на същата работа. Премахва някакъв на име Мтетва... старши служител в АНК... Стогодишен старец... Което навява на размисъл. Грималди не е знаел, че Мтетва е от нашите. На Агенцията никак не ѝ допаднало, дето са го убили.

— По-бавно...

— Излезли сме да тичаме!

— Ти спринтираш!

— Така че му спретнали набързо едно малко досие.

Ласитър дишаше тежко. Минаха по мост в основата на хълм. Отне им две минути да стигнат до билото. Тениската на Ласитър бе подгизнала от пот въпреки ниската температура. Спряха за малко с ръце на хълбоците, навели глави и запъхтени. От гърбовете им се вдигаше пара.

— Защо е напуснал СИСМИ?

— Кой би могъл да каже? Много хора са напуснали СИСМИ.

— Не разбрах...

— Ами приказката за потъващия кораб. СИСМИ е безнадеждно компрометирана, пропита с корупция... не можеш да се ориентираш кой кой е там. Давай — подкани го Уди, — става ми студено. — Продължиха да тичат, като междувременно Уди обясняваше: — Те имат хора в мафията, при масоните, комунистите, „Червените бригади“... А може само така да се говори. Би могло и да е точно обратното. Ние поне не сме в състояние да преценим кое от двете е. Никакъв шанс. Тук става дума за тайни схеми, свързани с политика, пари, религия... абе всичко.

Замълчаха отново. Развиделяваше се. Стигнаха до едно възвишение над реката, спряха там и потичаха на място, наблюдавайки как някакъв каякар се провира между камъните. Жълтата лодка подскачаше, скриваше се от погледа им и отново се появяваше.

Уди се обърна към Ласитър.

— Проблемът е, че нищо от това няма отношение към сестра ти.

Ласитър кимна:

— Знам.

— Значи си ти.

— Какво искаш да кажеш?

Уди разпери ръце и обърна длани към небето:

— Ами всички тези години в Брюксел. А после и тук... с твоята компания. Нали не смяташ, че нямаш врагове?

— *Врагове?* — пренебрежително изсумтя Ласитър. — Може би. Но не чак такива.

— Сигурен ли си?

— Да. Освен това, ако някой е искал да ми навреди... не мислиш ли, че щеше да го направи така, че да схвана за какво става дума? А иначе... какъв е смисълът? — Продължаваха да гледат каякаря. После отново затичаха. — Това ли е цялата история? — обади се Ласитър.

— В общи линии — задъхано потвърди Уди. — След Мозамбик си е подвил опашката. Като стар войник. Траел си е известно време... После изведнъж убива сестра ти и племенника ти. — Тичаха по склона на хълм над Потомак. Навсякъде стърчаха корени на дървета и трябваше много да внимават, за да не се спънат в някой от тях. Накрая Уди попита: — Сега какво?

Преди да успее да отговори, Ласитър, без да нарушава ритъма, прескочи едно паднало дърво. Уди го следваше по петите.

— Не знам — призна той. — Може би трябва да посетя туристическо бюро. Да се махна някъде. Да опитам да престана да мисля за тези неща.

— Добра идея. Нека полицаите си блъскат главата.

— Именно.

Потичаха още малко и скоро излязоха от горичката.

— Та... какво ще правиш?

— Наистина не знам — сви рамене Ласитър. — Дали да не отскоча... до Италия?

Уди взе правилното решение да не спори — познаваха се много добре.

— Внимавай — бе единственото, което му каза той.

16.

Рим. Летище „Леонардо да Винчи“.

Ласитър седеше в салона на бизнес класа, прелистваше измачкания брой на „Таймс“ и чакаше пътниците да слязат. По пътеката до него се нижеше поток от измъчени заради разликата във времето хора със зачервени очи, нетърпеливи да се доберат до терминала... където, разбира се, пак щяха да се наредят на поредната опашка. Когато се изниза и последният превит под тежестта на огромна раница турист, Ласитър хвърли списанието на съседната седалка, стана и без да бърза, тръгна към терминала.

До лентата за багажа имаше автомат за кафе и той натисна бутона за кафе с мляко, заплащайки с три еднодоларови банкноти. Около лентата вече се бе събрала навалица от четири-пет редици. Неотдавнашните му спътници наблюдаваха минаващите пред тях чанти и куфари с изморен хищнически блясък в очите и чакаха момента да се хвърлят напред и да сграбчат своя багаж. Малко по малко тълпата изтъняваше и като течност в скачени съдове се преливаше в посока на гишетата за паспортен контрол, където, естествено, отново трябваше да се чака.

Ласитър бе пътешествал прекалено много, за да споделя техните възмущения. Затова, когато чантата му излезе от люка и тръгна да обикаля с лентата, той остана при автомата, невъзмутимо допивайки кафето си. Следеше въртящата се чанта, докато не свърши с кафето. Накрая я свали от лентата и все така без да бърза, мина покрай едно от гишетата на паспортния контрол, където служителят само хвърли поглед на добре познатия му американски паспорт и му махна с ръка да минава.

Почти беше забравил колко грозно е римското летище. Инженерът в душата на Леонардо сигурно би се възхитил на летящите машини, но художникът в него несъмнено би се намръщил при вида на мрачния терминал, задушните салони и скучаещите карабинери. Летището оставяше впечатлението, че дори в деня на откриването си е било мръсно и неподредено.

Днес бе задръстено с върволици плъзнали по екскурзии туристи от цял свят. Треньорът на финландски отбор по боулинг, подкрепян мълчаливо от събралите се зад него играчи, спореше със строга италианка, седнала зад гише под огромна червена въпросителна. Двойка дребнички италианци си пробиваха път из тълпата, тикайки най-големия куфар, който Ласитър някога бе виждал — небесносин пластмасов сандък, надеждно омотан с ластични въжета за бързи скокове. Загърнати в националните си одежди арабски седяха на пода, заобиколени от деца. Италиански бизнесмени и туристи сновяха насам-натам, бутайки и дърпайки количките си с багаж през невъобразимата гълчава. Водачи на групи се мятаха от една опашка на друга с бележници в ръка и задаваха едни и същи въпроси, опитвайки се междувременно да залепят стикери върху ръчния багаж на поверените им хора. Патрулни двойки бавно крачеха сред тълпата, праметнали автоматично оръжие през рамо. Без да обръща внимание на всичко това, Ласитър намери пътя към изхода на терминала и се огледа за такси.

Денят беше мрачен и студен. Във въздуха висеше някаква мъгла, която по чудо не преминаваше в дъжд. Ласитър се договори за приемлива цена и седна на задната седалка на таксито. Едва сега позволи на погледа си да се зарее сред внушаващото недоумение жилищно строителство и индустриалните предградия, разгръщащи се като ветрило по пътя от летището към града. Струваше му се, че страна като Италия би могла да се справи по-добре с градоустройствените си проблеми.

Оказа се, че наистина може. Хотелът „Хаслър Медичи“ се издигаше над реставрираните неотдавна Испански стъпала, а прозорците му гледаха към Виа Кондоти, „Чайната на Бабингтън“ и местния Макдоналдс. Дългокосо момче и приятелката му стояха на улицата пред хотела и раздаваха листовки на минаващите. Ласитър взе подаденото му листче и си заслужи усмихнатото *grazie*.

Когато се регистрира, облеченият във фрак администратор му се извини за евентуалните неудобства и му обясни причината за присъствието на младежите. След векове на безконтролно използване стълбището се било изтрило до степен, когато или трябвало да бъде основно ремонтирано, или да бъде обявено за руина. Наложителният ремонт бил направен след дълги отлагания, а завършването му било

ознаменувано с церемония по прерязване на лентата. Само че веднага след официалното откриване — и разбира се, след съответното отразяване на събитието в пресата — Испанските стъпала отново били обявени за затворени. За да не се износели пак!

Самата идея караше служителят на рецепцията да заеква от възмущение:

— Значи оправят ги, а после се подсигуряват никога вече да не се налага да бъдат ремонтирани! — Циничен смях. — Само че нещо забравят! Това са стълби и те са тук не току-така. — Поклащане на главата. — Днес... ето, отворени са. Утре? — Безпомощно вдигане на ръце. — Не, не мога да обещаая. — Усмивка и подаване на ключа. — Добре дошли във Вечния град, мистър Ласитър.

Стаята му беше голяма, тиха и луксозно мебелирана. Когато вратата се затвори зад пиколото, той седна на леглото и изтощен от дългия полет, се отпусна назад с въздишка на облекчение. Нямаше намерение да спи дълго, но мрачният дъждовен следобед така предразполагаше...

Когато се събуди, беше тъмно и за момент не можа да се ориентира дали е шест вечерта, или шест сутринта. Остана да лежи в мрака и се опита да фокусира съзнанието си върху това къде се намира и колко е часът. Беше дошъл в хотела по обед. Значи сега трябваше да е вечер.

Стана и за да се разсъни, се залови да подрежда личните си вещи. Сложи четката за зъби и самобръсначката в мраморната баня. Съблече се. Влезе под душа, затвори очи и остави горещата вода да облива раменете му и да прогонва сънливостта. След пет минути смени душа с меката прегръдка на мъхестата хавлия, висяща на закачалка на вратата. После отвори барчето и извади бутилка вода „Пелегрино“.

Освежен и напълно разсънен, разкопча специалната чанта, в която носеше преносимия компютър модел „Компак“, извади го оттам и включи адаптера. Когато компютърът зареди, влезе в Интернет, намери сайт с туристическа информация и свали оттам файла за Рим. После избра номера на частния детектив, който не беше успял да намери нищо съществено за Грималди.

— *Pronto?*

— Ъ-ъ... здрасти... Говорите ли английски?

— *Si-iii...* — каза го наистина на две срички, като втората завърши с възходяща интонация. В слушалката се чуваше още лудешки смях на дете.

— Търся мистър... Бепи... — Името беше абсурдно.

— Бепистраверси! Това съм аз. Джо ли се обажда?

— Да.

— Джуди ме предупреди, че ще ме потърсиш.

— Разполагаш ли с малко време?

— Да! Абсолютно! И освен това... всички ми казват Бепи.

— Добре... Бепи. Къде би искал да се срещнем? Бих могъл да дойда в твоя офис...

— *Un momento...* — Бепи явно сложи ръка върху микрофона, но Ласитър добре чу вика му: — *Per! Favore! Ragazzo!* — Тишина. Смях. После в ухото му отново се разнесе мекият глас на Бепи: — Мисля... Струва ми се, че... най-добре ще е да се видим в „Ла Розета“. Бихме могли да вечеряме там. — Той даде указания на Ласитър как да намери заведението в Трастевере. — Ще направя резервация веднага.

Ласитър бързо се облече и няколко минути по-късно вече беше на улицата. Купи си „Хералд трибюн“. Недалеч от будката за вестници се отби в малка сладкарничка за чаша кафе. Новините бяха лоши, но кафето бе превъзходно, така че си поръча и втора чаша. Някакъв фонтан наблизо се обливаше в пръски. Масивна тонколона тътнеше встрани до уличен търговец — негр, — специализиран в изписване на името на клиента върху зърно ориз.

„Ла Розета“ беше малка *тратория* в някогашен работнически квартал, превърнал се още преди години в любимо място както на туристите, така и на жителите на Рим. Ласитър бе ходил там миналото лято по време на една невероятна жегата, когато дори лекият повей на вятъра бе посрещан с облекчение. Заедно с Моника бяха яли в някаква *остерия*, седнали на масичка на тротоара до тясна уличка, по която така и не бяха спрели да сноват мотопеди и мотори. Запомнил бе комбинацията от сладникаво-сентименталната атмосфера на заведението и бензиновите пари навън.

Този път обаче бе зима. Масите и столовете бяха прибрани. „Ла Розета“ приличаше повече на пещера, украсена с висящи от гредите на тавана сплитки чесън. В камината пращеше истински огън. В мига, в който Ласитър влезе, пред него се материализира стилно облечен

младеж. Черната му коса падаше до раменете. Беше зеленоок и на устните му играеше лека усмивка. Ако не беше тя, човек можеше да го сбърка с манекен от реклама на „Армани“.

— Джо... нали?

— Да.

— Тони Бепи.

Двамата си стиснаха ръцете и се настаниха на маса в дъното, непосредствено до вратата на кухнята. Разговорът се завъртя около замърсяването на Рим и курса на долара към лиретата. След малко сервитьорът остави пред тях гарафа домашно вино и бутилка „Сан Джиминяно“, след което взе поръчката им.

Когато ги остави, Бепи се наведе към Ласитър и тихо го попита:

— Ядосан ли сте?

— Какво?

— Толкова дебела сметка... за толкова малко информация!

— Каква сметка?

— Говоря за Грималди — облегна се и кимна с разбиране.

Ласитър поклати глава:

— Не, не съм ядосан.

— Не бих могъл да ви обвиня.

— Наистина... — този път Ласитър се засмя, затруднен да продължи.

— Тогава? — попита го леко намръщен Бепи, явно озадачен защо изобщо са тук.

— Говорих... с един човек — обясни Ласитър, — правителствен служител. Според него нашият приятел е много сериозен тип.

— „Сериозен“? — повтори думата Бепи, търсейки смисъла ѝ.

— По-скоро опасен. Човекът, с когото говорих, каза, че ровенето около Грималди може да ти създаде проблеми. Ако не си бил внимателен...

Бепи поклати отрицателно глава. Предложи на Ласитър цигара от пакета „Марлборо“ и тъй като той отказа, попита дали би имал нещо против да запали. Ласитър поклати глава и Бепи въздъхна с облекчение. След миг издуха дълга струя дим в посока към съседната маса.

— Бях... — започна той и се запъна. — Бях... как беше думата? *Vigile*. Бдителен. Джуди ме бе предупредила да внимавам. Използвах

служба, нали се сещате... и когато те приключиха с... — погледна към тавана в търсене на вдъхновение — ... *общото* проучване, което не показва нищо, аз веднага разбрах, че нашият човек е... как го нарекохте? „Сериозен“.

— Защо?

Неопределен жест с ръка и нова струя дим.

— Ние сме италианци! Разполагаме с най-забележителната бюрократична система в света! Тук има половин милион души, чиято единствена работа е да удрят печати! Удрят, а после вписват името ти в малко списъче. Накрая се събират много такива списъчета! И когато започнете „общо търсене“ и не излезе нищо?! — Той отново се облегна. — Кажете ми... нали сте чували за Шерлок Холмс?

— И какво за него?

— Ами... — Бепи се усмихна загадъчно. — „Имало куче, което не изляло.“

Ласитър се изсмя. Продължиха с общи теми до момента, когато отново се появи сервитьорът с половин дузина чинии, подредени по дължината на ръката му. Раздаде им ги една по една, така както би им раздал карти за игра. После се отдалечи, а Бепи погледна Ласитър право в очите и го попита:

— Ще ми кажеш ли нещо?

— Какво?

— За СИСМИ ли става дума? За мафията? Или й за двете?

Ласитър на свой ред го погледна в очите, поколеба се за момент и си помисли, че е подценил неоправдано Бепи. Накрая каза:

— СИСМИ. — Бепи кимна, а той довърши: — Добре е, че си бил внимателен.

Италианецът сви рамене:

— И сега си тук заради този човек, нали? Ако не е нещо изключително важно, идеята не е добра. Хонорарът може да не си струва.

— Не се безпокой за хонорара.

Бепи помисли. После събра устни.

— Мога ли пак да попитам? Кой е клиентът?

— Аз съм клиентът. Джуди не ти ли е казала?

— Знаеш каква е. Спомена само, че си щял да ме потърсиш. Нареди ми да чакам на телефона. Не уточни нищо.

— Добре... работата с този Грималди е, че... той промуши сестра ми в сърцето. И преряза гърлото на сина й.

— О-о!... — Бепи примижа и отмести поглед. — Аз... страшно съжалявам. — Помълча известно време и пак го погледна: — И?

— Имам нужда от помощ.

— *Si-iii* — също като по телефона, гласът му се извиси на последната сричка, предавайки по трудноописуем начин състояние на предпазлива готовност.

Ласитър наля на двамата вино, отпи и сви рамене:

— Смятам да посетя два от старите адреси на Грималди... Може все нещо да науча. Бих искал да открия сестра му. Ще се нуждае от преводач и... гид.

Бепи отпи от чашата си, помисли и се наведе напред:

— Ще ти помогна.

— Сигурен ли си?

Бепи направи жест, показващ мнението му за опасностите.

— Ако е, както разказваш — поясни той, — и става дума за нещо лично между теб и Грималди, тогава не се страхувам. Ние сме цивилизована страна. Дори мафията... Те все пак не са социопати. Щом ще ти превеждам, значи ще бъда като тапета на стената, нали така?

Ласитър кимна, макар да не беше напълно убеден, после двамата забодоха вилици в чиниите с пръстенчета пържени калмари и задушени зеленчуци.

Рано на другата сутрин тръгнаха с колата на Бепи — „Фолксваген Голф“. Беше стара, но безукорно чиста. Оставяше впечатлението, че е поддържана от професионалист, което обаче малко се разваляше от пластмасовата фигурка на Ленин върху таблото — на мястото, където по би подходило да има пластмасов Исус, — както и от малката футболна топка, която висеше от огледалото за обратно виждане. Бепи вкара касета в касетофона и зазвуча Верди.

Последва серия резки включвания и излизания от движението, едва не довела до няколко тежки катастрофи, но всичко се размина само с взаимни ругатни и продължително използване на клаксона, който едва се чуваше през грохота на пиковия час. Ласитър му показа

трите адреса, с които разполагаше: единия от паспорта на Грималди, другите два — получени от Уди. Бепи ги погледна намръщено.

— Това са два различни свята — каза той. — Къде искаш да отидеш най-напред?

— На текущия... този от паспорта.

Апартаментът се намирал в Тестачио — работнически квартал, надолу по склона на Авентин. Блокът бе шестетажен, без асансьор и с олющена боя по стените. Единствената му украса бе прането, проснато едва ли не на всеки прозорец. Съсухрена старица метеше тротоара с метла от вейки и си мърмореше под нос.

— Не може да е това — изненада се Ласитър.

— Защо да не може? — попита го Бепи, но погледна за всеки случай листчето с адресите.

— Защото този човек кара рейнджроувър. И защото има къща в Швейцария.

— Не знам, номерът е същият — 114.

Ласитър обаче отказваше да повярва.

— Не, това е някаква грешка.

— Остави ме да поговоря с онази старица — каза Бепи, слезе от колата и се приближи до жената, събрал длани и привел глава в умолителна поза. — *Scuzzi, bella...* — Отне му само минутка, след което се върна. — Не е идвал от два месеца, но наемът е платен. Да се качим. Може да имаме възможност да разгледаме...

Апартаментът на Грималди се оказа на последния етаж. От шахтата на стълбището лъхаше на готвено зеле. Спряха пред вратата, събирайки кураж.

— Не ми харесва — призна Ласитър.

— Кое? — погледна го Бепи.

— Ами това... — Ласитър направи неопределен жест с ръка. — Правил съм го веднъж, беше в Брюксел, и нещата не се развиха никак добре.

— Така ли?

— Да. Започвам да съжалявам, че нямам пистолет.

— Това ли било — усмихна се Бепи и с движение на фокусник извади от кобур на гърба си „Берета“. — Ето, вземи моя.

Ласитър се смая.

— Боже Господи! — прошепна той. — Веднага го прибери! Ти какво... да не се мислиш за Сам Спейд^[1]?

Бепи сви примирено рамене, пистолетът изчезна също така магически, както се бе появил, а Ласитър почука на вратата — плахо и неуверено, защото не знаеше кой е вътре или какво има там. Тъй като никой не отговори, той почука повторно, вече малко по-силно, а след това и трети път. Накрая отстъпи встрани и остави Бепи да използва своята виза, за да се справи за секунди с евтината ключалка.

— Продължавам да мисля, че сме попаднали на грешно място — промърмори Ласитър.

Ключалката изщрака и вратата се отвори.

Стаята, в която се озоваха, бе безукорно чиста и празна като монашеска килия. Чамовото дюшеме бе гладко и блестящо, сякаш някой съвсем наскоро го бе лъскал със стоманена тел. Стените бяха голи. На едната имаше само старо дървено разпятие с изсъхнало палмово клонче и никакви други украси или картини. Мебелировката бе повече от оскъдна: тясна метална кушетка, очукан скрин за дрехи, железно бюро, прав стол, умивалник с пукнато огледало над него. Единственият прозорец гледаше към обсипан с боклуци вътрешен двор, а единственият източник на осветление бе 40-ватовата крушка над главите им.

— Я виж — проговори в един момент Бепи, — човекът четял! — Той взе една от книгите, после погледна друга. — А може би само се моли.

Книгите бяха три. Първата бе Библия, толкова изпоцапана от прелистване, че вече не можеше да се затваря добре. Под нея лежеше латински буквар, а под него — религиозна брошура със заглавие „*Crociata Diecima*.“

— Това пък какво е? — попита Ласитър.

Бепи му подаде брошурата. Под заглавието имаше голям медальон, в който бе загатнат хълм със семпъл кръст на билото. Кръстът хвърляше дълга сянка. В сянката със златни букви бяха изписани думите „*Umbra Domini*“. Но Ласитър отново посочи към заглавието „*Crociata Diecima*“.

— Какво означава това?

— Десети кръстоносен поход — преведе Бепи.

— И?

— Не знам. Не съм суеверен.

— Искаш да кажеш религиозен.

— *E-e-e-e!*... — разнесе се откъм вратата и двамата рязко се обърнаха, очаквайки да видят полиция или нещо по-лошо. Вместо това в стаята влетя възрастен мъж, размаха заплашително пръст към тях, сякаш бяха деца, и завика: — *Vietato! Vietato! Vergogna!* — После изтръгна брошурата от ръцете на Ласитър, хвърли я обратно на бюрото и ги заблъска към вратата, продължавайки да размахва като метроном показалеца си.

— Какво говори този? — попита Ласитър, оставяйки се да бъде избутан към стълбището.

— Казва, че сме лоши. Казва, че трябвало да ни е срам.

Ситуацията бе много конфузна, но когато най-сетне се озоваха на улицата, и двамата се усмихваха.

— Ама той направо ни изрита — каза Ласитър, докато влизаше в колата. — Какво беше това с пръста?

— *Vergogna!* — отговори Бепи, включи на скорост и потегли. — Виж го, още е там! Струва ми се, че се опитва да запомни номера на колата ми.

Ласитър се обърна и видя как старецът на тротоара гледа сърдито след тях.

— А какво е *vergogna*?

— „Срамота!“ — сви рамене Бепи. После провря ръка през отворения прозорец до себе си и помахаше за довиждане. — Е? Сега накъде?

Ласитър извади листа от джоба си и го показва на Бепи:

— Виа Барберини.

Този път сградата беше луксозна. Намираше се северно от Вила Боргезе — един от най-скъпите квартали на Рим. Фасадата ѝ бе облицована с кремав мрамор, а всичко останало бе бронз и стъкло. Намериха домоуправителя във фоайето. Пръскаше със спрей папратите, сгушили се край малкия фонтан. И без да го поглежда, Ласитър бе убеден, че езерото на фонтана е пълно с японски шаран.

В началото домоуправителят не си спомни за Грималди, но пачка лирети опресни паметта му. Възрастният мъж прибра парите и доволно се усмихна. Говорейки с Бепи на италиански, той разказа, че макар да било отдавна, все пак помнел синьор Грималди много

добре... него и сестра му. Намигване и многозначително кимване с глава трябваше да подсказва, че Грималди бил делови човек.

— Какво значи „делови“? — попита Ласитър.

Бепи преведе въпроса, а после и отговора:

— Жени и бизнес. Оправяше се доста добре и с двете. — После се засмя. — *Si, si! Giacomo Bondi!*

Бепи започна да превежда:

— Казва, че бил като...

— Джеймс Бонд, разбрах.

Домоуправителят продължи с описанието на човек, който според думите му бил „по-голям от живота, докато... бум!“. Разпери енергично ръце и описа с тях във въздуха големи математически скоби. Изведнъж синьор Грималди станал *assolutamente diverso*. Край на жените, на купоните и на бакшишите. Продад колата си, а после и апартамента. Продад и другия си апартамент! Раздал мебелите, картините... *tutto, tutto, tutto*. Сякаш желаел да се отърве от всичко. Домоуправителят призна, че дори сам той успял да се възползва от филантропията на този странен човек. Грималди му подарил фино кожено яке... *si, si... Fino, suave*. Мъжът поглади ръкава си, за да илюстрира гладкостта на кожата. Накрая млъкна, изпусна мощна струя въздух и на лицето му застина изражение на пълно неразбиране на приумиците на някои хора.

— И кога се случи това? — поиска да уточни Ласитър, а Бепи преведе.

— Преди пет години.

— И после?

— *Niente* — сви рамене домоуправителят.

— Попитай го дали му е известно къде се е преместила да живее сестрата.

Бепи го направи, а домоуправителят каза „*Si, si, si...*“. Направи им знак да го последват и тръгна към офиса си. Свали от лавицата някакъв дневник и запрелиства страниците му. Накрая намери интересуващите го имена и обърна книгата към Ласитър и Бепи да прочетат сами:

Грималди № 601–03–114 Виа Дженова, Рим

Букио № 314–1062 Булевард „Кристофоро Колумбо“,
Рим

Чукайки по адресите с показалец, домоуправителят поклати глава неодобрително и изкриви лице в гримаса:

— Не добре — каза той на неправилен английски.

Колата ги чакаше, паркирана по италиански там, където Бепи я бе оставил — малко по-нагоре по улицата. Някакво симпатично момиче я пазеше от входа на магазинчето за зеленчуци, готово да се намеси при появата на пътна полиция.

— Ей, Чинция — извика Бепи и се усмихна, показвайки големите разстояния между зъбите си. — *Grazie!*

Строга по-възрастна жена — собственичка на съседния цветарски магазин — изскочи навън и започна да ги гълчи. Бепи ѝ отговори нещо на висок глас и се затича, пазейки си задника, сякаш очакваше да го удари. Момичето игриво се засмя. Жената също се усмихна. Бепи вдигна пръст, влезе в цветарския магазин след нея и излезе със саксия, опакована в червено фолио.

— Сетих се... за сестрата — обясни той. — Досега цветята винаги са ми помагали.

Без да бърза, той грижливо намести саксията на пода пред задната седалка, като първо постла вестници от багажника, за да не изцапа пръстта колата.

Този път пътуваха поне четиридесет и пет минути, за да стигнат до запуснат високоетажен блок в покрайнините на Рим. Сградата представляваше сиво чудовище, лишено от всякаква украса. За сметка на това навсякъде имаше надписи по стените и боклуци. Не се забелязваше и следа от някакво благоустройство. Нямаше я дори обичайната градинка около блока. Виждаше се само изпечена от слънцето пръст и асфалт.

Бепи натисна звънеца и оживено заговори в решетката на домофона. След малко бравата избръмча и той отвори входната врата.

— Какво ѝ каза?

Бепи сви рамене:

— Истината. Че имаме няколко въпроса във връзка с брат й Франко. Което дори я заинтригува. Попита ме знаем ли нещо за него. Казах й, че знаем... в известен смисъл. — Повдигна вежди и понесе саксията. В асансьора миришеше на урина.

Сестрата на Грималди, Анджеला, беше към трийсетте. Носеше розов гащеризон. На врата си имаше тежка златна верига, но изглеждаше измъчена. Бепи й поднесе саксията, което стана повод за много възклицания и радост. След това между двамата възникна дискусия. Тя се уталожи едва когато Бепи се съгласи да им бъде предложена чаша *limonata*.

Приготвянето на напитката отне доста време и докато чакаха, Бепи нетърпеливо оглеждаше стаята, хвърляйки по някой поглед и към Ласитър. Около тях цареше пълен хаос, бъркотия с такъв размах и от такъв порядък издаваше невероятно отчаяние. В ъгъла имаше малка пластмасова коледна елха, а на стената до нея бяха окачени огромни художествени фотографии на деца. Навсякъде се търкаляха играчки, натрупани на купчини дрехи, вестници и мръсни съдове. От съседната стая долитахше глупавата музика на компютърната игра „Нинтендо“.

Когато най-сетне им поднесоха напитките на дървен поднос с позлата и всички се настаниха в нишата на малката трапезария, Анджела наклони глава, извъртя тялото си на стола по начин, разкриващ лицето й във възможно най-добрата светлина и нагласи златната верига на врата си.

Бепи изрече няколко уводни фрази, при което тя го дари с крехката си усмивка. Пръстите й не спираха да въртят кичур от черната й коса. Бепи жестикулираше и говореше много сериозно. Ласитър долови думата *fratello*.

Постепенно Анджела се оживи и на свой ред заговори страстно, подчертавайки думите си с енергични жестове. В гласа й звучеше неподправена горчивина, но единственото, което Бепи преведе от цялата тирада, бе:

— Желаете да узнаете какво е направил този път големият й брат. Вече й е отнел единия апартамент. Сега и този ли иска?

— Нещо не схващам — призна си Ласитър. — За какво говори?

Жената изстреля някаква остра фраза. После въздъхна и на лицето й се появи презрително изражение. Накрая забодя пръст в сърцето си.

— Брат й й е разсипал живота — поясни Бепи.

Последваха няколко скорострелни реплики между двамата.

— Някога Франко бил много щедър — преведе Бепи. — Купил й апартамент в Париоли... там, където бяхме. После, преди около пет години, имал... хм... религиозно откровение.

— Какво имал?

— Станал много религиозен. Взел си обратно апартамента на Анджела. Продал го и пръснал парите за благотворителност. Направил същото и с колата й. Раздал всичко на една религиозна организация и заговорил, че всички трябва да живеят като монаси. После... нищо. Наел си стая в най-скапаното предградие. Тя започнала да се кара с мъжа си, който, естествено, я напуснал. Останала без дом. Пренесла се тук. С *bambini*. Казва... — гласът на Анджела опасно се извиси, — казва, че благочестивият лайнар е провалил живота й. Твърди, че би било по-добре, ако я бил застрелял. — Бепи пое дълбоко въздух и предложи на Анджела носната си кърпичка.

Ласитър поклати глава. Сестрата на Грималди явно казваше истината или поне това, което смяташе за истина, но очевидно грешеше. Монасите нямат навика да колят децата в леглата им, а след като са положили обет за аскетизъм, е немислимо да се разхождат по света с \$20 000, скрити във фалшивото дъно на пътната им чанта. Така поне мислеше Ласитър. Но вместо това каза:

— Предай й, че се опитвам да разбера каква връзка може да има между брат й и моята сестра. Кажи й, че името на сестра ми е... беше... Кати Ласитър.

Нова разгорещена дискусия. Ласитър разпозна думите „*Stati Uniti*“, но жената явно нямаше идея и уверено поклати глава.

— Няма — сви на свой ред рамене Бепи.

— Кажи й, че „благочестивият лайнар“ е убил сестра ми и малкия й син — настоя Ласитър. — Съобщи й, че го търсят за убийство.

Последвалата дискусия се състоеше от експлозивни прояви на скептицизъм. Очите на Анджела се стрелкаха към тавана и обратно към пода, а главата й не спираше да се върти в знак на несъгласие. *Non e possibile. Fantastico*. Жената завърши, събирайки ръце като за молитва, и извъртя очи като в картина на Гоя.

— Казва, че Франко наистина бил корав мъж в миналото... много корав... но онова, което казваш...? То просто не е възможно.

— Защо?

— Защото той бил... истински монах, твърди тя. Поел обет за безбрачие, за бедност. Той... хм... — Бепи отвори кавички с пръст във въздуха, за да цитира дословно — ... „шлифова душата си“. Живее в друг свят. Вече не се грижи дори за любимата си бедна сестричка. Казва, че Бог щял да се погрижи за всички. — Бепи сви изразително рамене. — Казва, че бъркаш. — Жената обаче имаше да допълни още нещо, което бе не по-малко емоционално. — Той не може да убие никого — преведе Бепи последните й думи. — Не е възможно, понеже това би го пратило в Ада. Казва, че брат й е „шибан светец“ — цитирах буквално — и че той... тази дума не я знам... се удря за нечисти мисли.

— Бичува се?

— Да! Бичува се дори за малки прегрешения... така че за голям грях... смъртен грях... това, естествено, е немислимо.

Повече нямаше какво да си кажат. Анджеला погледна часовника си и стана, за да покаже, че разговорът им е приключил. Размениха си многословни благодарности — за саксията и за лимонадата, — а после Бепи и Ласитър се озоваха отново на неприветливата улица.

— Какво мислиш? — попита Бепи, докато вървяха към колата.

Ласитър мислеше за разписката за банковия превод, изпаднала от паспорта на Грималди.

— Питам се — отговори той — защо човек като Грималди, поел обет за бедност, ще има сметка в швейцарска банка.

---

[1] Частен детектив от романа на Дашиел Хамет „Малтийски сокол“. — Б.пр. ↑

Двамата с Бепи си стиснаха ръцете на сбогуване пред „Хаслър“.

Още в колата се бяха споразумели, че Бепи — който се бе съгласил да бъде все така *discreto* — ще приключи вместо Ласитър с няколкото останали неясноти. Една от задачите му бе да се свърже с разпръснатите членове на семейство Грималди, включени в списъка на Държавния департамент. Не беше изключено те все пак да поддържат връзка един с друг.

Ласитър обаче имаше намерение да лети за Швейцария на следващата сутрин, разбира се, ако съумееше да си направи резервация.

— Не ми казвай, че искаш да провериш банковата сметка на Грималди — шокира се Бепи. — Защото, нали знаеш, те са...! — И той поклати глава, за да покаже колко безсмислено е да се надява човек да научи нещо от швейцарците.

— Естествено, не — отговори Ласитър, но не беше напълно откровен. — Грималди е притежавал къща и там.

— А-а, така може — реагира Бепи, разсеян от гледката на симпатичното младо момиче, продължаващо да събира подписи под петицията за Испанските стъпала. — Помня... до Сен Мориц. И после?

Ласитър призна, че няма представа.

Момичето хвана Бепи за ръката и започна да го уговаря, флиртувайки, при което той се съгласи да бъде издърпан до младежа с бележника. В последния момент се обърна към Ласитър и безпомощно се усмихна.

Полетът до Цюрих продължи около час, колкото и търсенето на хотел. В големите хотели нямаше места. Накрая се съгласи и на стая във „Флорида“ — приятен, макар и вече старичък, хотел нагоре по улицата, започваща от Лимат Кей. Беше отсядал там веднъж, когато „Ласитър Асошиитс“ работеше по сложен случай, в който бяха

замесени профсъюза на стоманолеярите и една алуминиева леярна в Западна Вирджиния, собственост на швейцарски милиардер отшелник.

Стаята доста приличаше на онази, която помнеше от командировката си: неочаквано просторна и с единичен прозорец, гледащ към Цюрихзее. Гледката сигурно щеше да бъде замайващо красива, но вътрешната страна на стъклото бе запотена, а отвън се стелеше сняг.

Цюрих бе измежду любимите градове на Ласитър, без да може да обясни защо. Сив и каменен, древен и сдържан, той се бе сгушил на брега на тъмното езеро, в чиито ледени води се вливаха потоци от Алпите. От градът определено лъхаше елитарност, по дух беше повече германски, отколкото швейцарски, и беше рай за пешеходците. Ласитър хвърли пътната си чанта в шкафа и без да губи повече време, излезе да се разходи по кея. Снежецът се сипеше от безцветното небе и се трупаше по раменете му. Тръгна в посока на Стария град, загледан в двойката лебеди във водите на черната река. Може би само този квартал бе такъв, но Ласитър имаше впечатлението, че основното занимание на местните жители е търговията с литографии, книги и антични музикални инструменти, а може би и предлагането на лечебни билки.

Не след дълго мина по моста „Мюнстер“ и тръгна по тесните калдъръми на Стария град, покрай баснословно скъпите магазинчета. Беше се надявал разходката да разведри мрачното му настроение и точно така и стана — поне за известно време, — макар че накрая му беше само по-студено. Магазините бяха прекрасни, но абсолютно безполезни за него, защото той нито имаше никакви конкретни нужди, нито съществуваше някой, на когото да купи подарък.

Зави към Банхофщрасе и извървя няколко преки покрай празнично осветените коледни витрини, докато не се озова пред сградата, която изглежда подсъзнателно бе търсил: клона на Креди Сюис, където преди четири месеца Франко Грималди бе получил банков превод.

Не беше съвсем сигурен защо бе искал да я види — в крайна сметка това си беше просто банка. Но го завладя някаква труднообяснима надежда сега, когато стоеше на тази тъмна цюрихска улица, пред нещо, за което знаеше, че е било част от света на Грималди. Също като празната стая на Виа Дженова, това беше едно от

местата, посещавани от убиеца. Така Ласитър се чувстваше по-близо до него.

Вечеря без настроение в ресторанта на хотела и попита портиера за най-добрия начин да стигне до Цуоз.

— Най-добре с влак до Шур и вече оттам с кола. — Човекът му обеща да се погрижи за пътуването и да организира връщането на наетия от Ласитър автомобил. Швейцарците бяха пословично нелюбопитни, но портиерът, може би набрал смелост от щедрия бакшиш, се опита по изключение да завърже разговор: — Цуоз е красив. На ски ли отивате? Да?

— Да. — Какво друго можеше да му каже.

— Тази година не е много хубав — имам предвид снега, — но винаги може да се разчита на глетчера над Понтресина.

Поговориха няколко минути, след което Ласитър се качи в стаята си. Отвори барчето, извади бутилчица скоч и изля съдържанието ѝ във водната чаша. Отпусна се в креслото и набра номера на Макс Ланг.

Макс беше президент на Международното сдружение на банковите служители и работещите в сферата на финансовите услуги със секретариат в Женева и над два милиона членска маса в страни като Норвегия, Индия и САЩ, което означаваше, че Макс прекарва по-голямата част от времето си — както сам се изразяваше — „летейки през нощта от една реч към друга и от едно летище към следващото“.

Случаят със стоманолеярите бе различен. Задачата на Макс тогава бе не да произнесе реч, а да сложи край на война, лишила временно от работа хиляда и петстотин работници в Емпория, Западна Вирджиния. Профсъюзът бе наел „Ласитър Асошиитс“, за да разследва мениджмънта на компанията. Документите водеха от Западна Вирджиния, където бе заводът, към Швейцария. Дори само този факт бе изненадващ, но по-нататъшните разследвания бяха разкрили, че заводът тайно се притежава от холандски индустриалец — плеябой с десни убеждения, за когото най-голямото удоволствие бе да натрива носа на профсъюзите.

Секретариатът на Ланг — който в крайна сметка представяше интересите на банкови касиери, служители, аналитици, застрахователи и какви ли още не — нямаше нищо общо нито със стоманодобива,

нито с леярите. Но в името на профсъюзната солидарност той бе поел риска да контактува с банкерите на милиардера, а опреше ли до банкери, Макс имаше голямо влияние. Така на въпросните банкери беше най-убедително обяснено, че счепкването с профсъюзите определено не е в полза на стратегическите им интереси.

Те се бяха вслушали в гласа на разума и в крайна сметка се бяха съгласили да сътрудничат. Патовата ситуация бе преодоляна. Работниците се върнаха на работа. Макс Ланг получи ореола на герой.

— Макс... обажда се Джо Ласитър.

— Джо, хей!

— Как я караш?

— Прекрасно. Нов случай? Като Рейвънсуд?

— Не.

— Е-е-е, това е лошо. Тогава им го начукахме здраво, помниш ли?

— Да.

— Искам да кажа, набутахме им го до кръста.

— Да, Макс, точно това направихме.

— Ама си го заслужаваше!

— Именно.

— Окей! Да го шибам! — Ласитър се засмя. Беше забравил склонността на Макс да говори като Ал Пачино в „Човека с белязаното лице“. — О, Джо — продължи Макс, смеейки се на спомена, — страхотно беше! Такъв хепиенд!

— Наистина.

— Значи, казваш...

— Имам нужда от услуга, Макс.

— Каквото поискаш.

— Не бързай, искам много. Така че можеш да ми откажеш.

— Искай де — изсумтя Макс.

— Не е за телефон.

— Окей.

— Да те попитам нещо: още ли използваш PGP?

— Докато не се появи нещо по-добро...

— Със същия ключ?

— Абсолютно.

— Тогава ще ти изпратя електронна поща. На стария адрес?

— Да, разбира се.

— Чудесно. А после... после можем да се срещнем в Женева.

— *Wunderbar*.

— Може би след ден-два. Ще ти се обадя предварително.

— Добре.

— И както ти казах, ако ти се струва, че не е съвсем редно да го искам от теб... За мен е важно, но...

— Ще ми изпратиш ли шибания файл?

— Ще ти го изпратя.

— Ами изпрати го тогава!

Когато свършиха разговора, Ласитър извади преносимия си компютър, отвори нов файл под името *grimaldi* и въведе кратък текст:

макс,

искам много, но... интересува ме историята на една сметка в клона на креди сюис на банхофщрасе, цюрих. реших, че някой от твоите хора може да надникне (!)... както и да е, сметката е на италианец. името му е франко грималди. номерът на сметката е q6784-319. особено ме интересува банковия превод от юли. сумата е \$50 000 и искам да знам, кой я е изпратил.

джо

Ласитър записа файла и смени директориите, премествайки се в */n-cipher, pgr*. Това беше версия на Pretty Good Privacy — мощна програма за зашифроване, използваща модерната напоследък технология с публични ключове, считана за неразбиваема. И дано наистина да беше такава. Защото онова, което той искаше от Макс Ланг, не беше просто престъпление. То по-скоро можеше да се окаже като обявяване на война, понеже беше атака срещу швейцарската *raison d'etre*^[1]: банковата тайна. Дори само опитът от страна на Макс да обсъжда подобна възможност можеше да му коства работата, затова Ласитър зашифрова файла. Беше просто: отвори главния прозорец, щракна с мишката върху иконата с надпис *Encrypt* и избра файла *grimaldi*. На екрана се появи диалогов прозорец и Ласитър внимателно прегледа дългия списък, за да намери

maxlang@ibbcfs.org.ch. После избра с мишката електронния адрес на Макс Ланг, натисна клавиша *Enter* и в центъра на прозореца се появи мигащ надпис *Working...* Когато надписът изчезна, което означаваше, че файлът е кодиран, Ласитър се върна на предишното меню и щракна курсора върху опцията *Settings*. Онова, което се готвеше да направи, бе по-скоро, за да предпази Макс, като му попречи да дешифрира писмото и да запише съдържанието на открития текст във файл на диска си. Затова избра *Advanced Options* и маркира файла като „Eyes Only^[2]“. Кое то означаваше, че след като бъде разшифровано, съдържанието на електронната поща можеше само да се чете на екрана на монитора, но не и да се записва като файл на диска.

Взел съответните предпазни мерки, вече можеше да изпрати файла. Когато пристигнеше в Женева, отговорът щеше да го чака там. Или може би нямаше да го чака. Защото си бе позволил да поиска много, наистина твърде много.

На следващата сутрин Ласитър си поръча закуска в стаята и телефонира на Риордан.

— Не беше нужно да се притесняваш — отговори му детективът. — *Новини?* Как я караме? — Той изсумтя. — Нищо! Нула, ясно ли е. Единственото, което мога да ти кажа, е, че намериха колата на медицинската сестра в крайпътна канавка, северно от Хейгърстаун.

— А Грималди?

— *Изчезнал*. Цитирам ти думата от вестниците, която намирам за уместна. Пичът изчезва, окей? И можеш спокойно да го наречеш катастрофа, а още по-точно „шибана катастрофа“. Имаме полицай, убит при изпълнение на служебния си дълг — втори само за една седмица. Схващаш ли? Коледа е, а ние ходим по погребения. Две! Помисли си само: смела майка номер 1 тук, смела майка номер 2 някъде там, ридаеща млада вдовица с бебе сираче, а ние какво... търсим извършител с лице като свински гъз! — Изсумтя недоволено. — Само не се заблуждавай, че някой го е видял, защото никой не го е и зървал. — Риордан замълча, колкото да си поеме дъх. — Така че по-добре кажи как си ти? Ще ми оправиш ли настроението с някоя находка? И къде, по дяволите, си в крайна сметка?

— Швейцария.

— Аха!
— Току-що пристигнах тук... от Рим.
— Без майтап? И какво научи в Рим?
— Че... Грималди е изживял някакво религиозно просветление. Ликвидирал е собствеността си. И раздал парите за благотворителност.
— Кодошиш се, а?
— Не, говоря сериозно.
Настъпи дълго мълчание. Накрая Риордан въздъхна:
— „Просветление“, хвани ме за...

Цуоз беше красив изящен град, сгушен в планината. Солидни домове от шестнайсети век оформяха тесни улички. Къщите бяха боядисани в кремаво, охра или сиво и без изключение имаха масивни и красиво оформени дървени врати. По тротоарите гъмжеше от подчертано добре облечени хора, забързани в лекия дъждец.

Дори с подробна карта в ръцете му трябваше доста време, докато намери адреса, който изглеждаше само на десетина минути пеша от центъра. Все пак успя да се загуби на два пъти и се наложи да пита, използвайки бедния си немски речник. „*Isch das der richtig wag to Ramistrasse?*“.

Прекоси малък площад със строг квадратен фонтан — толкова различен от фонтаните в Рим. Единствената му украса бе статуята на изправена мечка с отсечена лапа — несъмнено фамилен герб на стар швейцарски род.

Накрая намери къщата — триетажна алпийска вила с месингова табелка на дървената врата, която спокойно можеше да бъде по-стара от Америка. На табелката пишеше:

Gunther Egloff, Direktor

Salve Caelo

Services des Catholiques Nord

Gemeinde Puis VI

Ласитър почука и зачака. Накрая в говорителя до него се чу глас:

— *Was ist?*

Идентифицира се и след малко му отвори мъж на средна възраст, който с цялото си същество излъчваше просперитет: умерено коремче, кашмирен пуловер и пантофи от овча кожа. Държеше очила и висока

чаша червено вино. От вътре се чуваше оперна музика и се разнасяше миризмата на дим от истински дърва.

— *Bitte?*

Ласитър се поколеба. Историята, с която идваше, щеше да прозвучи чужда и неуместна пред лицето на този буржоазен комфорт: убийство, палеж, насилие в нощта...

— Говорите ли английски?

— Слабо.

— Защото моят немски...

— Да, да... кажете какво мога да направя за вас.

— Става дума за собственика на този дом... мистър Грималди.

По лицето на мъжа премина сянка на изненада, после той се усмихна и разтвори гостоприемно вратата:

— Влезте, моля. Сигурно сте премръзнали.

Ласитър му благодари и се представи, докато вървяха по коридора.

— Аз пък съм Еглоф — отговори мъжът и го въведе в огромна стая, където най-забележителното нещо бе масивната, зидана от каменни плочи камина. — Ще ми направите ли компания с чаша вино?

— Много сте любезен — прие предложението Ласитър и проследи с поглед своя домакин, който първо намали звука на Пучини, а после взе ръжена и разрови горящите цепеници в огнището.

— Опасявам се обаче, че бъркате с този дом. Мистър Грималди не е негов собственик вече от няколко години.

— Така ли?

— Да. Мога ли да попитам вие американец ли сте? Или канадец?

— Американец.

— Кажете ми честно, от къщата ли се интересувате... или от мистър Грималди?

— От Грималди.

— Разбирам... — Еглоф наля най-сетне предложената чаша вино и му я подаде. Погледът на Ласитър бе привлечен към отсрещната стена, където имаше топографска карта, изобразяваща планински район в страна без очертани граници. Еглоф проследи погледа му. — Можете ли да се досетите къде е това?

— Някъде в Русия... — сви рамене Ласитър. — Или Грузия.

— Босна. Бяхме доста активни там. С бежанците, имам предвид.

— „Бяхме“?

— Говоря за „Салве Каело^[3]“.

— Съжалявам, не разбирам — поклати глава Ласитър.

— Благотворителна организация. Вършим доста работа из Балканите.

— Хм... — Ласитър си спомни за паспорта на Грималди и за няколкото печата в него, отразяващи посещенията му в Белград и Загреб.

— Какво ви е известно за Босна, мистър Ласитър?

Ласитър направи безпомощен жест с ръце:

— Достатъчно, за да ми е ясно, че там е сложно.

— Не е сложно. Напротив, много е просто и аз мога да ви го обясня с две думи.

— Така ли? — усмихна се подканващо Ласитър.

Еглоф кимна.

— *Ислямски империализъм*. Онова, което имаме в Босна, е политически тумор, началото на нещо ужасно. Хм... Какво мислите?

— Че думите бяха повече от две.

Еглоф се засмя.

— Да, вярно, хванахте ме! Сега ми кажете какво разследвате...

— Убийство. Или по-точно убийства.

— О!... Мистър Ласитър, вие ми поднасяте изненада след изненада!

— Една жена и синът ѝ бяха убити.

— Ясно. А хер Грималди?

— Той е убиецът.

— А... — изрече Еглоф, замълча, кръстоса крака и отпи глътка вино. — Не мисля.

Ласитър сви рамене.

— Значи бъркате.

— Добре... щом сте толкова сигурен. Но какво се надявате да научите тук?

— Защо... *защо* го е направил.

Еглоф цъкна съчувствено няколко пъти с език и въздъхна.

— Били сте целия този път от Америка чак дотук? За да видите една стара къща?

— Бях вече в Рим. Знаех, че той притежава къща и тук, така че...

— Да... Добре... Къщата. Както споменах, тя наистина е била негова... някога. Преди години.

— Значи го познавате?

— О, да! — Нова глътка вино.

— И какви са ви впечатленията?

Разнесе се дрезгав звук. До този момент Ласитър не бе обърнал внимание на кутийката върху масата. Беше някакво средство за комуникация. Кати имаше подобно нещо. Носеше го със себе си из къщата, когато Брендън заспеше, за да може да го чуе, ако се събуди и се разплаче.

— Жена ми — обясни Еглоф. — Тя е тежко болна.

— Съжалявам.

— Няма да се бавя. Налейте си... — Направи жест към бутилката на масата и стана.

Когато Еглоф излезе, Ласитър разгледа акварелите по стените. Бяха необичайни религиозни илюстрации. „Благовещението“ например бе представено като момиче в басмена нощница, коленичило до леглото си в момент, когато от екрана на телевизора излита мускулест ангел. „Тайната вечеря“ бе на голяма маса в някакво кафене. „Савел на път за Дамаск“ беше мъж с раница, поел по шосе, по което летяха коли, а върху главата му струеше трепкаща светлина, сякаш минаваше под водопад. След няколко минути се чу шляпането на пантофите от овча кожа.

— Удивителни са — призна Ласитър, без да скрива какво го бе заинтригувало.

— Благодаря. Рисувани са от жена ми — отговори Еглоф, отпусна се в креслото и смени темата: — Ставаше дума за вашия мистър Грималди... Когато видях къщата, първата ми мисъл бе „евробоклук“. Всичко в кожа и хром. Черна кожа, отбележете! Можете ли да си представите — във вила като тази! После се срещнах с него и... хм, той се оказа доста по-различен от онова, което си бях представял. Беше облечен съвсем скромно. Беше тих и сдържан. Беше... джентълмен.

— И... предложи ли ви добра цена?

Еглоф се поколеба за миг, после отговори:

— Да... цената беше висока, но справедлива.

— Каза ли ви защо иска да я продаде?

Еглоф сви рамене с безразличие:

— Останах с впечатлението, че има финансови проблеми.

— Така ли? Защото на мен пък ми казаха, че дал всичките си пари за благотворителност.

— О...! Кой ви каза това?

— Сестра му.

— Аха... — измънка Еглоф, който за пръв път изглеждаше извън равновесие.

— Може би вашата организация... Не споменахте ли, че и тя е благотворителна?

Изведнъж Еглоф плесна с ръце и стана. На устните му се появи усмивка на съжаление:

— Е, беше ми много интересно, но... чака ме работа. — С тези думи прихвана Ласитър подръка и го съпроводи до вратата, където се сбогуваха. — Може би, ако... ми оставите визитката си... в случай, че се сетя за нещо...

— Разбира се! — Ласитър извади картичка от вътрешния си джоб.

Еглоф бегло я погледна.

— И докога сте в Швейцария, мистър Ласитър...?

— Отивам сега в „Бю Риваж“, Женева.

— Много добре. А после?

— Обратно във Вашингтон. — Ласитър осъзна, че почти със сигурност лъже.

Еглоф любезно се усмихна. Отвори вратата и двамата отново си стиснаха ръцете. Ласитър излезе в студа и вдигна яката на палтото си.

Еглоф махна вяло с ръка:

— Чао!

Вратата се затвори и Ласитър остана сам на предните стъпала. Постоя така, загледан в месинговата табелка, мъчейки се да запомни необичайните имена. *Salve Caelo. Services des Catholiques Nord. Gemeinde Pius VI.* Когато се обърна да си върви, погледът му мина през вратата и му се стори, че светлата точка в шпионката примигна. Като ястребово око. Или бухалско.

Разбира се, това е само игра на въображението, съзнаваше той. Защото, ако го наблюдаваше граблива птица, то тя се казваше Еглоф.

Всъщност, както и бе казал, в намеренията му наистина влизаше да се прибере още същата нощ в Женева. Имаше дори билет — благодарение на портиера в Цюрих — за влака през Шур.

Излезе на ветровития перон, провери разписанието и се съсредоточи върху малката, но ясна карта. Тогава размисли. Нямахте бърза работа в Женева, но пък можеше да свърши още нещо тук. Затова излезе от гарата и си нае стая в малкия хотел от другата страна на улицата.

Разговорът с Еглоф го бе обезпокоил. Като се изключеше странната история с „ислямския империализъм“, този човек не му бе задал нито един въпрос относно убийството на сестра му. Което, само по себе си, бе странно. Личният му опит досега показваше, че хората рядко сдържат любопитството си, когато станеше дума за убийство. Въпросите, които Еглоф бе задал, бяха обаче свързани все с плановете му за пътуване и хотелите, в които смяташе да отседне.

Но не беше само това, разсъждаваше Ласитър, загледан през прозореца на хотелската си стая към гарата отсреща. Срещата му с Еглоф бе изтъкана от случайности, а съвпаденията винаги го безпокояха.

Все пак се налагаше да си признае, че въпросните случайности не бяха кой знае какво. Еглоф имаше нещо общо с религиозните благотворителни организации, както и Грималди, макар и само в ролята на дарител. Една от организациите на Еглоф беше развивала дейност на Балканите, но и Грималди, ако се вярваше на паспорта му, също бе ходил там. На подобни съвпадения не биваше да се обръща прекалено сериозно внимание. Много хора даваха пари на фондации, действащи в Босна. Това, че Еглоф и Грималди имаха нещо общо по тази линия, не бе чак толкова странно. Много по-интересна, мислеше си Ласитър, бе историята с къщата. Беше ли тя продадена, както твърдеше Еглоф, или бе дарена, както бе разкрила Анджеа? Иначе казано, беше ли излъгал Еглоф? Въпросът изглеждаше важен и макар останалите неща да тънеха в съмнения и неяснота, това поне бе нещо, което Ласитър можеше да установи със сигурност. И най-лесно бе да го направи, докато все още се намираше в кантоналната столица Шур.

На сутринта попита служителя на рецепцията как да намери *handelsregister*. Управлението беше само през няколко преки и когато

се озова там, той обясни на служителя, че се интересува от конкретна недвижима собственост в Цуоз. Човекът кимна енергично, отиде в съседната стая и се върна след няколко минути със стара книга с размерите на географски атлас и подвързия от марокен. Ласитър откри хронологически списък на всички сделки с недвижима собственост, ставали в Цуоз от 1917-та година насам. Съдейки по почерците, списъкът бе съставен от поне дузина грижливи ръце, които бяха използвали все синьо мастило. Запрелиства страниците една по една, докато намери записа за Хайлещрасе 49.

Дневникът бе съхранил за поколенията продажбата на къщата на „Салве Каело“ през 1991-та. Цената бе... един швейцарски франк или по-малко от един долар. Веднага отдолу се виждаха подписите на Франко Грималди (итал.) и Гюнтер Еглоф. Седнал в *handelsregister* и разтворил дневника пред себе си, Ласитър проследи с показалец подписа на Грималди и се запита защо ли го бе излъгал Еглоф.

Експресът се носеше през местности, достойни за пощенски картички. Накрая спря на гарата в Женева с тихо съскане на спирачките. Ласитър имаше на разположение половин час и го използва, за да си намери хотел... различен от „Бю Риваж“. После тръгна към „Ла Перл“, където намери Макс да го чака сам на маса с изглед към езерото.

Макс много приличаше на едно от плюшените тролчета, които Кати бе събирала като малка. Имаше същите трапчинки, същото бузесто лице, същото тумбесто тяло и дори същата оранжева коса. Изглеждаше като елф или поне като помощник на Дядо Коледа. Когато седнаха, американецът се попита дали краката на събеседника му докосват пода.

За дребния си ръст Макс имаше невероятен апетит и не след дълго Ласитър смаян наблюдаваше как неговия приятел с ентузиазъм бодее в двойната порция *карпачио*.

— Казват, че съм имал обмяната на колибри — отбеляза Макс.

— Много ли време прекарваш в реене из въздуха? — пошегува се Ласитър.

Макс намигна, дъвчейки енергично.

— Май точно това правя: рея се над едно място! — Изкиска се, искрено развеселен. — Както сам знаеш, това са златните години на капитализма. Бизнесът процъфтява. Би следвало да са нужни все повече и повече банкови служители и касиерите да не достигат. Само че няма такъв филм. Навряха шибаните банкомати по места, където преди време нямаше дори телефон. Има ги на остров Целебес... Боже мой, дори в Пном Пен, където допреди две години нямаше пукната банка! Едно време се събираха такси за използването на банкомати, сега се вземат комисионни за работа с човешки същества! Скоро всички касиери ще останат без работа. Аз самият ще излетя на улицата! И тогава, питам аз, кой ще има пари да си отвори сметка? Ще дойде ред и на банките да изчезнат! Кое то ще означава край на света. Казвам ти, Джо, този свят не е за мекушавите. Той е за хора, които могат да смятат. Едва ли може да се случи нещо по-трагично от това!

Сервитьорът отсервира ордъврите и докато изпълняваше ритуала по фламбирането на максовия „Стек Диана“, самият Макс зарови из дипломатическото си куфарче, за да плъзне после един тъничък плик по покривката на масата. Беше яркочервен с бели букви, очертаващи кръста на швейцарския национален флаг. На него пишеше:

Сигурност
секретност
и доверие във вашата
лична
швейцарска
сметка

Седнал срещу него, Макс го наблюдаваше с пламнало лице, доволен от собствената си шега.

Движението по сметката бе разпечатано на безконечна перфорирана хартия за принтер и когато най-сетне остана сам в хотелската си стая, Ласитър потъна в документа. Тук-там Макс бе маркирал по-интересните моменти със звездичка и бе правил коментари.

Грималди притежаваше сметката от десетина години и през това време бе внасял и теглил само невпечатляващи суми. Преглеждайки записите, Ласитър лесно можа да идентифицира купуванията на апартаментите в Рим, на къщата в Цуоз и на колите. През пролетта на 1991-ва обаче схемата се бе променила. В няколко последователни дни на април по сметката на Грималди бяха постъпили преводи от Банко ди Лацио в Рим. Звездичката на Макс уточняваше, че става дума за сделки с недвижима собственост — очевидно продажбата на апартаментите. В този момент балансът по сметката на Грималди бе набъбнал до почти два милиона швейцарски франка. Два дни по-късно обаче сметката бе пресушена с няколко чека, за да останат точно хиляда швейцарски франка. Три от чековете бяха за сравнително малки суми: SF10 000 на името на фондация „Покрив за всички“, управлявана от Капела Чечилия, SF5 000 на името на Африканския национален конгрес и SF5 000 на образователната фондация „Йозкади“.

Четвъртият чек обаче бе на името на „Умбра Домини“, С.А. (Неапол), и той бе за всичко останало: 1 842 300 швейцарски франка.

Ласитър гледаше разпечатката и се мъчеше да разбере смисъла. Двата най-малки чека бяха жестове към АНК и Баската освободителна организация. „Покрив за всички“ сигурно си беше тъкмо това, така както се казва в поговорката „Понякога пурата си е просто пура“. Но после... тристакилограмова горила! Чек за почти два милиона долара!

Ласитър се намръщи. Латинският му беше на нивото на една-единствена година затъпяващи уроци в „Сейнт Олбънс“. Девети клас. Все пак обаче знаеше какво означава „Умбра Домини“: Сянката на Бога. И тогава изведнъж се сети къде е виждал вече тези думи: на корицата на брошурата в монашеската килия на Грималди на Виа Дженова.

---

[1] „Причина (оправдание) за съществуването“ (фр.) букв. — Б.пр. ↑

[2] Тук и по-горе в съответния контекст: *Encrypt* (Зашифроване), *Enter* (клавиш за въвеждане на команда), *Working* (Обработка), *Settings* (Настройки), *Advanced Options* (Специални опции), *Eyes Only* (само за четене). — Б.пр. ↑

[3] Букв. „небесен поздрав“ (лат.). — Б.пр. ↑

18.

Ласитър стана, протегна се и погледна през прозореца към Лак Леман. Около всички светлини имаше ореол от мъгла. В далечината някаква яхта бавно се носеше в мрака, обгърната в сияние. Откъм френската страна на езерото се разнесе вой на сирена. Ласитър изведнъж осъзна... *че всичко това е много красиво*. Истината обаче бе, че не го чувстваше със сърцето си.

Онова, което намираше за възбуждащо и красиво, бе разпечатката по сметката на Грималди. Движението на парите винаги разкриваше нещо и той бе прекарал много време от живота си на детектив във внимателно изучаване на електронните таблици с финанси, изчовърквайки от числата скритите тайни на фирмите.

Когато се залови отново със сметката, видя, че през 1992-ра година по нея бяха правени месечни преводи от по хиляда долара. Платецът бе „Салве Каело“ — „благотворителният фонд“ на Еглоф. Вноските бяха продължили близо година, след което бяха спрели. Към края на 1993-та отново бе направено теглене по сметката, редуцирало баланса ѝ до 1 000 швейцарски франка. На този ред Макс Ланг бе поставил звездичка с коментар „задължителен минимум за поддържане на сметката“.

След това не бе имало никакво движение до 4 август 1995-та — датата от известието за превода, което бе изпаднало от паспорта на Грималди. На този ден бяха постъпили \$50 000 от сметка в неаполския клон на Банко ди Парма. Отново имаше звездичка, срещу която Макс внимателно бе изписал: *Сметка на „Умбра Домини“*.

Седмица по-късно, на 11 август, Грималди бе изтеглил цялата сума.

Следователно онова, което Ласитър бе намерил в Чикаго — между двайсет и трийсет хиляди долара, — почти сигурно бе остатъкът от парите на „Умбра Домини“. Замисли се над този факт. Изводът бе, че Грималди е бил нает да свърши някаква работа. Но каква?

Освен това какво можеше да се каже за месечните плащания от 1992–1993-та? Ласитър погледна страниците на паспорта и намери в тях потвърждение на онова, което помнеше: тези преводи съвпадаха с посещенията на Грималди в Сърбия, Хърватия и Босна. Изясняваше се, че този човек бе работил за „Салве Каело“, но оставаше въпросът: какво точно бе правил? Миналото на Грималди нямаше никакво отношение към хуманитарната сфера, а и в думите на Еглоф за ситуацията в Балканския регион не бе прозвучало никакво съчувствие. Как се бе изразил той? „Политически тумор“.

Ласитър вдигна телефонната слушалка и без да откъсва поглед от размитите светлини навън, позвъни на Бепи в Рим. Изчака дълго и миг преди да остави слушалката, в нея се чу някакво изтракване, последвано от неясен шум женско изкискване и единствената дума:

— *Pronto?*

— Бепи? Обажда се Джо Ласитър.

— А, Джо-о! — Бепи прочисти гърлото си: — Как си?

Ласитър се извини за неудобния час и каза, че спешно се нуждае от информация. После помоли Бепи да научи каквото може за религиозна организация на име „Умбра Домини“ и благотворителен фонд „Салве Каело“.

— Няма проблем — обеща Бепи.

— Но действай внимателно, моля те. Не искам някой да се изплаши.

— *Si, si... discrete!*

— Чудесно... Можеш ли да го направиш веднага?

— А-а... трябва ли ти писмен отчет?

— Не.

— Окей. Ще организирам обяд с Джани. Той знае всичко за религията! Като ти казвам всичко, разбирай всичко. Всичко, което би могло да те заинтересува. Няма проблем.

— Прекрасно. Утре пристигам в Рим. Ще се срещнем на обяда.

— Става.

Срещата с Бепи беше на Виа Венето, недалеч от американското посолство, пред едно заведение с маси отвън. Въздухът бе чист и хладен, а отоплителните лампи създаваха уют. Когато Ласитър

пристигна, Бепи вече седеше в компанията на Джани Масина — отговарящ за религиозната тематика в списание „*Attenzione*“.

Ласитър се здрависа със журналиста и бе изненадан от поразяващата му прилика с Джони Карсън. За разлика обаче от клаустрофобичната маниерност на популярния американски водещ, италианецът се държеше подчертано непринудено. Когато Ласитър обясни изненадата си от приликата, журналистът се засмя:

— А, да, „другият Джани“. Нямате представа колко често са ми го казвали. Би ми се искало и финансовото ни положение да е сходно.

— Това се отнася до всички ни.

— Само че неговото е подложено на непрестанен натиск заради маниакалната му страст да се жени толкова често — Масина поклати съжалително глава. — Проблемът на Америка — той въздъхна, — истински големият ви проблем е, че вие, хора, така и не усвоихте изкуството на свободната любов. Естествено, нямам предвид никой конкретно, а още по-малко бих си позволил да говоря за вас — изобщо не ви познавам, — имам предвид Америка! Е, сигурно сте наследствено обременени със склонност към пуританство. Вие вярвате в законите и в развода, ние — в прегрешенията и любовните връзки. — Масина се засмя на собствените си думи, после стана сериозен. — Извинявам се. Позволих си да се пошегувам, а сме се събрали да обсъждаме сериозни неща.

Появи се сервитьорът и всички си поръчаха еспreso.

— Та — започна Масина, след няколко минути общ разговор, — приятелят ми каза, че се интересувате от „Умбра Домини“.

— Много.

Масина се наведе през масата и прошепна:

— Тогава трябва да бъдете крайно внимателен. — После се намръщи, за да събере мислите си. — Те представляват една от възрождените религии. Мисля, че имат клон дори в Щатите.

Погледна Ласитър, видя изражението на недоумение върху лицето му и се обърна към Бепи. Двамата размениха няколко фрази на италиански и Бепи с усмивка поясни:

— Онова „възродени“... има предвид „родени отново“.

— Точно така — съгласи се Масина. — Раждат се отново къде ли не. Ситуацията е подобна на онова, което имате в Америка. С Пат Робъртсън. Тези хора казват, че единствената истинска вяра е старата

вяра. Разбира се, в Америка групите са предимно протестантски. По правило те основават нови църкви. Тук обаче остават в рамките на Църквата и формират... как му казвате там?... *associazioni*... — той се замисли и намери термина: — Светски ордени.

— Като доминиканците?

— Не, не като доминиканците. В групи от рода на „Умбра Домини“ духовниците са малцинство. По-скоро са като... не знам думата... — отново двамата с Бепи бързо заговориха на италиански.

— Като Хамас! — вдигна поглед след малко Масина. — Точно така! Можете да ги разглеждате като групировка, която отхвърля всичко... само че католическа! Със стриктен устав. Силна мотивация. Разбира се, все пак говорим за религия, не за политика.

— И в какво вярват тези хора?

— В старите традиции. В тридентинската меса...

— Службата на латински — поясни Бепи.

— При която свещеникът е с гръб към конгрегацията — допълни Масина. — След Ватикана-2 свещеникът вече гледа към нея и проповядва на местния език.

— Това важно ли е? — попита Ласитър.

— Въпрос на живот и смърт! — заяви Масина.

— Всъщност — намеси се Бепи — по-скоро става дума за живота след смъртта. — Масина потвърди остроумната забележка с отсечено кимване.

— Значи „отхвърлят всичко“. По-конкретно?

Двамата италианци отговориха в синхрон:

— Ватикана-2.

Ласитър допи на една глътка остатъка от еспресото си и се наведе напред:

— Вижте, когато опира до вярата, няма такова нещо като глупав въпрос. Така че... какво е „Ватикана-2“? Искам да кажа, че на мен ми звучи като „Теория на относителността“ — всички са го чували, но никой не...

— Повратна точка — обясни Бепи.

— Или бомба — поправи го Масина. — Която едва не разкъса Църквата на парчета. Може би малко драматизирам нещата. По-скоро става дума за събор, за среща на католическите водачи от всички краища на света, за да се модернизира — някои биха казали

„либерализира“ — Църквата. Традиционалистите се обявиха срещу повечето от предлаганите реформи. Така те създадоха свои асоциации и групи от рода на „Умбра Домини“ или „Легионът на Христос“. Във Франция се появи архиепископ Льофевр.

Бепи погледна Ласитър.

— Изглеждаш ми объркан.

— Може би, за да разбере всичко това, човек трябва да е католик.

— Може би — каза Масина. — Но не е задължително. Някои от тези хора са... неуправляеми. Те заявяват, че папата е Антихрист. Наричат *вернакуларната* меса... „черна меса“. — Ласитър се усмихна. — И са напълно сериозни! И способни на всичко!

— А „Умбра“?

— „Умбра“ са най-лошите. В началото бяха много шумни и ние мислехме, че ще се стигне до схизма. Предполагаме, че ще ги отлъчат, но изведнъж те... млъкнаха. Постигнаха се споразумения... направиха се компромиси. Сега проповядват на латински, мъжете и жените се молят отделно, имат собствени училища.

— Ватикана не иска схизма — подчерта Бепи.

— А за тях е по-добре да останат в лоното на Църквата. Но дори и при това положение на нещата пресата продължава да ги нарича „католическите Хизбула“. Вижте...! — Масина бръкна в ученическото си куфарче и извади от него някаква брошура: — Вижте това! Донесох го специално за вас... „*Crociata Diecima*“!

Ласитър хвърли поглед на брошурата. Беше същата, която бе видял в стаята на Грималди на Виа Дженова.

— „Умбра“ ги разпространява с хиляди вече от четири-пет години — обясни Масина. — Това е вербовка... за десетия кръстоносен поход!

— Защо десети?

— Първият от петстотин години насам — поясни Масина, посочвайки брошурата. — Срещу исляма, разбира се. Тези хора твърдят, че Босна е само „ислямско предмостие“. Следователно е дошъл моментът да засвири тръбата за мобилизация. И тук се намесват останалите групи. Като „Салве Каело“. Те всъщност са управлявани от „Умбра“.

— Благотворителният фонд — уточни Ласитър.

Масина махна с ръка на определението.

— Онова, което правят, няма нищо общо с благотворителността. Те вдигнаха до Бихач „бежански лагер“. Само че това по-скоро беше концентрационен лагер, изходна база за набезите на командосите — срещу мюсюлманите, разбира се. Виждате ли иронията? Тези хора създават предпоставките за бежанци, а после натикват нещастниците в концентрационни лагери! И наистина го направиха — първо за сърбите, след това за хърватите. И все срещу мюсюлманите.

— Значи най-сетне се изясни с какво се е занимавал Грималди в Босна — каза Ласитър. — С „благотворителност“. — Вече му беше ясна и връзката между Грималди и Еглоф.

— Наричат го „мускулест католицизъм“ — обади се Бепи.

— Това е съществено — продължи Масина, чукайки с пръст по брошурата, — защото Ватикана-2 декларира, че всички вероизповедания „са осветлени от Бог“. Вие не сте католик и не можете да го разберете, но... Преди Ватикана-2 да стъпиш в православна черква или храм вместо в катедрала, беше смъртен грях. Изобщо мисълта, че... мюсюлмани, протестанти, *всякакви*... могат да бъдат *осветлени от Бог*... и да черпят еднакво от неговата благодат... е-е, това е невероятна промяна в една религия, която не чак толкова отдавна е изгаряла еретиците на клади.

Ласитър кимна, за да покаже, че е разбрал.

— С какво друго се занимават?

— Издателска дейност: книги, брошури, касети. За контрола над раждаемостта, за масонството, за абортите, за хомосексуализма — те заявяват, че хомосексуалистите трябва да бъдат жигосвани.

Ласитър се замисли.

— За колко хора става дума? — попита след малко той.

Масина сви рамене.

— Мисля, че вече са към петдесет хиляди. Може и повече. Най-много са в Италия, Испания, Аржентина... Но има и в Щатите. Дори в Япония. Сини и бели. — Като видя, че Ласитър недоумява, Масина обясни: — В „Умбра Домини“ съществуват две групи. „Белите“ са крайно стриктни: денят започва в църквата, жените скриват косите и телата си. Няма дискусии и увъртания. „Сините“...! Те са по-различни. Те „напускат света“.

— Какво означава това?

— Като монасите са. Само мъжете могат да бъдат „сини“. Полагат обет за бедност и безбрачие...

— Аз лично не съм религиозен — вметна Бепи.

— ... и се измъчват.

— Искате да кажете, бичуват се?

Масина пак сви рамене.

— Това е стара традиция, а тези хора са традиционалисти.

— Кажи му за ходенето — намеси се Бепи.

— Какво „ходене“?

— Друга форма на покаяние. В неделя „сините“ получават причастие на колене. Трябва да извървят определено разстояние по този начин — така както е ходил Христос, носейки кръста си към Лобното място. Сигурно... сигурно е болезнено. Заради камъните по площада, гранитните стъпала...

Ласитър отмести поглед и чу гласа на Риордан.

— *Фаянсаджия*?

— Какво? — стресна се Бепи.

— Един от полицаите беше решил, че Грималди си изкарва хляба като слага плочки... защото не можа да измисли друго обяснение за мазолите по коленете му.

— Ами... ако е бил „син“...

— Кой ръководи всичко това, все пак? Някакъв епископ или...?

Масина се наклони заговорнически към Ласитър и се усмихна.

— Не сте религиозен, нали?

— Не.

— Така си и мислех. Главата на организацията винаги е бил наричан — отвори въображаеми кавички във въздуха — „прост свещеник“. Това е човек на име Делла Торе — завърши Масина.

— „Прост свещеник“... на куково лято — изсмя се Бепи. — Все едно да наречеш...

— Готвех се да уточня, че има невероятно излъчване.

— ... Бийтълс „гаражна група“.

— Казах, че има магнетизъм — спокойно продължи Масина. — И е още млад. Няма четиридесет. Доминиканец, естествено. Като основателя.

— Защо „естествено“?

— Доминиканците винаги са били за ортодоксалността. „Черните монаси“. Инквизицията е била тяхна. Както и да е, този Делла Торе обича да говори. Църквата му винаги е претърпана. Тълпата прелива чак на улицата. Когато минава сред хората, те целуват крайчеца на расото му. Гледката си заслужава...

— Къде става това?

— В Неапол. Черквата на Сан Еуфемий. Малка е. От седми век. Там всичко е постановка. Похарчено е цяло състояние за специално осветление. Чух, че били извикали професионалист от Лондон — човек, който е правил същото за представления на открито и рокконцерти. Резултатът е... готически. Когато Делла Торе застане на амвона, той сякаш изплува от мрака и благодарение на някакъв специален ефект изглежда осветен отвътре. А когато заговори — тихо и страстно, — нещо те притегля напред, към него. И ти се прииска душата ти да бъде спасена.

— Усещам, че сте били там? — погледна го Ласитър.

— Веднъж — призна Масина. — Изплаших се. Бях на косъм — показва с палец и показалец — от това да му целуна десницата.

— Мислите ли, че ще се съгласи да ме приеме?

Масина се поколеба.

— Ако бяхте журналист... да. Нали все пак мисията му е да разпространява Словото.

— Значи, ако работех над статия...

Бепи вдигна ръка, за да вземе думата, и изрече с патос:

— „Нови насоки в католицизма“.

Масина сви рамене:

— Не знам. Може и да се съгласи.

— Говори ли английски?

— Говори всичко. Следвал е в Хайделберг, Токио и Бостън.

Бепи се наведе напред:

— Ще бъде ли това опасно за Джо?

Масина се засмя:

— Не, не мисля. Все пак е духовник. Аз обаче бих внимавал — обърна се той към Ласитър. — Защото като нищо може да ви покръсти.

Неапол.

Ласитър взе такси, слезе на няколко преки от централата на „Умбра Домини“ и извървя остатъка от пътя. Бавно.

Сега, когато вече беше тук, претекстът не му се виждаше убедителен. Макар че се бе снабдил с визитки, представящи го за Джон С. Дилейни, продуцент на CNN във Вашингтон, съществуваше определена вероятност Делла Торе вече да очаква идването му. Та нали беше удрял по вратата на Грималди в Рим, беше се срещал със сестра му, беше проникнал в тайните на банковата му сметка и бе разговарял с Гюнтер Еглоф. Не беше изключено той да е забравил срещата им още след хлопването на вратата, но Ласитър се съмняваше. Колкото и небрежно да бе задавал въпросите си Еглоф, той все пак бе поискал (и бе получил) визитната му картичка, името на хотела и плановите му относно пътуването. Пък и нали го бе наблюдавал през шпионката.

И не без основание. Защото нещата бяха свързани. Грималди с „Умбра Домини“, „Умбра Домини“ със „Салве Каело“, „Салве Каело“ с Еглоф, Еглоф с Грималди.

Ситуацията може да стане конфузна, мислеше Ласитър, а някакво ъгълче в мозъка му го предупреждаваше: „Или още по-лошо“.

Стигна до неокласическа вила с помпозни дървени врати и малък двор. В центъра му бълбукаше фонтан, а водните струи излитаха от статуи на митични същества.

Колкото вилата бе семпла отвън, толкова бе модерна отвътре. Въздухът буквално пулсираше под неоновото осветление. Чуваше се лекото бръмчеше на факсове, приглушеният мелодичен звън на клетъчни телефони и шумолене от вентилаторите на работещи компютри. Секретарка в рокля с дълги ръкави, говореща два езика, погледна визитката му, без да я взема, и го изпрати в офиса за връзки с обществеността, където се обработваха всички заявки от медиите.

Там Ласитър изчака десетина минути, заобиколен от книги и брошури с логото на „Умбра Домини“: златен медальон, в който на пурпурен фон се виеше линия, наподобяваща склон на хълм, кръст и дълга сянка от кръста, в която светли букви със златен кант изписваха „Умбра Домини“. Брошурите бяха на няколко езика, включително и на английски, но преди Ласитър да успее да ги разгледа по-подробно, влезе делови млад човек с модна прическа.

— Данте Вила — представи се той и протегна ръка.

— Джек Дилейни. Работя за CNN.

— Имате ли визитка?

— Естествено! — Ласитър я извади от джоба си и му я подаде.

— С какво мога да ви помогна, мистър Дилейни?

— Планираме да направим серия предавания върху новите насоки в християнството.

Младият мъж повдигна вежди и отметна назад лъскавата си коса.

— Нима?

— Абсолютно. От онова, което ни бе казано, разбрахме, че „Умбра Домини“ е един от най-бързо разрастващите се светски ордени в католицизма. Ако е така, можем да разкажем за него като част от по-голям материал... Зависи.

— Зависи ли? От какво?

— Е, знаете как е в телевизията. Много замисли се променят в зависимост от това кой стои пред камерата. Кое то, честно казано, е причината да съм тук. Научих, че отец Делла Торе може да бъде... неотразим. Ако е така, надявам се да взема предварително интервю от него... Просто за да добия лична представа как би звучал. Няма да отнеме много време. А и аз, от друга страна, ще мога да му разкажа какво се надяваме да постигнем. — Младежът се понамръщи и Ласитър реши да демонстрира повече ентусиазъм: — Казаха ми, че бил направо забележителен!

Все така намръщен, италианецът се поинтересува колко време ще остане в Неапол.

Ласитър примигна.

— Известно ми е, че би било редно да си уговоря среща предварително, но в случая просто не беше възможно. Всъщност бяхме тук със съвсем друга задача, но аз си казах: „Защо не опитам, по дяволите!“. О... извинете за последното! Нали разбирате, бях в Рим и изведнъж ми щукна да се кача в колата и да прескоча насам. С две думи, да си опитам късмета...

— Ясно! — отсече младежът и неодобрително всмукна въздух през зъбите си. — Както можете да се досетите, отец Делла Торе е изключително заета личност. От друга страна... сигурен съм, че той би пожелал да протегне ръка... Разбирате ли, той залага много на... — бърза усмивка — установяването на ред и от другата страна на „локвата“.

— Тъ-ъ...

— О, да! Ние вече имаме няколко центъра в Щатите.

— Така ли? — вежливо се поинтересува Ласитър и веднага извади бележника си.

— Дейността ни там всъщност се разширява с всеки изминал ден. Мога да ви покаже данните...

— И откъде са те?

— От Ню Йорк, Лос Анжелис, Далас.

— Значи засега се ограничавате с градовете?

— Всъщност, да. Концентрираме дейността си в нашите училища. Но имаме и места за отдих в провинцията. Нищо особено...

— Ако проявим желание да заснемем нещо?

— О, даже няма да ви се наложи да напускате Щатите. — Младежът отиде при бюрото си, завъртя ролодекса и се усмихна: — Всъщност повечето от интересуващите ви неща ще намерите във Вашингтон. Като се започне с училището „Сейнт Бартоломю“ и се...

— „Сейнт Барт“?

— Знаете ли го?

— Та аз съм играл срещу техния отбор. Когато бях в гимназията. Те участваха в ИАК.

— Моля?

— Това е спортната лига.

— А-а...

— Не съм предполагал, че „Сейнт Барт“ са...

— Едни от нашите ли? — засмя се доволно Вила. — Повечето хора мислят, че всички католически училища са едни и същи. А те, разбира се, не са. — Отново се съсредоточи върху ролодекса. — Мариленд беше близо до Вашингтон, нали не бъркам? — Произнесе го „Мариленд“, а не „Мериленд“.

— Да — потвърди Ласитър, — почти врата до врата.

— Е, там имаме почивен дом. Сега виждам, че имаме задействана програма и в нещо, което се казва „Анакостия“.

— Това е част от Вашингтон.

— Отлично! Ще ви дам списъка.

— Прекрасно.

— Всъщност имам готов материал, който предлагаме на всички репортери, така че, ако искате...

— Страхотно. Нямам думи. А... що се отнася до отец Делла Торе?

Младежът протегна ръка и за пореден път предложи щедрата си усмивка.

— Нека първо ви дам готовите материали. След това ще се обадя на секретаря му. Ще бъдете ли така любезен да седнете...

Докато чакаше, Ласитър подробно разгледа сгъваемата карта на света. В центъра ѝ беше Неапол, от който тръгваха лъчи до онези места, където орденът имаше центрове. Видя, че става дума за поне двайсетина държави: Словения, Канада, Чили... Тези хора бяха завзели земното кълбо!

На обратната страна на картата имаше хистограма на членската маса по страни. Точно беше започнал да я изучава, когато младежът се върна. Държеше папка с материали, хванати със спирала. Върху корицата се виждаше пурпурно-златното лого на „Умбра“. Малка лепенка съобщаваше, че е на английски език.

— Тук ще намерите много информация — увери го Данте, — включително статия в „Ню Йорк таймс“ и друга в католическия сборник „Време на промени“. — Усмивка. — Ако вече не сте ги прочели.

— Прекрасно.

— Колкото до отец Делла Торе... — продължи той с грейнало лице и хвърли бърз поглед на визитката на Ласитър, която все още държеше. — Е, вие имайте голям късмет, мистър Дилейни.

— Като ми говорите така, ми напомняте за баща ми — пошегува се Ласитър. — Обикновено ми викат Джек.

Данте се усмихна.

— Добре, в девет има прием на нови членове, а за десет е планирано посвещаване в сан. Така че се оформя свободен прозорец в... да видим сега... аха, нека бъде в единайсет и трийсет за по-сигурно.

— Безкрайно съм ви благодарен.

— Той се поинтересува ще доведете ли със себе си и фоторепортер.

— Съжалявам, не смятах да...

— Няма значение. В папката ще намерите подходящи снимки — Данте отметна косата от челото си и протегна ръка.

Ласитър започваше да изпитва угризения от цялата тази проява на добра воля.

— За колко часа казахте...? — попита той и отново извади бележника си, сякаш имаше поне дузина други срещи и се боеше да не обърка нещо.

— Единайсет и трийсет сутринта. И не тук... Той ще е в църквата. Там има кабинет, където ще го намерите. Почакайте, ще ви начертая схема.

19.

По пътя към хотела Ласитър бе толкова изморен, че беше готов да легне на седалката и да заспи, вместо това седеше, вкопчен в излъскания кожен колан, докато колата подскачаше покрай Театро Сан Карло в посока към пристанището. Изтощението му отчасти се дължеше на стреса от необходимостта да играе роля — лъжата винаги го бе измъчвала. Най-много се ядосваше обаче на невъзможността да бъде на две места едновременно: Грималди беше в Америка, а отговорите — в Европа, при това заровени в средновековната помия на водената от „Умбра Домини“ политика.

И точно тогава, докато пътуваше с таксито, внезапно осъзна, че не Кати е била основната цел в нападението на Грималди... а Брендън. Кати беше убита, защото се бе опитала да защити живота на сина си. Закланият обаче беше Брендън! Гърлото му бе прерязано от ухо до ухо, почти ритуално. После пак Брендън бе изпепелен и кремиран за втори път. *Брендън. А не Кати.*

При това не от Грималди, който по това време вече е бил в болницата.

Някой друг си бе направил труда да ексхумира детето и да изгори останките му. Кое то със сигурност означаваше, че Грималди е бил част от конспирация. Кое то пък на свой ред изключваше теорията на Риордан, че е откачен. Ласитър от опит знаеше, че лудите не влизат в конспиративни заговори. Лудите просто действат. И когато си наумят да направят нещо, вършат го сами.

Започваше да го боли главата. Ако убийствата бяха елемент от план на заговорници, това ги правеше по-странни и от преди, отдалечавайки разрешаването им. Но какво общо имаха те с „Умбра Домини“? Защото беше извън съмнение, че точно „Умбра Домини“ дърпа конците на Грималди. Да, главата наистина го болеше.

Стаята му бе в малък хотел с изглед към пристанището Санта Лучия. Ласитър излезе на балкона с телефона в едната си ръка и слушалката в другата. Позвъни на Бепи, за да му предложи да вечерят заедно утре. Докато чакаше да му отговори, слънцето бавно се плъзна

в Средиземно море като жена, влизаща във вана, нежно потъвайки под повърхността, без да я докосва, за да изчезне напълно...

Никой не отговаряше. Позвъни на пейджъра на Бепи и въведе телефонния номер на хотела си, за да може той да го потърси. Нищо повече не можеше да направи. И тогава си спомни за материалите, предоставени му от Данте.

В специално подготвения за представителите на медиите комплект имаше книжле, което по високопрофесионален начин представяше организацията във възможно най-благовидна светлина, едва ли не като някакъв клуб, където душата може да намери разтуха и отмора. Следваше списък на сродните на „Умбра“ организации и благотворителни общества. Ласитър забеляза, че „Салве Каело“ е сред тях. Всички възможни различия и противопоставяния бяха умело туширани. Нямаше и намек за екстремистка позиция.

Вместо това материалите наблягаха на добрите дела на „Умбра“, както и на нарастващата членска маса: имаше много снимки на ококорили очички деца, играещи на открито или седнали на чиновете си в енорийските училища, които „Умбра Домини“ спонсорираше, както и снимки на младежи, помагащи на възрастните хора. Най-сетне имаше снимки и на ремонтирани църкви (преди и след ремонта), а също и на мисионери в саваната. Илюстративният материал завършваше с фотография на млади мюсюлмани, работещи в зеленчуковата градина на един от „бежанските“ лагери на „Салве Каело“ в Босна.

Комплектът съдържаеше още няколко вече публикувани статии за добрините, сътворени от организацията, както и два отделни репортажа за самия Делла Торе, които специално отбелязваха полиглотските му способности (той говореше шест езика според единия и девет — според другия), както и резултатите му като кикбоксър. В единия от материалите се казваше: „Отец Делла Торе може да се състезава наравно с най-добрите. Така че... внимавай Жан-Клод!“

Последно сред документите бе писмото за „намеренията на мисията“. То бе образец на словесната еквилибристика: в него нямаше нито дума за ритуалните изгаряния, „ислямския империализъм“ или хомосексуалистите. Вместо това писмото подчертаваше важността на

„семейните ценности“, „културата на християнството“ и „основните постулати на католицизма“.

Като цяло комплектът бе превъзходно приспивателно и Ласитър се отпусна в креслото.

След като се събуди, се чувстваше много по-добре, но настроението му се развали, когато спря за сутрешното си капучино в кафето до хотела. От малката тонколona се разнасяха досадните и уморително жизнени звуци на така наречения „европоп“. Не можеше да разбере какво всъщност харесваха хората в този боклук. Поне кафето беше както винаги превъзходно.

Църквата на Сан Еуфемиио беше малка и стара. И наклонена застрашително. Нито един от заложените в архитектурния ѝ проект ъгли не изглеждаше нормален. На всичкото отгоре беше притисната в сандвича на две нови и много по-големи сгради. Изглеждаше така, сякаш съседите ѝ се опитват да я изтласкат.

Късата алея извеждаше право пред огромна, обкована с метал врата, чиито крила бяха от дърво, толкова старо, че повърхността му бе замрежена от пукнатини, а меката част на дървесината отдавна се бе изтрила. Вече беше виждал тази врата на предоставените му снимки — широко разтворена, през нея излизаха двама младоженци — и помнеше, че е от осми век. Докосна предпазливо дървото — твърдо като камък.

Но днес крилата не бяха гостоприемно разтворени, а на всичкото отгоре не се виждаше чукче или поне дръжка. Имаше само голяма, старомодна ключалка. Ласитър обиколи сградата, търсейки друго място за влизане, и скоро го намери — по-малка, странична врата. Спря пред нея и набързо преговори ролята си: Джек Дилейни, CNN, „Нови насоки в католицизма“.

Почука на вратата и Делла Торе го изненада, като му отвори лично. Водачът на „Умбра“ беше облечен в черен пуловер с висока яка, кафяви панталони и мокасини. Ласитър отбеляза, че отблизо Силвио делла Торе изглежда още по-добре отколкото на снимките. За разлика от актьорите, с които се бе срещал — и които по правило в действителност изглеждаха по-дребни, — Делла Торе се оказа по-едър. Беше поне с неговия ръст, широкоплещест и като цяло имаше

атлетичен вид. Изобщо не покриваше представата на Ласитър за човек на религията — шейсетгодишен, сивокос и с расо.

— Вие сигурно сте Джек Дилейни — проговори мъжът пред него с усмивка. — Данте ме предупреди, че ще дойдете. Моля, заповядайте. — Английският му бе превъзходен и без акцент.

— Благодаря.

Двамата минаха през втора врата и се озоваха в малък, но елегантно обзаведен кабинет. Ласитър седна на тапициран в червена кожа стол, а Делла Торе се намести отсреща, зад старата библиотечна маса. Помнейки думите на Масина за триковете със светлината, Ласитър не пропусна да забележи умело скритите под стария гипсов таван индиректни осветителни тела, разположени така, че да осветяват по поразителен начин изсечените черти на Делла Торе.

— Разбрах, че работите върху репортаж за CNN...

— По-скоро още сме на идейната фаза.

— Добре... Отлично! Понякога си мисля, че големите медии полагат специални усилия да не ни забелязват.

Ласитър се засмя, както се очакваше от него.

— Е, сигурен съм, че не е чак така.

Делла Торе сви рамене:

— Така мисля. Но това няма никакво значение. Нали вече сте тук — Делла Торе вплете пръсти, постави лакти на масата и подпря брадичка върху ръцете си. — С какво ще започнем?

— Ами... — проточи Ласитър — идеята е да добия представа в каква степен ще ви хареса камерата, както и да ми разкажете малко история. Интересува ме например създаването на „Умбра Домини“...

— Разбира се — веднага реагира Делла Торе и отново се отпусна на стола. — Предполагам, известно ви е, че сме продукт — някои хора не биха пропуснали да ме поправят „вторичен продукт“ — на Ватикана-2... — И през следващите десет минути шефът на „Умбра Домини“ подаваше с усмивка на Ласитър само леки топки за загаряване.

— В каква насока се промени организацията ви през последните години?

— Джек, обществена тайна е, че ние се разраснахме.

— Ако трябва да споменете една ваша програма, с която особено се гордеете, коя би била тя?

— Без никакво съмнение „Приближаване към обществото“. Гордея се с нея...

— Според вас кое е най-голямото предизвикателство в наше време пред Църквата?

— Не е едно. Много са. Настанаха трудни времена! Но ако трябва да бъде конкретен, най-голямото предизвикателство пред католицизма е „изкушението на модернизма“...

Ласитър кимаше замислено при всеки отговор и прилежно си водеше записки. Започваше да усеща противника — нещо като тефлон, но много по-тежко. Тефлон и стомана. Реши да смени тактиката.

— Говори се, че „Умбра“ има политически амбиции.

— О? — Делла Торе мигновено схвана промяната и наклони глава. — И кой го казва?

Ласитър сви рамене:

— В хотела имам папка, пълна с вестникарски изрезки. Разпечатки на файлове, които съм изтеглил от „Нексис“. Някои от тях са доста критични. Там се споменава, че „Умбра Домини“ е тясно свързана с крайно десни групировки като „Националния фронт“...

— Това е нелепо. Наистина сред нашите членове има такива, които са загрижени за имиграцията, но това е политически въпрос, не теологически. Ние сме пъстра организация и хората ни споделят разнообразни гледни точки.

— Носят се слухове, че „Умбра“ изповядва хомофобия.

— Ами...

— И че настояват гейовете да бъдат татуирани.

— Прекрасно! Доволен съм, че повдигнахте този въпрос, понеже така ми давате възможност да изясня проблема. Истина е, че за нас хомосексуалността е грях — нещо, което, нека си признаем, сме заявявали най-недвусмислено. В тази връзка допускам, че ще се намерят хора, които биха ни нарекли — Делла Торе отвори кавички с пръст във въздуха — „хомофоби“. Но е истина също така, че „Умбра Домини“ изпълнява и педагогическа функция. Ние сме учители, а като такива, понякога ни е разрешено да хиперболизираме, за да подчертаем нещо. Но само толкова. Каквото и да се твърди, никой в „Умбра Домини“ не смята сериозно, че хомосексуалните трябва да бъдат татуирани. Макар според мен да е разумно да се поиска поне да се регистрират от полицията.

— Интересно — отбеляза Ласитър. — Има и нещо друго, за което бих искал да ви попитам. В една вестникарска изрезка става дума за благотворителна организация... „Салве...“

— Каело.

— Именно. „Салве Каело“. Споменава се за тяхната работа в Босна. Казва се, че...

— Знам какво се казва. Твърди се, че сме създали концентрационен лагер. И че сме го направили под прикритието на възстановителна дейност.

— Мммм...

— Запознат съм с това обвинение. Разследвахме го много внимателно. Нищо не се доказа.

— А истина ли е?

Делла Торе погледна към тавана, сякаш търсеше разрешение свише. После свали погледа си върху Ласитър.

— Да те попитам ли нещо, Джек?

— Давай — Ласитър усети, че моментът е подходящ да премине и той на „ти“.

— Не е ли удивително, че вярата и отдадеността с еднаква сила предизвикват атака и възхищение? Историите, за които ми спомена, не са нищо повече от завист, маскирана като клюка.

— Завист? Нещо не разбирам...

Делла Торе въздъхна и когато заговори отново, гласът му бе нисък и затрогващ, думите му — перфектно модулирани, а тембърът — дълбок и богат на нюанси:

— Защо не погледнеш на „Умбра Домини“ като на красива девственица — започна той, наведе се напред и прониза Ласитър с изумително сините си очи. Последва реч, съвсем различна от всичко, което Ласитър някога бе чувал — перфектно структурирани звуци, унасящи вълни от плавни думи. Ласитър почувства, че изпада в транс. Или по-скоро започва да потъва в него. А после по съвсем обикновен начин се случи нещо необикновено: слънцето се скри зад облак, някаква странна двуизмерна светлина обгърна лицето на духовника за миг и Ласитър прозря човешката му суета. Силата беше в очите му — това бяха очи, които те всмукваха в себе си, не точно сини, а по-скоро в нюанс на аквамарина, който сигурно е бил взет от самото сърце на Големия бариерен риф. Прекрасни очи, но неистински. Благодарение

на странната светлина, Ласитър успя да зърне влажния блясък на контактните лещи. Не бяха обикновени лещи, а оцветени. И цветът в тях бе... същият като в очите на Моника.

Запита се дали Делла Торе също като Моника се е измъчвал при избора между лазурния аквамарин и сапфирено синьото. Но независимо дали бе имал душевни терзания, или не, и двамата бяха избрали един и същи нюанс. Вероятно поради една и съща причина — това бе прелъстително син цвят.

Делла Торе се усмихна и поклати глава. Явно беше, че не е доловил превключването в съсредоточеността на Ласитър.

— ... Така че, когато науча за атаки срещу „Умбра Домини“, когато чуя слухове и недоизказани съмнения относно намеренията на ордена... Не, това не ме разгневява. Наскърбява ме. Кара ме да изпитвам съжаление. Хората, които говорят по този начин, които измислят тези истории, тези хора са пленници на тъмнината в своите души.

Делла Торе завърши речта си по същия начин, по който я бе започнал — с лакти на масата и брадичка, подпряна на преплетените пръсти.

Ласитър не проговори веднага. Слънцето излезе иззад облака и стаята запулсира в светлина. Той прочисти гърло и без да се замисля над думите си, попита:

— А Франко Грималди?

Делла Торе се облегна на стола и го изгледа с непроницаемия си поглед.

— Грималди?

— Един от твоите хора...

— Да?

— Търсен е за убийство.

Делла Торе замислено кимна.

— Разбирам.

— В Щатите.

— Хмммм — Делла Торе се заклати напред-назад. — Ти си тук, за да ми зададеш именно този въпрос, нали?

— Да — кимна Ласитър.

— Ами... — сви рамене духовникът.

— Искам да разбера защо го е направил — настоя Ласитър.

— И мислиш, че аз знам отговора?

— Мислех, че е възможно да го знаеш.

— Ясно... И все пак защо мислиш така?

Искаш да те подбутна, помисли си Ласитър. Е, добре.

— Защото си му платил доста пари.

— Аз ли? И кога съм го направил?

— През август.

— Аха — Делла Торе се завъртя със стола си и се обърна към прозореца. Веждите му бяха склучени. — Кога казваш съм му платил?

— Платила му е „Умбра Домини“. В него беше намерен чек от вашата банка до неговата — Креди Сюис.

Делла Торе изсумтя неопределено все така с гръб към Ласитър, фиксира поглед върху прозореца. Накрая се обърна отново с лице към него.

— Ще проверя как стоят нещата. — После тихо попита: — Ти не си репортер, нали... *Джек*?

— Не съм.

— А онези, които този човек е убил... са твои близки?

— Да, много близки. — Още докато отговаряше, Ласитър се замисли над странния избор на думите. Откъде Делла Торе знаеше, че убитите са повече от един?

Делла Торе помълча, после каза:

— Знаеш ли, *Джо*... — направи пауза, за да разбере Ласитър, че театърът с *Джек Дилейни* е приключил, — знаеш ли — повтори той, — че не можеш да направиш нищо, за да ги върнеш?

— Осъзнавам го — призна Ласитър — и все пак...

— Нека не се лъжем повече. Знам за посещението ти в Цуоз... Гюнтер ми позвъни. В течение съм и на делата ти в Рим. Знам каква мъка носиш в сърцето си и повярвай, не те обвинявам в нищо.

Ласитър изведнъж осъзна, че буквално плува в адреналин.

— И? — изграчи той.

— Нека те попитам нещо. — Ласитър кимна. — Вярваш ли в Бог?

Въпросът го накара да се замисли.

— Да, предполагам, че вярвам.

— Вярваш ли тогава, че доброто в този свят идва от Бог?

Ласитър отново се замисли.

— Предполагам...

— А дяволът?

— Какво за него?

— Вярваш ли в дявола?

— Не — отсече Ласитър.

— Добре, нека да е злото. Вярваш ли в злото?

— Абсолютно. Сблъсквал съм се с него.

— Добре... Откъде тогава идва злото, ако не от дявола?

— Не знам — каза Ласитър, който започваше да губи търпение.

— Никога не съм се замислял. Но познавам злото, когато го видя. А съм го виждал нееднократно.

— Всички сме го виждали. Но това не е достатъчно. Трябва да мислиш за него.

— Защо?

— Защото това е причината да бъдат убити сестра ти и сина й.

В стаята се възцари тишина и Ласитър се опита да вникне в смисъла на последните думи. Накрая попита:

— Какво означава всичко това?

— Само онова, което ти казах. Че трябва да мислиш за първопричината на злото.

Ласитър разтърси глава, за да я прочисти.

— Искаш да кажеш, че... Грималди е зло... Знам го. Видях с очите си какво направи той.

— Не, не исках да кажа това.

— А какво? Че Кати е олицетворение на злото? Или Брендън?

Делла Торе го погледна мълчаливо. Паузата се проточи и едва след няколко минути той смени темата:

— Нека ти покажа църквата.

Ласитър го последва по тесния коридор в тъмното помещение. Делла Торе поспря, за да включи осветлението, и стаята, в която се намираха, изведнъж се разшири, макар точните й размери все още да оставаха неясни. През редицата тесни прозорци високо горе до тавана проникваше странна синкава светлина и обгръщаше Делла Торе в ефирен облак. За миг той му се стори привидение, игра на въображението, замръзнал дим.

— Помоли се с мен, Джо. — Проповедникът застана до амвона — античен подиум от дърво, осветен отдолу, — и сякаш увисна във

въздуха. Ласитър седна. Чувстваше се неловко. Не се бе молил от много време и не му се искаше да го прави точно сега, а най-малкото пред Делла Торе. Струваше му се опасно да падне на колене пред този човек.

И въпреки това... Чувстваше се толкова самотен, а присъствието му в тази църква му напомняше за по-добрите дни в миналото, когато двамата с Кати седяха един до друг в Националната катедрала... „седмата по големина в света“. Колко пъти им бяха повтаряли това. Стотици, ако не и повече. Обичаха да ходят там, харесваха им стъклописите, затрогващата музика, страшните подземия на криптата, чезнещия високо горе таван, готическата атмосфера, страховитите, макар и глупави статуи по стените. Отдавна загубеното минало.

Никога повече нямаше да стъпи там.

Делла Торе се извисяваше високо пред него на амвона, озарен и все пак материален... като статуя, застинала със събрани за молитва ръце и смирено наведена глава. Светлината рикошираше от скулите му и трептеше в ореол около гъстата му къдрава коса. Беше перфектен.

— Край на болката... — шепнеше Делла Торе с умоляващ глас, със зов, който резонираше така, че Ласитър имаше усещането, че се говори в главата му. — Край на болката... — той притисна ръце до гърдите си и вдигна глава. Ласитър беше като хипнотизиран. — Дойдохме пред теб в твой дом, за да видиш, Господи, че едно от чедата ти страда. Изличи отмъстителността от сърцето му, Господи, взemi го отново в стадото си, защото само ти имаш право да мъстиш. Прибери го в сърцето си, Господи. Освободи го от *омразата*! Спаси го от злото! — Думите отекваха отвсякъде. — Дойдохме пред теб в твой дом...

— *Scussi!*

Делла Торе замръзна с отворена уста като риба на сухо.

— *Scussi, Para...* — Някакъв олюляващ се пияница бе застанал на пътеката между редиците седалки. За момент изглеждаше, че ще падне, но запази равновесие. С простидушна усмивка човекът се отпусна на колене, погледна нагоре към амвона и... заби лице в каменния под.

Делла Торе беше като парализиран. После... побесня! Размаха ръце и закрещя към просналия се човек:

— *Vafancullo! Vafancullo!* — и макар Ласитър да не говореше италиански, по тона разбра какво искаше да каже духовникът. Звучеше

му като „Напусни“ или по-скоро „Пръждосвай се!“. Лицето на Делла Торе се бе преобразило, красивата и състрадателна маска се бе отлепила, за да разкрие яростта. После, все така внезапно, както бе изчезнала, маската отново се появи. И когато слезе от амвона, за да помогне на мъжа да се изправи, Делла Торе отново изглеждаше олицетворение на състраданието.

Ласитър отиде при тях на пътеката.

— Нека опитаме да го отнесем в кабинета — каза Делла Торе. — Познавам го. Мога да се обадя на жена му.

Прихванаха пияния и го повлякоха по коридора. Но човекът отново размаха ръце:

— *Papa!* — извика той и неволно удари духовника. Делла Торе залитна и нещо изпадна от джоба му.

Малка бутилка. Ласитър я видя да подскача по плочките... По някакво чудо не се счупи. Наведе се и я взе. И се вгледа в нея.

Беше същата или най-малкото бе точно копие на бутилката, която полицията бе иззела от Грималди. Спомни си първия път, когато я бе видял: седеше с Риордан в кабинета на доктора, в болницата на Феърфакс. А на подноса пред него бе бутилката. И ножът... Ножът със засъхналата кръв и с нежното русо косъмче, залепнало за кръвта. Косата на Брендън. В съзнанието му блесна полицейската снимка: грубото стъкло, кръстовете от двете страни, металната капачка във форма на кръст.

— Благодаря ти — каза Делла Торе и протегна ръка. — Удивително е, че не се счупи.

Ласитър наведе глава.

— Мисля, че е време да си ходя — каза той. — Имам да хващам полет.

И преди духовникът да му е отговорил, тръгна към вратата. Делла Торе го последва по пътеката.

— Джо — умолително каза той, — какво има? Моля те... върни се. Чувствам, че между нас остана нещо... недовършено.

Но Ласитър не се обърна. Просто вървеше напред. Само устните му се мърдаха. И онова, което казваше, учудваше и него самия:

— Дяволски си прав... Наистина остана.

20.

Ласитър не запомни нищо от обратния път до хотела. Мислеше само за Делла Торе и странната готовност на духовника да се преструва, че разговаря с журналист. Защо бе постъпил така? Може би бяха говорили със заобикалки поне два часа преди въпроса за Грималди. На всичкото отгоре, мистерията само се бе задълбочила. След като се разбра, че Делла Торе е знаел кой е той и какво е намислил, защо тогава изобщо се бе съгласил да го приеме? Смисълът му убягваше.

Накрая реши, че е пожелал да се срещне с него, за да го прецени отблизо. И след като си бе изиграл картите, му бе предал послание, демонстрирайки сила. На практика, бе използвал информираността си, за да отметне полите на палтото си, разкривайки психологическия еквивалент на револвер 45-и калибър, затъкнат в колана.

Беше или това, или по някаква неизвестна причина искаше да задържи Ласитър за известно време, без да се вълнува какво знае американецът.

Последната възможност му хрумна точно когато таксито спираше пред входа на хотела. Почти несъзнателно напъха пачка лирети в ръката на смаяния шофьор, обърна се и влезе във фойето. Администраторът вдигна поглед от гишетото.

— *Signore!* — запъна се той.

Ласитър го погледна, без да спре. В следващия момент вече стъпваше с единия крак в асансьора.

— Какво?

Служителят отвори уста, затвори я, после пак я отвори. Накрая вдигна ръце във въздуха и изрече:

— *B-B-Benvenuti!*

— *Grazie* — язвително каза Ласитър. — Пригответе ми сметката, ако обичате. Веднага слизам...

— Но, *signore...*

Ласитър натисна бутона на етажа.

— Да?

— Може би... — запъна се администраторът и излезе иззад гишето, — може би ще ми окажете честта да... — и той изразително направи жест към бара, извивайки устни в заговорническа усмивка.

Ласитър само поклати глава:

— Много ми е рано.

— Но...

— Съжалявам, трябва да бягам...

Стаята му беше на третия етаж, в края на коридора. Докато вървеше натам, дочу мелодичния звън на телефон и в следващия миг осъзна, че звукът идва именно откъм неговата стая. Бепи, помисли си той и се затича, търсейки из джобовете си бялата пластмасова карта, която служеше за ключ. Пъхна я в ключалката и изчака светването на зелената светлина. Колко навреме се връщам, мина му през ума. Светлинката примигна, телефонът спря да звъни, вратата се отвори и някой вътре каза:

— *Pronto?*

Грамаден, квадратно скроен мъж седеше зад бюрото с компютъра му и държеше слушалката в ръка. Изглеждаше прекалено голям за стола. Като видя Ласитър, той спокойно остави слушалката върху вилката, пое дълбоко въздух и стана. Без да бърза, тръгна към вратата.

Ласитър бе загубил дар слово. Тази ситуация не я бяха учили в училище. Затова от устата му се изтръгна грубото:

— Кой си ти, да те...?

В мига, в който го каза, осъзна, че човекът пред него има вид на матрак. Матрак, който се нуждае от избръсване.

— *Scussi* — небрежно подметна мъжът, леко се поусмихна и се извъртя странично, за да мине покрай Ласитър през отворената врата.

Много тихо и бавно. Можеше да се каже вежливо. Ласитър докосна ръкава му:

— Почакай малко!

В следващия момент изведнъж всичко се ускори. Топка за боулинг или нещо подобно на нея го удари през лицето, за да пръсне в главата му дъжд от искри, които прелетяха като рояк молци. Усети в устата си вкуса на кръв, а после кракът на мъжа се заби в тялото му и го залепи на стената. Въздухът от гърдите му излетя със свистене. Инстинктивно вдигна ръце, за да се предпази от онова, което знаеше,

че ще последва — оптимистична реакция, прекалено слаба, за да попречи на парния чук да се заби в гръдния му кош. Веднъж! Втори път... Отново!

Нервните му окончания крещяха отчаяно на мозъка. Стаята присветваше като изгаряща крушка... А може би примигването бе само в главата му... Нещо тежко се стовари върху врата му и го повали на четири крака... Мярна скъпо струваща обувка да се изтегля назад за удар. Видя я с поразителна яснота — кожата, местата, където се бе сгъвала, шевовете към подметката...

И в следващата секунда чу писък. За миг му се стори, че писъкът излиза от него, но след като вдигна от любопитство глава, видя, че в коридора стои някаква камериерка с широко отворени очи и уста. Понечи да й каже нещо, обаче точно тогава обувката смени посоката си на движение, стрелна се към него като светкавица и се заби в ребрата му. Чу нещо да изпуква... като наръч съчки или изсърхнало бамбуково стебло. Камериерката изкрещя за втори път, а може би... дали този път наистина не бе той? Не. Вероятно беше тя, защото просто бе невъзможно в дробовете му да има толкова въздух, че да издаде звук. Усещаше, че не само не може да говори, но и едва диша. Май наближаваше краят му.

И тогава, също така внезапно, както бе започнало, всичко приключи. Матрака изчезна, камериерката се защура из коридора, издавайки пронизителни звуци. Сигурно тя бе спасила живота му. Разбираше, че трябва да й благодари, само че го болеше прекалено силно, за да бъде вежлив. Така че бавно се изправи на крака, затвори вратата на стаята си, без да прави опит да каже каквото и да било, и залитайки, се отправи към банята.

Всяко вдишване прорязваше гърдите му, така че си позволяваше да поема въздух само на малки глътки. Опипа ребрата си и му се стори, че докосва куп натрошени кости. Намери умивалника. Без да знае защо, реши, че най-важното в момента е да пусне водата. Това някак си му помагаше. Самият звук му помагаше.

Опрял ръце на перваза, вдигна лице към огледалото. Онова, което видя, не беше чак толкова отчайващо. Беше смачкан, но не чак прегазен от влак. Ако продължеше в тоя дух, по-скоро го очакваше изчукване на бронята. Носът му кървеше, устната му бе разбита, а един от зъбите му се бе забил навътре в меката част. Докосна го с език

и ахна от изненада, тъй като той се отрони и падна в устата му. Изплю го — беше малък зъб и водата го отнесе в сифона.

Безкрайно внимателно повдигна ризата си и видя тъмночервения облак върху ребрата си отдясно. Докосна масивното кръвонасядане с връхчетата на пръстите си и едва не припадна. Болката се надигна в тялото му като вълна, разби се и разпрати пръски във всички посоки. Лицето му преbledня. Издаде звук, в който се съдържаха всички гласни едновременно... задавено изохкване, което заглъхна едва когато стисна зъби. Трябва ти рентгенова снимка, каза си Ласитър, наблюдавайки се отстрани. И зъболекар. И демерол. Но не в този ред.

И не в Неапол.

Макар и късно, вече бе разбрал защо Делла Торе така охотно му бе партнирал: просто бе искал да го задържи колкото се може по-дълго, докато претърсват стаята му.

Някой настойчиво почука на вратата и се разнесе приглушен глас, който настояваше да му бъде отворено.

— Мистър Ласитър... *per favore*... добре ли сте?

— Добре съм — извика Ласитър и примижа от прорязалата го болка. — Забравете.

— Сигурен ли сте, *signore*? Полицията...

— Не се безпокойте. — Който и да беше, си тръгна, мърморейки неразбираемо на италиански.

Минута по-късно иззвъня телефонът и за пръв път в живота си Ласитър изпита облекчение при мисълта, че се намира в хотел, който предлага дериват в банята. Вдигна слушалката и шокира управителя, като му каза, че не иска да говори с полицията и че не смята да подава оплакване.

— Но мистър Ласитър... това е ваше право. Нападнали са ви!

— Изкарайте колата ми от гаража и ми пригответе сметката.

— Сигурен ли сте, *signore*?

— Слизам след малко.

Отне му половин час да смени ризата си и да си събере багажа, а после се наложи да впрегне всичките си сили, за да мине прав през фойето. Управителят го чакаше отвън в двора пред парадния вход, едновременно разтревожен, виновен и мъчещ се да запази достойнството си. Наетата кола го чакаше, работейки на празен ход. Щом го видя, управителят му отвори с лек поклон вратата и проследи

как госта на хотела сяда на шофьорската седалка. Уверил се, че всичко вече е наред, затвори вратата, наклони глава и заучено се усмихна.

— Къде е администраторът? — попита Ласитър, като се огледа.

— Роберто? — намръщи се управителят.

— Да, не го видях вътре.

— Тръгна си преди малко. Астмата.

— Добре, предайте му, че му желая да се почувства по-добре.

— *Grazie. Il signore e molto gentile!* След всичко, което се случи!

— Защото следващия път, когато видя кучия син, ще му направя втора дупка отзад.

Продължително мълчание. Накрая управителят се осмели да попита:

— *Scussi?*

— Обещавам му го.

Ласитър отпътува за Рим още същата нощ, придържайки торбичка с лед до ребрата си. Говореше си сам, докато колата го отнасяше на север по автострадата.

„Какво, по дяволите, си мислеше?“, проклинаше се той. „Не че изобщо нещо си мислел, защото, ако беше опитал да го направиш, нямаше да те напердашат в шибаната ти хотелска стая. А сега кой знае дали две от ребрата ти не са се забили в белия ти дроб, а дори и да не са, ще има да почакаш, докато можеш отново да легнеш на тази си страна, защото... те боли-и-и-и!“

Болеше го не само тялото. Гордостта му бе не по-малко наранена от ребрата. Делла Торе го бе заглавичквал в църквата... първо с вдъхновената си реч, после с молитвата... *молитвата!*... а междувременно колегата му... „Матрака“... бе претърсвал хотелската му стая. И той сигурно още щеше да виси в църквата („Прибери го в сърцето си, Господи“), ако не се бе появил онзи пияница и не бе развалил магията. После пък администраторът се бе опитал да го задържи („Може би ще ми окажете честта“). Колко намека трябваше да му бъдат направени, за да усети, че нещо не е наред?

И накрая стаята... *Pronto? Кой си ти, да те...? Scussi? Фрааас!*

Ето това го болеше. Защото той наистина беше добър. Беше се боксира в колежа и се бе представил добре. Не беше свикнал да губи,

без значение колко едър е противникът му. Защото знаеше къде и как да удря. И как да се опази. Или поне така си мислеше... до тази нощ.

Хм, бяха го напляскали, но ефектът от това не бе изцяло отрицателен. В такива случаи обикновено се събуждаш, разумът се връща в главата ти и започваш сериозно да се замисляш как да избегнеш повторението. И точно по тази причина взе решението да не се връща в „Хаслър“. Вместо това нае стая в „Моцарт“ — малко хотелче на калдъръмена пряка на Виа дел Корсо.

Хотелът беше част от *palazzo* със стаи, високи по четири метра, заспала градина и безлюден бар. Макар да наближаваше полунощ, той поиска и получи апартамент на втория етаж с изглед към уличката. Престарял пиколо тръгна пред него да му покаже пътя, докато Ласитър полагаше максимум усилия да върви, без да изоставя, скърцайки със зъби от болка.

Когато пиколото си тръгна, той превъртя ключа два пъти, извади от барчето две миниатюрни бутилчици скоч и ги изля в пластмасовата чаша за вода. После седна зад бюрото до прозореца и разтвори „бележника по случая“.

Преди години, още когато беше в Брюксел, си бе създал навика да започва нов бележник с всеки нов случай. Подобна практика бе полезна по няколко съображения. Тя му позволяваше да намира имена, които, ако ги бе записал в азбучник, щяха да бъдат завинаги загубени. Можеше и да не си спомни името на конкретен следовател, патолог или експерт по автентичност на документи, но беше невъзможно да забрави случай, така по асоциация щеше да се сети и за интересувания го човек, свършил в миналото някаква полезна работа за него. А след тази асоциация оставаше само да отвори бележника по случая, за да намери името.

Още след първата година си бе харесал модел — евтин, репортерски, със спирала, който лесно се държеше с една ръка и се хващаше във вътрешния джоб на самото. Ако някога престане да ги правят, „Ласитър Асошийтс“ сигурно щеше да фалира.

Когато започваше нов бележник, Ласитър вписваше имената и телефонните номера от последната страница някъде напред. По този начин всички адреси можеха да бъдат групирани, а и мястото никога не свършваше.

Постъпи по същия начин и в случая с убийството на Кати и Брендън, затова вече бе събрал някои полезни номера. Първи бе телефонният номер на Риордан, следваха тези на няколко лекари. Идеше ред на Том Труонг, после на хотела в Чикаго. Бепи. Анджела. Еглоф. И „Умбра Домини“.

Отпи от скоча си и погледна през прозореца. Гледката беше красива, макар озеленената улица да бе напълно безлюдна. Вдигна слушалката, направи справка с бележника и набра номера на Бепи. Не успя да се свърже. Накрая позвъни на пейджъра му и въведе телефонния номер на централата на „Моцарт“. Безпокоеше се, че макар да бе направил същото двайсет и четири часа по-рано в Неапол, младежът не бе опитал да се свърже с него. Не беше стила му и Ласитър предчувстваше, че нещо не е наред. От една страна, той беше твърде богат клиент, за да може Бепи да си позволи да го загуби. От друга, Бепи обичаше технологията и често се хвалеше, че никога не е извън контакт за по-дълго от десет минути „без значение дали гледам мач на «Лацио», летя за Токио или кацам в Ел Ей.“

Ласитър се усмихна на тази мисъл — хлапето още не бе ходило до Женева, камо ли до Ел Ей.

Позвъни и в офиса, допускайки, че Джуди може да е останала по-докъсно. После се сети, че е нощта на коледния банкет. Жената, която му отговори, беше наета само за случая и името ѝ му беше непознато. На всичкото отгоре тя изглежда не го чуваше добре.

— Какво?

— Обажда се Джо Ласитър.

— Кой?

— Джо Ласитър.

— Съжалявам, мистър Ласитър не е тук в момента.

— Не, не е...

— Освен това офисът сега не работи.

Раздразнен, затвори и набра номера на собствената си гласова поща в Маклийн. Имаше записани половин дузина обаждания, но единственото по-интересно бе на Джими Риордан, само че то беше толкова „подправено“ с пукот и прашене, че бе направо неразбираемо. Погледна часовника си. В Щатите беше седем вечерта. Позвъни на домашния номер на Риордан, но никой не му отговори. Опита в полицейския участък.

— Съжалявам, детектив Риордан отсъства.

Ласитър стовари длан върху бюрото. Скочът в чашата подскочи. Каква беше тази работа? Не можеше да се свърже с никого!

Попита кога ще се върне Риордан.

— Не знам, вероятно към двайсет и четвърти. Нали се сещате, Коледа и така нататък...

— Има ли начин да се свържа с него?

— Зависи.

— аз съм негов приятел.

— Добре, значи ви е информирал, че е на конференция. В Прага.

— Прага?

— Да, Прага... Нещо като екскурзия.

— Разполагате ли с номер, на който бих могъл да го потърся?

— Почакайте така.

Докато чакаше, Ласитър си спомни за конференцията — ставаше дума за Източна Европа и демократизирането на полицията. Риордан дори му бе показал някаква листовка и бе посочил името си в нея.

— Там ли сте?

— Да.

— Джими е в прекрасния хотел „Интерконтинентал“ в екзотична Прага — насмешливо го информира дежурният полицай. — Там сигурно има много номера, на които можете да позвъните. Започвате с 011. Имате ли нещо за записване? Защото не си представям как бихте запомнили...

— Казвайте.

Ласитър отбеляза поредния номер в бележника си, сложи обратно слушалката и набра „Интерконтинентал“, Прага. Наближаваше два часа сутринта, но детективът не вдигна, затова Ласитър се задоволи да остави поредното съобщение.

После се просна на леглото, събу си обувките със стон и заспа.

Беше почти обед, когато се събуди. Установи, че лежи все в същата поза — по гръб, с поглед към тавана. Надигна се, помагайки си с ръце и лакти. Някак си стана от леглото и притиснал ръка до ребрата си, бавно и неуверено тръгна към банята. Внимателно се изправи пред огледалото и надигна тениската си. Цветовете по кожата му го

накараха болезнено да примигне — жълто, мораво, тъмночервено, черно и най-сетне гаден нюанс на розовото.

Отне му поне пет минути, докато нагласи желаната температура на водата, а след душа му потрябва двойно по-дълго време, за да се изсуши. Имаше места по кожата, които бе нетърпимо дори да докосне с кърпата. Над кръста беше почти обездвижен, навежданията бяха агония, а всякакъв опит за по-рязко движение бе просто немислим. Облече се с безкрайно търпение и си поръча, без да бърза, кафе и кроасан. Десет минути по-късно подносът пристигна, а той още се бореше с връзките на обувките. Хрумна му, че не е зле да си купи мокасини.

Когато сервитьорът си тръгна, Ласитър пусна телевизора с дистанционното. Търсейки CNN, започна да превключва каналите и в един миг зърна на екрана лицето на Бепи. Вече беше подминал канала и се наложи да се връща.

Снимката беше стара — вероятно от дипломирането му или нещо подобно. На нея Бепи се усмихваше все така самоуверено, но Ласитър забеляза, че косата му е по-къса и професионално оформена в прическа. Изглеждаше като кръстоска между естраден певец и момче от църковния хор, затова лицето му би предизвикало усмивка... ако не беше притеснението защо ще показват Бепи по телевизията.

Ласитър се опита да разбере какво казва гласът зад екрана, но не улови нито дума.

Малко след това фотографията на Бепи бе сменена от жива картина. Някакъв репортер стоеше на тротоара пред голяма църква и разговаряше сериозно с групичка деца, зяпнали в камерата. Наблизо бяха паркирали две полицейски коли и линейка.

Гласът на репортера продължаваше да звучи, докато камерата се насочваше, за да приближи до трима мрачни мъже в униформи, тикащи носилка на колелца. Паважът беше неравен, заради което мъжете имаха проблем с количката. Тя подскачаше и се тресеше, а от време на време им се налагаше и да я повдигат, за да преодолеят поредната неравност.

Картината превключи в студиото и този път, максимално концентриран, Ласитър успя да чуе: „*Santa Maria... Polizia... Bepistraversi... Molto strano*“. После говорителят се усмихна, размести

листата пред себе си и започна с друга история от живота на Вечния град.

Ласитър продължи да изрежда каналите, но хващайки различните репортажи все по средата, не беше сигурен какво изобщо гледа. Разплакана жена с черен шал праз раменете разказваше нещо, но как можеше да разбере дали това е съпругата на Бепи, или бежанка?

Вбесен от безпомощността си, Ласитър изключи телевизора и се обади на Джуди Рифкин. Намеря я вкъщи. Във Вашингтон беше седем и половина сутринта, така че не се притесняваше, че може да я събуди.

— Джо! Къде си?

— В Рим.

— Днес следобед щях да те търся. Онази история с „Американ експрес“ взе да напича...

— Мисля, че Бепи е мъртъв. — В слушалката се възцари тишина. Джуди не знаеше какво да каже. — Тук нещата позагрубяха неочаквано и... Току-що видях лицето му по телевизията. Не знам какво разказваха, но имаше линейка, полицейски коли, носилка.

— Сигурен ли си?

— Не, не съм. Може би... може да е заподозрян в нещо. Нямам грам представа в какво се е... От друга страна, не мога да се свържа с него по телефона и... — Остра болка го преряза отстрани и той неволно изохка.

— Какво има?

— Нищо... Снощи ме напердашиха.

— Теб!?

— Да... Остави това, сега важното е какво е станало с Бепи. Погледни в агенциите — Ройтерс, АП и така нататък. Потърси с ключова дума името на Бепи и ми изпрати по факса, каквото излезе.

— В кой хотел си?

Даде ѝ номерата и прекъсна разговора. Докато чакаше, прегледа телефонния справочник, намери там Асошиейтед прес и набра номера. Отказаха да се занимават с него. Същото стана и в ВВС, „Уестингхаус рейдио“, та дори и приятелите от „Роум дейли американ“.

Два часа по-късно на вратата на стаята му се почука и някой пхна плик под прага. Вътре имаше две страници: заглавен факсов лист със знака на „Ласитър Асошийтс“ и втора страница. Съдържанието на факса беше:

Изпращам ти репортажа на Ройтерс. Добре ли си?
Рифкин.

1995, Авторски права на Ройтерс
Материал от библиотеката на Ройтерс
23 декември, 1995
Дължина: 152 думи
Заглавие: Жертва, намерена в църква
Място на събитието: Рим

Съдържание: Тази сутрин пред катедралата „Санта Мария Маджоре“, на няколко преки от Колизеума, бе намерено тялото на убит частен детектив. Според полицията 26-годишният Антонио Бепистраверси е бил измъчван, преди да бъде убит.

Тялото е открито от шейсетгодишната Лучилия Конти. Тя видяла жертвата на стъпалата, водещи нагоре по хълма Есквилин към задната част на базиликата. Пред репортерите мисис Конти разказва, че в началото помислила човека за един от бездомниците, отдавна завзели площад „Виторио Емануеле II“. Затова заобиколила тялото, страхувайки се, че ще й поискат пари. Като видяла обаче, че е неподвижно, се приближила и едва тогава установила, че главата на мъжа е в пластмасова торбичка.

Детективите от отдел „Убийства“ отбелязват, че инцидентът е станал в „квартал с лоша репутация“ и изразяват увереност, че престъплението ще бъде разкрито.

Ласитър прочете историята три пъти, надявайки се, че нещо не е разбрал, но и трите пъти схвана едно и също: Бепи беше мъртъв. При това беше умрял в мъки.

Изведнъж се сети, че би могъл да потърси Джани Масина. Ако имаше някой, който можеше да му каже какво се е случило, това беше само Масина. Прелиствайки задните страници на бележника си, Ласитър намери телефона на журналиста и му позвъни.

— *Pronto?*

— Обажда се Джо Ласитър.

— Да?

— Срегнахме се преди няколко дни и...

— А-а, разбира се! — Гласът му се пречупи. — Чули сте? За Бепи?

— Да, видях го по телевизията.

Масина въздъхна:

— Не мога да повярвам! — Въздъхна отново.

— Причината, поради която се обаждам... И аз не знам. Бепи... той работеше за мен, когато това се случи, и аз си помислих, че може би... във връзка с „Умбра“... нали е бил намерен пред църква...

Масина издаде звук, изразяващ скептицизма му:

— Около „Умбра“ винаги има слухове. Но това? Не, съмнявам се. Църквата е интересна... обаче няма връзка с „Умбра Домини“.

— Защо казвате, че е „интересна“?

— Защото... е интересна. Тя е на шестстотин години и е посветена на Божията майка. Казват, че е била издигната след снеговалеж, чудотворен снеговалеж, при който снегът паднал като... като чертеж на църква. Така че всяка година, на рождения ден на църквата, хвърлят от купола листенца на цветя... бели... Освен това вътре има реликви — парчета дърво от яслата. Цели пет! Представете ли си?

— Истински ли са?

— Откъде да знам? Това е религия. Всичко е истинско! Нищо не е истинско! Искате да знаете кое е истинско, така ли? Кварталът, в който е църквата, е истински.

— Ройтерс казва, че бил с „лоша репутация“.

Масина презрително изсумтя:

— Ние го наричаме „Площада на лайното и иглата“! Там не припарват дори проститутки. Само наркомани и побъркани...

— Е, и?

— Какво?

— Какво като е скапан квартал? Ройтерс казва, че е бил измъчван. Можело е да стане навсякъде. Защо ще го правят точно на стъпалата на църква?

— Прав сте. Хвърлили са го там. Разговарях с полицаите... неофициално, нали се сещате? Те твърдят, че е бил занесен там около пет сутринта. Не знаят къде е бил преди това, но от начина, по който се

е съсирила кръвта му, е ясно, че не се е случило на стъпалата. Може да е бил мъртъв от около ден. — Ласитър и Масина замълчаха. След малко Масина произнесе: — Той имаше дете...

— Да, знам, каза ми. — Отново замълчаха.

Накрая Масина проговори:

— Знаете ли как е умрял?

— Не, нямам представа.

Масина пое дълбоко въздух:

— Полицията не е пуснала тази информация за пресата, но... Завързали са ръцете и краката му отзад на гърба, като са прекарали примка през шията му в особен вид възел... Колкото повече се е борил, толкова повече се е затягала примката. Когато се задушавал, мъчителят му я разхлабвал. И така много пъти. По шията му имало следи от многократни охлузвания... И по китките... И глезените... Което означава, че трябва да е бил заплашван... така че не е могъл да не се съпротивлява.

— Не те разбрах...

Масина отново шумно въздъхна:

— Върху главата му са намерили пластмасова торбичка. Знаете как е... задържаш дъх, но инстинктът ти се задейства и започваш да се боричкаш! Само че, както е бил вързан, това е означавало, че примката се затяга. Бепи е започвал да се задушава, но когато е изгубвал съзнание, са махали торбичката и са разхлабвали примката. Правили са това много пъти. Накрая са я сложили за последно върху главата му... И не са я свалили. Така е умрял. — Ласитър не каза нищо. Не намираше думи. Масина си прочисти гърлото: — Какво мислите, че са търсили?

— Информация.

— Но каква информация?

— Не знам. Може и те да не са знаели. А може да са се опитвали да разберат какво му е известно... или какво е известно на мен. А може да е бил някой, който го е правил така... за забавление.

— Не вярвам.

— И аз.

Отново се възцари тишина. Този път я наруши Ласитър:

— Ами... — започна той.

— *Felice Natale, eh?*

- Да.
- И внимавайте!
- И вие... Весела Коледа.

21.

В мига, в който остави слушалката, телефонът изви като аларма. Ласитър го вдигна като нещо нечисто.

— Ласитър — произнесе той с безстрастния глас, който използваше, когато секретарката му вземаше почивка за чаша кафе.

— Познай кой е!

— Джими... Имам някои неща... — готвеше се да спомене Бепи и собствените си неприятности в Неапол, но Риордан го помете с енергичния си глас.

— Няма да повярваш, сигурен съм! Случаят зацикля, ти заминаваш някъде си и изведнъж аз попадам на следа! — Ласитър се поизправи на стола. — Привлякох ти вниманието, нали? — засмя се Риордан, сякаш го гледаше отнякъде.

— Да, успя.

— Можеш ли да дойдеш тук?

— Къде?

— В Прага, естествено! Ти откъде мислиш, че ти се обаждам?

— Джими, случиха се някои неща. Не знам...

— Става дума само за един час полет. Какво толкова?

Ласитър осъзна, че Риордан не долавя тона му. Може би изобщо не го слушаше, защото наистина звучеше развълнуван от нещо.

— Защо не ми разкажеш?

— Защото трябва да се запознаеш с един човек! Скачай на самолета и идвай тук!

— Сигурен ли си, че...

— Повярвай ми. Важно е!

Ласитър остави слушалката и се опита да се съсредоточи. Усещаше, че трябва да остане в Рим и да направи нещо за Бепи, но нищо смислено не му идваше наум. Освен това... можеше да се върне тук след няколко дни. Дори по-скоро.

Пет часа по-късно Ласитър стоеше на паркинга пред хотел „Интерконтинентал“ в столицата на Чехия и разглеждаше комисарската идея за човешки прогрес — кутия от стомана и стъкло, чийто псевдомодернистичен стил обещаваще безвкусни ястия, изцапани мокети и несъмнено „европоп“. Построен в разгара на студената война, хотелът бе замислен като реклама на комунистическата партия, като архитектурно послание, заявяващо безпрекословно: *Ние вървим към бъдещето ръка за ръка*. Но както често се случва с архитектурните послания, и тук се бе получило малко по-различно, така че днес хотелът като че ли казваше: *На нас не ни трябва човешка топлина!*

Ласитър влезе и намери Риордан, седнал в едно сепаре, в компанията на недружелюбен чех с кожено палто. Въпреки официалния костюм и вратовръзката Риордан си приличаше на полицай, докато събеседникът му напомняше за безработен рокмузикант или болен от туберкулоза гений с дълга и мазна черна коса до раменете. На масата лежеше пакет „Тръмфс“, заобиколен от празни бутилки „Пилзнер Уркел“. Ласитър пусна пътната си чанта на пода и седна.

— Моли се да си струва.

Риордан се стресна:

— Хей, Джоуи-и-и! Кажи здрасти на Франц...

— Здрасти, Франц.

— Джо Ласитър, Франц Яначек.

Здрависаха се. Чехът имаше здрава ръка, подпухнали очи, кожа с болнав тен и нисък буботещ глас, който блестеше, докато говореше... благодарение на златната коронка в устата му.

— За мен е удоволствие — каза Яначек.

— Франц е... чакай, какъв беше? Министър на вътрешните работи?

Яначек се усмихна:

— Не още. — Извади визитка от вътрешния джоб на коженото си палто и я пусна в неизсъхнала локвичка бира. Ласитър я погледна с изненада. Яначек се оказваше началник на следствения отдел в пражката полиция.

Риордан пак се захили:

— Страхотна страна, нали? Харесвам това място! Аз черпя — каза той и махна на сервитьорката, сякаш беше на кораб, който потегля от пристанището, а ридаещото му семейство го изпраща.

Барът беше пълен с мъже на средна възраст в тъмни костюми. Те седяха на групички по трима-четирима и възбудено говореха на половин дузина езици. Като че ли всички пушеха, защото във въздуха се стелеше дим от евтин тютюн и миризма на скъп алкохол.

Риордан кимна към посетителите:

— Всички са тук! ФБР, Сикрет Сървис, КГБ... дори шибаните Ездаци^[1]. Можеш ли да повярваш? *Ездачите!* Скотланд Ярд.

Яначек запали цигара.

Риордан се изкиска:

— Франц е хипи.

Донесоха бирите и Ласитър отпи. Пивото беше невероятно, но опари раничката под устната му и той се намръщи. Яначек се усмихна:

— Какво се е случило? — попита той.

— Паднах.

— Сериозно ли — погледна го Риордан, вече без да се хили.

— Някакъв тип беше в стаята ми.

— И какво?

— Съпротиви се при ареста.

— Избяга ли? — попита Яначек.

— Засега.

— Лошо — отбеляза Риордан. — Най-вече за теб. Вероятно се чудиш за какво те повиках?

Ласитър се засмя:

— Ти просто си пиан, нали?

— Технически погледнато, преминал съм точката на кондензация на влагата. Няма значение. Важното е, че аз и Франц съвместно ръководим... как беше... секция.

— За какво? — поинтересува се Ласитър.

— Замразени случаи.

Ласитър поклати глава:

— Това пък какво е?

— Неразкрити случаи. Убийство или тежко престъпление, което не може да бъде приключено — обясни Яначек.

— Да кажем, защото няма улики — уточни Риордан.

— Или още по-лошо — вметна Яначек, — няма мотив.

— Проблемът е сериозен — каза Риордан. — Какво се прави в такива случаи? Искам да кажа, какво друго, освен да седиш и да се надяваш, че някой ден някак случаят ще се саморазреши? Какво да правиш?

— Не знам? — призна Ласитър. — Ти какво предлагаш?

Риордан сви рамене:

— Ами затова има секция, в която се водят дискусии. По принцип, трябва да се върнеш към сцената на местопрестъплението. Да разровиш отново. Да разпиташ хората наоколо повторно и да се надяваш някой да си признае. Да се молиш да бъде внедрена нова технология... като ДНК-анализа. Но неразкритият случай си е неразкрит случай. Потиска.

Ласитър поклати глава, сякаш за да я прочисти, а Яначек се усмихна с вълчата си усмивка.

— Та — започна Ласитър, — докато си описвал случая с моята сестра, изведнъж...

— Всъщност — уточни Риордан — не съм разказвал за него. Защото това престъпление е разкрито. Остава само да заловим извършителя. — Риордан отпусна долната си челюст и леко се оригна. — Отново...

— И какво правя аз тук тогава? — поинтересува се Ласитър.

Риордан започваше да го дразни.

— Опитвах се да стигна до това, но... Добре де, случи се така, че... по време на сесията някой зададе въпрос за серийните убийци.

— Добър въпрос — намеси се Яначек, — защото при тях често имаме тяло, а нямаме очевиден мотив.

— Точно така. Убиецът прави, каквото прави... просто защото му се прави — обясни Риордан.

— Той гледа на себе си като на „чист учен“ — допълни Яначек. — Мисля, че много от неразкритите случаи попадат в тази категория.

— Та, онзи участник, дето зададе въпроса, поиска да му дадем пример. И Яначек... Хайде, разкажи сам!

Чехът се наведе напред.

— Примерът, който използвах, е от истински случай отпреди три-четири месеца. Август. Семейството живее недалеч от парка

„Стромовка“. Хубав квартал. Престъплението е палеж и убийство. Жертвите са две.

— Сега искам внимателно да слушаш — възбудено се намеси Риордан, — защото жертвите са малко момченце, на две, две и половина години, и майка му. Станало е през нощта. Те са спели. Къщата е изгоряла до основи.

— Използван е акселерант, така че наистина нищо не е останало — потвърди Яначек. — Само малко кости. И зъби. Заподозряхме съпруга, но не се оказа той.

— Няма друга жена, друг мъж или застраховка — допълни Риордан.

Яначек кимна:

— Няма дългове. Няма нищо...

— Щастливо семейство — въздъхна Риордан.

— Къде е бил съпругът? — попита Ласитър.

Яначек махна с ръка, сякаш избърсваше петно във въздуха.

— На мач на „Спарта“ — извън града.

— Да ти звучи познато? — погледна го Риордан.

— Да — съгласи се Ласитър, — звучи ми. И кога по-точно се е случило това?

— На първи септември.

Ласитър се намръщи. Опитваше се да си спомни подробности от паспорта на Грималди.

— Проверих — прочете мислите му Риордан. — Влязъл е в Чехия няколко дни преди това.

Тримата мълчаха и отпиваха от бирите си. Накрая Ласитър вдигна поглед:

— Може да е съвпадение.

Риордан се обади:

— Абсолютно.

— Може да е едно от онези неща...

— Мислите ли? — с неутрален глас го попита Яначек.

— Не — въздъхна Ласитър.

Яначек кимна, колкото на себе си, толкова и на събеседниците си.

Отново замълчаха и отново Ласитър наруши мълчанието:

— Мога ли да говоря със съпруга? Възможно ли е да се уреди?

Яначек се намръщи:

— Иржи Райнер? Той не говори английски.

— С ваша помощ, естествено.

Чехът се замисли.

— И как ще ни помогне това?

— Ами... бих искал да узная дали неговата жена е имала нещо общо със сестра ми. Или децата? Някаква точка, в която двата живота се пресичат.

— Например?

— Не знам.

Яначек сви рамене:

— Иржи... Той е още... много депресиран. Дават му лекарства. Успокоителни. Безпокоят се да не посегне на себе си. И защо не? — Светлите му очи се насочиха към Ласитър. — Всеки би могъл да се замисли. Само за една нощ е загубил *всичко*. Жена... син... дом. — Мрачно се загледа в тавана.

— Е — каза Ласитър, — беше само идея.

Яначек въздъхна дълбоко. После поклати глава:

— Освен това Иржи е малко... — безпомощно разпери и прибра ръце няколко пъти, затруднен да намери точната дума, — ... не е много контактен, разбирате ли? През повечето време изобщо не проговаря. — Ласитър кимна и Яначек продължи: — И все пак... понеже двата случая са толкова сходни... можем да опитаме да си помогнем взаимно. Мислите ли, че би било възможно да получа копие от паспорта на италианеца?

Ласитър и Риордан се спогледаха.

— Сигурен съм, че детективът ще измисли начин — каза Ласитър.

— А снимка?

Риордан кимна:

— Да, няма проблем.

Яначек доизпи бирата си и стана:

— Окей. Ще направим така... Ще поставя въпроса на Иржи и на лекуващия го доктор. — Сви рамене. — Може и да се получи... — Подаде ръка първо на Ласитър, после на Риордан. — Ще говорим утре сутринта.

— Благодаря — каза Ласитър.

Чехът кимна, тръгна да излиза, но се обърна:

— Знаете ли, случай като този, който преминава от една страна в друга, е крайно необичаен. Дори повече — от един континент на друг... Аз не се сещам за аналог, като изключим тероризма. А ние знаем, че не става дума за тероризъм.

— Знаем ли? — усъмни се Риордан.

— Разбира се.

— И откъде го знаем?

— Защото всичко е много дискретно — обясни Ласитър. — Освен това не се намесва политика.

Яначек кимна и погледна този път към Риордан:

— Трябва да вървя — каза той и почука с пръст главата си. — Като се върнеш в Щатите, защо не се обърнеш към вашето ФБР? Може те да разполагат с информация, която би свързала двата случая.

— Абсолютно — веднага се съгласи Риордан. — Ще се обадя на моето ФБР. Ще видя какво могат да направят.

На следващия ден беше заключителната сесия на конференцията, така че Яначек и Риордан бяха заети до късно следобед. След дискусиите, заседанията, работните срещи и така нататък се предвиждаше закуска, после идваше ред на пленарната сесия. Вечерта щеше да има банкет.

Яначек позвъни, за да информира Ласитър, че се е опитал да организира среща с Райнер. Обеща да я вмъкнат някак в напрегнатия дневен ред. Каза, че пак щял да му се обади.

Това остави на Джо един ден свободно време. Имаше някои неща, които искаше да свърши, но най-важното сред тях бе да потича край реката и по улиците из Стария град. Макар все още да не можеше да докосне ребрата си, тичането не беше проблем — стига да поддържа бавно темпо и да не се напруга. Трябваше само да внимава да не се блъсне по невнимание в някого.

Излезе пред „Интерконтинентал“. Затича бавно и веднага усети мръсния въздух. Беше студен, с мирис на дим и с метален привкус, от който зъбите му заскърцаха. Наследството на Прага от ерата на комунизма — любовта към тежката промишленост в градските зони —

в комбинация с разположението на града в речната долина бе създавало сериозен проблем.

Въпреки всичко сърцето на града бе древно и красиво. Неизвестно как бе останало незасегнато от бомбардировките през войната и се бе спасило от благоустройствените програми, поразили повечето европейски столици. Тъкмо пресичаше един от световно известните мостове, когато заваля сняг. Ласитър се залута сред почернелите от времето статуи, цяла фаланга от корозирали светци, разположени през десетина-петнайсет метра и вперили незрящите си очи надолу към забързаните пешеходци. Улични търговци на пощенски картички, фотографии, коледни украшения и миниатюри се гушеха пред мангали с дървени въглища. Откъм реката лъхаха ледените пориви на вятъра. По ъглите стояха загърнати в шалове жени, вдигнали съблазнително пластмасови торбички с живи шарани. Риордан го бе предупредил за този коледен обичай, споделяйки непредпазливостта си да застане опасно близко до една от тези търговки, която извадила избраната от него риба, завряла пръсти под хрилете ѝ, за да я просне на дъската, после с ловко движение ѝ отсякла главата, при което изпръскала най-хубавия му панталон.

Когато навъртя три километра и тръгна да се прибира в хотела обратно по моста, търговците вече се бяха прибрали. Вятърът бе стихнал, а по раменете, босите нозе и протегнатите напред ръце на светиите се бе натрупал мокър сняг. Скоро тротоарите плувнаха в киша. От страх да не падне (дори не смееше да си го представи) Ласитър извървя последните две преки до хотела. Не си позволяваше дълбоки вдишвания, но въпреки това го болеше.

На рецепцията го чакаше вест от Яначек — срещата с Иржи Райнер бе насрочена за осем вечерта.

След като взе душ, Ласитър извади адаптера от пътната си чанта, включи преносимия си компютър и го свърза към телефонната линия. Искаше да потърси в „Нексис“ други случаи с убийства и палежи. Въведе кода за международно избиране на AT&T и се регистрира в мрежата на „Нексис/Лексис“. Можеше да накара някой в офиса да го направи, но според него интерактивното търсене в Интернет си беше интуитивен процес особено когато ровиш за нещо, което няма име.

„Нексис“ беше скъпа база данни, в която имаше безброй много статии от вестници и списания, събрани от стотици издания и информационни бюлетини. Търсенето ставаше бързо и ако критериите са дефинирани прецизно, нямаше никакъв проблем да се намери желаното, независимо дали то бе бюлетин от 1980 на бюро на Ройтерс в София, или научна статия за серотонина в „Джърнъл ъф ендокринолоджи“.

Заявките за търсене в базата данни ставаха с използване на логически оператори: включващи (от рода на И/ИЛИ) и изключващи (като НЕ). Заедно с ключови думи те образуваха изрази, които определяха резултата от търсенето. Ласитър въведе: палеж И убийство И дете.

Екранът на компютъра остана да свети безстрастно няколко секунди, после се появи съобщение, че са намерени над хиляда записа, така че по-нататъшното търсене е прекратено.

Ласитър помисли и към предния израз добави: И 1995.

Секунди по-късно беше информиран, че са открити 224 записа... повечето от които нямаха нищо общо с онова, което го интересуваше, защото представляваха компилации на справки за престъпността, а палежът нямаше връзка с думите „дете“ и „убийство“, които се явяваха по-нататък в съвсем различен контекст. Ласитър изцяло предефинира критерия за търсене и въведе „Катлийн Ласитър И палеж И 1995“.

Появиха се деветнайсет записа в различни издания на „Вашингтон поуст“, „Вашингтон таймс“, „Феърфакс джърнъл“ и „Асошиейтед прес“. Записите попадаха в две групи: осем статии в първите три дни след убийствата, две за отварянето на гроба и останалите на тема „Джон Доу избягва“ и убийството на полица. Само толкова. Нищо повече не бе публикувано след това.

Преглеждането на самите репортажи беше мъчително, отчасти защото съживяваше позабравения ужас от смъртта на сестра му, отчасти защото започна да осъзнава безполезността на мрежата, която бе хвърлил с надеждата да улови нещо. Можеше наистина да преконфигурира параметрите на извадката по такъв начин, че да получи всичко, написано за смъртта на сестра му, но това нямаше да му помогне да открие други подобни случаи. Имаше десетки синоними за „дете“, „палеж“ и „убийство“. Ако ги използваше, щеше да се наложи да отсява зърното от плевата на десетки хиляди записи.

Особено потискащо бе, че вниманието на пресата се бе оказало толкова краткотрайно и повърхностно. Несъмнено за нея случаят „Кати и Брендън“ беше незначителна новина, чието място е във вътрешните страници. Никой от отразяващите журналисти не бе имал търпението да проверява дали престъплението е предумишлено, както се бе и оказало. Нито някой се бе заинтересувал от онова, което се криеше зад второто изгаряне на тленните останки на Брендън. Да не говорим, че никой не бе коментирал вероятността Джон Доу да има съучастници. Събитията бяха отразени, но не и анализирани.

Ласитър предполагаше, че нещата стоят по същия начин във всеки мегаполис, където двойното убийство от събота отстъпва на неделното застрелване в кола. Случаят с Кати бе особено ужасяващ, но дори и той се бе оказал неспособен да задържи вниманието на пресата за по-дълго.

Този път въведе: Райнер И палеж И Прага. И не получи нищо. Объркан, се върна към първоначалната заявка и използва възможността за преглед, която го изпращаше направо към ключовите думи във всеки от извлечените записи. Накрая остана само един материал, който можеше да има отношение. Беше кратко съобщение в малък ежедневник, публикуван в Бресингам, Британска Колумбия, на стотина мили северно от Ванкувър. Историята разказваше как Брайън и Марион Кер заедно с тригодишния им син Бари са загинали при пожар, който местната полиция намираше за „съмнителен“.

Макар да не бе само жена и дете както в неговия случай и при Иржи Райнер, Ласитър все пак реши да потърси по-подробно: Кер И Бресингам И (пожар ИЛИ палеж).

И намери цели осем статии за събитието. Два дни след първото съобщение за пожара, полицията бе потвърдила, че става дума за умишлен палеж. Огнят бе избухнал на три различни места едновременно, а в лабораторията по криминалистика бяха установили, че са използвани акселеранти. Свидетели съобщаваха, че са видели човек, бягащ от къщата малко след избухване на пламъците.

Първото, което хрумна на Ласитър, бе, че всички деца са момченца — поне засега. Брендън, сина на Райнерови, детето на семейство Кер.

От друга страна, случаят с Кер беше по-особен. Ласитър щеше да си спомни, ако бе намерил в паспорта на Грималди и канадска виза. Но

беше сигурен, че не е видял такава. По-важна бе датата: 14 ноември. На този ден Грималди все още беше в болницата. Това беше само няколко дни след погребението на Кати и Брендън. Джо изпъшка разочаровано, изключи компютъра и се обади на Джуди във Вашингтон.

— Ей! Къде си този път?

— Прага.

— Дай ми номера си! Не помниш ли, че трябва да държим връзка? — Даде ѝ го. — Нещо ново около Бепи?

Ласитър помълча, преди да отговори:

— Не — каза той накрая.

— Значи причината сигурно е в теб...

— В това няма съмнение.

— В такива случаи се казва „омитай се“. Веднага!

— Вече съм в Прага. И освен това... не още.

— Защо?

— Защото имам да свърша някои неща. А от теб искам да се погрижиш за семейството на Бепи. Някакъв постоянен източник на доходи. Достатъчен за детето и човека, който ще се грижи за него. Знаеш за какво говоря — достатъчно, за да могат да се оправят.

— За колко време?

— За колкото потрѣбва.

— Досещаш се, че това може да означава значителна сума.

— Джуди... аз имам *много* пари.

— Ясно. Друго.

— *AmEx*.

— Какво за тях?

— Ти ми кажи.

— Интересуват се каква роля смяташ да играеш... след продажбата.

— Никаква.

— Не мисля, че искат да чуят това.

— Не ме интересува какво искат.

— В такъв случай, предложението им е за дванайсет и половина с дял от акциите на стойност три милиона. Уловката е, че не можеш да ги кешираш, преди да са изтекли три години. Освен това искат споразумение за въздържане от конкурентна борба.

— Няма проблем. — Хората съвсем естествено не желаеха да го видят да отваря нова фирма със стария предмет на дейност.

— Преговарящият ми каза, че ако останеш изпълнителен директор, са склонни да отидат на значително по-висока цена.

— Те и така ще отидат. Предай им, че акциите им не ме интересуват. Искam парите.

— Ясно.

— Идеята ми е да изляза от бизнеса срещу колкото се може повече.

— Разбрах. Добре, ще действам, както ми каза.

Следващото обаждане на Ласитър бе до Рой Дънуолд, шеф на лондонския офис на компанията. Рой беше представител на работническата класа, израснал в Дери или Лондондери — в зависимост от гледната точка, — но при всички положения закърмен с трудности и лишения. Беше излежал две години за серия кражби на коли и безгрижни разтакавания с тях, на което бе сложен край, когато поршето му се бе забило в катафалката начело на траурна церемония по повод смъртта на член на ИРА.

След три месеца в болницата и доста повече в затвора за малолетни престъпници го бяха пуснали да изкара условно остатъка от присъдата си под опеката на леля си в Лондон. Трезвомислещата жена, която даваше стая под наем, веднага му посочи очевидното: краденето на коли в най-добрия случай може да бъде странично занимание. Но трябваше да има основно.

И Рой се захвана да се сдобие с такова. В началото бе вечерното училище, после дойде ред на политехниката. Понеже се оказа добър студент, можа веднага след завършване да си намери работа като специалист по поддръжка на информационни системи. Работодателят му се оказа Главното управление за комуникации в Челтнъм — британският еквивалент на американската Агенция за национална сигурност. След година обучение в централата Дънуолд бе командирован към наземната станция за сателитни комуникации в планините Тродос, Кипър. След пет години в егейската пустош, просмукан с рицина и отвортен за цял живот от мисълта за нощни дежурства, той се върна в Англия и се захвана с частен бизнес. На приятелите си обясни: „Липсваше ми дъждовното време“. Ласитър

успя да го съблазни да напусне „Крол Асошиитс“, като му даде същата заплата, но му предложи да си избере кола.

Рой избра порше.

Ласитър не можа веднага да се свърже с него, но когато най-сетне успя, започна направо по същество:

— Не знам колко и какво си чул, но... в момента разследвам частен случай.

— Сестра ти.

— И племенникът ми.

— Ясно.

— Едно от нещата, които ме интересуват — обясни Ласитър, — са подобните случаи — палеж с убийство. Намерих втори такъв в Прага. И трети в Канада.

— Сигурен ли си, че са свързани?

— Не. — Пауза. — Но могат и да бъдат. Помислих си, че ти би ми помогнал да открия още такива.

— Къде?

— Където и да е. Можеш да започнеш с Европа.

— Най-добре с Англия.

— Хубаво, нека бъде Англия.

Дънуолд се замисли за малко, а после каза:

— Има проблем.

— Какъв?

— Много случаи на палеж остават неразбрани, нали така? Искам да кажа, обясняват ги с къси съединения, открити реотани, неща от този род. Което означава, че трябва да търся случаи на предумишлен пожар, довели до смъртта на дете.

— Окей.

— Доста работа...

— Знам.

— За кой период говорим?

— От август насам.

— Добре.

— Мина ми през ума... Защо не опиташ с Интерпол?

— Остави тези нещастници. Не стават за нищо. Сами ще се справим по-добре. Имам достъп до една-две добри бази данни, а

мисля, че и застрахователните компании могат да се окажат полезни. Знам го от опит. Ще се обадя в „Лойдс“.

— А полицията?

— Това се подразбира. Естествено, че ще проверя и при Европол, Скотланд Ярд... както се казва, „обичайните заподозрени“.

— Почакай малко. Току-що ми хрумна нещо. — Ласитър извади копие от паспорта на Грималди и прегледа печатите за влизане от въпросния период. Скоро намери, каквото го интересуваше: — Провери специално Сао Пауло.

— Бразилия?

— Да. Между тринайсети и осемнайсети септември миналата година. Обади ми се, ако намериш нещо.

— Разбрано. Искаш ли писмен отчет?

— Не, интересува ме само информацията. Джуди знае къде съм.

— Бюджет?

— Не се ограничавай. Само свърши каквото трябва.

— Добре! — разговорът отиваше към края си, когато Дънуолд се сети: — О, почакай... Джо! Там ли си още?

— Да.

— Хрумна ми нещо.

— Какво?

— Тази работа вероятно ще се позабави. Искам да кажа... Нали е Коледа... Аз мога и да не почивам, но...

— Направи, каквото можеш.

— Добре тогава. Чао. Весела Коледа. Ще се чуем пак.

Срещна се с Яначек и Риордан във фоайето на хотела в седем и половина. След изправящо косата шофиране по заснежените улици, половин час по-късно бяха в асансьора на клиника „Панков“ — някъде из покрайнините. Лекар в бяла манта ги въведе в отделението, където легеше Иржи Райнер.

В стаята беше горещо, но Райнер — той всъщност бе единственият пациент — беше загърнат с одеяла. Човекът направо се беше стопил. На изпитото му лице се открояваха две огромни очи.

— Не яде — обясни Яначек и прекара ръка през косата си. Докторът му прошепна нещо в ухото и се обърна към Ласитър. Без да

каже нищо повече, вдигна предупредително пръст, напомняйки им да бъдат кратки. И излезе.

Райнер гледаше Ласитър, без да мига.

— Добре, аз ще превеждам. Какво искате да кажете на пан Райнер? Извинете ме, на мистър Райнер?

— Искам да му кажа, че на седми ноември моята сестра Кати и синът ѝ Брендън бяха убити. Гърлата им бяха прерязани. След това къщата им беше опожарена. — Той пое дълбоко дъх. — Изглежда обаче, нещо не е станало, както трябва, защото извършителят е скочил през прозореца, целият в пламъци. — Яначек преведе и се обърна към Ласитър, за да покаже, че може да продължава. — Мъжът беше силно обгорял, но го спасиха. Когато полицията се опита да го разпита, той не каза нищо. Никой така и не можа да разбере по каква причина е извършено злодеянието. — Ласитър поклати глава и повтори: — Никой.

Гледаше Яначек, докато превежда, а Райнер междувременно наблюдаваше него. Очите му се насълзиха. Без да каже нищо, той ги избърса с ръкав. Когато Яначек най-сетне свърши, Райнер заговори с разтреперан глас.

— Пита — преведе Яначек — дали сестра ти и племенникът ти са били убити преди пожара. Дали не са се съпротивлявали?

Ласитър разбираше какво иска да узнае Райнер.

— Да — потвърди той, — не са умрели в резултат на пожара. Били са убити с нож. — Реши да не споменава за многобройните рани на Кати, нито за насечените ѝ пръсти, показващи как се бе борила за живота си.

Мъжът ритмично се поклащаше напред-назад със затворени очи, сякаш се молеше. Когато ги отвори, на лицето му беше изписано облекчение. Ласитър разбра, че се е измъчвал, преследван от образите на жена си и детето си — задушавачи се и горящи живи. Сега вече имаше нов, не така покъртителен образ, с който да се утешава. Каза нещо на Яначек и детективът преведе:

— Пита кой е този човек?

— Италианец. Казва се Грималди. Преведете му, че е човек... с минало. Наемник. Платен убиец.

Яначек преведе и Ласитър видя как Райнер изкривява лице при споменаване на името Грималди. Прехапа долната си устна и на лицето

му изпълзя изражения на удивление. После поклати тъжно глава.

Ласитър посочи себе си с пръст и бавно имитира същото изражение на собственото си лице. Райнер го наблюдаваше.

— Паспортът на Грималди показва, че той е бил тук точно когато са били убити жена ви и детето ви.

— Това вече съм му го казал — съобщи Яначек с досада.

— Кажете му го пак.

Райнер тъжно поклати глава и я почука три пъти — явно искаше да му обясни, че в нея няма никакви отговори.

Разговорът се водеше по този начин още известно време. Яначек продължи да превежда. Познаваха ли се двете жени? Била ли е някога Хана Райнер в Щатите или Кати Ласитър в Чехия? Ласитър помоли Риордан да покаже на Райнер увеличена снимка на Грималди, както и на Кати и Брендън, но нещастникът само клатеше безпомощно глава, неспособен да помогне. „*Ne, ne. Nevim. Nevim*“, беше единственото, което изричаше. Нямаше нужда да се превежда. После Райнер бръкна под възглавницата и извади малка снимка в рамка, на която бе жена му, държаща на ръце сина им. Сребърната рамка бе във формата на сърце. Ласитър я погледна и на свой ред поклати глава. Накрая се появи докторът, ядосан, че тримата все още са тук. Райнер проговори с укрепнал глас и поиска чрез Яначек адреса и телефона на Ласитър. Ласитър му даде визитката. Докторът се опита да ги изтласка навън, но без да му обръща внимание, Ласитър отиде при леглото, взе ръката на Иржи Райнер в своята и я стисна лекичко.

— Ще разбера — каза той на английски, гледайки Райнер право в очите. Райнер на свой ред стисна ръката му по-силно и я притисна до гърдите си. После затвори очи и прошепна нещо.

— Благодари ви — ненужно преведе Яначек.

— Знам, досетих се.

След това докторът с решителен жест им посочи вратата. Ласитър погледна през рамо и видя, че Иржи Райнер е впил горящия си поглед в него. Докторът вече се готвеше да му се скара, но в този момент Ласитър се сети за нещо и бързо се обърна към Яначек:

— Само още един въпрос!

Яначек поклати глава отрицателно, но Ласитър видя Райнер да отблъсва ръката на доктора с изненадваща сила.

— *Prosim* — каза той, посочвайки Ласитър.

— Попитайте го дали жена му някога е била в Италия.

Кати бе ходила пет-шест пъти и Ласитър започваше да се пита дали не познава Грималди от там. А може би Хана Райнер го познаваше от там. Яначек зададе въпроса и в този миг се случи нещо странно.

Райнер отмести поглед.

Може би Ласитър възприемаше нещата неправилно, но му се стори, че Райнер се притесни. Навел глава, чехът измърмори нещо на Яначек и отмести поглед встрани.

— Каза, че са били само веднъж — преведе Яначек. — На почивка. Сега трябва да вървим.

Ласитър кимна и вдигна ръка за сбогом. Мъжът в болничното легло гледаше с любов фотографията до себе си.

— Чао — шепнеше той, — чао!

---

[1] Става дума за канадската полиция, известна като *Royal Canadian Mounted Police* (Кралска канадска конна полиция). — Б.пр. ↑

22.

На сутринта Ласитър откара Риордан на летището. Детективът беше необичайно потиснат.

— Искан да поговорим за... — започна Ласитър.

— Не викай!

— Не викам, говоря нормално.

Риордан изпъшка, когато Ласитър отби по детелината, смени лентата и натисна педала до край, включвайки се в движението на пълна скорост. Пред тях изведнъж изникна синя табела и Ласитър се стрелна през три ленти, за да не изпусне отбивката за аерогарата.

— Моля те — прошепна Риордан, — недей!

— Възмездие за греховете — безмилостно отбеляза Ласитър. — Между другото, колко пътиета обърна снощи?

Риордан не отговори веднага. Мълчеше, сякаш броеше наум. Накрая се обади:

— Питиета? Какво значи това?

Все още бяха в града, но качеството на архитектурата започваше да пада: малко по малко камъкът отстъпваше пред бетона, фризовете — пред евтиния модернизъм. Дори прозорците променяха стила си, за да станат напълно безизразни.

Риордан дълбоко въздъхна и едновременно изсумтя, сякаш някой го бе ударил в гърдите. После прочисти гърло и се поизправи на седалката.

— Окей — каза той, — за какво искаше да говорим?

Ласитър го погледна:

— За Италия.

— Италия значи „Кампари“... И какво за нея?

Ласитър на свой ред въздъхна. Откъде трябваше да започне? Бепи...

— Ами, ако трябва да започна отнякъде, един от моите хора, човек, с когото работим от известно време и който ми помагаше в Рим, беше убит. Преди два дни.

Риордан помисли, после попита:

— Сигурен ли си, че това има нещо общо с теб?

— Не бих могъл да го докажа, но... мисля, че има нещо общо. Освен това предната нощ, след като се прибрах в хотела, заварих някакъв тип в стаята си. Едър...

— Тогава ли „падна“?

— Да... Мисля, че щеше да ме убие, но за мой късмет се появи камериерката.

— Боже Господи... и какво искаше от теб?

— Това е проблемът. Не знам. Когато влязох, той беше седнал пред компютъра ми и нещо разглеждаше. — Улицата премина в широк път, който извиваше на изток. Изведнъж се озоваха в провинцията и дърветата наоколо изчезнаха като с магическа пръчка. През предното стъкло нахлу слънчева светлина. Риордан изкриви лице. Ласитър го наблюдаваше. — Изглеждаш ужасно!

Риордан го погледна със зачервени очи. Когато проговори, си личеше, че полага сериозни усилия да прикрие измъчващия го жесток махмурлук:

— Нищо не мога да направя. Имаше банкет. Всеки трябваше да вдигне тост. Страна след страна... После донесоха някакви сладки... ликьори. — Помисли малко и каза: — Не съм сигурен, но май имаше и сливова.

— Малко си старичък за такива изпълнения, не мислиш ли?

Риордан отклони въпроса с изморена физиономия.

— И какво е накарало онзи тип да предположи, че знаеш нещо?

— Бяхме малко шумни — поклати глава Ласитър.

— „Бяхме“?

— Аз и онзи, с когото работех... Бепи. Дето го убиха. Посетихме старите адреси на Грималди, разговаряхме със сестра му...

— И какво научихте?

— Преди пет години е бил покръстен.

— Я виж? А от каква религия се е отказал?

— Бил е някакъв... агент. Командос или нещо подобно.

— Да?

— Да... убивал е хора.

— И откъде знаеш това? — Понеже видя, че Ласитър любопитно го разглежда, Риордан повтори въпроса си: — Как разбра?

— Имам приятел, който... работи за правителствено ведомство. Той ми показва едно досие.

— Това вече е разговор. Кога ще го видя и аз?

— Няма да го видиш.

— Защо?

— Защото досието вече го няма.

Риордан изръмжа недоволено. Понечи да каже нещо, после размисли. Накрая все пак проговори:

— Добре, тогава нека чуем в каква религия се е покръстил.

— „Умбра Домини“. Дал е всичко, което е имал, на религиозна група, известна под името „Умбра Домини“.

— Сянката на Бога.

— Ти си знаел латински? — изненадано го изгледа Ласитър.

— Не, латински знаеше сестра Мари Маргарет. Аз само съм запомнил някоя и друга дума.

— Странното е, че... Помниш ли банковия превод, получен от Грималди?

— Да...?

— Парите са дошли от „Умбра Домини“.

Риордан се захили:

— Е, това вече е готино! Как разбра? Швейцарците се държат така, сякаш устата им е пълна с вода.

Ласитър сви рамене:

— Приятел. Еднократна услуга.

Риордан нетърпеливо бе отмервал с крак някакъв известен само нему ритъм, който постепенно се забавяше. Накрая спря...

— Чакай малко! Онзи превод... Информацията не беше разгласена!

Ласитър се престрои.

— Пристигнахме.

Риордан въздъхна:

— Ясно-о... Подозирах, че си ти.

Колата спря пред терминала и Ласитър използва последните секунди, за да разкаже набързо на Риордан за пътуването си до Неапол и бутилката светена вода, изпаднала от джоба на Делла Торе.

— Беше точно като тази на Грималди!

— Добре, да резюмираме — предложи Риордан. — Опитваш се да ме убедиш, че тази религиозна група — умбрите — е платила на Грималди, за да убие сестра ти, така ли?

— И племенника ми.

— Я остави!

— И семейството на Иржи Райнер. И може би още някои тук-там.

— Ти наред ли си? Защо им е да правят всичко това? — Риордан погледна часовника си. После отвори куфарчето си и зарови из него. — Трябва да запиша поне част от тези глупости — измърмори той.

— Не се безпокой. Приготвил съм ти папка. Остави ме да паркирам. Ще се видим вътре. И си купи чаша силно кафе.

— Ще бъда в бара.

Петнайсет минути по-късно Риордан изглеждаше значително по-добре.

— Кое според теб прави магията? — попита той със светнал поглед. — Доматеният сок? Или водката?

— Според мен водката. — Ласитър плъзна към приятеля си плътен жълт плик. Риордан извади очилата си за четене и запрелиства комплекта материали за „Умбра“. От говорителите се разнесе дълго съобщение на четири езика.

— Окей — каза накрая Риордан. — Благодаря за сламките... Сега ми остава само да се върна и да докладвам на шефа, че са го направили католиците. Имаш ли представа какъв вой ще се нададе?

— Не става дума за католиците — изморено възрази Ласитър. — Говорим за една организация, която, впрочем, има филиал в предградията на Вашингтон. Близко до Фредерик. Защо не отскочиш да им хвърлиш едно око?

Риордан се намръщи:

— Добре де, може и да го направя. Само че този път ще трябва да го съгласувам с *федералните*. Не знам дали ти е известно, но откакто Грималди награби сестрата, си имам гледачка от Бюрото — Риордан погледна Ласитър в очите така, че за момент заприлича на луд. После взе ръката му в своята и я стисна мъжки: — Дерек Уотсън, Джо. Все още мога да ти казвам Джо, нали? Окей, правим, каквото можем... Искях само да го знаеш и ти. Най-доброто, на което сме

способни! — Пусна ръката му и затвори очи. — Дерек — повтори той, — имам си Дерек.

— Добре тогава, съгласувай го с Дерек, щом се налага. Вземи го със себе си.

— Сякаш си нямат по-важна работа. — И понеже Ласитър само сви рамене, побърза да добави: — Не, наистина... Човек би си помислил, че им плащат за нещо по-умно.

— Добре... — каза Ласитър, отпи от кафето си и смени темата: — Искам да те попитам нещо.

— Какво? — незаинтересовано попита Риордан, разбърквайки „Блъди Мери“-то си със стрък от целина.

— Стана дума за това веднъж, говоря за сестрата... Джулиет... и как така се е случило, че носила в джоба си ключовете от колата си, когато е влязла в асансьора с Грималди. Струва ми се, че... Не знам... Прекалено удобно е за него. Поискахте ли й обяснение?

Риордан се замисли.

— Не. Знам, че обещах да го направя, но... когато я намерихме, беше много разстроена, а после... после се появи Дерек и пое нещата в свои ръце. Така че аз специално не съм говорил с нея повече от пет минути. — Сви рамене: — Макар че го споменах на Дерек — за ключовете искам да кажа, — защото помнех, че ти ме беше помолил.

— И...?

— Не знам... Мисля, че ме отпрати. Каза ми, че той самият винаги държал *своите* ключове в *своите* джобове, така че нямало нищо нередно, ако и другите постъпвали по същия начин. Но дали я е попитал? Това не бих могъл да кажа. — Детективът раздрънка кубчетата лед в чашата си и направи знак на сервитьора за още едно питие.

— Ще провериш ли?

Риордан написа на плика, който Ласитър му бе дал: „Джулиет, ключовете“.

— Къде живее тя, между другото? — поиска да узнае Ласитър. — До болницата или...?

— Не — поклати глава Риордан, — колата й е с регистрационна табела на Мериленд. Идва... не знам откъде... Хейгърстаун... — Пауза: — Емитсбърг...

Погледите им се срещнаха.

— Северно от Фредерик — отбеляза Ласитър.

— Да, така излиза. Помня, веднъж я чух да казва, че си търсела апартамент по-близо до болницата, защото биела много път. Не че й беше станало навик.

— Защо казваш това?

— Защото беше нова. Току-що бе постъпила на работа. Седмица-две преди това.

— Чакай малко! Да не искаш да ми кажеш, че е постъпила, след като са вкарали Грималди в болницата?

Риордан разтри очи.

— Ами да. Прехвърлили я от... Не знам откъде. Както и да е, какъв лош късмет, а? Втора седмица си някъде и те отвлечат. Още ходи на психотерапия.

— Значи не идва на работа!?

Риордан поклати глава и мощно се прозя:

— Много е изплашена...

— Джими!

Риордан вдигна ръка:

— Знам какво си мислиш. Била е на работа само две седмици, носила е ключовете в джоба си...

— И по една случайност живее в град, където „Умбра Домини“ има почивен дом или както там му казват.

Риордан въздъхна и кимна:

— Прав си. Ще го проверя. Окей? Само не залагай много на това... — Допи питието си. — Та-а... не разбрах, връщаш ли се в Щатите за Коледа, или...

— Не.

— Защо?

Ласитър сви рамене:

— Не искам да те разплаквам, но какъв е смисълът. Там не ме чака никой. Нямам никого. Цялото ми семейство е мъртво.

— А къде ще си тогава?

— Не съм сигурен. Може би ще се върна в Рим.

— Рим! Какво говориш! Току-що ми разказа, че са гръмнали партньора ти. Да не си търсиш белята?

— Удушили са го, не е гръмнат. И не, не си търся белята. Освен това в Рим ще бъда в по-голяма безопасност, откъдето и да е другаде.

Ако изобщо някой би искал да ме премахне, ще дойде в Щатите.

Риордан понечи да каже нещо, но тъкмо да отвори уста, когато говорителите обявиха неговия полет. Летището беше малко и преди да го бяха превели на немски, Ласитър вече бе платил сметката и стоеше до детектива на опашката пред арката за проверка на ръчния багаж.

— Онази история с твоя приятел — обади се най-сетне Риордан. — Момчето в Рим?

— Бепи.

— Да, Бепи... — Риордан замълча, за да даде на служителя билета и паспорта си. — Нещо трупове започнаха да се множат. — Служителят погледна документите му, удари печат и му ги върна с отегчена усмивка. На няколко крачки пред тях някакъв плешив мъж вадеше всичко от джобовете си, а симпатична блондинка чакаше да го провери за оръжие. — Сестра ти и племенникът ти — продължи Риордан, — което прави двама. Дуейн — трима. Бепи... Ако е заради теб, значи стават четирима. Няма да броя чехкинята и детето ѝ, с които стават шестима. — Смръщи се още повече и наклони глава като куче, заслужало се в далечен звук.

После отвори уста да каже нещо, но служителят му направи знак да мине напред. Плешивият беше изчезнал и сега Риордан пречеше на останалите, които нетърпеливо чакаха. Той пусна куфарчето си на пода, вдигна ръце и пристъпи. За досада на хората отзад обаче спря под арката на детектора и се обърна:

— И да се обаждаш, чуваш ли? Онзи зад всичко това — Грималди, — който и да е той, да знаеш, е белязан с трите шестци.

23.

Коледа дойде и си отиде и нищо особено не се случи.

В Италия празникът беше по-домашен отколкото в Щатите. Затова, въпреки напълно естествената треска по купуване на подаръци и ходене на гости, в Рим цареше спокойно и мирно настроение. Дните се редуваха и така неусетно се стигна до Новогодишната нощ.

За Ласитър този период бе странен. Той нае апартамент в един малък хотел, северно от градините на Вила Боргезе. Посети Стоматологичната клиника на Виале Реджина Елена, където преселил се да живее в Италия англичанин извади останките от счупения в Неапол зъб. Два дни по-късно си направи рентгенова снимка в международната болница „Салватор Мунди“, където му казаха, че ребрата му са натъртени, но не и счупени.

Хранеше се в малки *тратории* и четеше книжки на „Пенгиун“. Лягаше си късно. Сутрин тичаше дълго. Колеба се известно време дали да не отиде в полицията, за да разкаже за Бепи, но кратък разговор с Уди го накара да размисли. Какво можеше да им съобщи? Не разполагаше с нищо освен с подозрения, а споделянето на тези подозрения с италианските власти не изглеждаше много добра идея. Или поне Уди смяташе така. Да, СИСМИ беше прочистена. Но в каква степен? Грималди несъмнено имаше приятели там. А и дали СИСМИ и „Умбра Домини“ нямаха общи дела? По-добре беше да си държи главата ниско и да остави това за по-нататък, когато пушилката се уталожи.

Така и направи: изчака Коледа да отmine, без да предприема нищо. Обаждаше се в Щатите през ден от телефонен автомат на гарата. Нямаше обаче новини. Дори разговорите с *AmEx* бяха отложени за след Нова година. „Никой не работи — обясни му Джуди. — Всички са се изпокрили“. Ласитър я успокои, че разбира. И наистина разбираше.

Редовно проверяваше телефонните си секретари. Бяха оставени дузина покани, имаше поне двойно повече обаждания просто за поддържане на контакт и най-сетне имаше няколко поздравления за празника от близки и не чак толкова близки. Моника бе оставила късо

и мило послание, Клеър — враждебно. Помисли си дали да не им се обади, но прецени, че няма какво да им каже.

Имаше нощи, когато седеше в тапицираното с брокат кресло и мислеше за дома си в Маклийн. От „Хералд трибюн“ бе научил, че в района на Вашингтон е паднал обилен сняг. Бяла Коледа. Представи си алеята и малкия мост, потока и скритите под снега дървета. И меката снежна нощ, блестяща през прозорците на атриума.

Понякога си позволяваше да мисли за Кати и Брендън. Все трудно му беше да си спомня как точно изглеждаха. Споменът за Брендън го депресираще. Беше толкова слънчево дете. Снегът сигурно страшно щеше да му хареса. След година-две щеше да започне да играе футбол. Ласитър с нетърпение бе очаквал този момент, за да започне да го учи. Щеше да тръгне от ловенето. И защо не? Брендън имаше нужда от баща, макар и неистински, а кой можеше да бъде подобър кандидат за тази роля от Ласитър.

После... Грималди. А след Грималди... Термита. *Термит.*

Ласитър изхвърли този образ от съзнанието си и се опита да се върне на по-безопасна почва. Сигурно се бе натрупала поща и кошчето, където я събираше жената, която идваше да чисти, вече преливаше. Планина от списания, каталози, холографски картички от юридически фирми във Вашингтон, Ню Йорк, Лондон и Ел Ей. С по-неутралното: „Поздравления за празниците“. Неочаквано за себе си, така както си лежеше в леглото с поглед към тавана, за пръв път в живота си Ласитър осъзна, че не изпитва особено желание да се върне у дома.

Нито днес. Нито утре. Нито когато и да било.

Нямаше настроение и да ходи по улиците, за да разглежда туристическите забележителности. Опита го ден-два, посети библиотеката на Ватикана и Сикстинската капела. И двете го впечатлиха, но скоро загуби интерес към всичко, което не бе свързано с Грималди. Затова решаваше кръстословиците на „Хералд трибюн“ и изпиваше доста червено вино на вечеря.

Така дойде Новогодишната нощ — момент, традиционно свързан с размишления за миналото и планове за бъдещето. Изчака да стане осем часът, след което вечеря сам в една тратория до хотела. Угости се с мариновани калмари, салата с копър, равиоли с кедрови шишарки и спанак, печено агнешко с джоджен. Поръча си и еспreso с

резенче лимонена кора, а след това му поднесоха за сметка на заведението голямо парче тирамису с чаша „Вин Санто“.

Изпи виното — то беше превъзходно — и плати, като остави голям бакшиш. После се върна в хотела — беше съвсем наблизо — и малко преди да стигне до входа му, откри един подземен бар с брезови арки и огромен телевизор. Беше пълен с мъже — обикновени работници. Имаше само няколко жени, но те бяха облечени предизвикателно, бяха гримирани, а ноктите им бяха аленочервени. Не точно проститутки, но момичета, които обичат шумните компании. Те се смееха много, обаче някак принудено, което го накара да се почувства още по-самотен.

На телевизионния екран сновяха футболисти. „Фиорентина“ срещу „Лацио“. Запис. „Лацио“ явно бяха спечелили, защото събралите се предугаждаха силните им изяви, знаеха всеки ход на „Фиорентина“ и се смущаха един друг, когато предстоеше да се случи нещо интересно. И всички ругаеха некомпетентния съдия.

Наближаваше вече единайсет, когато Ласитър повика младия сервитьор и му каза, че желае да почерпи целия бар с шампанско. Сервитьорът раздаде чаши и с помощта на двама клиенти наля „Моет Шандон“ на всички. Хората вдигнаха чаши, за да го поздравят, разнесе се нестроен вик на одобрение, а някои дори се опитаха да запеят. Малко по-късно отново поръча шампанско и мислеше да потрети, когато срещна погледа на сервитьора и видя, че той поклаща глава. Момчето му взе химикалката и с нея написа:

„Моет & Шандон“: 14 400 лирети
„Асти Спуманте“: 6 000 лирети

Показа му с гримаса, че повечето от посетителите вече са достатъчно пийнали и просто не са в състояние да оценят финеса на „Моет Шандон“. Ласитър се съгласи с този аргумент и поръча „Асти Спуманте“. Шампанското се лееше. Накрая дойде полунощ, а с нея и експлозия от мъжки викове, към които се присъединиха и една-две от младите дами. Когато най-сетне се надигна да си върви — почти толкова пиян, колкото и останалите, — хората в бара, без да се наговарят, едновременно станаха на крака, за да го изпратят. Разнесоха

се аплодисменти, вдигнаха се тостове — Ласитър не можеше да ги оцени — и последва финална експлозия от „*Buona fortune*“. Тръгна си, като остави на смаяния сервитьор бакшиш от почти двеста долара.

Телефонът го събуди точно в осем сутринта, извънявайки право в ухото му. Ласитър се преобърна по гръб и изпита за момент истинска паника, спомняйки си, че някаква жена го бе целунала на излизане от бара. Примоли се Богу да не я е довел в хотела, защото... защото не говореше италиански.

Господи, помисли си той, даже не съм махмурлия. Още съм си пиан.

— Ало-ало... — чу се в слушалката жизненият глас на Рой Дънуолд. — Събудих те, нали?

— Естествено, че не. Хващаш ме, докато се... молах.

Дънуолд гръмко се изсмя.

— Извън града ли си? Ако искаш, мога да ти звънна по-късно. Няма проблем.

Ласитър набра смелост да се надигне и светът около него се завъртя.

— Не... — измърмори той, — не, добре съм.

— Може да си добре, но звучиш по-иначе... Окей, както и да е. Звъня ти, защото най-сетне имам нещо за теб. Или по-точно две неща.

— Хмммм...

— Първо: Бразилия.

— Аха...

— Слушаш ли ме?

— Да, да, слушам те.

— По въпроса за Рио. Дани — той ми е партньор — го откри. — Рой говореше с прекъсвания. Явно преглеждаше някакъв материал, за да каже най-главното: — Пожар в два часа през нощта, седемнайсети септември... чичи жилищен блок в Леблон.

— Какво беше последното?

— Много шик. Квартал до плажа. Така-а... пропускам някои неща... Детето загинало при пожара... Било на четири годинки... Майката също изгоряла... Гледачката от Холандия, и тя-я... Така-а-а...

Огънят плъзнал и по другите апартаменти... Никой обаче не бил сериозно ранен. Аха... „причината за пожара — съмнителна“.

Ласитър поклати глава. Тя и без това си се въртеше.

— Е, много информативно.

— Има още малко. — Чуваше как Рой прелиства някакви страници. — Да-а... служители на полицията казват, че било палеж. Следват данни за семейството. Да видим... Богата съпружеска двойка. Фамилията — Пеня. Мадам е психиатър, а господинът... еее... режисьор! Собственост — Рио Тино Зинк, хотел „Шератон“ — дъ-ъ-ъ-лъг списък.

— А детето? Какво е било? Момче или момиче?

— Момче.

— Аха... — многозначително каза Ласитър.

— Още не съм свършил! Има и второ, нали ти казах!

— И какво е то?

— Ти какво мислиш? Още едно престъпление, чийто профил съвпада.

— Кога? — нетърпеливо попита Ласитър. — Къде?

— Миналия октомври. Матилда Хендерсън и синът ѝ Мартин. Тук. В центъра на Лондон.

Самолетът за Лондон беше направо празен в първият ден на Новата година. И летище „Хийтроу“ изглеждаше безлюдно. Въпреки това едва не пропусна Рой, когато мина през зеления изход на митницата.

Рой имаше таланта — полезно качество за детектив — да остава незабележим. Беше от онези хора, които са описвани като „всичко му е средно, преди години е бил млад“. Дори това не всъщност не можеше да го опише. Имаше нещо в него, което го правеше прозрачен. Ласитър веднъж го бе коментирал и Рой бе кимнал, колкото да покаже, че не чува за пръв път подобни думи. „Но не ми е дадено от Бога — уточни той. — Само така можах да оцелея през детството си“.

Затова, докато Ласитър оглеждаше празния салон на терминала за пристигащи, Рой внезапно се материализира до лакътя му, облечен в тежко зимно палто от туид и загърнат с груб шал, който изглеждаше изплетен на ръка от някой новак с куките.

— Поздрави за празниците — каза в ухото му Рой, взе, без да пита, пътната му чанта и се отправи към колата.

Рой винаги паркираше с нарушения, но никога не го глобяваха. Сега се беше озовал точно зад спрял автобус. Въздухът беше студен, влажен и наситен с миризмата на дизел. На всеки няколко секунди над главите им буботеха двигателите на ниско прелитащи самолети.

Ласитър по навик се отправи към дясната врата, но Рой го хвана, за да го насочи към другата. Колата беше все същият „Ягуар“ в морскосиньо, който Рой караше, откакто Ласитър го помнеше. Докато пътуваха, Рой му разказа за семейство Хендерсън.

Жената, Матилда, била богата по наследство и благодарение на „много успешен развод“. Освен това била известна сред висшите среди. Пишела романи. Падала си по изкуството. Не продавала много. Спечелила обаче няколко награди.

— Никога не съм я чувал — призна Ласитър.

— Пробила си е път сама. Прочетох некролозите ѝ, прегледах няколко интервюта с нея. От тях разбрах, че е родила сина си на четиридесет и една години. Според „Гардиън“ раждането разтворило шлюзовете на плодовитостта в литературната ѝ кариера.

— Нещо за съпруга ѝ?

— Няма такъв. Самотна майка. Родила, като отишла в едно от онези места, нали се сещаш?

— Какви места?

— Не се ли сещаш? Където ги таковат? Професионално, разбира се. — Ласитър се сепна. Но Рой продължаваше: — Противоестествена работа, ако питаш мен. Вместо да се позабавлява... Струва ми се толкова бездушно, нали разбираш? Не казвам, че е лошо, но-о-о...! Има жени, които ходят по клиники за изкуствено зачеване и гледат снимки! На донорите, дето са дали... И когато някой им хареса, се запознават с данните му: височина, тегло, коефициент на интелигентност, цвят на очите, образование. Избират си го, сякаш си купуват тапети.

Ситуацията му напомняше за Риордан — когато му бе казал, че Брендън няма баща. „Без баща? Обясни ми само как са го направили и можеш да си вървиш!“.

Рой продължаваше да дърдори нещо, но Ласитър не го слушаше, защото мислеше за Кати и в главата му започваше да се оформя една

идея. Тя също беше посещавала клиника за лечение на безплодие. Дали това не беше нишката, свързваща всички случаи? Може Грималди да е бил донор на сперма. И да е откачил, след което е започнал да ликвидира потомството си.

— ... Какво би казал добрият стар Дарвин? — риторично попита Дънуолд в този момент. — Ето какъв би бил неговият коментар: „неестествена селекция“. И щеше да бъде абсолютно прав.

Ласитър седеше на седалката до шофьора и слушаше с едно ухо Рой, докато ягуарът се носеше в нощта. Вече бе отхвърлил версията, че Грималди е побъркан отмъстителен донор на сперма. Тази хипотеза не обясняваше Бепи, „Умбра Домини“ и това, че някой бе изкопал останките на Брендън, за да ги изпепели.

Настроението му се бе развалило. Новината на Рой за трагедията в Лондон го бе развълнувала и той бе побързал да вземе първия възможен полет от Рим. Имаше нещо в това, но още не можеше да го напипа. Почти сигурно бе, че случаите бяха свързани. И религията... религията също бе замесена някак. Усещаше, че здравият възел на загадката започва да се разхлабва, но възбудата му разочароващо бързо бе преминала в раздразнение. Изненадващо и за себе си бе почувствал силна умора. Ребрата му пулсираха болезнено и единственото, което искаше в този момент, бе душ и легло.

Ягуарът зави по Сейнт Джеймс Плейс и спря пред „Дюк“.

— Пристигнахме. Извинявам се, че толкова бърборих. Остава да се кача на някой кашон и да започна да изнасям речи в Хайд Парк.

— Ти каза няколко доста умни неща — тактично отговори Ласитър. — Няма проблем.

Появи се портиер във фрак и с цилиндър на главата, който изтича до колата.

— Задръж малко — сети се Рой, обърна се и взе голям плик от задната седалка. — Ето, тук ще намериш най-важното. Документацията по случая „Хендерсън“ и онзи в Бразилия. Уговорил съм ти и няколко срещи. За утре.

— С кого?

— Със сестрата на Матилда Хендерсън и най-добрата ѝ приятелка — кръстницата на момчето. — Рой включи на скорост. — Към десет?

Ласитър кимна и слезе. В същия момент блесна светкавица, разнесе се грохот и небето се продъни. Портиерът го изгледа сърдито, сякаш вината бе негова.

24.

Сестрата на Матилда Хендерсън беше любезна, но нищо повече. Хонър бе на около петдесет години, с къса сива коса. Носеше тежки стилни обеци и грозни очила. Беше облечена в панталони стил шалвар, с ластици на глезените, които напомняха на Ласитър облеклото на героите от анимационния сериал „Аладин“. Брендън толкова много го обичаше. Апартаментът ѝ в Челси бе обзаведен изцяло в бяло, черно и сиво. Не им предложи нищо за пиене, а само направи притеснен жест да седнат на два стола, които като че ли бяха изработени от мека тел.

— Тук съм, защото изглежда има нещо, което ни свързва — започна Ласитър.

Тя само повдигна вежда.

Въпреки студения прием той се впусна в разказ, споменавайки, че сестра му и племенникът му бяха намерили смъртта си също както *нейната* сестра и нейният племенник. Рой вметваше по някоя и друга дума, докато Ласитър описваше подробностите — от деня, в който бе научил за трагедията, до тази сутрин. Когато свърши, в стаята се възцари напрегната тишина. И тогава тя каза:

— Не разбирам защо сте тук, мистър Ласитър.

Долната челюст на Рой Дънуолд провисна, но Ласитър предупредително го изгледа. После се наведе към нея:

— Помислих си, че... може би... — поколеба се — в моя разказ има неща, които ви напомнят за вашата сестра и племенник...

— Сестра ми и синът ѝ са били убити от някакъв побъркан, докато са спели. Допускам, че може да е същият човек, но не виждам какъв е смисълът...

Ласитър я изгледа. Не знаеше какво да каже.

— Вие... не искате ли престъпникът да бъде открит и наказан?

Тя издуха струя дим и сви рамене:

— Той ще живее с гузната си съвест. Точно както О Джей. — После стана. — Аз съм будистка и вярвам, че всичко това намира своето справедливо равновесие във времето. Сестра ми и аз... не бяхме особено близки, както вероятно ще се намери някой да ви увери.

Ако не бях по онова време на Бахамите, предполагам можеха да заподозрат дори мен.

— Едва ли — не се сдържа Рой. — Но, от друга страна, предполагам става дума за голямо наследство.

Хонър го изгледа гневно.

— Не бих казала, че се нуждае от парите на Матилда. Все още не съм решила, но предполагам, че ще ги вкарам във фонд и ще учредя литературна награда на нейно име. А сега, ако не възразявате — тя изразително погледна часовника на китката си, — имам друга среща.

Но Ласитър бе твърдо решен да извлече максималното от разговора с Хонър Хендерсън. Най-малкото за да изключи необходимостта отново да се среща с човек като нея.

— Споменахте, че е можело да бъдете сред заподозрените. Защо?

— Сестра ми ме предаде. Двете живяхме в идеална хармония години наред. Аз рисувах, тя пишеше. Бяхме много щастливи... до деня, когато й хрумна да има дете.

— Вие не сте одобрявали това?

— Естествено, че не го одобрявах. Накрая се наложи да помоля Матилда да се изнесе. И добре, че постъпих така! Когато малкият се роди... Тили започна непоносимо да се лигави. Говореше само за пелени, за болки в гърдите, за играчки и начини за приготвяне на истинска бебешка храна. Стана непоносима, беше просто невъзможно да размениш и две интелигентни приказки с нея. — Хонър внезапно спря и поруменя. — Край на всичко! Аз приключих със скръбта и ви съветвам и вие да го направите, мистър Ласитър. Сега, ако не възразявате... — и тя не особено деликатно ги подбра с ръка, за да ги съпроводи до вратата.

На излизане Ласитър спря и се обърна:

— Знаете ли в коя клиника за лечение на безплодие е ходила сестра ви?

Дълбока въздишка.

— О, Боже, не съм сигурна. Помня, че прахоса много време в търсене и избиране. Ходи в Щатите. После чак в *Дубай*! Можете ли да си представите!? Посети, мисля, пет-шест такива места. И все дрънкаше за овулации и менструални цикли — лицето ѝ беше изкривено в гримаса на отвращение. — Постоянно си мереше

температурата във влагалището и съобщаваше на всички точната ѝ стойност.

— Ходила ли е в Италия — настоя да разбере Ласитър. — Защото убиецът на сестра ми е италианец. — Хонър вече стоеше на прага.

— Не знам. Отношенията ни вече се бяха развалили. Сега... *Моля ви!* Имам среща.

И вратата решително се затвори.

— Груба кучка — не се сдържа Рой. — Като нищо може тя да ги е убила.

Най-добрата приятелка на Матилда Хендерсън, Кара Бейкър, живееше на отсрещния бряг на Темза, в Южен Лондон. Рой си пробиваше път през натоварения трафик в посока към центъра с непрестанно използване на клаксона. След известно време вече минаваха по Хамърсмит Бридж. Телефонът в колата иззвъня точно когато излизаха на отсрещния бряг. Рой изруга:

— Едвам го изтърпявам... — Вдигна все пак слушалката, изслуша, каквото му казаха, и с примирен глас отвърна: — Майната му... Добре, звънни ми там след час.

Оказа се, че един от служителите му, изпратен в Лийдс по работа, се натъкнал на проблем с местната полиция. Налагаше се Рой да остави Ласитър за малко.

Барнс беше нещо като анклав. Имаше си езеро с патици и игрище за крикет. Домът на Кара Бейкър представляваше солидна тухлена къща, обградена със стар плет. Две малки каменни лъвчета с панделки от червено кадифе на шиите стояха като часови на входната алея.

Жената, която отвори, беше пълна противоположност на Хонър Хендерсън. Впрочем, и къщата ѝ бе на сто и осемдесет градуса от ароматичния апартамент в Челси. Кара Бейкър бе малко под четиридесетте, с невероятна красота: буйна червена коса, светлосини очи и тяло с такива сладни извивки, сякаш бе излязло изпод четката на тийнейджър с кипящи хормони.

Къщата ѝ бе обзаведена с въображение и еkleктизъм — античните мебели безпроблемно съжителстваха с модернизма. По излъскания

паркет бяха сложени персийски килими, във всяко кътче се виждаха предмети на изящните изкуства от различни епохи. По перваза над камината имаше борови клонки — с вече поокапали иглички. Колоните в дневната и перилата на двойното стълбище също бяха обвити в зеленина.

Не можеше да се каже, че е прибрано — вестници и списания, книги, чаши и чинии, шапки и ръкавици бяха пръснати небрежно навсякъде. Червена бутилка за топла вода беше подпряна на облегалката на едното кресло, а на седалката на въртящото се столче пред пианото се мъдреше плик с картофен чипс.

Кара се извини за бъркотията, спря за миг, колкото да събве обувките си с ритване във въздуха и тръгна напред към кухнята боса, само по чорапи.

— Чаша кафе? — Ласитър я последва. Кухнята се оказа огромна стая с френски прозорец. — Видяхте се с Хонър, нали? — попита го тя.

— Не бих казал, че беше много услужлива — отговори дипломатично Ласитър.

— Бедната Хони — въздъхна Кара. — Прави се на толкова коравосърдечна, а всъщност е парализирана от мъка. Безпокоя се за нея.

Ласитър се поколеба.

— Ако е така, значи е успяла напълно да ме заблуди.

— О, знам, тя може да се държи отвратително. Но повярвайте ми, Тилс — искам да кажа Матилда — бе единственият човек на земята, за когото й пукаше. И за Мартин, разбира се.

Той наклони глава, сякаш не бе чул добре.

— Тя не ми каза такова нещо.

Записука таймер. Кара правеше кафето във френска машина. Натисна ръчката плавно и както личеше — с опит.

— Глупости! — решително възрази тя, ровейки за чаши. — Точно това имах предвид, като ви казах, че се безпокоя за нея. Видели сте я как живее, разбрали сте какви усилия полага, за да се владее, предполагам почувствали сте какво напрежение е това за психиката ѝ. Почакайте... ще ви покажа нейна скица. — Тя остави подноса на масата — две нащърбени керамични чаши, захарница от алабастр и картонена кутия сметана. Отиде до отсрещната стена и откачи от нея

голяма рисунка в рамка, на която с писец и мастило бе нахвърлян изглед към Пикадили Съркъс. Подпря я на облегалката на стола и двамата се загледаха. — Разбирате ли сега? — каза тя. — Това е възможно най-сдържаната работна скица, която изобщо някога ще видите. — Кара разпери ръце. — Ето... такава е Хони.

Беше прекрасна творба, безукорна в композиционно отношение и напълно професионална с интригуващия ракурс. Но беше толкова подробна в детайлите, че напомни на Ласитър за онези рисунки на деца от Третия свят, които ослепяват, докато ги завършат.

— Разбирам какво искате да ми кажете.

Кара разбърка кафето си с пръст и го облиза.

— Хонър, която, впрочем, е във фазата, наричана от психоаналитиците „негативизъм“, макар да не отрича, че убийствата са факт или че Тилс и Мартин са мъртви, твърди, че случилото се никак не я засяга. Прави се, че не ѝ пука. — Отпи от кафето и буквално простена от удоволствие.

Кафето беше много, наистина много добро, а и самата Кара Бейкър бе страшно привлекателна. Но Ласитър чувстваше странен имунитет срещу чара ѝ. Това го безпокоеше, защото съзнаваше, че при други обстоятелства определено би я пожелал. В момента обаче магнетизма ѝ му действаше по-скоро на интелектуално, отколкото на физическо ниво. Кое го тревожеше.

— Ммммм... — Тя държеше чашата с две ръце. Погледна го и повдигна вежди, сякаш за да му подсказе, че е негов ред да направи някакъв принос към разговора.

— Хонър спомена, че била изхвърлила Матилда... заради детето — схвана намека Ласитър. — Каза, че двете се отчуждили, откакто сестра ѝ забременяла.

— Дъра-дъра — възрази Кара. — Хонър се побъркваше само при мисълта за детето. Тя прекара часове в четене на най-съвременните техники за раждане и сравнителен анализ на смъртността при раждане в различните клиники, да не говорим, че скъса нервите на половината акушер-гинеколози на Харви Стрийт с какви ли не въпроси. Тя непрестанно бдеше над Тилс. Обади се на когото трябва във връзка с раждането. Контролираше лекарствата и диетата ѝ. Беше се нагърбила с всичко...

— Това изобщо не се връзва с жената, с която разговарях преди малко — удивено поклати глава Ласитър.

— Вижте... не е нужно да вярвате само на моите думи — проверете сам. — Тя се наклони към него. — Тилс беше написала в своето завещание, че ако с нея се случи нещо, Хонър ще стане настойник на Мартин. Що се отнася до „изхвърлянето“ от дома ѝ — това беше идея на Тилси. Тя не можеше да си представи как Хонър ще работи спокойно в дом, в който има бебе, което по правило става център на всичко. Истината е, че и двете търсеха къща в провинцията, където да прекарват уикендите. Само че, преди да я намерят... — Тя замлъкна и очите ѝ се напълниха със сълзи. Подсмръкна и ги изтри с ръка. — Съжалявам... Тилс все още страшно ми липсва. С нея бяхме приятелки откакто се помня... И възнамерявахме да доживеем заедно до дълбока старост. Нали се сещате — да носим с достопочтение невъзможни шапки в Прованс или Тоскана и... — Кара отново загуби контрол и едва не се разрида. Този път закри с ръка лицето си, стана и излезе от стаята. — Извинете ме... сега ще се върна.

Оставен сам в кухнята, Ласитър се замисли за разговора с Кара Бейкър. Поне досега той се бе въртял само около взаимоотношенията между двете сестри. Време беше да го насочи към онова, което искаше да научи. Например защо според нея някой е решил да убие приятелката ѝ. Кого подозира, знае ли някакви интересни клюки. Да ѝ разкаже собствената си история... за Кати и Брендън. Да я помоли да потърси някакви сходства.

Прибра чашите, занесе ги до умивалника, изплакна ги и ги постави на сушилката. После върна в хладилника сметаната.

Хладилникът беше огромен — особено за Англия, където се предпочитаха по-малките модели. Отвън бе плътно покрит с два-три пласта хартия. Истински домашен музей — скици, снимки, покани, изрезки от вестници, рецепти, пощенски картички, вече пожълтели стикери, листчета с телефонни номера без имена, квитанции с глоби и детски рисунки.

Дръпна вратата. Вложи повече сила, за да се пребори с магнита, и от раздрусването куп листа се отлепиха и паднаха на пода. Вдигна ги и се опита да ги закрепят някак обратно. Тогава зърна картичката.

Впи поглед в нея, замръзнал на мястото си. Преди години беше получил абсолютно същата пощенска картичка от Кати.

Представляваше снимка в снимката: като фон бе изобразен планинска град в Италия със скупчени върху каменисто било сгради, заобиколени от средновековна стена. Върху този образ бе монтирана снимка на красив малък хотел, чиито собственици явно стояха зад отпечатването на картичката. „Пенсионе Акила“ пишеше на фасадата му.

Все още помнеше гърба на картичката, която *той* беше получил, и смесените чувства след прочитането ѝ. Всъщност нямаше прочитане, а само поглеждане, защото посланието представляваше скица — една от глупавите ѝ игри на думи. В четири квадратчета бе нарисувана врата и ръка, чукаща на нея. На първото квадратче юмрукът бе в долната част на вратата; на средните две бе по-високо, а на последното — юмрукът вече удряше по горната част. Смисълът беше прозрачен и тъп: „изчукана“. Кати се бе подписала както винаги с легнала странично главна буква „А“.

Беше я молил да не заминава за Италия. Да охлади малко страстите. Но тя вече бе прахосала шейсет хиляди долара и бе вложила три години в преследване на майчинството. Беше започнала да се изморява — и физически, и емоционално. Ставаше все по-крехка и чувствителна. Безпокоеше го мисълта, че може да отиде в някаква никому неизвестна клиника извън страната, макар че си бе направил труда да я провери по телефона и бе научил, че има отлична репутация.

След като бе получил картичката, беше започнал да се измъчва от мисълта, че и това нейно щастие може да приключи с поредното разочарование. Вече се бе случило веднъж при първата ѝ бременност — осъществена в клиника в Северна Каролина, — завършила със спонтанен аборт. Кати бе смазана и почти неутешима. Ласитър не искаше това да се повтори.

Когато Кара Бейкър се върна в кухнята, той тъкмо четеше написаното на гърба на картичката, паднала от хладилника:

Скъпа К,
Тук е красиво и спокойно. Безкрайни слънчогледови
ниви.
Пожелай ми късмет.
Обичам те!

Тилс

— А... — сепна се Кара със странно изражение, сякаш не можеше да повярва на непростимата му постъпка. После устните ѝ се размърдаха в усмивка, но очите ѝ останаха студени. — Знаете ли... струва ми се, че е най-добре да си вървите.

— Извинявам се — каза той и вдигна картичката като веществено доказателство. — Разбирам... Чета пощата ви. Всъщност аз... прибрах сметаната и неволно съборих някакви листа. Тогава тази картичка...

Кара се бе преоблякла в долнище на анцуг и стар, развлечен пуловер. Очите ѝ бяха зачервени, лицето ѝ — посърнало. Взе картичката от ръцете му, прочете гърба ѝ и отново я обърна откъм лицевата страна. Захапа долната си устна и въздъхна.

— Това е градът. Където е клиниката. Там Тилс забременя с Мартин. Затова съм я запазила.

— Монтекастело ди Пелия.

Но тя сякаш не го чу.

— Отидох и аз там, за да... ѝ държа ръката. Беше много красиво — прекрасно място в Умбрия. — Нова треперлива въздишка. — Тя беше толкова... *щастлива*. Бях взела със себе си бутилка шампанско, но не бях съобщила... Тя, естествено, не пожела да пийне дори глътка. Затова взехме такси и изляхме шампанското на моравата пред клиниката.

— Какво ви каза Рой? — попита я той.

Кара остро го погледна.

— Какъв Рой? — но веднага се сети: — А, да. Вашият колега...

— Разказа ли ви защо съм тук?

Тя прекара пръсти през косата си и се намръщи, опитвайки да си спомни.

— Нещо, свързано със сестра ви... Сестра ви и малкият ѝ син. — Вдигна към него объркан поглед: — Някаква връзка с... Тилс.

— Причината, че си позволих да прочета картичката ви...

— Няма нищо — прекъсна го тя, — оставете...

— Не ме разбрахте. Сестра ми изпрати *същата* картичка.

— ...

— И тя забременя там. След години ходене по мъките.

— Точно като Тилс. — Кара преглътна тежко. — Клиника „Барези“. — Очите ѝ се разшириха и тя наклони въпросително глава:

— Мислите, че...? Не, не бих могла да си представя.

— Честно казано, не знам какво точно да мисля. Но е странно, нали? Матилда никога не е споменавала човек на име Грималди, предполагам? Франко Грималди?

— Не.

Попита я може ли да се обади по телефона. Кара го погледна странно, после сви рамене и махна неопределено към френските прозорци.

— Ще си взема вана — изненадващо каза тя.

Ласитър ѝ махна на свой ред и я проследи как излиза. Отне му цели десет минути, но накрая се свърза с Прага. После изчака да повикат на телефона детектив Яначек.

— Не? — разнесе се гласът на Яначек.

— Франц. Обажда се Джо Ласитър... приятелят на Риордан.

— Да — официално отговори той. — Честита Нова година.

Ласитър му разказа за току-що откритото.

— Имам един-единствен въпрос към Иржи Райнер — продължи той. — Ходила ли е жена му в клиника за лечение на безплодие? И ако да, то къде? Интересува ме дали не става дума за клиника „Барези“ в Италия — и той обясни защо.

— Ще попитам пан Райнер — обеща Яначек. — Ще се обадите ли пак?

— И още как!

— Почакайте така! Можете ли? Ще му позвъня по другия телефон.

— Разбира се.

Ласитър седна със слушалката в ръка и зачака. Изминаха няколко минути, през които в главата му се въртяха различни възможности. Ако и жената на Иржи Райнер бе заченала в клиника „Барези“, тогава общото между случаите щеше да бъде доказано: някой преследва децата, заченати там, и ги избива едно по едно. Убийства на невинни. Но защо? Залови се да съставя списък от всякакви хипотези, когато в ухото му се разнесе гласът на Яначек.

— Ало? Пан Ласитър?

Едва сега осъзна, че бе затаил дъх.

— Да?

— Иржи... първоначално не ми отговори... а се поинтересува защо задавате подобен въпрос.

— Окей... аз...

— Казах му: „Иржи, семейството ти е избито. Отговори ми“. А той... започна да увърта, че се чувствал неловко... като мъж. Накрая ми призна защо се притеснява. Работата е там, че жена му не успяла да забременее от него. Намесил се доктор. Наложил се да настоявам: „Какъв доктор? Къде?“ Не му казвах името на клиниката. Искан да го чуя от него. Накрая ми отговори: „Клиника «Барези» в Италия“.

Ласитър пое дълбоко въздух.

— Аз съм... аз съм... просто не мога да повярвам!

— Ще отидете ли там? В клиниката?

— Това е следващата ми спирка — обеща Ласитър.

Размениха още няколко думи и се разбраха Ласитър да държи чеха в течение. После Кара Бейкър се върна в кухнята. Изглеждаше като преродена. Носеше бяла рокля от тънка материя. Докосна го неуверено по ръката и го погледна с очи, които казваха, че под роклята няма бельо.

Ласитър с изненада се улови, че поклаща отрицателно глава. Безразличието му го удиви. Жената пред него бе страхотна, но вместо да я вземе в ръцете си, той ѝ разказа какво бе научил преди секунди от Яначек и ѝ благодари за кафето и помощта. После стана да си върви.

— Не мога да ти опиша колко ми помогна. Щях да загубя месеци, докато...

— Предполагам — проговори тя с посърнал глас.

Ласитър я погледна и въздъхна:

— Трябва да вървя.

25.

Ласитър стоеше до прозореца на стаята си в хотела, държеше чаша „Лафрейг“ и наблюдаваше проливния дъжд. Лошото време поддържаше свой ритъм и шибаше стъклата на пориви, сякаш самата нощ шепнеше: „Навън... навътре... навън... навътре“.

От време на време небето се разкъсваше на парчета от поредната светкавица, пейзажът се осветяваше ярко като декор на сцена и за част от секундата можеха да се видят локвите, блестящите мокри стени и неясните очертания на сградите в далечината. После отново се стъмваше и се разнасяше продължителният грохот на гръмотевицата.

Ласитър слушаше плющенето на дъжда, разклащаше леда в чашата си и размишляваше за нещата, които знаеше и които още не му бяха известни. Някой убиваше деца, заченати в италианска клиника за лечение на безплодие. Религиозен фанатик, който е нает от католически култ с името „Умбра Домини“.

Но как точно бе замесена „Умбра Домини“? Това, че Бепи бе убит точно докато бе разследвал групата, определено бе показателно, но какъв по-конкретен извод можеше да се направи? От друга страна, Ласитър съзнаваше, че може да не е бил единственият клиент на Бепи, който несъмнено бе замесен в доста неща. Колкото до сблъсъка в Неапол, предполагаше, че зад него стои Делла Торе, но отново възникваше същият труден въпрос: „Защо“. Нямаше никакви свидетелства за уличаваща връзка и подозренията му оставаха напълно неподкрепени. После идваха бутилчиците за светена вода, които притежаваха и носеха със себе си и Грималди, и Делла Торе. Колкото обаче и любопитно да бе това обстоятелство, и то не доказваше нищо. Бутилките можеха да са дарение на „Умбра Домини“ от техни закleti последователи. А може водата в тях наистина да е осветена... от Делла Торе или папата. Или да беше вода от Лурд^[1]. Но пак, какво от това?

Оставаше банковият превод.

Целта на тези пари — а сумата беше все пак значителна — беше неясна. Можеше да има нещо общо с работата на Грималди за „Салве Каело“, закупуване на оръжие или подкупване на сърбите. Можеше, но

беше неправдоподобно. Банковият превод бе направен непосредствено преди серията убийства на деца. Разбира се, този факт не означаваше задължително, че между двете събития има причинно-следствена връзка. Къде беше грешката в тази логическа конструкция. Вярно, „*Post hoc, ergo propter hoc*“ — след факта, значи вследствие на него, но все пак...

Ласитър отпи от скоча и се наслади на специфичния му дъх на пушек. Знаеше вече много повече, отколкото бе знаел преди месец, но всичко се свеждаше до един и същи мъчителен въпрос: „Защо?“.

Това той още не знаеше и — което беше много по-лошото — не можеше да си представи защо някой — още повече вярващ човек — ще тръгне да избива невръстни деца. Нямаше не само теория, но дори и зачатък на хипотеза.

Как така „Умбра Домини“ — религиозен орден, макар и реакционен — ще обяви война на децата? Брошурите на култа осъждаха съвременните репродуктивни технологии и още много други неща, но това едва ли можеше да бъде мотив за убийство. Имаше някакъв друг, много по-зловещ и все още неизвестен фактор. Но какъв?

Светкавиците навън прорязваха нощта, гръмотевиците разтърсваха стаята. Ласитър крачеше зад прозореца и отпиваше от питието си. Какъвто и да бе отговорът, най-вероятното място, където можеше да го намери, бе клиника „Барези“. Това означаваше полет до Рим на сутринта, наемане на кола и три часа път до Монтекастело. После щеше да наеме стая в „Пенсione Акила“ и да решава как да продължи.

Извади преносимия си компютър, нахвърли няколко бележки, за да фиксира наученото за убийствата на Хендерсън и Пеня. След това съхрани файла на диска, зашифрова го, свърза се по модема, ползвайки телефонната линия в стаята си, и го прати като електронна поща до компютъра у дома си. После извести Джуди къде би могла да го намери през следващите няколко дни.

Беше почти три и половина, когато Ласитър мина през средновековните градски порти на Тоди — красиво и процъфтяващо градче, кацнало на стръмен хълм над умбрийската равнина. Бяха му

казали, че може да намери карта на района в туристическото бюро, недалеч от централния площад, така че той се насочи натам, следвайки табелите с надпис: „*Centro*“. Криволичейки по тесните улички, в крайна сметка той излезе на Пиаца дел Пополо.

Площадът представляваше голямо каменно пространство, заобиколено от също каменни *palazzi*. Ласитър мина бавно покрай скупчени на едно място масички и се озова пред наклонен паркинг, гледащ на север към Перуджа.

Служител в зелена униформа му поиска пари. Ласитър сви рамене и подобно на възможно най-тъпия турист остави човека да подбере нужното от ръката му. Мъжът отдели шестстотин лирети и деликатно сви банкнота от сто лирети между двата си пръста. Посочи себе си и повдигна въпросително вежди. Ласитър разбра — бакшиш — и кимна. Служителят написа бележка с куп информация на нея и я затъкна между предното стъкло и чистачките.

— Туристическо бюро? — попита Ласитър, използвайки минимум английски думи.

— *A-a-a, sì* — каза мъжът, — *sì, sì*. — След което подхвана триминутна тирада на скорострелен италиански, завършила със змиевидно движение на китката. — Шу, шу, шу — изрече накрая той и обърна ръката си с дланта нагоре, за да покаже, че е приключил. — *Ессо!*

Ласитър се изненада, че след това „обяснение“, което изобщо не беше разбрал, все пак се озова пред вратата на бюрото. Жената там говореше английски съвсем слабо, но все пак схвана какво иска от нея. Обърна се и с няколко светкавични движения извади подробна карта на Умбрия, карта на Тоди и околностите — включително Монтекастело, — списък на фестивалите тук, малък плакат с герба на града и четири пощенски картички с изгледи от района.

Ласитър ѝ благодари, после взе химикалката и лист хартия от бюрото ѝ и написа: „Клиника «Барези» — Монтекастело“.

Поглеждайки написаното, жената се намръщи и изигра сложна пантомима: вдигна ръце към тавана, после ги кръстоса и започна да „мете“. Изкашля се, изтри очи и каза: „Пуф“.

Ласитър нямаше представа какъв е смисълът на всичко това, но се усмихна и се престори, че е разбрал.

— *Si, Si* — каза той. — Няма проблем.

Жената го погледна скептично, сви рамене, отвори картата и очерта върху нея маршрута до клиниката, а после и втори маршрут до „Пенсионе Акила“. Отбеляза крайните точки със звездички, сгъна обратно картата и му я подаде с: „*Buona sera*“.

Ласитър си получи колата от служителя в зелената униформа, разгъна картата на седалката до себе си и пое в указаната върху нея посока. Пътят го поведе надолу по хълма, обратно през портите на града и после из провинцията. След няколко грешки накрая излезе на твърда почва и продължи покрай някаква тясна река.

Пет мили по-нататък стигна до главния ориентир, бензиностанция на „Аджип“. Тук реката бе широка не повече от петнайсетина метра, но фигурираше на картата като величествената Тибър.

Мина по моста „Тевере“, зави наляво, след още няколко мили мина покрай няколко сини контейнера за боклук, а след това и през някаква овощна градина. После пътят се разклоняваше. Ласитър отби, спря за малко и разгледа картата. Надясно бе Монтекастело — скрито зад каменна стена селце, сгущено в грамадна скала, издигаща се на около двеста и петдесет метра над речната долина. Същото като на картичката върху хладилника на Кара Бейкър. Нямаше никакво съмнение, че изгледът върху нея бе на място, недалеч от тук.

Жената в туристическото бюро бе маркирала обаче лявото разклонение, затова Ласитър тръгна по него. В началото пътят вървеше покрай царевични нивя, от които сега стърчаха само ниски стебла, после мина покрай една маслинен горичка и няколко семпли къщурки.

Не след дълго пристигна. Отляво видя две масивни каменни колони, чиято вдлъбната като купа горна част бе запълнена с изсъхнала растителност. На стълб от ковано желязо висеше табела с надпис: „Клиника «Барези»“. Мина покрай колоните и около километър по-нататък излезе на билото на нисък хълм.

Това, което видя, прониза сърцето му.

Ако тя не беше построена от същия сив камък както колоните край пътя, от нея вероятно щеше да е останала само черна пепел. Явно точно това се бе опитала да му обясни онази жена.

Дим. Огън. „Пуф!“.

От клиника „Барези“ бе останало онова, което се съдържа в думите „изгоряла до основи“. Там, където високата температура на пожара бе напукала хоросана, камъните се бяха свлекли на безформени купчини. От дясната половина на сградата не бе останало нищо друго освен един почернял комин, заобиколен от изгорели боклуци. Западната страна бе по-слабо поразена... но зейнала към небето. Без таван и с избити от огнената стихия врати и прозорци, останките на клиника „Барези“ изглеждаха много по-стари, отколкото бяха в действителност. Ласитър слезе от колата и смаян се огледа. Гледката на опустошението му напомни за първата ужасна сутрин, когато бе пристигнал пред дома на Кати. Дори отново усети миризмата на изгоряла пластмаса и метал. Никога нямаше да забрави първото си впечатление — овъглена купчина от греди и огънат черен метал.

И за друго му напомни тази гледка — за ексхумирания гроб на Брендън. Полицията се бе постарала да смекчи впечатлението, но той добре помнеше какво бе видял: падналата надгробна плоча, пръснатите наоколо изгорели цветя, стъпкани в пръстта, черната пепел...

По ръцете му полазиха мравки, плъзнаха по плещите му и се събраха на тила. Почувства ледена вълна по гръбнака си й изпита влудяващо усещане за безпомощност. Подпря гръб на колата. Навсякъде, където потърсеше отговори, намираше само изпепелена земя.

Останките от клиника „Барези“ като че ли слагаха край на разследването. Най-сетне беше намерил следа, най-сетне се беше натъкнал на нещо, което свързваше смъртта на сестра му с другите случаи. Беше открил общия знаменател на всичко. Той обаче се оказваше доведен от огъня... до нула.

Напълно обезсърчен, Ласитър изпусна дълбока въздишка. Беше загубил надежда. За пръв път от смъртта на сестра си насам сериозно се усъмни, че някой ден ще разкрие защо тя и Брендън са били убити.

Върна се бавно при разклонението и пое към Монтекастело и „Пенсионе Акила“. Слънцето залязваше и от това разстояние градът изглеждаше като крепост на фона на пламтящото небе.

Пътят се издигаше плавно в началото, а после ставаше все по-стръмен. Виеше се като спирала по склоновете на хълма, на чийто връх беше скритото зад каменните стени градче. Смени предавката от

трета на втора, после и на първа. Температурата на двигателя застрашително се покачваше. Десет минути по-късно излезе на относително равен участък, точно пред стените. Спускащите се коли бяха през цялото време на спирачки.

Намираше се в нещо като „чакалня на открито“. Няколко къщи се гушеха в склона, в периферията на малък парк, където под сянката, до красив фонтан седяха жени и наблюдаваха как децата си играят. Останалата част от равното пространство се заемаше от паркинг и Ласитър видя там няколко клетки, резервирани за „Пенсионе Акила“. Избра една от тях, паркира, изгаси двигателя и слезе от колата. На ръждясал метален стълб бе закрепена червена кутия, върху която с големи бели букви бе написано на ръка: „МАРА“^[2]. Вдигна висящия на панти капак и извади отвътре твърда картичка, на едната страна на която имаше начертана на ръка карта, показваща пътя до пансиона, а на другата — скица в две части. Първата изобразяваше пиколо — панталони на райе, огромна усмивка и шапка с надпис: „Акила“. Момчето тръгваше от паркинга с по два куфара във всяка ръка и пети, стиснат под лявата мишницата. Втората част показваше същото пиколо във фойето на пансиона по време на нисък поклон пред царствено изглеждаща старица. Куфарите вече бяха старателно подредени в редичка. Ласитър намери всичко това за много експресивно, но нямаше нужда от пиколото.

С картата в ръка той отиде до края на паркинга и погледна надолу в урвата. Видя как тъмната лента на реката прорязва пейзажа, а в далечината зърна и светлините на Тоди. Точно под мястото, където бе застанал, се разнесоха детски викове. С изумление видя малко футболно игрище. Дузина момчета играеха в два отбора по шест, без да се притесняват, че вече се смрачава.

Площадката опираше с единия си край в склона, а другият стърчеше в пространството на система от подпори. Цялото поле бе заградено от черна мрежа, окачена на метални стълбове — иначе момчетата щяха да гонят топките по склоновете.

Искаше му се да остане и да погледа, защото гледката бе неповторима, но спускащият се мрак го подсети, че е по-добре да отиде в пансиона по светло.

Явно движението с коли в града беше забранено и когато мина под арката на портала, разбра причината. Просто нямаше място и за

коли. Влезе през късия тунел и се озова от другата страна на стената. Тунелът опираше във „Виа Майоре“ — стръмно каменно стълбище, извеждащо до средновековна „улица“, толкова тясна, че без затруднение можеше да докосне едновременно стените на сградите от двете ѝ страни. Малко по-нататък уличката минаваше през тунел в основата на сива каменна постройка и излизаше на каменно площадче.

Всичко беше под наклон и Ласитър вече дишаше тежко, когато видя ярко боядисания овален знак, закрепен в камъка до масивната дървена врата.

Изненада се. Пансионите обикновено са скромни места, но „Акила“ беше много елегантна сграда.

На старата врата стоеше табела: „Влез“. Ласитър прие поканата и се озова в малък мраморен салон, където мебелите почти отсъстваха, но имаше черен роял. Подът беше частично застлан с ориенталски килими. Зад голямото дървено писалище — на него нямаше нищо освен въртяща се поставка за картички и подвързана с кожа регистрационна книга — седеше мъж на около петдесет години. Беше къдрокос, облечен в тъмносин блейзер със златна катарاما. Имаше хубостта на театрален актьор.

— *Prego?*

Ласитър се приближи до писалището, все още задъхан от изкачването. Ребрата му пулсираха от болка.

— Джо Ласитър — каза той. Вече се запъваше да си спомни италианската дума за „резервация“, когато мъжът го изненада, проговаряйки на английски.

— О, да. Добре дошли в „Акила“! Имате ли багаж? Мога да изпратя Тонио.

— Говорите английски? — запъна се Ласитър.

— Ами... да. Всъщност аз съм англичанин. Бях.

— О, изненадахте ме.

— Повечето хора се изненадват. Човек не очаква да чуе майчиния си език в място като Монтекастело, макар че през лятото ни нападат част от дошлите в страна на киантито.

— Тоскана ли? — засмя се Ласитър.

— Ммм... Там можете да се наслушате на английски... Е, поне през август. — Мъжът се усмихна. — Тук обикновено не идват много туристи... особено през януари. — Той се поколеба, оставяйки деликатна пауза, за да даде възможност на Ласитър да обясни какво го е довело в Монтекастело по толкова необичайно време на годината. Ласитър отвърна на усмивката му, но не каза нищо. — Е, добре! Впишете данните си в книгата и ми дайте паспорта си за няколко часа. Ще ви покажа стаята. — Той обърна регистрационната книга към Ласитър, отвори я на текущата страница и му предложи химикалка.

Фактът, че този човек говореше английски, бе добре дошъл. Той можеше да знае нещо за клиниката и лекаря, който я бе ръководил. Но засега Ласитър имаше нужда само от душ и време за размисъл.

Последва мъжа, който настоя да носи куфарчето му, по широкия коридор. Стените бяха украсени със свещници от ковано желязо във формата на орли, събрали нокти около дебели бели свещи.

Стаята беше голяма, с висок таван и обзаведена с антики. Мъжът посочи прояден от дървояди шкаф.

— Телевизорът е там.

Колкото и старо да изглеждаше, мястото разполагаше с нови радиатори, а мраморната баня беше съвсем модерна. Имаше дори такива екстри като закачалка за подгрети кърпи, а на вратата висеше чисто бяла хавлия.

— Отново изглеждате изненадан — отбеляза мъжът.

— Бих казал щастлив — отговори Ласитър.

Мъжът наклони глава и отвори скритата зад завеса френска врата. Двамата излязоха на малкия балкон. Небето бе потъмняло, с изключение на малкото виолетово петно ниско над хоризонта.

— Ако е ясно, ще можете да видите Перуджа. — Мъжът направи жест към неясното сияние в далечината: — Ето там. — Върнаха се обратно в стаята и англичанинът се отправи към вратата. На излизане се обърна и го погледна. — Ако ви потрябва факс или копирна машина, ние имаме, разбира се. А ако в тази голяма чанта носите компютър, в контакта до бюрото има защитно устройство срещу пренапрежение. Освен това... ще вечеряте ли? Честно казано, ако не ви се ходи до Тоди или чак до Перуджа, едва ли ще намерите по-добро място от тук. Сервираме в осем.

— Звучи примамливо.

Още преди да приключат с нъокито^[3], Ласитър вече знаеше доста неща за Найджъл Бърлингем, симпатягата, който го бе регистрирал, и за компаньона му, Хю Кокейн. Хю също бе около петдесетте, но колкото Найджъл бе красив, толкова той бе обикновен. Висок и дългнест, целият сякаш само нос, уши и оредяла коса.

Както скоро разбра, двамата бяха гейове, приятели от Оксфорд, дошли в Италия през 60-те да рисуват.

— Е, естествено — разказваше безгрижно Хю, — бяхме ужасни като художници, нали, Найдж?

— Направо невъзможни.

— Хубавото е, че се намерихме.

Известно време бяха живели в Рим, а след като бащата на Найджъл починал („от апоплексия, предполагам“), си купили лозе в Тоскана.

— Звучи прекрасно — отбеляза Ласитър.

— Беше по-лошо от рисуването — оплака се Найджъл.

— Прашно... — допълни Хю.

— Потно...

— А помниш ли комарите?

Найджъл се засмя:

— Със зъби от натрошено стъкло.

— А усойниците?

— Усойници? — на Ласитър му се стори, че не е чул добре.

— Мммм... — отговори Хю. — Смъртоносни, макар че всички държаха антивенин в хладилниците си. И не бяха само по земята. Увиваха се и по лозите. Берачите треска ги тресеше, нали, Найдж?

— Мммм...

— Помня, веднъж развеждах туристи. Представете си: „А това са нашите лози със *санджиовезе*. Това грозде е пренесено... и така нататък. Посадили сме го през... и така нататък“. Вдигам значи един грозд и... Боже Господи!... озовавам се лице в лице... Не, как се казва, „лице в глава“... — Хю се обърна към по-красивия си приятел: — Има ли змията лице? — Тук се започна дискусия за дефиницията на „лице“, в края на която Хю въздъхна: — Та, така беше в лозето.

— С работниците също беше трудно — обясни Найджъл. — Не знам дали си представяте ситуацията. В Тоскана и без това е пълно с експатриати, така че лозето...

— Абе работата си беше тежка — изкриви лице Хю и погледна приятеля си. — А ние не си падаме по тежката работа, нали, Найдж? Изобщо!

Разговорът продължи в този тон, като Хю отсервираше, а Найджъл сервираше. След ньокито последваха агнешки котлети на грил, които отстъпиха на зелена салата, последвана от купичка плодове, за да се стигне до неизбежното „диджестиво“^[4].

Ласитър слушаше с удоволствие. Не искаше да разваля вечерта с разказа за своята трагедия, но накрая забеляза, че Найджъл и Хю го гледат очаквателно.

— Сигурно се питате какво ме е довело тук?

Найджъл хвърли поглед на Хю.

— Е, ние, естествено, сме професионално излекувани от любопитство, но... да. Чудим се, разбира се.

— Малко — уточни Хю.

Ласитър отпи от чашката „Фернет Бранка“.

— Ако избирате недвижим имот — каза Найджъл, — бих ви предупредил, че ще си загубите парите.

Ласитър поклати отрицателно глава.

— Всъщност — призна той — надявах се да посетя клиника „Барези“.

Найджъл примигна.

— Уви, лош късмет!

— Знам — въздъхна Ласитър, — видях какво има там днес следобед. — Помълча секунда-две и попита: — Кога се е случило?

— Беше... Кога беше, Хю? Август или края на юли? Помня, че беше в туристическия сезон.

— А как стана? — продължи да пита Ласитър, макар че вече се досещаше.

— Умишлен палеж, нали така, Хю?

— Не беше игра — намеси се Хю. — Никакви деца със свещи, фойерверки или други такива. Сградата беше стара — от шестнайсети век, поне по-голямата част от нея. В миналото е била манастир.

— Беше понесла всички сюрпризи на вековете и ето на... — Найджъл щракна с пръсти, — изгоря до основи.

— Професионална работа — намеси се Хю. — Не остана нищо. Само камъни! Вие всъщност сам сте видели. Дори хоросанът се *изпари*! Пламъците бяха толкова горещи, че камъните се пукаха. Пожарникарите изобщо не успяха да се доближат.

— Имаше ли някой вътре?

— Не, голям късмет, ако може да се нарече така. Клиниката вече беше затворена — уточни Хю и запали цигара от свещта.

— Как така?

— Барези, докторът, който я управляваше, се разболя. Когато разбра, че няма повече сили, просто си събра нещата. Така че беше затворена месеци, преди да изгори.

— Дали не бих могъл да се срещна с този... доктор Барези?

Найджъл и Хю едновременно поклатиха глави.

— Малко е късничко — каза Найджъл.

— Помина се — обясни Хю.

— Рак на белите дробове — продължи Найджъл и отвя встрани с красиво оформената си ръка дима от цигарата на Хю. — Клиниката ни липсва, макар че, след като Тоди става толкова популярен, можем някой ден да сменим бизнеса.

— Какъв „бизнес“? — не разбра Ласитър.

— Ами в клиниката нямаше къде да се живее — отговори Найджъл, — така че някои от жените, които отиваха там, се настаняваха при нас.

Изненадата на Ласитър бе очевидна.

— Не, това не е случайност — засмя се Хю, — все пак ние сме единствените хотелиери в града.

— Имахме уговорка — допълни Найджъл.

— Пациентите на доктор Барези получаваха специална отстъпка — продължи Хю, — а ние се грижехме за тях. Поемахме ги от летището, организирахме транспорта до тук... Ей такива неща.

— Това не бяха болни хора — отбеляза Найджъл. — Те не се нуждаеха от болнични грижи. Искам да кажа... бяха си напълно здрави жени.

— И познавахте доктора? — поиска да се увери Ласитър.

Найджъл и Хю се спогледаха. Найджъл поклати глава:

— Познавахме се... Но не бих казал, че бяхме приятели. Просто не мога да използвам тази дума.

Хю се облегна на стола.

— Найджъл иска да каже, че добрият доктор си падаше малко хомофоб.

— Но пациентите му отсядаха във вашия пансион?

— Да, но нали ви казах — ние сме единствените в Монтекастело. Предполагам, че е могъл да им осигури нещо в Тоди... но при нас бе несравнимо по-удобно. Що се отнася до самия Барези — него го виждахме съвсем рядко.

Хю започна да събира чиниите върху поднос, балансирайки го на една ръка и обикаляйки масата. Правеше го с подчертани движения на балетист. След малко спря, без да оставя подноса:

— Според мен великият *dottore* си беше един от нас — каза той с лека усмивка и подчерта казаното с движение на брадичката. — Не се беше женил. Не бе допуснал жена в живота си. Обличаше се превъзходно. Разбираше от антики. Имаше *мъничко* кученце. И... подчертано странеше от нас. За мен работата е повече от ясна. Само че такива като него са най-яроствните хомофоби.

— Какво значи „такива като него“?

— Затворените — обясни Хю. После се извъртя на пети и се отправи към кухнята.

Найджъл го проследи с поглед, а след това се обърна към Ласитър.

— Съжалявам, че сте дошли за клиниката — замислено каза той. — Сигурно сте страшно разочарован. Беше ли... — Поколеба се, размисли и поклати глава. — Не, не би трябвало да питам.

— Да питате какво?

— Е, исках да попитам... има ли нещо общо с жена ви? Говоря за причината да дойдете тук. Искам да кажа, сигурно имате проблеми със зачеването? — Той скри с ръка очите си. — Извинете ме!

— Не — отговори му Ласитър, — не е това. Аз нямам съпруга.

Найджъл изпусна дълбока въздишка на облекчение.

— Доволен съм. Искам да кажа... поне не сте изживели разочарование.

Но Ласитър полюбопитства:

— Беше ли клиниката на Барези... Как да се изразя, последен шанс? Говоря за повечето хора.

Найджъл се облегна назад.

— Хм... честно казано, познанията ми в мистерията на възпроизводството по неизбежност са ограничени от липсата на какъвто и да е личен опит. Но не, не бих казал, че клиниката беше място на последния шанс. Като „Тихуана“ например. Точно обратното, говореше се, че старият бил гений. Несравним. Затова имаше пациенти от къде ли не: Япония, Южна Америка... от четирите краища на света. И... повечето от тях напускаха щастливи.

— Така ли? Кое беше... по-особеното в метода на доктора?

Найджъл се смръщи:

— О, не знам. Както казах, естественият ми интерес е нулев. Но жените не спираха да говорят на тази тема, от което подразбрах, че при Барези няма провал. Имало някакви технически особености. С яйцата... — Найджъл се смръщи още повече. — Хванахте ме! Аз съм безнадежден случай.

— Мразя думата „яйце“ — намеси се Хю, който се бе върнал от кухнята. — Какъв ужас! Да мислиш за себе си като за *яйцеклетка*! — Лицето му се изкриви от отвращение. — Сякаш си пиле. Пиле с нищожен мозък в курник. — Замълча. После отново изкриви лице. — Всъщност, Найдж, не му казват „яйце“, а *ооцита*.

— Така ли? — искрено се изненада Найджъл.

— Покрай другите неща, *il dottore* бил измислил метод, позволяващ на *ооцитата* да си създаде... броня... която обикновено се създава само след като сперматозоидът проникне през стената. Така не се позволява на другите сперматозоиди да проникнат, тъй като вече няма нужда от тях. Защото... — Хю вдигна ръце като победител в състезание — печелившият вече е избран! — Найджъл изглеждаше отвратен. — Та — продължаваше Хю, — тази *броня* не само задържала навън ненужните сперматозоиди, но и вдигала оборотите на механизма на оплождане до максимум, така че работата непременно да стане.

— Не съм предполагал, че си толкова добре информиран по тези въпроси — намеси се Найджъл. После се обърна към Ласитър: — Макар че той по правило е много търсен да утешава и все държеше някоя за ръката.

Хю кимна и запали поредната цигара:

— Най-вече Хана.
— Една чехкиня — обясни Найджъл.
— Беше толкова изплашена и толкова *сладка*. Споделяше с мен всичко, абсолютно всичко.
— Хана Райнер — промълви Ласитър. — От Прага.
— Какво? Нима я познавате?
— Не — отговори той. — Не можах да се запозная с нея. Тя умря.

---

[1] Малък град в Югозападна Франция, където католиците вярват, че Света Бернадет (1844–1875, канонизирана през 1933) е видяла появата на Дева Мария. Това е място, което според католиците доказва, че чудесата са възможни. По тази причина много болни хора отиват там с вярата, че водата ще ги излекува. — Б.пр. ↑

[2] Карта (ит.). — Б.пр. ↑

[3] Малки, различно оформени топчета от брашно или картофи, сервирани със сос. — Б.пр. ↑

[4] Букв. „за подобряване на храносмилането“ (във Франция и Италия) — глътка силен алкохол в края на вечерята. — Б.пр. ↑

26.

— Не мога да повярвам! — изрече Хю, когато Ласитър приключи разказа си. Англичанинът смукна дълбоко от цигарата си и бавно поклати глава.

Напълно поразен от чутото, Найджъл премести поглед от единия на другия и извъртя очи нагоре:

— Дявол да го вземе!

— Надявах се да намеря нещо в клиниката, което... Даже и сам не знам... Нещо, което да обясни случилото се — завърши Ласитър. — Но сега се сещам, че не съм питал за дома на Барези. Може да е имал кабинет там и...

Хю поклати глава и го разочарова, като обясни, че Барези е живял в пристройка към клиниката. Така че, когато тя пламнала, изгорели както стаите му, така и всичките му вещи.

— Опасявам се, че нищо не е останало. Абсолютно нищо.

— *Pas des cartes, pas des phones, et pas des souvenirs* — допълни Найджъл.

— А сестрите, персоналът? — попита Ласитър. — Може би те...

— Нямаше сестри — попари надеждите му Хю и загаси цигарата си. — Само няколко лаборантки... Но не ми се вярва, че има смисъл да се разговаря с тях.

— Лаборантки ли? Този човек е имал клиника... а не е наел нито една медицинска сестра?

— Той беше изключително потайна личност. А и клиниката беше по-различна от другите. Не беше едно от онези места, обсадени от орди пациенти, с лекари, които ги приемат в кабинетите си. Не беше и болница. Беше по-скоро... изследователски център, нали така, Найджъл?

— Мммм...

— Старият дявол не приемаше повече от петдесет-шейсет души годишно... макар че от това, което са ми казвали, ако е имал желание, е могъл да обработва пет пъти повече.

— Добре де, какви са тия лаборантки? — не се предаваше Ласитър.

— Едната беше по-скоро нещо като чистачка. Другата бе в малко по-голяма степен *corpos mentis*... но не си спомням да сме я виждали след пожара, нали, Найджъл?

— Не, струва ми се, че пожарът я бе изплашил до смърт. Някой, не помня кой, каза, че заминала за Милано.

Ласитър се намръщи и се замисли. После попита:

— Друг? Приятели... роднини?

Хю погледна Найджъл.

— Няма. Наистина. Макар че... Защо не поговорите със свещеника?

— Ами да — възкликна Найджъл, — свещеникът!

— Не бих казал, че бяха точно приятели...

— Ама играеха шах, нали? На площада! — настоя Найджъл. — Пиеха заедно по чаша...

Хю се съгласи:

— Вярно, отец Ацети може да ви каже нещо...

— Що за човек е той? — поинтересува се Ласитър.

Хю сви рамене:

— Преселник. Местните много не го обичат.

— Говори се, че бил нещо като *большевик* — допълни Найджъл и потисна прозявката си. — Кое то, предполагам, обяснява защо са го изпратили тук.

— Както и да е — заключи Хю, — определено си струва да опитате да говорите с падрето. Освен това... той знае английски. И то доста добре.

— Ще го потърся утре сутринта — реши Ласитър. — Къде бих могъл да го намеря?

— В църквата. На площада. Ще ви обясня пътя — обади се Найджъл, — защото иначе има да се лутате. Макар че, както и да ходите, накрая все там ще излезете. Неизбежно е.

Тримата станаха едновременно и Хю предложи да приключи с почистването. Найджъл направи знак на Ласитър и тръгна през салона, гасейки свещите по пътя си. Когато излязоха във фойето, англичанинът отиде при гишето за регистрация и попита Ласитър дали ще иска да го събудят.

— Нося си часовник, благодаря.

— Почакайте малко — спря го Найджъл, — има нещо, което искам да ви покажа. — Той отвори тежката книга за регистриране, прелисти няколко страници, спря и вдигна поглед. — Тук записваме всички гости на пансиона от деня, в който го отворихме... макар тогава да бяхме ремонтирали само три стаи. Хю специално поръча книгата в Губио. — Той я затвори, за да може Ласитър да види фината кожена подвързия, фризовете в златно и зелено, корицата с величествения орел, понесъл в ноктите си табела с надпис: „Акила“. После прекара пръсти по повърхността и отвори на първа страница. — 19 юни 1987 година... Първият ни гост — мистър Базари. Остана два дни.

— Красива книга — призна Ласитър.

— Нали? Но аз ви я показвам, защото всичките ни гости са тук, вътре. Име, адрес, телефонен номер, дати на престоя. Потърсих сестра ви преди малко, намерих името ѝ и си я спомних. Беше от тихите. Много четеше. Поиска ми рецептата за кейка. — Тъжно поклати глава. — Ето вижте сам.

Ласитър го направи и наистина видя записа за Катлийн Ласитър:

Катлийн Ласитър — КБ
„Кезуик Лейн“ 204
Бърк, Вирджиния, САЩ
703-347-2122
Пр.: 21-4-91
Зам.: 23-5-91

Беше останала 32 дни. Не помнеше, че е било толкова дълго. Трябва да е съвпаднало с период, когато е бил много зает... всъщност кога ли не беше много зает.

— Какво е това? — попита той и посочи съкращението „КБ“.

— Клиника „Барези“. Заради отстъпката. Използваме и други обозначения: „ТБ“ — е за туристическото бюро в Тоди, „АВМ“ — за агенция „Виадже мундиал“. — Ласитър кимна механично. Найджъл елегантно сви рамене: — Всички пациенти на клиниката са били и наши гости. Можете да разгледате, ако желаете...

Ласитър изведнъж схвана.

— Значи Хана Райнер...

— Хана, сестра ви... всички, нали ви казах.

Ласитър се замисли дали ще може да намери нещо, което да свърже сестра му с другите жертви. Може би са били в клиниката по едно и също време?

— Скучна работа, но мисля, че бихте могли да съставите списък на *всички* клиенти на клиниката — продължи Найджъл. — Ако имате желание, естествено. — Ласитър си представяше какъв труд би коствало прелистването на половин книга в търсене на съкращението „КБ“. Изморяваше се само при мисълта за това. Но нямаше избор. — Е... — каза Найджъл, обърна се и се предаде пред дълго потисканата прозявка, която само напомни на Ласитър за собствената му умора.

— Само още нещо... Ще ми кажете ли кога е била открита клиниката?

Въпросът му затрудни Найджъл, който се намръщи от усилието да си спомни.

— О-о-о... не знам... деветдесета... или може би деветдесет и първа. Горедолу тогава — и с тези думи Найджъл завъртя неопределено пръсти във въздуха, обърна се и излезе.

Ласитър намери по датите „януари 1990 година“ и запрелиства, докато не попадна на първата пациентка. Беше някоя си Ана Вакаро от Верона, регистрирала се на трети май. Беше останала в „Акила“ седем дни.

Няколко минути по-късно Ласитър спря, отиде в стаята си, взе преносимия си компютър и се върна във фоайето. Отвори файл *cbquest.lst* и започна да записва в него имената, адресите и датите. Не след дълго се натъкна не на една, а на цяла група пациентки. Повечето жени оставаха по пет-шест дни. Само няколко, в това число и сестра му, се бяха задържали в „Акила“ много по-дълго — над трийсет дни.

Първият подобен случай бе Ланиел Жило от Антверпен, пристигнала в хотела на тридесети септември 1990 и напуснала месец по-късно. Така беше и със сестра му, а несъмнено имаше и други подобни случаи.

Ласитър тъкмо въвеждаше данните на Жило в компютъра си, когато във фоайето се появи Хю с чаша бренди. Изглеждаше

изненадан, докато не разбра идеята. Ласитър го попита защо някои жени са оставали за кратко, а други — за по-дълго.

— Различни процедури — каза Хю и се подпря на колоната. Беше леко пиян.

— Какво означава това?

Хю се намръщи, вдигна поглед към тавана, сякаш разчиташе да намери отговора там, после го свали обратно върху Ласитър. Не беше на фокус. Лицето му изглеждаше като лицето на дете, което усилено се труди.

— Различни процедури — повтори той. — Оплождането „ин витро“ е най-бързият начин. И много ефективен. Изваждат една яйцеклетка и... до каква степен ви интересуват подробностите? Жените ми разказваха всичко...

— Не знам — сви рамене Ласитър.

— Добре... Както казах, оплождането „ин витро“ означава кратък престой. Дамите идват и си отиват след няколко дни. — Той затвори очи, завъртя глава, за да намести прешлените си и се замисли. — След това идват различните... *прехвърляния*. Прехвърляне на гамета. Прехвърляне на зигота. — Поусмихна се. — Странен лексикон за правене на деца, не мислите ли? Наистина... — Той направи пауза и издекламира: — „Интрафалопиално прехвърляне на гамета“. Опитайте се да го кажете, ако носът ви е запушен. — Погледна Ласитър с крива усмивка. — Какво, по дяволите, изобщо е „гамета“? Човек има право да знае все пак...

— А Хана Райнер? — попита Ласитър, чукайки с пръст по страницата, която обработваше. — Не съм стигнал още до нея, но тя... от кои беше?

Хю разтри уморените си очи.

— От друг вид — каза той. — Донорство на ооцита. Отнема месец. Вашата сестра не беше ли от същите?

— Мисля, че да. Всъщност знам само, че е стояла доста. — Замълча и го погледна: — Защо според вас е отнемало толкова време?

Хю сви рамене.

— А... — изненада се сам той, — всъщност мисля, че знам. Знам! Хана ми го обясни. Първо, самият Барези настоявал за дългия престой. Хана ми каза, че в друга клиника, където била ходила, я

задържали само първия ден, за поставянето, а после й дали инжекции и хапчета за вкъщи.

— Инжекции и хапчета?

— Трябвало да синхронизират тялото й с това на донора.

— Какъв донор?

— Донора на яйцеклетката. Нали така се нарича методът: „донорство на ооцита“ — Ласитър изглеждаше напълно озадачен. Хю въздъхна: — Понякога дадена жена... като Хана... не може да забременее. Защото яйцеклетките й са... твърде стари.

— Какво означава това?

— Ами... те ги получават наведнъж... говоря за жените... когато се родят. Знаете това, разбира се.

— Разбира се — излъга Ласитър.

— Та, от самото начало разполагат с всички яйцеклетки, които им е писано да имат. Само че с остаряване на жените, остаряват и яйцеклетките. И понякога се получават усложнения. Хромозомите се разиграват, появяват се генетични увреждания или яйцеклетките не могат да бъдат лесно оплодени. Методът е разработен за такива случаи. Защото жените като Хана могат да раждат, т.е. могат да износят дете. Някой като Барези взема яйцеклетка от млада жена — донора, — която после оплождат с... хм... със спермата на съпруга на Хана... и слагат така оплодената яйцеклетка в по-възрастната жена. — Изтощен от обяснението, Хю отпи дълга глътка, изплакна с питието устата си и с наслада преглътна.

— Значи... биологически казано... това дете не е на тази жена.

Хю забарабани с нокти по ръба на тумбестата чаша.

— Позволявам си да не се съглася. Биологически погледнато детето е нейно. Тя го износва, ражда го и започва да го гледа. Но в генетичен аспект те нямат нищо общо, защото цялата ДНК е дошла от съпруга и донора. Струва ми се, че Хана се безпокоеше от това.

— Защо ми го казвате?

— Ами хлапето не е приличало много на Иржи, нали?

— Не знам — призна Ласитър. — Аз видях само снимка, на която детето беше още бебе. Вие двамата, предполагам... сте поддържали контакт.

— О, да. Цели две години си пишихме всяка седмица. После... престанахме. Тя ми изпрати снимка на малкия и... ами... предполагам,

че е имал нещо общо с донора, защото не приличаше много на Иржи... не че той може да спечели конкурс за красота.

— И все пак не разбирам... защо е необходим цял месец...

— Заради инжектирането на хормони. Нали ви разказах. Жената, получила яйцеклетката... — обясни Хю с нежелание, — трябва да синхронизира, в смисъл, да промени своя месечен цикъл в съответствие с този на донора. А Барези имаше свои виждания за това.

— Ясно.

— Той настояваше да са му тук под ръка през целия месец... макар в другите клиники да не е така. Той задържаше дори местните пациенти. Обичаше да следи хормоните им изкъсо. Освен това не му харесваше, че някои от тях летят със самолет — твърдеше, че това било грешка, тъй като имало нещо, свързано с въздушното налягане.

Ласитър слушаше намръщен. Значи през това бе минала Кати? Беше изтърпяла всичко, без да спомене за хормоналните инжекции, ооцитите и донорството на яйцеклетки. От друга страна, Кати никога не бе обичала да говори за толкова интимни неща. Дори с него. Може би... точно с него.

— Мога ли да ви запитам нещо? — обади се Хю.

— Разбира се.

— Ще ни се обадите ли? Имам предвид за убийствата. Не знам дали разбирате... Найджъл ме подмята за Хана, но аз много я харесвах. — Направи безпомощен жест, погледна Ласитър и се прозя: — О, Боже, скапан съм. Май е най-добре да лягам. — И леко залитайки, тръгна през фоайето.

Ласитър върна вниманието си към книгата за регистрация. Прекарваше пръст по десетките страници, плътно изписани с имена, и търсеше с поглед издайническите букви „КБ“. Беше механична работа и докато я вършеше, му хрумна нещо.

Дали убийствата нямаха нещо общо с донорите? Донорите на яйцеклетки или сперма? Намери поредното име и го въведе в компютъра. Имаше случаи, когато хора започваха да преследват генетичните си наследници: мъже, неинформирани за бащинството си, научават по-късно, че са имали дете, дадено за осиновяване. Беше гледал подобен репортаж по „60 минути“^[1] преди много време.

Късно е, каза си Ласитър, изморен си. Хм... Грималди в самоубийствена мисия, имаща за цел да бъдат премахнати потомците

му? Спомни си, че вече бе отхвърлил тази идея, и то с основание. Нямаше никакви индикации, че Грималди е бил донор на сперма, а и дори да е бил, защо ще преследва „своите“ деца? Освен ако е побъркан, а Ласитър бе отхвърлил тази хипотеза още в началото.

Намери ново „КБ“ и вписа името.

Ами ако... ако имаше голямо наследство? И ако наследникът на състоянието е знаел, че покойният е бил донор на сперма? И започва да се страхува, че един ден заченатите със спермата деца ще дойдат и ще предявят претенциите си за своя дял от наследството.

Измислена история, скептично прецени Ласитър. Колко по-просто би било да се унищожи архивата на клиниката... което, впрочем, също беше направено.

Пръстът му спря на следващия запис — жена, която бе останала трийсет и пет дни в пансиона. Четвъртата. Още не бе стигнал до името на Хана Райнер. Понеже и Хана, и Кати бяха от подложените на процедурата с донорство на ооцита, той бе маркирал имената им с двойна звездичка.

Следващата: Мари Уилямс от Минеаполис, Минесота. Беше се регистрирала в пансиона на 26 март 1991 и беше напуснала на 28 април. Двете с Кати бяха един и същи случай и престойте им се застъпваха с една седмица. Сигурно са се познавали, помисли си Ласитър.

Продължи да прелиства страниците на регистъра и да записва имената на пациентите на клиниката. Не след дълго намери следващата клиентка от категорията „донорство на ооцита“:

Марион Кер — К.Б.

„Еджър Лейн“ 17

Бресингам, Б.К.

Пр.: 17-11-92

Зам.: 19-12-92

Беше вече въвел името в компютъра и бе започнал да търси следващия случай, когато осъзна за какво става дума! Бресингам, Британска Колумбия, Канада. Беше забравил името ѝ, защото не му се бе сторило съществено. Но сега... седеше изумен. Онова търсене в

„Нексис“... в Прага... точно преди посещението в болницата при Иржи Райнер... „палеж И дете И убийство“ или нещо такова... и извадката с единствения интересен случай... беше разказ за семейство Кер.

Не си спомняше подробностите, с изключение на това, че детето на Марион бе убито точно когато Грималди е бил в болницата. Ако беше така, този случай нямаше нищо общо със смъртта на Кати и Брендън. Ако пък имаше, значи убиецът не беше един, следователно ставаше дума за конспирация. Конспирация, поставила си за цел да избива деца!

Самата мисъл за нещо такова тогава му се бе сторила абсурдна, но онова, което собствените му очи виждаха, бе:

Марион Кер — К.Б.
Бресингам, Б.К.

Имаше нужда от чаша кафе, затова се върна в стаята, извади пликчето нескафе от барчето и кипна чаша вода, използвайки нагревателя, предвидливо предоставен от управата на пансиона.

Не знаеше какво да мисли. Името на Кер подсказваше... Не, доказваше... че има повече от един убиец и вече нямаше как да се прави, че „Умбра Домини“, смъртта на Бепи и пребиването му в Неапол не са част от една и съща мрежа. Но когато си зададеше въпроса „защо“... мозъкът му блокираше.

С чашата нескафе в ръка той се върна във фоайето, където го чакаха разтворената в началото книга за регистриране и включеният компютър.

Следващите три часа минаха в затыпяващ труд. Усещаше, че е изморен и концентрацията му изневерява, така че си наложи да проверява по два пъти всяка страница. Вниманието му обаче все се раздвояваше и в един момент се усети, че прелиства страница, без да е сигурен дали я е прегледал.

Беше три и половина сутринта, когато реши, че е напипал някаква логика. Но си забрани да мисли за нея, преди да е приключил. Смяташе, че това ще му позволи да се концентрира само върху

случаите, които се вписват в схемата. Когато най-сетне стигна до края, небето бе започнало да порозовява.

Беше смачкан. Затвори с отвращение кожената корица на дебелата книга и се протегна с такава сила, че ребрата му изпукаха. Изгаси осветлението и се върна в стаята си.

Едва там си позволи да направи онова, което досега си бе забранявал — да отдели процедурите с ооцитата, т.е. жените, стояли в пансиона месец и повече. Двойните звездички ги открояваха, така че с помощта на компютъра след няколко секунди имаше списък от осемнайсет имена:

Катлийн Ласитър
Хана Райнер
Матилда Хендерсън
Адриана Пеня
Марион Кер...

Първите пет бяха мъртви. И децата им също. И всички бяха загинали в пламъци.

Затвори очи. В съзнанието му изплува образът на Брендън. „*Чичо Джо! Чичо Джо! Гледай ме! Мога да правя кълбо. Виж!*“, при което хлапето неумело се преобръща. Изобщо не беше кълбо, а по-скоро търкаляне по пода, но Брендън скача като олимпийски гимнастик, вдигнал победоносно ръце с горда усмивка.

Ласитър отново погледна списъка. Жените бяха предимно от Щатите и Западна Европа, но имаше и от Хонконг, Токио, Тел Авив, Рабат, Рио.

Премести компютъра на бюрото до прозореца и включи модема в телефонната линия. Използвайки програмата за кодиране, зашифрова файла *cbquest.lst* и го изпрати в офиса си във Вашингтон. После написа кратко писмо до Джуди Рифкин и приложи към него имената и адресите на осемнайсетте жени. Помоли я да съобщи на Риордан, че поне пет от жените в списъка са мъртви и че е много вероятно останалите да ги грози смъртна опасност. Риордан трябваше да се свърже с властите в съответните населени места и да издейства

съответната защита на застрашените. Спомена, че смята да се върне до ден-два, за да обясни подробно.

Междувременно нареди на Джуди да отвори досие на името на покойния Игнацио Барези от Монтекастело, Италия, и да започне да събира информация за него, за клиниката му и за метода на оплождане, известен като „донорство на ооцита“. Накрая я помоли да подкрепи Риордан в откриването на останалите тринайсет жени. Имаше вероятност, ако се действа чрез полицаи, всички те да се изпокрият. А той точно това искаше.

Писмото се получи дълго две страници и след като го изпрати по електронната поща на Джуди, усети, че вече адски му се спи. Тогава осъзна, че е уикенд и има опасност Джуди да не провери пощата си до понеделник сутринта, което беше недопустимо. Погледна часовника си. Пет и половина сутринта, значи единайсет и половина във Вашингтон. Посегна към телефона и набра домашния номер на Джуди. Чу сигнала за позвъняване четири пъти, след като се включи телефонният ѝ секретар. Изчака дългия сигнал и поканата да остави съобщение, после каза: „Джуди, обажда се Джо. Провери електронната си поща веднага. Важно е. Ще се видим след два дни“.

Съблече се и се просна на леглото, сякаш се готвеше да заплува по гръб. Затвори очи, вслуша се в дишането си и зачака да заспи.

Но мислите му се въртяха във вихрушка. Видя Мари Сандерс, хванала за ръчичка момченцето си. Очите на детето бяха махагоново кафяви и бездънни като кладенец. После изплува почернялото лице на Брендън, стрелна се през главата му и се разнесе гласът на Томи Труонг: „*Няма кръв в това малко момче.*“ След това се сети за опустошения поглед на Иржи Райнер. И за сълзите на Кара Бейкър.

Боже Господи, помисли си той и дръпна постелките през главата си, това си е живо клане!

---

[1] Популярно ежедневно предаване на CBS с водещ Дан Райдър.
— Б.пр. ↑

Излюпи се от леглото към единайсет часа и първата му мисъл бе, че му трябва нормален сън, а не няколко часа дремване по светло. Горещият душ го поосвежи. Остави струите да масажират раменете му и да измият от тялото му натрупаната умора. Не му се бръснеше, но не си спести усилието. Духовниците могат да бъдат доста странни хора. Или поне така предполагаше. Не знаеше със сигурност.

Облече коженото си яке и слезе във фоайето. Найджъл му се оплака от махмурлук, но все пак му посочи в каква посока се намираше площадът с църквата и „кафето“.

Навън беше студено, може би пет градуса, и всеки момент щеше да завали. Зави наляво и тръгна на север по тясна калдъръмена уличка. Нямаше тротоари и коли, само плътни стени от сиви каменни къщи от двете страни. Хората бяха затворили врати и прозорци, а повечето бяха спуснали и щорите като преграда срещу зимния въздух.

През зимата Монтекастело може и да беше красив, но излъчваше някаква скрита заплаха. С течение на вековете основите на къщите се бяха изместили по стръмните склонове и сега се подпираха една друга, надвесени заплашително над уличката. Ласитър слизаше надолу, за да се заизкачва след минута отново. Започваше да си мисли, че градът е построен като лабиринт.

Подмина някакъв магазин без надпис, после втори. Никъде не се виждаха табели, може би защото нямаше нужда от реклама — всички в градчето добре се познаваха и всеки отлично знаеше къде какво да намери. Зад пластмасовите гирлянди, висящи като пердета на входовете на магазините, блестеше флуоресцентна светлина. Някакъв старец излезе, размествайки със странен шум завесата на входа на близкия магазин, понесъл торбичка със зеленчуци, някакви пакети и хляб. „Чао“, поздрави той и внимавайки къде стъпва, забърза нанякъде.

На следващия завой Ласитър излезе от плетеницата от улички и се озова на главния площад на Монтекастело, Пиаца ди Сан Фортунато. Църквата, която търсеше, носеща името на Сан Джовани Деколато, заемаше цялата му северна страна. Беше малка, семпла и

построена от все същия сив камък. Ласитър вече се готвеше да изкачи стъпалата пред входа ѝ, когато чувствителният му нос долови аромата на кафе.

Срещу църквата наистина имаше кафене с вездесъщата завеса от пластмасови мъниста на входа и няколко метални маси и столове отпред. Това изглежда бе центърът, продаващ „грех на едро“, защото комбинираше функциите на закусвалня, будка за вестници, салон за видеоигри, бар, кафе и магазин за цигари — всичко това събрано в едно-единствено помещение. Въпреки студа Ласитър седна на една масичка отвън и си поръча еспreso.

Поне не бе ветровито, а щеше да бъде и тихо, ако не бе непрестанното писукане на машините за „Пак-Ман“. Площадът бе заграден от трите страни със сгради. Четвъртата беше част от градската стена — парапет около метър и двайсет висок, над който се разкриваше гледка към умбрийската равнина.

На съседната масичка двама работници на средна възраст играеха на карти. Носеха отеснели им вълнени якета, закопчани догоре над толкова много дрехи, че изглеждаха като тапицирани. Отпивайки по ред от чашите с кафе и бренди, те тихичко ругаеха, шегувайки се с капризите на съдбата.

Докато чакаше да му донесат кафето, Ласитър погледна към стойката, изнесена пред входа. Имаше поне дузина вестници, хванати с метални щипки, но нищо на английски. Зърна „Льо монд“ отпреди три дни, но не изпита желание да поставя на изпитание френския си. Все още не беше измислил как да обясни на свещеника желанието си да разговаря с него. Да му каже направо: „Сподели ми всичко, което знаеш за доктор Барези“. Не вървеше.

Докато си пиеше кафето, Ласитър се загледа в картоиграчите. Колодата бе толкова стара, че гланцовата повърхност отдавна се бе изтрила. И самите карти сигурно биха се огъвали в ръцете им, ако мъжете не ги подпираха отзад.

Двамата явно бяха прекарали живота си на открито, ако се съдеше по обветрената им кожа и бръчиците в ъгълчетата на очите. Но изглеждаха здрави, яки и някак язвително насмешливи. Зъбите и очите им блестяха върху тъмните лица.

Опита се да си представи къде в Америка можеше да види двама като тези да седят навън безгрижно по работно време, да пият кафе с

бренди и да играят карти. И то през януари. Никъде, освен може би по обяд в някоя работническа таверна, което не беше същото.

В центъра на площада имаше малък обикновен фонтан с правоъгълен каменен басейн, издигнат на стъпка-две от земята, и с изображение на... да, сигурно беше лъвска глава. Устата беше напукана, така че вместо оттам да се излива гладка водна струя, се чуваше някакво бълбукане. Но фонтанът си работеше и явно дори изпълняваше ролята на нещо повече от градска украса. Ласитър видя как възрастна жена напълва две пластмасови кани, изправя рамене и се отдалечава.

Поръча си второ кафе и се разходи до парапета. Склонът падаше почти вертикално. Беше скалист, понеже почвата — ако изобщо я е имало — сигурно беше ерозирила още преди векове. Няколко пинии бяха успели да пуснат корени в пукнатините на каменната повърхност.

В далечината, точно над хилавите пинии, беше Тоди, който благодарение на някаква оптическа илюзия изглеждаше, като че ли се рее във въздуха. Стените му обхващаха хълма диагонално и се изкачваха нагоре до самия град. Зад тях се виждаше хаотично застроен квартал — явно резултат от безконтролното разрастване на Тоди като районен център, — но по-нататък редът вземаше превес чак до реката под формата на геометрично очертани ниви.

Гледката беше прекрасна. Ласитър изпита носталгия по нещо, което така и не бе имал в живота си. Отдавна бяха забравени времената, когато фермерството в Щатите приличаше на това. Сега гледката на земеделска Америка бе рядко достъпна, и то от височина шест хиляди метра. Отдаде носталгията си на Сезан.

Малко по-наблизо, на отсамната страна на реката, се виждаше овощната градина, през която бе минал. Позна я по правите редици дървета. После откри мястото, където пътят се разклоняваше към клиника „Барези“ — по-точно останалото от нея — и към Монтекастело. Проследи го с поглед, докато не го загуби по стръмнините на хълма. Появяваше се отново вече стотина метра под града, при малкия парк зад градската стена. Дори различи колата си — сребрилата, ето там!

Върна се при масичката си, където втората чаша кафе вече го чакаше, и без да сяда, я изпи на един дъх. Подпъхна пет хиляди лирети под чинийката и тръгна да пресича площада в посока към църквата.

Изкачи стъпалата и мина през тежката дървена врата, през която се влизаше в малко антре. Дървена стена с арка в нея отделяше света за молитва от този навън. Антрето представляваше своеобразно чистилище, където имаше стара дървена маса, върху която бяха подредени малки купчета листовки и метална кутия за помощи. Ласитър пхна няколко банкноти в процепа и мина през арката.

Вътре се оказа изненадващо тъмно, затова първоначално не можа да различи нищо друго освен тавана високо горе. Дим от свещи и мирис на мухъл изпълниха ноздрите му. Внезапно чу тих шепот откъм дъното на църквата, където трябваше да се намира олтарът.

Естествена светлина влизаше само през разположените високо на една от стените прозорчета. Беше крайно недостатъчна. Зимното слънце навън бе анемично и под тъгъл, който едва разсейваше мрака горе. Лъчите минаваха почти успоредно и далеч от пода. Свещниците също бяха безсилни. Бяха малко на брой и в тях всъщност нямаше свещи, а глим-лампики, чиято трепкаща светлина изобщо не приличаше на пламък.

Малко по-навътре, в основата на тъмна статуя, бяха подредени свещите на вечното бдение. Ласитър седна на най-близката седалка и зачака очите му да се адаптират към полумрака.

Малко по малко започна да различава подробностите. Отвътре църквата беше изненадващо просторна. Едва сега забеляза, че пред олтара се е събрала малка групичка хора — не се виждаха добре от неговото място, но виждаше светли дрехи да мърдат насам-натам. Изплакването на бебе му подсказа, че може би наблюдава кръщение.

Няколко минути по-късно церемонията приключи и хората тръгнаха по пътеката, следвайки майката и плачещото дете. Свещеникът завършваше процесията. Беше висок и главата му стърчеше над останалите като белезникав балон. Когато мина — мъж около четиридесетте, с кестенява къдрава коса, волева брадичка и прав нос, — погледите им за миг се срещнаха и Ласитър си помисли, че го познава отнякъде. Но кой беше той? Ако не бе толкова слаб, толкова *измършавял*, можеше да бъде мъжествено красив. Но не беше. Имаше нещо неестествено в чертите на лицето му. И тогава се сети: свещеникът бе Икабод Крейн, някога преследван и измъчван.

Около десетина минути откъм антрето се разнасяше италианска реч, примесена със смях, макар бебето да плачеше все така пронизително, сърдито и неутешимо. После се чу шум от излизащи хора: характерните двойни целувки в европейски стил, използвани при среща и раздяла, приглушените прегръдки на мъжете, леко повишените на изпращане гласове, звучащи малко по-официално от обикновено.

Вратата на църквата се отвори и студеният повей на течението обгърна глезените му. За миг дневната светлина надви над сумрака. Разнесе се трополене и почукване на женски токчета. Гласовете затихваха. Представи си как свещеникът се сбогува с всички на стълбището отвън.

Вратата отново се затвори и в следващия миг той мина покрай Ласитър, който се изправи и се чу да изговаря с неприлично висок глас:

— *Scusi, padre!*

— *Si* — обърна се свещеникът.

Само че речниковият запас на Ласитър се бе изчерпал.

— Може ли да поговорим за минутка?

Отец Ацети се усмихна:

— Разбира се — каза той на отличен английски. — С какво мога да ви помогна?

Ласитър пое дълбоко дъх. Не знаеше откъде да започне.

— Не съм сигурен — призна той. — И все пак... отседнах в пансиона и... там научих, че сте били приятел с доктор Барези.

Усмивката на свещеника повехна и той замръзна на мястото си. Гледаше Ласитър с неспокойното изражение на очевидец. Накрая каза:

— Играехме шах.

— Разбирам, но... надявах се да можем да поговорим.

Вратата на църквата изскърца и по пода премина студена вълна. В началото на пътеката се материализира жена в черно, която се прекръсти. После тръгна към тях. Ласитър и Ацети я проследиха как се отпуска на колене и започва да се моли.

Ацети погледна часовника си и поклати глава:

— Съжалявам — каза той. — Имам изповеди до два.

— О! — разочаровано възкликна Ласитър.

— Но ако можете да почакаете... или може би да се върнете по-късно... Можем да поговорим. Стайте ми са непосредствено до църквата.

Ласитър беше благодарен:

— Ще се поразходя — обеща той. — Ще поразгледам забележителностите.

— Както желаете — въздъхна Ацети и се отправи към нещо, което се тъмнееше в края на пътеката. Формата му напомняше на скрин със завеска, но когато свещеникът се мушна в него, Ласитър разбра, че това е изповедалнята.

Два часа по-късно Ласитър и Ацети седяха в кабинета на свещеника. Бяха си разделили италианската паста, донесена от един енориаш. Ласитър реши, че не е бил прав в първоначалните си подозрения за предпазливостта на свещеника, защото Ацети се оказа гостоприемнен домакин. Той нарязва дебели филии хляб с хрускава коричка и наля по чаша вино. Пръсна по филиите зехтин и ги поръси със сол и пипер. Междувременно Ласитър седеше с гръб към електрическата печка и се топлеше.

— Значи — започна свещеникът — дошли сте за клиниката. — Ласитър кимна. — Ами, ако сте я видели, значи знаете какво се случи.

— Казаха ми, че било умишлен палеж.

Ацети сви рамене.

— И без това вече беше затворена. Жалко е все пак. Двамата с вас няма да видим повече такъв човек, докато сме живи.

— Какво искате да кажете?

— Говоря за доктор Барези. Беше много талантлив. Не съм експерт, но доколкото ми е известно, процентът на успех при него е бил просто... феноменален.

— Наистина ли? — обади се Ласитър с надеждата да окуражи събеседника си да продължава.

— Да. И мисля, обяснението е в това, че той беше не само лекар, но и учен. Знаехте ли го? — Ласитър поклати отрицателно глава. — Аха...! Значи изобщо не сте познавали доктор Барези. Той беше много неща едновременно — замислено каза Ацети. — И най-вече беше гений! Кое не ми пречеше да го бия на шах, и то редовно, уверявам

ви. — Ласитър се засмя. — Да, изглежда правех толкова много грешки, че не можеше да предугади ходовете ми — доверително вметна Ацети. — Често ми се оплакваше, че провалям плана му за красива игра. Още вино?

— Не, благодаря — отклони поканата Ласитър. Този човек започваше да му харесва.

— Баща му, дядо му — цялото семейство — бяха без изключение богати. Политика и строителство — върхът на корупцията. Много корумпирани... даже за страна като Италия. На него никога не са му липсвали пари. Нямаше нужда да работи. Но той се залови да учи: генетика в Перуджа, биохимия в Кеймбридж... Кеймбридж! — Ацети си наля втора чаша вино, топна коричката на хляба в нея и гризна една хапка. — Продължи в Цюрих... Спечели медал или нещо такова.

— За какво?

— Не знам... за научните си изследвания. Но, разбира се, той се отказа от всичко това...

— От кое?

— От науката.

— Искате да кажете, че се е посветил на медицината — уточни Ласитър.

Ацети поклати глава.

— Не, това стана много по-късно. Първо се залови с теология. Следва в Германия. Написа книга. Всъщност имам я под ръка. — Без да гледа, свещеникът бръкна в лавицата зад гърба си и извади оттам дебел том.

Ласитър го отвори, погледна заглавието и поклати глава.

— На италиански е — каза той и веднага съжали за глупавата си забележка.

Ацети се поусмихна.

— Да, казва се „Мощи, тотеми и божественост“. — Ласитър кимна и бутна книгата встрани. — Беше голям авторитет.

— Така ли — незаинтересовано вметна Ласитър.

— О, да.

— Пастата беше великолепна — отбеляза Ласитър. Разговорът се развиваше в посока различна от онова, което го интересуваше, и той не знаеше как да го насочи към желаната тема.

— Барези свързваше силата на мощите с определени, много примитивни инстинкти като: анимизма, боготвореното на предците и така нататък. Същият инстинкт, провокирал дивака да изяде сърцето на врага си — за да поеме и неговата сила, — е подтикнал християните да вярват, че костта на светеца, а често и само част от тази кост, носена в малка торбичка, може да защити от болести.

— Интересно — измърмори Ласитър, колкото да поддържа разговора.

— О, наистина е така. Нещата опират до бялата магия, а някои биха казали, че и до причастието.

— Не разбрах връзката — призна Ласитър.

Ацети сви рамене:

— Ядем и пием плътта и кръвта Христова. За вярващите това е свещенодействие. За другите... сигурно е нещо по-различно. Магия например.

— Долавям противоречие — неуверено коментира Ласитър.

Свещеникът се усмихна:

— Има такова. Но това не правеше впечатление на Барези. Неговата репутация беше кристално чиста. А и Ватикана гледаше благосклонно на него.

— Така ли?

— Абсолютно. Ватикана го използваше през цялото време.

— В какъв смисъл?

— За анализ на мощи. Винаги, когато имаше съмнение в автентичността на даден артефакт, викаха на помощ Барези. Повечето пъти ставаше дума за прости неща: треската от Светия кръст се оказваше тиково дърво, късчето от скалпа на Свети Франциск имаше ДНК-структурата на вол. Чували сте за Торинската плащеница, предполагам? — попита свещеникът, говорейки за ленената тъкан, за която се смяташе, че е била използвана за саван на Христос.

— Да — потвърди Ласитър, — кой не е.

— Ето ви един пример за популярността на Барези. Той е един от учените, на които бе възложено да я изследват.

— Прочетох някъде, че се оказала фалшификат.

Ацети се намръщи:

— Имаше такова нещо. „Ленена покривка от тринайсети век“. Изработена уж от самия Леонардо. Според други първата фотография.

— А какво беше мнението на Барези?

— Мислеше, че е мистификация, но с тъмно минало.

— Тоест?

— Както казва в своята книга, историята на мощите понякога е зловеща... и плащеницата вероятно е част от тази традиция. Някога мощите са били толкова важни, че когато някой светец се разболеел, хората се събирали пред дома му, чакайки го да умре. А когато това станело, те нахлували най-безцеремонно и излизали с... пръсти, зъби, очи — кой до каквото успеел да се докопа. После разпродавали тялото му на парче. — Ласитър недоверчиво го погледна. — О, да, така е било! Говори се например, че преди да са минали два дни от смъртта на Свети Тома Аквински, той вече е бил сварен до окапване на месото, само и само да се доберат до костите му. — Ацети се засмя. — Отвратително, нали? А понякога на нещастните светци им помагали и с отрова.

— Но плащеницата... това все пак си е само тъкан, независимо дали е истинска, или не?

— Да, но била пропита с телесни течности и... билирубин.

— Това пък какво е?

— Страничен кръвен продукт, който нормално не се екскретира. Но понякога, например при титанично усилие... или изтезания... хората го изхвърлят с потта си.

— И е намерен в плащеницата?

— Барези е открил следи. Така че, макар да смяташе, че тя е само мистификация, се страхуваше, че зад нея наистина стои мъчителна смърт, с цената на която е направена.

— Мили Боже — промълви Ласитър.

Ацети кимна:

— През тринайсети век популярността на мощите е била голяма. Църква с чудотворни мощи е привличала много поклонници, а многото поклонници автоматично означавали и много пари. Накрая дошло времето на Реформацията, когато голяма част от мощите били изгорени.

— Изгорени — повтори Ласитър. Думата му напомни защо е тук. Отпи глътка вино. — Това, което не мога да разбера, е как е преминал от светите мощи към медицината?

— О... предполагам, почувствал е призвание. Той, струва ми се, беше на почти петдесет години, когато се залови да следва медицина. В Болоня. Акушерство и гинекология. — Ацети се намръщи. — Мисля, че по време на лекарската си практика е развил интерес към проблемите на безплодието. След това направи и клиниката. Кое то беше много изненадващо.

— Защо?

— Има известен емоционален момент, нали разбирате. А Барези беше непохватен. Беше му неудобно в компанията на много хора. А ето на, налагаше му се да кара жените да се събличат! Пък беше и католик. При това по убеждение — изключително набожен. Така че имаше неприятности.

— Защо?

Отец Ацети извъртя очи.

— Кардинал Ратцингер изрази позицията на Църквата. А именно: Църквата се противопоставя на всякакви опити да се манипулира естественото зачатие.

— Контрола над раждаемостта?

— Не! Църквата беше както срещу клиниките за аборт, така и срещу тези за лечение на безплодие.

— Интересно...

— О, да! Казаха го направо и го обясниха подробно. Децата трябва да бъдат зачевани чрез полово сношение, по нормалния начин. Точно както контрацептивите са намеса във волята Божия, такава е и репродуктивната — как ѝ казват? — технология. Практически всичко, което става в клиниките за лечение на безплодие, е специално забранено.

— Наистина интересно. Но това не е попречило на Барези, доколкото разбирам?

Свещеникът отмести поглед.

— Той смяташе, че има право на изключение. — Въздъхна. — Иначе не би игнорирал Ватикана по такива въпроси. Вярно, контролът върху раждаемостта е забранен, но в Италия — почти изцяло католическа страна — хората имат малки семейства и населението е стабилно. А аз мога да ви уверя, че... въздържанието не е национална черта. — Ацети сви рамене и доля чашата си. — Така-а... Какво ще предприемете сега за вашата съпруга? Имате ли нужда от

консултация? — Ласитър го изглежда неразбиращо. — Тя в пансиона ли е? Удивлявам се, че сте дошли чак тук, без да опитате да се свържете предварително. Сега сигурно ще е много разочарована. Искате ли да поговоря с нея...

— Не, отче...

— Аз съм добър слушател — напомни му Ацети.

— Мисля, че има недоразумение.

— О?

— Аз не съм женен.

Свещеникът се обърка.

— Тогава...? — Обърна длани нагоре, за да покаже безпомощността си.

— Тук съм, защото сестра ми е идвала в клиниката. Преди няколко години.

— А! Добре! Сестра ви! Успешно ли се оказа?

— Да, роди й се прекрасно момченце.

Ацети се усмихна на новината и кимна доволно. После усмивката му премина в смръщване.

— Не разбирам — каза той. — Защо тогава сте тук?

— Тя почина през ноември.

Свещеникът примижа от болка.

— Страшно съжалявам. А момчето? Предполагам, сега за него се грижи баща му... и вие?

Ласитър поклати глава:

— Няма баща. Сестра ми живееше сама. А освен това и детето е мъртво. Всъщност... и двамата бяха убити.

Ацети отмести поглед. След малко попита:

— И как се случи всичко това?

— Някой ги е убил, докато са спели, след това домът им е бил подпален.

Ацети дълго не проговори. Отрязва ново парче хляб и го топна във виното. Накрая го погледна:

— Това ли ви води тук?

Ласитър кимна.

— Убиецът е италианец. Не мисля, че двамата със сестра ми са се познавали. После научих...

Свещеникът стана от масата, изправи се и закрачи неспокойно. Нещо го бе развълнувало, някаква тревожна мисъл. Изведнъж попита:

— Момче ли казахте? — Ласитър потвърди с кимване, без да изпуска свещеника от очи. — Чудя се... — започна Ацети.

— Какво, отче?

— Питам се дали знаете... Може и да не ви е известно, разбира се, но все пак... дали не знаете по кой метод е била обработена сестра ви. Защото има няколко...

— Знам, че е имало донор на яйцеклетка. Мисля, че го наричат...

— Донорство на ооцита. — Свещеникът произнесе фразата, сякаш ставаше дума за фатална болест. Продължи да крачи все така неспокойно, после се почеса по главата, спря и погледна Ласитър: — Но, разбира се, такива неща се случват. Има толкова много насилие и жестокост. Особено в Щатите. Сестра ви в град ли живее? В тези трудни времена...

Ласитър кимна:

— Прав сте. Наистина има много насилие. Но сестра ми и племенникът ми не са единствените.

— Какво искате да кажете?

— Друго момче е било убито в Прага. Горедолу по същото време. И в Лондон. В Канада... Рио... Един Бог знае къде още. Това е причината, поради която съм тук: те всички са били заченати в клиниката.

Свещеникът рухна на стола си, отметна назад глава и затвори очи. После сложи лакти на масата и прекара пръсти през косата си. Дълго време не каза нищо. В настъпилата тишина Ласитър чу, че навън вали.

След минута свещеникът се изправи на стола. Събра внимателно дланите на ръцете си и наведе глава, докато челото му не опря върхчетата на средните пръсти. Лицето му бе скрито, а брадичката му — заровена в гърдите. Прошепна нещо, което Ласитър не разбра.

— Моля?

— Добре, „такава е волята Божия“ — извика Ацети. Опря длани върху масата и погледна Ласитър. Погледът му беше тревожен и нефокусиран. — А може би не е!

— Отче...

— Не мога да ви помогна!

— Струва ми се, че можете.

— Не мога!

— Тогава ще бъдат убити още деца!

Очите на Ацети плувнаха в сълзи.

— Вие не разбирате... — умолително каза той, пое дълбоко въздух и се опита да се успокои. — Изповедта е свещена. Което се признае, остава запечатано. Така би трябвало да бъде.

— Какво означава „би трябвало“? — Но свещеникът упорито поклати глава. — Знаете кой стои зад всичко това, нали? — настоя Ласитър.

— Не — Ласитър почувства, че говори истината, — не знам. Но мога да ви кажа следното: всеки аспект от живота на Барези е част от онова, което се опитвате да откриете: работата му като учен, религиозните му изследвания, дейността му в клиниката. — Свещеникът отново въздъхна дълбоко и замълча.

— Това ли е? — осведоми се Ласитър.

— Това е, което мога да кажа — със съжаление в гласа произнесе Ацети.

— Значи не ми остава нищо друго, освен да ви благодаря за голямата помощ — язвително отговори Ласитър, без да скрива сарказма си. — Ще гледам да го запаметя добре. И ако някоя от майките ме попита защо синът ѝ е трябвало да умре, аз ще ѝ разкажа за вашия обет... и как нещата опират до принципи. Сигурен съм, че ще разбере — той сграбчи палтото си и скочи на крака.

— Почакайте — спря го Ацети. — Има още нещо... — Преди Ласитър да успее да каже каквото и да било, Ацети отиде в съседната стая. Чу се как дръпва чекмедже. После се върна. — Ето — каза той и даде на американеца някакво писмо.

— Какво е това?

— Барези ми го изпрати от болницата, няколко дни преди да почине. Мисля, че в него ще намерите отговорите на някои от вашите въпроси. — Ласитър видя, че писмото беше написано на ръка от двете страни на тънка, полупрозрачна хартия. Над главите им удари камбана. Ацети дръпна ръкав и погледна часовника си. — Имам изповеди до осем — каза той. — Ако се върнете довечера, ще ви го превода.

— Не бихте ли могли просто да...

Ацети поклати глава:

— Не мога. Градът е малък и сигурно вече се е наредила дълга опашка.

— Отче...

— Чакало е хиляди години. Може да почака още малко.

28.

Трябваше да помисли. Или още по-добре... да не мисли.

Свещеникът се бе опитал да му каже нещо, без да нарушава дадения обет. Нещо за различните шапки, които Барези е носил, и за начина, по който нещата се връзваха едно с друго. Само че той не бе успял да го разбере. Защото, ако изобщо имаше някаква логика, Ласитър поне не я виждаше.

Трябваше да потича.

Така бе свикнал да постъпва, когато имаше проблем, с който не можеше да се справи: превключваше мозъка си на неутралност и започваше да бяга. И най-често решението само изплуваше, като дар от небето.

Но в Монтекастело нямаше къде да бяга. Щеше да се наложи да обиколи градчето половин дузина пъти, за да покрие прилично разстояние. Освен това тичането по калдъръмите си беше живо убийство дори в сухо време, а на всичкото отгоре уличките така криволичеха, че би било абсурд да набере скорост. А колкото до пътя надолу по склона, нищо не би могло да го изкуши да се затича по него. Със същия ефект можеше да се хвърли от някоя скала и после да се върне с катерене.

Така че направи следващото най-добро нещо. Качи се в колата и подкара без цел извън града, в посоката на Сполето, налагайки си да не мисли с надеждата, че отговорът сам ще изскочи от някъде. Шофирането също понякога му помагаше, макар че като техника за медитация не бе така ефективно, както тичането.

Според картата Сполето отстоеше на четиридесет километра. Идеално, помисли си Ласитър. Час натам и час обратно. Включително разходка из града.

Картата обаче не показваше планинския хребет, разделящ двата града. Свързващата ги отсечка беше всъщност серия от остри завои по асфалтова пътека, прокарана в планината. Пропастта отстрани изглеждаше бездънна. И макар разходката да бе приятна, му отне час и половина, за да стигне до табелата, на която пишеше: „Сполето — 10

км“. Въпреки това не се отказа, докато не настигна един камион, който така и не успя да задмине. Задавен от дизеловите изпарения, започна да проклينا идеята си. Накрая, пет километра преди Сполето, стигна до бензиностанция на „Аджип“, където просто зави обратно. От деня бе останала само светла ивица над билото на планината. Часовникът на таблото показваше шест и петнайсет.

— Изпусна го за малко — възкликна Хю, когато Ласитър се появи в пансиона.

— Кого?

— Не си остави името. Каза, че бил приятел.

Ласитър внимателно го изглежда:

— Нямам „приятели“ из тези места. Остави ли съобщение?

— Не, каза, че искал да бъде изненада. После попита къде може да те намери и... — Хю се намръщи: — Казах му, че си при падрето.

Ласитър застина и като видя това, Хю направи виновна гримаса.

— Грешка, нали?

— Не знам. Как изглеждаше?

— Голям. Грамаден!

— Италианец? — попита Ласитър, на което Хю само кимна. — Има ли изход отзад?

Хю се сепна и после енергично закима:

— Да — увери го той и го поведе по коридора, през кухнята, за да излязат на улицата зад пансиона. — Страшно съжалявам, Джо.

— Забрави! — Джо вече тичаше към църквата.

Не след дълго се озова в тъмна задънена улица, на която светеше един-единствен прозорец. Луната се гушеше в плътна облачна пелена. Знаеше, че има вероятност „приятелят“ — изглежда Матрака — да го чака край църквата или на площада, но беше решил на всяка цена да се види със свещеника. В края на краищата, това все пак беше църква. После можеше да помоли падрето да го изпрати до пансиона.

Но явно беше объркал пътя, защото вече би трябвало да е на площада. Обърна се и уж се върна назад, но затъна още по-дълбоко в

лабиринта. Накрая, когато вече се бе отчаял, случайно зави наляво и изведнъж излезе на Пиаца ди Сан Фортунато.

Пред него се разстилаше облак пара от дъха му. Дишаше тежко, но не само заради бягането, а и заради адреналина. Тялото му буквално плуваше в адреналин. Усещаше го да се излива в сърцето му като водопад и знаейки последиците, спря, преди да излезе на площада. Пое дълбоко дъх. Задържа въздуха. Изпусна го. Повтори... потрети...

В отсрещния край на площада трима мъже стояха до парапета и гледаха към светлините на Тоди. Недалеч от тях собственикът на „Луна“ затваряше заведението, дърпайки върху фасадата желязна рулетка. Единият мъжете при парапета му извика нещо... нещо за цигари, на което собственикът недоволно измърмори. После се върна вътре и едва сега Ласитър се загледа по-внимателно в тримата мъже.

Всъщност беше сбъркал — бяха само двама. Но единият бе широк като къща. И квадратен като матрак.

Беше успокоил дишането си и когато мъжът отново се обърна към Тоди, Ласитър прекоси „на пръсти“ площада и изкачи стъпалата пред църквата през две.

Вътре беше толкова тъмно, колкото и през деня. Свещите горяха в кървавочервените подложки, а глимките в електрическите свещници мъждукаха все така слабо.

— Отче? — тихо прошепна той. — Отче? — повтори малко по-силно, защото първия път думите едва напуснаха гърлото му. Никакъв отговор, което означаваше, че свещеникът е в покоите си. Ласитър тръгна в мрака по пътеката между редиците седалки, съзнавайки, че е закъснял малко повече от допустимото. И все пак свещеникът трябваше да е някъде тук, защото църквата не беше заключена.

Когато заслиза по стъпалата, мъжете все още бяха при парапета и пушеха. Той заобиколи към жилището на Ацети и почука на тежката дървена врата. Тъй като никой не отговори, натисна бравата, видя, че поддава, и влезе. Осветлението беше изгасено, но това нямаше значение. Очите му вече се бяха адаптирали към тъмнината. Тръгна през стаите, повтаряйки: „Отче?“, но така и не получи отговор.

Странно. Започваше да се безпокои. Къде можеше да е Ацети. Върна се обратно в църквата, решил, че свещеникът се моли в някой параклис. Може би, когато го правеше, концентрацията му бе толкова силна, че изключваше света край себе си и затова не го бе чул.

Ласитър нямаше представа какво е да се молиш. Не го бе правил никога. Веднъж Джоуси бе решила, че е модно да си религиозен — увлечението ѝ бе продължило точно три месеца — и бе настояла той и Кати да се редуват с „Отче наш“ преди ядене. А когато идваше време за лягане, ги караше да казват друга молитва — този път пред нея и на колене. Само че Ласитър никога не се бе замислял над изричаните думи. За него те бяха просто звуци без смисъл и значение.

Отново извика, този път по-силно:

— Отец Ацети! Джо Ласитър е.

Нищо.

Една от свещите припламна, изпука, угасна и задими с восъчна миризма, която Ласитър помнеше от рождените дни и празничната торта.

Може би свещеникът бе изпратил някой енорияш до дома. Или някой беше болен и той бе отишъл да го утеши.

Реши да почака. После реши да запали свещ за умрелите. Малък знак сочеше към кутията за дарения и без да се замисли. Ласитър извади банкнота, сгъна я по дължина и я пхна в процепа. Така и не разбра каква бе банкнотата — един или сто долара. А можеше и да е хиляда лирети. Не знаеше. Не го интересуваше. Главата му бе странно олекнала, готова да се понесе из въздуха. Мъжете отвън... Чул бе някой да казва, че градчето е страшничко.

За Кати, помисли си той, запалвайки първата свещ. За Брендън, нарече втората, чувствайки се малко неестествено, сякаш имитираше чужд, видян някъде ритуал. Така си и беше.

Щеше да почака Ацети още малко, после щеше да потърси изход отзад, за да се измъкне незабелязано от площада. А междувременно... можеше да поседи в тъмното на една от седалките...

Изведнъж десният му крак се подхлъзна и той залитна. Задържа се прав само защото се хвана за гърба на най-близката седалка.

Погледна към пода, там, където се бе подхлъзнал. В тъмнината нямаше цветове, но видя някакво петно. В същия момент носът му долови някаква миризма, напомняща му за... щандовете за месо в големите магазини.

Вгледа се отблизо и видя струйка кръв. Проследи я до изповедалнята. Не искаше да стъпва по нея, но нямаше избор.

Никога преди не бе влизал в изповедалня, така че, когато дръпна завеската, сърцето му сякаш спря, тъй като видя, че кабинката е празна. Облекчението му обаче бе краткотрайно. Огледа се и видя, че кръвта изтича изпод преградата между двете отделения. Вече нямаше никакво съмнение какво ще намери от другата страна.

Подметките му лепнеха и сърцето му отново заби тежко. Дръпна втората завеса. Ацети седеше, подпрял лице в разделителната решетка. В дясното му слепоочие имаше малка входна дупка, а изходното отверстие беше с размера на юмрук. Нямаше нужда да се вглежда, за да установи, че стената отзад е посипана с парчета мозък.

Куршум с ниска скорост. С мек връх. От онези, които се разпадат и разкъсват всичко наоколо. Така наречените „дум-дум“. Едно време си ги правеха сами, като изрязваха кръст върху върха на куршума, днес обаче вече се продаваха. Много по-добри.

Свещеникът явно бе седял в кабинката, притиснал ухо върху малката метална решетка. Убиецът бе влязъл от другата страна, беше седнал на пейката и със започването на изповедта бе извадил пистолета си. „Прости ми, отче, защото съгреших.“ След това бе стрелял от упор, използвайки куршум, с който можеше да се убие и слон.

Отне му минута да изтегли тялото на Ацети от кабината. Не знаеше защо го прави. Може би защото Ацети изглеждаше някак... притеснен вътре. Искаше му се да подложи възглавничка под главата му, но...

Остави го на пътеката и тръгна към олтара. Затърси изход, но попадеше все на непознати предмети и странни места. Изход като че ли нямаше. Църквата явно бе залепена отзад за други сгради, което го поставяше пред простата алтернатива: или да остане, или да излезе. С уговорката, че ако решише да излезе, трябваше да го направи през главния вход.

Отвори вратата с леко побутване, спря за момент на площадката пред стъпалата и огледа площада. Беше пуст и ярко осветен от луната. Бързо заслиза надолу към фонтана, чието гъргорене бе единственият звук в нощната тишина. Лунната светлина блещукаше по изтичащата от лъвската паст вода.

И тогава го зърна.

Видя го под лунната светлина на ъгъла, където Виа делла Феличе излизаше на площада. В следващата секунда луната се скри зад облак и мъжът изчезна. Ласитър дори се поколеба дали изобщо го е видял. Обърна се към втората улица, чието име не знаеше, и тръгна към нея, но в един момент тъмнината оживя и пред него изникна нещо като стена.

Матрака!

Ласитър побягна. Само че нямаше как да избяга.

— *Ecco! Cenzo!* — тихо извика Матрака. Гласът му бе изненадващо тънък, почти женски.

Ласитър огледа площада, попивайки с поглед всичко: фонтана, църквата, кафенето, стената. Наистина нямаше как да изчезне. Матрака и по-дребният приближаваха. Виждаше в мрака зъбите им. Усмиваха се.

Ласитър тръгна заднешком, без да се вълнува накъде отива — важното беше да е по-далеч. По-малкият бръкна в джоба си и извади нещо като „Валтер“ със заглушител на дулото. Затегна заглушителя и зашепна на приятеля си. Гърбът на Ласитър докосна парапета. И това беше всичко. Краят на пътя...

Мъжете се приближаваха все така спокойно. Вече различаваше и лицата им. Онзи с пистолета беше по-млад и грозен. Приличаше на камила, сякаш, когато се е раждал, го бяха изтегляли за лицето с форцепс. Погледът му беше тежък, очите изпъкнали, косата толкова ниско подстригана, че изглеждаше като сянка по черепа му.

Матрака беше от по-друг сорт. Целият квадратен и като че ли имаше нужда да се бръсне през час. Косата му беше плетеница от къдри и дори от това разстояние Ласитър виждаше яростта в очите му.

Мога да се хвърля срещу тях, мина му през главата. Или обратно — да скоча долу и да видя какво ще се случи. Никоя от възможностите не му се видя привлекателна, но едната може би даваше малко по-големи шансове за оцеляване. Искаше да се обърне и да прецени последиците от падането: щеше ли да бъде отвесно или имаше някакъв наклон, който поне малко да смекчи удара. Макар вече да беше гледал в урвата, не можеше да си спомни, а най-лошото бе, че не можеше и да откъсне поглед от двамата убийци, които се приближаваха все повече.

Ласитър не знаеше, че решението всъщност е взето. Разбра го, когато малкият вдигна пистолета. Тогава почти небрежно сложи крак

на парапета и се оттласна в пропастта. Зад него, някъде горе, се чу изпукването на три бързи изстрела. Но той вече падаше, падаше във въздуха удивително дълго.

Мъртъв съм! Покойник. Ето сега! Край... Тъмнината се завъртя, но очите му бяха безполезни, а образите — невъзможни за обработка. И тогава, без никакво предупреждение, гравитацията заби тялото му в склона, изтръгна въздуха от гърдите му и Ласитър се затъркаля надолу. След малко отново излетя като гюле във въздуха, после пак се приземи, неспособен да овладее ситуацията. Инстинктивно намери удобен момент, за да прибере колене до гърдния си кош и да покрие главата си с ръце.

Последната му свързана мисъл бе, че ако се удари в нещо, това ще сложи край на мъченията му. Не беше опасение, нямаше време за това — просто го помисли. Примерно в скала... Глава... скала... глава като яйце... яйцето се счупва... мозъкът се пръсва навсякъде. Или в дърво... дърво... разкъсва ме на две. Тгълът на падане... Наука... Инерцията...

И тогава, точно като бейзболист, втурнал се към втора база, се озова с краката напред, използвайки ги като спирачка, докато ръцете му заораваха в пръстта. Заби се в някакъв храст. Един нокът му се чупи. Затвори инстинктивно очи, за да ги запази от тръните. Накрая спря рязко, подпрял с крака си голям камък.

В безопасност.

Освен ако не беше вече мъртъв. Но не можеше да е мъртъв. Болеше го прекалено много. Навсякъде. Отдясно в ребрата му пламтеше горски пожар — това беше мястото на скорошната му контузия, — а в глезена му сякаш се беше забил кол. Сопраното на остра болка го прониза от дясното ходило нагоре по крака. Усещаше в устата си вкус на кръв, кожата на бузата му бе ожулена... и го беше страх да помръдне.

Ами ако опитахте да стане и нищо не се получи? Болеше го, беше объркан и парализиран от страха да не е парализиран. Така че лежеше и гледаше към луната, която си играеше на криеница с облаците. Във въздуха се носеше тежка борова миризма, а нощта изглеждаше неестествено светла. Дочу в далечината чуруликане на хиляди птички.

Какво?!

Къде съм?

О, да!

Трябваше да стане. Ако не успееше да помръдне, поне можеше да се развика, за да даде възможност на Матрака и на приятеля му да го намерят и да сложат край на мъките му с куршум.

Със стон се обърна по корем, хвана се за един клон наблизно и се изправи на крака. Залюля се леко, огледа се и видя, че е на склона, малко под градската стена, на място, което беше относително равно. Паркингът се намираше на стотина метра от него, а от другата му страна бе игрището — ярко осветен остров в нощта. Чу отново свиркането и разбра, че не бяха никакви птички, а остри освирквания в типично италиански стил. Официална среща, реши Ласитър. Твърде много шум и светлина за махленски двубой.

Отупа дрехите си и потърси нещо за подпиране. Намери един откършен боров клон и опита да се облегне с цялата си тежест на него. Огъна се, но издържа.

Закуцука в посока на паркинга, опитвайки се да игнорира болката в глезена. Каквото и да бе поражението там — счупване или изкълчване, — усещаше, че нещата се усложняват с всяка крачка. А му предстояха доста крачки. Отиването до паркинга му отне десет минути. Когато пристигна, публиката на игрището дружно изрева. Някой явно беше отбелязал гол.

Паркингът беше малък и вероятно заради мача — пълен с коли и велосипеди. Ласитър застана в сянката на един кипарис и затърси с поглед наетата кола, с която бе пристигнал. Изплаши се, че може да е блокирана. Слава Богу, не беше. Тъкмо се готвеше да тръгне натам, когато на петнайсетина метра от нея някой запали запалка на задната седалка на черен роувър. Не можеше да различи лицето, но в колата имаше двама души, които явно не бяха любовници.

Пое дълбоко дъх.

Ами, разбира се. Градът можеше да се напусне само по един начин. Не беше необходимо Матрака да е титан на мисълта: ако не се бе убил при падането, къде другаде щеше да отиде освен при колата? И какво друго му оставаше — да се изтърколи до полите на шибаната планина и да отиде на автостоп до Тоди?

Можеше, естествено, да се върне обратно в Монтекастело, но така оставаше в капана. Замисли се за футболното игрище. Стигнаше

ли до него, можеше да се загуби сред тълпата. Но как? Дрехите му бяха разкъсани и окървавени — за щастие само малка част от кръвта беше негова, — лицето му беше насечено от клоните, а и едва вървеше. Изводът беше, че в Италия не съществуваше тълпа, достатъчно голяма, за да го приеме — в мига, в който хората го видеха, сигурно щяха да закрещят от ужас. От друга страна, ако се добере до полицията... Какво тогава? Щяха да го задържат поне докато намерят преводач. После щеше да бъде в безопасност, но само за кратко. До момента, в който „Умбра Домини“ или СИСМИ се свържат със своя човек сред надзирателите, което за страна като Италия изглеждаше напълно правдоподобен сценарий. В такъв случай, щеше да увисне на собствения си колан в килията още преди да се е съмнало.

Значи и това се изключваше. На всичкото отгоре роувърът му отрязваше пътя към игрището или полицията.

Колелата се падаха точно срещу него. Редицата беше дълга и в нея бяха натъпкани всякакви марки и модели. Ласитър се приведе и се запромъква към тях. Не след дълго намери, каквото му трябваше — стар английски бегач, чийто собственик не бе сметнал за нужно да го заключва за стойката.

И все пак незабелязаното измъкване от паркинга нямаше да бъде лесно. Но ако Матрака и приятелят му следяха повече колата му, може би нямаше да обърнат голямо внимание на някакъв велосипедист. От друга страна, имаше вероятност да се загледат. Ако го направеха, всичко щеше да приключи доста бързо. Просто щяха да го застрелят в главата и да си заминат.

Поколеба се, но накрая прецени, че няма други възможности. Ако се движеше достатъчно бързо, можеше да се промъкне покрай тях. Пое дълбоко въздух, яхна колелото, оттласна се с десния крак и започна енергично да върти педалите. Бегачът се понесе към роувъра, набирайки скорост. Едновременно с това нещо запърпори...

Огледа се за причината за шума и веднага забеляза какъв е проблемът: собственикът бе закрепил карта за игра към рамката, така че спиците да я удрят, когато колелото се завърти. По дяволите! Вече приближаваше роувъра и...

Мина покрай него. И се озова на свобода. Беше близо до изхода на паркинга. Можеше да си отдъхне. В този момент обаче двигателят

на някаква кола изрева зад гърба му. Погледна през рамо и видя запалените фарове. Миг по-късно потегли и самият роувър.

Вече беше извън паркинга и все още набираше скорост надолу по склона, въртейки яростно педалите. Пътят се виеше около планината като улей на тирбушон и се спускаше към равнината в центростремителна вихрушка... или поне така изглеждаше на Ласитър.

Не можеше да каже с каква скорост се движи, но беше ужасен. Роувърът беше доста назад и единственото, което виждаше от него, бе светлината на фаровете му. Колата се намираше все още някъде по средата на склона и слава Богу, не скъсяваше разстоянието.

Използваше спирачките само от време на време, накланяше се силно на завоите, оставяше на гравитацията да върши работата си и се молеше да не излети във въздуха. Сърцето му биеше до пръсване, вятърът щипеше очите му, а картата се удряше в спиците с такава честота, че направо пееше.

Малко по малко равнината започна да се издига към него. Скоро теренът щеше да се изравни и скоростта му да падне, и роувърът да започне да го застига...

Изведнъж се озова на равното. Спусна се от планината като топка за боулинг и полетя със силата на инерцията към овощната градина, която помнеше от преди. Тя отстоеше на по-малко от километър, но когато стигна до нея, вече натискаше педалите здраво, а роувърът не го изпускаше от фаровете си.

Все пак първи навлезе в горичката. Покара още малко, спря, остави колелото да падне и закуцука сред дърветата.

Мястото бе удивително подредено: изкуствена горичка, в която всички дървета се намираха на еднакво разстояние от съседите си и бяха горе-долу еднакво големи. Нямаше ниска растителност и клоните бяха подрязани до около два метра над земята.

Ласитър се обърна и видя роувърът да навлиза в поляната пред горичката. Фаровете му бяха включени на дълги светлини. Спря и известно време двигателят му работи на празен ход. След това фаровете изгаснаха, вратите се отвориха и Матрака и партньорът му слязоха.

Ласитър остана неподвижен и неспособен да повярва, че това се случва на него. Мястото му не беше тук. Той имаше прекалено много

връзки, за да стигне до положение да се крие зад някакво си дърво в нечия си гора. Разполагаше с вселена от информация и цели корпорации се бореха за нея. Силни мъже на три континента работеха за него и бяха готови да направят, каквото им нареди... А сега се бе озовал тук, в тази рехава горичка, и търсеше дърво, зад което да се скрие, след като едва бе избягал от една църква. На колело!

Студено е, дявол да го вземе, и с този глезен... Усещаше, че е силно отекъл. Но не беше счупен и или ендорфините потискаха болката, или изкълчването не бе чак толкова лошо. Все пак можеше да ходи.

Някъде в далечината ромолеше река и Ласитър пое натам, разчитайки на прикритието на шума. А ако се стигнеше до най-лошото, можеше да скочи във водата, да заплува под повърхността и...

... да се удави. Температурата на водата едва ли беше над десетина градуса.

Зад него изпукаха някакви клонки и той се обърна. Камилата се приближаваше, внимавайки къде стъпва. Имаше наперената походка на хищник. Ласитър се скри зад едно дърво и зачака. Изведнъж мъжът спря, огледа се ненужно във всички посоки, дръпна ципа на панталона си, с дълга въздишка се обърна срещу близкото дърво и започна да се облекчава.

Ласитър виждаше парата от струята и знаеше, че сега противникът му е максимално уязвим. Ако изобщо можеше да се справи с него, това бе шансът му. Пое дълбоко дъх, задържа го и излезе иззад дървото.

Ако можеше да се движи нормално, сигурно щеше да измине разстоянието на четири-пет големи крачки и щеше да свали италианеца с удар със сдвоен юмрук по главата. Бе добър посрещач в бейзбола и знаеше, че ако го направи както трябва, Камилата ще рухне на земята с пишка в ръка.

Но не се получи точно така. Глезенът му беше доста слаб, а болката бе прекалено силна. Когато прекоси разделящото ги разстояние, италианецът вече бе отстъпил встрани и се бе обърнал. И тогава съвсем неочаквано Ласитър се намери на земята, притиснал дясната си буза в пръста. Десният лакът на Камилата се заби в дясното му рамо, а дланта му се стовари върху врата му. С лявата си ръка хвана

лявата китка на Ласитър, а с главата си грубо притисна лицето му към земята.

Ласитър започна да се извива и дърпа, но не знаеше как да разкъса захвата, който в никакъв случай не изглеждаше импровизация. Този човек можеше да се бори, и то добре. Чуваше тежкото му дишане и вдишваше мириxa на потта му.

Дълго време лежаха така и се бореха мълчаливо. Пак неочаквано италианецът пусна лявата китка на Ласитър. Посегна за нещо и в този момент баланса на тежестите им се измести. Ласитър замахна с лакът без особен ефект, при което противникът му го сграбчи за косата и изви главата му назад. Луната блесна пред очите му и той си каза: „*Сега ще ми пререже гърлото.*“

Италианецът му прошепна нещо със сладък, прелъстителен глас. Сигурно му казваше, че му остава секунда живот. Ръмжейки и със сетни сили, Ласитър наведе глава напред, съпротивлявайки се на дърпането назад. Опря брадичка в гърдите си, после отметна рязко глава и я заби в лицето на италианеца.

Мъжът изрева и се претърколи встрани, а Ласитър с мъка се изправи на крака. Някъде откъм полянката се разнесе умолителното: „*Cenzo?*“. После отново, вече по-високо: „*Cenzo?*“. Мъжът пред него се изправи на четири крака и разтърси глава, за да я прочисти. С прецизността на футболен вратар Ласитър се приближи към тази глава, разглеждайки я като футболна топка, и с всичката злоба, която успя да събере в себе си, заби обувката си в устата му, очаквайки да види как главата излита към луната. Но Камилата отново го изненада. Той просто пое силата на удара му, изтърколи се по земята и плюейки зъби, скочи на крака, без да изпуска ножа.

Бавно се приближи към Ласитър, впил поглед в неговия. Ласитър нито имаше къде да избяга, нито какво да направи. Затова остана на мястото си до момента, когато италианецът замахна, разкъсвайки ръкава на коженото му яке. Тогава скочи настрани и добре, че го направи, защото италианецът с нов замах опита да разпори корема му.

Гласът откъм поляната отново се разнесе:

— *Cenzo? Smartito a qui?* — Камилата не изпускаше от погледа си Ласитър и го обикаляше, дебнейки удобния момент, за да го довърши. — *Dove sta, eh?*

Това вече беше прекалено. За част от секундата италианецът се обърна раздразнено и когато направи тази грешка, Ласитър се гмурна напред, нанасяйки пет удара за две секунди. После отстъпи крачка назад, за да му позволи да падне... което се оказа грешка от негова страна, понеже противникът му тутакси се хвърли към него.

Ходът му го изненада, но въпреки това успя да удари Камилата още веднъж. Този път ножът изхвъркна от ръката му. Ласитър се хвърли към него, взе го, обърна се и бе пометен. За по-малко от секунда се озова по корем в парализиращ ключ, който го обездвижи от шията надолу. Можеше да мърда единствено ръцете си. Не че му бе от особена полза, защото нямаше пространство.

Но все пак държеше нож, което се оказа достатъчно. Усети в един момент острието да се забива в нещо по-твърдо и в същия миг Камилата изохка. Отново размахна напосоки ръка. Всеки път улучваше, но за съжаление никога достатъчно дълбоко. Накрая Камилата изпищя и се изтърколи встрани. Тогава Ласитър нанесе вече по-свободно нов удар с ножа и срязва нещо... като ластик. Изтърколи се встрани и погледна резултата.

Италианецът седеше на земята с ръце в скута и изненадано изражение. Една от очните му ябълки беше кървава дупка, а от гърлото му бликаше на тласъци струя кръв.

В следващия миг рухна.

Ласитър задъхано се изправи и отново закуцука към реката. Бягай или се бий. В неговия случай и двете. В тялото му пак се разливаше вълна от адреналин и от нея или по някаква друга причина изпитваше жажда. Преди обаче да стигне до реката, силен лъч обходи дърветата в дъга, движейки се отляво надясно и отдясно наляво.

Ласитър се обърна.

Роувърът имаше прожектор до прозореца откъм страната на шофьора и сега Матрака го използваше, за да открие него и партньора си. Светлината беше достатъчно силна, така че сигурно щеше да види „Cenzo“, ако „Cenzo“ беше жив и на крака. Само че не беше и никога вече нямаше да бъде. „Cenzo“ лежеше по гръб, а колкото до Ласитър, той следеше посоката на лъча и използваше в нужния момент дърветата за прикритие.

Матрака се послуша за момент, после фиксира лъча. Извади пистолет и се насочи към горичката. Ласитър бе изненадан от

бързината му. Не беше предполагал, че човек с тези габарити може да се движи толкова леко и грациозно. Правеха го само някои от Професионалната баскетболна асоциация, На всичкото отгоре, неясно как беше успял да открие мъртвия си партньор, защото отиваше точно към мястото на схватката.

Ласитър не се поколеба. Отново тръгна, колкото можеше тихо, този път към поляната. Едва се сдържаше да не побегне, но когато Матрака сърцераздирателно извика „*Cenzo*“, Ласитър вече не издържа. Хвърли се към роувъра и отчаяно затърси ключовете или поне някакво оръжие.

Изживя разочарование.

Откъм гората се разнесе мощен рев. Ласитър продължаваше да рови в жабката, над сенниците...

Последва ново диво изръмжаване и когато вдигна глава, видя, че Матрака тича право към него, осветен от прожектора като подвижен силов за ракети. И тогава откри ключовете — бяха паднали на пода. Сграбчи ги, опита единия, втория, третия... и колата запали. Матрака вече бе излязъл на полянката и насочваше пистолета си.

Ласитър включи роувъра на задна и се понесе към пътя. Силуетът на Матрака се смалняваше в нощта, но точно тогава той започна да стреля със спокойствие, което само по себе си внушаваше ужас. Първият куршум улучи единия фар, вторият изплете паяжина по предното стъкло, третият рикошира от капака. Ласитър извъртя колата и незабавно включи на първа. Четвъртият и петият куршум удариха в шасито.

Привел глава, той натисна педала на газта до ламарината и се понесе в посоката, където предполагаше, че трябва да е пътят. Остана все така приведен поне четири-пет секунди, но чу тънък писък, който от доплеровия ефект ставаше все по-басов, докато накрая нощта над главата му запулсира. Надниква над таблото и едва не припадна, когато видя някакъв камион да се носи право срещу него, сигнализирайки ожесточено с фарове и клаксон.

Инстинктивно Ласитър изви волана надясно и след като камионът профуча, изпусна разтреперана въздишка.

В насрещното платно съм, помисли си той. Е, и какво от това!

29.

Тоди или Марсчиано?

Роувърът чакаше на стопа сред нищото. Надясно или наляво? На север или на юг? Импулсивно Ласитър зави наляво и се насочи към Марсчиано, където и да бе това. Беше му все едно, стига да не бе по планинския път за Сполето или още по-зле — назад към Монтекастело.

Градът бе клопка, капан — място, където може би е лесно да се защитава, но е трудно да избягаш. А на него му трябваше точно това: *да избяга*. От Матрака при всички положения, но също и от полицията. Свещеникът бе мъртъв и Ласитър предчувстваше, че на сутринта ще е пръв в списъка на заподозрените. Найджъл и Хю щяха да научат за смъртта на Ацети и щяха да си спомнят, че е имал среща с него... след което гостът им бе изчезнал, без дори да си прибере багажа.

Можеше да отиде в полицията, разбира се, и да им обясни всичко: от Бепи през Ацети до Камилата. Но да се озовеш в полицейски участък с крадена кола, окървавени дрехи и речников запас от десет италиански думи не му изглеждаше гениална идея. Най-малкото, което щеше да му се случи, бе да отговаря на въпроси дни наред.

На следващия кръстопът зави на север, към Перуджа. Далеч от Умбрия. Далеч от Рим.

Имаше нужда от телефон и място, където да се измие. В Италия обаче може и да имаше много обществени тоалетни, но колко бяха онези, в които би могъл да влезе, както изглеждаше в момента, без хората да се разкрещят ужасени? Най-добри шансове му даваха бензиностанциите, но до момента малкото, покрай които бе минал, още бяха затворени.

Стигна покрайнините на Перуджа и последва знаците към А-1 — главната автострада на Италия. Карането по нея бе платено, но без досадни ограничения на скоростта и с много отбивки, където предлагаха пълно обслужване. Единственият му проблем беше, че всички те бяха ярко осветени.

Но нямаше избор.

Носеше се със сто и петдесет километра в час, когато силен порив на вятъра разклати колата и секунди по-късно заваля. Изведнъж престана да вижда каквото и да било, но чувстваше свръхестествено спокойствие — сякаш някой бе изпомпал всичкия адреналин от кръвта му.

Погледна в огледалцето, видя, че няма никой зад него, спря на банкета и методично опита всички превключватели и бутони, докато разбере как се задействат предните чистачки. После отново потегли.

Местата за почивка не бяха толкова много, колкото в Щатите. Когато стигна първото, вече наближаваше полунощ. Намираше се на няколко километра южно от Флоренция. Отби на паркинга. Повечето коли и камиони бяха оставени по-близо до постройката, така че той откара роувъра в далечния край, където шансовете за нежелана среща с някой бяха по-малки. После запали лампата в купето и се погледна в огледалото.

Беше по-зле, отколкото очакваше. Яката на ризата му бе подгизнала в кръв, която не беше ясно негова ли е, или чужда. Бузите му бяха буквално щриховани с порезни рани и одрасквания от дългото падане по склона, а отстрани на главата му кожата бе разпорена от нещо, за което нямаше спомен. Докосна мястото с пръст и побърза да го дръпне: кръвта там още течеше и косата наоколо се бе сплъстила.

Изключи лампичката, отвори вратата и излезе под ледения дъжд. Бегъл поглед го увери, че дрехите му са в безнадеждно състояние. Якето му беше цялото в кръв. Имаше кръв и по ризата и панталоните си. Кръвта на Ацети, неговата собствена и кръвта на човека, когото беше убил.

Какво можеше да направи? Ако постоеше на дъжда достатъчно дълго, щеше ли да се измие? По-вероятно само щеше да му докара пневмония. Съблече се по тениска — тя беше останала почти чиста — и нахисна дрехите си в мазна локва дъждовна вода. Макар от миризмата на масло да му се повдигаше, използва ризата си, за да избърше първо кръвта от лицето, а после и от якето си. Приключил с това, облече якето направо върху тениската и вдигна капака на колата. Двигателят беше забележително чист, но тук-там все пак се бе събрала достатъчно мръсотия, за да скрие кървавите петна по панталоните си под слой грес и масло.

След това, куцукайки, тръгна през паркинга под дъжда към ресторанта над магистралата. Идващият насреща му бизнесмен го изглежда странно, но не каза нищо. Кое то беше окуражителен знак.

Влезе в заведението и се озова пред стотици символи на различни видове услуги. Един от знаците изобразяваше фигури на жена и мъж и той тръгна в указаната посока.

Мъжката тоалетна бе огромна и — *mirabile dictu* — снабдена с душеве. Когато го видя да влиза, служителят го изглежда изумено и само му кимна към задната част на помещението. После вдигна ръка над главата си, за да изобрази душ и нагледно му показва как пада струята.

Сигурно беше турчин, а може би българин, но кърпите явно му се свидеха. Ласитър искаше шест, той му предлагаше две. Накрая се намръщи и му написа на един лист няколко числа: толкова за душа, толкова за всяка кърпа. Вдигна вежди, погледна го и изигра пантомима на бръснене, посочвайки му поднос с нужното: сапун в опаковка, самобръсначки за еднократна употреба, афършейв и дори нещо за коса. Ласитър взе нужното и зачака сметката. После плати двойно и дори каза *grazie*.

Душът му се стори дар от Бога, докато не започна да мие раните си със сапуна. Заболя адски. Изстърга съсиреците от косата си и изпра панталоните си, колкото можа, после ги обви в една кърпа, втора, трета... за да ги изсуши. Онова, което получи накрая, бяха панталони с петна, но поне вече не бе очевидно, че петната са от кръв.

Когато излезе от тоалетната, събра кураж и се погледна в огледалото. Боже Господи, помисли си той, изглеждам като човек, който е загубил войната.

Беше след полунощ и ако Рой си бе у дома, сигурно спеше, защото телефонният секретар се включи след петото позвъняване. Ласитър вкара отново фонокартата си в автомата и опита втори път. А след това и трети. В слушалката се чу изщракване.

— Дънуолд.

— Рой, Джо Ласитър се обажда. Буден ли си?

— Ммммм...

— Имам проблем.

— Хм...?

— Рой... сериозно, събуди се.

— Мммм... Добре, буден съм вече. Какъв проблем?

— Няколко души са... мъртви. Не мога да си прибера паспорта.

Имам контузии. И...

— „И“? Има и „и“?

— Карам открадната кола.

— Иначе?

— Всичко е наред.

Добре. И къде се намираш?

На автострадата, точно преди Флоренция. В крайпътно заведение. Пребит съм и... трябва спешно да се измъкна. Във Франция или Швейцария... Някъде, където мога да отида в посолството и да си извадя нов паспорт. Кой ден сме, впрочем?

Пауза.

— Неделя. В момента сме неделя сутрин.

— Окей... Значи понеделник, вторник най-късно трябва да изчезна.

— Спомена, че някои хора са пострадали...

— Казах, че са мъртви.

— Да, добре, значи *лошо* пострадали. И караш кола... назаем?

— Точно.

— Не искам да ти звуча безразличен, но... не мислиш ли, че идеята с посолството не е много добра? Сигурен съм, че ще мога да ти уредя документи под чуждо име... не по-рано от вторник. Не знам...

— Ще рискувам с посолството. Важното сега е да се измъкна от Италия. *Бързо*.

— Добре. Дай ми... час-два ще бъде по-добре... и ми звъни отново. Ако не ти се обадя, звъни на всеки кръгъл час, докато ме намериш. Ще пратя някой с кола да те вземе.

— Още нещо.

— Дънуолд слуша с химикалка в ръка.

— Имам нужда от дрехи.

— Мили Боже, да не си гол?

— Не, не съм чисто гол. Панталоните ми са мокри.

— Тц-тц... Позабавлявал си се добре, а?

— Рой... просто ми намери някакви шибани дрехи, окей?

— Слушам. Ще видя какво мога да направя.

Реши да не чака в заведението, а да продължи на север. Натам бяха границите, а ако останеше на място, щеше да привлече ненужно внимание. Върна се на магистралата и включи отоплението на роувъра на максимум, надявайки се панталоните му да изсъхнат.

Беше на осем километра от Болоня и пътуваше със сто и трийсет в час, когато бяла алфа ромео се изравни с него. После забави. Продължиха по този начин няколко километра и най-сетне раздразнен, Ласитър погледна водача. Оказа се полицай. Ласитър забави, същото направи и полицаят, който след това вдигна показалец и с мрачна сериозност му посочи да спре край пътя.

Не му и хрумна да се опитва да бяга. Беше скапан, не познаваше пътната мрежа и имаше сериозна опасност да бъде убит. Така че се подчини, отби на банкета и спря, готов да се предаде.

Алфата спря зад него и полицаят излезе с ръка върху кобура. Ласитър сложи ръцете си върху волана, за да се виждат, и впери поглед право напред, докато полицаят не почука на стъклото откъм неговата страна. Чак тогава го свали.

Полицаят го погледна безизразно, обходи с очи насеченото му лице, раната в челото и спуканото предно стъкло. Накрая каза „*Patente*“ и подаде изразително ръка.

Ласитър машинално бръкна за портфейла си, извади от него шофьорската си книжка и я подаде, без да проговаря.

— *Grazie* — благодари полицаят и погледна книжката: — *Inglese?*

— Американец — поклати глава Ласитър.

Полицаят кимна, сякаш това обясняваше всичко.

— *Momento* — нареди той и бавно заобиколи колата отпред. Клекна за няколко секунди, огледа простреляния фар, изправи се и прекара длан по капака, спирайки на всяка дупка от куршум. После дълго разглежда натрошеното предно стъкло и едва тогава се върна при неговия прозорец. Край, помисли си Ласитър и посегна към дръжката на вратата, очаквайки, че ще му наредят да излезе, да сложи ръце върху капака и да разтвори крака.

Но за негово пълно изумление, полицаят извади кочана с квитанциите и започна да пише. Когато приключи, откъсна

страничката и му я подаде.

— *Parle italiano?*

Ласитър поклати глава, неспособен да повярва.

— Съжалявам — каза само той.

Полицаят отново кимна. Посочи счупения фар, напуканото предно стъкло и числото в квитанцията. Там пишеше 90 000 лирети или около шейсет долара.

Ласитър извади банкнота от 100 000 лирети и я бутна в ръцете му, казвайки:

— *Grazie! Grazie!*

— *Per favore* — отговори полицаят, извади голям портфейл от вътрешния си джоб и прибра банкнотата на Ласитър в него. После все така методично извади банкнота от 10 000 лири и му я подаде.

— *Ecco la sue cambia, signore.*

Ласитър кимна, питайки се дали е шега.

Полицаят докосна козирката си.

— *Buon viaggio* — пожела му той и се върна при колата си.

И това ако не е велика страна, каза си Ласитър.

Стигна до поредното крайпътно заведение десет минути по-късно. Рой отговори на третото позвъняване.

— Задръж така, Джо, ако обичаш. Говоря на другата линия... — гласът му изчезна и след малко се чу отново: — Добре, значи така... — започна той. — Току-що организирах нещо, сега ти ми кажи устройва ли те. Свързах се с един приятел във внос-износа. Работи за себе си. Изнася зехтин в Словения, внася оттам цигари. Всичко напълно законно, с изключение на митническите такси. Тях не плаща. Следователно има някакъв начин да пресича границата, нали така? Както и да е, няма да ти излезе евтино, но ако искаш, можеш да го използваш. Като свръхбагаж, така да се каже. Интересува ли те?

— Да... Не! Искам да кажа... къде, по дяволите, се намира Словения?

— Последния път, когато погледнах, беше в Югославия — горния ляв ъгъл.

— И колко иска?

— Два бона... в долари. И никакви чекове.

— Без проблем. Освен че... нямам толкова в себе си.

— Не се безпокой, аз ще го уредя оттук.

Ласитър въздъхна с облекчение.

— Рой, ако някога има нещо, което...

— О?

— Да!

— Ами има нещо...

— Само кажи!

— Защо не ми дадеш да отворя офис в Париж?

— Шегуваш се — засмя се Ласитър.

— Нищо подобно, бизнесът е там.

— Добре, ще говорим, като се прибера.

Инструкциите на Рой бяха пределно прости. Вземи А-13 на север към Падуа, прехвърли се на А-4. Срещата ще бъде на километър 56, между Венеция и Триест, в единствения автосервиз в този участък от пътя. Трябваше да търси човек в син работен комбинезон с извезано „Марио“ над джоба. Щяха да се видят в кафето, където Ласитър трябваше да чака прав, с брой на „Оджи“ в ръка. „Има го навсякъде“, увери го Рой.

Само че не се оказа точно така. Лавката за вестници отваряше чак в седем, а срещата им беше за шест.

Ласитър провери дискретно контейнерите за боклуци, но те вече бяха обработени и празни. Ако не отскочеше набързо до града, нямаше какво друго да направи, освен да стои прав в бара, да чете менюто и да се надява, че Марио не си пада по стриктното придържане към уговорката.

Беше на четвъртото си капучино, когато в бара с разкрячена походка влезе посивял дребосък в син работен комбинезон. Държеше някакъв пакет в едната си ръка и цигара в другата. На гърдите му пишеше: „Марио“. Той се приближи до бара, хвърли бегъл поглед на Ласитър, поръча си еспreso и отмести незаинтересовано очи встрани.

Ласитър изчака минута и се обърна към него.

— *Scusi* — започна той и изчерпи италианския си. — *Scusi!* — Марио се обърна към него и му махна с ръка, сякаш казваше: „Я ме остави на мира“. Ласитър помисли малко и го потупа по рамото. — Да

знаете къде мога да си купя „Оджи“? — попита той. Марио завъртя глава. — Защото търся точно това — каза той, — „Оджи“! Сецате ли се, италиански вестник... „Оджи“ — натърти той. — Да сте чували за него?

Този път Марио бавно се извъртя към него с израз на гневно изумление и въпрос в очите, който не се нуждаеше от превод: „Ти луд ли си?“.

— Много е рано, *signore* — погледна го барманът предупредително. — Ще се наложи да почакате.

Ласитър сви рамене. Марио хвърли няколко банкноти на бара, взе си пакета и без да поглежда назад, се отправи към мъжката тоалетна. Ласитър изчака на мястото си цяла минута, после го последва. Марио му бутна пакета в ръцете и му направи знак да влезе в някоя от кабинките.

— Говорите ли английски? — попита го с надежда Ласитър.

— Не.

Интересно!

Пакетът беше опакован с кафява хартия и грижливо пристегнат. Вътре имаше работен комбинезон, досущ като този на Марио, с единствената разлика, че над джоба му пишеше: „Чезаре“. Ласитър си събу панталоните, навлече комбинезона и огледа резултата. Краката му бяха със седем-осем сантиметра по-дълги, плетените му мокасини подхождаха на костюма колкото миньорска каска в опера. И все пак, това си беше униформа, а униформата винаги е добро прикритие. Служител на FedEx, санитар, полицай... е, в този случай смърф. Хората се заглеждат в униформата и не обръщат внимание на лицето. Освен това, осъзна Ласитър, работният комбинезон беше много по-удобен от панталоните, които вече беше натикал в кошчето. Поне беше сух...

Камионът на Марио беше нещо средно между пикап и микробус, но по-малко от всичко в тази категория, което Ласитър бе виждал някога по американските пътища. Виж, що се отнасяше до озвучаването, тук едва ли можеше да се отправят критики към двете петдесетватови тонколони, монтирани във вратите.

За нещастие вкусът на Марио се ограничаваше до „европопа“ и допотопния рокендрол. Най-лошото бе, че се оказа певец, макар че според Ласитър пееше абсолютно фалшиво.

— „All the little birds on Jay-bird street...“

Някой го дърпаше за ръката. Дойде в полусъзнание и разбра, че седи на предната седалка на камиона, стиснал коженото си яке в скута. Чувстваше лицето си като нажилено, глезенът му пулсираше, главата го болеше, а ребрата му бяха смазани. Иначе беше добре, с изключение на мъглата, в която пребиваваше.

— *Attenzione!* — Гласът го накара да подскочи. Обърна се.

Ах, да! Марио. Дребосъкът го погледна сериозно и сложи пръст върху устните си.

— *Niente!* — каза той, в случай че Ласитър не бе схванал.

От радиото се чуваше „The Wanderer“: „Go 'round and 'round and 'round...“.

Пътна табела ги извести, че приближават Гориция, където и да бе това. След малко спряха на граничен контролно-пропускателен пункт, където нов знак казваше: „Сант Андреа Есте“. Мъж в униформа излезе от малка дървена къщичка, усмихна се и им махна с ръка да минават.

Караха бавно. Марио потупа ръката му отново, прихвана волана с колене, наклони глава, събра длани и затвори очи. После изхърка, поизправи се на седалката и решително посочи Ласитър.

Ясно!

Ласитър се облегна на вратата, отпусна мускулите на лицето си и притвори очи. Почти напълно. Така успя да види, че минават покрай табела, на която пишеше: „С. Горица“. След малко стигнаха и до нова сграда. Не дървена, а зидана.

Приблужи се мъж в сива униформа и направи знак на Марио да го последва. Беше ясно, че всъщност очаква това и от двамата, но Марио поклати глава и със съжаление кимна към „спящия“ Ласитър. Размениха се няколко фрази на италиански, после граничният служител поклати глава и сви рамене. Марио каза: „*Grazie*“, скочи от камиончето и последва мъжа. Ласитър видя през леко отворените си клепачи, че Марио влиза в стая, където няколко мъже седяха и играеха карти.

Чувстваше се странно да ги слуша, без да разбира нито дума... това го караше да обръща особено внимание на най-малките подробности, от което не съвсем ясно видимата сцена ставаше особено жива и добиваше сложен смисъл... Какво ли означава това? Ами това!

Всичко продължи четири минути, през които Марио изпи чаша кафе и изяде нещо.

Ласитър скърцаше със зъби, докато мъжете се шегуваха и пушеха. От време на време откъм сградата се разнасяше гръмогласен групов смях. Накрая всички станаха и един по един се прегърнаха. Малко след това Марио излезе, качи се на камиона, намигна и потегли.

Следващият знак по пътя им съобщаваше, че вече са в Словения. Когато го видя, Ласитър поздрави Марио с вдигнат палец. Марио се засмя и сви скромно рамене: „Е, какво пък толкова.“

Пътят се виеше успоредно с малка река, която бе прорязала долина в планините. От двете страни имаше лозя и овощни градини, а над главите им бяха надвиснали варовикови скали. Беше навалял около пръст пресен сняг. Околността създаваше впечатлението за просперитет. На кръстопътищата имаше указателни табели с надписи на латиница, но имената бяха непроизносими: Ajdovscina, Postojna, Vrhnika, Kranj. Единственият град, който беше чувал, бе столицата, в която отиваха — Любляна.

Отне им час и половина да стигнат дотам и то стана някак си изведнъж. Нямаше никакви предградия, само един красив град в центъра на прекрасна страна. Марио спря пред някаква жп гара и се обърна към Ласитър: „Лууб-яна“. За пръв път чуваше как се произнася името.

Ласитър стисна ръката му и вече се готвеше да слиза, когато италианецът го докосна по ръкава. Хвана материята на работния комбинезон между палеца и показалеца си и каза нещо, което сигурно се превеждаше като „Искам си го обратно“. Силно изненадан, Ласитър обърна длани към покрива. После кръстоса ръце в скута си и трескаво погледна на едната и на другата страна.

Стана ясно — нямаше панталони. Марио се засмя, включи на скорост и го откара на нещо, което приличаше на неделен пазар в Стария град. Макар на повечето сергии да се предлагаха храни и зеленчуци, имаше и няколко, на които бяха подредени дрехи. Ласитър

си избра чифт джинси с неговия размер и тениска, на която пишеше: „I love Ljubljana“.

Преоблече се в задната част на камиона. И след като се сбогува с Марио, слезе пред Гранд Хотел.

— *Arrivederci!* — каза Ласитър.

— Бай, бейби — отговори Марио и ухилен до уши, потегли.

Администраторът на рецепцията беше плешив мъж с тънки мустачки и яркочервен нос. Ласитър поиска стая, при което мъжът отривисто кимна.

— Паспорт?

— Съжалявам. Утре ще си извадя нов.

Служителят го погледна в лицето и загрижено се намръщи.

— Катастрофа? — попита той и потупа собствените си бузи с пръсти. — С вашата кола?

Версията се стори приемлива за Ласитър.

— Да-а...

— О-о-о... — завайка се мъжът. — Страшно съжалявам. Ще искате ли лекар?

— Не. Утре се връщам в Щатите. Всичко, от което имам нужда сега, е малко почивка.

— Разбира се — каза администраторът и му даде картончето за регистриране.

На сутринта Ласитър намери магазин за мъжка мода в старата част на града, откъдето си купи италиански костюм и всичко останало. Докато оправяха дължината на крачолите, той закуси с кафе и кроасани, прочете „Хералд трибюн“ и си купи бастун от съседната аптека. После се върна за костюма и останалите дрехи, които бе напазарувал.

Беше едва обед, когато се прибра в хотела. Преоблече се набързо и излезе пак, за да си направи снимки за паспорт. После отиде в американското посолство и започна да лъже най-безсрамно. Разказа, че снощи бил в казино. Започнал спор за момиче с някакъв местен. Събудил се в хотела, но паспорта му липсвал и... както изглежда, сбиването не завършило в негова полза (макар да нямал никакъв спомен).

Служителката изглеждаше на около двајсет и три и по лицето ѝ само дето не беше изписано: „Колеж Бенингтън“.

— Мислите ли, че е откраднат? — попита тя.

— Ъ-ъ... не знам... нощта малко ми се губи.

— Добре... а съобщихте ли в полицията?

— Не.

— И защо?

— Защото не съм сигурен, че жена ми ще ме разбере.

— О-о...

За негова изненада, обяснението му бе намерено за задоволително. А за негово облекчение, се оказа, че в компютъра на посолството не фигурира издирване от страна на италианците на убиец турист на име Джоузеф Ласитър. Изобщо, оказа се, че скромната му особа не задейства алармени системи. Бюрокрацията около издаването на нов паспорт се оказа поносима. Само след час вече държеше временен документ, валиден за една година.

И това беше всичко.

Взе полет на „Еър Адриа“, който го отнесе в Париж още същия следобед. Там автобус го прехвърли от летище „Орли“ на „Шарл де Гол“, където взе самолет на „Юнайтед Еърлайнс“ за Вашингтон. Отпусна се предпазливо на мястото си в салона за първа класа, поиска „Блъди Мери“ от стюардесата и затвори очи.

Заслуша се в звуците наоколо, които създаваха измамното впечатление, че вече си е в милите Съединени американски щати. Стюардесите бяха с такъв сладък западняшки акцент, че Ласитър искаше да им дава бакшиши само за да му говорят.

Накрая боингът излезе на позиция, форсира двигателите и с грохот се понесе към хоризонта. След секунди вече бяха във въздуха и се издигаха над Булонския лес. Колесниците се прибраха с глухо тропване. Знакът за поставяне на коланите изгасна. И една симпатична стюардеса му донесе „Блъди Мери“-то.

— Божичко! — възкликна момичето, докато оставяше чашата. — Какво ви се е случило?

— Честно казано — отговори Ласитър, — паднах от една скала.

Тя го погледна лъчезарно, даде му пликче с ядки и игриво го плесна по ръката:

— Ах, вие!

— Наистина.

— Добре, разкажете ми как точно стана — каза тя, седна на свободната седалка до него и кръстоса крака с пукот на статично електричество от чорапогащника си.

Ласитър сви рамене:

— Ами беше много лесно. Просто разтворих пръсти. — После чукна ръба на чашата си в пластмасовия прозорец и вдигна наум тост за Рой Дънуолд: — За безкрайната синева!

— Чин-чин — каза момичето.

30.

— Ужасно време, сър! Много лошо... Истинска снежна буря!

— Да, виждам — каза Ласитър, надявайки се Фреди да не е забравил да разчисти алеята за коли. — Явно е било нещо изключително.

— О, да, сър! Мога да ви кажа, че пиша у дома есе на тема „Бурята от 96-та“.

— И къде е това? — поинтересува се Ласитър, загледан през прозореца към снежните преспи, светещи под лунната светлина.

— Кое, сър?

— „Домът“.

— О... Пинди, сър. По-важното е, че така я нарекоха по телевизията: „Бурята от 96-та“... Много драматично!

— На следващата наляво.

— Мога ли да попитам, сър? От далеч ли се връщате?

— Италия.

Шофьорът кимна.

— Обрах ли ви?

Ласитър поклати глава:

— Не, направиха всичко останало, но не ме обрах.

— Поздравявам ви.

— За какво?

— Че пътувате така леко. Като имигрант аз...

— Наляво.

— Добре-е... Аз като имигрант донесох много повече неща в Америка. Виждам, че вие сте привърженик на пътуването без багаж, сър... Само допълнително яке. Нищо повече! Много разумно.

— Благодаря, аз наистина не обичам багажа.

— Виждам, сър.

— Пред алеята отдясно.

— Тази голяма къща?

— Точно пред нея.

— Боже мой! Толкова е модерна...

— Благодаря.

— Напомня ми за Леонард Нимой^[1].

Ласитър даде на шофьора две банкноти по двайсет долара и му каза да задържи рестото. Махна леко с ръка, обърна се и изкачи стъпалата до входната врата.

И се поколеба. Къщата беше тъмна... напълно тъмна, а той не я бе оставил такава. Винаги, когато заминаваше някъде, не забравяше да запали една-две лампи, не толкова да сплашват евентуалните крадци, колкото да е по-приветливо, когато се върне у дома. А сега единствената светлинка вътре беше червеният светодиод на алармената инсталация, който мигаше равномерно на алуминиевия пулт до самата врата.

Поне инсталацията работи, помисли си Ласитър, спомняйки си, че беше снабдена с акумулаторна батерия, която се включваше автоматично при спиране на захранването.

След като домът и офиса му бяха охранявани от възможно най-съвременната алармена система, Ласитър знаеше, че е глупаво да оставя навън ключа. „Нямаш представа колко лесно ги намират — бяха му казвали поне няколко пъти. — Използват металотърсачи, проверяват в най-невероятни места...“.

По тази причина не го бе признал пред никого, но сега бе доволен, че е оставил ключа там. Според него той беше напълно безполезен без кода за деактивиране на алармената система. Тръгна през снега, затъвайки до кръста, и бръкна под терасата. Държеше го върху една от подпорните греди, така че да не може да се види, а само да се напипа. Беше си на мястото. Влезе в антрето, напипа клавиатурата на алармената система и набра кода, който я изключваше.

Едва сега затвори вратата зад себе си и застана в мрака, вслушвайки се в звуците на дома. След Неапол бе станал особено чувствителен към влизанията. Нямаше никой и нищо обезпокоително. Само меката светлина, отразявана от снега, проникваше през прозорците. Опита ключа за осветлението на стената, но без ефект. Не работеха и останалите ключове. Едва сега забеляза, че и отоплението е изключено.

Въздъхна. Температурата в стаята беше не повече от седем-осем градуса, но изобщо не му се ходеше в хотел. В кабинета трябваше да го чака стъкмен огън и кожен диван, който се разтваряше. Щеше да спи

там, а ако и на сутринта нямаше ток, щеше да отиде при Уилърд, докато отстранят повредата.

Телефонът поне работеше и Ласитър го използва, за да съобщи за прекъсването на тока. Дежурната, която пое обаждането му, се засмя:

— Къде сте били? В Маклийн вече трети ден няма ток. Скоро ще го пуснем...

Така и се оказа.

Когато се събуди, огънят беше изгаснал, но отоплението вече работеше и температурата се бе покачила от „студено“ на „хладно“. Тръгна бос към банята и установи, че водата е достатъчно топла, за да вземе душ, след което се наложи бързо да се облече. Мислеше си, че в офиса го чака много работа, когато чу нещо и спря... Беше шумът на компютъра в кабинета му.

Включен! Явно по някое време през нощта, когато бяха пуснали захранването, компютърът се бе включил и заредил операционната система. Ласитър отиде при бюрото си и посегна да го изключи. После се замисли.

Ако компютърът е презаредил, значи е бил включен преди три дни, когато е спрял токът. Което можеше да означава едното от следните две неща: или той бе забравил да го изключи на тръгване за Италия, почти преди месец, или някой бе влизал в дома му.

— Не съм оставил компютъра включен — промърмори Ласитър, — никога не го забравям.

Следователно някой бе влизал тук, докато не го бе имало. Но и това изглеждаше съмнително. Алармената система бе включена, а тя бе наистина добра. Ако някой бе съумял да я заобиколи, това би трябвало да е професионалист. Ласитър внимателно се огледа. Нищо не бе взето. На шкафа за дрехи лежеше ръчен часовник „Брайтлинг“, струващ две хиляди долара. Стереото беше непокътнато, спиртните напитки не бяха докосвани. В ъгъла на кабинета имаше малка библиотека със стъклени вратички, зад които стояха първи издания на стойност над двайсет и пет хиляди долара. Литографиите в дневната сигурно струваха още повече.

Но нищо не изглеждаше докосвано. Освен компютъра.

Ласитър седна пред машината и натисна клавиша Enter няколко пъти. Започна изпълнение на файла *autoexec.bat*, което нормално ставаше при първоначално зареждане на операционната система. В един момент в средата на екрана се появи искане да въведе паролата. Това не беше дума, а комбинация от големи и малки букви, цифри и специални символи, която просто не можеше да бъде налучкана от друг, защото не беше нито дума, нито фраза, а най-вече защото в нея нямаше никаква логика. Без да бъде въведена паролата, компютърът и съдържанието на твърдия му диск оставаха недостъпни: никакви операции не бяха възможни и никаква информация не можеше да бъде извлечена. И все пак... Някой особено талантлив беше заобиколил алармената му система и без никакво колебание се бе насочил право към компютъра му. Доколко вероятно бе незнанието на паролата да го е спряло? Ласитър не можеше да прецени. Нали за това са паролите, казваше си той, да държат другите настрана. Да, възразяваше си сам, такова е предназначението и на алармената система.

Ласитър посегна, без да гледа, към стоящия на пода компютър, търсейки ключа на захранването. Не го намери веднага и като погледна надолу, видя причината: компютърът бе преместван, не много, но забележимо. Виждаше се следата в килима на старото място, където тежката метална кутия бе стояла повече от година. Сега бе изместена на един пръст встрани.

Халюцинираш, каза си Ласитър. Сигурно си го забравил включен, преди да тръгнеш за Италия. Това обясняваше всичко.

Само дето не беше истина. И той го знаеше.

— Ей, Джо!

— Какво се е случило с теб?

— Добре дошли обратно, мистър Ласитър!

— Радвам се да те видя пак.

Възкличания и поздравии, усмивки и погледи, докато Ласитър вървеше към убежището на собствения си кабинет. Щом се добра до него, хвърли палтото и бастуна си на дивана, взе слушалката на интеркома и каза на секретарката си:

— Виж дали Мъри Фримо е тук.

— Компютърният специалист ли?

— Да.

— Ще проверя, но имате към петдесет обаждания и...

— Хубаво... Първо ми докарай тук Мъри.

Две минути по-късно Мъри влезе в офиса му с чаша кафе в ръката и разтревожен поглед в очите.

— Какво има? — попита го Ласитър.

— Никога досега не съм идвал в кабинета ви.

— Така ли? Седни...

— Окей, но...

— Какво?

— Не знам... Ще ме уволнявате ли?

— Не.

— Добре — каза Мъри и се стовари успокоено на стола. — Защото съвсем наскоро си купих „Камри“.

— Поздравления. Сега ме чуй: опасявам се, че някой е влизал у дома, докато бях извън страната.

Мъри се намръщи:

— Мислех, че имате алармена система.

— Имам. Някак са я заобиколили.

— *Заобиколили?* — възкликна Мъри.

— Да.

Мъри помисли и попита:

— Взели ли са нещо?

— Не. Поне не съм забелязал. Но... предполагам, целта им е била да проникнат в компютъра ми.

— Така-а — кимна Мъри.

— Проблемът е... Не виждам как би могло да стане. Нали използвам парола...

— Паролите са слаба работа.

— ... и освен това всичко, което искам да остане тайна, е зашифровано.

— Какво използвате? — скептично попита Мъри.

— N-cipher.

— Добра програма.

— Значи... не са успели да прочетат нищо, така ли?

Мъри сви рамене.

— Не знам. Забелязахте ли нещо друго?

Ласитър помисли.

— Не бих казал, че... — започна неуверено той. — Всъщност...

— Какво?

— Мисля... че компютърът ми е преместван.

— Защо мислите така?

— Защото... Ами просто защото не беше на същото място...

Наведох се да го изключа и установих, че е на един-два пръста от мястото, където е стоял преди.

Мъри отново кимна и каза:

— Възможно е да е носен на чистачи.

— Какво!?

— Предполагам, че са демонтирали харддиска от кутията. Копирали са съдържанието и са го върнали обратно. Ако са направили така, паролата е безполезна, защото е в сектора за начално зареждане.

— А зашифрованите файлове?

Без да скрива съжалението си, Мъри каза:

— Зависи. Къде криете паролата си: на дискета или на харддиска?

— На харддиска.

— Голяма грешка — примижа Мъри.

— Значи са извлекли всичко?

— Вероятно.

Ласитър простена. Мислеше си за всички съобщения, които бе изпратил на себе си като електронна поща, списъците с жените, подложени на различните процедури в клиника „Барези“, поръчките за Джуди и така нататък. За щастие тези съобщения бяха изпратени от преносимия му компютър и понеже още не ги бе изтеглил, значи все пак бяха съхранени.

— Изпитвате облекчение? — изненада се Мъри.

Ласитър кимна:

— Изпратих електронна поща от Италия. Ставаше дума за деликатни неща. — Мъри отклони поглед. — Какво!? — стресна се Ласитър. — Какво има?

Мъри поклати глава.

— Вероятно са се добрали и до тях.

— Какво?! Как?! Това е невъзможно!

— Не съвсем. Нека си изясня нещо. Когато се включвате в Интернет, какво правите?

Ласитър сви рамене:

— Нищо особено. Става автоматично. Всъщност натискам Alt-E и компютърът сам прави останалото.

Мъри кимна:

— Така си и мислех. Използвате процедура за автоматично регистриране. Макро, нали? В нея е включена и паролата ви.

— И какво?

— Онзи, който е проникнал у дома ви, е получил и нея.

Ласитър сви рамене:

— Тогава ще я сменя.

— Добра идея — позволи си да отбележи Мъри и веднага съжали за опасния сарказъм. — Само че малко късно. Те вече са изтеглили натрупаната ви поща, без значение кой компютър използвате. — Понеже Ласитър го гледаше с нямо изумление, Мъри сметна за нужно да поясни: — Нормално пощата ви се архивира на локалния ви Интернет-сървър. Всеки, който има паролата, може да изтегли вместо вас съобщенията, изпратени на вашия адрес.

Ласитър се отпусна на стола и затвори очи. Значи така бяха разбрали, досети се той. Така са разбрали къде точно се намира. След малко отвори очи.

— Благодаря — въздъхна той, — оказа ми безценна помощ.

Мъри се надигна и сви рамене:

— Съжалявам — каза той и се обърна да излезе.

— Не е твоя вината. Но, Мъри...

— Да, сър?

— Когато минеш покрай офиса на Джуди, помоли я от мое име да отскочи при мен за секунда, моля.

Мъри се спря на прага:

— Джуди? — безпомощно попита той.

Ласитър вдигна поглед от бюрото си:

— Да, Джуди Рифкин. Тя ти е началник.

Мъри конвулсивно преглътна:

— Опасявам се, че не е на работа.

— Защо? — озадачено попита Ласитър. Погледна часовника си: беше десет и половина.

— Мисля, че ще я изпишат от болницата чак следобеда.

— Каква болница?

— Според мен „Сибли“. — Понеже видя, че Ласитър нищо не разбира, Мъри поясни: — Нещастен случай.

— Какъв нещастен случай?

Мъри извъртя очи към тавана:

— Имало някакво празнуване... Не знам за какво точно става дума. Но, както се разбра, тя отворила бутилка шампанско... и... се простреляла в окото.

Ласитър бе смаян:

— С какво?

— С тапата.

— Ти се шегуваш!

— Знам какво си мислите: такова нещо може да се случи само на юпи^[2], но... според мен работата е доста сериозна. Майк каза, че е трябвало да й сложат упойка, за да не си мърда окото. Безпокоят се за ретината.

— Кога се случи това? — невъзмутимо се осведоми Ласитър.

— Петък вечерта — отговори Мъри, махна отчаяно с ръка и затвори вратата зад себе си.

Ласитър остана на мястото си, разглеждайки предметите по бюрото си в търсене на нещо подходящо, което да хвърли. Не нецукето^[3], не и скарабеите — с тях не можеше да се раздели. Може би телбода или ролката скоч. Или ножиците! Ножиците щяха да свършат добра работа.

Не хвърли нищо. Стана и забравил за бастуна, закуцука към стаичката на Фреди — кутийка два на два метра, където първото нещо, което се забелязваше, бе огромен плакат обява на „Метрополис“ на Фриц Ланг.

— Шефе!... Добре дошъл обратно!

— Благодаря — изсумтя Ласитър и дръпна един стол. — Разполагаш ли с минутка? — Когато Фреди се облегна, скръсти ръце и демонстративно зачака, Ласитър продължи: — Имам нещо, което трябва да свършиш днес. Веднага!

— Чу ли за Джуди?

Ласитър кимна:

— Да, и по тази причина съм тук. Изпратих ѝ бележка през уикенда. Предполагам, не я е получила.

— Мисля, че си прав.

— Мъри знае как да се добере до всичко. Кажу му, че искам да изтегли писмо от две страници, което съм ѝ изпратил на... — Ласитър пресметна наум: — Трябва да е било петък вечерта.

— Окей.

— Когато го вземеш в ръцете си, искам да забравиш за всичко останало, което са ти възложили! Задачата ти се състои от две части: там има списък от женски имена... мисля тринайсет на брой... с които трябва незабавно да се свържем, и второ, искам пълна справка за учен на име Барези — книги, статии, до каквото се добереш.

Фреди кимна:

— Разбрах. Но... кое от двете е по-важно?

— Жените.

— Тогава ще възложат на момчетата от архива да започнат работа по справката, а с жените ще се заломя сам.

Ласитър му благодари и се върна в кабинета си. Искаше да се обади на Джуди, но преди това трябваше да се чуе с Риордан. И да позвъни в „Акила“.

Остави съобщение на телефонния секретар на детектива, молейки го да му позвъни при първа възможност, и след това набра номера на пансиона.

— *Pronto?*

— Хю?

— Не, Найджъл е.

— Найджъл, обаждат се Джо Ласитър.

— О... — дълга пауза. — Как си?

— Малко посмачкан.

— И при нас имаше вълнения.

— Знам.

— Научи ли за отец Ацети?

Ласитър кимна, забравяйки, че Найджъл не го вижда.

— Аз го намерих в църквата.

— Откриха... и втора жертва...

— В горичката. Под града.

Паузата беше още по-дълга. Накрая Найджъл проговори:

— Точно така.

— Той не е жертва — каза Ласитър. — Искаше да ме убие. Но, виж какво... аз ще се опитам да се свържа с италианското посолство тук и ще депозирам при тях заявление...

— Преди да направиш това... мисля, че не е зле да се посъветваш с адвокат.

— Защо?

— Ами защото... когато намериха онзи в гората... Хю и аз бяхме сигурни, че си ти. Нали каза, че отиваш да се срещнеш с Ацети? Пък и не се върна в пансиона... Страхувам се, че... се обадохме в полицията.

— Не се безпокой за това.

— Не мога да ти опиша какво облекчение изпитахме... когато се разбра, че трупът бил на друг. Но сега... мисля, че полицията се нуждае от теб, за да им помогнеш в следствието.

— Не съм изненадан — отговори Ласитър и в същия миг линия две на апарата му замига. Той натисна бутона Hold и превключи за момент на две: — Ласитър.

— Джо, Джек се обаждат!

— Изчакай така — каза му Ласитър и се превключи отново на линия едно: — Виж, Найджъл, имам друг разговор и става дума за нещо важно. Трябва да свършваме. Кажи на полицията, че ще се свържа с посолството във Вашингтон. А вие можете да им дадете регистъра на гостите.

— Регистъра? Но защо?

— Защото убийците на Ацети вероятно ще се върнат за него.

— Добре, ще последвам съвета ти.

— Трябва да свършваме — каза Ласитър и превключи на линия две: — Здравсти.

— Имам новини — съобщи Риордан.

— Добри или лоши?

— Добри. Хванахме твоя човек.

— Кой е „моят човек“?

— Грималди.

— Какво?!

— Прибираме го до един час. Искаш ли да дойдеш?

Двайсет минути по-късно Ласитър седеше в колата на Риордан — лишена от специална маркировка „Краун Виктория“. Движеха се на север по околостриктния път, в посока към Мериленд. На таблото светеше предупредителна червена светлина, защото пътуваха с около сто и четиридесет километра в час.

— Когато се приберем — каза Ласитър, — ще ти дам списък с имена.

— Така ли? Какъв списък?

— На бъдещите жертви — жени и деца. Предполагам, че ще трябва да се свържеш с местната полиция и да поискаш да им обезпечат нужната защита.

Риордан бръкна в задния си джоб и извади оттам снимка.

— Я погледни това.

Беше Грималди, седнал на верандата на стара къща във викториански стил. Макар едната страна на лицето му да представляваше едва зараснала рана, нямаше съмнение, че е той.

— Откъде я имаш?

— Наблюдаваме го. Това е снимка с телеобектив. Забелязва се, че е силно увеличена. Направена е от ФБР... онзи ден.

— Как го открихте?

— Помниш ли сестрата?

— Да.

— Оказа се... Разбрахме къде живее. В една къща северно от Фредерик, недалеч от Емитсбърг.

— Нека опитам да се досетя...

— Няма нужда, просто вметни „нали ти казвах“.

— И какво? Това манастир ли е?

— Не знам как го наричат помежду си. Нещо като място за отдих. А иначе си е голяма къща в глухата провинция.

— И е на „Умбра Домини“?

— Да, според местната земеразделна служба мястото е собственост на „Умбра Домини“.

Ласитър се облегна с въздишка и следващите десетина километра никой не проговори. Накрая не издържа:

— Ами нали ти казвах!

Двайсет минути по-късно завиха на ъгъла на пищно озеленена улица в западния край на Емитсбърг, където пет немаркирани коли,

линейка и микробус с телекомуникационно оборудване чакаха до отцепен с жълта полицейска лента район. Втори микробус, матовочерен и тежко брониран, беше паркиран по средата на улицата, а във въздуха кръжеше хеликоптер. Наблизо двама полицаи от Емитсбърг се шегуваха с групичка колоездачи.

Фокусът на вниманието на всички беше голяма къща във викториански стил, издигната наред полянка със зимни градини и дъбове с окапали листа. На моравата пред къщата, сред снежните преспи се издигаше статуя на Дева Мария с малкия Исус.

Риордан паркира до тротоара и следван от Ласитър, отиде при микробуса за свръзка. Сериозно изглеждащ мъж в синьо зимно яке седеше на предната седалка. Вратата до него беше отворена. Мъжът говореше по мобилен телефон. Като видя Риордан, той вдигна брадичка за поздрав. Дузина други мъже, събрани в няколко групи около микробуса, чакаха нещо да се случи. Всички бяха в подплатени якета с надпис „ФБР“ на гърба.

— Това е Драбовски — каза Риордан. — Той, така да се каже, е номер две във вашингтонското управление на ФБР.

— А какво стана с Дерек?

Риордан присви очи и се престори, че въпросът го е изненадал.

— Добра памет!

— Та...?

— Не знам. Прехвърлили са го на друго място, предполагам. Сега си имам Драбовски. Той е доста по-старши.

— Сигурен съм, че е, но какво прави тук?

— Ами... ще ти го кажа под секрет: ръководи операцията.

— Виждам, но защо?

— Въоръжено отвлечение на кола. Този вид престъпления са под юрисдикцията на Бюрото.

— Нямах предвид това. Интересувах се от кога хора от неговия ранг участват пряко в задържане на престъпници?

Преди Риордан да може да отговори, Драбовски хвърли телефона на седалката до себе си и скочи от микробуса.

— Окей, слушайте всички! — извика той и плесна с ръце, за да привлече вниманието на агентите. — Излизат след три минути! Осем души! Един по един! Осем! Разбрахте ли? — Агентите се раздвижиха, за да покажат, че им е ясно. — След като излязат, Лабраска и Селдес

ще ги вкарат в микробуса и ще установят кой кой е. Когато дам знак, специалното звено ще влезе вътре и ще провери помещенията едно по едно. Щом приключат, влизаме ние и претърсваме. Въпроси? — Драбовски се огледа. — Окей... още нещо! Запомнете! Това не е свърталище. Това е религиозно общество. Само един от хората вътре е уличен в престъпление... така че запазете хладнокръвие, господа! Окей? Ясно ли е? Да вървим! — Агентите се оживиха и заеха позиции зад прикритието на колите, а Драбовски дойде при Риордан, за да се здрависа с него. — Добре е, че се отби!

Риордан сви скромно рамене.

— Бях наблизо. Искам да ти представя един човек. Джо Ласитър. Том Драбовски.

Драбовски се намръщи, но все пак подаде ръка.

— Сестрата на Джо беше... — заобяснява Риордан.

— Знам — прекъсна го Драбовски. — Надявам се да не предприемете нещо, което да направи новините, нали ме разбирате?

— Не — поклати глава Ласитър. — Искях само да видя кучия син.

— Добре, защото...

— Охо... — извика Риордан. — Излизат...

Вратата на къщата се отвори и на прага се появи жена на средна възраст, с ръце на тила. Последва я хлапе, което не можеше да сдържи усмивката си, после се показа възрастен мъж, едва пристъпващ с помощта на онези алуминиеви приспособления, които старците слагат пред себе си, за да направят една крачка, и после ги преместват напред за следваща. Един по един живущите в къщата излизаха на улицата, където агентите на ФБР ги хващаха за ръка и ги отвеждаха за идентифициране в микробуса.

— Ето я — прошепна Риордан, когато се показа сестрата. Тя гледаше в земята. Последваха я здрав кореец, униформен пощенски служител, добре облечен латиноамериканец и една млада жена.

И толкова.

— Къде е той? — попита Ласитър след минута напрегнато мълчание.

Риордан пристъпи от крак на крак, за да се стопли, и поклати глава:

— Не знам. — Хвърли страничен поглед към Драбовски, който тихо шепнеше нещо в радиотелефона. Изведнъж тримата агенти до къщата се затичаха приведени напред и минаха под прозорците. Един по един те влязоха вътре, което накара всички отвън да замълчат.

Ласитър очакваше да чуе изстрели. Мина минута, след това втора. После трета. Накрая агентите излязоха, свиха извинително рамене, поклатиха глави и прибраха пистолетите в кобуриите си.

— Окей — извика Драбовски, — да огледаме.

Следван от двама други агенти, той тръгна по пътеката към дома.

Ласитър се обърна към Риордан:

— Останах с впечатлението, че Грималди е вътре.

— И аз — чистосърдечно призна Риордан.

— Нали са го снимали? Бил е тук...

— Знам.

— И как, по дяволите...

— Не знам!

Ласитър и Риордан последваха Драбовски и придружителите му. Когато стъпиха на стъпалата пред входа, един агент застана на пътя им.

— Не можете да влезете — заяви той.

Риордан невъзмутимо мина покрай него, показвайки му полицейската си значка:

— Полиция на Феърфакс. Случаят е наш. — Агентът неохотно отстъпи встрани.

Обстановката вътре бе подчертано семпла. Стените бяха белосани и голи, дюшемето — излъскано до блясък. Нямаше телевизор или стерео, мебелировката беше оскъдна и стара. Единствените „украшения“ бяха разпятията над всяка врата и големите, поставени в рамка, фотографии на Силвио делла Торе, усмихващ се благо.

Общите помещения бяха спартански и не представляваха интерес. В трапезарията имаше дълга чамова маса със скамейки от двете страни... и нищо повече. Зелева супа къкреше на видялата далеч по-добри дни порцеланова печка в кухнята. В дневната имаше осем стола с прави облегалки, подредени в кръг, сякаш стаята бе подготвена за групов дискусия, което сигурно беше точно така.

Повечето ФБР-агенти бяха по спалните и пребъркваха чекмеджетата. Ласитър и Риордан минаха през стаите, търсейки Драбовски. Накрая го намериха.

Той разглеждаше съдържанието на едно чекмедже в стая, чиято единствена мебелировка бе матрак и лампион. До матрака се мъдреше буркан „Силвадин“, а кошчето за боклук бе пълно с бинт.

— Това е стаята му — позна веднага Ласитър.

Драбовски погледна през рамо:

— Изпуснахме го — каза той.

— Малшанс — обади се Риордан.

— Трябва да видите банята от другата страна на хола — въздъхна Драбовски. — Истинска полева болница. Тя изглежда добре се е грижила за него.

— Мога ли да задам един въпрос? — проговори Ласитър.

Драбовски го погледна и сви рамене.

— Как този шибаняк се е измъкнал?

Драбовски поклати неодобрително глава:

— Подобен речник е неуместен — троснато отбеляза той.

— Нали е бил под наблюдение? — нападна го Ласитър. — Как, по дяволите, е успял да се измъкне, след като вашите хора са седели едва ли не на прага?

— Не е бил под наблюдение! — отговори Драбовски.

— Глупости! — не се сдържа Риордан.

— Видяхме снимка с телеобектив — напомни Ласитър.

— Сnehме наблюдението снощи.

— Какво? — ахна Риордан.

— И чий гениален мозък го измисли? — попита Ласитър.

— Моят — отговори Драбовски.

Ласитър и Риордан се спогледаха.

— Том, за Бога — поклати глава Риордан, — защо си решил, че това е добър ход?

— Защото това тук е село! — изкрещя Драбовски. — Ако изобщо сте забелязали тази подробност! Половин дузина хора непрестанно влизаха и излизаха от къщата, а микробусът отсреща беше като... звездолет! Не исках да го изплаша, окей?

— Окей... Не, не е „окей“. Кучият син пак се измъкна — напомни Ласитър.

— Така изглежда — изсумтя Драбовски.

Ласитър се извърна на пети и се отправи към вратата. Риордан го последва без колебание.

— Нещо не е наред — промърмори Ласитър. — Има нещо гнило!

— Разбирам те...

— Няма логика!

— Знам.

— Какво от това, че Грималди щял да забележи, че го следят? Какво би могъл да направи? Да прокопае тунел?

— Не знам. Как бих могъл да предположа какво са мислели?

Излязоха и тръгнаха по пътеката към колите и микробусите. Ласитър видя сестрата да говори с един от агентите. Ръцете ѝ бяха в белезници, но тя се усмихваше... мило... докато отговаряше на въпросите му.

Ласитър се поколеба.

— Недей — усети намеренията му Риордан.

Но Ласитър не можа да се сдържи. Отиде при нея, сграбчи я за лакътя и я извъртя към себе си.

— Приятелят ти избя семейството ми. Знаела си това, нали? Уби ги, докато спяха. Голям пич...

— Ей — извика агентът и на свой ред дръпна ръката на Ласитър.

— Ей, ей, ей...! Я стига!

Джулиет го погледна с насълзени очи.

— Съжалявам... — каза тя. — Но... какво друго очаквахте?

Изведнъж Риордан се вмъкна между двамата като ирландска версия на Махатма Ганди с високо вдигнати ръце.

— Хайде, хайде! Да си вървим! Няма проблем! — Прихвана Ласитър подръка, издърпа го и го поведе към колата си.

— Какво съм очаквал? — изумено прошепна Ласитър. — Какво, по дяволите, бих могъл да очаквам?

Джуди дойде на работа едва в четвъртък. Под лявото ѝ око имаше тъмно петно.

— Край — обяви тя, като затвори вратата зад себе си.

— На кое? — вдигна поглед Ласитър. — На кариерата ти като бейзболен съдия?

Джуди спря и го погледна с наклонена встрани глава.

— Не, на твоята като частен детектив.

Ласитър се облегна на стола си.

— О-о, я виж... — каза той, мразейки се за безразличието в гласа си.

— Да, това празнувах, когато ми се случи случката. Защото стигнахме до споразумение. — Тя се отпусна на стола пред бюрото му и кръстоса крака. — Щом адвокатите им подготвят документите и след като нашите ги прегледат внимателно... ти се изнасяш оттук.

— Добре. Как е окото?

— Окото ще се оправи. Сигурно те интересува колко ще получиш? А дали да не ти дам онова, което заслужаваш, и да задържа останалото?

— Не-е — засмя се Ласитър. — Парите доста ме интересуват.

— Така и предполагам. Пълната сума, значи? Осемнайсет и половина.

— Наистина!?

— От която за теб остават дванайсет, а останалите се разпределят между дребните акционери.

— Като теб.

— Като мен. И като Лио. И като Дънуолд. И като всички останали. Даже Фреди има една-две акции. Предостатъчни, за да си купи кола.

— На това му казват „разпределение на печалбата“.

— Знам какво му казват...

Телефонът иззвъня.

— Да — каза Ласитър в слушалката. Остана така, без да проговаря близо минута, после погледна Джуди: — Говорим си за дявола и... Добре, пусни го. — Джуди въпросително го изгледа. — Фреди... Нали нямаш нищо против?

— Не — каза Джуди и стана. — Ще дойда пак.

— Остани — нареди ѝ Ласитър. — Ще отнеме секунда. После искам да обсъдим с теб как да поднесем новината.

На вратата леко се почука и влезе Фреди. Изглеждаше потиснат. Видя Джуди и каза:

— Хей, Джуд... чух за инцидента. Радвам се, че си окей. — После се обърна към Ласитър: — Поработих върху имената, които ми даде...

— Приключвай вече. Дадох списъка на Риордан.

— Че аз съм приключил — сви рамене Фреди.

— С всичко?

— Ами да, почти.

— И...?

— Мъртви са.

Ласитър го гледаше безмълвно, докато Джуди местеше погледа си от единия мъж върху другия. Накрая Ласитър прошепна:

— Какво каза?

Фреди преглътна е усилие.

— Съжалявам, но... казах, че всички са мъртви.

---

[1] Артистът, изиграл в „Стар Трек“ ролята на м-р Спок. — Б.пр.

↑

[2] Жаргон за млад професионалист от края на този век, за който обикновено се смята, че е кариерист, амбициозен, материалист и т.н. — Б.пр. ↑

[3] Украсено копче или фигурка от слонова кост, дърво и т.н., използвано за закрепване на портмоне, кесия или друг атрибут на женското облекло към пояса на кимоното. — Б.пр. ↑

31.

Ласитър бе изгубил дар слово. „Всички са мъртви...“

Това е краят, реши той. Няма какво повече да се направи и никога не е имало смисъл да се започва каквото и да е.

Регистрационната книга на пансиона и съставеният благодарение на нея списък му бяха дали надеждата, че някои от жените и децата са още живи. Ако това се бе оказало истина, разследването му можеше да изиграе по-висша роля, отколкото да послужи като средство за отмъщение или — още по-зле — да задоволи само любопитството му. Защото, ако имаше оцелели, той можеше да ги спаси. А те на свой ред щяха да му се отплатят, като му помогнат да разбере защо са били убити Кати и Брендън.

Само че сега... сега, след като нямаше живи... Осъзнаването на този факт го правеше напълно безпомощен.

Истината е, че всъщност всички ние сме безпомощни същества, подвластни на прищевките на съдбата, мислеше си Ласитър. Катастрофите коли, самолети се разбиват, болестите се разпространяват, невинни хора загиват при престрелки, които изобщо нямат отношение към тях. Сякаш сме опитни животни в нечия лаборатория. Сигурно затова хората се молят, вземат витамини и се прекръстват. Затова чукат на дърво и пишат писма до редактора. Всичко е начин да се поддържа илюзията, че животът е справедлив или дори да не е справедлив, има начин да се оцелее, стига да защитиш добре себе си и близките си. Например с подходящ амулет. Само дето витамините не помагат, писмата остават непрочетени и изглежда Никой не слуша молитвите ни.

Но защо Кати? И защо Брендън? *А защо не?*

— Ъ-ъ... Джо? — Фреди го гледаше обезпокоено. — Добре ли си?

— Да. Извинявам се. Бях... как да кажа... изненадан.

— Разбрах. Добре, както ти казах, аз общо взето приключих със списъка...

Ласитър вдигна ръка:

— Чакай малко... Какво означава това „общо взето“? Приключил ли си, или не си?

— Има само една, която не успях да издиря. Засега. По тази причина не мога да съм сигурен, че и тя е мъртва, но...

— Как се казва?

— Мари Уилямс. От Минеаполис.

Ласитър помълча.

— Колко задълба?

Фреди сви рамене.

— Не съм се престаравал. Направих, каквото и за останалите.

— Тоест?

Фреди извади от куфарчето си една папка и я плъзна по бюрото.

— Тук има доклад за всяка една. Джоди пое половината, другата половина взех аз, два случая прехвърлихме на подизпълнители. Рутинна работа, поне в по-голямата си част. Нали разбираш, не беше като да търсим Унабомбер. Най-основните неща.

— Например?

— Ами... започвахме с обаждане на телефонния номер, ако имаше такъв. Ако нямаше, използвахме адреса, за да го научим от „Крис-крос“. Повечето от номерата вече бяха закрити, но в един-два случая на тях се обади съпруг. След това говорехме със съседите. Имаме CD ROM-ове с данните от последните осем години. Знаеш как е: въвеждаш адреса и получаваш съседите от двете страни на къщата, отсреща и така нататък. Та, обаждахме им се и те ни разказваха какво се е случило. Една и съща история с малки вариации: майката и детето са убити, понякога цялото семейство; умишлен палеж.

— И винаги е имало деца?

— Момчета. Винаги са били момчета и нито едно не е било на повече от четири години.

— А Токио, Рабат... и тях ли издирихте?

— Това са случаите, които възложихме на подизпълнители, но съдбата им е същата.

— Искам да съм сигурен. В каква степен това е потвърдено? И каква част от него е само...?

— Приказки?

— Да-а...

— Няма приказки! Зад всеки нещастен случай стои дата, проверена в местните вестници. Разговаряхме със застрахователи, проверявахме в архивите на пожарните, свързвахме се с погребалните бюра... Всички са мъртви.

— Освен... Как ѝ беше името...

— Да, освен нея. Може би...

Ласитър отвори папката и погледна досиетата. Нямаше нито едно, по-дълго от страница:

Хелън Франк
302 23 Бьорке,
Жастерхойд, Швеция
Род.: 11 август 1953, Поч.: 3 септември 1995

Август Франк
същият адрес
Род.: 29 май 1993, Поч.: 3 септември 1995

Причина за смъртта: Задушаване с дим
1. Национален архив (№001987/8) Стокхолм
2. Анели Янсен от Вастерхойд
033–107003 (съсед)
3. Мей Кристиянсон от Стокхолм
031–457911 (майка/баба на починалите)

Следовател: Фредрик Келгрэн
Агенция: Ойгон Фьорксиктиг
Стокхолм, Швеция
031–997–444
3 февруари 1996

Ласитър прелисти досиетата, докато не попадна на:

Мари А. Уилямс
9201 Сейнт Пол Булевард №912

Минеаполис, Минесота
Тел.: 612-453-2735 (до 09-09-91)

— Какво научихте за тази, която не успяхте да издирите?

— Тя беше мой случай — уточни Фреди. — Да видим сега... Позвъних на телефона... без отговор. — Вдигна пръст. — Момент, не беше така — получих факс сигнал. Набирах го двайсетина пъти. Накрая някой вдигна слушалката и ми каза: „Това е факс номер“. Само че не на мен тия! „Не затваряйте, моля ви“, казвам. Но после се разбра, че това е някакъв застрахователен агент, който имал този номер от две години.

— Искаш да кажеш, че се е преместила преди две години?

— Да, повече от две години. Проверих адреса в „Крис-Крос“ и се оказа, че на него има над двеста номера.

— Значи е жилищен блок.

— Точно така, „Фонтаните“ или нещо подобно. Както и да е, намерих телефона на домоуправителя и той провери апартамента. Според него Мари Уилямс е живяла там около две години. Напуснала през 91-ва. Не е оставила адрес, на който да ѝ доставят пощата. Всъщност човекът ми каза, че дори не е изтеглила предплатата за апартамента, значи е напуснала набързо.

— Спомни ли си я?

— Не, бил нов. Както и съседите.

— Това ли е всичко?

— Да. Искам да кажа... Тя беше втората в моя списък. Джоди току-що бе започнала с нейния. Още нямахме никаква реакция от наетите подизпълнители в чужбина. В началото все още допусках, че някои от тях... все ще вдигнат телефоните, нали ме разбираш? Така че не проявих голяма настойчивост. Искам да кажа, че дори не проверих кредитните им карти... — Фреди поспря, помисли и попита: — Искаш ли да го направя?

Ласитър не отговори веднага. Стана и отиде до камината.

— Не, Фреди — каза той накрая. — Свършил си добра работа. Когато говорихме, предполагах, че ще ти отнеме поне две седмици.

— Честно да ти кажа и аз се изненадах. Но ако се замислиш... повечето от тези жени са били на по четиридесет-четиридесет и пет

години. Всички са били добре материално, плащали са си редовно сметките. Повечето — омъжени. Стабилни хора. Знаеш ли, ако избереш произволно десетина души... Ами, няма да повярваш, но една трета от тях са малко трудни за откриване. Преместват се, женят се, съпругът намира работа на друго място. А тези жени бяха толкова лесни. Образцови граждани. Много следи, за които да се захванеш...

— С изключение на Уилямс.

— Да — съгласи се Фреди, — с изключение на нея.

Ласитър взе ръжена и си поигра с него, докато в огнището се разхвърчаха искри.

— Добре — реши накрая той, — аз поемам оттук.

— Предполагах, че ще поискаш — обади се Фреди, — но...

— Какво?

— Не залагай много на по-различен изход, защото онзи, който се е захванал с тях, е доста... *прилежен*. Нали разбираш... Защо ли точно тя е оцеляла?

Ласитър сви рамене, с което искаше да каже: „А защо не?“.

Прекара известно време в сверяване на рождените дати в досиетата с датите от книгата за регистриране. Получи се, както беше очаквал. Всички деца са били заченати в клиниката на доктор Барези. Мари Уилямс е била в четвъртия месец от бременността, когато е напуснала апартамента си в Минеаполис.

Отново разрови огъня в камината и погледна през прозореца. Улиците бяха почти непроходими след четвъртия обилен снеговалеж за сезона. Беше изминала само седмица от последния и още нищо не бе започнало да се топи заради рекордно ниските за окръг Колумбия температури. Под минус петнайсет градуса нощ след нощ. Заледените могили покрай тротоарите маркираха затрупаните коли. Точно в момента един собственик беше навън и забиваше американското флагче на върха на снежната купчина. После изписа върху снега със спрей: „КОЛА“. Накрая се отдалечи, доволен, че е направил, каквото може, за да попречи на почистващите машини, ако изобщо някога минеха оттук, да смачкат колата му. Управата на окръга беше закъсала с бюджета и половината снегорини чакаха ремонт, който така и не

идваше. Затова булевардите се бяха стеснили до улички, а тротоарите — до отъпкани снежни пътеки.

Целият град има нужда от ангиопластика^[1], мислеше си Ласитър, докато гледаше през прозореца как отново започва да вали.

Интеркомът позвъни.

— Детектив Риордан — съобщи Виктория с мелодичния си глас.
— На линия едно.

Готвеше се да ѝ каже, че го няма, но после размисли.

— Дай ми го.

— Е? — започна без предисловие Риордан. — Обади ли се на Конуей?

— Да — въздъхна Ласитър, — точно се готвех да му позвъня.

— Държиш се глупаво... След онова, което ти се е случило в Италия...

— Бях зает.

— Не ми ги разправяй тия. Грималди е на свобода... и никой няма представа какво е намислил. Ти трябва да... Виж, направи ми услуга! Не ме карай да ти пращам двама, които ще ти отровят живота, Джо... защото ще го направя, ако трябва. В твой интерес е сам да се погрижиш за сигурността си. Ти поне можеш да си го позволиш.

— Добре де, ще се обадя.

— Обещаваш ли? Кълна се в Бога, ще звънна на Тери и ще проверя.

— Обещавам.

— Хубаво — и Ласитър чу как Риордан въздъхва с облекчение.
— Това е добре.

— Някакви новини?

— За Грималди? — Детективът издаде пренебрежителен звук. — Нищо. Нула... Този човек е истински Худини.

— Е, не съвсем — все пак са му помогнали.

— Да — съгласи се Риордан, — разпитваме я.

— Не, нямах предвид сестрата. Говоря за наблюдението.

— Какво да ти кажа... Драбовски е нещастник. Очевидно.

— Сигурен ли си в това?

Риордан помълча и после попита:

— Ти какво... Да не фантазираш, че Бюрото му е помогнало?

— Не знам какво да мисля — призна Ласитър. — Но... по-добре да оставим това. Щом ти нямаш новини за мен, тогава аз имам за теб.

— Какво?

— Говоря за списъка, който ти дадох. Нали помниш — от регистрационната книга?

— А, да! Със жените, дето са ходили в клиниката на онзи... Какъв беше? Почнахме работа по него.

— Можете да си я спестите.

— Защо?

Ласитър погледна пак през прозореца. Снеговалежът се засилваше.

— Те са мъртви.

— Кой са мъртви?

— Жените... и децата.

Последва пауза.

— Всички?...

— Вероятно. Има само една, която засега не можем да издирим. Мари Уилямс, Мари А. Уилямс.

— Ще видя какво можем да направим по въпроса — обеща Риордан, — но... почакай секунда! — Някой закрещя на испански, друг му отговори. Ласитър чу как Риордан закрива с ръка микрофона и изревава на свой ред с всички сили: „*Ей, я си затворете устата, да ви го начукам!*“ Настъпи мигновена тишина. След секунда отново прозвуча гласът на детектива: — Дръж ме в течение, окей?

— Както пожелаеш, Джим.

— И се обади на Тери Конуей!

— Добре.

Риордан замълча и когато проговори, гласът му беше твърд и безкомпромисен:

— Нека те попитам нещо...

— Какво?

— Ти си мислиш, че всичко е свършило, така ли? Всички са мъртви, с изключение на онази, дето ми каза името ѝ, която най-вероятно също е мъртва. Значи толкоз. Последна спирка. Прав ли съм? — Въпросът му бе риторичен. — Прав съм, естествено. Но нека ти кажа нещо. Никой от нас няма грам представа за какво е цялата

шибана работа, нали така? Следователно *ние* не можем да сме сигурни, че това е краят, само *те* го знаят.

— Ще се обади на Тери.

— Направи го — с по-спокоен глас каза Риордан и затвори.

Но той не се обади на Тери. Поне не веднага.

Вместо това прелисти ролодекса на бюрото си и намери картичката на любимия си информационен брокер — фирмата във Флорида.

— „Услуги“ — отговори женски глас още на първия сигнал. Това беше едно от нещата, които му харесваха в тази фирма. Бяха ефикасни, работеха бързо, съблюдаваха строга дискретност. И никога не те караха да оставяш съобщение на гласовата им поща.

— Джо Ласитър от „Ласитър Асошийтс“. Имаме при вас текуща сметка — и той издиктува номера ѝ.

— Какво можем да направим за вас?

— Искам доклад за кредитната история на Мари А. Уилямс, последен известен адрес в Минеаполис. — Даде адреса и попита: — Колко назад можете да се върнете?

— Колкото можете да си позволите да платите — последва незабавен отговор. — Помните ли Брайди Мърфи?

„Гейтуей Секюрити“ беше собственост на симпатичен млад мъж на име Тери Конуей, бивш защитник от Националната футболна лига, но също така с диплома на правист и глава на бизнесмен. Тери вече правеше повече пари, отколкото някога бе направил във футбола, което беше отличен атестат.

„Гейтуей“ си бе намерила уютна ниша в сферата на безопасността, като осигуряваше бодигардове за богати, за известни и за скандално известни, за дипломати, политици, знаменитости, мениджъри, техните семейства и тяхната собственост. Не беше конкуренция на „Уакенхът“ или някоя от компаниите, които предлагаха възможност да си наемеш действащ полицай, но беше специализирана в охраната на изпълнителни директори на

преуспяващи фирми. При Тери имаше само професионалисти, никога портиери в баровете.

Ласитър обаче се отвращаваше от мисълта да си наеме бодигард, което означаваше да се постави доброволно под наблюдение и да плати прескъпо за това някой да си вре носа в личните му дела. А че щеше да има работа с досадник, бе извън съмнение, защото на тези хора се плащаше именно за да се превърнат в нечия сянка — с кодовите думи, мобилните телефони и вечното си присъствие.

Знаеше го, защото беше осигурявал точно такава охрана за няколко свои клиенти. Първоначално хората бяха благодарни на усещането за безопасност и естествено, бяха поласкани да бъдат постоянен център на нечие внимание. Но след известно време започваха да се оплакват. А после да се молят: „Ама необходимо ли е всичко това? Колко още ще продължи?“.

Накрая все пак звънна с неудоволствие и когато лично Тери отговори на обаждането му, се опита да му обясни накратко:

— Имам един изпълнителен директор във Вашингтон — цивилно лице, без семейство, на трийсет и пет...

— Държавен служител?

— Не. Както и да е, наскоро е имало доста сериозни заплахи срещу живота му...

— Като?

— Стреляли са по него.

— Значи наистина са сериозни.

— Така че сметнахме за добре...

— Кой е клиентът? — прекъсна увъртанията му Тери.

— Аз.

Дълго мълчание. Накрая Тери проговори:

— Е, това вече са лоши новини — убият ли те, губя един от най-добрите си клиенти. — Отново замълча. — Ето какво — каза след малко той, — пращам ти Бък. Той е от дискретните, ще ти хареса.

— Това Бък Долара ли е, или Бък Елена^[2]?

— Много смешно. Ще дойде в офиса ти към шест, а дотогава ще изпратим и някой у дома ти, за да огледа. Междувременно, мисля, че е добре да преспиш поне тази нощ в хотел. С Бък, естествено.

Ласитър си промърмори нещо, след което каза:

— Добре, да се надяваме, че ще ми хареса.

Тъкмо свърши разговора и факсът забръмча. Ласитър отиде да види какво получава. Първо излезе знакът на „Услуги“. Следваше заглавие: „Уилямс, Мари А.“ С възхищение видя, че това е докладът за кредитната история, който бе поискал, и че включва както рождената ѝ дата (8 март 1962), така и номера на социалната ѝ осигуровка.

С името, адреса, рождената дата и номера на социалната осигуровка той можеше да получи достъп до банкови сметки, медицински картони, договори за ипотека, данъчна документация... Дори само номерът на социалната осигуровка бе ключ за много информация. Първите три цифри казваха къде е роден притежателят, което на свой ред можеше да му помогне в издирването.

Издърпа „Открити източници“ от лавицата и намери главата за структурата на номера. Там имаше таблица, в която срещу числото 146 стоеше щата Мейн. Прибра книгата и съсредоточи вниманието си върху съдържанието на отчета. Веднага забеляза няколко странни неща.

Първо, кредитната ѝ история бе безукорна: нямаше нито забавяния на плащанията, нито чекове без покритие. Нито един случай. Това само по себе си бе необикновено, но още по-странно бе, че кредитната ѝ история започваше от 1989-та година. Това означаваше — ако рождената ѝ дата бе правилна, — че Мари бе плащала в брой до двайсет и шест годишна възраст, когато „Американ Експрес“ ѝ бе издала „платинена карта“. Имаше и две визи, издадени горе-долу по същото време — и двете с огромен кредитен лимит.

Как е възможно това, питаше се Ласитър. Откъде се бе появила тази жена?

И къде бе изчезнала? Валидността на кредитните карти бе изтекла през 1991-ва, след което банковите ѝ сметки бяха закрити по едно и също време. И оттогава досега нищо. Никакви ипотeki, никакви гаранции с имущество срещу банкови заеми... Просто беше изчезнала.

Но това не бе всичко. Отчетите по кредитната история винаги включваха и списък на исканията за проверка на кредитната история. Ако желаеш да наемеш апартамент например, собственикът може да поиска кредитна проверка и тогава тази заявка ще бъде включена в следващите отчети. Същото става и ако поискаш да си откриеш текуща сметка в „Мейси“, да си купиш кола (без да плащаш с налични) или

ако кандидатстваш за работа — във всички подобни случаи се прави кредитна проверка и сведението за нея се включва в следващите отчети. Така и собственото му запитване, направено, естествено, от името на „Услуги“, вече бе станало част от кредитната история — това се правеше автоматично.

Но, с едно-единствено изключение, никой не бе проверявал кредитната история на Мари А. Уилямс от 1991-ва година насам, което означаваше, че тя бе изчезнала от икономиката на страната. Не че не беше възможно, обаче изглеждаше малко вероятно: дори банкрутиралите компании правеха какво ли не, само и само да се снабдят с кредитни карти, като плащаха по депозити, за да намалят бъдещите искове срещу тях. В противен случай не можеха да наемат кола, да направят резервация или да осребрят чек.

Каквато и да бе истината, отчетът не даваше представа за нея.

Изключението във всичко това бе запитването за кредитната история, направено на 19 октомври 1995-та година... две седмици преди да бъдат убити Кати и Брендън.

Според отчета запитването беше направено в Чикаго от фирмата „Обединени национални продукти“, която — съдейки по безсмисленото ѝ име — сигурно също бе информационен брокер.

Нямаше връзка, разбира се, но беше странно. Ако бе имало серия от запитвания, Ласитър щеше да предположи, че Мари А. Уилямс се опитва да се върне към нормалния си начин на живот след дълъг престой в чужбина например. Но случаят не беше такъв. Нямаше серия, а само едно запитване. И нищо повече чак до намесата на Ласитър.

Сложи отчета настрани и позвъни на Джуди.

— *Какво?* — изкрещя тя.

— Ъ-ъ... Джо Ласитър се обажда. Вече не съм ли собственик на фирмата?

Джуди се изкиска.

— Извинявай, Джо, но при мен е пожар. „Какво бих могла да сторя за вас?“ — и тя отново се засмя. — Хайде, казвай! Не ме бави.

— Имаме ли човек в Минеаполис?

— Естествено, че имаме. Случаят Коулс. Не помниш ли? Едно момче тогава направи маратонска обиколка. Джордж някакъв... Или Джери? — Ласитър си спомняше случая, но не помнеше

подизпълнителя. Джуди вече проверяваше в компютъра си. — А-а... Гари, Гари Стойкович, „Туин ситис рисърч“ — издиктува му набързо телефонния номер и затвори.

С такова име и с база в такъв град... Гласът на Гари Стойкович обаче го изненада.

— Добър ден — изгърмя той в слушалката. — „Туин ситис рисърч“. — Имаше мрачен басов тембър като Фетс Домино, който беше невъзможно да бъде сбъркан с никого, толкова афроамерикански звучеше. — Говорите с Гари.

— Джо Ласитър се обажда... работили сте за нас преди време...

Последва смях в долната част на гласовия диапазон.

— Разбира се, разбира се. Доста работа, доколкото си спомням. За мис Джуди Рифкин.

— Именно.

— Какво мога да направя сега за вас, мистър Джоузеф Ласитър? Трябва ли да разбирам, че вие сте големият бос... или съм жертва на невероятно съвпадение на имената?

— Не, аз съм босът.

Стойкович пак се засмя и смехът му отекна като гръмотевица.

— Ами тогава... слушам ви.

— Издирвам жена, която е живяла в Минеаполис... през 1991-ва — и той издиктува подробностите.

— Имам въпрос — каза накрая Стойкович. — Тази Мари Уилямс... преместила ли се е, или е „изчезнала“? И ако е изчезнала, крие ли се?

Ласитър се замисли. Въпросът беше много уместен.

— Не знам — призна накрая той.

— Защото разликата между едното и другото, що се отнася до разноси, е драстична.

— Осъзнавам това, но... мистър Стойкович? Мисля, че най-важно е да разберете дали мис Уилямс е мъртва.

— О...

Ласитър обеща да изпрати отчета по кредитната история и го информира за досега предприетите от Фреди стъпки. Стойкович каза,

че ще провери в базата данни за притежавани коли и шофьорски нарушения, във вестниците и в съда.

— Още нещо — сети се накрая Ласитър, — мисля, че може да е била бременна. Всъщност знам със сигурност, че е била. В четвъртия месец към момента на изчезването ѝ.

— Това може да ми бъде полезно — благодари Стойкович. — Нещо друго, за което да се сещате?

— В момента не.

— Тогава започвам — бодро заяви Стойкович.

Ласитър тъкмо преглеждаше черновите на договорите за продажбата на „Ласитър Асошиитс“, когато Виктория му съобщи, че някоя си Дева Колинс иска да го види. От отдел „Проучване“.

— Пусни я.

Дева Колинс беше млада и неспокойна. Тя приглади назад дългата си черна коса и свали очилата си. После застана мирно, държейки наръч документи. Каза ѝ да седне и тя се подчини.

— Това е първоначалният материал — започна Дева, — във вида, в който е изтеглен от интерактивните служби.

— За какъв материал говорим?

Невинният му въпрос я изненада и някак притесни. Дева бутна обратно очилата си и това сякаш ѝ възвърна увереността.

— Мммм... за италианския доктор: Игнацио Барези.

— Изглежда доста сте намерили за него.

— О... това са главно вторични източници... позовавания на трудовете му от други учени и изследователски институти. Прегледах ги, за да отсея излишното. Втората половина на материала, от жълтите листа надолу, са, общо взето, не много важни цитирания: упоменавания само на името му или на някоя негова публикация. Разпечатах ги, защото помислих... Не знам... За всеки случай. Ако решите да се свържете с автора или нещо такова.

— А публикациите на самия Барези?

— О, това ще отнеме доста време, макар че вече съм открила повечето от тях. — Дева се поколеба. — Всъщност не лично аз, а всички ние. Някои от публикациите му могат да се намерят в сборници

на различни университети, но не е толкова просто, понеже е работил в две съвършено различни области. Името му ми беше познато.

— Така ли?

Тя се изчерви.

— Говоря за научната му дейност като теолог. Аз съм завършила сравнителна история на религиите и знам, че името му се среща в едва ли не всяка бележка под линия.

— Това е чудесно и би трябвало да подпомогне работата ви — искаше му се да я окуражи, но думите му изглежда само я притесниха допълнително.

— Може би донякъде — с неудоволствие призна тя. — Поне знам къде са главните сборници. Но генетиката е проблем. Трябва да се обърнем към Джорджтаун за помощ.

— Добре.

Лицето и започна да просветва. Отново свали очилата си.

— Както и да е, по-голямата част от работите и статиите му можем да получим по линия на междубиблиотечния обмен. Работата е там, че всичко ще трябва да се аотира... освен ако не държите да бъде преведено.

— Колко ще отнеме това?

Тя поклати неуверено глава:

— Анотациите... Не знам. Но преводите със сигурност ще отнемат цяла вечност. Нали разбирате, това не е като да превеждаш разкази. Това е сериозна наука.

— А книгата му?

— Има я в няколко университетски библиотеки, но до момента съм намерила само италианското издание. Знае се, че е публикувана и на английски, но се оказва адски трудно да се доберем до екземпляр. Ще продължа да опитвам и ако успея да я намеря, може би ще се добера и до анотация.

Ласитър погледна купа на бюрото си.

— Ами добре. Благодаря, Дева. Струва ми се, че сте свършили страхотна работа — стана и ѝ стисна ръката.

Момичето отново пламна.

Ласитър взе първия документ от купа и го прегледа. Беше статия, публикувана в „Журнал за молекулярна биология“. Автор — някой си Уолтър Фийлдс, доктор на науките.

Ролята на репресорните протеини в транскрипцията на полимеразата при РНК: коментари върху изследванията на Игнацио Барези, Езра Сидран и други, представени на Годишната конференция по биогенетика в Берн, Швейцария, 11 април 1962.

Ласитър се пребори с първия абзац, замисли се и установи, че не е разбрал нито едно изречение. Намръщено остави документа настрана и взе следващия:

Евкариотична генна регулация: Колоквиум (под егидата на „Кингс Колидж“. Лондон)

Безнадеждно като първия случай.
Следващия:

Половообвързани наклонности: Хромозоми, рецесивни алели, синдром на Клинефелтер и Търнър. Коментари върху последните изследвания на И. Барези, С. Ривеле и С. Уилкинсън.

Третият материал се оказа разбираем в течение на повече от една страница, макар с навлизането в материята да ставаше все по-специализиран и недостъпен за Ласитър. Угнетен до максимум, той хвърли статията на бюрото, облегна се и затвори очи. Проблемът се оказваше далеч по-сложен, отколкото си го бе представял. Първо, трябваше му гуру — някой, който да му обясни тази наука по начин, достъпен за човек, все пак завършил висше образование.

Записа си: „Гуру“.

Но дори това можеше да се окаже недостатъчно. Публикуваните от Барези статии едва ли разказваха цялата история. След изоставянето на генетиката той спокойно може да е продължил изследванията само за себе си — в собствената си клиника, — без да публикува повече. Вестниците бяха пълни със статии за етичните проблеми, поставяни от генетичните изследвания. Ами ако Барези се беше натъкнал на нещо, което опира до морала на учения и... По дяволите, помисли си Ласитър. Това е непродуктивна линия на умопостроения — само предположения и нищо, подкрепено от факти. И то лоши предположения, защото нямаше никакви доказателства, че Барези е продължил изследователската си работа, скрито от очите на колегите си и света.

Ласитър изръмжа, залови се отново с купа и започна да сортира документите на две отделни купчини, разделяйки изследванията на Барези в генетиката от тези в теологията. Беше му хрумнало, че може би има интелектуалния багаж да се справи с някоя статия от втората област. Например тази:

„Старите християнски общности и Керигмата^[3]: анализ на текстовите сходства в регионални източници от времето на Евангелието на Марко“, И. Барези, „Журнал за сравнителна религия“, том 29, 11 август 1971

Позвъни Виктория. Ласитър остави документа на бюрото. Май теологията нямаше да се окаже по-лесна от генетиката.

— Да?

— Продадени ли сме вече?

— *Какво?*

— „Бизнес седмица“ на линия едно.

— Кажим им не.

— Не, в смисъл че не сме продадени или...

— Не, в смисъл че не съм тук.

— Окей! Някой си мистър Стойкович пък е на линия две.

— Дай ми го — и той вдигна слушалката: — Хей... Гари... кажи какво ти трябва? Сигурно имаш въпроси?

— О, не — изгърмя басовият глас в ухото му. — Нямам въпрос. Имам отговор.

— За два часа? Искаш да ми кажеш, че си намерил Мари Уилямс?

— О, не, не това, поне не още. Помните ли, когато ви попитах дали тази жена иска да бъде намерена, или не? Е, това е отговорът, който имам.

— И той е?

— Тя съвсем определено не иска да бъде намирана.

— И как ще се отрази това на твоята задача, Гари?

— Боли ме, че трябва да ви го кажа — защото аз бях готов да ви фактурирам много работни часове. Но за нещастие всичко се оказа фасулско, приятелю мой. Мари Уилямс е изчезнала на деветнайсети септември, защото на осемнайсети септември самоличността ѝ е била разкрита.

— Какво означава това „самоличността ѝ“? Каква самоличност?

— Мари Уилямс е Калиста Бейтс! Как ти звучи?

— Не може да бъде!

Пред очите му изплува снимка от някакъв таблоид: Калиста в Кан. Калиста в Ла Дом. Калиста в „Секлузион“. Актрисата не бе снимала филм от седем-осем години, но лицето ѝ — винаги прекрасно — все още надничаше от таблоидите на полиците в супермаркетите. Също като Гарбо, тя се бе превърнала в икона, може би защото се бе оттеглила в зенита на изключителната си кариера, заменяйки славата със забрава. Но нещата бяха още по-мистериозни (и по-зловещи). Така както имената Линдберг и Шарън Тейт събуждаха спомена за сензация, Калиста извикваше добре позната на всички история.

Затворник в щатския затвор „Ломпок“, Калифорния, излежаващ осемнайсетгодишна присъда за умишлено раняване, взлом и изнасилване бил обхванат от внезапна страст към Калиста по средата на присъдата си. Писал до студиото ѝ с молба за снимки, станал член на нейния фен клуб, започнал да води записки за публичните ѝ изяви в дневник, който ставал все по-дебел и по-дебел, докато накрая килията му заприличала на храм, посветен на Единствената, Неповторима и Очарователна Калиста Бейтс.

Освободен условно през 1988-ма, човекът се качил на автобуса за Бевърли Хилс, където гидовете му показали къщата ѝ по време на

обиколка с туристи из квартала. През следващите месеци той бродил наоколо и оставял поредица нежелани „подаръци“ на портала пред имението й. Сред тях — Ласитър си спомняше много добре — садомазохистично видео, заснето в Германия, снимка на щангист с халки през зърната на гърдите и само по черна качулка.

После нещата загрубели. Нощ след нощ звънецът на портала звънял, но никой не отговарял. Въпреки че сменяла непрестанно непубликувания в никакъв указател телефонен номер, телефонът също звънял по всяко време, а гласът и „посланието“ били едни и същи: „Калиста, путко, пусни ме *вътре*.“

На два пъти мъжът изкатервал оградата, отделяща имението й от улицата, но бил прогонван от възбудения лай на верния страж — застаряващия лабрадор Керуак. Веднъж Калиста извадила от пощенската си кутия подгизнали в кръв писма. В друг случай, когато вратите на портала се отворили, натрапникът се материализирал до колата й и трескаво задърпал дръжката на вратата, крещейки да го пусне.

Полицията била вежлива, загрижена и неефективна. Цял месец охраната около имението й била засилена — колите патрулирали покрай дома й в късните нощни часове и осветявали с прожекторите си дърветата и храстите. Не се случило нищо особено. По идея на полицаите Калиста си инсталирала телефонен пост, позволяващ идентифицирането на обаждания се, но натрапникът й винаги използвал улични автомати. След месеци фалшиви и реални тревоги, но без основание за арест, полицаите поклатили безпомощно глави и свили рамене. „Хлапета“, казали те, сякаш това обяснявало кръвта, порното и цялата останала лудост.

В нощта, когато той убил кучето и разбил вратата, Калиста била в дневната и четяла. Чула заплашително лаене, после задавено квичене, а след това и звука от счупване на стъкло. Записът на ужасеното й обаждане на телефон 911 бил възпроизвеждан във всички новинарски емисии през последвалата седмица: „Обажда се Калиста Бейтс... Марипоса 211... има мъж... с нож... уби кучето ми... Сега стои в дневната... и... не е дете!“.

Полицията пристигнала след по-малко от четири минути, но те били достатъчни на онзи да я рани два пъти — разрязвайки сухожилията в дясната й китка.

Последният видеообект с нейно участие я показваше на стълбището пред съда, след осъждането на маниака. Несравнимо красива в леденосиния си костюм, Калиста каза само: „Това е всичко, приятели“.

После имаше само едно случайно интервю. Пуснаха се слухове, че щяла да се върне към работата си. Но таблоидите не бяха сбъркали в преценката си, че Калиста просто се оттегля от света. През следващата година тя продаде къщата и мебелите си... и изчезна.

Повече така и не я видяха... или по-скоро беше навсякъде и никъде едновременно.

В уравнието на попкултурата Калиста Бейтс беше част от Мерилин и от Джей Еф Кей — образ, нарисуван със спрей по мостове и стени.

Но имаше и нещо друго — нещо, което... За миг Ласитър изпита прилив на адреналин, някакво моментно събуждане. Беше на върха на езика му... и вече го нямаше. Нещо, което си бе спомнил. И което бе забравил.

— Не, мистър Ласитър, не се шегувам. Открих предишния домоуправител на жилищния блок. Сега живее във Флорида. Когато го попитах за Мари Уилямс, той ми каза: „Вие пак ли от онзи вестник?“. „Кой вестник?“, питам го аз. „Инкуайърър“, казва ми той. Та, след малко вече си говорим и не можем да спрем. Той каза, че Мари Уилямс е единствената наемателка, която определено си спомня, защото щял да падне, когато научил, че тя всъщност била Калиста Бейтс. После ми разказа, че вестникът взел интервю от него и той дори развел репортера из апартамента ѝ. Попита ме искал ли съм да видя изрезките.

— Гари — започна Ласитър с глас, пълен със скептицизъм, — „Инкуайърър“ не е точно вестникът, който...

— Момент! Момент! Знам какво се опитвате да ми кажете. Но изслушайте ме първо, защото аз помня тази история. Вие едва ли я помните, тъй като не живеете в Минеаполис, а и на всички им е омръзнало все някой да вижда Калиста тук, а утре — там.

— И да тежи двацет и пет кила и да е болна от левкемия.

— Именно... Всички знаем, че са направили морфинг^[4] на снимката ѝ и са я изкарали костелива и умираща. Но пак подчертавам, Минеаполис е родният ми град. И аз помня как интервюираха по

телевизията дамата, видяла Калиста. Тогава не ѝ обърнах много внимание. Затова не си спомних името Мари Уилямс.

— Добре, кое те кара да вярваш, че е била тя?

— Говорих с репортера.

— На „Инкуайърър“?

— Да. — Ласитър изсумтя. — Момент така! Момчетата там са много по-предпазливи, отколкото човек предполага. И как иначе, щом ги съдят по веднъж на ден. — Детективът замълча: — Ало?

— Да, да, целият съм слух.

— Окей... Та, ето как е станало. Някой се обадил по горещата линия „Калиста Бейтс“...

— „Ах, видях Калиста“...

— Точно така! „Видях Калиста“, било съобщението и уточнявало: „С агент по недвижима собственост от компанията «Сенчъри-21»“. Някаква любопитна жена от предградията.

— Мислех, че е живяла в жилищен блок. В центъра.

— Но ето че решила да си купи жилище. И по-точно удобна къща. В хубав квартал. Плащане в наличност. Според агента сделката била опечена. Но след това се появил нахаканият репортер от „Инкуайърър“ и измъкнал, както те си знаят, името Уилямс от секретарката на рецепцията. Малко след това заудрял по вратата ѝ във „Фонтаните“. „Кой е там?“ „Ами, «Инкуайърър».“ „А, така ли!“ — и хоп, изчезнала.

— Хубава история. Единственото, което не разбрах, е как установи, че е била Калиста Бейтс?

— Репортерът — който впрочем, се казва Майкъл Финли — направил снимки. Преди да застане пред вратата ѝ, постоял навън в колата си. Проследил я да излиза и влиза няколко пъти. Видях снимките. Сега... Признавам: косата ѝ е кестенява, прическата различна, носи слънчеви очила. Но прилича на нея. Няма съмнение.

— „Прилича на нея“.

— Не съм свършил! Обадих се на Финли. И той ми каза, че със сигурност е Калиста Бейтс.

— И откъде знае?

— Направил проверка на кредитната ѝ история. Опитал номер на социалната ѝ осигуровка на Мари Уилямс с различно име: Калиста Бейтс. И получил всичко! Оказва се, че „Калиста“ било сценичен

псевдоним, някаква измишльотина, творение на нейния агент, който я поел при пристигането ѝ в Калифорния. Човекът искал нещо, което да стои добре на афиша, нали разбирате? Само че тя не пожелала да смени и номера на социалната си осигуровка, защото така и така данъците щял да плаща един и същи човек.

— Това не е ли объркало системата?

— Изненадващо, не. Освен това още не се е криела... *тогава*. Агентът ѝ плащал на името на кредитна компания... и знаете ли как я нарекла тя? „Голяма американска компания“, така че, когато я питат с какво се занимава, да казва спокойно, че е президент на голяма американска компания! Брилянтно чувство за хумор. Както и да е, всичко, с което агентът разполагал, бил федералният идентификационен номер на компанията. Калиста въртяла сама счетоводството. И сама си смятала данъците. Така че според мен *личният* номер на социалната ѝ осигуровка не е влизал много в работа.

— Чакай малко да си изясня нещо. Значи истинското ѝ име е?

— Мари Уилямс.

— Но го сменила на Калиста Бейтс, когато станала актриса?

— А когато напуснала Калифорния, се върнала обратно към Уилямс. — Частният детектив помълча малко и продължи: — Знаете ли, възхищавам се на номера, който ни е извъртяла, особено след като всички знаем колко известна е била. Хамелеоните са нищо. Тази жена е... Една... Страхотна... Актриса!

— Какво се е случило с Финли?

— О, Финли си е добре. Човек може да не се безпокои за него. Успял да измъкне списъка на кредитите, които тя раздала. Още се храни от това. Нали се сещате: „Любимите ресторанти на Калиста“, „Калиста на Родео Драйв“, „Тайните места за отдих на Калиста“. Такива работи.

Ласитър почувства паника. Продължавайки списъка на Гари, той виждаше в съзнанието си: „*Сериен убиец издебва Калиста и детето на тайната ѝ любов*“. Сигурно щеше да се появи специален репортаж, озаглавен „Най-търсеният в Америка“. Следваха сцени на Риордан, който изскубва телефонните кабели в офиса си. Кадър отдалеч на обезобразеното лице на Грималди. Бързо редуващи се фотоси със заклани деца, убити майки и опожарени домове. И номерът, на който

да се обадим: „Обадете се на 1-800-Calista (1-800-225-4782^[5])! Помогнете ни да я намерим, преди да са я намерили Те!“

— Ъ-ъ... Гари, нека те попитам нещо. Ти какво каза на този тип? Питам дали моето име изплува в даден момент?

— Не, не беше споменато изобщо. Казах му, че съм нает от група за помощ на жени, жертви на манияци. Дадох му и двеста долара, за да го склоня да си отвори устата.

Ласитър помисли.

— Добре — въздъхна той, — но аз не съм съвсем сигурен как да постъпя отгук нататък. На мен ми се струва, че след като е било трудно да бъде открита, преди да...

— ... Сега ще бъде още по-трудно. Съгласен съм. Но ние разполагаме с някои нишки от кълбото. Домоуправителят спомена, че тя доброволно е полагала общественополезен труд в библиотеката. Посещавала е някои курсове в колежа. И после това с бременността... Има вероятност да е слушала лекции „Ламоз^[6]“, да е станала член на група, защитаваща определена кауза, и какво ли още не. Мога да проверя тези неща.

— Добре, направи го. Да видим какво ще излезе. А докато сме на тази тема, дай ми телефона на онзи репортер. Как му беше името? Финли.

Стойкович каза номера.

— И последно!

— Какво има?

— Докато звъните на Финли, си извадете портфейла — и чернокожият детектив от Минесота басово се изсмя. Като отекваща гръмотевица.

Калиста Бейтс.

Беше като вица за добрата новина и лошата новина, в който и двете новини са по същество еднакви. Фактът, че беше сложно да се намери, затрудняваше и предупреждението, но и убиеца. А щом аз не мога да я намеря, мислеше си Ласитър, значи никой не може. Като професионалист поне в това беше сигурен.

Стана и отиде при прозореца. Навън се спускаше здрач, толкова студен, че дори снеговалежът беше спрял. Небето зад Пентагона беше

в рядък сапфиреносин нюанс и блестеше със свръхестествена чистота. Огрятият от прожектори купол на Капитолия блестеше със студено сияние, а детайлите по него се виждаха толкова ясно, че му напомняха за гравираните миниатюри, от слонова кост, които се предлагаха в Чайнатаун.

Затъмнената от блясъка на купола луна висеше сред рой звезди, които блещукаха толкова живо, че вселената изглеждаше затворена в гигантска сфера, видима само в местата, където незнаен архитект бе пробил дупки в метала, през които хората можеха да надникнат в Рая.

Настроението му се бе подобрило. Може би все пак тя беше жива. Може би...

Интеркомът иззвъня.

— Какво има?

— Дошъл е някой, който иска да те види — съобщи Виктория, без да се опитва да скрие неодобрението в гласа си.

— Кой?

— „Бък“.

---

[1] Техника за лечение или подмяна на повредени кръвоносни съдове по хирургически път, с лазер или чрез вкарване на катетър. — Б.пр. ↑

[2] Buck (англ.) е жаргон за долар, но означава и елен. — Б.пр. ↑

[3] Проповядване на Евангелието (от гр.) — Б.пр. ↑

[4] Компютърна техника за обработване на изображението, при която се задава началният и краен образ, а компютърът изработва междинните плавно преливащи се кадри на метаморфозата. — Б.пр. ↑

[5] Другият вариант на даване на телефонен номер е чрез буквите върху бутоните: понеже са по три, често е възможно да се образуват запомнящи се думи; може и да се поръча номер, който да позволява формиране на дума. — Б.пр. ↑

[6] На името на френски лекар от този век, разработил програма за обучение в естествено израждане, залагаща на контрола върху дишането и на специална техника за релаксация, както и на присъствието и помощта на бащата. — Б.пр. ↑

32.

Мъжът, който влезе през вратата, беше висок към метър и шейсет и пет и гонеше четиридесетте. Косата му бе събрана назад в плитка, а кожата му бе с цвета на химически обработен бронз. Нямаше врат. Онова, което го заместваше, изглеждаше естествено продължение на плещите му. Приличаше на лошия герой от слаб трилър.

— Аз съм Бък — представи се той и протегна ръка.

— Благодаря, че дойде — отговори Ласитър, докато се опитваше да изтръгне дланта си от смазващата десница.

— Имаш ли нещо против да поогледам?

— Прави, каквото трябва.

Почти лениво бодигардът се разходи из офиса, като въртеше глава и попиваше всичко с поглед, без да проявява дразнещо любопитство.

— Какво има там? — поинтересува се той.

— Баня.

Бък отвори вратата и надникна.

— Приятно — беше единственият му коментар. После отиде до прозореца и дълго оглежда улицата, след което пусна щорите. Обърна се обратно към вътрешността на стаята и я огледа още веднъж с неспокойния си леко нефокусиран поглед, забележителен със своята неутралност.

Накрая седна до камината на ръба на стола в стил „Барселона“ и изпука с пръсти.

— Тери вече ме инструктира, така че си вършете работата. Аз ще... понаблюдавам. — И с тези думи Бък извади една книга от куфарчето си и зачете. Ласитър хвърли поглед на заглавието: „Разговорен японски“.

После се върна към документите на бюрото си и продължи сортирането им в две купчини: едната, представяща Барези учения, а другата — Барези теолога. След това помоли Виктория да му намери момичето от „Проучване“.

— Мислиш ли, че още е тук?

— Сигурна съм, че е, но...

— Какво?

— Кой е този мъж?

— За Бък ли говориш? Бък ми е гледачката.

Бък продължаваше невъзмутимо да си чете.

— О... — Виктория замлъкна. — Искаш да кажеш „бодигард“?

— Гласът ѝ беше необичайно възбуден. — Веднага ще потърся Дева Колинс.

След малко в телефонната слушалка се разнесе гласът на момичето. Питаше с какво може да му помогне.

— Нуждая се от гуру — обясни лаконично Ласитър.

— Моля?

Дева явно не беше запозната с вътрешнофирмения жаргон. „Гуру“ бе термин, измислен от Джуди, за хората, с които се правят консултации на ранната фаза от дадено разследване. Обикновено журналист, понякога университетски преподавател, гуруто действаше като екскурзовод през терен, който формира общия план. В този случай Ласитър търсеше някой, който да говори за молекулярна биология на разбираем английски. Обясни това на Дева.

— О... — замисли се тя. — Ясно. Ще намеря.

— Добре. Надявам се ти пък да ми помогнеш с религиозния аспект. Има много за четене. Дали не би могла да ме осветлиш „Кой кой е“?

Дева нервно се засмя.

— Не знам, аз не съм експерт...

— Не ми трябва експерт.

— Добре тогава... Ще опитам, щом настоявате. Искате ли резюме?

— Предпочитам да поговорим.

— О, не — неочаквано енергично възрази тя. — Свикнала съм да подреждам мислите си на лист хартия. — Ласитър я успокои и ѝ нареди да намери някой в отдела, който да състави профил на Калиста Бейтс. — Добре — с подозрение в гласа каза Дева. Помълча, но не успя да сдържи любопитството си: — Това във връзка с друг случай ли е?

Директният въпрос го накара да се поколебае.

— Не — отговори ѝ накрая.

— О... добре... ще ви приготвя резюмето до утре вечер. Така добре ли е?

Каза й, че е страхотно. Когато остави слушалката, Бък прелисти една страница и направи коментар, без да вдига поглед от учебника:

— Калиста Бейтс... Каква лисица^[1]!

Час по-късно Ласитър седеше на тясната седалка на сив буик, който чакаше пред „Ласитър Асошиитс“.

— Тази вечер е изключение. От утре шофьор ще е Пико — обясни Бък, докато маневрираше по заледените улици. — Пико обожава тази машина. Мен ме е страх да стъпя на педала... може би защото знам какво чудо дреме отдолу. — Скоро вече караха по Мемориал Бридж над замръзналата Потомак. После се понесоха покрай Пентагона, южно по магистралата „Шърли“. Бък не спираше да му разказва за колата: — Хората обичат да говорят за бронеустойчивите стъкла, само че не знаят за какво става дума. Това тук е дебел един сантиметър „Лексан“ — и той почука по страничното стъкло. — Хубаво нещо. Спира всичко... Е, почти. Но ако са решили на всяка цена да те премахнат... тогава ще използват С-4.

Макар вътре да бе малко тясна, отвън колата изглеждаше съвсем обикновена. Беше толкова добре изолирана, че когато затвориха вратите, ушите на Ласитър изпукаха. Причината за необичайната теснотия, както я обясни Бък, бе, че пространството на стандартния модел било пожертвано за броня, за подмяна на резервоара с по-голям и за монтиране на хидравлична система, която повдигала шасито за каране по труднопроходим терен.

— Чувствам се като Джеймс Бонд — отбеляза в един момент Ласитър.

— Всички го казват — усмихна се Бък.

Спряха в магазин на „Севън-Илевън“, за да купят опаковка с 12 кутии „Будвайзер“, а след това се отбиха в „Блокбъстър“, за да вземат за гледане две касети с Калиста Бейтс. Когато пристигнаха в „Комфорт Ин“, Ласитър изчака в колата, а регистрацията направи Бък. Усещаше се като в банково хранилище.

След малко Бък излезе и пазейки равновесие, се приближи по заледения паркинг.

— Взех съседни стаи — обясни той — и поисках видеокасетофон.

После влезе в колата, зави зад хотела и повлече Ласитър по стълбището към третия етаж.

— Можехме да отидем в „Уилърд“ — подхвърли той. — Щях да платя.

Но Бък поклати глава:

— Тук е по-добре. Ако някой тръгне да търси Джо Ласитър, няма да започне с „Комфорт Ин“ в предградията.

Стаите им бяха в края на коридора, точно на стълбищната площадка, и бяха свързани с врата в общата стена. Бяха относително големи и приятно обзаведени, с широки легла и панорамен изглед към междуцатска магистрала 95.

— Взех ги с тройна отстъпка! — похвали се Бък. — Шейсет и четири долара на нощ... с данъка и закуската. — Отиде до прозореца и пусна завесите. — В хотел като този охраната е добра. В полунощ заключват и трябва да позвъниш, за да ти отворят, ако си закъснял навън. Освен това във фоайето стои въоръжен пазач. В голям хотел като „Уилърд“ разчитат само на портиера. Бодигардът поклати глава: — Сякаш той може нещо да направи.

Ласитър се просна на леглото и се зачете в текста върху кутията на едната касета.

Бързака, комедия, 114 минути, 1987. Калиста Бейтс, Дейв Голдман. Харвардски випускници замислят удар на фондовата борса.

„Калиста Бейтс е точна като «Ролекс» — четири звезди!“ — „Ню Йорк таймс“

„Паднахме от смях!“ — „Сискел & Еберт“

„Блокбъстър“ ви съветва: „Ако този филм ви е харесал, гледайте и «Риба, наречена Уанда». Достъпна във всичките ни видеотеки“.

Вторият филм беше фантастика.

Гайдаря, научна фантастика, 127 минути, 1986.
Пресъздава по нов начин легендата за гайдаря от Хамелн
този път в Хамлин, Охайо. Номинираната за Оскар Калиста
Бейтс играе ролята на просякиня, чиято хармоника спасява
града от нашествието на плъхове, заразени със
смъртоносен вирус.

„Изумителен!“ — „Ню Йорк дейли нюз“

„Ужасяващ.“ — „Премиера“

„Калиста е неустоима. И вие ще поискате да я
последвате, където и да е!“ — „Ролинг Стоун“

Спомняше си възторга по „Гайдаря“ и намерението си да види
този филм. Помнеше дори че бе гледал връчването на Оскарите с... коя
беше? Джилиан! В паметта му изплува Джилиан... усмивката с
трапчинките и млечнобелите ѝ гърди. Какво ли стана с нея?

Връчването на наградите на Академията беше невероятна скука,
но Джилиан бе настояла. Беше отстъпил, без да скрива
неудоволствието си, и в резултат изтърпя нощ на тъпи шеги, декори за
хокейно игрище и аранжирана музика — всичко двойно по-нетърпимо
заради досадата, с която Джилиан се бе съпротивлявала на опитите му
да я съблазни. Седеше на дивана като залепена, скачаше възбудено от
време на време и свиркаше в полза на своите фаворити. Когато обявиха
връчването на Оскар за най-добра актриса, камерата бе проследила
победителката по пътя ѝ към сцената, а след това се бе върнала на
Калиста Бейтс. Джилиан бе възмутена, че не печели Калиста, но и тя, и
Ласитър, и всички в залата онемяха от възторг, когато актрисата
непринудено извади хармониката и я вдигна до устните си с онзи
неповторим закачлив поглед, напомнил на всички, че „Пени“ знае как
да постъпи, когато я прекарат.

Така и не видя филма, а 1986-та му се губеше. Това беше
годината, когато бе основал фирмата. Година на търсене на хора,
наемане на помещения и на справяне с цял куп работа. Помнеше дни с

по шестнайсет часа в офиса, но самата година — и Джилиан — не беше оставила следи в него.

Бък вдигна телефона и поръча пица от местен ресторант, който се рекламираше с тухлената си пещ и безплатната си доставка.

— Повикайте ме отдолу. Ще слеза да я взема... и не забравяйте салатите.

После Бък се обади на Пико и Чаз — останалите от „екипа“. Те в момента проверяваха дома на Ласитър в Маклийн. След кратък разговор Бък се изсмя с изненадващо тънък глас:

— Не — каза той, — няма такова нещо. Добре, момчета... ще ви звънна след полунощ. — Сложи обратно слушалката и се обърна към Ласитър. — Къщата ти в провинцията ли е?

Ласитър поклати глава.

— Повечето хора не възприемат Маклийн като провинция.

— Пико видял елен. Изплашил се до смърт. — Засмя се отново. — Знаеш ли какво ме попита? — Ласитър го погледна изчаквателно. — Дали *хапят*.

Седяха на дивана, гледаха „Бързака“ и ядяха пица. Бирата беше студена, салатата — свежа, а пицата — по-добра, отколкото можеше да се очаква.

Филмът беше забавен, много забавен, но от време на време Ласитър усещаше, че е на ръба. Малко по-тежка режисьорска ръка, малко по-слаби артисти и резултатът щеше да е катастрофален.

Всъщност нещата се крепяха единствено на Калиста. Тя беше направо гений на комедията и играеше блестящо роля, изтъкана от клишета. Не беше тъпата блондинка, а по-скоро коварната жена, умееща да се прави на глупава, когато това ѝ носи изгода.

Бък знаеше филма наизуст и подсказваше на Ласитър по-интересните моменти, като го смущаваше с лакът.

— Ето тук ще отидат в Световния търговски център... Обърни внимание на дребния отзад!

По средата на филма дори го плесна по ръката.

— Ама виж бе, човече, виж какво правят!

Облечена в тъмен костюм и с огромна шапка, Калиста се представя за опечалена в погребален дом. Затрупан с цветя,

партньорът ѝ в престъпните комбинации лежи в ковчег и се преструва на умрял. Калиста бавно пристъпва напред, коленичи отстрани и започва да се моли. Или поне така изглежда, докато камерата не се приближава. Тогава става ясно, че тя и „трупът“ спорят един с друг през зъби:

— Дай ми ключа — настоява тя.

— Не мога! Ще ме видят, че мърдам.

— В кой джоб е? Ще си го взема сама!

— И ще ме оставиш тук? Няма да я бъде!

За ужас на погребалния уредник и пред погледите на вцепенените опечалени Калиста започва да рови в джобовете на трупа.

— Кълна се в Бога, Уолтър, че ако не ми дадеш шибания ключ, ще те убия!

— Не можеш да ме убиеш — надига се на лакът покойникът, — защото вече съм умрял. Нали това беше номерът!

Уредникът припада, Калиста сграбчва ключа и...

— *Стоп!* — каза Ласитър. Взе бързо дистанционното, спря филма и натисна бутона за пренавиване.

— О, човече! — оплака се Бък. — Какво правиш? Това беше един от най-смешните моменти! — Ласитър вдигна ръка във въздуха и му даде знак да мълчи. Бък веднага схвана, че интересът на Ласитър към Калиста Бейтс няма нищо общо със забавленията, и примирено кимна. — Добре, отивам в кенефа — каза той с нацупено лице. — После ще потърся лед.

Ласитър кимна, без да го слуша. Върна филма минута-две назад и го пусна бавно до кадъра, който така го бе поразил: когато камерата бе дала в едър план забуленото лице на Калиста. Натисна бутон „Пауза“ и кадърът затрептя на екрана.

Не, нямаше грешка. *Това бе жената, дошла на погребението на Кати и Брендън.*

Калиста Бейтс.

Впил поглед в екрана, Ласитър си припомни погребението, сякаш и то беше филм.

Лакираните дървени ковчези, малък и голям, са спуснати в правоъгълните гробове, прясно изкопани, за да ги приемат. Всеки ковчег е посипан с бели рози, донесени от опечалените. Една последна

роза пада бавно в кинематографичен каданс и леко отскача при докосването до капака.

Един мъж — това е самият Ласитър — стои на дискретно разстояние и чака надошлите да му поднесат съболезнованията си. Първа сред тях е непозната привлекателна блондинка — всъщност много от присъстващите тук са му непознати, — облечена в черно, със старомодна шапка и полупрозрачен воал.

За момент Ласитър се изтръгна от спомена и се вгледа в екрана. После пак затвори очи.

Жената му се струва позната, но не може да се сети откъде. Съседка на Кати? Или майка от забавачката? Момченцето е на възрастта на Брендън, с тъмна къдрава коса и смугла кожа. Притеснен е, че не може да си спомни името на жената. Вижда се как се навежда напред: „Срещали ли сме се?“, но тя поклаща глава. „Запознахме се със сестра ви в Европа.“

Изведнъж телевизорът оживя едновременно със звук и образ — предпазният механизъм, свързан с бутона „Пауза“, освободи жената на екрана, която прибра ключа в джоба си, проби си път между опечалените и...

Звукът беше прекалено силен. Ласитър изключи телевизора и се опита да помисли. Тя сигурно му се беше представила на погребението на Кати и Брендън, но той не можеше да си спомни името ѝ. За нищо на света.

Въздъхна, седна обратно на дивана и си отвори бира. Калиста Бейтс, Мари Уилямс, която и да бе... тя и синът ѝ бяха живи през ноември. Но дали *още* са? И ако да, то къде се намираха?

Появи се Бък с пластмасова купа лед в ръка. Погледна тъмния екран и се зарадва:

— Ей, благодаря, че ме изчака. Наистина...

Довършиха пицата, почти доизпиха бирата и доизгледаха филма. Известно време Ласитър виждаше само лицето ѝ, после обаче действието го погълна и той започна да се смее и да чака Бък да го смушка.

Когато свърши, Ласитър отиде да си вземе душ, а Бък завъртя няколко телефона. Изгледаха новините заедно, после проследиха как „Никс“ размазват „Булетс“. Накрая Бък се надигна:

— Аз — каза той — отивам да нюням. Но съм наблизил, така че, ако има нещо, свиркай.

Свиркай. Уди използваше този израз, което напомни на Ласитър нещо друго... или почти му го напомни. Испита мъчителното усещане за спомен на границата между съзнанието и подсъзнанието, но покрай него имаше и още нещо. Нещо за истинската самоличност на Калиста — Мари Уилямс. Изведнъж се сети: *Ами ако е Грималди?* Ако Грималди е направил запитването за кредитната история на Мари Уилямс?

Стана от леглото и отвори куфарчето си. Извади от него папка, отвори я на отчета за Мари Уилямс и погледна страницата:

Запитвания: 10.19.95, „Обединени национални продукти“ (Чикаго).

Чикаго — старата база на Джон Доу.

Без обаждането на Грималди до „Ембаси Суитс“, където бе наел стая, представяйки се за Хуан Гутиерез, самоличността на италианеца така и щеше да си остане загадка. Ласитър погледна датата на запитването и видя, че е направено две седмици преди смъртта на Кати и Брендън.

Което не доказваше, че зад него стои Грималди. В крайна сметка, информационните брокери са за всички — самият той използваше фирма в Маями. И все пак... Ако някой търси Мари Уилямс и единственото, е което разполага, е стар, вече невалиден адрес, кредитната проверка е добра първа стъпка. При повече късмет така може да се научи новият адрес или най-малкото да се разберат номерата на кредитните карти. А с тяхна помощ Грималди можеше да следи придвижванията ѝ... стига, разбира се, тя да не се криеше. А явно тя правеше точно това. Затова и беше забравила за кредитните си карти... което може би ѝ бе спасило живота.

Шофьорът, Пико, се оказа немногословен кубинец, който ги откара в „Ласитър Асошийтс“ за рекордно време, сновейки по

заледените улици из центъра с ловкостта, с която Майкъл Джордан се провира към коша на противника.

Бък остана в приемната, притеснявайки Виктория с присъствието си, а Ласитър нареди на отдел „Проучване“ да извършат кредитна проверка на Катлийн Ан Ласитър, „Кезуик Лейн“ 132, Бърк.

В слушалката настъпи моментна тишина, после гласът неуверено попита:

— Това не е ли...

— Да.

— Окей... веднага.

После позвъни на Уди.

По някое време през нощта си бе спомнил какво го бе накарало да се сети за него. Всъщност не беше Уди, а един от братята му... Анди, Гъс... или Оливър.

Семейството на Ник Удбърн — съвипусника на Джо Ласитър в „Сейнт Олбънс“ — бе знаменито. Не по начина, по който бе известно семейството на Ласитър. А заради числеността си.

Децата в него бяха единайсет — седем момичета и четири момчета, — число, толкова необичайно за стандартите на Вашингтон, че където и да отиде Удбърнови, славата ги съпътстваше. Всички говореха едно и също като мантра: „Имат единайсет деца... а даже не са католици... даже не са католици... даже не са католици!“.

Приятелите на Ник обичаха да се майтапят с постоянната бременност на мисис Удбърн и да сумират таксите, когато поредният Удбърн постъпваше в забавачката в Сидуел или в „Сейнт Олбънс“. Ласитър бе прекарал половината си детство в дома на Удбърнови в Джорджтаун — къща, която си имаше име, имаше си свои игрища и достатъчно деца и приятели по тях поне за няколко отбора.

Когато Ласитър му телефонира в Държавния департамент, Уди вдигна слушалката, колкото да предупреди:

— Не мога да говоря, в съвещание съм.

— Не искам да говоря с теб — успокой го Ласитър, — а с един от братята ти.

— Би ми било много забавно да се опитам да позная, но в момента...

— Онзи в таблоида.

— Гъс? Гъс щеше да бъде последният, за когото щях да помисля. Чакай малко... Ето телефона.

Оказа се по-трудно да се свърже с Огъстъс Удбърн, главен редактор на „Нешънъл инкуайърър“, отколкото с брат му, който просто оглавяваше един от най-тайните отдели на американското правителство. Накрая Ласитър просто трябваше да се примири с обещанието на секретарката му, че ще му каже за обаждането.

Гъс винаги бе обичал журналистиката. В „Сейнт Олбънс“ бе списвал „Булдог“, бе стажувал в „Поуст“ и бе репортерствал за вестника в Йейл... до последната година, когато си бе провалил следването с женитба за професионална състезателка по водни ски. Беше се преместил във Флорида, където жена му работеше в „Сайпръс гардън“, и там бе намерил работа в „Инкуайърър“.

Във всяко друго семейство при подобна „кариера“ щеше да се превърне в черната овца. Но кланът Удбърн бе достатъчно голям, за да прощава, а и Уди веднъж бе подметнал: „Нямаш представа на какво е способно това хлапе, като хване телефонната слушалка!“.

Онова, което бе накарало Ласитър да се сети точно за Гъс, бе, че го бе зърнал на екрана, докато превърташе каналите. Беше едно от онези предавания на кръгла маса с много говорене, при които безкомпромисно настроен водещ се опитва да въведе някакво подобие на ред, докато група репортери и доморасли експерти се опитват да се надкрещят. Ласитър беше готов да премести на следващия канал, когато насмешливият водещ обяви: „Мистър Огъстъс Удбърн, главен редактор на «Нешънъл инкуайърър», тема: медийна етика“.

Очевидно някому бе хрумнала гениалната идея да подхвърлят в шоуто Гъс сред корифеите от „Харпърс“, „Вашингтон поуст“, „Таймс“ и „Нешънъл пбблик рейдио“. Но стана така, че точно Гъс — симпатичен мъж към трийсетте, с изваяна челюст и пронизващи сини очи — бе размазал звездите. Бъзикнат на тема „гадостта на таблоидния журнализъм“, той бе подхванал фронтална атака срещу обществените порядки.

С точно балансирана смес от изненада и злорадство, Гъс бе напомнил на колегите си, че „Инкуайърър“ заработва приходите си по традиционния начин — чрез продажба на вестници, а не от скъпите

реклами на големите компании, производители на алкохол и цигари. По отношение съдържанието на вестника бе признал, че „Инкуайърър“ наистина още не е спечелвал наградата „Пулицър“, но от друга страна, самата награда се е обезценила в резултат на скандала около Джанет Кук. Кое то на свой ред повдига въпроса за журналистическата етика. Споменавайки невъзмутимо имената на водещи и техните благодетели, Гъс бе поставил под съмнение възможността един журналист да отрази с еднакво безпристрастие дадена тема — примерно контрола над оръжията или системата за здравеопазване, — ако му плащат, да кажем, 30 000 долара за слово от Националната оръжейна асоциация или от Американската медицинска асоциация. „Ние в «Инкуайърър» не произнасяме речи — бе казал той, — всъщност даже не ги и коментираме“.

В края на шоуто публиката в студиото бе станала на крака и бе изпратила Гъс с аплодисменти.

Когато Гъс му се обади, вече беше два следобед. Ласитър понечи да обясни кой е, но Гъс го прекъсна:

— Помня те. Елизабет Гуд ме заряза заради теб, когато бях втора година, а ти вече завършваше.

— Съжалявам.

— Преживях го. — Гъс премина по същество: — Кажи за какво става дума? Не мога да си представя...

Ласитър се чувстваше малко неудобно и отбеляза, че разчита на дискретност.

Гъс се засмя:

— Знаеш ли, този разговор го водя по десет пъти на ден. Отговорът е стандартен: да. Можеш да разчиташ.

— Става дума за Калиста Бейтс.

— Любимата ми филмова звезда. Та какво за нея.

— Търся я.

— Ти и всички останали. За Калиста Бейтс получаваме почти толкова обаждания, колкото за Елвис. Лично аз бих предпочел да си остане в неизвестност. Защото, ако се появи, вестниците ще гръмнат за седмица, а после тя ще бъде поредната кинозвезда, която си търси работа.

Ласитър се пошегува, че ако я намери, ще запази новината за себе си. Обясни донякъде защо се интересува от актрисата, спомена, че

въпросът е личен и че наистина не може да разкаже всичко, но че ако вестникът знае нещо за нейното местонахождение, дори ако разполага само с непроверени сведения...

— Поласкан съм. Следовател се обръща към *мен*. — Гъс въздъхна: — Но Калиста Бейтс? Честно ти казвам, за нея не се чува почти нищо. Много пъти са я „виждали“, нали ме разбираш, но... вече изминаха... колко?... почти шест години оттогава.

— Добре, ако все пак чуеш нещо...

— Възможно е. От друга страна, има при нас един репортер, който направи кариера покрай Калиста...

— Финли?

— Да, чакай! Ти вече си говорил с него?

— Не аз. Едно ченге, което работи за мен...

— Добре, надявам се да е бил дискретен, защото Финли е същински питбул. Ето какво ще направим: аз ще помоля някой да погледне в архива, в дневника на горещата линия. Пък нека видим какво ще излезе. Ще кажа, че искам да опресним информацията и... ще го възложим на Финли. Това ще го ангажира изцяло. Дявол да го вземе, този човек един ден ще ми седне на мястото! Както и да е, лично ще видя с какво разполагаме и ако забележа нещо интересно, ще ти се обадя.

— Благодаря ти, Гъс. Имаш от мен едно.

— Две! Не забравяй за Елизабет Гуд.

По-късно същия следобед пристигна плик от „Проучване“ с кредитната история на сестра му. Беше дълга шест страници, но той отиде направо на края, където бяха изброени и другите запитвания. Там намери онова, което очакваше: 19.10.95, „Обединени национални продукти“.

Това слагаше точка. Същият брокер в Чикаго, който бе проверявал Мари Уилямс, не само бе правил справка и за сестра му, но я бе направил на същия ден. Със сигурност бе работа на Грималди.

Ласитър избарабани с пръсти по бюрото си. Сега какво? Замисли се за момент, след което се обади в „Проучване“.

— Искам да получа акт за раждане — каза той — на жена на име Мари А. Уилямс. Дата на раждане: 8 март 1962. Не знам точно

мястото, но е в Мейн. Намерете някой в столицата на щата. Сигурен съм, че там имат Статистическо бюро или нещо подобно. Кажете им да ни пратят, каквото успеят да изровят.

Най-малкото щяха да изровят имената и рождениите дати на родителите ѝ. Макар че Калиста едва ли бе потърсила убежище в техния дом, имаше вероятност да поддържа контакт, ако не с родителите си, поне с някои от хората, с които бе израснала. Като нямаше за какво друго да се хванат, не биваше да изпускат нито една възможност.

Това беше всичко. Гари Стойкович ровеше из Минеаполис, опитвайки се да изчовърка нещо от двугодишния ѝ престой там. Гъс Удбърн проверяваше архива на „Нешънъл инкуайърър“, а някой в Мейн щеше да потърси акта за раждане на Калиста. Дева Колинс пишеше резюме за теологическите трудове на Барези и търсеше „гуру“, който да му обясни какво е сътворил докторът като генетик.

Обмисляше всичко това, когато едно от хлапетата в „Проучване“ се обади да го предупреди, че са им изпратили цял тон материали от „Кац и Джама“...

— Това пък какво е? — попита Ласитър.

— Компания за връзки с обществеността, която работи за Калиста Бейтс.

— Много хубаво, че са решили да ни помогнат — отбеляза Ласитър.

— Да не забравяме, че са доста мотивирани. Момчето, с което говорих, каза, че ако намерим Калиста, това автоматично означава много пари. „Трайстар“ я иска за биографичен филм за Гарбо, а Ники Кац твърди, че това означава осем цифри в договора. Така че им обещах да ги светнем, ако се натъкнем на нещо.

Останалата част от деня прекара в оперативки и консултации с адвокати относно абзаците със ситен шрифт в догорите за продажбата. Където и да мръднеше, Бък оставаше точно две крачки зад него и оглеждаше офисите, сякаш бяха Дийли Плаза^[2]. Че присъствието му притеснява хората, ставаше ясно по неспокойните им погледи, но Ласитър не обясняваше нищо и изпитваше труднообяснимо задоволство от невъзможното присъствие на гарда.

Когато към шест часа при него се отби Дева Колинс и с подчертан жест остави на бюрото му една папка, той вече беше

изморен.

— Какво е това?

— Моят обзор — посърна тутакси момичето.

— Твоят „обзор“?

Лицето ѝ поруменя.

— Относно Игнацио Барези — приносът му към теологията.

— О, да! — Ласитър разтри очи. — Да, чудесно! — Опита се да имитира малко ентусиазъм, но не се получи убедително. Единственото, което му се искаше в момента, бе да се прибере у дома, да пийне едно питие и да погледа Калиста Бейтс заедно с новия си приятел.

Погледна резюмето. Пет-шест страници.

Истината бе, че интересът му към разгадаване на мистерията — която се въртеше около връзката на Барези с „Умбра Домини“ и оттам с убийствата — беше поотслабнал в мига, в който бе започнал да гледа „Бързака“. Важното сега бе да се намерят Калиста Бейтс и детето ѝ. Живи или мъртви. Едва после можеше да се върне към издирването на Грималди и причините зад всичко това.

От друга страна... младата жена пред него бе положила голям труд, за да напише обзора, и някак не вървеше да ѝ демонстрира капризи. Така че седна, разтвори папката, подпря брадичка с ръка и зачете:

Игнацио Барези (1927–1995)

Приноси към библистиката

Резюме от Дева Колинс

Биографични данни и списък на публикациите

Ласитър прелисти този раздел набързо. Барези бе учил в Сорбоната: трийсет и седем годишен „студент“, който бе слушал лекции и полагал изпити по философия и сравнителна история на религиите. След една година бе продължил в Мюнхенския университет, Германия. По-късно, след година като гост лектор в Харвардския религиозен факултет, Барези внезапно се бе отдръпнал от тази сфера и през 1980 година се бе върнал в Италия. Въпреки краткостта ѝ, кариерата му... И така нататък... Влиянието на Барези още се усеща...

Следваше хронологичен списък на публикациите му. Ласитър го прегледа набързо и погледът му се спря само на две заглавия: „Хуманността на Христос: доктрина или мнение?“ (1974) и „Обожествяването и Дева Мария“ (1977). И единствената му книга — „Мощи, тотеми и божественост“ (1980).

Библистика и Христология: Дева описваше естеството на тази научна дисциплина, която според нея през последните 150 години се била фокусирала върху търсенето на „историческия Исус“. По същество това било опит на учените да отхвърлят митологията, мълвата и доктрината, наложени *post factum* върху „събитието“, и да открият кои части от евангелията са „доказуема истина“. За целта се използвали все по-съвременни научни методи, които търсели отговор на въпроса „Какво в живота и смъртта на Исус може да бъде научно доказано?“. Оформящият се засега отговор бил: *почти нищо*.

Работата на Барези: Дипломната работа на Барези беше в сферата на доктриналния анализ и се отнасяше до въздействието на външни събития върху църковната доктрина. Барези изтъкваше, че ударението в доктрината върху човешката, телесна природа на Исус не иде от евангелието, а само като противопоставяне на вярванията на друга християнска секта, че Исус е изцяло богоподобен.

В самите евангелия имало малко упоменавания на самото раждане на Христос — а за Мария почти не се говорело — и не се наблягало много на страданията му. Заложеното в доктрината, че Исус се е родил като човек, умрял като човек и изпитвал болка като човек, можело да се проследи в паметниците на християнското религиозно изкуство. Макар да нямало ранни такива — първите християни са спазвали семитската традиция, която забранявала изобразяването, представянията на Христос бързо еволюирали: от лъчезарен, щастлив младеж, обгърнат в сияние (четвърти век), до страдащия Исус, разпнат на кръста и кървящ (седми век).

Дева изтъкваше, че макар първият му труд в тази сфера да бил в традициите на библистиката, след това работите на Барези рязко се отклонили.

„*Мощи, тотеми и божественост*“: В единствената си книга Барези изследва развитието на култа към мъчениците и светците в рамките на християнството, довел до получената популярност вяра в

силата на мощите, която със сигурност пък се корени в анимизма и древния култ към тотемите.

Тотемите и фетишите се различавали от мощите по това, че макар и двете да давали сила на носещите ги, те имали символичен характер, докато мощите били истински материални останки от свят човек след смъртта му или обекти, осветени от контакта с тленното му тяло.

Тотемите и фетишите често се свързвали с животни, чиято сила прехвърляли върху племето или индивида. По мнение на Барези древните скални рисунки имали характер на тотемни, защото прославяли животното и в известен смисъл „улавяли“ силата му.

Барези отнасял вярата в тотемите и вярата в мощите към възможно най-примитивните ритуали, в които кръвта на лъва например се изпива, за да се погълне и силата му. Канибализмът като ритуал също често включвал приемане на кръв и органи от победения враг като средство да се поеме силата му и да се покори душата му. Барези разглеждал тотемната мощ на ритуалните предмети в много религии и изследвал изместването в някои култури на тази мощ от реалния обект към абстрактното: думи, заклинания и — особено в юдаизма и исляма — букви и числа.

Втората част от книгата на Барези била посветена на мощите и особено на ролята на мощите в християнството. Към четвърти век от новата ера вече стабилно е била утвърдена вярата в магическата сила на християнските мощи като средство за прогонване на демони, лекуване на болести и т.н. Мощите са били лесен за възприемане от средния човек израз на сила, така че съвсем естествено популярността им нараснала. Към девети век вече имало специализирана търговия с център в Рим, чиито представители продавали свети мощи из цяла Европа. През Средновековието дори най-незначителната църква разполагала със свещени кости, нокти и зъби, често съхранявани в специални мощехранителници. Толкова разпространено било събирането им и толкова голяма била вярата в тяхната сила, че търговците на мощи внимателно наблюдавали потенциалните светци и мъченици, особено болните сред тях, и веднага се появявали след смъртта им, за да сварят телата им и да освободят костите.

Най-могъщите реликви, естествено, били тези на Исус и Мария. Препуциумът^[3] на Исус бил съхраняван в украсени със скъпоценни

камъни мощехранителници в половин дузина църкви, както и сеното от яслата му, косата, пъпната връв, млечните му зъби, сълзите, кръвта, ноктите му. И косата на Мария се пазела по доста места, също и стъкленици с млякото ѝ, та дори и побелели камъни от скалата, върху която то е капало. А мощите, свързани със Страстната седмица, били неизброими: нокти, тръни от короната, *цялата* корона — да, в Сен Шапел, в Париж, три екземпляра от копието на Лонгиний (което проболо Христос в ребрата) и най-различни дрехи, пропити с потта на Исус, в това число и прословутата Торинска плащеница, парчета от мраморната плоча в гробницата му, погребалните чаршафи, сандалите му и изобщо всичко, което е влязло в контакт с тялото му (без кости и зъби, разбира се... защото нали все пак се е възнесъл).

Барези изброявал част от чудесата, свързвани с различните мощи, и проследявал техния произход. Явно било, че има фалшификации (само парчетата от кръста били достатъчни, за да се построят няколко хамбара). Вярата в мощите обаче била толкова древна и толкова инстинктивно вкоренена, че се противопоставяла на гласа на здравия разум, крещящ, че просто *няма* мощи на Христос. След като има хора, които вярват — аргументирал се Барези, че нещо толкова нематериално като видението на Дева Мария може да проникне дълбоко под земята, до извора на лечебната вода (както твърдят поклонниците, които не спират да отиват в Лурд), как може да се допусне, че никой сред искрено вярващите последователи на Исус няма да притежава отнякъде нещо, свързано с живелия някога бог?

Той завършвал книгата с твърдението, че ритуалът на причастието, при който символичното вино и символичният хляб се трансформират в кръв и тяло Христови, е практика, основаваща се на анималистичната вяра в силата на мощите. Трансубстанцията не е нищо повече от духовна трансформация на символичните мощи (виното) в истински мощи (кръвта).

Накрая имаше бележка:

Мистър Ласитър, по-голямата част от тази информация е взета от докторска дисертация на студентка в Джорджтаун, написана през 1989. Името ѝ е Мърсия А. Ингерсол и аз разполагам с адреса ѝ, ако ви трябва.

[1] Игра на думи: на английски „fox“ означава освен „лисица“ и „лукав човек“, освен това е и сленг за „сексуално привлекателна жена“. — Б.пр. ↑

[2] Площад в Далас, където е бил застрелян Джон Кенеди. — Б.пр. ↑

[3] Предната част от кожичката на мъжкия член, която се обрязва според еврейската традиция. — Б.пр. ↑

33.

През последвалата седмица придвижването на Ласитър беше по-скоро в обратна посока.

Човекът в Огъста докладва, че няма лице на име Мари А. Уилямс, родено в Мейн на 8 март 1962.

— Може да си е сменила името — каза подизпълнителят. — Ако наистина го е направила, ние сме безсилни. Аз не мога да направя извадка на всички момичета, родени на 8 март 62-ра. Коемо мога — и съм го направил, — е да проверя за *Мери Уилямс*, в случай че сте сбъркали първото ѝ име.

— И какво се разбра?

— Намерих седемнайсет от 1950 насам. При четири от тях средното име започва с „А“. Но нито една няма нищо общо с това, което търсите — рождените им дати са различни и нищо друго не съвпада.

Толкова.

Гъс Удбърн и Гари Стойкович не се обаждаха. На практика, единствената полезна информация, която се получи, му бе донесена от едно хлапе в „Проучване“, което се появи с кашон в ръце. Това беше всичко за Калиста Бейтс, допълнено с материалите от агенцията „Кац и Джама“. Съдържанието на кашона представляваше хаотична компилация от разпечатки от Интернет, изрезки от вестници и списания, касети, фотографии, сценарии и какво ли още не. Вътре бяха например дословно снетите показания на Калиста пред съда по делото за натрапника, както и интервютата ѝ за „Ролинг Стоун“, „Премиера“ и „60 минути“.

Хлапето се извини:

— Опитавме да организираме това, но тъй като не знаехме какво точно ви интересува... — Сви рамене и допълни: — Поне ги подредихме в хронологичен ред.

— Окей — каза Ласитър, — аз самият не знам какво точно търся, но предполагам, че ще разбере, след като го видя. Така че сега просто ще трябва да седна и да почета.

Прочете всичко за Калиста Бейтс — от критиките в „Синема ожьордюи“ до задъханите репортажи за любовните ѝ връзки в таблоидите. Научи касовите постъпления за всеки неин филм, разбра кое е любимото ѝ цвете, коя е предпочитаната от нея благотворителна организация и какво е мнението ѝ за домашната земеделска продукция. Прочете най-подробно и описанията на всички случаи, когато я бяха „видели“. Започваше се с едно музикално студио, за да се стигне до пушалня на опиум в Чианг Май (и навсякъде тя или умираше от обезобразяваща болест в швейцарска клиника, или живееше като Бедната Клер по улиците на Калкута). Накратко казано, макар да му оставаше още много за четене, струваше му се, че вече знае всичко за Калиста Бейтс... освен къде е родена, къде живее и как се казва днес.

Вечерите бяха запазени за видеото. Вече бе изгледал всичките ѝ филми в компанията на Бък и Пико, седнали направо на пода в дневната. Улиците бяха погребани под сняг и лед, което правеше бягането невъзможно, така че бе започнал да се състезава с двамата си телохранители в правенето на коремни преси.

Не беше щастлив.

Забеляза нещо в играта на Калиста: тя беше същински хамелеон, което и обясняваше как бе успяла да се скрие толкова успешно. Какъвто и образ да пресъздаваше на екрана, зрителят вярваше, че тя е такава и в живота, без значение в какво е облечена или каква е ролята.

Може би това я правеше голяма актриса. А може би не... Имаше много сензационност около Калиста, но истината бе, че звездата ѝ бе изгряла в пълния си блясък, когато тя се бе оттеглила — поредното припламване в съзвездieto на преждевременно отишлите си.

Или скрилите се.

Но според Ласитър в сензацията около Калиста се съдържаше и много истина. Тя имаше страхотно присъствие като актриса. При нея не можеше да се забележи „как се въртят колелата“, зрителят никога не оставаше с чувството, че наблюдава представление, преди то да е свършило, когато изведнъж хората осъзнаваха, че не са сваляли поглед от нея цели два часа. Но не само красотата ѝ приковаваше вниманието. Напротив, привлекателността ѝ често отстъпваше в името на ролите, които си избираше: пънкарка и наркоманка в „Гайдаря“, свита домакиня в „Цвете“ или делова жена учен в „Метеоритен дъжд“.

Коего му напомни, че трябваше да се обади на друг учен — Дейвид Торгоф. Според Дева Торгоф бил консултант, използван от компанията им като нещо лице в разследвания, свързани с улики, изискващи ДНК-анализ. Беше професор по микробиология в Масачузетския технологичен институт и бе известен със склонността си да говори на обикновен английски. Точно последното го правеше особено подходящ за Ласитър, който отчаяно имаше нужда някой да го преведе през многосричните думи в статиите на Барези, отнасящи се до генетичните му изследвания.

Потърси върху бюрото си номера на Торгоф и тъкмо го намери, когато Виктория му позвъни по интеркома:

— Обажда се някой си мистър Копи. От Рим.

Ласитър се поколеба. Кой ли може да е този Копи? Накрая въздъхна:

— Прехвърли ми го.

Миг по-късно в слушалката се разнесе мъжки глас:

— Мистър Ласитър? Мистър Джоузеф Ласитър?

— Да?

— Извинете ме, но се налага да съм сигурен, че говоря, с когото трябва. Вие ли сте мистър Джоузеф Ласитър, който неотдавна е бил гост на „Пенсione Акила“ в Монтекастело да Пелия?

Възцари се тишина, нарушавана само от тежкото дишане на Ласитър. Адреналинът се носеше из вените му.

— Кой се обажда? — попита накрая той.

— Извинявам се, мистър Ласитър. Казвам се Марчело Копи. Аз съм адвокат в Перуджа.

— Мммм... — неангажиращо произнесе Ласитър, опитвайки се да не издава вълнението си.

— Да. И... ъ-ъ... получих телефонния ви номер от мой познат карабинер.

— Разбирам. И за какво става дума?

— Опасявам се, че имам неприятни новини.

— Мистър Копи... моля ви!

Италианецът прочисти гърлото си.

— Полицията в най-близко бъдеще ще внесе обвинение срещу вас в съда заради убийството на... момент така... Джулио Ацети и Винченцо Варезе.

Ласитър усети как дъхът му спира.

— Но това е нелепо! Ако съм смятал да убивам Ацети, щях ли да казвам на хората, че отивам да се срещна с него в църквата? Той беше мъртъв, когато го намерих!

— Не се съмнявам във вашата невинност, мистър Ласитър, но нека ви предупредя да не дискутирате подробности по телефона. Целта на обаждането ми е да ви съобщя, че е във ваш интерес да имате представител тук, в Италия, и... да ви предложи услугите си. — Ласитър дълбоко пое дъх и изпусна струята към тавана. — Мога да ви уверя, мистър Ласитър, че разполагам с възможно най-добрите препоръки. Ако се свържете с американското посолство...

— Това е невероятно... — прошепна Ласитър.

— Да, съгласен съм. Абсолютно неестествено. Нормално полицията би следвало да направи опит да бъдете разпитан във Вашингтон, но в този случай... Знам от надежден източник, че ще бъде поискана вашата екстрадиция веднага щом обвинението срещу вас бъде заведено в съда. Крайно необичайна процедура.

Ласитър се замисли за момент и попита:

— И защо според вас постъпват така?

— Не знам. Може да се предполага натиск...

— Да — замислено промълви Ласитър, — и мисля, че се досещам откъде идва. — Направи къса пауза, за да събере мислите си. — Вижте, моментът не е особено подходящ да бъда екстрадиран...

— Шегувате ли се?

— Да. Смисълът беше: ако вие ме представяте там, можете ли да забавите това нещо?

— Не знам. Възможно е по принцип, но...

— Ще имате нужда от предплата, предполагам...

— Ами... да, разбира се.

След като се споразумяха за сумата, Копи обеща да държи Ласитър в течение, а Ласитър на свой ред каза, че ще си намери адвокат във Вашингтон, който да го представя в Щатите. После остави слушалката, облегна се и изруга няколко пъти от сърце. И пак. И пак... докато на вратата почука Виктория и надникна.

— Джо?

— Да, влез.

— Пристигна току-що. — Приблѝжи се до бюрото му и му подаде плик на „Федерал експрес“. — Идва от „Нешънъл инкуайърър“.

— О! Чудесно, благодаря.

Готвеше се вече да разпечати плика, но Виктория се обърна и спря.

— Какво? — вдигна поглед Ласитър.

— Любопитна съм.

— За какво?

— Бък.

Ласитър изсумтя:

— Всички сме любопитни по отношение на Бък. Кажи за какво точно става дума?

— Ами... — проточи Виктория, — интересно ми беше дали е... дали е женен?

Ласитър се намръщи.

— Не знам. За това просто не сме говорили. Искаш ли да го попитам?

— Не-е... — изчерви се Виктория. — Не е важно. — И излезе, като тихичко затвори зад себе си.

Ласитър подпря главата си с ръце. Истинска катастрофа! Изобщо не ставаше дума за това да се защити в съда. Беше уверен, че ще може да го направи, ако се стигнеше до дело. Само че нямаше да се стигне до там. Екстрадират ли ме, ще свърша в затвора!

Освен ако не ги изпреваря.

Огледа се, облегна се на стола и избарабани с пръсти по плота. Какво да направя? Запази хладнокръвие, отговори си той. Докато не стане напечено. Тогава... бягай презглава.

Пликът от Гъс Удбърн съдържаше бележка и уголемена снимка на смееща се жена, клекнала да завърже връзките на зимното яке на малко момченце. Двамата стояха пред Макдоналдс. Имаше преспи сняг, а в далечината се виждаха планини. Ласитър си каза: „Тя е!“. Беше много вероятно да е тя, но не можеше да бъде абсолютно сигурен. Виждаше се в три четвърти профил и не беше съвсем на фокус. Явно държеше фотоувеличение на снимка, направена с евтин фотоапарат. Можеше да е тя, а можеше да е някоя, която много прилича на нея.

И все пак, определено беше тя — или сестра й, — защото момченцето не можеше да бъде сбъркано: то стоеше пред жената със скиорска шапка в едната ръка и „Биг Мак“ в другата. Косата му бе плетеница от тъмни къдри, а очите — бездънни.

„Това е Джеси“, бе казала тя. Ласитър ясно си го спомни, а също така си спомни, че му бе казала и своето име. Стояха на няколко метра от гроба на Кати, когато тя се бе представила. Казваше се...

Изръмжавайки от безсилие, Ласитър най-сетне обърна внимание и на бележката:

Джо,

Поклонниците на Калиста смятат, че това е тя, но кой знае? Получена е преди година и писмото е изчезнало някъде по пътя между стаята, където събираме пощата, и моя кабинет. Така че не знаем кой я е снимал и къде го е направил, но ако ти свърши някаква работа... чудесно. (Изглежда тя има и дете! От любовна връзка? Или нещо по-различно? Ако научиш, разкажи ми!)

Гъс

Ласитър имаше лупа в бюрото си и я извади, за да разгледа по-подробно снимката. На преден план бяха Калиста и Джеси. Отляво имаше две паркирани коли, а в далечината — планини.

Ако ъгълът беше малко по-различен, щяха да се видят регистрационните табели на колите, което на свой ред можеше да му помогне да разбере поне в кой щат е направена снимката.

Снимката все пак даваше някакъв шанс, защото благодарение на лупата Ласитър можеше да види, че склоновете на планините отзад са насечени от ски писти. От четиридесетте човека в офиса все имаше вероятност някой да познае мястото. Обади се на Виктория по интеркома и я повика при себе си.

— Ще обявим конкурс — каза той, подавайки й снимката. — Уикенд за двама в Ню Йорк с поемане на всички разноси за онзи, който ми каже къде е направена тази снимка.

Виктория присви очи и се вгледа:

— И как ще познаят?

— Ако знаех това, Виктория, нямаше да обявявам конкурса — въздъхна Ласитър. — Все пак си мисля, че си струва да им обърнеш внимание на ски пистите. Може някой да познае, все пак.

— Какви ски писти? — изгледа го недоумяващо Виктория.

— Ето тук — показва Ласитър. — Зад ресторанта. Не виждаш ли тънките бели нишки?

— Толкова е размазано...

— Не е размазано. Един скиор като нищо ще го познае за секунди.

— Аз съм скиорка — заяви Виктория — и ти казвам, че това е размазано.

Ласитър изкриви лице.

— Виж, направи няколко копия и ги раздай насам-натам, окей? Човек не знае.

— Окей! — изпя Виктория, сви рамене и тръгна да прави копия.

Същата нощ Ласитър яде китайска кухня в кабинета си. Изпи доста бутилки „Цин-тао“. Гледа „Метеоритен дъжд“ за трети път и заспа, мислейки си: „Ще ми трябва адвокат“. После се коригира: „Друг адвокат“. Някой, който да се присъедини към армията адвокати, специалисти по корпоративно право на работа във фирмата, някой, който да може да действа в тандем с Марчело Копи... иначе казано, адвокат, специализиран в криминалното право. Последната му мисъл беше колко е лошо, когато броят на адвокатите в живота ти надвишава броя на приятелите ти.

На сутринта се отбиха в пункта за химическо чистене на път за работа и Ласитър си взе ризите и коженото яке. За негова изненада и огорчение, в джоба си намери плик. Там беше писмото на Барези до отец Ацети. В суматохата по бягството от Монтекастело бе напълно забравил за него. Погледна го и го пхна във вътрешния джоб на якето.

Докато буикът се спускаше по магистрала „Джордж Вашингтон“ към Кий Бридж, Ласитър седеше на задната седалка и преглеждаше „Вашингтон поуст“. Пико и Бък разговаряха тихо отпред. В един момент обаче Бък внезапно направи обратен завой.

— Имаме проблем — каза той.

— Хайде сега — измърмори Ласитър.

— Говоря сериозно — настоя Бък. — Имаме опашка вече от два дни.

Ласитър вдигна поглед от вестника и се обърна. Отзад имаше около хиляда коли.

— Не виждам нищо. И без това е пиков час.

— Бък е прав — намеси се Пико. — Снощи пред къщата имаше кола.

— Цялата нощ — коригира го Бък.

— И защо не повикахте полиция? — остави вестника Ласитър.

— Да викам полиция ли? — сви рамене Бък. — Те са полицията.

— Какво искаш да кажеш?

— Регистрационни табели на Бюрото — обясни Пико. — Градската управа ги издава наведнъж, затова са последователни. Разпознават се отдалеч. Все едно че са си вързали тенекия.

— *Бонг! Бонг!* — погрижи се за звуковите ефекти Бък.

Пико се засмя.

Ласитър пое дълбоко въздух, затвори очи и го изпусна.

— Има ли нещо, което би трябвало да знаем? — попита Бък.

Ласитър поклати глава:

— Имам проблем в Италия. Допускам, че тази история е част от другата.

Когато стигнаха в офиса, Пико паркира колата в подземния гараж, а Бък съпроводи Ласитър до деветия етаж. Вратите на асансьора се отвориха, телохранителят заглади косата си по слепоочията и ни в клин, ни в ръкав каза:

— Тази Виктория... е голяма работа, нали?

В мига, в който влязоха в кабинета, Ласитър отиде при прозореца и погледа през него. От другата страна на улицата, точно в забранената за паркиране зона, чакаше син „Таурус“ и буквално си просеше глобата. От височината на деветия етаж не можеше да се види дали в колата има някой, но от ауспуха се виеше дим. Ласитър скръцна със зъби, пусна завесите и се върна при бюрото си.

Там го чакаше пакет във восъчна хартия. Погледна обратния адрес — „Институт на вероизповеданието“ — и го разпечати.

Вътре имаше запазено — не абсолютно ново — копие на „Мощи, тотеми и божественост“. Книгата беше без обложка, а доста страници бяха с прегънати ъгълчета. И все пак... изглеждаше интересна. Вътре

имаше доста черно-бели репродукции на малко известни картини като: „Пратеникът на Абгар получава от Христос покрива с неговия образ“, „Град Хиераполис“, „Мария кърми Исус“ и „Избиването на младенците“.

Последната беше част от някакъв „Ерусалимски триптих“. Според текста картината подчертавала садизма на мъчителите на Христос, илюстрирайки едновременно метафизичната му венчавка със Света Вероника.

Ласитър прелисти книгата.

Първата глава разказваше за произхода на преклонението пред мощите и за култа към иконата. В нея юдаизмът се противопоставяше на гръцката култура, която Барези характеризираше като политеистична, уседнала и образна — което според него означаваше, че гърците са организирали живота си около своите градове държави и изобразителното изкуство. Юдаизмът, от друга страна, се дефинирал като „лингвистичен монотеизъм“ — това било религията на номадите, ориентирана повече към Думата отколкото към Образа. Християнството се разглеждаше като еврейска секта, която през вековете засилила склонността си към портретизъм — през 325 година се появили първите портрети на Христос.

Втората глава имаше заглавие „Кръв и гносис“ и беше посветена на въпроса за отношението — в културологичен аспект — на християните и евреите към природата изобщо и към менструацията или „женското течение“ в частност. Ласитър беше стигнал дотук, когато му позвъни Риордан:

— Нещо изникна — започна без предисловие детективът.

Ласитър остави книгата.

— Какво? Да не е проговорила сестрата?

— Не-е, сестрата не иска да говори. Сестрата се *моли*. С броеница в ръка.

— Е... какво тогава? Намерил си Грималди?

— Не. Но мисля, че знам как се е измъкнал. И това никак не ми харесва.

— Какво искаш да кажеш?

— Получихме разпечатка на междуградските обаждания от онази къща в Емитсбърг за последните шест месеца. Така, да видим с

кого са си бърбили, нали разбираш? С идеята да подразберем къде е отишъл Грималди.

— Добра идея.

— Да. Та получих списъка и започнах да пускам номерата през „Крис-крос“. И познай сега?

— Джими...

— Хайде де, опитай!

— Телефонен секс.

Риордан издаде звук, напомнящ издавания от компютърните игри при получаване на грешен отговор.

— Сбърка! Грешка! Сред тях имаше куп обаждания от Емитсбърг до частен дом в Потомак. Така-а... Няма да те накарам да налучкваш чий е този дом...

— Благодаря.

— Защото така и не би се досетил. Конкретният дом принадлежи на моя и твой приятел... Томас Драбовски.

Ласитър се обърка. Остана замислен, разтривайки очите си с палец и показалец. Накрая попита, за да се увери:

— Агентът от ФБР?

— Именно!

— Значи... мислиш, че Грималди се е обаждал на Драбовски?

— Не, не, не! Обажданията, за които говоря, са от преди много време... преди Грималди да се появи на сцената. Август, септември, октомври... И се *прекратяват* горе-долу по времето, когато е арестуван.

— Тогава... за какво говорим?

— Повечето обаждания са през уикендите или вечер. По тази причина реших, че конкретният човек има личен бизнес с хората в Емитсбърг. Следиш ли мисълта ми?

— Едва-едва...

— Та аз и Дерек отидохме да ги видим...

— Дерек!?

— Да... Дерек отново има отношение към случая. Та, казвам ти, отидохме там и започнах да ги разпитва поотделно. Стигам до четвъртия и онзи мушморок ми казва: „О-о-о, да-а! Аз се обаждах. Аз разговарях с Томас!“. Аз пък му викам: „А-а-а, така ли било? И ще ми кажеш ли за какво си гукахте?“. А той ми отговаря: „Ами да-а...

Обсъждахме програмата за приближаване до обществото. Томас ни помага през уикендите с храната за бездомните. Томас е светец“, твърди ми оня. Аз пък му викам: „Я-я, така ли било? И кой е този момък, всъщност... Томас, де?“. А той ми казва: „О, просто член... като всички“. „На какво е член?“, интересувам се аз. „Ами на «Умбра Домини». Томас е пътеводна сила“. Аз обаче не спирам да задълбавам: „И какво прави тази сила, когато не помага на слабите?“. А той ми казва: „Ами не знам. Ние не разговаряме за мирския си живот“. — Риордан избухна в смях: — Разбираш ли, този тип обяснява на детектив от отдел „Убийства“: „Ние не говорим за мирския си живот!“. Можеш ли да повярваш?

Ласитър не отговори веднага. Помисли, после попита:

— Какво според теб се е случило?

— Знам какво се е случило. Не мога да го докажа... но го знам. Когато Грималди попаднал в болницата, веднага се разчуло. Първият ход бил да вкарат Джулиет като медицинска сестра в отделение „Изгаряния“. След това идва моментът на прехвърлянето, при което тя подпомага бягството му, за да го скрият в Емитсбърг.

— Това вече го знаем.

— Чакай, де! Потомак не е единственото място, където са се обаждали. Имам списък на всички платени разговори^[1]. Но една група от тях се набива на очи: от Емитсбърг до Неапол. Сещаш ли се на кого са се обаждали?

— Няма нужда да се сещам.

— Точно така, Грималди се е обаждал у дома. В щаб-квартирата на „Умбра Домини“. Проверих...

— Това не е ли... как да кажа... малко рисковано?

— Не-е... Какво му е рискованото? Този дом си е техен. Няма нищо нередно, ако от време на време им се налага да се обаждат в централата. Не това, а изборът на момента е интересното. Първото обаждане е веднага след като Грималди се изпарява от болницата — можем да предполагаме, че е докладвал за успеха на малката им операция.

— Окей.

— Следващото обаждане е две седмици по-късно — веднага след установяване на наблюдението над къщата.

— Емитсбърг се обаждат в Неапол?

— Да. Според мен те са забелязали колите на екипа, осъществявал наблюдението. Кое то не е било никак трудно... искам да кажа, че в този град по принцип няма много движение по улиците.

— Значи Грималди се обажда в Неапол и...

— И хоп, намесва се Драбовски. *Томас* поема нещата в свои ръце, а неговите ръце са дълги. Наблюдението е снето. И Грималди изчезва.

Ласитър се замисли.

— Какво смяташ да правиш? — попита той след малко.

— Какво смятам да направя ли? Ще ти кажа какво смятам да направя. Смятам да се завра под някоя пирамида, да се омотая като мумия и да си затворя очите и устата. След това се изстрелвам за всеки случай до Марс. Ето това смятам да направя.

— Питам сериозно.

— Отговорих ти сериозно. Момченце, аз съм в полицията вече трийсет и четири дни. Нямам нужда от усложнения. Не само това... нищо не мога да докажа. Не разполагам с нищо друго освен предположения.

— Не е съвсем така. Имаш разпечатка на междуградските разговори.

— Да... но дали тази разпечатка разказва историята, която току-що обсъдихме? Тя нищо не доказва! Само дава основа за хипотези. Що се отнася до Драбовски... не можем да използваме религиозните му убеждения срещу него. Помисли сам. Какво да им кажа? „Арестувайте този тип, той храни бездомниците“. „Абе, ти майтапиш ли се?“. На всичкото отгоре, нашият човек не е точно редови агент в Бюрото. По-скоро е с ранг на бригаден генерал. Започнеш ли да се ебаваш с него, чака те море от неприятности. — Риордан въздъхна и двамата замълчаха. След малко попита: — А ти? Имаш ли нещо ново за мен?

— Не — машинално отговори Ласитър и се сети: — Всъщност... може би.

— „Може би“? Какво означава „може би“?

— Имам писмо... от Барези.

— Той ти е писал?

— Не, не — поправи се Ласитър, — писмото е до един духовник. Когато го преведа, ще ти изпратя копие.

Двамата нямаха какво повече да си кажат и разговорът приключи. Ласитър се облегна на стола и се замисли за Драбовски. *Лошо, каза си той. Ако някой може да намери Калиста Бейтс, това е Бюрото. И ако някой в Бюрото реши да ме прецака, той разполага с всички средства да го направи.*

Интеркомът иззвъня и Виктория го предупреди:

— Дик Бидъл чака... Искаш ли да се видите?

— Да, разбира се. Пусни го.

Бидъл беше възрастен мъж, пенсиониран се от Държавния департамент преди пет години. Висок, слаб, аристократично изглеждащ, той имаше пристрастия към тъмносивите костюми, бургундско червените вратовръзки и скъпите бутонели. Освен това пушеше цигара от цигара и притежаваше вбесяващия навик да държи пепелта неизтръскана до момент, когато всички край него забравяха за какво става дума и се вторачваха, очаквайки напрегнато тя да падне.

Както и можеше да се предполага, Дик влезе с цигара в ръка, постави една увеличена снимка на бюрото на Ласитър, седна и кръстоса крака. Цигарата димеше почти до ухото му. Ласитър отбеляза, че пепелта вече е дълга повече от два сантиметра. Как върви и я крепи, удиви се той.

— Винаги ми е харесвало в „Лоуъл“ — започна Бидъл, — но съм чувал добри неща и за „Пенинсула“. Нямам претенции.

— За какво говориш? — попита Ласитър и погледна снимката. Беше същата, която му бяха изпратили от „Инкуайърър“ — снимката „Аз мисля, че това е Калиста“, запечатала я пред Макдоналдс, Бог знае къде.

— Говоря за уикенда ми в Ню Йорк. Искам си награда. — Той всмукна дълбоко от цигарата и Ласитър впи поглед в борбата между гравитацията и пепелта.

— Знаеш къде е?

— Знам! — Към тавана се извиваше дим.

— И... склонен ли си да споделиш с мен тази информация?

— Абсолютно. Някъде... из Мейн.

Ласитър го погледна смаяно:

— „Из Мейн“, казваш? Къде по-точно? Лилехамер?

— Не — усмихна се Бидъл, — по-скоро Сънди Ривър. Или Шугърлоуф. Едно от двете, но определено в Мейн. — Той всмукна

отново и пепелта се огъна застрашително.

Ласитър погледна фотографията.

— И откъде си сигурен?

— Първо от снега. Той е ключът.

— Да-а...

— После ски курортът... Знаем, че в Мейн бъка от ски курорти.

— Така...

— И накрая мечките.

Ласитър погледна снимката.

— Мечки? Няма никакви *мечки*!

— Има — настоя Бидъл и кимна към лупата върху бюрото. —

Полярни мечки.

Ласитър взе увеличителното стъкло и погледна отблизо снимката.

— Къде?

— Върху прозореца на микробуса.

Вгледа се. Задното стъкло беше покрито с прах, върху който някой беше написал: „Изчисти ме!“ и „Вървете, Мечки!!!“.

— За надписа ли ми говориш?

— Говоря за полярната мечка — уточни Бидъл. — В долния десен ъгъл.

Ласитър премести лупата и я приближи максимално, после я изтегли към себе си. Върху стъклото имаше малко овално бяло петно.

— Бялата точка? За това, ли ми говориш?

— Това е полярна мечка. Бягаща.

— Откъде знаеш?

— Защото съм бил в Боудойн. Там е моята алма матер. И знам този знак.

— Но много училища имат мечка в техните...

— Тотеме — помогна му Бидъл.

— Благодаря — каза Ласитър и се огледа за пепелник. Издължената парабола в края на цигарата вече застрашително потрепваше.

— Но те са кафяви, черни или гризли. Освен това, когато учениците скандират, обикновено викат: „Напред, Мечки!“ или „Юра, юра, Мечки!“. В Боудойн обаче казваме: „Вървете, Мечки!“. Никой друг не окуражава своя отбор така.

— Хайде...

— Това си е наш патент. Затова ти казвам, че бялата точка, която гледаш, извън всяко съмнение е „*ursus maritimus*“. Довери ми се.

Ласитър се облегна назад и остави настрани лупата.

— Кое то обаче не доказва, че микробусът е в Мейн. Само че е *от* Мейн. Нищо повече...

Бидъл чукна цигарата си с показалец и се усмихна, наблюдавайки как пепелта пада върху мокета. Ласитър примижа с болка.

— Предполагам, че те интересува жената на снимката. Нея ли търсиш? — попита направо Бидъл. Ласитър кимна. Възрастният мъж свали десния си крак, който досега бе държал кръстосан върху левия, и стъпи върху купчинката пепел. — Имаш ли основания да предполагаш, че тя е на друго място, а не в Мейн?

— Не — завъртя глава Ласитър. — Всъщност... тя е родена там.

— Така ли? — Бидъл стана.

— Да.

— Ами добре тогава — каза той и се обърна да си върви. — Да си направя ли резервация, или не?

Ласитър взе отново лупата и за стотен път разгледа фотографията. След няколко секунди я остави обратно и въздъхна:

— Да... и приятно прекарване.

Когато остана сам, отиде до прозореца и погледна през него. Синият „Таурус“ си беше на мястото.

Върна се при бюрото си и се обади на Виктория:

— Изпрати ми Бък, ако обичаш. Искам да го видя.

После набра дадения му от Дева номер на генетика от Бостън. Телефонът извън веднъж и се разнесе мъжки глас:

— *Was ist?*

— Доктор Торгоф? Дейвид Торгоф?

— Да-а...

Бък и Фреди влязоха едновременно и Ласитър им направи знак да седат.

— Обажда се Джо Ласитър... от Вашингтон.

— О-о... — проточи Торгоф. — Извинявам се за предишното. Сбърках ви с партньора ми по скуош.

Ласитър облекчено се усмихна:

— Той... германец ли е?

— Не — отговори Торгоф. — Просто така се шегуваме... Малко е трудно да се обясни. Трябва да сте... в нещата.

— Всъщност обаждам се точно по този повод. Пристигам в Бостън днес следобед и се надявах... Ще имате ли свободно време в събота?

— Опасявам се, че не... но можем да се видим в неделя. Следобедът добре ли е? Към два?

— Прекрасно! — Ласитър си записа как да намери Торгоф и сложи слушалката обратно. После се обърна към Бък и Фреди: — Пико долу ли е?

— Да — кимна Бък. — Чака в гаража. Да го повикам ли?

— Не. Просто искам от вас тримата да се качите в колата и да я изкарате от гаража... бързо. Не убивайте никого. Но като излезете на улицата, завийте надясно и... натиснете педала.

— И къде да отидем? — поинтересува се Бък.

— Все ми е едно, стига таурусът долу да ви последва.

— Искаш да бъда с тях, така ли? — погледна го Фреди.

— Да. Искам ти да седиш отзад. За заблуда.

— Аха... — замислено кимна Фреди. — За заблуда като оптическа илюзия или за заблуда... като примамка?

— По-скоро оптическа илюзия. — Ласитър стана. Отиде до закачалката, свали от нея палтото си и го хвърли на Фреди. — Облечи това.

Бък поклати неодобрително глава и се намръщи.

— Не знам, Джо... Тери ми нареди да се държа за теб като бялото за ориза.

Ласитър кимна и извади коженото си яке, което тази сутрин бе взел от химическото чистене.

— Като стана дума за Тери... Кажи му, че Бък е дотук. — Фреди простена. — Както ви казах, педал до ламарината — повтори Ласитър и ги избута през вратата.

После се върна при бюрото си, сложи книгата на Барези и няколко статии за Калиста в куфарчето си, изгаси осветлението и отиде при прозореца. Погледна надолу. По тротоарите имаше няколко пазещи равновесие пешеходци, но движението общо взето беше замряло. Мина минута, втора... трета... и изведнъж от вратата на гаража излетя

буикът, скочи от тротоара на платното, зави надясно, поднесе, ускори и се стрелна през кръстовището. Миг по-късно таурусът пое със свистене на гумите от зоната, забранена за паркиране, и с рев на двигателя се понесе след буика.

С куфарче в ръка Ласитър затвори вратата на кабинета си и отиде при асансьорите. Виктория го видя и извика след него:

— Джо?

— Какво? — Натисна бутона.

— Долу в приемната са дошли няколко щатски шерифи — каза тя, закрила с ръка микрофона на слушалката. — С тях има и представител на италианското посолство. Какво да им кажа?

— Да се качат — отговори Ласитър. Виктория изрече няколко думи в слушалката, докато босът ѝ чакаше идването на асансьора. Когато вратата се плъзна, той сложи ръка върху фотодатчика, за да не се затвори, и задържа поглед върху индикатора на втория асансьор.

4... 3-2-1... 2-3-4-5... 6 — след няколко секунди щеше да пристигне.

С леко махване на ръката за сбогом Ласитър влезе в кабината на чакащия го асансьор, обърна се към Виктория и освободи вратата.

— Кажи им, че съм излязъл от кабинета за малко — нареди той.
— Успокой ги, че се връщам веднага.

---

[1] В САЩ градските разговори от частен телефон за безплатни.
— Б.пр. ↑

34.

Регистрира се в „Мариот“ под името Джо Кели, плати авансово с налични и остави петдесет долара депозит за телефонните разговори, които щеше да проведе. Не възприемаше ситуацията като бягство, но технически погледнато не беше и разходка. Ако „Умбра Домини“ искаше да бъде съден в Италия, Ласитър нямаше никакви съмнения, че те щяха да го уредят... ако вече не го бяха уредили. Единственото обяснение на това, че във фирмата дойде щатски шериф, придружаван от представител на италианското посолство, беше, че италианската полиция желае да го разпита... и че го възприемаха като опасен индивид.

При тези обстоятелства, инстинктът за самосъхранение диктуваше известна дискретност поне докато не откриеше Мари Уилямс.

Разполагаше с един ден свободно време до срещата с Торгоф. Тръгна из заснежените улици на Бостън, докато не попадна на закусвалня, където продаваха сандвичи с фалафел^[1]. Десет минути покъсно беше в хотелската си стая, седнал на дивана с крака върху масичката за кафе и зачетен в изрезките за Калиста Бейтс.

Не попадна на нищо ново. Лишена от свеж материал, пресата бе зациклила в стари истории, поднасяйки ги под нови заглавия и с различни снимки. Прегледа близо дузина репортажи, без да попадне на нещо, което вече да не е чел на друго място. Работата бе скучна, но поради липсата на друга беше единственият начин да убие цял следобед.

Взе от купа пълния текст на интервюто, дадено за вече свалено от екран предаване. Спомни си, че в края на 80-те то бе имало репутацията на умерено, макар в крайна сметка да се бе оказало прекалено интелектуално, за да има успех. Помнеше го доста добре. Почти без декори, разговори на четири очи с актьори, режисьори, сценаристи и критици.

Датата на интервюто беше 27 април 1988 — веднага след участието на Калиста в промоцията на черния трилър „Червена роза“.

Интервюиращата се казваше Валери Файн, и тя определено бе решила да рекламира новия филм на Калиста.

ВФ: Е, с Оскар в джоба за „Загубени хоризонти“ вероятно се чувстваш на гребена на вълната? Разкажи ни за това усещане.

КБ: Усещането ли?... Не знам... (смее се) Гребена на вълната? По-скоро като в топъл въздух, който леко се издига нагоре.

ВФ: Изглеждаш... *безразлична*... Това ли е думата? Искам да кажа, животът ти е доста бурен, а ти си някак... *съсредоточена*. Избираш ролите си внимателно, отказваш много филми... изглеждаш имунизирана срещу блясъка.

КБ: Не бих казала.

ВФ: Аз бих. Ти си удивително... *земна*. Успехът не е способен да ти замае главата. Питам се, правила ли си някога нещо наистина... *глупаво*?

КБ: (смее се) Естествено. Господи... *земна*. Колко скучно звучи това...

ВФ: Да, „земна“, като се има предвид, че си богиня на любовта за всички. Искам да кажа, че... ето те, седиш пред мен, но... си Калиста Бейтс! И едновременно с това си... съседското момиче.

КБ: (смее се) Не знам накъде отива този разговор. Ще ме изкараш Бети Крокер^[2]... с цици!

ВФ: Е, едва ли. За разлика от Бети Крокер ти си направо недостъпна. Разкажи ни за себе си... за истинската Калиста Бейтс.

КБ: Няма.

ВФ: „Няма“?

КБ: Искам да си остана недостъпна.

ВФ: Но защо? Знам правилото: няма да говорим за семейството ти, за детството и така нататък. Но защо поставяш бариера между хората и себе си? Ти си умна и интелигентна. Четеш, имаш интереси. Защо да не

разкажеш на другите за това. То би ти дало... ново измерение.

КБ: Но аз не искам хората да знаят тези неща за мен.

ВФ: Защо?

КБ: (въздъхва) Ами, общо взето, става дума за следното... Нали знаеш, че винаги когато има камера — да речем, когато се прави репортаж за някакво събитие или спортен коментатор интервюира победителя след състезание, — винаги отзад има тълпа, която подскача, маха в камерата и се опитва по някакъв начин да се види по телевизията?

ВФ: „Здрасти, мамо! Ето ме-е...“

КБ: Точно това имам предвид. И ако вземат че ги покажат наистина, ах колко вълнуващо! Това ги променя по някакъв начин... Прави ги част от друг свят... света на Телевизията... а те кой знае защо си мислят, че той е *по-истински*.

ВФ: Знаеш ли кое е най-странното в това, което разказваш? С мен се случи същото. Не, на мен не ми се налага да карам някого да ме гледа, защото и без това всички вече само това правят (смее се). Но да се върнем на думите ти... Мои приятелки ми казват нещо такова: „Ей, Вал... ако гледаш мача на «Лейкърс», ще ме видиш и мен! Аз съм на шестия ред зад скамейката с баскетболистите, малко вдясно!“.

КБ: Да! Макар че това е твоя приятелка, с която се виждате всеки ден. В живота. Така че няма какво да я гледаш по телевизията. Но тя *държи* да я видиш именно по телевизията.

ВФ: Говорех за приятел.

КБ: (смее се) Както и да е... това е обичайната хорска реакция пред камерата, но има и друга. Има хора, които не искат да се гледат по телевизията, които не искат да бъдат снимани, защото това ги прави *по-малко* истински. Сещаш ли се за онова клише... за дивака, който не искал да го снимат, защото се страхувал, че фотоапаратът ще му отнеме душата?

ВФ: Да, но... Чакай малко! Трябваше да говорим за теб!

КБ: (смее се) Ще стигнем и до мен! Искан да кажа, че съм по малко и от двете. Когато играя, аз подскачам като луда и държа всички по света да ме видят. Но в истинския живот моето истинско аз не иска това. Тогава се превръщам в онзи дивак от Борнео и не желая да говоря за личния си живот. Това ме кара да се чувствам ограбена.

ВФ: Е-е-е, хайде сега... Струва ми се малко *пресилено*. Не искам част от душата ти! Искан да разкажа за теб. Да покажа Калиста човека, а не Калиста звездата.

КБ: (въздъхва) Не разбираш, защото не си... защото *ти* задаваш въпросите...

ВФ: Окей. Мисля, че е справедливо. Задай ми въпрос. Какъвто и да е.

КБ: Окей (смее се) Каж ми... колко често мастурбираш?

ВФ: (смее се лудешки) Не, *не е честно!* Аз не те питам такива неща.

КБ: Ти не, но един радиоводещ ще ме попита.

ВФ: Но ти ще откажеш да му отговориш, нали?

КБ: Да, но хората ще решат, че съм *затворена*. Или че не съм готина. Виж... не се опитвам да те затруднявам. Истината е, че не спирам да дърдорям какво ли не за себе си.

ВФ: Не бих казала.

КБ: Добре де, може би малко пресиших. Но онова, което действително съм казала... понякога страх ме хваща.

ВФ: Не разбрах какво имаш предвид.

КБ: Ами срещам се с някой. Той знае всичко за мен — или си мисли, че знае... само че всъщност представата му е... превратна, изкривена. И след известно време човек просто спира да говори за себе си, за голяма част от своя живот, защото, след като го споделиш, той вече не е твой. Изчезва. Искан да кажа... Май не мога да го обясня добре.

ВФ: Но това е цената на славата, нали така? Ако държиш хората да бръкнат в джоба си, да извадят шест

долара за билет и да влязат да те гледат... Не смяташ ли, че им дължиш поне нещо?

КБ: Не. Те плащат, за да гледат филма, а не за да разберат кой е любимият ми играч от „Лейкърс“ или как съм изглеждала на пет години.

ВФ: Значи отказваш да ми помогнеш?

КБ: Ти си неуморима!

ВФ: Моля те! Само едно нещо... най-тъпото!

КБ: (въздъхва) Добре. Но само за да попреча на някой друг да направи същата грешка. Не че това ще го възпре. Глупаво е да се самозаблуждавам.

ВФ: Хайде, хайде... всички чакаме.

КБ: Окей... но това е наистина глупаво. Не е забавно... просто е тъпо... (въздъхва). Когато някога дойдох на Западното крайбрежие, бях на деветнайсет години, почти нямах пари и пристигнах, карайки сама един гюнтер...

ВФ: Какво е „гюнтер“?

КБ: Микробус на „Фолксваген“. *Стар* микробус с износени гуми, скапани спирачки и проблемно охлаждане. Постоянно прегряваше. Из Скалистите планини само дето не се наложи да го бутам. Не бих го нарекла безопасна кола. За да пестя пари, спях в него... понякога на банкета край пътя, понякога по паркингите. Сега като се замисля... не мога да повярвам, че съм го правила...

ВФ: И... случи ли ти се нещо... ужасно?

КБ: Не, но не това е важното. Много хора бяха невероятно добри с мен, но... имаше и случаи, когато беше... страшничко.

ВФ: Кажи де?

КБ: Ами веднъж някакъв тип се опита да ме набута в колата си. Друг се качи на покрива и отказа да слезе... Беше дрогиран.

ВФ: Но ти все пак успя. Дойде в Калифорния? Постигна мечтата си? Не е ли това най-важното?

КБ: Не... Аз имах късмет. Друг можеше да го няма.

ВФ: Правилно... И все пак... Трябва да те попитам: Кой е любимият ти играч на „Лейкърс“?

Имаше още две страници от интервюто. Когато го прочете, Ласитър сложи материала настрана и посегна към следващия. После се замисли. Тази история с микробуса... нещо в нея я свързваше с... С какво всъщност?

И тогава се сети. Имаше в „Ел Ей стайл“ статия във връзка с изчезването ѝ. Заглавието беше „Това е, приятели. Последен поклон на Калиста!“.

Беше ли я взел? По-голямата част от статиите бяха останали в офиса, защото бе грабнал само онези, които не бе прочел, и няколко изрезки, в които се съдържаха основните факти за Калиста. Материалът от „Ел Ей стайл“ трябваше да е сред тях... Така се и оказа. Издърпа го изпод другите и прелисти страниците, търсейки онова, за което се бе сетил.

Това беше интервю в Бевърли Хилс Хотел, където Калиста бе отседнала след продажбата на дома си. Материалът бе стилно написан и правеше чест на автора. Във всеки абзац можеха да се намерят разпокъсани, но точни факти за актрисата. Очите ѝ бяха „болезнено тъмносини“. Отговаряше на въпросите с „цинизма на наранен влюбен“. *Какво означава това, за Бога*, питаше се Ласитър.

Текстът бе подреден около фотография на звездата. Тя беше по къси панталонки и блузка, седнала и кръстосала голите си крака („... единственият признак на обхваналото я напрежение бе нетърпеливото помръдване на палеца на крака ѝ“).

Вече беше взела решение да загърби града. Това бе повече от ясно. Къщата я нямаше, мебелите бяха продадени, бентлитото бе върнато на студиото, откъдето бе дошло. В коридора на апартамента ѝ, до вратата, самотно чакаше един-единствен куфар.

Попитах я какво смята да прави оттук нататък. Поседя смълчана, което, впрочем, бе нормалното ѝ състояние след делото, после разтърси великолепната си грива:

— Ще измисля нещо — каза тя и размърда сламката в чашата си, наблюдавайки как кондензираната по външната страна на стъклото влага се стича върху масата.

— Задържа ли нещо? — Тя мълчаливо поклати глава.
— Дрехи? Снимки? А мерцедеса?

— Продадох го. — Зад нея, по стената на обляното в слънчева светлина бунгало, се стрелна гущерче — толкова бързо, сякаш беше халюцинация. Калиста се усмихна. Сложи си слънчевите очила и стана. Беше ясно, че това е краят на интервюто. — Реших, че мога да си отида, яхнала коня, на който дойдох — каза тя. После се обърна и... си тръгна.

Ласитър остави материала и се намръщи. Беше разочарован. Замисли се. „Коня, на който дойдох...“ Дали беше „гюнтер“? Ако се възприемеха думите ѝ буквално, конят, на който бе дошла, бе микробуса на „Фолксваген“. „Гюнтер“!

Вдигна телефона и позвъни на Гари Стойкович в Минеаполис.

— Имаш ли нещо за мен?

— Не.

— Добре. Можеш ли да разбереш каква кола е карала Уилямс, докато е живяла там?

— Знам това — каза детективът. — Става дума за две коли, не една. Имала е купена от местен дилър „Хонда Акорд“ и „Фолксваген Бус“.

— „Бръмбар“?

— Не, микробус.

— Така ли!?

— Да... и най-странното е, че когато си е тръгнала, е взела точно него. Разбираш ли, *захвърлила* е хондата! Просто я е оставила на паркинга и се е качила на проклетия бус. Но може да е имала повече багаж и бусът да ѝ е бил по-полезен. Така поне мисли Финли.

— Значи Финли знае, че тя е имала бус?

Беше по-скоро констатация отколкото въпрос. Ласитър вече имаше усещането, че и тази нишка няма да помогне да се разплете

кълбото. Ако Финли е знаел, че тя е имала бус, той несъмнено е направил всичко възможно да го проследи.

— О, да — потвърди Стойкович. — Финли е пробвал името на Мари Уилямс и номера на социалната ѝ осигуровка в практически всички бази данни, даже и в тази с притежателите на моторни превозни средства в целите Щати, включително и Аляска.

— И не е намерил нищо?

— Мисля, че се е натъкнал на много „Мари Уилямс“, но никоя от тях не е притежавала „Фолксваген Бус“. А сред притежателите на такава кола не се е намерила Мари Уилямс... Да не ти развалих настроението?

— Не — излъга Ласитър, благодари и затвори.

Всъщност Гари направо се беше изпикал върху настроението му. Простата истина бе, че Грималди и приятелите му имаха три-четири месеца аванс в опитите си да открият Калиста. От друга страна, помисли си Ласитър, аз вероятно съм по-добър в тази работа от тях. И щом аз се затруднявам, то такъв като Грималди сигурно вече е бесен.

Освен ако не му помага Драбовски, ползвайки ресурсите на ФБР. В такъв случай...

Ласитър се разходи по навик до прозореца и се загледа в сивия градски пейзаж. По перваза се трупаеше мокър сняг, а вятърът хвърляше снежинки по стъклото.

Разтри очи и седна. Опита се да си представи „Мари Уилямс“ — или както там се наричаше в момента — да откарва буса някъде из пущинаците. И да го оставя да изгние там. А може да го е зарязала на някоя улица с ключовете на него и просто да си е отишла, както се бе простила с толкова много други неща.

Не! Ако бе искала да остави колата, щеше да го направи без усложнения. Само че не го бе направила. Беше изчезнала с него и със сигурност още го караше. Какво означаваше това, по дяволите?

Ако все още притежаваше буса, регистрацията вероятно беше на нейно име. Каквото и да е то... Където и да е тя...

Пое дълбоко въздух и бавно го изпусна. Осъзна, че е действал, воден от инстинктите си. Само защото жената е родена в Мейн и снимката е направена в Мейн — или поне снимката на жената, която прилича на нея и за която Дик Бидъл твърди, че е в Мейн, — изобщо не означава, че в момента тя живее там.

От друга страна, защо не? Тя все трябва някъде да живее и макар свидетелствата в полза на подобно твърдение да не са особено надеждни... все пак по-вероятно е да живее в Мейн отколкото във... Финландия.

Ласитър посегна към телефона. В Мейн живееха около един милион души, така че колко ли буса от този модел можеше да има там? И колко от тях бяха собственост на жени? Поиска номера на Управлението за контрол на моторните превозни средства в Огъста и го избра. Естествено, не работеха. Дежурният го посъветва да позвъни отново в понеделник сутринта.

С въздишка Ласитър премина на следващата статия от купа. Беше разказ за хиромантията в женско списание, където екип от хироманти анализираше дланите на четири знаменитости. Според тях Калиста страдала от „прекомерна меланхолия“.

На следващата сутрин взе метрото за Кеймбридж и слезе на спирката за Масачузетския технологичен институт. Веднага съжали, че не бе дошъл с такси. Улиците бяха непроходими. Тоновете разпръсната сол бяха разтопили леда, но водата нямаше къде да се оттече, образуваше лагуни по кръстовищата и принуждаваше нещастните пешеходци да предприемат досадни обиколки и да се решават на отчаяни скокове.

Кабинетът на Торгоф беше в Катедрата по биология на Факултета по здраве, наука и технология, носещ името на Уитакър. Торгоф го очакваше — стегнат млад мъж с черна коса и радостна усмивка. Беше облечен неофициално — дънки, високи туристически обувки и червена тениска с двоен образ на Рой Орбисън под надпис: „Only the Clonely^[3]“.

— Извинявам се, че съм в такъв вид — каза Торгоф и се надигна да му подаде ръка, — но... аз никога не се обличам иначе.

Кабинетът му бе малък и затрупан от книги и списания. Стените бяха покрити с таблици и списъци, тибетски календар, жълти стикери за напомняне, карикатури на побъркани учени. От тавана като мухоловка висеше пращен обемен модел на двойната спирала, изработен от парчета бял картон и градинска тел. До бюрото имаше молберт^[4], а на самото бюро, сред купищата листа, се мъдреше куб на

Рубик — нещо, което Ласитър не бе виждал от години. Торгоф му посочи стол за сядане и се отпусна на своя — ергономичен шедьовър в зелено.

— Какво ви е известно за генетиката? — попита го той. Ласитър го погледна и сви рамене. — Въпросът не е подвеждащ — опита се да обясни Торгоф: — Ако започна да говоря за „локус оперони“ и „транскрипция на РНК полимеразата“... може да загубите интерес. Което няма да е добре. Така че защо просто не ми... — почука се с пръст по главата — кажете какво знаете?

Ласитър се замисли за момент.

— Мендел. Имало някой си на име Мендел. Свързан по някакъв начин с наследствеността...

— Добре! Наследствеността е важно нещо!

— Доминантни и рецесивни гени...

— Можете ли да обясните по-подробно?

— Не, но... някога можех. — Обърна очи към тавана, загледа се в молекулата на ДНК и каза: — Двойната спирала.

— Знаете ли какво е това?

— ДНК — просто каза Ласитър. — Макар че, като се замисля, май повече знам за ДНК-анализа отколкото за самата ДНК... като такава.

— Опитайте все пак.

— Добре... всяка от нашите клетки съдържа нещо, което се нарича ДНК. Самата ДНК е уникална за всеки индивид. По някакъв начин. Като пръстовите отпечатащи.

— Благодаря, О Джей! Нещо друго?

— Горе-долу това е всичко. Не бих могъл да направя разлика между хромозома и понтиак.

— Аха, аха, аха — Торгоф клатеше глава като професионален голф играч, помолен да си каже мнението за няколко аматьорски удара и внезапно осъзнал след ударите, че урокът трябва да започне с думите: „Това е голф стик и...“ — Окей — събра той мислите си след малко, — установихме, че в главата ви има бъркотия по отношение на думата „генетика“. Което е чудесно... Хм... няма проблем — Торгоф замислено издаде няколко странни звука с езика си в задната част на небцето и притисна пръстите на ръцете си един в друг. — Следващият въпрос: вашата сътрудничка ми каза, че се интересувате от Барези.

— Да.

— За кое от двете става дума: генетиката ли ви интересува, или Барези?

— Най-вече ме интересуват неговите научни изследвания.

— Окей! Тогава забравете за Мендел. Всъщност... Недейте! Защото между Мендел и Барези има много общо. И двамата са задавали основни въпроси. Освен това и двамата са изпреварили времето си.

— По-конкретно?

— Ами... когато Мендел е стоял в градината си и е записвал своите наблюдения над растежа на граха, всички са се кълнели в Дарвин. Който, както може би сте чули, е твърдял, че организмите еволюират като реакция на промените в околната среда, само че не е могъл да обясни механизма.

— А Мендел е успял?

Торгоф сви рамене.

— Не съвсем. Но се е досетил за две важни неща. Като например това, че унаследените характеристики се предават от поколение на поколение, независимо една от друга. Затова някои синеоки хора са далтонисти, но други не са. Това се нарича „принцип за независимост на асоциативността“. Освен това разбрал е и за доминантността. Видял е, че когато комбинирате високи с ниски растения, получавате високи... а не средни. Едва когато комбинирате хибридите един с друг, влизат в действие рецесивните гени и тогава се получават високи и ниски растения. Следите ли мисълта ми?

— Засега.

— Добре, защото това е важен момент. Заслугата на Мендел е в постулирането на някои от правилата, определящи наследствеността. На практика той разгадал една от най-старите мистерии на вселената... не че някой го е забелязал. Тогава всички се били вторачили в Дарвин и продължили да гледат само в него в продължение на още трийсет години. Така било, докато някои учени не провели някои експерименти и не попрочели насам-натам това-онова, за да открият, че всъщност са изобретили повторно колелото. Мендел бил минал по тези пътеки далеч преди тях... В голяма степен същото се получило и с Барези — продължаваше Торгоф. — Докато Барези вършел най-добрата си работа, всички гледали към Уотсън и Крик. — Професорът взе кубчето

на Рубик и започна да го нарежда. — Той получил докторат по биохимия, когато бил... на колко... на двайсет и две години. През 1953-та, която за генетиците е нещо като 1776-та. Велика година! Научната общност се вълнувала, че някои основни проблеми са пред решаване. А ДНК — тази огромна молекула, присъстваща в клетките на всеки жив организъм — била в сърцето на всичко... По това време вече било общоизвестна истина, че ДНК е ключът към наследствеността. Но точно какъв е механизмът? Как регулира той химическите реакции в клетките? Защото всичко опира до това. До синтеза на протеини. — Торгоф поспря. — Дотук как е?

— Крепя се зад вас — успокой го Ласитър.

— Добре, няма значение. Важното е, че ДНК регулира няколко изключително сложни процеса. Но преди те да бъдат разбрани, някой трябвало да осмисли структурата на молекулата. Така и станало. През 53-та двама души на име Уотсън и Крик сглобили физическия модел на ДНК. Ето този горе — и той вдигна очи към двойния тирбушон от тел и картон, висящ от тавана. — Двойната спирала. Извитата стълба. Наречете го, както искате... Значи става ясно, че да излезеш от университета с докторат точно по биохимия по онова време, е било рядък шанс. Защото, щом веднъж била разбрана структурата на ДНК, не било много трудно човек да си представи, че един ден щяло да се разбере и как ДНК се самовъзпроизвежда, как работят гените и още много, много други неща. Тогава Барези работел в институт „Льо Банж“...

— Къде е това?

— Берн, Швейцария. Инкубаторът на идеи. Тогава и винаги... Както и да е, той започнал по конвенционалния път с работа върху „*E. coli*“...

— Бактерия — вметна Ласитър.

— Точно така. Просто организъм, който лесно се култивира и се възпроизвежда като побъркан, по които две причини е популярен в лабораториите. Та, „*E. coli*“ е направена от ДНК... като вас и мен. Така че е идеална за работа. Но Барези не се занимавал дълго с нея. След година-две се прехвърлил в изследването на кръвта...

— „Прехвърлил“?

— Не е чак толкова различно. Когато говорим за „изследване на кръвта“ в този случай, подразбираме червените кръвни телца, които в

две важни отношения са като бактериите: нямат ядра и се намират в изобилие. Ние ги произвеждаме през цялото време... Така-а, в тази област Барези вече работил на предния фронт на науката, но дори това не било нищо в сравнение със следващата му стъпка. Преди обаче да ви разкажа за нея, трябва да разберете, че Барези не само е гений. Той е бил гений на индукцията като научен метод. Бил е способен да формулира изключителни хипотези. И като повечето индуктивни гении е бил индиферентен към награди и мнения на колеги. Не се е втурвал „от едно към следващо голямо нещо“. Правил е, каквото е искал. С други думи, поемал е в направления, които е създавал сам.

— Какво означава това?

— В случая с Барези означава, че изоставил изследванията на кръвта, за да започне работа над клетките с ядра.

— И защо това е толкова революционно?

— Защото било трудно да се направи, особено по онова време. Днес вече имаме някои клетъчни генерации, които са достатъчно надеждни, но през 50-те... Нищо подобно не е съществувало. Което трябва да е било голям проблем, защото, ако някоя генерация загинела преждевременно — а това било доста вероятно, — Барези е трябвало да загуби месеци работа. Още не ми е ясно как е действал при тези условия. — Торгоф замълча, за да подсказе изключителността на този труд и продължи: — Но мога да ви кажа защо го е правил.

— О?...

— Да... търсил е главната жилка.

— Което означава?

— Клетъчната диференциация. Не можете да изследвате това, без да работите с клетки с ядра. Защото диференциацията не е нещо, което става в едноклетъчните организми. То се случва само в клетки с ядра. — Торгоф се облегна, видимо доволен.

Ласитър помисли и каза:

— Рисувайки невежеството ми да ви шокира, професоре, ще ви информирам, че не знам какво имате предвид под „диференциация“... Не съвсем. — Помълча и уточни: — Всъщност изобщо.

Торгоф щастливо се усмихна:

— А-а-а... диференциацията? Веднага ще ви обясня — и той пое дълбоко дъх: — Сигурен съм, че сте чували, че ние започваме съществуването си като оплодена яйцеклетка — зигота. Това е една

клетка. Сега, ядрото на тази единствена клетка е мрежа от хромозоми, които сами по себе си са късчета ДНК със специфична генна информация. В случай че се питате, броят на хромозомите в клетките е постоянна величина за всеки вид: кучетата имат седемдесет и осем, рибата — деветдесет и две; вие и аз — по четиридесет и шест, половината от мама и другата половина — от татко, половината от яйцеклетката, половината от сперматозоида, който я е оплодил. Ясна ли ви е картината? — Доволен от мълчаливото кимване на Ласитър, Торгоф продължи: — Нашите гени, а те са стотици хиляди, са разпределени по хромозомите. Един ген определя цвета на очите, друг отговаря за типа на кръвната група и така нататък. Е, не е толкова просто, но... опростено представено е така. Всичко е там от самото начало. В тази една-единствена клетка. Която после започва да се дели. — Торгоф събра ръцете си и ги раздалечи. — Докато се усетите, клетките стават две, после четири и така нататък. И всяка от тези ранни ембрионални клетки съдържа един и същ генетичен материал — ДНК, хромозоми и гени в едно и също количество. Това е, което определя какво ще стане от малкия човек... Но скоро, доста скоро, когато ембрионът израсне до осем или шестнайсет клетки, тези клетки започват да се диференцират. Това означава, че те по някакъв начин започват да играят различна роля: едни стават мозъчни клетки, други — клетки на черния дроб, нервни клетки и така нататък. И макар ДНК във всяка от тях да остава една и съща, те активират различни гени, а гените, които се активират, определят какви ензими да се произвеждат, което на свой ред определя в какъв вид клетки ще се превърнат... Значи изправени сме пред интересна загадка: щом съдържат един и същи генетичен материал, човек би помислил, че имат един и същи генен потенциал. Само че на практика не е така: ранната ембрионална клетка е *тотипотентна* — тя може да сложи начало на цял организъм. Повтарям, една-единствена клетка! Но затова пък нервната клетка е способна да създаде само друга нервна клетка... Как се справяме? — заинтригувано погледна той Ласитър.

— Нали не очаквате сериозно да ви отговоря?

— Не. Ето върху това е работил Барези: процеса на диференциация и механизма, който го управлява. Кое го извежда на около трийсет години пред глутницата. — Торгоф дълбоко въздъхна и се огледа: — Защо не излезем да прием кафе?

— Прекрасна идея.

— Има тук едно местенце зад ъгъла — Торгоф погледна кубчето на Рубик, замисли се и бързо го завъртя три пъти. Когато го остави, беше подредено. Двамата станаха едновременно. Торгоф дръпна един шал от закачалката и го омота около шията си. После вмъкна тесните си рамене в избелялото зимно палто и набучи на главата си кепето. — Да вървим.

Въздухът навън беше леденостуден. Тръгнаха в неизвестна на Ласитър посока и Торгоф продължи лекцията си:

— Следихте ли процеса срещу О Джей?

— Не. Отразяваха ли го медиите?

Професорът се изсмя.

— Спомняте ли си колко много се мъчиха да замъглят уникалността на ДНК-анализа? С помощта на статистиката? — Торгоф надигна престорено агресивен гъгнив глас: — „Значи не можете да заявите със сигурност, че тази ДНК принадлежи на Никол Браун Симпсън, нали така? Да или не?“ „Да, това е истината, но ако ъ-ъ... всъщност трябва да вземем осем милиарда други проби, преди да се натъкнем на друга такава. На земята няма толкова хора, така че...“ „Възражение, Ваша чест, свидетелката не отговаря на въпроса. Попитам възможно ли е да се заяви със сигурност, че конкретно тази ДНК-проба принадлежи на Никол Браун Симпсън? Да или не?“ „Но...“ „Да или не, мила? Да или не?“

Кафето представляваше дълга и тясна стая зад голяма стъклена витрина, покрита с кондензирана влага. На неизмазаната тухлена стена висеше италианския национален флаг, а във въздуха се носеше примамлив аромат. Торгоф и Ласитър седнаха до прозореца и си поръчаха кафе с мляко. Наблизо трима млади мъже седяха на три различни масички и четяха три различни книги. На Ласитър му се строи, че и тримата приличат по различен начин на Разколников.

— Та — проговори Торгоф, — разполагаме с ДНК. И какво е интересното в нея? Това, че тя е идентична във всяка клетка от тялото ни. Поради която причина можем да вземем капка сперма или кръв, косъмче или люспа кожа — и всички те могат да идентифицират по уникален начин дадено лице чрез сравняването им с кръвната проба от същото лице. *Всяка клетка*, без значение каква е, съдържа ДНК на този индивид и тази ДНК е уникална. — Донесоха кафето и Ласитър с

нямо изумление проследи как Торгоф си слага четири лъжички захар. — По същество, съдържащата се в диференцирана клетка ДНК казва на гените, че тази конкретна клетка ще бъде коса например. Мислете си за ДНК като за пиано със стотици хиляди клавиши, всеки от които е отделна генетична особеност. В диференцираната клетка повечето от клавишите са покрити. Блокирани са, не работят. Но дори и при това положение има множество клавиши, които са напълно функционални: при косата те определят дали е къдрава, или права, пигментацията, дебелината на косъма, гъстотата и така нататък. Но нищо повече. Останалото е „изключено“. И което е по-важно, изключи ли се веднъж, изключва се завинаги!

— Завинаги?

— Доколкото ни е известно. След като ДНК активира определен ген, няма връщане назад. Нервната клетка си е нервна клетка. Не може да се превърне в кръвна клетка. Нито пък в мозъчна клетка.

— И как става това? — заинтересува се Ласитър, който действително слушаше захласнат, макар още да не разбираше каква връзка може да има всичко това с убийството на сестра му или смъртните случаи в Италия. — Как така клетката *решава* каква да стане?

— Не знам. Никой не знае. Точно това се е опитвал да разбере Барези... преди трийсет или четиридесет години.

— И успял ли е?

Торгоф сви рамене.

— На мен не ми е известно. Нито пък на някой друг. — Помълча и после отново продължи: — Проблемът е в това, че той спрял да публикува. В един момент спрял да предава статиите си за аотиране, така че никому не е известно колко още е продължил да работи в тази област. Може да са били години. Последното, което ми е известно за него, е, че бил в Германия... там ли беше наистина... и изучавал...

— Теология — допълни Ласитър.

— Именно! — Торгоф го погледна. — Именно... Значи ви е известно. Ами... — той погледна часовника си и се намръщи: — Трябва да взема сина си... Вижте, в наши дни биологията е най-интересната и бързо развиваща се наука. А най-интересната област в биологията е онова, върху което е работил Барези.

— Диференциацията?

— Точно така. Той е изследвал тотипотентните клетки в жабешки ембриони. Съдейки по последните му статии, е разделял ембрионите на фазата на четириклетъчен и осемклетъчен организъм с примитивно според сегашните ни представи оборудване. След това е обработвал разделените ембриони, за да види дали може да получи идентични организми.

— Клонирал е жаби?

— Не, създавал е жаби близнаци.

— Каква е разликата?

— Дори еднояйчните близнаци получават генетичния си материал от два първоизточника: мама и татко. Клонираните организми го получават от един: мама *или* татко. Така че, ако искате да създадете клонинг, трябва само да извлечете генетичен материал от майчината яйцеклетка...

— Ядрото...

— И да го смените с ядрото на тотипотентната клетка — клетка от възможно най-ранна фаза от развитието на ембриона. Тогава ще получите клониран организъм с генетична информация от един-единствен източник.

— И може ли да се прави това?

— Да, вече са го направили с овца в института „Рослин“ — в Единбург.

Ласитър се замисли.

— Щом могат да го направят с овца, несъмнено могат и с хора?

Торгоф сви рамене:

— Теоретично погледнато, да.

— Искам да кажа, могат ли да клонират мен например?

— Не, не могат.

— Защо?

— Защото всичките ви клетки вече са диференцирани. Последния път, когато в тялото ви е имало тотипотентна клетка, вие сте били по-малък и от луничка. Това, което може да се клонира, — повтарям, само теоретично, — е вашето дете. И то ако имаме достъп до него на възможно най-ранна ембрионална фаза. Още когато е грозд от тотипотентни клетки. Четири... осем... най-много шестнайсет.

— И тогава е възможно?

Торгоф обърна поглед към тавана и поклати глава, сякаш преценяваше съображенията за и против.

— Може би. Някъде. В „Рослин“ сигурно могат да го направят, но ако дръзнат, ги чака затвор.

— Защо?

— Клонирането на хора във Великобритания е извън закона. Но да се върнем на Барези. Днес ембриони се създават непрекъснато в клиниките за лечение на стерилитет. През 50-те и 60-те години е било съвсем различно. Ако се замислите за техническите иновации, които Барези е трябвало да реализира, само и само да може да се справи с най-елементарните неща... Какво има?

Ласитър поклати глава:

— Не, нищо... Знаете ли съдбата на Барези?

— Не, последната ми информация за него е, че е започнал да публикува на религиозна тема.

— Да, само че той... бил неспокоен дух. Изоставил религията и се заловил да следва медицина. Направил го, когато бил на... колко... петдесетина години. Специализирал акушерство и гинекология. Основал собствена клиника.

Торгоф повдигна вежди и отпи от кафето си.

— Ами-и... — каза той след малко, — той определено е имал суперквалификация да произвежда ембриони. Допускам, че клиниката му е жънела голям успех.

— Да, така е.

Торгоф въздъхна:

— Жалко все пак... Тъжно е.

— Защо казвате това?

— Защото е бил страхотен изследовател и ако погледнете какво е правил и каква е била голямата му цел... Непростимо похабяване на таланта!

— Каква според вас е била голямата му цел?

— Идеята зад изследванията на диференциацията е да се намери начин да се обърне процесът — с други думи, да се възстанови тотипотентността на диференцираните клетки.

— Защо? Какво добро би донесло това?

— Какво добро... — заекна Торгоф. — Та това е като Свещения Граал!

— В смисъл?

— Ако можете да правите това... — Торгоф се намръщи, за да обхване последиците. — Би струвало не милиарди, а трилиони! Но парите са най-малкото. Ако можете да обърнете диференциацията, вие ще промените света веднъж завинаги!

— Как?

— Тогава вече ще можем да ви клонираме. Вас и всеки друг. По дяволите, ще можем да изровим Бетховен, Къстър, Елвис... и да си ги отгледаме като деца. Ще можете да възкресите майка си. Или да отглеждате части и органи за замяна. Предполагам, представяте си какви морално-етични и социални проблеми поставя това. Какво става с осиновяването, когато хората могат да поръчат копия на самите себе си — или на някой друг — по пощата? А ако съчетаем клонингите с рекомбинантната ДНК-технология, лесно ще получим индивиди, които не са съвсем хора като нас и стават за пушечно месо, гладиатори или роби. Вместо банки с органи — ферми с органи. Хора за еднократна употреба.

— Увлякохте се, докторе — изсумтя Ласитър.

Торгоф се засмя и поклати глава:

— Изобщо не съм се увличал. Имате нужда само от клетка с ядро и непокътната ДНК в него: капка кръв, фоликула от косата, късче тъкан. Всичко става. После обръщате процеса на диференциация, възстановявате тотипотентността на клетката и я използвате, за да създадете новия организъм. Просто трябва да вкарате ядрото в яйцеклетка, от която е извадено собственото ѝ ядро. После култивирате. Интересно, нали?

— Какво означава „култивирате“?

— Ами, ако става дума за хора, това е стандартното донорство на ооцита — Ласитър примигна, като чу познатия термин. Междувременно Торгоф заобяснява: — Което се прави, като...

— Знам как се прави — прекъсна го Ласитър. — Сестра ми се подложи на тази процедура.

— О... Е, значи ви е известна. — Торгоф погледна сепнато часовника си и се размърда неспокойно. — Наистина трябва да вървя. Става дума за дванайсетгодишен човек и хокейни билети.

— Само секунда — спря го Ласитър. — Ако Барези е направил всичко това... искам да кажа, ако е намерил начин да обърне

диференциацията на клетките... щеше да се разчуе, нали?

— Абсолютно! — Торгоф стана. — Такова откритие би било съпоставимо с... с... с изобретяването на колелото. Затруднявам се да го сравня с нещо всъщност. Щяхме да научим, разбира се. Освен ако...

— Какво?

Торгоф загърна шалчето около врата си и вдигна яката на бозавото си палто, а кепето нахлупи ниско над челото.

— Освен ако не е имал *съмнения*. Може да се е изплашил. Защото нали все пак е бил религиозен човек.

Докато се връщаше с метрото към „Мариот“, Ласитър се чудеше какво да мисли. Барези беше видял Бог в една молекула и се бе заловил да учи теология. Но какво общо имаше всичко това с „Умбра Домини“ и серията убийства, като се започне от Токио и се стигне до Вашингтон?

Влакът се носеше с грохот из тунелите, а Ласитър губеше търпение. Защо трябваше да приема, че страстта на Барези към науката и религията има нещо общо със случая? Защото отец Ацети го бе заявил?

Да.

Но ключът за всичко очевидно бе в клиниката — не в науката и не в религията. Клиниката за лечение на безплодие. Това свързваше всички жертви. Започваше да се пита дали вместо да преследва фантоми, не трябваше да разпита жените, пребивавали там. Имаше имената и адресите им. Ставаше дума за онези, които бяха оставали по седмица. Нито една от тях не бе подлагана на донорство на ооцита и нито една — доколкото му бе известно — не бе умряла. Имаше поне сто такива жени, а той не бе разговарял с нито една от тях.

Но Фреди и Риордан бяха. И онова, което бяха научили, можеше да се резюмира в едно изречение: „*Животът е прекрасен*“. Беше ясно за Риордан, ясно за Фреди и ясно за него самия, че нито една от тези жени не бе застрашена по никакъв начин. Дори при това положение...

Наведе се, прекара пръсти през косата си и простена тихо. Тихо, но явно достатъчно силно, защото, като вдигна глава, мъжът, седнал срещу него, го гледаше втренчено и предупредително. Ласитър прочете мислите му: „Само това ми липсваше, поредният куко“.

И тогава му хрумна нещо друго, толкова разтърсващо, че тялото му чак подскочи и той се изправи на седалката. Ами ако Барези *наистина* го бе направил? Ако бе използвал клиниката си, за да клонира...

Тук логиката му изневеряваше. Какво да клонира? Или по-скоро кого? Ласитър изръмжа от чувството на безсилие, което накара мъжа отсреща да стане с ругатня и да се премести в далечния край на вагона.

И все пак какво от това, ако го бе направил? Какво се е случило после? Размислил ли е? И е започнал да избива децата?

Отговорът дойде в главата му веднага: „Това е лудост“. Децата от клиниката не можеха да бъдат клонинги. Те просто не си приличаха. Брендън не приличаше на Джеси, а и нито един от двамата не приличаше на нито едно от останалите избити деца, които бе виждал на снимка. На Мартин Хендерсън. На момченцето на Иржи Райнер. Бяха съвсем различни.

Значи клонингите отпадат, реши Ласитър, освен ако...

Какво? Освен ако не са клонинги на група?

Но каква група? Кардиналският колеж? Футболният отбор на „Милан“?

Глупости!

Това е нелепо! Дори ако Барези е бил в състояние да направи нещо подобно, защо ще го прави? Нищо не оставяше впечатлението, че децата си били част от експеримент. Жените са идвали в клиниката, забременявали са и са си отивали. Съвсем ежедневна, едва ли не рутинна процедура и доколкото бе известно на Ласитър, Барези дори не бе искал снимка на децата, а още по-малко се бе интересувал от тяхното израстване. За него това си е било съвсем обикновена медицинска процедура.

Само дето не беше така.

Защото всичките му пациенти бяха *избити*.

---

[1] Крокети от смлян нахут със зеленчуково пюре, обилно подправени и препържени в олио. — Б.пр. ↑

[2] Образ, създаден от големия производител на консервирани продукти „Дженерал милс, Инк.“, представляващ консултантка (зад която не стои реално лице), избираща продукти от асортимента на компанията. — Б.пр. ↑

[3] Игра на думи, свързана с популярната през 60-те години песен на Рой Орбисън „Only the Lonely“ („Само самотните“); „Only the Clonely“ може свободно да се преведе „Само клонираните“. — Б.пр. ↑

[4] Молберт — опънато върху рамка платно за рисуване. — Бел.Dave ↑

35.

Във Вашингтон никога не бе ставало толкова студено.

Седнал в наетия таурус пред Управлението за контрол над превозните средства в Портланд, Мейн, Ласитър държеше разперените си пръсти пред отворите на отоплителната система и се укоряваше за допуснатите аматьорски грешки. Не трябваше да използва кредитната си карта в бюрото на „Херц“, а трябваше да плати с налични. Само дето там не приемаха налични, така че нямаше особен избор.

Въпреки горещата струя пръстите му не можеха да се стоплят след почистването на скрежа по предното стъкло. Не ставам за тази работа, реши Ласитър. Този студ... такъв студ... има само в Минесота или Саскечуан. Коженото яке бе просто неадекватно за задачата да го стопли, както и безумно скъпите ръкавици, купени в „Бергдорф Гудман“. Трябват ми ръкавици с електрическо отопление, каза си той, и космически скафандър.

Часовникът на таблото показваше 8:56. Четири минути до отваряне. Трябваше да отида в Сънди Ривър и да покажа снимката ѝ на хората, които работят там, сети се Ласитър. На тези, които дават апартаменти под наем, на техниците, на ски инструкторите, на разпределяните чрез бюрата детегледачки. Но... как щеше да ми помогне това? Та всеки уикенд в Сънди Ривър идват и си отиват безброй хора. Снимката беше отпреди две години, а и на всичкото отгоре, доколкото можеше да се прецени по нея, не беше направена в самия курорт. Беше пред Макдоналдс, а планината се виждаше в далечината.

Но планината беше същата. И със Сънди Ривър не можеше да има грешка. В хотел „Рамада“ имаше туристически брошури и той бе сравнил планината на тях с тази от снимката. Ставаше дума за едно и също. Значи тя се намираше в Мейн. Или поне е била в Мейн. И то преди две години.

Ласитър включи радиото и се загледа в жената, която излезе от Управлението със знамена в ръка. Заобиколи заледената купчина в средата на паркинга, отиде до пилоната и безцеремонно издигна

националния флаг на САЩ. Последва го щатският флаг на Мейн, на който имаше борово дърво. После жената побърза да се върне на топло в Управлението.

Глас по радиото оповести, че е минус седемнайсет градуса, но температурата се покачвала!

Точно в девет жената отключи вратите на Управлението и над десет коли изгасиха едновременно работещите на празен ход двигатели. Един по един ранобудниците в дебели якета се измъкнаха и се насочиха към сградата. Ласитър последва примера им и след малко се озова пред гише с табела:

ИНФОРМАЦИЯ

Винаги си бе мислил, че полицията — и само полицията — трябва да е в състояние да проследи даден регистрационен номер. Но това беше много старомодна идея, формулирана в епоха, когато личният живот все още е бил нещо съкровено и когато се е смятало, че има неща, които всеки знае сам за себе си. В Информационната ера не времето обаче беше пари, а данните! Щатът Мейн също беше в бизнеса, което означаваше, че и той като другите предлага информация за жителите си на всеки, достатъчно богат да си плати за любопитството.

Ласитър добре знаеше, че има компании, които продават списъци на клиенти, съставени по зададен признак. Ако някой искаше извадка на бездетните притежатели на къщи, чиито доход надвишава 100 000 долара годишно и които живеят в район с определен пощенски код, тази информация можеше да се извлече за секунди. А ако трябваше този списък да се прецизира само до мъже от бялата раса, склонни да бавят плащането на сметките си, това също не бе проблем.

Управлението за контрол на моторните превозни средства на Мейн беше напълно способно да прави най-разнообразни извадки от поддържаната от него база данни. Благодарение на компютъра услугата бе достъпна във всеки клон. Така че, когато попълни специалния формуляр, в който написа, че се интересува от имената и рождените дати на регистрираните собственици на „Фолксваген Бус“, модел 1965–1975 година, служителката само го попита:

— Разпечатка или етикети с адресите?

— Разпечатка, ако обичате — отговори Ласитър и й подаде стодоларова банкнота и три по десет, за да покрие цената на услугата.

— Можете да я получите утре сутринта, след десет.

Което означаваше още един ден време за убиване и Ласитър уби половината от него по пътя, карайки без посока. Харесваше Мейн. Имаше нещо в каменистата земя, снега и борове, което му се струваше чисто и естествено. И макар да си бе мислил, че комерсиализацията на Америка е стигнала до краен предел с търговските вериги и пазарните комплекси, видя с удивление, че има десетки малки градчета и села, организирани около ледени пързалки, будки за вестници, стоянки за лодки и книжарници. И въпреки че в някои от тях забеляза празни къщи и затворени магазинчета, усещаше в сърцето си топла връзка с *тази* Америка. Може и да беше фалшива носталгия, но тези места му се виждаха много по-пригодени да съхраняват ценностите на цивилизацията от просналите се на хиляди квадратни километри мегаполиси по крайбрежието.

Беше пет часът и вече се стъмваше, когато се прибра в стаята си. Намести се в креслото, вдигна крака на бюрото и зачете материалите за Калиста.

Беше започнал да се запознава с колекцията в обратен хронологически ред и бе стигнал до 1986-та година. Вместо да бълва обичайната лавина от лични тайни и да се занимава с разказваните от роднини и приятели анекдотични измислици, десетгодишната подборка на Калиста Бейтс се състоеше основно от най-безумни предположения коя е тя, откъде се е появила и защо е така потайна по отношение на миналото си.

Оказваше се, че е нахлула/изникнала/изплувала на холивудска сцена през 1984-та със заснемането на „Загубени хоризонти“ — „малък“ филм, приет неочаквано добре. Изненадващият му успех според критиците се дължеше на неизвестната актриса, изиграла централната женска роля. Простичко казано, момичето бе озарило екрана. Самият филм бе най-обикновена мелодрама с оглушителна музика и идеализирани пейзажи, но палавата героиня на Калиста буквално го бе спасила, разкривайки гениалността на човека, извършил подбора на артистите.

Преди да изчезне през 1990-та, нежеланието ѝ да говори за миналото си бе прието от публиката и вече никой не я тормозеше с въпроси за него. Но през 1986-та тя все още бе свежа храна за мелачката на таблоидите. Бяха цитирали изказването ѝ, че има строга

разграничителна линия между свободата на пресата и правото на личен живот и че онези, които я пресичат, не могат да разчитат на отзивчивостта ѝ. Реакциите на това бяха различни. Някои издания приеха думите ѝ за чиста монета и спряха да ровят из миналото ѝ, други приложиха противоположната тактика и назначиха хора, които да я разследват. Извинението им беше, че ако не пишат за нея, кариерата ѝ ще умре в зародиш.

„Окей, каза тя, прекрасно, вие си гледайте вашата работа, аз ще си гледам моята, няма нищо лошо. Само не очаквайте от мен да ви сътруднича или да ви прощавам.“ Малко след пускането на „Гайдаря“ избухна сензация, тъй като таблоидът „Стартрек“ публикува слух, основаващ се на интервю с личната секретарка на Калиста:

ТАЙНАТА ТРАГЕДИЯ НА КАЛИСТА: ТЯ Е СИРАЧЕ!!!

Актрисата така и не бе опровергала слуха, но и не го бе потвърдила. Просто бе уволнила секретарката си и бе наредила на заместничката ѝ да не отговаря на обажданията на „Стартрек“.

Беше минало известно време, преди таблоидите да схванат колко сериозна е в предупрежденията си. В продължение на три-четири години се появяваха психологически анализи, намекващи за трагичното детство на актрисата. Поне половин дузина родители бяха обявили, че Калиста е единственото им дете, а фабриката за слухове работеше на пълни обороти: Калиста беше обвинявана, че е удавила по-малкото си братче, че е участвала като малолетна в порнофилми, че е била осъждана за измама по пощата, за кражба в магазин и за търговия с оръжие.

Едно списание си позволи дори да публикува снимката на Калиста върху полицейски бюлетин: „Издирва се“. Отворена беше гореща линия за безплатни обаждания със слухове за нея. В пресата се появи серия снимки, в които с компютърен морфинг настоящият ѝ образ се модифицираше, претендирайки да я представя на шестнайсет, дванайсет, осем и четири години, дори като пеленаче.

Едрото заглавие във вестника патетично питаше: „ПОЗНАВАТЕ ЛИ ТОВА МАЛКО МОМИЧЕНЦЕ?“, а друго умоляваше: „ДО МАЙКАТА НА КАЛИСТА: ОБАДЕТЕ НИ СЕ!“

Цялата тази кампания беше нелепа, досадна и оскърбителна. И съвсем естествено накрая изгърмя. „Ню Йорк таймс“ я направи тема на есе от дванайсет хиляди думи, посветено на метастазите на известността и на зловредните ѝ ефекти върху частния живот на знаменитостите. Други солидни издания последваха примера и заявиха, че аплодират позицията на Калиста, цитирайки Анди Уорхол, който предупреждаваше, че всичко това е неизбежно.

От детективска гледна точка тези материали не даваха никаква полезна информация. Калиста можеше да е сираче, можеше и да не е. Нямаше начин да се разбере. Източниците на таблоидите по правило биваха анонимни или подозрителни, а най-често и двете. Но едно нещо ставаше все по-ясно: когато това се случеше, Калиста Бейтс нямаше да му благодари, че я е открил.

Вечерта отиде в „Калното кормило“, където хапна раци с бутилка „Пилзнер Уркел“.

— През зимата са най-сладки — изгука му сервитьорката. Трябваше му цяла минута, за да се досети, че има предвид раците.

В десет вечерта беше в стаята си и четеше „Бостън глоуб“. Заглавията бяха главно за стари истории: неща, които беше чул по радиото, докато бе кръстосвал следобед по крайбрежието. Имаше новини за самолетна катастрофа, за Босна, някакви слухове за лихвените проценти, първичните избори и фалшификацията на валута в Близкия изток.

Обикновено пропускаше местните новини, когато беше в командировка или пътуваше. Какво му пукаше за политическите маневри в Бостън или за измамите с помощи във Фоксбъро? Попадна обаче на интересен материал за писател на име Карл Огълсби. Когато отвори на страницата с продължението, с изумление видя образа на усмихнатия Силвио делла Торе.

Съпътстващата статия беше озаглавена:

Броктън — Въпреки опасните пътища и вледеняващите температури повече от хиляда богомолци се събраха на неделна служба под мотото: „Женска помощ за християнската католическа църква“, за да чуят Силвио делла Торе, който изпълни месата на латински.

Водачът традиционалист озвучи олтара с мощния си глас, който прокълкна в църквата и трогна мнозина до сълзи. Докато някои се възхищаваха на „силата и красотата на церемонията“, други говореха за почти мистичната връзка с поколенията католици, слушали месата на същия древен език.

Говорещият перфектен английски Делла Торе в проповедта си се изказа за „по-мускулест католицизъм“ и призова събралите се „да се изправят срещу извращенията на науката“.

Религиозният водач традиционалист оглавява бързо набирация популярност мирски орден „Умбра Домини“. Той пристигна в Бостън в петък, за да пререже лентата при откриването на новия приют на групата в Бруклин.

Уставът на „Умбра Домини“ отхвърля много от промените, наложени от Втория ватикански събор и потвърждава правото на католиците да извършват богослужение по традиционния начин. Промяната в доктрината бе одобрена от Ватикана преди няколко години.

Говорителят на групата каза, че програмата на Делла Торе в Америка е „отворена“.

Ласитър прочете материала с бясно туптящо сърце. После го прочете още веднъж. Накрая си наля уиски и загледан в снимката на духовника, го изпи на една глътка.

На сутринта Ласитър отиде в Управлението с полузатворени очи заради светлината, която се отразяваше от снега. Небето бе скрито под плътна облачна пелена. Температурата наистина леко се бе повишила, но същото се отнасяше и до влажността. Резултатът бе студ, който проникваше под дрехите и те караше да мечтаеш за Флорида.

Служителката на „Информационно обслужване“ му подаде плътен жълт плик. Той го отнесе до близката маса, където русо момиче с нездрав тен попълваше някакъв формуляр, използвайки химикалка, вързана с къса верижка за масата.

Разпечатката бе около десет страници и изброяваше всеки „Фолксваген Бус“ от периода 1965–1975, регистриран в Мейн. Самата информация бе сортирана по азбучен ред и включваше името на собственика, адреса и рождената му дата, регистрационния номер на возилото и годината на производство. Датата на раждане бе особено важна, защото Ласитър можеше да я използва, за да стесни допълнително кръга на интересующите го жени.

Калиста беше родена през 1962-ра.

Очакваше работата да е бавна и досадна. Първо следваше да елиминира мъжете, после щеше да избере само жените в определена възрастова група и... накрая щеше да ги посети по домовете им лично, една по една. Движейки се по списъка, Ласитър вече бе сложил „чавки“ на седемнайсет имена, когато видя следното:

Сандерс, Мари А.
Дата на раждане: 8–3–62
П.К. 39
Къндис Харбър, Мейн
„Фолксваген“ (бус): 1968
EAW–572

Първото нещо, което привлече вниманието му, бе „–62“ и едва след това „Мари“. Загледа се в записа. 8 март... Беше ли наистина 8 март? Със сигурност.

Боже Господи, намерих я, каза си той.

Стовари юмрук върху масата, при което момичето с лошата кожа се обърна и го изгледа с такава неприязън, че той чак се изненада.

Напъха списъка в джоба на якето си, изтича навън при колата и едва не се подхлъзна по леда.

Трябваше да е тя! Каква бе вероятността да има две жени на име Мари в щат Мейн, които са родени на 8 март 1962-ра и притежават стар „Фолксваген Бус“?

Отвори жабката, извади оттам картата и прегледа индекса. Къндис Харбър, квадрат К-2. Плъзна показалец върху празните пространства на Квебек, прекара го през границата в Мейн, спусна го надолу през плетеница от езера и градове, за да го спре върху малка точица на самия бряг, югоизточно от Брънсуик.

Час по-късно вече пресичаше горите на Боудойн Колидж... (Благодаря ти, Дик Бидъл!) После зави надясно при знака:

ОРС АЙЛЪНД

Дори под надвисналото небе пейзажът беше красив с пастелно сивите канари и тъмнозелените борове, подпрели като пилони небето. Имаше нещо особено и в светлината, чиято сивота подсказваше близостта на море. Ласитър подмина затворения заради зимата крайбрежен ресторант, закусвалнята с реклама за банички с пълнеж от раци, сувенирния магазин. Стигна до някакво разклонение и пое наляво. Пътят ставаше все по-тесен и се извиваше в дълга плавна дъга, за да свърши при село Къндис Харбър. Ласитър мярна американското знаме, насочи се към него и отби в малкия паркинг пред пощата, където беше и магазинът.

И тогава го видя. Нямаше нужда да гледа регистрационната табела, за да се увери, че е нейният бус.

И сега? Стоеше недалеч от малката сграда, на не повече от трийсетина метра от морето. Налагаше се изводът, че Калиста... Мари е в магазина. Тя бе достатъчно измъчена и вечно преследвана, затова не искаше да я плаши допълнително.

От друга страна, макар да не изключваше, че може да си го спомни от погребението на Кати, реакцията ѝ не бе задължително да бъде позитивна: асоциацията можеше да не ѝ е приятна. Ласитър отиде на самия бряг, колебаейки се как да постъпи. Толкова много нерви и енергия бе фокусираше върху това да я намери, че така и не бе помислил

как ще подходи към нея. Спря до водата и измъчван от нерешителност, се загледа в морето.

Къндис Харбър бе като свален от пощенска картичка. Истинско старо рибарско селище, където мъжете продължаваха да излизат в морето. Имаше покрити с черупки дървени пристани, нагиздени с всякакво рибарско оборудване, а малкото заливче бе приютило най-разнообразни морски съдове: един ръждясал траулер, няколко странно изглеждащи стари лодки за лов на раци и дори една-две чисто нови яхти с кабини.

В момента беше отлив и се бе показало отрупаното с камъни и пожълтели водорасли дъно. Водата се плискаше върху ледената коричка, образувала се по самата граница със сушата. Небето ставаше все по-застрашително тъмно и при всеки следващ порив на вятъра Ласитър неволно потреперваше. Налагаше се да си купи някаква върхна дреха. Или да влезе на топло.

Разположеният до пощата магазин предлагаше консерви и зеленчуци. В стария хладилен шкаф в дъното имаше мляко, яйца и бира. Когато влезе, възрастна жена с посребрена коса вдигна поглед от вестника, който четеше. „Здрасти“, поздрави го тя, произнасяйки думата с нюанс на предупреждение. Ласитър се усмихна, отиде при печката и протегна ръце, за да ги стопли. Огледа се. Магазинът беше задръстен с навигационни справочници, географски карти, рибарски такъми, джобни ножове, фенерчета, бонбонки на кило, електрически уреди, вестници и пакети със сухар. Отсреща бе самата поща с процеп за пликовете, гише и редица от петдесетина бронзови пощенски кутии.

Нямаше обаче и следа от Калиста Бейтс или Мари Сандерс.

Накрая възрастната жена не издържа и проговори с плътен местен акцент:

— Мога ли да ти помогна, миличък? Какво, по дяволите...

— Надявам се. Търся Мари Сандерс.

Жената съжалително цъкна с език.

— О, боже... — каза тя с толкова съкрушено изражение, че сърцето на Ласитър замря в тревожно очакване.

— Това отвън не е ли нейната кола? — попита той.

— А, да-а... Тя е, тя е. Но нея я няма. Ти приятел ли си й?

Ласитър кимна.

— Кога очаквате да се върне?

— След месец... Или шест седмици...

Ласитър поклати глава, объркан и разочарован.

— Мислех, че живее тук.

— Ама, разбира се, че живее тук — отговори жената. — Наблизо.

— Значи е... заминала някъде или...?

Жената разтвори широко бледосините си очи и после се изкиска — изненадващ звук, който спокойно можеше да излезе и от гърлото на тийнейджър.

— Боже, боже... — каза тя. — Сигурно си мислиш, че ти говоря с гатанки. Нека ти покажа... — Облече огромна синя жилетка, повика го с пръст да я последва навън, изчака го да излезе и с кръшна чупка затвори вратата.

Вятърът духаше достатъчно силно, за да ги накара да наведат глави. Отидоха на пристаните.

— Ето там — каза тя и му посочи към морето, където на хоризонта се виждаше верига от островчета. — Те са на последния.

Върнаха се в магазина.

— Сигурно има радио или нещо подобно — с надежда попита Ласитър.

— Клетъчен телефон.

— Аха...

— Който не работи.

— Шегувате се!

Жената поклати глава и мина зад щанда, за да включи електрическия чайник.

— Не... Джонатан се опита да се свърже с нея преди последната буря. Не се чу нищо, само прашене... Може да е изтощена батерията — случвало се е и преди. Ела да видиш... — каза тя и излезе иззад щанда, за да отиде до голямата карта на стената. Беше морска карта — сушата бе безлична маса, само очертана и забравена, докато водата бе изпъстрена с данни и подробности за течения, дълбочини и особености в профила на дъното. Жената сложи пръст върху извит като ятаган залив. — Ние сме тук — каза тя и премести пръста си върху един от трите острова навътре в морето. — А твоята приятелка е чак там.

— Сандерс Айлънд — прочете той. — Остров *Сандерс*? Значи това е истинската ѝ фамилия!

— Това е името на картата, миличък, защото, когато преди време — било много отдавна — капитан Сандерс купил острова, той сам пожелал да го назове така и му разрешили. Само че... тук всички му викат Рег Айлънд, което е старото име от... и аз не знам откога.

— Защо му казват така^[1]?

Тя пак отиде зад щанда и изключи чайника.

— Ами виж брега. Толкова е нахъсан и нахъбен, че... А малко по-надолу, срещу Дъчес Айлънд крайбрежието е така гладко, че не можеш да намериш място да акостираш.

Ласитър се загледа разсеяно към стъклените купи с бонбони: „Мари Джейн“, „Тутси Рол...“

— Захар? Сметана? Наполовина и от двете?

— И двете... моля.

— Също като мен: бледо и сладко. — След малко на щанда стояха две фини порцеланови чаши чай, всяка в чинийка.

Следващите петнайсет минути минаха в разговор: първо научи повече за жената („Мод Хътчинсън... но нямам нищо общо с телевизионната Мод, трябва да те предупредя“), после за всичко, което тя харесваше или не одобряваше, след това от колко време живее тук („цяла вечност, миличък“), а накрая се запозна и с местната история. Докато бърбеха, двама мъже влязоха да си купят цигари, а една жена дойде да си провери пощата. Когато реши, че е уместно да спомене името на Мари Сандерс отново, вече пиеше втората чаша чай.

— Значи Мари наистина остава сама на острова през цялата зима?

— Тя и момчето — уточни Мод и разбърка чая си. — Първата година... когато дойде, аз не си спомнях някой да е ходил на острова в продължение на двацет и пет години. Помнех Мари от детството ѝ, как ще я забравя, но не я познах след толкова време.

— Искаш да кажеш, че си я знаела като дете?

— О, да-а-а... Познавах и родителите ѝ. Семейството често отиваше до острова. Дори брат ѝ, който беше болнав. Увиваха го в одеяла и го качваха на лодката. А старият Джон Джуниър... Истински моряк, казвам ти! Помня, отиваха на острова всеки уикенд. Тя тогава

беше... една клечица. Сигурно е била на пет години. А сега е там с детето си.

— Родителите ѝ още ли живеят тук?

Мод поклати глава:

— Божичко, не-е-е... Умряха отдавна. Мари не ти ли е казала?

— Не.

— Е, не ме изненадва. Тя не обича да говори за себе си, Господ да я поживи. — Жената рязко въздъхна. — Един ден Джон Джуниър се запи в Портланд и Аманда отиде да си го прибере. Джон Джуниър ѝ казал че може да кара. Вярно било... цели няколко минути. До жп линията. Адвокатите сетне разправяха, че сигнализацията била повредена, но не можаха да го докажат, а истината си беше, че... Джон Джуниър беше нетърпелив човек. Виждам го и сега с очите си... как гони влака, за да го изпревари. — Тя отново тъжно поклати глава: — Тогава сестрата на Аманда взе Мари. Преместиха се в Кънектикът. Повече не я видяхме, докато...

— Не се появи отново — подсказа ѝ Ласитър.

— Точно така! Дойде красива като картинка и смела. Не мина много време и нае работници, които пътуваха ежедневно до острова. Изкопали там септична яма, изолирали стените, направили истинска баня, монтирали печка... какво ли не още. — Тя въздъхна: — Всички тук се занимавахме само с това какво прави и колко е безсмислено. Никога няма да си върне тези пари, ако реши да продава.

— Защо?

— Ами там няма ток и едва ли някога ще има — Мод изпи последната глътка от чая си. — Как се менят времената? Някога хората идваха тук или се отправяха към островите, за да... да се махнат от ежедневието. Да избягат някъде, където няма телефони и тостери, а само свещи и печки, и водата не е чешмяна, а изворна или дъждовна.

Ласитър спомена нещо за бойскаутите и за движението „назад към природата“.

— Някога, когато капитанът купи... — тя се усмихна и наклони глава, за да покаже, че го прави от уважение към паметта му, — *Сандерс Айлънд*, ами тогава островите бяха много модерни. Тогава хората казваха „Колкото по-далеч, толкова по-добре“. А днес никой не иска лишенията, днес само гледат да избягат от тях. Старите места по

островите вече не са модерни... защото вече никой не иска да се откъсва от обичайния си живот.

— А да го вземат със себе си?

Тя се закиска:

— Ами да... Боже опази да пропуснат „60 минути“ или мача на „Ред Сокс“.

— Значи тя прекарва цялата зима на острова... без електричество?

— Живя едно лято — от май до ноември. Тази година за пръв път ще зимува. — Жената се намръщи леко: — Е, има някои, които не го одобряват... нищо, че тук сме известни с това, че никой не се бърка на другия.

— Защо не одобряват? Защото е толкова отдалечено?

— „Отдалечено“... Не е това думата, която ги дразни. Някои — предимно мъже — направо се пенят. Защото тя сама си сече дървата, сама хвърля мрежите и изобщо сама се оправя... На мъжете хич не им харесва, когато жените могат без тях. А тукашните жени... се безпокоят за детето.

— А ти?

Тя сви рамене:

— Ами и аз бях като тях... тревожех се за Джеси, само че той е толкова сладък и толкова щастлив. Тя го обожаваше. И тогава започнах да си мисля: „Я чакай, от какво чак толкова го е лишила? Анимация, видео и магазини?“

— Но ако им се случи нещо...

Тя въздъхна:

— Да, съгласна съм! Говорихме с нея за това. Тя казва: „Имам ракетен пистолет. Ако се появи проблем, ще ви сигнализирам“. И толкова. Само че щеше да ми бъде по-спокойно, ако поне имаше хубава лодка.

— Няма лодка?

— О, има, има... ама не струва. Не е нещо, в което разумен човек ще се качи през зимата. Не и в това море. — Тя помълча малко. — Та, кажи сега ти откъде познаваш Мари?

Гласът ѝ беше толкова подчертано безразличен, че Ласитър наостри уши. Запита се дали жената не го подозира, че е бащата на Джеси.

— Запознахме се на погребението на сестра ми — каза той. — Дойдох в Портланд по бизнес и реших да се отбия, за да се видим. Но тя не ми беше споменавала за *остров*. — Той се засмя и поклати глава. — Питам се... — каза го между другото, сякаш тази мисъл досега изобщо не му бе хрумвала, — дали не бих могъл да наема тук лодка?

— О, не, миличък. Не познавам никой, който дава под наем моторници по това време на годината.

— Така ли? Заради леда?

— Не-е... Какъв лед? Тук няма много лед. При нас замръзва веднъж на няколко години. И като замръзне, това е морски лед... по-скоро каша.

— Тогава защо не дават под наем моторници?

— Ами заради студа, миличък. Малките лодки не са надеждни. Трябва ти нещо с кабина и отопление. Иначе, за малко да угасне двигателя — дори за дреболия, — ще замръзнеш като висулка. В открит лодка е страшно студено, защото и да няма вятър, там от движението пак духа. А ако паднеш през борда... хм... това е краят. Не вярвам някой да издържи по-дълго от минута-две.

— Значи никой не излиза в морето през зимата?

— Ловците на раци и гмуркачите за таралежи са единствените луди, но и те не биха го правили, ако не беше за пари.

— Какви са тези гмуркачи?

— За морски таралежи. Те обичат студената вода, а японците пък обичат тях. Така са ми казвали. Мен да питаш... не бих ги и докоснала с вилица.

— Значи според теб някой гмуркач или ловец на раци може да се съгласи да ме вземе?

На лицето ѝ се изписа съмнение:

— Ловците на раци?... Не-е, през зимата излизат само големите лодки. Гмурците?... Може. Но ще ти струва скъпо.

— Няма значение. Ще ми кажеш ли къде да ги намеря?

— Ами-и... провери при Ърни — това е магазин за риболовни принадлежности, кооператив на рибарите. Все там се навъртат.

Ласитър ѝ поблагодари и я увери, че му е било приятно да разговаря с нея.

Думите му я притесниха и тя смутено заприбира чашите:

— Дано не излезете днес, миличък — беше последният ѝ съвет.
— Времето се разваля.

Ърни — собственик и началник на пристанището — потвърди тревогите ѝ, клатейки масивната си глава. Отвсякъде ги заобикаляха части и аксесоари за лодки, карти, сигнални ракети, спасителни жилетки, макари с корди и какво ли още не. Някакво радио съскаше отзад и някакъв гъгнив глас говореше в паузите.

— Метеорологичният канал предупреждава, че откъм североизток приближава фронт. Според тях щял да ни удари чак сутринта. Но ако питаш мен... Нещо във въздуха не ми харесва. Аз не бих препоръчал никому да излиза. Не, сър!

— Надявах се само да поговоря с някой, който...

Ърни кимна към вратата:

— Опитай, щом искаш. Има там няколко момчета. Няма нищо лошо да попиташ.

— Не ме пускате, защото ви трябва четвърти за карти — каза Роджър на мъжете край масата. — Но аз и без това щях да изляза. Таралежите са по двеста долара в Токио и ако не намеря набързо някой друг килограм, ауспухът на камиона ми ще започне да събужда всички.

Беше едър разговорлив мъж с дълга черна коса, сивееща брада, тежки вежди над светли очи и снежнобели зъби. Облечен в яркожълт комбинезон и обут в ботуши с гигантски размер. Ласитър се бе съгласил да му плати 300 долара, за да го откара до Рег Айлънд и да го прибере на следващия ден.

Единият от мъжете край масата поклати глава:

— Задава се буря — каза той с глас, в който прозвуча: „После да не кажеш, че не съм те предупредил“. — Провери барометъра.

— Още не са излъчили забрана за малките лодки — възрази Роджър. — Освен това, ако утре има буря, дъното така ще се размъти, че до края на седмицата няма да мога да извадя нищо.

— На пътника ти ще му трябва неопренов костюм.

— Дай ми твоя, нали и без това няма да излизаш. — Роджър се обърна към Ласитър: — Искаш ли костюм? С него е по-топло.

— Не знам... както кажеш.

— Ами... не се нуждаеш от него, след като няма да плуваш. Там има много места, където можем да излезем на самия бряг. — Роджър обърна глава към махалото на големия стенен часовник, отмерващо времето между приливите. — Ще имаме достатъчно вода. Но от друга страна... ако вятърът се засили или ако вземеш да цопнеш — той наклони глава и преценяващо го огледа, — тогава ще станеш на буца лед и ще ми отнемат разрешителното.

— Буца лед? — повтори Ласитър.

Роджър кимна:

— Да, а ти какво си мислиш? Както и да е... Струва ми се, че ще ти стане моят стар костюм, изглеждаш ми едричък.

Един от седналите край масата се изсмя:

— Старият ти костюм? Последния път, като го видях, беше скъсан на задника. Защо изобщо го пазиш още, не мога да разбера?

— Е, има дупка, ама този човек няма да скача с него, нали така? Трябва само да го стопли, докато е в лодката. А ако падне във водата на слизване, поне няма да замръзне, нали?

— Родж е прав — каза мъжът с кепе на „Ред Сокс“. — Не ти трябва водородна бомба, за да убиеш муха, както нямаш нужда и от херметичен костюм за малка разходка с лодка.

Уговориха подробностите, докато Роджър измъкваше леководолазните костюми и специалното бельо от складовото помещение.

— Не миришат добре. Съжалявам.

Ласитър сви с безразличие рамене и се преоблече. Когато свърши, сгъна грижливо собствените си дрехи на купчинка и сложи коженото си яке върху костюма. Когато извади портфейла си от джоба на панталона и опита да го пхне във вътрешния джоб на якето, нещо му попречи — нещо, което вече беше там.

Писмото на Барези!

— Какво има? — попита Роджър, като видя гримасата му.

— Нищо, просто непрестанно забравям. — Напъха писмото обратно, вмъкна до него и портфейла и закопча джоба. След това сложи дрехите си в пластмасова пазарска торбичка и завърза горния ѝ

край на възел. Бяха се разбрали Роджър да го закара до острова днес следобед и да се върне да го вземе утре, по време на прилива.

— Ако времето разреши, разбира се. Никога не знаеш какво може да стане.

Ласитър и сам разбираше, че планът му е рискован: да проникне насила на остров, притежаван от жена, изплашена до смърт от натрапници. Но Мари Сандерс най-вероятно щеше да си го спомни от погребението на Кати, а вече след това той беше уверен, че ще може да ѝ обясни всичко. Невъзможността да бъде изгонен, преди Роджър да дойде пак, можеше да се обърне в плюс: тя нямаше как да му затвори вратата в лицето и щеше да се наложи да го пусне вътре.

Освен това беше немислимо да я чака още шест седмици. След като той бе успял да я намери, те също щяха да успеят. С помощта на Драбовски нямаше да им отнеме много време.

Последва Роджър на дока, който бе свързан с рампа, а тя пък се спускаше под ъгъл до плаваща платформа във водата. Това беше зимният док, както му обясни Роджър: рампата и скарата на платформата лесно можеха да бъдат издърпани в случай на силна буря. Дватамата слязоха заедно до рампата, която се повдигаше при всяка вълна.

— Чакай тук — нареди му Роджър. — Веднага се връщам.

Той вдигна червената надуваема лодка, оставена наблизо, и я хвърли във водата. Скочи в нея и загреба в посока на блестяща бяла яхта с надпис: „Go-4-It“ на кърмата. Качи се на борда ѝ, изтегли лодката и я закрепил с въжета. Секунди по-късно двигателят на яхтата изръмжа и корпусът ѝ бавно се завъртя. С измамна лекота Роджър я докара до дока, скочи на него и я задържа с ръка, така че Ласитър да се качи на борда.

Кабината бе задръстена с оборудване: бутилки за въздух, маски, въжета и какви ли не други неща, за чието предназначение Ласитър дори не можеше да се досети. Яхтата изведнъж трепна и тръгна напред, а Роджър — той я беше тласнал от дока — скочи на борда. Ласитър го последва в кабината, където малката отоплителна печка вече грееше.

Докато маневрираха, за да излязат от пристанището, Роджър разказваше за морските таралежи:

— Работата е опасна — призна той, — но в добър ден изваждам по половин тон. Половин тон таралежи, не хайвер, нали така. Таралежите вървят по два долара и половина кило.

— Защо през зимата? В този студ? — попита Ласитър, надвиквайки буботенето на двигателя. Вече бяха в открити води.

— Сега е сезонът. От септември до април. Ако ги вадиш през лятото, хайверът е само три процента от теглото. А през зимата е десет до четиринайсет процента.

— Теб само хайверът ли те интересува?

— Аха... за това плащат. Японците му викат *уни*.

Ласитър истински се наслаждаваше на пътуването. Яхтата бе добре конструирана и леко се плъзгаше по гребените на вълните. Къндис Харбър вече се бе смалил до размера на играчка.

— Харесва ли ти? — извика Ласитър.

— Кое?

— Хайвера...

— За ядене ли?

— Да.

— Господи, не — изкриви лице Роджър. — Японците... Внимавай! — той препречи ръката си пред Ласитър и едновременно с това рязко изви наляво. Разнесе се глух удар и палубата под краката им потрепери. — Да го... — изскърца със зъби Роджър. После изгаси двигателя и яхтата се заклати с ритъма на вълнението.

— Какво има?

— Ударихме дънер.

— Как разбра?

— Когато са отгоре, всеки ги вижда. Когато потънат, прекрасно. Но има един момент, когато се носят точно под повърхността. Тогава просто няма начин да ги видиш. — Запали двигателя и се вслуша. Звукът беше накъсан.

Роджър наклони глава.

— Изглежда съм го пернал — въздъхна той. — Сега... — Изведнъж удари с юмрук по пулта за управление точно над ключа за запалване. — Мамка му! Това ще е третият винт тази година, да-а! — През устните му се изтръгна нова мощна въздишка. Завъртя яхтата, нагласи курса и увеличи оборотите. След секунди отново се носеха по вълните. — Та, какво казвах, когато бяхме така грубо прекъснати?

— За японците... — отговори Ласитър.

— Да! Мисля, че на тях им харесва онова, което е трудно да се направи, такива са си. Вземи бонзаите. Едно дърво иска да порасне голямо, ама те не — правят какво ли не, за да ги оставят малки. Или градините им... купища камънак. Така и с хайвера на морските таралежи... И не е само това. Те ядат и риба балон. Знаеш ли как е с нея? Малко объркваме рецептата, и те е убила, преди да си преглътнал хапката! — Роджър се обърна и се смръщи: — Бурята май ще ни удари по-скоро. Я виж...

Ласитър се вгледа и забеляза, че вълните бяха станали по-големи. И вятърът явно се засилваше, защото морето бе осеяно със зайчета. Но яхтата изглеждаше напълно способна да се справи.

— Ако се влоши още, ще трябва да те хвърля и веднага да обръщам — предупреди Роджър. — Тази зима с времето няма шега.

— Ако става дума за стигането до сушата... — започна Ласитър.

— Това не е проблем — махна пренебрежително Роджър. — Има едно много добро място от подветрената страна на острова. Проблем е скачането във водата. Аз лично не бих скочил в бурно море. Ако не ме накарат насила. — Той отвори голямата метална рамка в предното стъкло и подаде глава навън. В кабината мигновено нахлу студ и влага. Секунда по-късно изтегли главата си обратно и затвори рамката. — Духа яко! — Сви огромните си рамене. — Значи те оставям и веднага обръщам. Трябва да видя какво му има на винта.

Роджър беше толкова ядосан, че бе загубил охота за приказки. Затова извади една касета и я тикна сърдито в касетофона. Беше един от старите албуми на „Литъл Фийт“ и докато слушаше, Роджър клатеше рамене в такт с мелодията. Беше висок към метър и деветдесет и пет, но движенията му бяха грациозни като на танцьор. Ласитър установи, че има и глас, и слух.

— Трябвало е да се захванеш с рокендрол — извика му той. Яхтата подскачаше по вълните с трийсет — трийсет и пет възела.

Роджър се усмихна и махна с ръка наляво:

— Пайн Айлънд. — Приклезна, завъртя се и плесна с ръце: — „If you'll be my Dixie chicken...“ — изтананика той без никакво притеснение.

Ласитър се загледа към водната повърхност през замъгленото стъкло и се замисли какво щеше да й каже. Например: „Не стреляй!“

Запознахме се на погребението на сестра ми.“

— Дъчес Айлънд! — извика Роджър и направи знак към морето. Ласитър кимна и реши, че все нещо ще измисли.

От касетофона прозвуча друга песен: „Дайър Стрейтс“ изпълняваха „Султаните на суинга“. Още с първите акорди на китарата Роджър го почука по рамото и му посочи напред и наляво.

— Там е Рег Айлънд. Виждаш ли го?

Ласитър проследи посоката, в която гледаше Роджър, и видя тъмна маса от скали и дървета. Кимна и се усмихна.

Роджър отново потъна в музиката и запя с Марк Нопфлер, затворил огромните си очи. Това би трябвало да обезпокои Ласитър, ако изобщо се бе замислил. Но той не го направи.

Вместо това се вслуша в мощния звук на баскитарата и в трелите на солокитарата, за да попие момента с цялата му първична възбуда. Яхтата беше чудо на технологията. Просто физически усещаше с тялото си пръските от разпорените вълни. Роджър, неговият екзотичен спътник с прекрасен глас, могъщо тяло и непрекословни мнения за японците и тяхната култура, беше на руля и насочваше яхтата към...

Стена от скали!

Островът пред тях изникна внезапно и докато се носеха устремно към него, Ласитър погледна въпросително новия си приятел, очаквайки някоя шега, но пребледня, тъй като видя паниката върху лицето на кормчията, който безполезно въртеше руля.

— Мамка му! — изкрещя Роджър и гласът му се пречупи. Той удари с длан върху лоста за скоростта, надявайки се поне да забави, преди да се разбият.

Последното нещо, което Ласитър чу, преди да връхлетят върху скалите, бе гласът на Марк Нопфлер, който пееше: „*The band plays Dixie, double-for time*“...

А последната му мисъл, колкото и невероятна да му се стори, бе удивлението, че в две последователни песни има думата „Дикси“.

Следващият момент избухна във времето, защото корпусът на „Go-4-It“ се заби в покритите с водорасли скали, при което дъното ѝ се разпори с дълъг стържещ писък на фибростъкло, който хвърли Ласитър върху пулта. Изведнъж отвсякъде се заизливаха водопади. Кабината се пръсна оглушително на парчета и във въздуха се разлетяха части от нея.

Осветлението изчезна. Спусна се мрак. Водата се издигна. Някаква ръка се протегна към него в нощта и го хвана. Палубата се наклони, когато следващата вълна подхвана изхвърлената върху скалите яхта. Светът увисна във въздуха и също така внезапно пропадна надолу, при което се стовари за втори път върху скалите.

Главата му се удари в нещо твърдо. За секунда зад клепачите му припламна яркочервена светкавица. Ръката, която го държеше, се отскубна и той отново се озова в замайващия вихър на водата.

В главата му ставаше нещо. Чувахе странни звуци... далечни, бълбукащи, шумящи...

За миг почувства под себе си твърда земя, която изчезна така бързо, както се бе и появила. Инстинктивно започна да блъска с крака във водата. А тя беше студена. Леденостудена... И режеше тялото му през дупката в костюма като с нож. Усещаше как жизнената топлина се изцежда някъде, и разбра, че след по-малко от минута ще се разбие върху скалите, ще потъне или ще се превърне в буца лед. Ужасяващата мисъл го накара да изохка. Отвори очи и през жилещата сол видя искрящ пръстен от червени пламъци.

„*We are the sultans...*“

Стена от блестящи черни камъни изникна неизвестно откъде, докато вледеняващият студ изтръгваше последния въздух от гърдите му. За секунда почувства нещо под ходилата си. Направи една, а след нея и втора неуверена крачка. Неочаквано водата пропадна надолу — до кръста, коленете, глезените. Разнесе се чаткане на камъни, увлечени от изтеглящата се вълна обратно в морето. В мрака наоколо пияната зловещо фосфоресцираше. За миг остана прикован на място, след което се обърна ужасен, за да види стоварващата се върху него вълна като тъмна бездна.

---

[1] От *rag* (англ.) — „парцал“, но и „раздробявам“; има се предвид накъсаната брегова ивица. — Б.пр. ↑

36.

— Мамо... мисля, че се събуди!

— Сигурен ли си този път?

— Аха... Искаш ли да ти кажа защо?

— Не.

— Защото... Хей, ама ти каза *не-е!* — Смях. — Искаш ли да знаеш защо, мамо?

— Искам.

— Защото очите му са затворени, но мърдат отдолу. Наистина мърдат... бързо... сякаш подскачат.

Ласитър усещаше леко подухване по бузата си. Сладкия аромат на детски дъх. Брендън? После отново женския глас:

— Това, че ги мърда, не означава, че е буден. Просто е рефлекс. Сигурно ме е чул да изпускам тигана и макар че още спи, се е стреснал.

— Какво е „рефлес“?

— *Рефлекс.*

— Какво означава?

— Това е, когато тялото ти реагира само. Да кажем... че посегна с пръст към очите ти... ама бързо. Дори да не искаш, ти ще ги затвориш.

— Само че ако знам, че го правиш нарочно и няма да ми бръкнеш в очите, мога и да не ги затворя.

— Не, точно това е рефлексът — не можеш да му се противопоставиш. Когато нещо идва право в очите ти, ти ги затваряш, за да не бъдат наранени.

— Добре де, опитай... да ми бръкнеш в окото. — Леко засмиване. — Ама не наистина.

— Нека първо свърша с чиниите.

— Окей — и детският глас започна да си тананика някаква мелодийка.

Ласитър пък започна да си припомня нещо... Музика, вълна, потъване... Клепачите му потрепнаха отново и размитото малко

личице на сантиметри от неговото отскочи назад стреснато.

— А-а-а! Той си отвори очите! — Детето се засмя, едновременно щастливо и изплашено. — Мамо! Той се събуди!

— О, Джеси... — Женският глас се приближи. — Толкова отдавна го гледаш и толкова силно искаш да се събуди, че...

— Не-е-е... Погледна ме. *Наистина*.

Светлината му причиняваше болка и Ласитър отново затвори очи, но този път не се хлъзна обратно в онова далечно и студено място.

Тогава женският глас се разнесе над главата му:

— Джеси! Той още спи...

— Мислех... може да е било *рифлес*.

— Ах, ти-и!... Как се извъди такъв умник? — След това сигурно го бе погъделичкала или го бе завъртяла във въздуха, защото детето се разсмя с истинска наслада.

— Искам пак!

В главата на Ласитър не спираше да се върти: „*double-four... double-four...*“ После „буца лед“. След това „сигурно съм умрял“. Внезапно отвори очи.

Жената държеше момченцето под мишниците и го въртеше около себе си в кръг... Главата му бе отметната назад, косата му се развяваше. Едно завъртане, второ... скоростта намаляваше. Жената притегли детето към себе си и го пусна на крака. То залитна, закиска се и зачака стаята да спре да се върти.

Тогава погледите им се срещнаха. Момченцето веднага стана напълно сериозно.

— Виж! — Майката се обърна да види какво ѝ сочи и замръзна. — Нали ти казах!

Щастието върху лицето на жената се смени с предпазливост.

— Прав си бил, Джеси. Буден е.

— Ние те спасихме — заобяснява Джеси, без да отмества големите си кафяви очи от Ласитър. — Мама ти вдиша въздух. Аз трябваше да броя — беше много важно — и после ти започна да плюеш вода. — Погледна го извинително. — Разрязахме обаче костюма ти и няма да можем да го поправим. Как...

— Ш-шт! — каза жената.

Малките пръстчета докоснаха челото му и го погалиха нежно.

— Ще се оправиш — увери го момченцето.

В този момент Ласитър чу собственото си дишане — тежко и накъсано.

— Бяхте в безсъзнание — обясни жената. — Два дни. — Ласитър простена. — Едва ви изтеглихме дотук от брега...

— Беше студен — намеси се Джеси. — И посинял. Но ние те спасихме.

В стаята се разнесе нов звук и Ласитър се намръщи, опитвайки се да го идентифицира. Накрая се досети. Трополене на дъжд по покрив. Вятърът виеше. Опита се да отвори уста, но от нея не излезе никакъв звук.

Жената каза:

— Джеси, донеси чаша вода.

— Добре — жизнерадостно отвърна момченцето, отдалечи се и някакъв стол се помръдна.

Когато се върна, жената повдигна главата на Ласитър до чашата в ръцете на хлапето. След няколко глътки тя пак немощно се отпусна.

— Имаше още един човек — каза Ласитър. — Само че как му беше името?

Жената се намръщи и бавно поклати глава:

— Намерихме само вас.

Роджър. Казваше се Роджър.

„*We are the sultans...*“

Изведнъж спомените го връхлетяха със сила, от която тялото му потрепери... Кати... Брендън... Бепи... Духовникът... Толкова много мъртви...

— Калиста...

Жената ахна и погледът ѝ стана суров. Посегна към Джеси и го дръпна от леглото. За миг чуваше само бурята навън. Когато проговори отново, нежността в гласа ѝ беше изчезнала, сякаш никога не я бе имало:

— Кой си ти? — попита тя.

Втория път, когато се събуди, беше нощ. Масленожълтата светлина на двата окачени на стената газени фенера му позволи да разгледа къде се намира. Видя, че е в голяма стая със стени от чамови дъски, отворена нагоре чак до наклонените греди на покрива. Отсреща

имаше грамадна камина, в която, зад прозрачна вратичка, танцуваха пламъци. Не видя нито жената, нито детето, но чу глас — по-скоро шепот — някъде зад себе си.

Трябва да се надигна, каза си той и подпрян на лакът, свали крака от леглото. Седна и се изплаши от слабостта си и от усещането, че му се повдига. Стаята запулсира в студени и горещи вълни. Бавно пое въздух, задържа го и се изправи, клатейки се като пияница. После подът потъна, стените се наклониха и той се стовари в цял ръст.

— Луд ли си? — попита го тя и му вдигна краката на леглото. — *Два дни* беше в безсъзнание!

— Има ли ми нещо на лицето?

— Не... — отговори тя, спря се и отметна назад кестенявата си коса. — Що за въпрос?

— Друго исках да попитам — каза той. — Исках... — Беше по-красива, отколкото я бе запомнил. Изглеждаше малко по-възрастна, но по-силна и по-женствена. — Исках да попитам: не ме ли позна?

— Не — отговори тя предпазливо и без любопитство. — Кой си ти?

— Ти дойде на погребението, онова във Вирджиния. На сестра ми. И на сина ѝ. — Гледаше го, без да разбира. — Кати Ласитър и Брендън. — Веждата ѝ помръдна и нещо в погледа ѝ се раздвижи. — Беше ноември. Ти носеше шапка с воал. И косата ти беше руса. — Вече виждаше спомена в очите ѝ, макар тя да се опитваше да го скрие. Можеше да прочете мислите ѝ. — Запознали сте се с нея в Италия... в клиниката.

— Какво? — тя се отдръпна от леглото му и неспокойно приглади косата си.

— Не става дума за Калиста Бейтс. Аз търсех име в регистъра...

— Какъв регистър?

— В „Пенсионе Акила“. Търсех Мари Уилямс. И разбрах, че... си ти.

Тя се върна при леглото и седна до него, но така, че да не може да я докосне.

— Не ми стана ясно... защо си отишъл в клиниката?

Отне му час да ѝ разкаже всичко. На два пъти гласът му секваше и тя му носеше вода. После газените лампи изпукаха и фитилите им задимяха. Газта се бе свършила. Тя ги смени с други. От време на време ставаше да сложи дърва в камината, а когато Ласитър свърши, тя просто каза:

— Не разбирам.

— Какво? — изморено попита той.

— Нищо. Защо някой ще прави това?

Ласитър поклати глава.

— И аз не знам. Но е имало осемнайсет жени и осемнайсет деца... а вие сте единствените останали живи.

Тя зарови пръсти в косата си и я приглади назад. Изглеждаше толкова уязвима, че му се искаше да я прегърне и утеши. Накрая го попита:

— И как да съм сигурна, че не ме лъжеш?

— Знаеш, че не те лъжа, защото ме помниш.

Тя остави косата ѝ да падне обратно и се отдалечи от леглото. След малко чу в камината да пада нова тежка цепеница. Сянката ѝ скочи по стените. Накрая седна в люлеещото се кресло и нервно започуква с крак.

— Можеш да провериш всичко. Обади се в пансиона. Поговори с Найджъл, с Хю. Или звъни на Джими Риордан във Вирджиния — той работи в полицейското във Феърфакс. Би могла и да...

— Телефонът не работи — прекъсна го тя. — Освен това аз и Джеси тук сме в безопасност. Никой не би ни открил.

— Защо мислиш така? Аз ви открих.

Тя го изглежда гневно, но смени темата:

— Бурята затихва. Спасителната служба скоро ще излезе да те търси. После ще те откарат на сушата и ще забравиш за нас. Разбирам... това, което се е случило със сестра ти и останалите, е ужасно. Благодаря ти, наистина оценявам загрижеността ти, но... Джеси и аз ще се оправим. Всичко ще бъде наред.

Той въздъхна. Нямаше какво друго да направи.

— Виж, щом не искаш да ме оставиш да ти помогна, поне ти ми помогни.

— Как? — озадачено го погледна тя.

— Всичко това започна, понеже не можах да разбера защо някой е трябвало да убива Кати и сина ѝ. Всъщност все още нямам отговор на този въпрос. Но може би... ако ми позволиш да те попитам нещо...

— Какво?

— Не знам, но... все пак... защо отиде в клиниката на Барези? Искам да кажа, защо точно там, а не на друго място?

Калиста-Мари сви рамене.

— По същата причина, поради която е отишла и Кати — отговори тя. — Направих някои проучвания. Клиниката имаше добра репутация и добър процент успешни случаи. Барези беше уважаван човек. Освен това тази клиника бе сред първите, предлагащи процедурата, която ме интересуваше. Единственото съображение срещу нея бе, че се намираше в чужбина, но може би дори това бе предимство. Защото така щях да се върна в Италия.

— „Да се върнеш“?

— Живяла съм там като малка. До Генуа.

— Израснала си в Италия?

Тя поклати отрицателно глава:

— Не, само три години. Леля ми се разболя, иначе щях да завърша гимназията в Аренцано.

— Но...

— Чичо ми беше строителен инженер — побърза да продължи тя. — Изглежда е бил доста добър, защото обиколихме много страни... Пакистан, Саудитска Арабия, Щатите. Завърших трети клас в Тълса, от пети до седми изкарах в Уилмингтън, Делауеър, после Такома... в Такома даже не ходих на училище. След това от осми до единайсети в Хюстън. Италия дойде после. Всъщност... струва ми се, че там съм живяла най-дълго.

— Жената в магазина ми каза, че родителите ти са починали, когато си била малка.

— Леля и чичо ме отгледаха. Мисля, че не им се искаше много, но какво да правят... бяха единствените ми родственици.

— Казвали са се Уилямс?

Тя кимна.

— Леля Алиша и чичо Бил.

— Осиновиха ли те? Искам да кажа... официално?

Въпросът му я накара да избухне:

— Какво общо има това със сестра ти?

— Има общо с теб. Ако са те осиновили, някъде е останала документна следа. В някой съд или на друго място.

— Искане да нося тяхното име. Помня, леля Алиша веднъж каза, че щяло да бъде по-малко объркващо, ако всички имаме една и съща фамилия. Иначе сме щели да губим много време на митниците. — Тя поклати с удивление глава и се засмя. — Така че ме осиновиха от съображения за ефикасност, а не защото ме обичаха или защото са искали да бъдем едно семейство. — Тя замълча и пак се засмя: — Нищо чудно, че бях толкова объркана.

— Те ли ти го казваха?

Стисна устни, но отговори:

— Мммм, да... — после въздъхна. — Не би следвало да се оплаквам. И двамата вече бяха над петдесетте, а вземаха дете от детската градина. Но се отнасяха с мен прилично.

— Защо тогава си била объркана?

— Бях изплашено хлапе и наистина много, много свенлива. Родителите би бяха загинали, а малко преди това и брат ми беше починал. Това местене от град в град беше изморително, а леля Алиша и чичо Бил... те през по-голямата част от времето ме игнорираха. Така че станах... и аз не знам... Затворена. Освен това, като се изключи Саудитска Арабия, никъде не съм ходила в училище за англоговорящи. Затова повечето време се опитвах да остана незабелязана — бях установила, че е най-добрата тактика. И станах доста добра в нея.

Ласитър скептично я погледна:

— Не знам защо ми се струва, че си била доста забележима... дори като малка.

— Не, наистина. Бях грозното пате. Ушите ми стърчаха, носът ми беше прекалено голям, очите ми, устата ми... всичко ми беше голямо. Даже и коленете ми. А ходилата ми... тя бяха огромни. Бях невъзможна... — Ласитър не се сдържа и се засмя. — Помня как леля ми се заглеждаше в мен, поклащаше глава и казваше: „А може да се оправи“, но в гласа ѝ звучеше съмнение и за всеки беше ясно, че сама не си вярва. — Усмихна се, но после пак така внезапно се намръщи. Поизправи се на стола и внимателно го погледна: — Това едва ли ще ти бъде от помощ. Мисля, че е време да...

— Току-що ми мина през ума, че в клиниката на доктор Барези е имало нещо по-различно... не знам.

— Ами, от една страна, той не те оставяше да избираш. Предполагам, за много жени това е било голям минус, но не и за мен. За мен си беше плюс.

— Какво да избираш?

— Донорите.

— Можело е да се избират?

Тя кимна:

— Веднъж отидох в една клиника в Минеаполис... просто да се ориентирам в обстановката, да видя какви са условията. Минах, естествено, през консултация за процедурата, за всички стъпки, които са предвидени. Зададох ми маса въпроси. „Омъжена ли си? Спермата на твоя съпруг ли ще бъде използвана за оплождане на яйцеклетката? Не? Ами тогава прегледайте това.“ И ми подадох класьор с кратка информация за донорите. Не можех да повярвам на очите си! — От възлението гласът ѝ се промени: — „Донор 123 е авиационен инженер с атлетично телосложение, 1 500 точки резултат по SAT и — моля ви се — *перфектен бейзболист*“. „Донор 159 е два метра висок и тежи...“ — Тя потрепери. — Идеше ми да закрепя!

Ласитър пак се засмя.

— А в клиниката на Барези нямаше такива неща. Там не ти казваха абсолютно нищо за донорите. Нищо! Кое то напълно ме устройваше. Защото аз и не исках нищо да знам. — Гласът ѝ отново се промени, този път стана гърлен и с италиански акцент: — „Мари! *Carissima!* Ще бъде *una sorpresa piccola!*“

— Какво означава това?

— „Малка изненада“. С мен говореше на италиански. — Тя се усмихна на спомена: — Много го харесвах.

Беше се поотпуснала, така че той опита отново:

— Знам, че не искаш да чуваш това, но наистина не е безопасно да оставате тук. — Изморена да спори, тя обърна престорено очи нагоре и отмести поглед. — Виж — настоя Ласитър, — тези хора разполагат с много пари... И не само с пари. Имат контакти. Свои хора във ФБР. Щом аз можах да те намеря, не е...

— Как ме откри?

— По „гюнтер“.

Първо го погледна объркано, после се сети:

— Колата ми ли имаш предвид?

— Общо взето... да.

— Аз вече не ѝ казвам гюнтер.

— Не това е важното.

— Знам, но...

— Нека те попитам нещо... Как го направи?

— Кое?

— Как създаде нова самоличност? Защото си се справила доста добре... за аматьор.

— Благодаря... все пак. Както и да е. Купих си справочник. Има там едно място в Колорадо, където продават най-различни шантави книги: „Как се прави бум?“, „Как да си намерим храна?“, „Как да си построим минохвъргачка?“.

— И само си следвала указанията?

— Да, в известен смисъл. В книгата съветват да отидеш на гробището и да си вземеш име от някоя надгробна плоча на бебе. Но аз вече си имах име — име, което не бях използвала двайсет и пет години, така че не ми се наложи да правя това. Разполагах дори с акт за раждане. Пък и вече бях бременна и нямах време за губене.

— Говориш за акта за раждане на името на Мари Сандерс, така ли?

— Точно така — моят собствен акт за раждане. Беше в един стар плик, който носех по цял свят от осемнайсетгодишна. Чичо ми го даде тогава. В него имаше два мои млечни зъба, венчална снимка на родителите ми, изрезка от вестник, в която се разказваше как дядо ми пуснал свой кораб на вода, и някакви облигации, купени на мое име от родителите ми, когато съм била съвсем малка. Благодарение на тях отидох в Калифорния — изтеглих парите, които се оказаха съвсем прилична сума.

— Но...

— Виж — каза тя и решително стана от люлеещия се стол, — мисля, че е време да поспим, особено ти! — После една по една духна газените лампи.

На сутринта го събуди гласът на Джеси:

— Много е топло, мамо. Ръкавичките не ми трябва. Мога ли да ги сваля. Моля!

— Ами...

— Горещо е, мамо. Излез и ще видиш. Горещо е. Има мъгла. Беър Айлънд не се вижда!

Ласитър чу проскърцването на врата и отвори очи. Видя, че е сам, и седна в леглото, като се загърна с одеялата. После свали крака на пода, бавно се надигна и внимателно направи няколкото крачки, които го отделяха от камината.

Мина минута, после втора... трета. След това вратата с трясък се разтвори и в стаята нахлу Джеси. Като видя Ласитър, той внезапно спря.

— Хей! — извика хлапето. — Ама ти си станал! Ще поиграеш ли на пръчици с мен? На мама вече не ѝ е интересно. Моля!

Не можеше да откаже. Играха на пръчици и на „Кенди Ланг“ цяла сутрин. Мари измъкна отнякъде някакви дрехи и му ги даде. Бяха раздърпани и миришеха на старо, но му станаха.

Ласитър беше изумен от уредеността на това малко семейство. Имаха си изба, рибарски такъми и въдици за лов на змиорки. Нанизани изсушени плодове, сплитки лук и чесън, връзки сухи червени чушки и китки подправки бяха окачени на гредата над камината. Специални контейнери съхраняваха ориза и другите варива, сухото мляко, яйчения прах, брашното, захарта, овесените ядки. Водата идваше от ръчна помпа, свързана с кладенец, и Мари, а често и самият Джеси често помпаха до прималяване.

— Понякога замръзва — довери му детето, — но ние имаме много, ама наистина много пълни бутилки. И варели за събиране на дъждовна вода. Искаш ли да ти ги покажа?

Момченцето беше неуморимо и беше невъзможно да му се откаже каквото и да било. Ласитър често улавяше погледа на майка му, която го гледаше по същия начин, по който Кати бе гледала Брендън — с майчина любов и гордост, сякаш казваше: „Не е ли прекрасен?“.

Обядваха, след това Мари и Джеси имаха урок по четене. Ласитър седеше в стария фотьойл на верандата, съзерцаваше океана и слушаше. Когато урокът свърши, Джеси изтича навън, за да му покаже как двамата с мама преместват тежки предмети — лодката,

платформата — до и от водата. „Също като гиптяните“, обясни той и измъкна една грубо изработена шейна изпод верандата.

Всъщност тя представляваше парче ръждясало желязо и две дебели дъски. В дъските имаше пробити дупки, през които се вдяваше въже, и така шейната можеше по-лесно да се дърпа. За да демонстрира, Джеси сложи голям камък върху нея, взе въжето в малките си ръчички и затегли, повдигайки конструкцията върху две парчета дърво. Бавно и с много пуфтене, той пъплеше към морето, спирайки от време на време, за да премести освободеното дърво отпред.

— Ето така са пренасяли камъните, за да построят пирамидите — гордо обясни Джеси. — Защото не са имали колела.

По време на вечерята Мари отбеляза, че щом се вдигне мъглата, Спасителната служба и крайбрежният патрул ще излязат и със сигурност ще ги посетят.

— И мистър Ласитър ще може да се върне в цивилизацията.

— А не може ли да остане? — примоли се Джеси. — С него е много по-интересно.

— Не, разбира се, че не може да остане, Джеси — строго му отговори Мари. — Той има собствен живот, към който трябва да се върне. Нали?

Ласитър я изгледа продължително. Накрая каза:

— О... да, абсолютно.

Беше си чиста проба лъжа и той се замисли над нея, докато миеше чиниите, а Мари четеше на Джеси в другата стая. Истината беше, че макар да ги бе намерил, нещата далеч не бяха приключили... и нямаше да приключат, докато...

Докато не разбере какво се е случило и защо.

Мари сложи Джеси да спи и излезе при него. Двамата седнаха пред камината. Струваше му се тъжна и ѝ го каза.

— Просто сега... като си тук... Джеси е толкова възбуден и щастлив... което ме кара да осъзная... колко егоистично е всичко това.

— Да се живее на остров?

Тя кимна:

— Но няма да е вечно. През есента ще трябва да го дам в детска градина, така че... ще се наложи да намерим къща в града.

— Не се ли страхуваш, че някой може да те познае? — погледна я Ласитър.

Тя поклати глава:

— Не. Кой ще допусне и... Освен това тогава бях съвсем различна.

— Искаш да кажеш, че си изглеждала различно?

— Не, чувствах се различно. Това обаче вече не ми се струва важно. Важното сега е Джеси.

— Така е — съгласи се Ласитър. — И точно по тази причина трябва да се махнете оттук.

Тя го погледна нетърпеливо:

— Мислех, че се разбрахме да не дискутираме това.

— Добре, няма — въздъхна той. — Но ми направи една услуга: когато дойдат спасителите, им кажи, че не си ме виждала.

— Защо? — подозрително го изглежда тя.

— Защото същите хора, които търсят мен, търсят и теб. И те — ще се наложи просто да ми повярваш — никак не са добри. Защото, ако спасителите ме откарат на брега, някой ще трябва да напише доклад и на този доклад ще се появи моето име, няма как иначе. А поради смъртта на местен жител местните вестници ще подхванат историята. И знаеш ли какво ще се случи по-нататък? Нека да ти кажа: в селото ще се появят хора, които никой преди това не е виждал. И те ще започнат да задават въпроси от рода на: „Той наемал ли е лодка?“, „Къде е отишъл?“, „С кого се е видял?“ — Поспря, за да си поеме дъх. — Проблемът е голям. Най-добре е да се добера до сушата сам.

— Как?

— Имаш лодка. Можеш да ме откараш.

Тя сви крака и подпря брадичка на коленете си.

— И после какво? Ще те оставя на скалите, така ли?

— Да.

— Това са глупости. А ти какво ще правиш по-нататък?

— Не се безпокой за това.

Поклати глава:

— Тази лодка дори не е във водата. И платформата не е.

— Какво означава това „не е във водата“?

Изглежда го.

— Ами през зимата ги изтегляме, защото иначе ще замръзнат. Тук два пъти годишно всичко се сковава от лед.

— Да, но щом е завързана за...

Тя се изсмя:

— Ти не разбираш: говоря ти за *тонове* лед. Когато започне да се топи и дойде прилив...

— Сега няма лед!

— Сега не, но... — тя тежко въздъхна. — Май ще трябва да спуснем платформата, за да те върна на брега.

— Ето това искам.

— Добре, тогава това и ще направим.

Двамата замълчаха. Ласитър погледна встрани, после се обърна отново към нея:

— Може ли да те попитам нещо?

— Господи! Ама ти си като Джеси.

— Не, сериозно, става дума за клиниката. Всички жени, които са били убити, са се подложили на една и съща процедура. Започнах обаче да се питам... ти защо го направи?

— Кое... донорството на ооцита ли?

— Да... искам да кажа... на твоята възраст е малко необичайно. Другите жени са все по-възрастни. Нали такава е идеята... — Погледна към тавана. — Нещо започнах да задавам много интимни въпроси, нали?

— Какво от това? — каза тя примирено. — И без това ти споделих всичко. В моя случай не става дума за стерилитет. Бих могла да имам деца. И наистина бих искала да износя дете. Но генетичният материал трябваше да бъде на друг. Не моят.

— Защо?

— Синдром на Дюшен.

— Какво пък е това?

Тя се загледа в пламъците на огъня.

— Има един ген, който се предава по женска линия, макар че поражда само мъжете.

— И какво става?

— Това е увреждане на хромозомите. Като хемофилията, с тази разлика, че е нелечимо. Всички, които го имат, умират млади. Брат ми беше само на тринайсет години.

Ласитър си спомни, че Мод му беше разказала как са пренасяли с лодка братчето на Мари, увито в одеяла.

— Съжалявам.

Тя се облегна на стола и с равен глас му разказа какво представлява заболяването — прогресивна атрофия на мускулите, която започва под прасците и се придвижва нагоре. Затруднява се ходенето, после става мъчително, накрая — невъзможно. Мускулите на краката се стопяват, но болестта не спира дотук, а продължава нагоре, докато стигне диафрагмата. Тогава става трудно да се диша и невъзможно да се кашля. Накрая болните умират от пневмония или някаква друга инфекция.

— Направиха ми изследвания, когато бях на двайсет години. И откриха, че съм преносител.

Не знаеше какво да каже, затова попита:

— Всичките ти деца ли биха пострадали?

Тя поклати лекичко глава:

— Петдесет процента вероятност при всяко. Което означава, една четвърт вероятност да имам момче с Дюшен.

— Това не е толкова лошо...

— По-добре да се играе на руска рулетка. Не разбираш ли, че рискуваш чужд живот, и то живота на същество, което обичаш повече от всичко останало на света?

— Искане ми се да ти кажа колко съжалявам, но...

— Няма значение. Имам Джеси и няма начин да заобичам нещо друго повече от него.

— Виждам.

— Не си мисли, че съм била смазана, когато разбрах за болестта. Тогава... тогава около мен нямаше никой и изобщо не мислех да имам деца. Вратата, така да се каже, беше затворена, но аз дори не чуках на нея.

— Какво те накара да размислиш?

Тя помълча, после каза:

— Живеех в Минеаполис. Чувствах се самотна и изоставена. Усещах в себе си, че ако имам бебе, няма да бъде така... и започнах да мисля за осиновяване, но с Калиста и цялата дандания около нея това не беше никак просто. Направо си беше невъзможно. И тогава прочетох в един вестник материал за новата технология с използване на яйцеклетка от донор. Сякаш ме прониза ток! Два месеца по-късно летях за Италия, а два месеца след това вече бях бременна.

Когато късно на следващата сутрин пристигнаха спасителите, Ласитър и Джеси бяха на другата страна на острова и „изследваха“.

Беше необичайно топло за сезона, почти пролетно време. Сред дърветата имаше лека мъгла. Детето тичаше напред по горската пътека, застлана с килим от борови иглички, а Ласитър го следваше. Първата им спирка бе „докът“, където на скален перваз стояха две лодки. Бяха обърнати с дъната нагоре и за всеки случай бяха привързани за дънера на близък бор. Едната беше скиф, дълъг около четири метра и половина, другата беше плоскодънка. Наблизо имаше навес, в който бяха подредени „всичките ни лодкарски принадлежности“. Там, върху дървена скара, лежеше мотор „Евинруд“, а наоколо се виждаха резервоари за гориво, спасителни жилетки, въжета за акостиране, рибарски такъми и още какви ли не неща.

Самият док изглеждаше нов и беше боядисан в сиво. Част от него бе постоянно прикрепена за скалния навес и се издигаше доста над белега за нивото при прилив подобно на дъска за скокове във вода. Останалата част, състояща се от нещо като сал и къса рампа, беше изтеглена върху навеса.

Ласитър следваше Джеси от една скална ниша към следващата. Двамата заедно освободиха два нещастни рака, заплели се във въдицата за змиорки. После Ласитър се изненада — както се очакваше от него, — когато му бе показан дъбът, израснал през ръждясалата рамка на някакво легло и обхванал със ствола си метала.

— Някога тук са държали лодките през зимата — обясни Джеси, — но сега... — момченцето наклони глава и вдигна предупредително пръст.

Ласитър също чу звука — ниското буботене на мотор.

— Спасителната служба — обясни Джеси. Шумът на двигателя ставаше все по-силен и в един момент заглъхна. Скоро след това чуха друг, много по-слаб двигател. — Това е надуваемата им лодка. — Погледна изпитателно Ласитър: — Показах ли ти моята крепост?

— Не.

— Ела с мен — извика момчето, хвана го за ръката и го поведе по меката пътека към крепостта полянка, заградена от плетеница нискостеблени смърчове и ели. Тук, на полянката, Джеси бе оформил няколко „стаи“ с клонки. Първо въведе Ласитър в „дневната“ и седна

на един прогнил пън — „дивана“, — а докато Ласитър стоеше до него, му издекламира басня за загубилия се тюлен и тръгналите да го търсят хора.

Баснята беше наистина странна, а в мига в който свърши, над гората се разнесе меко изсвирване. Ласитър позна мелодията „Оли, Оли, можеш да дойдеш“. Ясно беше: спасителите си бяха отишли.

— А Роджър? — попита той.

Мари поклати глава.

— Не са го намерили. Но един ден ще изплува. Течението тук влачи всичко покрай Нъбъл, така че...

— Питаха ли за мен?

Тя кимна:

— Знаеха, че Роджър е качил някой, който е искал да ме види, а освен това са намерили колата ти в Къндис Харбър. — Ласитър извърна глава и прошепна: „Да го...“. — Попитаха ме направо познавам ли човек на име Ласитър.

Той простена от безсилие.

— Защо не им каза, че съм бил тук?

— Нали ти не искаше?

— Не исках.

— Ами... защото не ми се струваше редно. Щяха да дойдат пак със техника за издирване, а има и друго; не всички от тях бяха спасители.

— Какво искаш да кажеш?

— Двама бяха в леководолазни костюми.

— И как изглеждаха?

— Едри — сви рамене Мари.

— Мислиш ли, че са били полицаи?

— Възможно е.

— Но е възможно и да не са.

— Така е. Точно тази възможност ме разтревожи.

Ласитър въздъхна.

— Какво искаха да знаят?

— Ами... разни неща за теб. Дали сме видели яхтата да потъва... А... поинтересуваха се и къде е Джеси. Казах им, че спи.

— Мислиш ли, че са ти повярвали?

— Да, аз съм добра актриса. Или поне бях...

По-късно същия следобед, след като обядваха и оставаше един час до максимум на прилива, започнаха да сглобяват дока. Операцията се оказа сложна и им отне три часа. Когато приключиха, Ласитър обиколи с платформата, ползвайки греблата, а Джеси и Мари свалиха рампата с макари и въжета. Накрая свърза отделните части и седна да почине.

— Не мога да повярвам, че си го направила сама — въздъхна той изморено.

— Не е била сама — обиди се Джеси.

Плоскодънката беше достатъчно лека и заедно с детето Ласитър я пренесе до водата. После двамата с Мари свалиха скифа, търкаляйки го върху три трупи. През няколко крачки Джеси викаше: „Окей!“, те спираха и го изчакваха да пренесе освободеното дърво отпред под носа. Когато стигнаха до водата, обърнаха лодката в нормалното ѝ положение и я изтикаха в океана. Ласитър се върна при навеса, за да донесе мотора и изпадна в най-искрено изумление, че тази крехка жена е могла да повдигне такава тежест. Монтираха мотора и качиха резервоара за гориво. Облечен в спасителна жилетка и приличащ на надутото човече на „Мишелин“, Ласитър свърза маркуча първо към мотора, после към резервоара. Джеси стисна гумената гъба три-четири пъти, погледна майка си за разрешение и натисна бутона на стартера. След няколко изкихвания моторът изрева, изхвърляйки гъст син облак.

Същата нощ, след като детето си легна, двамата отново седнаха пред огъня. Мари беше в люлеещия се стол, отново прибрала колене до гърдите си.

— Как си с парите? — попита го тя внезапно.

Ласитър се изненада.

— Оправям се — уклончиво каза той.

Мари се усмихна:

— Не ме разбра. Питам дали имаш в себе си. Така че, като слезеш на брега, да не се окажеш безпомощен.

Ласитър кимна. Беше започнал да си мисли, че ситуацията се е променила, но тя явно с нетърпение чакаше да се отърве от него. Той бавно стана и прекоси стаята до закачалката, на която висеше коженото му яке.

— Мисля, че имам достатъчно. Истинският проблем е какво да правим с теб.

Но Мари завъртя глава:

— Не се безпокой за нас. Ние ще се изгубим след ден-два. Имам пари. Ще се установим някъде и този път ще го направя както трябва.

— Бих могъл да ти помогна. Това ми беше професия до неотдавна. — Бръкна в джоба си и извади портфейла заедно със залепналия за него подгизнал плик, който падна на пода. Ласитър се наведе да го вземе... *Писмото на Барези!*

— Ако искаш, вземи гюнтер — предложи тя. — Надявам се още да е в движение, но...

— Четеш италиански, нали? — прекъсна я той.

— *Какво?*

— Можеш ли да четеш италиански?

— Разбира се, но...

В плика имаше три-четири тънки листа, все още мокри и залепени едни за друг. Ласитър се върна при камината, седна в краката на Мари и много внимателно раздели листата.

— Благодаря ти, Боже, че си измислил химикалката — прошепна той.

— Какво говориш? Какво е това?

— Писмо, написано от Барези до свещеника на Монтекастело. Човекът ми го даде точно преди да го убият и... ето — каза той и ѝ подаде страничките. — Кажи ми за какво става въпрос.

Тя неохотно ги взе и зачете, в началото със запъване, а по-нататък все по-гладко:

— Втори август 1995-та... Скъпи Джулио...

Усещайки близостта на смъртта, реших да ти напиша това писмо с открито и щастливо сърце, уверен, че скоро ще се изправя пред Всевишния, който ще прецени делата ми.

Сега осъзнавам, че онзи път дойдох при теб в момент на най-голяма слабост, търсейки чрез изповедта не само прошката на Църквата, но и нейното съучастие. Невероятната тайна на моя живот и мащаба на онова, което

тогава възприемах като свой грях, изглеждаха толкова смазващи, че помислих тежестта им за непоносима, затова реших, че трябва да споделя бремето.

Направих го и сбърках.

Чух че си заключил църквата и си заминал за Рим. И че си останал там дни наред. О, Джулио... колко ли съм те притеснил!

Но сега знам, че само изкривената лупа на човешката суетност ме излъга да възприема волята Божия като собствено постижение. Сега вече знам онова, което ти, като божии човек, винаги си разбирал: ние всички сме инструменти на Всевишния и каквото и да правим, то не е нищо повече от проява на Неговата мощ.

Катастрофалното ми откритие, благодарение на което клетките могат да бъдат върнати към...

— Не знам какво е това — запъна се Мари и посочи някаква дума.

— Тотипотентност — погледна Ласитър. — Термин от генетиката.

Мари продължи:

... клетките могат да бъдат върнати към тотипотентност, е било неизбежно в голямата схема на нещата. И ако Игнацио Барези не го бе направил вчера, друг щеше да го стори утре. Ако не в Цюрих, тогава в Единбург.

И точно в непредотвратимостта на това, което направих, се вижда ръката на Бог. То изразява думата „неизбежност“: Божия план, втъкан в света, който ни заобикаля.

Как иначе, приятелю, ако не позовавайки се на този план, бихме могли да обясним обстоятелствата, накарали един микробиолог да се захване с изучаване на мощите? Мощите! Какво друго са те, ако не заместители на магията и фетиши? Форма на „визуална връзка“ за по-семплите

духом, способна да направи сложните метафизични доктрини достъпни за обикновения човек. Този гвоздей е промушил дланта на Исус! Тази треска е била забита в плътта му! Той е вървял сред нас. Той е истински.

И въпреки това... противно на волята ми, установих, че когато слагам тези предмети под микроскопа, в главата ми се въртят най-разнообразни възможности. Снизходителното отношение, с което в началото подхождах към тази тема, скоро отстъпи пред по-дълбоко разбиране. След петдесет години научна дейност аз осъзнах онова, което всеки селянин интуитивно знае: тези предмети са осезаемата връзка с Бога.

Подобна гледна точка не се радва на популярност в Рим. Ватикана би предпочел да бъдат веднъж завинаги забравени времената, когато търговията с мощи е била в разгара си... когато за късче плат или дърво са били плащани състояния, когато търгащи на мощи са тровели светците, за да могат по-бързо да продадат костите им. Ватикана винаги е гледал на боготвореното на мощите като на заплаха. Защото, когато чудотворните късчета са стигали по някакъв начин до далечните енории, натам са тръгвали и богомолците с богатствата си, което означава обедняване за Ватикана.

Като консултант експерт, работещ за Ватикана, задачата ми беше проста: да дискредитирам очевидните фалшификати и да се въздържа от коментар за другите. Така и правех: разкрих, че „ключицата“ на Свети Антоний е само агнешко ребро и че кърпата, с която е попита потта от „челото Христово“, е от тъкан, изработена през петнайсети век.

Наистина голяма част от обектите, които ми бяха дадени да изследвам, се оказаха фалшификати — точно както Ватикана подозираше. Но не всички! Имаше и предмети, които не можех да дискредитирам: външният им вид изглеждаше правдоподобен, възрастта съвпадаше. Те можеха да бъдат истински... но можеха и да не бъдат.

Тогава се обърнах към медицината, смаян, че може би ми се удава възможността да изиграя ролята на акушер на Бог и че... това трябва да стане делото на живота ми.

Мари погледна Ласитър:

— За какво говори той?

Ласитър поклати глава:

— Просто чети нататък.

Не се оказа трудно. Не беше проблем да създам клиниката, а към нея започнаха да се стичат жени от цял свят... всички по свое желание. Използвайки ДНК-материал, взет от дузина обещаващи мощи, аз създадох непорочното зачатие за осемнайсет мои пациентки.

Знае ли някой, приятелю, какво ще излезе от това? Може би тези деца няма да се окажат нищо повече от странна банда селяндури, съживени без особена цел в наше време. А може, без сам да знам, да съм пресъздал Христос. Така и няма да разбере. Сигурно и ти няма да можеш. Но знам, че трябва да се надяваме.

Така че, приятелю, искам да се сбогувам с теб. Дано съм успял да внеса спокойствие в смутената ти душа. Вярно, бях коленичил пред теб със съмнение... но това е човешко. И Христос е познавал съмнението... Но вече знам.

Това е дело на Бог. И винаги е било.

Игнацио

— Джо? — изрече тя с треперещ глас. — За какво говори той?

Ласитър мълчеше. Накрая я попита:

— Имаш ли нещо за пиене?

Мари стана, отиде до бюфета и се върна с бутилка коняк и две чаши. Наля и повтори въпроса си:

— За какво говори той?

Ласитър отпи дълга глътка.

— За Джеси.
— И какво за него?
— Ами... Барези... се е опитвал да клонира Исус.
— *Какво?!*
Ласитър въздъхна.
— Така че... може би Джеси... може би... той е Исус.

Стояха до късно. Ласитър ѝ разказа какво бе научил от професора по генетика.

— Ето това е — завърши той и си наля трета чаша коняк. — Вземал е проба от вероятно истински мощи, изолирал е една от клетките с ядро и я е връщал в състояние на тотипотентност. После му е трябвала само яйцеклетка и жена, която да износи плода.

— *Una sorpresa piccola* — прошепна Мари.

— Когато е получавал яйцеклетката, е подменял ядрото с това от мощите и...

Някаква съчка в огъня изпука и хвърли искри по пода.

— Не вярвам — каза тя. — Как е могъл да знае *две хиляди години* по-късно, че дадени мощи са истински? Няма начин да го знае със сигурност.

Ласитър заговори за интереса на Барези към реликвите, за способността му да прави ДНК-анализи, за гениалността му като учен... но Мари продължаваше недоверчиво да клати глава.

— Ти просто казваш, че този човек е бил може би най-способен от всички ни да направи обосновано предположение. Нека е така, но това е само предположение, макар и на експерт. — Като видя, че Ласитър се готви да ѝ отговори, тя вдигна пръст: — Чакай малко... Твоят племенник Брендън, той приличаше ли на Джеси?

— Не...

— А другите — настоя тя, — приличаха ли си?

— Нямам снимки на всички, но... не.

— Ето това е — заключи тя, сякаш всичко бе намерило удовлетворителен отговор. — Значи не са клонинги, нали така? След като са различни... Значи Барези само е предполагал и нищо повече. Щом децата не са идентични, най-точното твърдение е, че има различна от нула вероятност поне едно от тях да е заченато от

истински мощи. Останалите ще са... Ами всякакви: месарят, хлебарят, майсторът на свещи — тя вдигна ръце във въздуха. — Тогава онова, което ти твърдиш, е... лудост!

Ласитър беше съгласен с нея, че Барези не е могъл да бъде сигурен в истинността на дадени мощи, но разбираше, че ученият бе увеличил шансовете да реализира идеята си, използвайки ДНК от различни източници.

— Може изобщо да не е използвал истински мощи — каза той, — но това с нищо не променя нещата.

— Не те разбирам.

— Няма значение кого е клонирал Барези. Няма значение дали това е бил Исус Христос, или Ал Капоне.

— Просто не мога да схвана...

— Има обаче вероятност, макар и само в един случай, да е използвал истински мощи и съществуват хора, които не са готови да поемат този риск. Затова са били убити сестра ми, Брендън и всички останали. Затова ти трябва да се махнеш оттук.

— Но аз не мога да повярвам, че някой ще направи подобно нещо... ще тръгне да избива толкова деца заради нищожната вероятност...

— Вярваш или не, някой го е направил. Нещо повече, същите хора са се погрижили никоя от клонираните ДНК да не оцелее. Това е причината, поради която изгарят децата — за да се премахне вероятността изцяло. Това е вид *екзорсизъм*. Само че с огън.

— О-о-о, я остави...

— Когато е убил Брендън, извършителят е бил заловен. Станала някаква издънка с палежа, поради която Брендън не беше изцяло изгорен — останките му бяха разпознаваеми. После го изкопаха и *отново* го изгориха.

— Но... това са деца. Те са... те са божии души.

— Тук не става дума за католическата църква. Говорим за „Умбра Домини“. Християни екстремисти, които бомбардират клиниките за аборт, подхващат кръстоносен поход срещу мюсюлманите в Босна и...

— Ласитър вдигна ръце: — Виж, според „Умбра“ работата на доктор Барези е извращение.

— Но защо?

— Защото е обърнал Библията наопаки: Бог създал човека по свой образ и подобие, а не обратно! — По бузите ѝ се стичаха сълзи и Ласитър разбра, че тя най-сетне е приела, че той може и да е прав. — Остави ме да ти помогна. Те няма да спрат, докато не се доберат до Джеси.

— Но как?... Ако казваш истината, как би могъл някой да помогне?

— Когато бях в армията... се занимавах с много интересна работа. — Гледаше го, сякаш беше полудял, но той продължи да разказва: — Ръководех групата за обезпечаване на прикритие към СРД.

— Какво е това?

Ласитър сви рамене:

— „Спомагателна разузнавателна дейност“. Става дума за нещо като ЦРУ, само че вършено от хора, които са в час. Както и да е... важното е, че мога да създам за теб и Джеси самоличности, в които никой никога да не се усъмни. Дори да ровят оттук до Марс, никой няма да може да ви проследи и открие. Никога! Но трябва да ми се довериш. И трябва да се махнете оттук.

— Мамо? — Джеси стоеше на прага по пижама и търкаше очички.

— Кажу ми, миличък? — каза Мари с глас, преливащ от любов. — Какво има?

Момченцето залитна напред, все още замаяно.

— Имах лош сън.

— О-о-о... — Мари го взе в скута си. Джеси прислони глава на рамото ѝ. Тя го погали и го целуна: — Милият...

— Лоши хора — промърмори Джеси.

Тя го успокои и накрая го попита:

— Искаш ли да ти прочета приказка?

Джеси вдигна пълничкото си пръстче и посочи Ласитър:

— Не... той!

— Не знам дали...

— С удоволствие — прекъсна я Ласитър. — Искаш ли да се качиш на мен?

С тези думи коленичи в краката на Мари, за да може детето да го яхне през врата, погледна я, но не разгада погледа ѝ.

— Хей! — извика Джеси, когато Ласитър стана. — Ама това е много високо!

Ласитър го хвана за крачетата и тръгна към неговата стая, като се привеждаше, за да не го удари в някоя от гредите, а Джеси се опитваше да докосне тавана. Сложи го в леглото, седна на ръба до него и тогава Джеси каза, че не иска да слуша приказка, а сам да му прочете една.

— Окей — съгласи се Ласитър, — давай!

Момчето извади изпод възглавницата си книжката и с много сериозно лице каза:

— Доктор Суус.^[1] — после я разтвори на първа страница, приведе главица и започна: — Една риба... — телцето му се изпъна назад: — Две риби! — после отново напред: — Червена риба! — и пак назад, но този път с нарочно глупаво изражение и широко отворени очи, вперени в тавана: — Синя риба-а-а! — След това се хвърли назад в леглото по гръб и се заля от смях.

---

[1] Тиъдър Суус Гайзъл (1904–1991), известен като доктор Суус — американски писател и илюстратор на множество детски книги. — Б.пр. ↑

Ласитър развързваше плоскодънката, когато Джеси извика:

— Виж, мамо — лодка!

Той се обърна натам, накъдето момчето сочеше, и вдигна поглед към хоризонта, присвил очи заради мъглата. Не забеляза обаче нищо освен все така сивото небе, скалите, борове и тежко дишащия океан. Но... в един момент чу звук на мотор. Зрението на детето беше изумително.

— Кой е това?

Мари сложи ръка над очите си, за да види по-добре.

— Не знам — каза тя. — Не познавам тази лодка.

Ласитър изруга и отново завърза плоскодънката. Готвеха се да отидат с нея до скифа и да заминат, но сега това беше невъзможно. Непременно щяха да бъдат забелязани от хората в бялата моторница.

— Имаш ли бинокъл?

Мари кимна и взе Джеси на ръце.

— В бунгалото — каза тя и се затича. Ласитър я последва в лекия дъждец.

Бинокълът висеше на закачалка до библиотеката. Ласитър го взе и го фокусира. Лодката беше още твърде далеч, за да може да различи лицата на пътуващите в нея, но се виждаше, че са трима.

— Те ли са? — приближи се до него Мари.

— Не се вижда. — Отново се вгледа напрегнато и в следващия момент съмненията му се разсеяха. При кърмата се надигна грамада от мускули и посочи към бунгалото. Нямаше нужда да вижда лицето му, за да знае със сигурност.

— Те са — потвърди той. Вече започваше да ги различава: — Едрия, Грималди и Делла Торе.

Мари пое дълбоко въздух и притисна Джеси по-силно.

— Не можем да останем тук — каза Ласитър. — Има ли друго място?

Тя се замисли за секунда.

— Можем да отидем при стоянката за лодки. Те не познават острова.

— Добре. Вземи фенерче. — Отиде в килера, където държаха пушката. — Къде са патроните?

— В кутията за хляб.

Можеше и сам да се досети. Взе в едната ръка пушката и отвори с другата кутията. Вътре имаше парче хляб, няколко царевични курабии и, най-отзад, кутия за амуниции.

Която бе изненадващо лека.

Ласитър я отвори с неприятно чувство и простена, защото видя един-единствен патрон.

— Къде са останалите?

Мари беше съкрушена.

— Не знам... Предполагам, че съм ги използвала.

— С каква цел?

— Тренировка — обясни Мари и като видя изражението върху лицето му, побърза да добави: — Добре де, ти сам видя, че тук през зимата няма какво толкова да се прави.

— Аз обаче какво да правя сега? — въздъхна той. — Да ги помоля да застанат в колона, за да ги убия с един куршум?

Не трябваше да го казва. Мари на свой ред изкриви лице в нещастна гримаса и Джеси се хвърли да я утешава.

— Не плачи, мамо — замоли я той, — не плачи!

Ласитър вдигна ръце във въздуха:

— Извинявам се — изръмжа той. — Наистина. Моля те, отведи Джеси при стоянката... идвам след малко.

Мари кимна, обърна се, но после се спря:

— Ти... какво смяташ да правиш?

— Не знам — призна безсилието си Ласитър, — може би да им попреча да ви последват.

Избута насила Мари и Джеси от бунгалото и ги проследи с поглед до гората. После зареди единствения патрон в цевта и излезе навън. Коленичи на дясното си коляно, закрепил пушката върху парапета на верандата и замижа с лявото око. Бавно завъртя пушката, докато в прицела изплува моторницата.

На носа на лодката, без да обръща внимание на дъжда и вятъра, стоеше Делла Торе — истински Одисей в расо. Моторницата беше на

около двеста метра в морето и макар изстрелът да бе труден, Ласитър знаеше, че няма начин да не улучи. Пое дълбоко въздух, бавно го изпусна и нагласи кръстчето на прицела върху гърдите на духовника.

Един изстрел и всичко ще свърши, помисли си той. Пръстът му легна плътно върху спусъка. Да убиеш Делла Торе, беше като да отсечеш главата на змия. Тялото може и да не умре веднага, но ще бъде сяпано и безпомощно и само ще се погърчи известно време в пръстта.

А може би не...

Премести цевта малко наляво и кръстчето спря под дясното око на Матрака. Италианецът викаше нещо на Делла Торе, без да съзнава, че животът му зависи от натиска на един пръст. И макар лодката да подскочаше, Ласитър отново бе сигурен, че може да го премахне.

Стреляй, каза си той. Направи го! Защо се колебаеш? Този човек се опита да те убие на два пъти. Застрелял е Ацети. Вероятно е убил и Бепи. Беше много изкушаващо, но докато тези мисли се въртяха в главата му, цевта на пушката се премести още веднъж леко наляво. И в прицела се появи Грималди.

Той седеше на кърмата, мрачен като дъжда, и гледаше право напред. Лодката вече бе на стотина метра от брега и се насочваше право към дока под бунгалото. Въпреки времето образът на Грималди в прицела беше кристално ясен и дори се виждаше, че днес не се е бръснал. Направи го, каза си Ласитър. Заради Кати и Брендън!

Джеси и Мари.

Иржи.

Заради себе си...

Ако дръпна спусъка, мислеше си той, куршумът ще мине през мозъка му като високооборотна дрелка и ще пръсне задната част на черепа му. Пръстът му за пореден път погали спусъка.

Не! Те не ме виждат. Те даже не ме търсят, защото не знаят, че съм тук. И ако намерят бунгалото празно, кой знае... може би ще си тръгнат...

Доводът беше крайно неубедителен, но имаше силата на единствената надежда. Във всеки случай нищо не губеше, ако отстъпеше в този момент. За съжаление, имаше в ръцете си карабина „Робъртс“ с един-единствен патрон, а не М-16 с цял пълнител. Възможностите му се ограничаваха с този патрон и изстреляше ли го, това щеше да бъде краят. По-добре беше да почака.

С въздишка, която приличаше повече на изръмжаване, той свали пушката и се изправи. Моторницата вече почти беше стигнала до дока и пътуващите в нея нямаха търпение да скочат на сушата. Ласитър направи крачка назад, после втора, следваща... докато не заобиколи бунгалото и не стъпи на пътеката, по която бяха тръгнали Мари и Джеси.

Гората беше притъмняла. Спускаше се здрач. Вълма от мъгла се стелеха ниско в основата на дърветата като дим. От клоните капеше дъжд. Тук-там откъм подветрената страна на камъните се виждаха снежни преспи. Миришеше на каучук.

Без да обръща внимание на всичко това, Ласитър бързо крачеше в мъртвата тишина, в която се чуваха единствено приглушените му стъпки по килима от окапали борови иглички.

Без да забележи, пътеката внезапно свърши.

Беше излязъл на гола скала, край самия бряг на морето. Ниска съборетина се бе сгушила до водата. Каменните ѝ основи се миеха от вълните. Преди двайсетина години сигурно бе приютявала през зимата поне половин дузина лодки и канута. Днес обаче беше само сива развалина с хлътнал покрив и изпочупени прозорци.

Ласитър погледна в двете посоки по протежение на брега, надявайки се да намери някое по-подходящо скривалище, но не видя нищо. Само дъжд, който се засилваше, море, което ставаше все по-сърдито, и гора, която изглеждаше все по-мрачна.

Отиде до вратата на стоянката, отвори я и влезе.

— Мари?

Вътре вече цареше непрогледен мрак, но в следващия миг остър лъч заслепяващо се забодя в очите му.

— Джеси! — извика неволно Ласитър и сърцето му подскочи.

— Джеси! — извика и Мари. — Изгаси това веднага!

Фенерчето послушно изгасна и Ласитър отново се озова в мрак. Пред очите му плуваха светли петна. Примигваше.

— Аз му дадох фенерчето...

— Няма нищо.

Зрението му още не се бе възстановило, но малко по малко започна да различава силуети. Стойката, върху която се изтегляше лодката. Куп гърнета за лов на раци. Рибарска мрежа, окачена на стената.

— Ще се спасим ли? — загрижено попита Мари, притиснала до себе си Джеси.

— Да, мисля, че след малко всичко ще е наред — успокои я Ласитър.

— Сигурен ли си?

Защо да я лъже?

— Не. Не бих казал. Тази пътека просто няма как да се сбърка. Решат ли да тръгнат по нея... няма ли къде другаде да отидем?

Мари помисли.

— Не...

— Все трябва да има някакво място!

— Островът е малък... а и те могат да помислят, че сме заминали.

Ласитър поклати глава:

— Печката е още топла. Ще разберат, че сме тук. Или поне, че вие двамата с Джеси сте тук.

Фенерчето светна за миг и изгасна веднага.

— Джеси — прошепна Ласитър, — недей!

— Съжалявам — изчурулика момченцето.

Ласитър седна под един от счупените прозорци, недалеч от вратата, без да изпуска пушката. Мислеше за тримата мъже, които бе държал на прицел. Трябваше да убия един от тях, съжали той. Делла Торе или Грималди, Грималди или Матрака.

— Какво ще правим? — попита Мари.

— Не съм сигурен — поклати глава Ласитър.

Минутите бавно се точеха. Вятърът свистеше и под напора му гредите под покрива стенеха. Нямаше да бъде лесно да ги намерят в такава нощ, прецени Ласитър. Времето поне беше на тяхна страна. Ако Делла Торе е умен човек, щеше да се върне на сушата и да дойде пак утре. Това е единствената разумна алтернатива. После въздъхна. Може и да беше разумна, но на него самия му беше трудно да повярва в нея.

Надяваме се противно на всяка логика, помисли си той. Усещаше го, а в следващата секунда чу и гласове. Тогава разбра, че е бил прав. Първо не долови думите, а после не можа да разбере какво си казват:

— *Franco? Dove sta?*

Чакаше с пушката в ръка. Мари тихо седеше отсреща, притиснала Джеси.

— Не се безпокойте — прошепна Ласитър.

По покрива трополеше дъжд, а вятърът свиреше в гредите.

Мъжете вече обикаляха стоянката. Сърцето на Ласитър биеше до пръсване.

Изведнъж тъмнината бе прорязана от лъч на фенерче, който се плъзна по стените наляво и надясно, хвърляйки огромни сенки. Идваше през прозореца над главата на Ласитър. Като подплашени сърни Мари и Джеси стояха вцепенени в примката на лъча.

— *Ессо!*

Вратата с трясък изхвъркна от пантите си и на прага се изпречи грамадна фигура, която разчисти с небрежно замахване висящите останки. После направи крачка напред. Ласитър прошепна:

— Ей... голямо момче!

Италианецът се извърна с изръмжаване и в същия миг се чу изстрел. Куршумът се заби в лицето, удари в скулата, стрелна се хаотично през мозъка и излетя през темето. Мари неволно извика. Матрака рухна на пода и раздруса постройката.

Ласитър пусна пушката и пролази на четири крака до трупа на италианеца. Докато търсеше из джобовете му пистолета, който просто трябваше да бъде някъде там, той хвърли поглед върху лицето на мъртвеца. Там бе застинало изражение на безкрайна изненада. И точно в този момент беше ред на Ласитър да бъде изненадан.

— *Ciao!*

Гласът като че ли нямаше тембър. Идваше отгоре и отляво. Без да го е видял, знаеше кой е това, но все пак обърна глава. Пред прага на избитата врата стоеше Грималди и гледаше надолу. В ръката си държеше „Берета“, а на лицето му нямаше и капка състрадание.

Сега е мой ред, мина през ума на Ласитър. На всички ни. Ето така се умирало...

Грималди каза нещо на италиански през рамо и до него изникна Делла Торе с фенерче в ръката.

— Е, Джо — каза той и светна в очите на американеца, — какъв късмет да те намерим тук. — Лъчът бавно изпълзя по пода до тялото на Матрака, плувнало в кръв и парчета мозък. Делла Торе направи кръстен знак, влезе в стоянката и описа бавна дъга с лъча, докато не намери Мари и Джеси. — Знаеш ли кои са те? — попита той и понеже Ласитър не каза нищо, си отговори сам: — Това са хора, с които не би

искал да имаш нищо общо, Джо. Добре, всички да станат. Ще се върнем в бунгалото, където поне е топло.

Джеси и Мари тръгнаха напред, съпроводжани по целия път от призрачната светлина на фенерчето в ръката на Делла Торе. Следваше ги Ласитър. Накрая бяха Грималди и духовникът. Макар убиецът да беше на метър и половина от него, Ласитър усещаше с цялото си тяло насочената право в гръбнака му „Берета“. Ако се хвърля в гората, мислеше си той, ще ме убие на място. Ако не го направя, ще ме убият по-късно. Така или иначе, Мари и Джеси са мъртви. Няма изход.

Освен ако не допуснеха грешка.

Което, колкото и малко вероятно да бе, беше единствената им надежда, така че той реши да заложи на нея и продължи да върви напред.

Когато стигнаха при бунгалото, вече бяха вир вода. Грималди ги смушка към масата и им направи знак с пистолета да седнат, а Делла Торе запали газената лампа и стъкми огъня в печката. След малко и той дойде при масата, за да седне на стола от другата страна на Джеси и Мари.

— Е — леко плесна с ръце, — ето ни най-сетне заедно! — Обърна се към Грималди, каза му нещо на италиански и кимна към стената, където на кука висеше навито въже. После погледна Мари, която продължаваше да стиска Джеси, право в очите и проговори: — Кажи ми нещо, Джо... Знаеш ли коя е била Лилит?

— Не — поклати глава Ласитър, — никога не съм чувал за нея.

Грималди донесе въжето и даде „Берета“-та на Делла Торе, който насочи оръжието срещу Ласитър. После Грималди се обърна към Мари, омота няколко пъти въжето около кръста ѝ и започна да я завързва за стола. Тя инстинктивно понечи да стане, но Грималди я хвана за китката и с леко извиване я принуди да седне отново. Прошепна ѝ нещо на италиански, което нямаше нужда от превод.

Когато приключи със завързването, Джеси отново се изкатери в скута на майка си.

— Всичко е наред, мамо — прошепна момченцето, — всичко е наред.

Делла Торе прочисти гърло.

— Лилит е била жената на Адам... преди Ева.

— Вижте — обади се неочаквано Мари, — ако пуснете Джеси, готова съм да направя, каквото пожелаете.

Делла Торе се обърна към нея:

— Защо не ме изслушаш — каза той, — това пряко те засяга. — После пак насочи вниманието си към Ласитър: — Когато Лилит напуснала Адам — това сигурно ще те развесели, Джо, защото те не могли да се споразумеят кой да командва, — ангелите започнали да я уговарят да се върне.

Ласитър си мислеше, че газената лампа...

— И тя съгласила ли се е? — попита той.

Делла Торе поклати глава със съжаление:

— Не. Не го е направила. Толкова била нещастна от живота си с Адам и толкова била недоволна от Бог, че отишла да живее при Сатаната. И след време, естествено, му родила деца. — Духовникът се пресегна и усмихнато разроши косата на Джеси. — Демони, разбира се.

Ласитър кимна:

— В наше време това става често. Според мен виновна е MTV.

Делла Торе цъкна няколко пъти неодобрително с език, наведе се напред и каза:

— „А десетте рога на Звяра ще намразят блудницата, ще я превърнат в гола пустош, плътта ѝ ще изядат, а самата нея на огън ще изгорят“ — той се облегна на стола си и поясни: — Откровение на Свети Йоан.

После се обърна към Грималди и заговори с него на италиански. Грималди разпери ръце и сви рамене.

— Не им стига въжето — преведе Мари.

Делла Торе се изненада:

— Говориш италиански?

— *Chi lasci andare, Padre.*

Делла Торе се престори, че обмисля идеята.

— Не мога да направя това — каза след малко той и направи знак на Грималди. После му зашепна нещо в ухото. Грималди кимна и отиде в кухнята. Разрови из чекмеджетата и намери два кухненски ножа. Върна се при масата и ги даде на духовника, който му върна пистолета.

Мари трепна и Джеси се притисна още по-силно в нея.

Делла Торе се обърна към Ласитър:

— Подай ми ръката си — заповяда той и взе първия нож с петнайсетсантиметрово острие.

Ласитър го погледна, неспособен да повярва на очите си. След безкрайна тишина каза:

— Ъ-ъ... няма да стане.

Делла Торе кимна на Грималди, който пристъпи зад Ласитър.

Очакваше да го удари, но вместо това усети възможно най-лекото докосване с длан върху тила си, малко вдясно от центъра. След това чу щракване и веднага се досети защо Грималди държи ръката си там — човекът просто искаше да се запази да не бъде изпръскан с кръв, когато стреля.

Ласитър въздъхна дълбоко, изруга шепнешком и подаде ръката си на Делла Торе. Духовникът я взе в своята и я обърна с дланта към себе си. После я сложи внимателно на масата, взе кухненския нож и постави върха му в центъра ѝ.

— Гледали ли са ти някога на ръка, Джо?

Ласитър разтърси глава и с дрезгав глас отговори:

— Не, никога. — Опитваше се да контролира дишането си, но нищо не се получаваше.

— Виждаш ли тази линия? — попита риторично Делла Торе. — Ето тази, късата? Това е линията на живота ти! — С тези думи духовникът вдигна ножа и го заби с всичка сила в дланта.

Болката беше толкова внезапна и пронизваща, че главата на Ласитър се отметна назад, а от устата му се изтръгна стон. Чу Мари някъде в далечината да изпищява, но нямаше време да се замисли над това, защото в същия миг Грималди сложи със сила и другата му ръка върху масата. Някой изправи пръстите му и в следващата секунда отново беше пронизан. Този път не издържа и изкрещя нещо, което прозвуча като низ от гласни и завърши със стон.

Отпусна глава на масата и изохка през зъби. Остана дълго така. Когато отново вдигна глава, Делла Торе го наблюдаваше с възбуден поглед, а Джеси странно плачеше. Мари беше призрачно бяла.

Погледна прикованите си ръце. Имаше изненадващо малко кръв, но въпреки това коремът му конвулсивно се надигна. Пое дълбоко въздух и се наведе към Делла Торе:

— Побъркан нещастник... Какво ти има?

— Налагаше се да импровизираме.

Грималди чу думата и се захили. Коремът му направи нов опит да се обърне, при което Ласитър изстина. *Издам в шок*, разбра той и си заповяда: *Недей!*

— Ти не разбираш какъв е залогът — обади се духовникът.

— Знам прекрасно какъв е — възрази Ласитър.

— Съмнявам се — отговори Делла Торе и в същия момент навън проблесна светкавица. Последвалата гръмотевица изтреця като граната и по прозорците зачатка дъжд. Делла Торе обезпокоено се огледа: — При този дъжд... — прошепна той. Но Ласитър не го слушаше, а гледаше ръцете си и се питаше дали ще събере куража да надигне масата. Ако го направеше, гравитацията щеше да изтръгне ножовете от дланите му. — Не внимаваши — укори го Делла Торе.

— Малко съм разсеян — погледна го Ласитър.

Духовникът кимна:

— Не трябваше да питам теб — каза той и се обърна към Грималди. Нареди му нещо на италиански, убиецът кимна, вдигна ципа на якето си и излезе навън в дъжда. Делла Торе отново се обърна към Ласитър: — Мислиш си, че знаеш какъв е залогът, но не знаеш нищо, Джо. Защото е невъзможно да знаеш, ако не вярваш в Бог толкова силно, колкото вярваш и в науката, а за да разбереш, трябва да вярваш и в *двете!*

— Знам кой си мислиш, че е той — каза Ласитър.

Духовникът наклони любопитно глава:

— Така ли? И кой е според теб?

— Мислиш си, че е Исус Христос.

Делла Торе сви критично устни и след малко поклати отрицателно глава:

— Не-е... Не мисля така, защото, ако го мислех, щях да съм на колене пред него. *Естествено*. Само че той не е. Не може да бъде!

— Сигурен ли си в това?

Делла Торе направи неопределен жест.

— Сигурен съм, че Бог е създал човек по Свой образ и подобие, а не обратно. Това дете е изчадие. А изчадието има име.

— Името му — обади се Мари — е Джеси.

— Името му е Антихрист! — яростно я погледна духовникът, но гневът му бързо стихна. — Знаете ли — замислено каза той, —

постижението на Барези наистина е значително. За няколко години този човек постигна онова, което всички магьосници не успяха да направят за векове.

— И какво е то? — попита Ласитър, мислейки: *„Трябва само да се хвърля напред. Ще отнеме секунда... Масата ще падне и... Не... не мога... няма начин.“*

Делла Торе го гледаше така, сякаш се досещаше какво планира. След кратка пауза отговори на въпроса му:

— Той създаде демони от кръвта.

Вратата се отвори и следван от студения порив на вятъра, на прага се показва Грималди с туба бензин. Влезе, попита нещо Делла Торе и духовникът кимна.

Изведнъж Делла Торе се развълнува, дишането му се учести, на челото му изби пот.

— Малко съм неспокоен — призна той, забелязвайки погледа на Ласитър. — Досега не съм правил нищо подобно.

— Хайде... хайде... хайде... — зашепна си Ласитър, призовавайки онази сила на волята, която му бе нужна, за да обърне масата. Мозъкът му крещеше команди на краката да се изправят, но ръцете не им позволяваха.

— За тях нямаме избор — каза Делла Торе и кимна към Мари и Джеси, — но при теб бихме могли да го направим по бързия начин.

Ласитър сви пръсти около остриетата и ги отпусна. Грималди вече развинтваше капачката на тубата.

— Благодаря, не искам — измърмори Ласитър.

— Е — каза Делла Торе и стана. — Време е. — Наведе се и топна пръст в кръвта, протекла от дясната ръка на Ласитър. Обърна се към Мари и изписа цифрата „6“ на челото ѝ, после сграбчи Джеси за ръчичката, изви я и направи същото с него. Третата шестица написа на челото на Ласитър и се изправи, за да се възхити на произведението си.

В първия момент Ласитър не разбра, после схвана замисъла. Той, Мари и Джеси:

Делла Торе бръкна в расото си и извади оттам бутилчица светена вода, която Ласитър веднага позна. Свали капачката и заръси из стаята, без да спира да мърмори нещо на латински.

Грималди застана зад Мари и Джеси, вдигна тубата и започна да излива бензин върху главите им. В стаята замириса на експлозив. Ласитър се опита да се надигне на крака, осъзнал, че това е единствената възможност. В същия миг Мари взе решението вместо него. Тя се облегна назад, вдигна крака, опря ги в ръба на масата и я тласна с всичка сила.

Ласитър изкрещя от болка, но ножовете изскочиха от дървото, а газената лампа падна и се разби на пода в краката на Делла Торе, подпалвайки расото му. Объркан, той заудря с ръце през пламъците. Мари изкрещя на Джеси да бяга. Грималди заръмжа. В стаята се замятаха сенки. Единствената светлина идваше от горящия като факла Делла Торе, който изостави опитите да задуши сам пламъците и с ужасен писък се затича през вратата, навън в дъжда.

Грималди направи крачка към него, за да му помогне, но преди да го стигне, Ласитър го нападна изневиделица, хвърли се върху гърба му и запрати тубата към Делла Торе. В бунгалото присветна и по пода пламна мрежа от горящи линии. Използвайки инерцията си, Ласитър заби Грималди в стената с удар, който изкара въздухът от гърдите му. После обърна замаяният италианец към себе си, хвана го за реверите и стовари чело в носа му. Нещо се счупи — със същия звук, с който се чупи пластмасова играчка — и Грималди се отпусна. Без да разсъждава, Ласитър помете краката му и когато тялото му рухна на пода, заби обувката си в гърдите му... И отново... и отново. Потърси главата му, но в този момент италианецът се изправи и стреля.

Три изстрела за една секунда, паническа канонада, пронизала безсмислено тавана, вратата и стената. Ласитър се хвърли инстинктивно към пистолета, блъсна се странично в Грималди и „Берета“-та отхвъркна. Като двама психопати те коленичиха едновременно и затърсиха слепешката сред дима.

Поредната светкавица им показва къде е паднал и те се хвърлиха натам. Ласитър се докопа пръв. Ръката му вече се затваряше около дръжката, когато Грималди го удари с лакът през устата и се метна върху гърба му. В следващата секунда италианецът прехвърли ръка през гърлото му и застиска.

Беше невероятно силен.

Ласитър напразно се бореше и съпротивляваше под тежестта му. Мускулите му отслабваха, пред очите му се въртяха кръгове и той усещаше, че всеки момент животът може да го напусне. Затова изви ръката с пистолета назад и нагоре, без да вижда, усети, че опира в нещо твърдо, и дръпна спусъка.

Грималди изкрещя от болка. Куршумът го бе пронизал през коляното. Ласитър се изтърколи изпод него, изправи се до стената и се опита да поеме въздух. Отново блесна светкавица. Тогава го видя. Седеше на горящия под, обхванал коляно с двете си ръце, и се клатеше напред-назад.

Изкривеното от болка лице и позата му напомниха за Свети Себастиан от известната картина на... как му беше името...

Стреля. Куршумът остави малка дупка над лявото око на Грималди.

Тогава чу гласа на Мари, обърна се и видя, че огънят е само на крачка от стола ѝ. Джеси беше коленичил до нея и се мъчеше да развърже възлите, но пръстчетата му бяха малки и слаби. Ласитър се справи бързо. После ги поведе навън, отбягвайки горящите островчета по пода.

Там, под дъжда, легеше димяща купчина и потрепваше.

— Джеси... не гледай — каза Мари и го придърпа до себе си.

Ласитър коленичи и с отвращение видя, че лицето на Делла Торе вече е овъглена маса. Косата и клепачите му бяха напълно изгорели, а от орбитите на очите му течеше странна течност. Беше сигурен, че е мъртъв, но той помръдна и дори слабо простена.

— Трябва да го закараме в болница — каза Мари. — Ще използваме тяхната моторница. Хайде...

Ласитър я погледна, сякаш беше откачила.

— Не можем да направим това — прошепна той.

— Но той ще умре!

— Разбира се, че ще умре! Аз *искам* той да умре!

— Не можем да го оставим така. Ще измръзне... Изгорял е...

Ласитър се изправи.

— Виж — започна той, — ако го закараме в болница... историята ще продължи. Тези хора са милиони... и всички мислят като него! Когато разберат, че ти и Джеси сте живи — а те ще го разберат, —

веднага ще тръгнат след вас. Не можем да го откараме в болница. Трябва ние да се махнем оттук!

Мари поклати глава:

— Той все пак е човек.

Ласитър я изгледа продължително. Накрая каза:

— Окей... Ти заведи Джеси до лодката. Аз ще го донеса.

Мари хвана Джеси за ръката и двамата тръгнаха към моторницата. Бяха стигнали до дока, когато от пътеката зад тях се разнесе изстрел. И без да се обръщат, разбраха, че няма да се наложи да ходят в болницата.

ЕПИЛОГ

Отказа да разговаря с него дни наред след това и трябваше да мине месец, докато призна, че последният куршум е бил както необходим, така и проява на милост. Тримата вече пътуваха като семейство, а Ласитър се занимаваше с магията, която трябваше да направи от тях нови хора.

Въпросът, естествено, не опираше до проста смяна на имената, а до създаване на истинско минало с работа, медицински прегледи, вписвания в училищни регистри, фигуриране в най-различни бази данни, кредитна история, законни паспорти и номера на социални осигуровки. Целият процес отне три седмици и струваше 50 000 долара, а когато приключи, на него не му се искаше да ѝ каже.

— Махам се от главата ти след ден-два — обеща той, — веднага след като пристигне от Лихтенщайн мострата на подписа. — Там бяха превели парите си, след като, благодарение на Макс Ланг, ги бяха прехвърляли през десетки банкови сметки.

„Двата дни“ се разтеглиха до две седмици — Ласитър бе разчитал, че ще стане така, — а после дойде пролетта и... той я целуна за пръв път.

Името върху пощенската кутия беше Шепърд.

Самата кутия стоеше — както всички свои събратя — на кол, в края на дълга алея за коли, виеща се в подножието на планините Блу Ридж, Северна Каролина. Алеята минаваше през стотици акри хълмисти пасища, за да опре в каменен хамбар, недалеч от голяма стара къща, която се нуждаеше от много труд. Около километър и половина бяла ограда опасваше имението. Покрай нея неуморно патрулираха една арабска кобила и малкото ѝ жребче.

Местността беше много красива, но поотдалечена от Рейли. Така че повечето хора, които живееха тук, работеха за себе си.

Мистър Шепърд не правеше изключение: той търгуваше с редки книги и първи издания, вършейки бизнеса си изцяло по пощата. Това беше само една от многото странни професии тук, затова не привличаше вниманието на съседите. И наистина, само на километър-два живееха: световно известен майстор на мандолини, двойка, която отглеждаше щрауси, специалистка по екзотичната кухня, човек, който градеше каменни стени, без да използва свързващ материал.

Шепърдови я караха скромно, поне за момента, и бавно ремонтираха къщата си, вършейки по-голямата част от работата сами. Първоначалният им план беше да поживеят заедно, после да се разведат кротко и всеки да поеме пътя си. Разумен план, който би се отразил благоприятно на миналото, под чието прикритие бяха. Само че планът отпадна със засилване на обичта помежду им в това място на прости житейски удоволствия. Не беше изминало много време и сключеният по сметка брак започна да изглежда като благословен от Бога съюз.

Миналото им напомни за себе си само веднъж. Две години след като бяха напуснали Мейн, предаването „Неразрешени загадки“ излъчи мелодрамата „Обреченият остров“. Ласитър и Мари проследиха с ужас как Робърт Стек поведе зрителите през възстановка на събитията, довели до бягството им.

Филмът започна с пристигането на син таурис в мъгливия Къндис Харбър. Актьор, който изобщо не приличаше на Джо Ласитър, започна да преговаря с друг актьор, който нямаше нищо общо с Роджър Боукър, след което двамата се качиха на борда на яхта, която доста приличаше на „Go-4-It“. Интервюирана бе и истинската Мод, както и истинският началник на пристанището. „Знаехме, че приближава буря — спомни си той. — Но Роджър беше голям инат!“.

Не показаха зрелищното корабокрушение, но Стек разказа известните подробности. Последва ги бърза серия от фотоси: вашингтонският офис на „Ласитър Асошийтс“, домът на Ласитър в Маклийн („Хубава къща“, отбеляза Мари) и самият Ласитър. Последната снимка бе копие на онази, която държеше в кабинета си като шега.

— Ама това изобщо не прилича на теб — каза Мари. — Ни най-малко.

— Знам.

Разказвачът обясни, че изчезването на Ласитър съвпаднало с продажбата на компанията му, и попита:

— Защо Джо Ласитър е отишъл на острова? Разследвал ли е нещо?

Последва прекъсване от три реклами. После показаха как на пристанището на Бейли Айлънд се появява черен мерцедес и от него слизат трима мъже, които се надвесват над навигационни карти и започват да обсъждат на италиански как да стигнат до Рег Айлънд.

Следващият епизод беше заснет на самия Рег Айлънд. Разказвачът стоеше пред изгорелите останки на бунгалото. Отново последва бърза серия фотоси — стоянката за лодки, дока, скалите, в които се бе разбила „Go-4-It“, и слънцето, спускащо се в морето.

Имаше интервюта с шефа на полицията в Брънсуик, с капитан от крайбрежния патрул и аташе на италианското посолство. Стек драматично запита зрителите:

— Какво са правили тези хора тук? — На екрана последователно бяха показани снимките на Делла Торе, Грималди и Матрака. — Първият, известен католически духовник, вторият — троен убиец, третият — главорез, търсен за редица престъпления в собствената си страна. Но защо са били заедно? Какво ги е довело на този отдалечен самотен остров? Тези въпроси чакат отговори... А какво може да се каже за мистериозната жена, живяла тук с малкия си син? Колкото и да е странно, не разполагаме с техни снимки. — Камерата приближи скица на женско лице и се разнесе гласът на Мод, която се кахъреше над решението на Мари да живее „чак там“. За щастие чертите на лицето от скицата бяха толкова общи, че приликата се състоеше само в еднаквия брой очи и уши. Разказвачът завърши историята, изправен на дока: — Огънят, изпепелил бунгалото на Мари Сандерс, не е бил единственият пожар онази нощ. Свидетели съобщават, че е имало и втори. В морето. Полицията е убедена, че той е унищожил моторницата, наета от отец Делла Торе по-рано сутринта. Ако е така, експертите са единодушни, че никой не би могъл да се спаси с плуване по това време на годината. Но на острова били намерени останките само на един човек и това е Франко Грималди. Какво се е случило с останалите? — Монтаж на лица, показани с минимална задръжка: Джо, Роджър, Матрака, Джеси, Мари и Делла Торе. — Може да са потънали, а може и да са погребани на острова. Има малка вероятност

Мари Сандерс и синът ѝ да са избягали с тази лодка — кадър с плоскодънката, — намерена на следващата сутрин на сушата. — Филмът завършваше с общ план отвисоко и гласа на Робърт Стек зад кадър: — Всичко, което знаем със сигурност, е, че на Обречения остров са отишли седем души... и никой от тях повече не е видян жив.

Излъчването на филма мина без последици. Дори някой съсед да го бе гледал, изобщо не бе направил връзка с Шепърдови. Това не бе изненадващо: те бяха станали част от местното общество и имаше хора, които бяха готови да се закълнат, че винаги са живели тук. Мари започна да преподава в местния колеж, а Джо стана треньор на детския футболен отбор.

Що се отнася до Джеси, неговото име беше единственото запазено. Обикновено му викаха Джей, което приятелчетата му удвоиха на Джей Джей.

А той имаше много приятели и беше всеобщ любимец в училище. На една родителска среща класният му сподели, че имал вродени лидерски способности и бил голям помирител в по-острите спорове. „Може би някой ден ще работи в ООН“.

В настоящия момент дипломатическите му умения намираха приложение в училищния автобус, където беше охрана.

Джо обичаше да наблюдава от прозореца на кабинета си на втория етаж как Джеси върви по дългата алея към шосето, откъдето го вземаше училищният автобус — блестящата лента на човек от охраната позволяваше да го проследява дори когато върбата го скриваше. Един ден Джо се изненада, тъй като Джеси спря насред пътя, остави на земята кутията с обяда си и изтича обратно вкъщи. Момчето се втурна през входната врата.

— Какво забрави? — попита го от кухнята Мари.

— Да нахраня рибките! — извика Джеси и затропа нагоре по стълбите.

Рибките бяха само началото на онова, което Джеси бе предупредил, че ще стане цяла менажерия. Последва кутретото на Пикълс — шоколадовокафяв лабрадор, — подарено му от един приятел. Джеси вече бе намерил кучешко легло. Даде му го шофьорът на автобуса, с обяснението, че неговото куче било толкова разглезено,

че можело да спи само на дивана. След това щеше да има и второ куче — „за да бъдат приятели“, — а по-нататък плановете му включваха котка и коза.

Джеси се грижеше за рибките сам и позволяваше чужда помощ единствено когато трябваше да се изпразни тежкият аквариум. Иначе старателно бършеше стените му, изплакваше камъчетата по дъното и всеки ден хранеше рибките. През зимата проверяваше температурата, за да е сигурен, че им е топло.

Джеси обожаваше рибките. Бяха седем на брой и всички си имаха имена. Извоюва си разрешение осветлението на аквариума да остава включено и през нощта, за да ги гледа от леглото си. Харесваше му начинът, по който се плъзгаха във водата, захласваше се, когато влизаха и излизаха от дупките на подводния замък или се спотайваха зад зелените водорасли. Доставяше му удоволствие даже да съзерцава мехурчетата въздух, които се издигаха от устройството за насищане с кислород.

Този ден той нахлу в стаята си малко виновен, че едва не ги бе забравил.

— Гладни ли сте, приятели? — Внимателно свали капака на аквариума, сложи го настрани и взе малката кутийка с храна от лавицата на библиотечката. Леко почуквайки с пръст, отмери необходимото в пластмасова лъжичка. Бяха му казвали много пъти колко е важно да им дава достатъчно, а не да ги прехранва. Така че разпредели внимателно многоцветните люспици по повърхността на водата и после коленичи, за да гледа. Обичаше да наблюдава как рибките се хранят, как се стрелват нагоре, отварят лакомо уста и после се гмурват надолу. Понякога им говореше, точно както сега: „Хей, я не се бийте, има предостатъчно храна!“. После се намръщи. Една от пъстрите — беше полускрита зад водораслите — не помръдваше изобщо... даже и за да яде. Стана и я погледна отгоре. Да, тази рибка изглеждаше болна. Висеше във водата, обърната на едната си страна, коремчето ѝ бе издуто, а перката ѝ бе прекалено бяла и някак... слузеста. И не помръдваше... Изобщо. Красивата ѝ опашка изглеждаше... наядена. В същия момент Джеси видя една от рибките гоурами да се приближава и да отгризва мъничко от опашката!

— Хей! — възмути се Джеси, инстинктивно бръкна с две ръце в аквариума, събра ги в шепа под мъртвата рибка и я извади. Водата

изтече между пръстите му. Положи я на едната си ръка и я поглади няколко пъти с върха на пръстите си. — Хайде, вече си добре! — каза Джеси, събра шепите си отново и бавно ги потопи под повърхността. После разтвори ръце и се загледа.

Рибката трепна и заплува.

Издание:

ИК „Бард“, 2000

Оформление на корицата: „Megachrom“, Петър Христов

Редактор: Теди Николова

ISBN 954–585–165–1

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.